

අනිධම්පිටකයෙහි

නවවැනි ග්‍රන්ථය

සමකප්‍රකරණ

දළිඨිය භාග්‍ය (2)

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
හිඟුල මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති
සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සභිකනායක රාජකීය පණ්ඩිත
ශ්‍රී ධම්සකන්ධ රෙවත කර්මමිපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර
සථවිරයන් වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය මගින්
ප්‍රකාශිත යි.

ශ්‍රී බු: ව: 2530
රාජ්‍ය වසි: 1988

THE NINTH BOOK IN THE
ABHIDHAMMA PITAKA
YAMAKAPPAKARANA
PART II (2)

WITH

THE SINHALA TRANSLATION

BY

VENERABLE PANDIT KARAHAMPITIGODA
SRI DHAMMAKKHANDHA REWATA SUMANASARA THERA
THE CHIEF HIGH PRIEST OF THE PROVINCE OF
FOUR KORALAS AND THE PRINCIPAL OF
SRI REWATA PIRIVENA, MAKADAWARA
HINGULA

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

DEMOCRATIC SOCIALIST REPUBLICAN
GOVERNMENT OF SRI LANKA

B.E. 2530

C.E. 1988

අතිධම්ම පිටකෙ

යමක ප්‍රකරණං

දුතියො භාශො (2)

අතිධම්ම පිටකයෙහි

යමක ප්‍රකරණං

ද්විතිය භාශය (2)

“තථාගතපපචේදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විචටො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො.”

“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි, වැසුණේ නො මැ බබළයි”

(අඬුගුණාරතිකාය, තිකතිපාත - භරණථුට්ඨගග, 9 සූත්‍රය)

කලුතර බෝධි භාරකාර මණ්ඩලයේ

අනුග්‍රහයෙන්

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාවේ

මෙම කාණ්ඩයේ පිටපත් 3000 මුද්‍රණය

කරවන ලදී.

මෙයින් ජනිත කුසල සම්භාරය දයක කාරක සියලු දෙනා

අනුමෝදන් වෙත්වා.

The printing of 3000 copies

of this Volume

of

THE BUDDHA JAYANTI TRIPITAKA SERIES

has been sponsored

by

THE KALUTARA BODHI TRUST

May the Kusala Kamma accrued by this

Noble Act

be shared by everyone concerned.

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xvii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xix
සංඛ්‍යාත නිරූපණය	xxi
සංඥාපනය	xxiii-xxiv
පාළි භෝගිය	xxv
විසය සූචි	xxvii-xxxii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-537
බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	540-541

සංස්කාරක නිවේදනය

බුද්ධිජයනති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථලාභයෙහි අභිධර්ම පිටකයට අයත් යමකප්‍රකරණය කාණ්ඩ දෙකකින් යුක්ත කොට මුද්‍රණයට සැලසුම් කරන ලද්දේය. එහි සවැනි සංඝකර යමකයෙහි පටන් ඉන්ද්‍රියයමකය තෙක් යමක පස මුද්‍රණ අවස්ථාවට පැමිණ පරිහරණයට දුෂ්කරවනසේ මහත් ග්‍රන්ථයක් වනබව පැනුණු හෙයින් 'ඉන්ද්‍රියයමකය' වෙත ම කාණ්ඩයක් ලෙස මුද්‍රණය කරවන්නට තීරණය විය. එහෙයින් මේ ග්‍රන්ථභාගය යමකප්‍රකරණයේ ද්විතීය භාගයෙහි දෙවැනි කාණ්ඩය ලෙස මුද්‍රණය වූබව සලකන්නේ මැනවි.

පණ්ඩිත මිරිස්සේ ගුණසිරි ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ග්‍රන්ථභාගය ද පරිවර්තනය සඳහා බෞද්ධ මණ්ඩලය මගින් ආරාධිත වූ සිටි නමුදු උන් වහන්සේගේ ආකස්මික අභාවය නිසා එම සංස්කරණය හා සිංහල අනුවාදය ද ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය වෙත පැවැරිණ. එහෙයින් ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ ප්‍රවීණ සාමාජිකවරයකු වන හිඟුල, මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති සතරකෝරළ මහදිශායෙහි ප්‍රධාන සංස්ථායක-ධූරිණ වූ ශ්‍රී ධම්සකන්ධ රෙවත, රාජකීය පණ්ඩිත ශ්‍රී සුමනසාර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් මෙ ද සපුරා හෙළබසට නඟා පාඨශෝධනය ද කරමින් මුද්‍රණයට සකස් කළබව පවසමිහ.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති තැන්පත් ශ්‍රීමත් ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ කාරුණික අනුග්‍රහයද සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය වූ ඊ. ආල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් හා නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ඩබ්ලිව්. ඇම්. ටී. බණ්ඩා මැතිතුමාණන් ඇතුළු සංස්කෘතික කායබිමණ්ඩලය ද, තිසර මුද්‍රණාලයාධිකාරී මහතාණන් ප්‍රමුඛ මුද්‍රණකායබාගය හා මෙහි උපස්කෘත සියලු සුධිහු ද මෙ මැධර්ම ද්‍යාමය කුශලයෙන් ස්වර්ග මොක්ෂ සුබභාගී වෙත්වා' යි ආශංසනය කරමිහ.

මේවගට,

ලබුගම ලඩකානඤ්ඤ

මහානායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ,

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සංස්කාරක.

1987 දෙසැ. 25 දින.

කොළඹ මහානායක වාරිකාරාමය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

අග්‍රමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මචාරී ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති:

අගංගම විද්‍යාවන්තරාජවෙණ්ණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාග්ගිභවරාච්ඡායඤ්ඤා, සාහිත්‍ය චක්‍රවර්ති, රාජකීය පණ්ඩිත, කෝද්ගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණ-ලක්ෂ්මියෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චන්දොදය පරිවෙණ්ණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලක්ෂාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාග්ගිභවර, සාහිත්‍ය චක්‍රවර්ති, රාජකීය පණ්ඩිත, ලබ්‍රම ශ්‍රී ලක්ෂ්මණානන්දානන්ද — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධර්ම මහාසංඝසභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක:

කීරුළුපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභයාරාමයෙහි අධිපති, ශාසත්‍ර පති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලොක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධර්ම මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාසත්‍ර පති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධර්ම මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ මාකඩවිට ශ්‍රී රෙවත පරිවෙණ්ණාධිපති, සතරකෝරළ මහ-දිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරුන්ධර ශ්‍රී ධර්මසකන්ධ රෙවත රාජකීය පණ්ඩිත කර්මමිත්තිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ නිකායාධිපති, අශ්වමාර්ගාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලක්කාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මපීඨයෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාචාර්‍ය, ශාසත්‍රාචාර්‍ය, රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකාචාර්‍ය, රථගම කෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරුන්ධර උඩුවේ ශ්‍රී ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම්:

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල — කොළඹදිශයෙහි ප්‍රධාන සංඝ-නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - සිහලකඛරමුද්දිත යමකප්පකරණං
සයා - තායාකඛර මුද්දිත යමකප්පකරණං
ම.ජ.සං. - මරම්මජට්ඨසංගීතියා සොධිත යමකප්පකරණං
අට්ඨකථා - පඤ්ඤාප්පකරණට්ඨකථා
PTS - PALITEXT SOCIETY YAMAKAPPAKARANA

සංඥාපනය

යමක ප්‍රකරණයෙහි ඒ ඒ යමකයන් පිළිබඳ නය විභාගාදි කිවයුතු සාමාන්‍ය දෑ ප්‍රථමභාග සංඥාපනයෙහි ලා කියන ලද්දේ යැ. මේ ග්‍රන්ථයෙහි එන ඉන්ද්‍රියයමකයෙහි නය විභාගාදිය ඒය බලා දන්නා යැ. විශෙෂ වූ කිහිප තැනක් මෙහි දක්වමහ.

වක්කායතන වක්කුධාතුමූලකයෙහි මෙන් මේ වක්කුන්ද්‍රියමූලක නයෙහි ද ජීවිතින්ද්‍රිය කායින්ද්‍රිය මූලක යමකයෝ නො ගන්නා ලදහ. පළමු කි සොතින්ද්‍රිය ඝාතින්ද්‍රිය හා සමාන විසර්ජන ඇති හෙයිනි. මිනිස්න්ද්‍රිය උපෙක්ඛයෙහි කි පිළිවෙළ අනුව නොයොදා සියලු වක්කුන්ද්‍රිය මූලකාදීන් සමග අවසන්තිලා යොදන ලද යැ. වක්කුන්ද්‍රියාදි මූලකයන් සමග මෙන් ම ඉන්ද්‍රියාදි මූලකයන් හා සමග ද යෙදෙන බැවිනි.

වක්කුන්ද්‍රිය සමග ඉන්ද්‍රියන්ද්‍රිය, පුරිසින්ද්‍රිය, ජීවිතින්ද්‍රිය, සොමනසස්සන්ද්‍රිය, උපෙක්ඛන්ද්‍රිය, සඤ්ඤාන්ද්‍රිය, පඤ්ඤාන්ද්‍රිය, මිනිස්න්ද්‍රිය යන ඉන්ද්‍රියයෝ ගන්නා ලදහ. ප්‍රතිසන්ධියෙහි නො ලැබෙන බැවින් සුඛන්ද්‍රිය, දුක්ඛන්ද්‍රිය, දෙමනසස්සන්ද්‍රිය යන මොහු ද අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාචිතින්ද්‍රිය, අඤ්ඤාන්ද්‍රිය, අඤ්ඤාතාපින්ද්‍රිය යන මොහු නො ගන්නා ලදහ. ඒ ඒ ඉන්ද්‍රිය මූලකයෙහි ඉන්ද්‍රියයන් ලැබෙන අයුරින් යමක ගිණියැ යුතු.

පවත්ති උපපාදවාරයෙහි “සවකඛුකානං න ඉන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තානං” යන මෙහි ‘ඇස් ඇති වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාහු’ යයි බ්‍රහ්මපාරිසද්ධාදි රූපි බ්‍රහ්මයෝ ද පුරුෂයෝ ද නපුංසකයෝ ද කියන ලද වෙති. ඔවුනට සත්‍රින්ද්‍රිය නූපදිසි. “සවකඛුකානං න පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං” යන මෙහි ‘ඇස් ඇති වැ නො පිරිමිති වැ උපදනාහු’ යයි රූපි බ්‍රහ්මයෝ ද සත්‍රිහු ද නපුංසකයෝ ද කියන ලද වෙති. ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නූපදිසි. “අවකඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති” යන මෙහි ‘ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදී’ යනු එකවොකාර (අසංඥසස) වතු වොකාර (අරූප) කාමධාතුසන්ධියන් ගෙන කියන ලද්දේ යැ. “සවකඛුකානං විනා සොමනසෙසන” යනු උපෙක්ඛා සහගත සතර මහාවිපාක ප්‍රතිසන්ධි ද “සවකඛුකානං විනා උපෙක්ඛාය” යනු සොමනසස්ස සහගත ප්‍රතිසන්ධි ද “උපෙක්ඛාය අවකඛුකානං” යනු අහෙතුක ප්‍රතිසන්ධි ද ගෙන කියන ලද යැ. “අහෙතුකානං” යනු; අහෙතුක ප්‍රතිසන්ධි විත්තය හා සමග ශ්‍රද්ධා, සති, ප්‍රඥ ඉන්ද්‍රියයෝ එකාන්තයෙන් මැ නූපදිති. සමාධි වියඹ දෙක ඉන්ද්‍රිය ප්‍රාප්ත නො වෙති. “සහෙතුකානං අවකඛුකානං” යනු ගර්භගයා ඇතියන් වශයෙන් ද අරූපි වශයෙන් ද කියන ලද යැ ඔවුන් හැර අනෙක් හෙතුසම්පන්න ඇස් නැතියෙක් නැත. “සවකඛුකානං අහෙතුකානං” යනු අපායෙහි ඔපපාතිකයන් ගෙන කියන ලද යැ.

“සවකුක්කානං ඥාණවිපසුත්තානං” යි කාමධාතූයෙහි දුහෙතුක ප්‍රති-
 සන්ධි ඇතියන් ගෙන කියන ලද යැ. “සවකුක්කානං ඥාණසම්පයුත්තානං”
 යනු රූපි බ්‍රහ්මයන් ද කාමාවචර දෙවිචිතිසුන් ද ගෙන කියන ලද
 යැ. “ඥාණසම්පයුත්තානං අවකුක්කානං” යනු අරූපීන් ද ත්‍රිහෙතුක
 ගර්භශයා ඇතියන් ද ගෙන කියන ලද යැ. “විනා සොමනසොන
 උපපජ්ජනානං” යනු රූප ජීවිතින්ද සහ අරූප ජීවිතින්ද ගෙන
 කියන ලද යැ. “පවත්ත සොමනසංවිපසුත්තවිත්තසං උප්පාදකං”
 යනු අරූප ජීවිතින්ද ගෙන කියන ලදි.

පරිඤ්ඤාචාරයෙහි “අවධම්මකො” යනු ප්‍රානාපනතිමාර්ගයට පුද්ගල යි.
 හෙ අර්භන්ඵලස්ථයා පටන් ප්‍රත්‍යාරොහණ ක්‍රමයෙන් ගණිනු ලබන්න
 අවචානි වෙයි, දක්ෂිණාර්භයන් ගිණිමෙහි දී රහතුන් වහන්සේ අග්‍ර
 දක්ෂිණාර්භ වන බැවින් ප්‍රථම පුද්ගල වෙයි.

“දෙව පුගගලා අඤ්ඤාන්ද්‍රියං භාවෙනති නො ව දෙමනස්සින්ද්‍රියං
 පජහන්ති” යන මෙහි ද්විපුද්ගලයන් නම් සකාදගාමිමාර්ගයෙහි
 යැ අර්භන්මාර්ගයෙහි යැ යන දෙදෙනා යි, ඔවුනතුරෙහි සකාද-
 ගාමි පුද්ගල අසම්ථි බැවින් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙරෙයි,
 අර්භන්මාර්ගයට පුද්ගල ප්‍රතිණදෙස බැවින් ප්‍රභාණ නො කෙරෙයි.

පඤ්ඤානි නිද්දෙසචාරයෙහි “කායො කායිත්ථ්‍යන්ති” යන
 පාච්ඡා විසර්ජනය “කායිත්ථ්‍යං යංපෙත්වා අවසෙසො කායො න
 කායිත්ථ්‍යං” යි මරණ ජට්ඨසංකීර්ති යමකපාකරණයෙහි ඇත. එය
 තායි අක්ෂර මුද්‍රණයෙහි ද PTS මුද්‍රණයෙහි ද “කායිත්ථ්‍යං යංපෙත්වා
 අවසෙසො කායො න කායිත්ථ්‍යං” යි ඇත.

ආයතන යමකයෙහි “කායො කායායනනන්ති” යන පාච්ඡා
 විසර්ජනයෙහි “කායායනනං යංපෙත්වා අවසෙසො කායො කායො, න
 කායායනනං” යි තායි අක්ෂර මුද්‍රණයෙහි ඇත. ඉන්ද්‍රිය යමකයෙහි
 පාළි විභාගය සකසා ආයතන යමකයෙහි කී නමින් මැ කළයුතු
 යේ අවුචානි සඳහන් වෙයි. එහෙයින් අප විසින් මෙහි යථොක්ත
 පාළිය “කායිත්ථ්‍යං යංපෙත්වා අවසෙසො කායො කායො, න කායිත්ථ්‍යං”
 යි සුපාඨයේ ගන්නා ලද යැ. “කායිත්ථ්‍යය හැර අවශෙෂ කාය කාය
 නම් වෙයි, කායිත්ථ්‍යය නො වෙයි” යනු එහි අර්ථ යි. “අවසෙසො
 කායොති: නාමකායො, රූපකායො, භස්මකායො, අසසකායොති
 එවමාදි” යි “අවශෙෂකාය නම් නාමකාය, රූපකාය, භස්මකාය,
 අසසකාය යන මේ ආදී යැ” යි අවුචානි දක්වන ලද්දේ යැ. ජට්ඨසංකීර්ති
 යංසකරණයෙන් එ අරුත් නො නැහෙයි. මෙ වතු නො වැ “අවසෙසො
 ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සොතින්ද්‍රියං” ආදි සෙසු තන්හි ද “අවසෙසො
 ඉන්ද්‍රියා න සොතින්ද්‍රියං” ආදින් ජට්ඨසංකීර්ති ස සකරණයෙහි පාළිය
 දක්නා ලැබේ. විමසා ගන්නා යි.

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර

රෙවත පිරිවෙන,
 මාකඩවර.
 හිඟුල.
 1987. දෙසැ. 25

THE PALI ALPHABET IN SINHALA CHARACTERS

VOWELS

අ a   ආ ā   ඉ i   ඊ ī   උ u   ඌ ū   එ ē   ඔ ō

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa			
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤña			
ටta	ඨtha	ඩda	ඬdha	ණna			
තta	ථtha	දda	ධdha	නna			
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma			
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ළḷa	ආm
කka	කාkā	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කෝkō
ඛkha	ඛාkhā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛෝkhō
ගga	ගාgā	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙge	ගෝgō

CONJUNCT-CONSONANTS

කක ka kka	කඤ ඤ ka ṅga	ත්‍ර tra	චම්‍ච ච cha mpha
කඛ kha kka	ඡන ඡ cha nḥa	දද dda	ඔ, ඔ mba
කය ka ya	ඤ ña	දධ dḍha	මම්‍ච mba
ත්‍රි kri	ඡ ඡ cha	ද්‍ර dra	මම්‍ච ma
කච ka va	ඤ ඡ cha	දච, ච dḥa	මම්‍ච ma
කභ ka bha	ඤ ඣ cha jha	ධධ dhḍha	ය, ය ya
කඞ ka ṅga	ඞ ṅa	නන nṇa	යා ya
ගග ga	ඞ, ඞ ḥa	ඤ nṇa	ලල la
ගඝ ga gha	ධධ dḍha	ඤ nda	ලය ya
කක ka	ධධ dḍha	ඤ ndha	ලභ ba
ග්‍ර gra	ඡ ඡ cha	නන na	ච්‍ච cha
කක ka	ඡ ඡ cha	නන na	ස sa
කඞ ka ṅga	ඡ ඡ cha	ප්‍ර pa	ස sa
කභ ka bha	ඡ ඡ cha	ප්‍ර ppa	ස sa
කඞ ka ṅga	ඡ ඡ cha	ප්‍ර ppha	ස sa
චච ca	තත ta	බබ ba	භභ ba
චඡ ca	තත ta	බබ ba	භභ ba
ඡඡ ja	තත ta	බබ ba	භභ ba
ඡඣ ja	තත ta	බබ ba	භභ ba

ආ ā   ඉ i   ඊ ī   උ u   ඌ ū   එ ē

යමකපපකරණ-ද්විතීයභාගෙ

ද්විතීයො ඛණ්ඩො

විසය සූචි

10. ඉන්ද්‍රිය යමකං

විසයානි

පිටස්ඛිකානි

1. පඤ්ඤානි උදෙසාවාරො 2—27

1.	පදසොධනවාරො	5
2.	පදසොධනමූලවක්කවාරො	15
3.	සුඛඉන්ද්‍රියවාරො	17
4.	සුඛඉන්ද්‍රියමූලවක්කවාරො	27

2. පඤ්ඤානි නිද්දෙසවාරො 28—70

1.	අනුලොම	31
2.	පදසොධනවාරො	35
3.	පදසොධනමූලවක්කවාරො	51
4.	සුඛඉන්ද්‍රියවාරො	61

3. පච්ඡප්පකවාරො 80—487

1.	පච්ඡප්පකවාරො	189
2.	අතීතවාරො	223
3.	පච්ඡප්පකාතීතවාරො	329
4.	පච්ඡප්පකානාගතවාරො	433
5.	අතීතානාගතවාරො	487

4. පරිඤ්ඤාවාරො 486—537

1.	පච්ඡප්පකානාගතවාරො	527
2.	අතීතානාගතවාරො	537

අතිශයමමනිවන
සමක පරිකරණං

සමකප්පකරණං

නමො තසස භගවතො අර්භතො සමාසමුද්ධසස

10. ඉන්ද්‍රිය යමකං

1. පඤ්ඤානි උදෙදසවාරො

බාවිසතින්ද්‍රියානි: චක්ඛුන්ද්‍රියං, සොතින්ද්‍රියං, ඝාතීන්ද්‍රියං, ජීවහීන්ද්‍රියං, කායින්ද්‍රියං, මනීන්ද්‍රියං, ඉත්ථීන්ද්‍රියං, පුරිසීන්ද්‍රියං, ජීවිතීන්ද්‍රියං, සුඛීන්ද්‍රියං, දුක්ඛීන්ද්‍රියං, සොමනස්සීන්ද්‍රියං, දෙමනස්සීන්ද්‍රියං, උපෙකකීන්ද්‍රියං, සඤ්ඤීන්ද්‍රියං, විරිසීන්ද්‍රියං, සතීන්ද්‍රියං, සමාධීන්ද්‍රියං, පඤ්ඤීන්ද්‍රියං, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතීන්ද්‍රියං, අඤ්ඤීන්ද්‍රියං, අඤ්ඤාතාවීන්ද්‍රියං.

1. චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු: සොතං සොතින්ද්‍රියං, සොතින්ද්‍රියං සොතං: ඝාතං ඝාතීන්ද්‍රියං, ඝාතීන්ද්‍රියං ඝාතං: ජීවහං ජීවහීන්ද්‍රියං, ජීවහීන්ද්‍රියං ජීවහං: කායො කායින්ද්‍රියං, කායින්ද්‍රියං කායො: මනො මනීන්ද්‍රියං, මනීන්ද්‍රියං මනො: ඉත්ථී ඉත්ථීන්ද්‍රියං, ඉත්ථීන්ද්‍රියං ඉත්ථී: පුරිසො පුරිසීන්ද්‍රියං, පුරිසීන්ද්‍රියං පුරිසො: ජීවිතං ජීවිතීන්ද්‍රියං, ජීවිතීන්ද්‍රියං ජීවිතං: සුඛං සුඛීන්ද්‍රියං, සුඛීන්ද්‍රියං සුඛං: දුක්ඛං දුක්ඛීන්ද්‍රියං, දුක්ඛීන්ද්‍රියං දුක්ඛං: සොමනස්සං සොමනස්සීන්ද්‍රියං, සොමනස්සීන්ද්‍රියං සොමනස්සං: දෙමනස්සං දෙමනස්සීන්ද්‍රියං, දෙමනස්සීන්ද්‍රියං දෙමනස්සං: උපෙකකං උපෙකකීන්ද්‍රියං, උපෙකකීන්ද්‍රියං උපෙකකං: සඤ්ඤා සඤ්ඤීන්ද්‍රියං, සඤ්ඤීන්ද්‍රියං සඤ්ඤා: විරියං විරිසීන්ද්‍රියං, විරිසීන්ද්‍රියං විරියං: සතී සතීන්ද්‍රියං, සතීන්ද්‍රියං සතී: සමාධි සමාධීන්ද්‍රියං, සමාධීන්ද්‍රියං සමාධි: පඤ්ඤා පඤ්ඤීන්ද්‍රියං, පඤ්ඤීන්ද්‍රියං පඤ්ඤා: අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතී අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතීන්ද්‍රියං, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතීන්ද්‍රියං අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතී: අඤ්ඤා¹ අඤ්ඤාන්ද්‍රියං, අඤ්ඤාන්ද්‍රියං අඤ්ඤා: අඤ්ඤාතාවී අඤ්ඤාතාවීන්ද්‍රියං, අඤ්ඤාතාවීන්ද්‍රියං අඤ්ඤාතාවී:

1. අඤ්ඤා-P. T. S.

යමක ප්‍රකරණය

ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක්සමබුද්ධයන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

10. ඉන්ද්‍රියයමක

1. ප්‍රඥප්ති උද්දෙශවාර

දෙවිසි ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති: චක්ඛන්ද්‍රිය යැ, භ්‍යානින්ද්‍රිය යැ, ඝානින්ද්‍රිය යැ, ජිව්හින්ද්‍රිය යැ, කායින්ද්‍රිය යැ, මනින්ද්‍රිය යැ, ඉණ්ධින්ද්‍රිය යැ, පුරිසින්ද්‍රිය යැ, ජිව්හින්ද්‍රිය යැ, සුඛින්ද්‍රිය යැ, දුක්ඛින්ද්‍රිය යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය යැ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය යැ, උපෙක්ඛින්ද්‍රිය යැ, සද්ධින්ද්‍රිය යැ, විරිසින්ද්‍රිය යැ, සතින්ද්‍රිය යැ, සමාධින්ද්‍රිය යැ, පඤ්ඤිත්තිය යැ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය යැ, අඤ්ඤිත්තිය යැ, අඤ්ඤානාවිත්තිය යි.

1. චක්ඛ්‍ය චක්ඛන්ද්‍රිය වේ ද, චක්ඛන්ද්‍රිය චක්ඛය වේ ද: පග්‍රාත්‍රය සොනිත්තිය වේ ද, සොනිත්තිය ග්‍රොත්‍ර වේ ද: ස්‍රාණය ඝානිත්තිය වේ ද, ඝානිත්තිය ස්‍රාණ වේ ද: ජිහ්වා ජිව්හිත්තිය වේ ද, ජිව්හිත්තිය ජිහ්වා වේ ද: කාය කායිත්තිය වේ ද, කායිත්තිය කාය වේ ද: මනස මනින්ද්‍රිය වේ ද, මනින්ද්‍රිය මනස් වේ ද: ය්ත්‍ර ඉණ්ධිත්තිය වේ ද, ඉණ්ධිත්තිය ය්ත්‍ර වේ ද: පුරුෂ පුරිසිත්තිය වේ ද, පුරිසිත්තිය පුරුෂ වේ ද: ජිව්හය ජිව්හිත්තිය වේ ද, ජිව්හිත්තිය ජිව්හ වේ ද: සුඛය සුඛිත්තිය වේ ද, සුඛිත්තිය සුඛ වේ ද: දුඛය දුක්ඛිත්තිය වේ ද, දුක්ඛිත්තිය දුඛ වේ ද: සොමනස්සය සොමනස්සිත්තිය වේ ද, සොමනස්සිත්තිය සොමනස්ස වේ ද: දෙමනස්සය දෙමනස්සිත්තිය වේ ද, දෙමනස්සිත්තිය දෙමනස්ස වේ ද: උපෙක්ඛා උපෙක්ඛිත්තිය වේ ද, උපෙක්ඛිත්තිය උපෙක්ඛා වේ ද: ශ්‍රද්ධා සද්ධිත්තිය වේ ද, සද්ධිත්තිය ශ්‍රද්ධා වේ ද: වියංචි විරිසිත්තිය වේ ද, විරිසිත්තිය වියංචි වේ ද: සති සතින්ද්‍රිය වේ ද, සතින්ද්‍රිය සති වේ ද: සමාධි සමාධිත්තිය වේ ද, සමාධිත්තිය සමාධි වේ ද: ප්‍රඥා පඤ්ඤිත්තිය වේ ද, පඤ්ඤිත්තිය ප්‍රඥා වේ ද: 'අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති' අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය වේ ද, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති වේ ද: අඤ්ඤා අඤ්ඤිත්තිය වේ ද, අඤ්ඤිත්තිය අඤ්ඤ වේ ද: අඤ්ඤානාවි අඤ්ඤානාවිත්තිය වේ ද, අඤ්ඤානාවිත්තිය අඤ්ඤානාවි වේ ද යත්:

2. න වකච්ඡු න වකච්ඡුන්ද්‍රියං, න වකච්ඡුන්ද්‍රියං න වකච්ඡු: න සොතං න සොතින්ද්‍රියං, න සොතින්ද්‍රියං න සොතං: න සාතං න සාතින්ද්‍රියං, න සාතින්ද්‍රියං න සාතං: න ජිව්හා න ජිව්හින්ද්‍රියං, න ජිව්හින්ද්‍රියං න ජිව්හා: න කායො න කායින්ද්‍රියං, න කායින්ද්‍රියං න කායො: න මනො න මනින්ද්‍රියං, න මනින්ද්‍රියං න මනො: න ඉන්ද්‍රියං න ඉන්ද්‍රියන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියන්ද්‍රියං න ඉන්ද්‍රිය: න පුරිසො න පුරිසින්ද්‍රියං, න පුරිසින්ද්‍රියං න පුරිසො: න ජිව්හං න ජිව්හින්ද්‍රියං, න ජිව්හින්ද්‍රියං න ජිව්හං: න සුඛං න සුඛින්ද්‍රියං, න සුඛින්ද්‍රියං න සුඛං: න දුක්ඛං න දුක්ඛින්ද්‍රියං, න දුක්ඛින්ද්‍රියං න දුක්ඛං: න සොමනස්සං න සොමනස්සින්ද්‍රියං, න සොමනස්සින්ද්‍රියං න සොමනස්සං: න දෙමනස්සං න දෙමනස්සින්ද්‍රියං, න දෙමනස්සින්ද්‍රියං න දෙමනස්සං: න උපෙකඛා න උපෙකඛින්ද්‍රියං, න උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපෙකඛා: න සඤ්ඤා න සඤ්ඤින්ද්‍රියං, න සඤ්ඤින්ද්‍රියං න සඤ්ඤා: න චිරියං න චිරියින්ද්‍රියං, න චිරියින්ද්‍රියං න චිරියං: න සති න සතින්ද්‍රියං, න සතින්ද්‍රියං න සති: න සමාධි න සමාධින්ද්‍රියං, න සමාධින්ද්‍රියං න සමාධි: න පඤ්ඤා න පඤ්ඤින්ද්‍රියං, න පඤ්ඤින්ද්‍රියං න පඤ්ඤා: න අනඤ්ඤා-නඤ්ඤාසාමිති න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං, න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිති: න අඤ්ඤා න අඤ්ඤින්ද්‍රියං, න අඤ්ඤින්ද්‍රියං න අඤ්ඤා: න අඤ්ඤානාචි න අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං, න අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං න අඤ්ඤානාචි.

පදසොධනවාරො.

3. වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොතින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියා සාතින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජිව්හින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා කායින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා මනින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියන්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා පුරිසින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජිව්හින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සුඛින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දුක්ඛින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොමනස්සින්ද්‍රියං: වකච්ඡු වකච්ඡුන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දෙමනස්සින්ද්‍රියං:

2. ව්‍යුත්තෝග්‍යානං වූයෙ චක්ඛන්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද,
චක්ඛන්ද්‍රියං නො වූයෙ ව්‍යුත්තෝග්‍යානං වූයෙ චේ ද; සොක නො
වූයෙ සොකින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, සොකින්ද්‍රියං නො වූයෙ
සොක නො වූයෙ චේ ද; ඝාන නො වූයෙ ඝානින්ද්‍රියං නො වූයෙ
චේ ද, ඝානින්ද්‍රියං නො වූයෙ ඝාන නො වූයෙ චේ ද; ජිවහා
නො වූවා ජීවිතින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, ජීවිතින්ද්‍රියං නො වූයෙ
ජීවහා නො වූවා චේ ද; කාය නො වූයෙ කායින්නද්‍රියං නො වූයෙ
චේ ද, කායින්නද්‍රියං නො වූයෙ කාය නො වූයෙ චේ ද; මනස්
නො වූයෙ මනින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, මනින්ද්‍රියං නො වූයෙ
මනස් නො වූයෙ චේ ද; ස්ත්‍රී නො වූවා ඉත්තීන්ද්‍රියං නො වූයෙ
චේ ද, ඉත්තීන්ද්‍රියං නො වූයෙ ස්ත්‍රී නො වූවා චේ ද; පුරුෂ නො
වූයෙ පුරිසින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, පුරිසින්ද්‍රියං නො වූයෙ පුරුෂ
නො වූයෙ චේ ද; ජීවිත නො වූයෙ ජීවිතින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද,
ජීවිතින්ද්‍රියං නො වූයෙ ජීවිත නො වූයෙ චේ ද; සුඛ නො වූයෙ
සුඛින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, සුඛින්ද්‍රියං නො වූයෙ සුඛ නො
වූයෙ චේ ද; දුක්ඛ නො වූයෙ දුක්ඛින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද,
දුක්ඛින්ද්‍රියං නො වූයෙ දුක්ඛ නො වූයෙ චේ ද; සොමනස්ස
නො වූයෙ සොමනස්සින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, සොමනස්සින්ද්‍රියං
නො වූයෙ සොමනස්ස නො වූයෙ චේ ද; දෙමනස්ස නො වූයෙ
දෙමනස්සින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, දෙමනස්සින්ද්‍රියං නො වූයෙ
දෙමනස්ස නො වූයෙ චේ ද; උපෙක්ඛා නො වූවා උපෙක්ඛන්ද්‍රියං නො
වූයෙ චේ ද, උපෙක්ඛන්ද්‍රියං නො වූයෙ උපෙක්ඛා නො වූවා චේ ද;
ශ්‍රද්ධා නො වූවා සද්ධින්නද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, සද්ධින්නද්‍රියං නො වූයෙ
ශ්‍රද්ධා නො වූවා චේ ද; විශ්ඤාන නො වූයෙ විරිසින්ද්‍රියං නො වූයෙ
චේ ද, විරිසින්ද්‍රියං නො වූයෙ විශ්ඤාන නො වූයෙ චේ ද; ස්මෘති
නො වූවා සතින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද; සතින්ද්‍රියං නො වූයෙ
ස්මෘති නො වූවා චේ ද; සමාධි නො වූයෙ සමාධින්නද්‍රියං නො
වූයෙ චේ ද, සමාධින්නද්‍රියං නො වූයෙ සමාධි නො වූයෙ චේ ද; ප්‍රඥා
නො වූවා පඤ්ඤාන්නද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, පඤ්ඤාන්නද්‍රියං නො වූයෙ
ප්‍රඥා නො වූවා චේ ද; අනඤ්ඤාන ඤාණස්සාම්භිති අනඤ්ඤා-
න ඤාණස්සාම්භිතින්ද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද, අනඤ්ඤාන ඤාණස්සාම්භිතින්ද්‍රියං
නො වූයෙ අනඤ්ඤාන ඤාණස්සාම්භිති නො වූයෙ චේ ද; අඤ්ඤා නො
වූයෙ අඤ්ඤාන්නද්‍රියං නො වූයෙ චේ ද; අඤ්ඤාන්නද්‍රියං නො වූයෙ අඤ්ඤා
නො වූයෙ චේ ද; අඤ්ඤානාවි නො වූයෙ අඤ්ඤානාවින්නද්‍රියං නො වූයෙ
චේ ද, අඤ්ඤානාවින්නද්‍රියං නො වූයෙ අඤ්ඤානාවි නො වූයෙ චේ ද යත්.

පදගොඩනැවාර සි.

3. ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ සොතින්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ සාතින්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ ජිවිතින්තය වේ ද, වක්‍රාන්තය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ කායින්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ මතින්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ ඉඤ්ඤාන්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ පුරිස්සිත්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ ජිවිතින්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ සුඛිත්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ දුක්ඛිත්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ සොමනස්සිත්තය වේ ද: ව්‍යෂ්‍යය වක්‍රාන්තය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ දෙමනස්සිත්තය වේ ද:

වකුචු වකඳුන්දිය, ඉන්දියා උපකර්ණන්දිය: වකුචු වකුඳුන්දිය, ඉන්දියා
 සහිතන්දිය: වකුචු වකඳුන්දිය, ඉන්දියා විවිධන්දිය: වකුචු වකඳුන්දිය,
 ඉන්දියා සහිතන්දිය: වකුචු වකඳුන්දිය ඉන්දියා සමාධින්දිය: වකුචු වකඳු-
 න්දිය, ඉන්දියා පඤ්ඤාන්දිය: වකුචු වකඳුන්දිය, ඉන්දියා අනාසංසාරක-
 භාවිතන්දිය: වකුචු වකඳුන්දිය, ඉන්දියා අඤ්ඤාන්දිය: වකුචු වකඳුන්දිය,
 ඉන්දියා අඤ්ඤාචන්දිය:

4. ယောဂံ ယောဂိန္ဒြိယံ၊ စွဉ်ဒါ ပါနီဉ်ဒြိယံ -ဗေ- ယောဂံ
ယောဂိန္ဒြိယံ၊ စွဉ်ဒါ အာရုံအာပိန္ဒြိယံ။

၆. ဇာတိ၊ ဇာတိအဖွဲ့ဝင်၊ စုစည်းမှု ပါဝင်မှုအဖွဲ့ဝင် -ဓပ- ဇာတိ၊ ဇာတိအဖွဲ့ဝင်၊
စုစည်းမှု ပါဝင်မှုအဖွဲ့ဝင်

၆. ဗီဇ၊ ဗီဇိဉ္ဇိယံ၊ ဇဉ္ဇိယံ ဝဉ္ဇိဉ္ဇိယံ -ဇဉ္ဇိ- ဗီဇ၊ ဗီဇိ-
ဉ္ဇိယံ၊ ဇဉ္ဇိယံ ဇဉ္ဇိဉ္ဇိယံ၊

7. သာဓက ကာယိဉ္ဇယံ၊ ဝုဉ္ဇယံ ဝိသုဒ္ဓိဉ္ဇယံ -ဓမ္မ- သာဓက ကာယိဉ္ဇယံ၊ ဝုဉ္ဇယံ နုဉ္ဇယံ၊ ကာယိဉ္ဇယံ။

8. මනෝ මනිනුය, ඉන්ද්‍රියා වක්‍රානුය -පෙ- මනෝ මනිනුය, ඉන්ද්‍රියා අසිද්ධානුය:

၉. စွန့်စွန့်ငြိမ်း၊ စွန့်ငြိမ်း ချစ်ချစ်ငြိမ်း - ဝေ - စွန့်စွန့်ငြိမ်း၊
စွန့်ငြိမ်း ချစ်ချစ်ငြိမ်း

10. පුරිසො පුරිසිනියං, ඉන්දියා චක්කුනියං -චප- පුරිසො
පුරිසිනියං, ඉන්දියා අකුසුතාචිනියං:

[illegible]

12. ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ - ၁၂ - ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ

13. နံ့နပ်၊ နံ့နပ်အောင်၊ နံ့နပ်အောင် - ၁၀ - နံ့နပ်၊ နံ့နပ်အောင်၊ နံ့နပ်အောင်

[illegible]

15. ငွေမာဏိ၊ ငွေမာဏိနှင့်၊ ဇွန်ယာ ဝါဆိုနှင့် - ဝေ-
ငွေမာဏိ၊ ငွေမာဏိနှင့်၊ ဇွန်ယာ ဗုဒ္ဓဟူးသီနှင့်။

16. ငဝေကလ၊ ငဝေကင်္ဂိဋ္ဌိယံ, ဣဋ္ဌိယံ ဝါကရူဋ္ဌိယံ -ပေ- ငဝေ-
ကလ၊ ငဝေကင်္ဂိဋ္ဌိယံ, ဣဋ္ဌိယံ နန္ဒိယုဘာဝိဋ္ဌိယံ:

17. සඳා සඳානිත්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්‍රන්ද්‍රියං - ෧෪- සඳා සඳානිත්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසානිත්‍රියං:

18. විරියං විරිඨිඤ්ඤියං, ඉන්ද්‍රියා වක්ඛානඤ්ඤියං - ෧෪ - විරියං
විරිඨිඤ්ඤියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤාචර්‍ය්‍යං.

19. සති සතින්ද, ඉන්ද්‍රිය වක්‍රන්ද්‍රිය -එ- සති සතින්ද,
ඉන්ද්‍රිය අක්‍රන්ද්‍රිය:

20. සමාධි සමාධිඤ්ඤා, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුඤ්ඤා -පෙ- සමාධි සමාධිඤ්ඤා, ඉන්ද්‍රියා අසංකෘතච්ඡේදා:

21. පඤ්ඤා, පඤ්ඤාඤායාම, ඉන්ද්‍රියා චිත්තඤ්ඤායාම - 63 - පඤ්ඤා, පඤ්ඤාඤායාම, ඉන්ද්‍රියා පඤ්ඤානාචාර්යයාම:

22. අනුකූල සංසිද්ධාමිති අනුකූල සංසිද්ධාමිතින්ද, ඉන්ද්‍රිය චක්‍රන්ද, -෧෪- අනුකූල සංසිද්ධාමිති අනුකූල සංසිද්ධාමිතින්ද, ඉන්ද්‍රිය අනුකූලාචිතය:

၂၃။ ဗုဒ္ဓ၏ ဗုဒ္ဓဘိက္ခုနီ၊ စူဠဝါသနာတော် -၈၁- ဗုဒ္ဓ၏
ဗုဒ္ဓဘိက္ခုနီ၊ စူဠဝါသနာတော်

24. နဆီယူကပ် နဆီယူကပ်ဘိဌိယံ၊ ဝှဘိဌိယံ ဝါနဉ္စိဘိဌိယံ -၀၀-
 နဆီယူကပ် နဆီယူကပ်ဘိဌိယံ ဝှဘိဌိယံ နဆီယူကပ်ဘိဌိယံ:

25. න වක්ခු න වක්ခුන්දියං, න ඉන්දියා න සොතින්දියං: න වක්ခු
න වක්ခුන්දියං, න ඉන්දියා න සාතින්දියං: න වක්කු න වක්කුන්දියං, න
ඉන්දියා න ජිවිතින්දියං: න වක්කු න වක්කුන්දියං. න ඉන්දියා න කාසින්දියං:
න වක්කු න වක්කුන්දියං, න ඉන්දියා න මතින්දියං: න වක්කු න
වක්කුන්දියං, න ඉන්දියා න ඉන්දියන්දියං: න වක්කු න වක්කුන්දියං න ඉන්දියා
න පුරිස්සන්දියං: න වක්කු න වක්කුන්දියං, න ඉන්දියා න ජිවිතින්දියං.
න වක්කු න වක්කුන්දියං, න ඉන්දියා න පුබ්බන්දියං: න වක්කු න වක්කුන්දියං,
න ඉන්දියා න දකුන්දියං: න වක්කු න වක්කුන්දියං, න ඉන්දියා න

17. ශ්‍රද්ධා සද්ධිත්වය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ චක්ඛන්ද්‍රියවේ ද...
ශ්‍රද්ධා සද්ධිත්වය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ අසාදකතාවිත්වය වේ ද යත්:

18. **වියඹි විරිකිනැටිය වේ ද, ඉන්ට්‍රියයෝ චක්‍රවුන්ටිය වේ ද... වියඹි විරිකිනැටිය වේ ද, ඉන්ට්‍රියයෝ අසුරුකාවිනැටිය වේ ද යත් :**

19. ස්මෘති සතින්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ චක්ඛන්ද්‍රිය වේ ද ...
ස්මෘති සතින්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ අසඤ්ඤාචන්ද්‍රිය වේ ද යත් :

20. සමාධි සමාධීන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ චක්‍රවුන්ද්‍රිය වේ ද... සමාධි සමාධීන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ ප්‍රසංගතාචීන්ද්‍රිය වේ ද යත්:

21. ප්‍රඥ පඤ්ඤානද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ චක්ඛුන්ද්‍රිය වේ ද... ප්‍රඥ පඤ්ඤානද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤානචන්ද්‍රිය වේ ද යත්:

22. අනුකූල ඇසුරුම් අනුකූල ඇසුරුම් කිරීමේදී වේද, ඉන්ද්‍රියයේ වක්‍රාකාරී වේද ... අනුකූල ඇසුරුම් අනුකූල ඇසුරුම් කිරීමේදී වේද, ඉන්ද්‍රියයේ අනුකූල වීමේදී වේද යන්න:

23. අයුතු අයුතුන්ගේ වේද, ඉන්ද්‍රියයෝ වක්ඛන්ද්‍රිය වේද...
අයුතු අයුතුන්ගේ වේද. ඉන්ද්‍රියයෝ අයුතුකාවිත්තේ වේද යත්:

24. අසුසුනාවි අසුසුනාවිනිදිය වේ ද, ඉන්දියයෝ වක්කුනිදිය වේ ද ... අසුසුනාවි අසුසුනාවිනිදිය වේ ද, ඉන්දියයෝ අසුසුනිදිය වේ ද යත් :

[illegible]

සොමනස්සන්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දෙමනස්සන්ද්‍රියං:
 න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න උපෙකිත්තන්ද්‍රියං: න චක්ඛු න
 චක්ඛුන්ද්‍රියං න ඉන්ද්‍රියා න සර්ඛන්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා
 න විරිසින්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං න ඉන්ද්‍රියා න සතින්ද්‍රියං: න චක්ඛු
 න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සමාර්ථන්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං,
 න ඉන්ද්‍රියා න පඤ්ඤන්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න
 අනඤ්ඤානඤ්ඤාසම්භින්නන්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න
 අඤ්ඤන්ද්‍රියං: න චක්ඛු න චක්ඛුන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාවින්නන්ද්‍රියං:

26. න සොතං න සොතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ-
 න සොතං න සොතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාවින්නන්ද්‍රියං:

27. න සාතං න සාතන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ-
 න සාතං න සාතන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාවින්නන්ද්‍රියං:

28. න පිච්ඡා න පිච්ඡිත්තන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න
 පිච්ඡා න පිච්ඡිත්තන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාවින්නන්ද්‍රියං:

29. න කායො න කායිත්තන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ-
 න කායො න කායිත්තන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාවින්නන්ද්‍රියං:

30. න මනො න මනිත්තන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න
 මනො න මනිත්තන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාවින්නන්ද්‍රියං:

31. න ඉත්ථි න ඉත්ථිත්තන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න
 ඉත්ථි න ඉත්ථිත්තන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාවින්නන්ද්‍රියං:

දෙමනස්සිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද: වක්‍ෂස් නොවූයෙ වක්‍රත්‍රිය නො
වූයෙ වේ ද, ඉන්‍රිය නොවූවාහු දෙමනස්සිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද:
වක්‍ෂස් නොවූයෙ වක්‍රත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්‍රිය නොවූවාහු
දෙමනස්සිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද: වක්‍ෂස් නොවූයෙ වක්‍රත්‍රිය
නොවූයෙ වේ ද, ඉන්‍රිය නොවූවාහු සද්ධිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද:
වක්‍ෂස් නොවූයෙ වක්‍රත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්‍රිය නොවූවාහු
විරිඳිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද: වක්‍ෂස් නොවූයෙ වක්‍රත්‍රිය
නොවූයෙ වේ ද, ඉන්‍රිය නොවූවාහු ස්මානිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද:
වක්‍ෂස් නොවූයෙ වක්‍රත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්‍රිය නොවූවාහු
සමාධිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද: වක්‍ෂස් නොවූයෙ වක්‍රත්‍රිය
නොවූයෙ වේ ද, ඉන්‍රිය නොවූවාහු පඤ්ඤිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද:
වක්‍ෂස් නොවූයෙ වක්‍රත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්‍රිය නොවූවාහු
අනඤ්ඤානාමිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද: වක්‍ෂස් නොවූයෙ
වක්‍රත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්‍රිය නොවූවාහු අඤ්ඤිත්‍රිය
නොවූයෙ වේ ද: වක්‍ෂස් නොවූයෙ වක්‍රත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද,
ඉන්‍රිය නොවූවාහු අඤ්ඤානාමිත්‍රිය නොවූයෙ වේ ද යත්:

26. සෞභ නොවූයේ සොතින්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද ... සෞභ නොවූයේ සොතින්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසකතාවිත්තන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද යත්:

27. සාන නොවූයේ සානින්දිය නො වූයේ වේ ද, ඉන්දිය නොවූවාහු වක්කුන්දිය නොවූයේ වේ ද ... සාන නොවූයේ සානින්දිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්දිය නොවූවාහු ඉන්දියානුවන්දිය නොවූයේ වේ ද යත් :

28. පිහිඟා නොවූයේ පිහිනින්නිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්නිය නොවූවාහු වක්කුන්නිය නොවූයේ වේ ද .. පිහිඟා නොවූයේ පිහිනින්නිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්නිය නොවූවාහු වක්කුන්නිය නොවූයේ වේ ද යත්:

29. කාය පනාච්ඡය කාසිත්ථිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවා වක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද ... කාය පනාච්ඡය කාසිත්ථිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය පනාච්ඡාවහු අසංකෘතවිත්ථිය නොවූයේ වේ ද යත් :

30. මන ගොවියෙ මනින්දිය ගොවියෙ වේ ද, ඉන්දිය පතා
 වුවාහු වක්කුන්දිය ගොවියෙ වේ ද... මන ගොවියෙ මනින්දිය
 ගොවියෙ වේ ද, උන්දිය ගොවියාහු අක්කුනාවන්දිය පතාගියෙ
 වේ ද යත්:

31. ඉස්මි නොවූයේ ඉස්මිත්රිය නොවූයේ වේ ද, ඉත්රිය නොවූවාහු වත්තූත්රිය නොවූයේ වේ ද ... ඉස්මි නොවූයේ ඉස්මිත්රිය නොවූයේ වේ ද, ඉත්රිය නොවූවාහු අක්කුතාවිත්රිය නොවූයේ වේ ද යත්:

32. න පුරිසො න පුරිසිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤා -පෙ-
න පුරිසො න පුරිසිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා:

33. න ජීවිතං න ජීවිතිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤා -පෙ- න
ජීවිතං න ජීවිතිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා:

34. න සුඛං න සුඛිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤා -පෙ- න
සුඛං න සුඛිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා:

35. න දුක්ඛං න දුක්ඛිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤා -පෙ- න
දුක්ඛං න දුක්ඛිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා:

36. න සොමනස්සං න සොමනස්සිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න චක්ඛු-
ඤ්ඤා -පෙ- න සොමනස්සං න සොමනස්සිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න
අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා:

37. න දෙමනස්සං න දෙමනස්සිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤා
-පෙ- න දෙමනස්සං න දෙමනස්සිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤා-
නාවිඤ්ඤා:

38. න උපෙකතා න උපෙකතිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤා
-පෙ- න උපෙකතා න උපෙකතිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා:

39. න සඤ්ඤා න සඤ්ඤිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤා -පෙ-
න සඤ්ඤා න සඤ්ඤිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා:

40. න චිරියං න චිරියිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤා -පෙ-
න චිරියං න චිරියිඤ්ඤා, න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤානාවිඤ්ඤා:

32. පුරිස නොවූයේ පුරිසින්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛුන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද ... පුරිස නොවූයේ පුරිසින්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසංස්කෘතවින්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද යත්:

33. පිවිත නොවූයේ පිවිතින්දිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්දිය නොවූවාහු වක්කුන්දිය නොවූයේ වේ ද ... පිවිත නොවූයේ පිවිතින්දිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්දිය නොවූවාහු අසාසිතාවන්දිය නොවූයේ වේ ද යත් :

34. සුඛ නොවූයේ සුඛින්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නො වූවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද ... සුඛ නොවූයේ සුඛින්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නො වූවාහු අසෘක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද යත් :

35. දුක්ඛ නොවූයේ දුක්ඛිත්වය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද ... දුක්ඛ නොවූයේ දුක්ඛිත්වය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසද්දාතාවිත්වය නොවූයේ වේ ද යත් :

36. සෞම්‍යතා සහ නොවැඩිපමණයෙන්ම සෞම්‍යතාවයෙන්ම නොවැඩිපමණයෙන්ම වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවැඩිපමණයෙන්ම වැඩිපමණයෙන්ම නොවැඩිපමණයෙන්ම වේ ද ... සෞම්‍යතා සහ නොවැඩිපමණයෙන්ම සෞම්‍යතාවයෙන්ම නොවැඩිපමණයෙන්ම වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවැඩිපමණයෙන්ම වැඩිපමණයෙන්ම නොවැඩිපමණයෙන්ම වේ ද යත් :

37. දෙමනස්ස නොවුයෙ දෙමනස්සින්දිය නොවුයෙ වේ ද, ඉන්දිය නොවුවාහු චක්ඛන්දිය ගො වුයෙ වේ ද ... දෙමනස්ස නොවුයෙ දෙමනස්සින්දිය නොවුයෙ වේ ද, ඉන්දිය නොවුවාහු අසක්ක-කාවින්දිය නොවුයෙ වේ ද යත් :

38. උපෙක්ෂා නොවූවා උපෙක්ෂිතයා නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛිතයා නොවූයේ වේ ද ... උපෙක්ෂා නොවූවා උපෙක්ෂිතයා නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අක්කුතාවිතයා නොවූයේ වේ ද යත් :

39. සඳ්ධා නොවුවා සද්ධිත්තිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද ... සඳ්ධා නොවුවා සද්ධිත්තිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු දැකිය නොහැකිත්තිය නොවූයේ වේ ද යත් :

40. විරිය නොවූයේ විරිසිත්වය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද ... විරිය නොවූයේ විරිසිත්වය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසංකෘතවිත්තය නොවූයේ වේ ද යත් :

41. න සති න සතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න සති න සතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

42. න සමාධි න සමාධින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න සමාධි න සමාධින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

43. න පඤ්ඤා න පඤ්ඤාන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න පඤ්ඤා න පඤ්ඤාන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

44. න අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිති න අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිති න අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

45. න අඤ්ඤා න අඤ්ඤාන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න අඤ්ඤා න අඤ්ඤාන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං:

46. න අඤ්ඤාතාවි න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියං -පෙ- න අඤ්ඤාතාවි න අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාන්ද්‍රියං:

පදසොධනමුලවක්ඛවාරො.

47. වන්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා වන්ඛු¹. සොතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොතං: සාතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සාතං: ජිව්හා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජිව්හා: කායො ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා කායො: මනො චන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා මනො: ඉත්ථි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ඉත්ථි: පුරිසො ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා පුරිසො: ජිවිතා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජිවිතං: සුඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සුඛං: දුක්ඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දුක්ඛං: සොමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොමනස්සං: දොමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දොමනස්සං: උපෙක්ඛා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා උපෙක්ඛා:

1. වක්ඛුන්ද්‍රියං - P.T.S.

41. සති නොවුවා සතින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද ... සති නොවුවා සතින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අක්කිතාචින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද යත් :

42. සමාධි නොවූයෙ සමාධින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද ... සමාධි නොවූයෙ සමාධින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අක්කිතාචින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද යත් :

43. පඤ්ඤා නොවුවා පඤ්ඤින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද ... පඤ්ඤා නොවුවා පඤ්ඤින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අක්කිතාචින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද යත් :

44. අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති නොවූයෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද ... අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති නොවූයෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අක්කිතාචින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද යත් :

45. අඤ්ඤා නොවූයෙ අඤ්ඤින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද ... අඤ්ඤා නොවූයෙ අඤ්ඤින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අක්කිතාචින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද යත් :

46. අක්කිතාචී නොවූයෙ අක්කිතාචින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද ... අක්කිතාචී නොවූයෙ අක්කිතාචින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අඤ්ඤින්ද්‍රිය නොවූයෙ වේ ද යත් :

පදගොධනමූලවක්‍රවාර යි.

47. චක්කස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු චක්කස් වේ ද: ශ්‍රොත්‍ර වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ශ්‍රොත්‍ර වේ ද: ස්‍රාණ වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ස්‍රාණ වේ ද: ජිව්හා වූවා ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ජිව්හා වේ ද: කාය වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු කාය වේ ද: මනස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු මනස් වේ ද: ස්ත්‍රී වූවා ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ස්ත්‍රී වේ ද: පුරුෂ වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු පුරුෂ වේ ද: ජීවිත වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ජීවිත වේ ද: සුඛ වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු සුඛ වේ ද: දුඛ වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු දුඛ වේ ද: සොමනස්ස වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු සොමනස්ස වේ ද: දොමීනස්ස වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු දොමීනස්ස වේ ද: උපෙක්ඛා වූවා ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු උපෙක්ඛා වේ ද:

සඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සඤ්ඤා: වීරියං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා වීරියං: සති ඉන්ද්‍රියං
ඉන්ද්‍රියා සති: සමාධි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සමාධි: පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා
පඤ්ඤා: අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිති ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිති:
අඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤා: අඤ්ඤානාචි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා
අඤ්ඤානාචි:

48. න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු:¹ න සොනං න
ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සොනං:² න සානං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න
සානං: න ජීව්හා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ජීව්හා: න කායො න ඉන්ද්‍රියං,
න ඉන්ද්‍රියා න කායො: න මනො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න මනො: න
ඉසී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ඉසී: න පුරිසො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා
න පුරිසො: න ජිවිතං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ජිවිතං: න සුඛං න
ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සුඛං: න දුක්ඛං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛං:
න සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සං: න දොමනස්සං
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දොමනස්සං: න උපෙකඛා න ඉන්ද්‍රියං, න
ඉන්ද්‍රියා න උපෙකඛා: න සඤ්ඤා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සඤ්ඤා: න
වීරියං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න වීරියං: න සති න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා
න සති: න සමාධි න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සමාධි: න පඤ්ඤා න
ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න පඤ්ඤා: න අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිති න ඉන්ද්‍රියං,
න ඉන්ද්‍රියා න අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිති: න අඤ්ඤා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා
න අඤ්ඤා: න අඤ්ඤානාචි න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාචි:

සුඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියවාරො.

1. චක්ඛුන්ද්‍රියං - PTS.

2. සොතින්ද්‍රියං - PTS.

ශ්‍රද්ධා වුවා ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුවාහු ශ්‍රද්ධා වේ ද: වියහි
 වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුවාහු වියහි වේ ද: සමාති වුවා
 ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුවාහු සමාති වේ ද: සමාධි වූයෙ ඉන්ද්‍රිය
 වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුවාහු සමාධි වේ ද: ප්‍රඥා වුවා ඉන්ද්‍රිය වේ ද,
 ඉන්ද්‍රිය වුවාහු ප්‍රඥා වේ ද: අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිති ඉන්ද්‍රිය
 වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුවාහු අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිති වේ ද: අඤ්ඤා
 වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුවාහු අඤ්ඤා වේ ද: අඤ්ඤාතාථි
 වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුවාහු අඤ්ඤාතාථි වේ ද යත්:

[illegible]

ဣဒ်ဝ ဣဘ်ဒြိယဝါရ ဒိ.

49. චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොතං¹: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සානං²: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජිව්හං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා කායො: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා මනො: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ඉත්ථී: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා පුරිසො: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා ජිවිතං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සුඛං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දුක්ඛං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සොමනස්සං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා දෙමනස්සං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා උපෙකඛා: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සඤ්ඤා: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා විරියං: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සති: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා සමාධි: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා පඤ්ඤා: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤා: චක්ඛු ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

50. සොතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු³: -පෙ- සොතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

51. සානං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සානං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

52. ජිව්හං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- ජිව්හං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

53. කායො ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- කායො ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

54. මනො ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- මනො ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

55. ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- ඉත්ථී ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

56. පුරිසො ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- පුරිසො ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

57. ජිවිතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- ජිවිතං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

58. සුඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සුඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාථි:

1. සොතින්ද්‍රියං-P.T.S.

2. සාතින්ද්‍රියං-P.T.S.

3. චක්ඛුන්ද්‍රියං-PTS.

49. වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ශ්‍රෝත්‍ර වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ස්පර්ශ වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ජීවිතා වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු කාය වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු මනස් වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ස්ත්‍රී වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු පරම වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ජීවිත වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු සුඛ වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු දුඃඛ වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු සංයමනාසා වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු දොමනාසා වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු උපෙක්‍ෂා වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ශ්‍රද්ධා වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු වීර්‍ය වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු සමාති වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු සමාධි වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු ප්‍රඥා වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු අනාසක්‍රන්ධාසාමිති වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු අසක්‍රන්ධා වේ ද : වක්‍රස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු අසක්‍රන්ධාව වේ ද යත් :

50. ශ්‍රෝත්‍ර චූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය චූවාහු වස්තු වේ ද ...
 ශ්‍රෝත්‍ර චූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය චූවාහු අසකුතාවී වේ ද යත්:

51. ස්‍රාණ වූයේ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු වසන්තය වේ ද ...
ස්‍රාණ වූයේ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු අසංස්කෘතාවී වේ ද යත්:

52. පිළිඟා වූවා ඉන්ද්‍රිය වේද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු වස්තු වේද ...
පිළිඟා වූවා ඉන්ද්‍රිය වේද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු අසංකල්පිත වේද යත් :

53. කාය වුයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුඩාහු චක්‍ෂුස් වේ ද ...
කාය වුයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුඩාහු අසිඤ්ඤාතාථී වේ ද යත්:

54. මනස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු චක්‍ෂුස් වේ ද ...
මනස් වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු අසිඤ්ඤාතාචී වේ ද යත්:

55. ස්ත්‍රී වූවා ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු චක්‍රස් වේ ද ... ස්ත්‍රී වූවා ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු අක්‍රස් වේ ද යත්:

56. පුරුෂ වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු වක්‍රස් වේ ද ...
පුරුෂ වූයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු අක්‍රස් වේ ද යත්:

57. පීචිත වුයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුවාහු වසැස් වේ ද ...
පීචිත වුයෙ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වුවාහු අසැස්කාවී වේ ද යත්:

58. සුඛ වූයේ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු වසස් වේ ද ... සුඛ වූයේ ඉන්ද්‍රිය වේ ද, ඉන්ද්‍රිය වූවාහු අසක්කාචී වේ ද යත්:

59. දුක්ඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- දුක්ඛං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

60. සොමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සොමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

61. දෙමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- දෙමනස්සං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

62. උපෙක්ඛා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- උපෙක්ඛා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

63. යඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- යඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

64. විරියං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- විරියං ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

65. සති ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සති ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

66. සමාධි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- සමාධි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

67. පසුඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- පසුඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

68. අනසුඤ්ඤානසංසාරිණී ඉන්ද්‍රියා: ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- අනසුඤ්ඤානසංසාරිණී ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

69. අසුඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- අසුඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤානාථි:

70. අසුඤ්ඤානාථි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා චක්ඛු: -පෙ- අසුඤ්ඤානාථි ඉන්ද්‍රියං, ඉන්ද්‍රියා අසුඤ්ඤා:

අනුලෝමං.

71. න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සොතං¹: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සාතං²: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ජිව්හා:

1. සොතින්ද්‍රියං - PTS

2. සාතින්ද්‍රියං - PTS

71. ව්‍යූෂ්ටි පනවුයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු ශ්‍රෝත්‍ර නොවූයේ වේ ද: ව්‍යූෂ්ටි නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු ස්පර්ශ නොවූයේ වේ ද: ව්‍යූෂ්ටි නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු ජීවිතා නොවූවා වේ ද:

න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න කායො: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං,
 න ඉන්ද්‍රියා න මනො: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ඉතී: න
 චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න පුරිසො: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා
 න ජීවිතො: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සුඛං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං,
 න ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සං:
 න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න දෙමනස්සං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං,
 න ඉන්ද්‍රියා න උපෙක්ඛා: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සඤ්ඤා:
 න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න විරියං: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න
 ඉන්ද්‍රියා න සති: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න සමාධි: න චක්ඛු න
 ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න ආර්ඝ්‍ය: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න
 අනාර්ඝ්‍යනාර්ඝ්‍යස්සාමීති: න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අර්ඝ්‍ය: න
 චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අර්ඝ්‍යතාවි:

72. න සොතං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සොතං
 න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අර්ඝ්‍යතාවි:

73. න සානං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සානං
 න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අර්ඝ්‍යතාවි:

74. න ජීව්හා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න ජීව්හා
 න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අර්ඝ්‍යතාවි:

75. න කායො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න කායො
 න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අර්ඝ්‍යතාවි:

76. න මනො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න මනො
 න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අර්ඝ්‍යතාවි:

[illegible]

72. ශ්‍රෝත්‍ර නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු වක්‍රයේ නොවූයේ වේ ද ... ශ්‍රෝත්‍ර නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසිද්ධතාවී නොවූයේ වේ ද යත්:

73. ස්‍රාණ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු වූයේ නොවූයේ වේ ද ... ස්‍රාණ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසිඳුකාරී නොවූයේ වේ ද යත්:

74. පීඨිකා නොවූවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු වක්‍රස් නොවූයේ වේ ද ... පීඨිකා නොවූවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසකුසුතාවී නොවූයේ වේ ද යත්:

75. කාය නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්‍ෂුස් නොවූයේ වේ ද ... කාය නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අක්‍ෂකුතාචී නොවූයේ වේ ද යත්:

76. මනස් නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු වෘක්කස් නොවූයේ වේ ද ... මනස් නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසිඝ්‍රකාචී නොවූයේ වේ ද යත්:

77. න ඉතී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න ඉතී
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

78. න පුරිසො න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න පුරිසො
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

79. න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න ජීවිතං
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

80. න සුඛං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සුඛං
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

81. න දුක්ඛං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න දුක්ඛං
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

82. න සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න
සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

83. න දෙමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න
දෙමනස්සං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

84. න උපෙක්ඛා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න
උපෙක්ඛා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

85. න සඤ්ඤා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සඤ්ඤා
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

86. න චිරියං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න චිරියං
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

87. න සති න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සති
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

88. න සමාධි න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න සමාධි
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

88. සමාධි නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්‍රස් නොවූයේ වේ ද ... සමාධි නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසිද්ධාත්මී නොවූයේ වේ ද යත්:

89. න පඤ්ඤා න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න පඤ්ඤා
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

90. න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමීනී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු
-පෙ- න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමීනී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

91. න අඤ්ඤං න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න අඤ්ඤං
න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපී:

92. න අඤ්ඤාතාපී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු: -පෙ- න
අඤ්ඤාතාපී න ඉන්ද්‍රියං, න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤං:

සුද්ධ ඉන්ද්‍රියමූලචක්ඛවාරො

උදෙද්ධවාරො නිට්ඨිකො.

89. ප්‍රඥ නොවුවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු වක්‍ෂස් නොවූයේ වේ ද ... ප්‍රඥ නොවුවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අඤ්ඤාතථි නොවූයේ වේ ද යත්:

90. අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිති නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු වක්‍ෂස් නොවූයේ වේ ද ... අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිති නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අඤ්ඤාතථි නොවූයේ වේ ද යත්:

91. අඤ්ඤ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු වක්‍ෂස් නොවූයේ වේ ද ... අඤ්ඤ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අඤ්ඤාතථි නොවූයේ වේ ද යත්:

92. අඤ්ඤාතථි නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු වක්‍ෂස් නොවූයේ වේ ද ... අඤ්ඤාතථි නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වේ ද, ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අඤ්ඤ නොවූයේ වේ ද යත්:

ශුද්ධ ඉන්ද්‍රිය මූලවක්‍රවාර සි.

උද්දේශවාර නිමි.

1. පඤ්ඤානති නිද්දෙසවාරො

1. චක්ඛු චක්ඛුන්ද්‍රියනති: දිබ්බචක්ඛු පඤ්ඤචක්ඛු චක්ඛු, න චක්ඛුන්ද්‍රියං. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු වෙව චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ඤා. චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛු'ති: ආමනතා.

සොනං සොනින්ද්‍රියනති: දිබ්බසොනං තණ්හා සොනං සොනං, න සොනින්ද්‍රියං. සොනින්ද්‍රියං සොනඤ්ඤාච සොනින්ද්‍රියඤ්ඤා. සොනින්ද්‍රියං සොනනති: ආමනතා.

සානං සානින්ද්‍රියනති: ආමනතා. සානින්ද්‍රියං සානනති: ආමනතා.

පිඤ්ඤා පිඤ්ඤාන්ද්‍රියනති: ආමනතා. පිඤ්ඤාන්ද්‍රියං පිඤ්ඤා'ති: ආමනතා.

කායො කායින්ද්‍රියනති: කායින්ද්‍රියං ධර්මො අවසෙසො කායො කායො¹ න කායින්ද්‍රියං කායින්ද්‍රියං කායො වෙව කායින්ද්‍රියඤ්ඤා. කායින්ද්‍රියං කායො'ති: ආමනතා.

මනො මනින්ද්‍රියනති: ආමනතා. මනින්ද්‍රියං මනො'ති: ආමනතා.

ඉඤ්ඤා ඉඤ්ඤාන්ද්‍රියනති: නො. ඉඤ්ඤාන්ද්‍රියං ඉඤ්ඤා'ති: නො.

පුරිසො පුරිසින්ද්‍රියනති: නො. පුරිසින්ද්‍රියං පුරිසො'ති: නො.

පිටිතං පිටිතින්ද්‍රියනති: ආමනතා. පිටිතින්ද්‍රියං පිටිතනති: ආමනතා.

සුඛං සුඛින්ද්‍රියනති: ආමනතා. සුඛින්ද්‍රියං සුඛනති: ආමනතා.

දුක්ඛං දුක්ඛින්ද්‍රියනති: ආමනතා. දුක්ඛින්ද්‍රියං දුක්ඛනති: ආමනතා.

සොමනස්සං සොමනස්සන්ද්‍රියනති: ආමනතා. සොමනස්සන්ද්‍රියං සොමනස්සනති: ආමනතා.

දෙමනස්සං දෙමනස්සන්ද්‍රියනති: ආමනතා. දෙමනස්සන්ද්‍රියං දෙමනස්සනති: ආමනතා.

උපෙක්ඛා උපෙක්ඛන්ද්‍රියනති: උපෙක්ඛන්ද්‍රියං ධර්මො අවසෙසො උපෙක්ඛා, න උපෙක්ඛන්ද්‍රියං. උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපෙක්ඛා වෙව උපෙක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා. උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපෙක්ඛනති: ආමනතා.

1. අවසෙසො-- මජ්ඣ.

ප්‍රඥප්ති තීර්දෙශවාර

1. වක්‍රය වක්‍රීන්ද්‍රිය වෙයි යත්: දිව්‍යවක්‍රය ප්‍රඥවක්‍රය වක්‍රය වෙයි, වක්‍රීන්ද්‍රිය නො වෙයි. වක්‍රීන්ද්‍රිය වක්‍රය ද වක්‍රීන්ද්‍රිය ද වේ. වක්‍රීන්ද්‍රිය වක්‍රය වෙයි යත්: එසේ යි.

ශ්‍රෝත්‍රය සොතින්ද්‍රිය වෙයි යත්: දිබ්බසොත තණ්හාසොත සොත වෙයි. සොතින්ද්‍රිය නො වෙයි. සොතින්ද්‍රිය සොත ද සොතින්ද්‍රිය ද වෙයි. සොතින්ද්‍රිය සොත වෙයි යත්: එසේ යි.

සුරාණ සුරාණන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යි. සුරාණන්ද්‍රිය සුරාණ වෙයි යත්: එසේ යි.

පිභවා පිභවන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යි. පිභවන්ද්‍රිය පිභවා වෙයි යත්: එසේ යි.

කාය කායින්ද්‍රිය වෙයි යත්: කායෙන්ද්‍රිය තබා (හැර) අවශෙෂ කාය කාය වෙයි, කායෙන්ද්‍රිය නො වෙයි. කායෙන්ද්‍රිය තෙම කාය ද කායෙන්ද්‍රිය ද වේ. කායෙන්ද්‍රිය කාය වෙයි යත්: එසේ යි.

මනස මනින්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. මනින්ද්‍රිය මනස වෙයි යත්: එසේ යි.

ස්ත්‍රී නොමෝ ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය වෙයි යත්: නො වෙයි. ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය ස්ත්‍රී වෙයි යත්: නො වේ.

පුරුෂ තෙම පුරිසින්ද්‍රිය වෙයි යත්: නො වෙයි. පුරිසින්ද්‍රිය පුරුෂ වෙයි යත්: නො වේ.

ජීවිතය ජීවිතෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ජීවිතෙන්ද්‍රිය ජීවිත වෙයි යත්: එසේ යි.

සුඛය සුඛෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. සුඛෙන්ද්‍රිය සුඛ වෙයි යත්: එසේ යි.

දුඃඛය දුඃඛෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යි. දුඃඛෙන්ද්‍රිය දුඃඛ වෙයි යත්: එසේ යි.

සොමනස්සය සොමනස්සෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. සොමනස්සෙන්ද්‍රිය සොමනස්ස වෙයි යත්: එසේ යි.

දොර්මනස්සය දොර්මනස්සෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. දොර්මනස්සෙන්ද්‍රිය දොර්මනස්ස වෙයි යත්: එසේ යි.

උපෙක්‍ෂා උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය තබා අවශෙෂ උපෙක්‍ෂා උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය නො වෙයි. උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය ද උපෙක්‍ෂා ද උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය ද වේ. උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය උපෙක්‍ෂා වෙයි යත්: එසේ යි.

ශ්‍රද්ධා ශ්‍රද්ධෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ශ්‍රද්ධෙන්ද්‍රිය ශ්‍රද්ධා වෙයි යත්: එසේ යි.

වියඪ වියෙඪන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. වියෙඪන්ද්‍රිය වියඪ වෙයි යත්: එසේ යි.

සමාති සමාතින්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. සමාතින්ද්‍රිය සමාති වෙයි යත්: එසේ යි.

සමාධි සමාධින්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. සමාධින්ද්‍රිය සමාධි වෙයි යත්: එසේ යි.

ප්‍රඥා ප්‍රඥෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ප්‍රඥෙන්ද්‍රිය ප්‍රඥා වෙයි යත්: එසේ යි.

අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති වෙයි යත්: එසේ යි.

අඤ්ඤා අඤ්ඤාන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. අඤ්ඤාන්ද්‍රිය අඤ්ඤා-වෙයි යත්: එසේ යි.

අඤ්ඤාතාචී අඤ්ඤාතාචීන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. අඤ්ඤාතාචීන්ද්‍රිය අඤ්ඤාතාචී වෙයි යත්: එසේ යි.

අනුලෝම යි.

2. වක්ඛස් නොවූයෙ වක්ඛරින්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. වක්ඛරින්ද්‍රිය නොවූයෙ වක්ඛස් නොවූයෙ වෙයි යත්: දිව්‍යවක්ඛස් ප්‍රඥා වක්ඛස් වක්ඛරින්ද්‍රිය නො වෙයි, වක්ඛස් වෙයි. වක්ඛස් ද වක්ඛරින්ද්‍රිය ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද වක්ඛස් වෙයි, නො ද වක්ඛරින්ද්‍රිය වේ.

ශ්‍රොත්‍ර නොවූයෙ ශ්‍රොත්‍රෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. ශ්‍රොත්‍රෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ ශ්‍රොත්‍ර නොවූයෙ වෙයි යත්: දිබ්බසොත තණ්හාසොත ශ්‍රොත්‍රෙන්ද්‍රිය නො වෙයි, සොත වෙයි. සොත ද ශ්‍රොත්‍රෙන්ද්‍රිය ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද සොත වෙයි. නො ද ශ්‍රොත්‍රෙන්ද්‍රිය වේ.

ස්පාණ නොවූයෙ ස්පාණෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. ස්පාණෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ ස්පාණ නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

පිභ්වා නොවූවා පිභ්වෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. පිභ්වෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ පිභ්වා නොවූවා වෙයි යත්: එසේ යි.

කාය නොවූයෙ කායෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. කායෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ කාය නොවූයෙ වෙයි යත්: කායෙන්ද්‍රිය තබා අවශෙෂ කාය කායින්ද්‍රිය නො වෙයි, කාය වෙයි. කාය ද කායෙන්ද්‍රිය ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද කාය වෙයි. නො ද කායෙන්ද්‍රිය වේ.

න මනෝ න මනිජ්ජයනති: ආමනනා. න මනිජ්ජයං න මනෝ'ති: ආමනනා.

න ඉතී න ඉතීජ්ජයනති: ඉතීජ්ජයං න ඉතී, ඉතීජ්ජයං. ඉතීඤ්ඤ ඉතීජ්ජයඤ්ඤ ධූපෙතා අවසෙසා න වෙව ඉතී, න ච ඉතීජ්ජයං. න ඉතීජ්ජයං න ඉතී'ති: ඉතී න ඉතීජ්ජයං, ඉතී. ඉතීඤ්ඤ ඉතීජ්ජයඤ්ඤ ධූපෙතා අවසෙසා න වෙව ඉතී, න ච ඉතීජ්ජයං.

න පුරිසො න පුරිසිජ්ජයනති: පුරිසිජ්ජයං න පුරිසො, පුරිසිජ්ජයං; පුරිසඤ්ඤ පුරිසිජ්ජයඤ්ඤ ධූපෙතා අවසෙසා න වෙව පුරිසො, න ච පුරිසිජ්ජයං. න පුරිසිජ්ජයං න පුරිසො'ති: පුරිසො න පුරිසිජ්ජයං, පුරිසො. පුරිසඤ්ඤ පුරිසිජ්ජයඤ්ඤ ධූපෙතා අවසෙසා න වෙව පුරිසො, න ච පුරිසිජ්ජයං.

න ජිවිතං න ජිවිතිජ්ජයනති: ආමනනා. න ජිවිතිජ්ජයං න ජිවිතනති: ආමනනා.

න සුඛං න සුඛිජ්ජයනති: ආමනනා. න සුඛිජ්ජයං න සුඛනති ආමනනා.

න දුක්ඛං න දුක්ඛිජ්ජයනති: ආමනනා. න දුක්ඛිජ්ජයං න දුක්ඛනති: ආමනනා.

න සොමනස්සං න සොමනස්සිජ්ජයනති: ආමනනා. න සොමනස්සිජ්ජයං න සොමනස්සනති: ආමනනා.

න දෙමනස්සං න දෙමනස්සිජ්ජයනති: ආමනනා. න දෙමනස්සිජ්ජයං න දෙමනස්සනති: ආමනනා.

න උපෙක්ඛා න උපෙක්ඛිජ්ජයනති: ආමනනා. න උපෙක්ඛිජ්ජයං න උපෙක්ඛා'ති: උපෙක්ඛිජ්ජයං ධූපෙතා අවසෙසා උපෙක්ඛා න උපෙක්ඛිජ්ජයං උපෙක්ඛා. උපෙක්ඛඤ්ඤ උපෙක්ඛිජ්ජයඤ්ඤ ධූපෙතා අවසෙසා න වෙව උපෙක්ඛා. න ච උපෙක්ඛිජ්ජයං.

න සඤ්ඤා න සඤ්ඤිජ්ජයනති: ආමනනා. න සඤ්ඤිජ්ජයං න සඤ්ඤා'ති: ආමනනා.

න විරියං න විරිසිජ්ජයනති: ආමනනා. න විරිසිජ්ජයං න විරියනති: ආමනනා.

න සති න සතිජ්ජයනති: ආමනනා. න සතිජ්ජයං න සති'ති: ආමනනා.

න සමාධි න සමාධිජ්ජයනති: ආමනනා. න සමාධිජ්ජයං න සමාධි'ති: ආමනනා.

මනස් නොවූයෙ මනින්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ.
මනින්ද්‍රිය නොවූයෙ මනස් නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

ස්ත්‍රී නොවූවා ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය ස්ත්‍රී
නො වෙයි, ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය වෙයි. ස්ත්‍රිය ද ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය ද තබා අවශෙෂයෝ
නො ද ස්ත්‍රී වෙයි, නො ද ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය වේ. ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය නොවූයෙ ස්ත්‍රී
නොවූවා වෙයි යත්: ස්ත්‍රී ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය නො වෙයි, ස්ත්‍රී වේ ස්ත්‍රිය ද
ස්ත්‍රීන්ද්‍රියය ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ස්ත්‍රී වෙයි. නො ද ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය වේ.

පුරුෂ නොවූයෙ පුරුෂෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: පුරුෂෙන්ද්‍රිය
පුරුෂ නො වෙයි, පුරුෂෙන්ද්‍රිය වෙයි. පුරුෂ ද පුරුෂෙන්ද්‍රියය ද
තබා අවශෙෂයෝ නො ද පුරුෂ වෙයි. නො ද පුරුෂෙන්ද්‍රිය වේ.
පුරුෂෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ පුරුෂ නොවූයෙ වෙයි යත්: පුරුෂ පුරුෂෙන්ද්‍රිය
නො වෙයි, පුරුෂ වෙයි, පුරුෂ ද පුරුෂෙන්ද්‍රියය ද තබා අවශෙෂයෝ
නො ද පුරුෂ වෙයි, නො ද පුරුෂෙන්ද්‍රිය වේ.

ජීවිත නොවූයෙ ජීවිතෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ජීවිතෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ ජීවිත නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

සුඛ නොවූයෙ සුඛෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. සුඛෙන්
ද්‍රිය නොවූයෙ සුඛ නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

දුඃඛ නොවූයෙ දුඃඛෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ.
දුඃඛෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ දුඃඛ නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

සොමනස්ස නොවූයෙ සොමනස්සින්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්:
එසේ යැ. සොමනස්සින්ද්‍රිය නොවූයෙ සොමනස්ස නොවූයෙ වෙයි
යත්: එසේ යි.

දෙමනස්ස නොවූයෙ දෙමනස්සෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්:
එසේ යැ. දෙමනස්සෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ දෙමනස්ස නොවූයෙ වෙයි යත්:
එසේ යි.

උපෙක්‍ෂා නොවූවා උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ
යැ. උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ උපෙක්‍ෂා නොවූවා වෙයි යත්: උපෙක්‍ෂෙන්
ද්‍රිය තබා අවශෙෂ උපෙක්‍ෂා උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය නො වෙයි, උපෙක්‍ෂා
වෙයි. උපෙක්‍ෂාව ද උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රියය ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද
උපෙක්‍ෂා වෙයි, නො ද උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය වේ.

ශ්‍රද්ධා නොවූවා ශ්‍රද්ධෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ශ්‍රද්ධෙන්ද්‍රිය නොවූයෙ ශ්‍රද්ධා නොවූවා වෙයි යත්: එසේ යි.

වීය්‍ය නොවූයෙ වීය්‍යින්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ.
වීය්‍යින්ද්‍රිය නොවූයෙ වීය්‍ය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

ඝෛති නොවූවා ඝෛතීන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඝෛතීන්ද්‍රිය නොවූයෙ ඝෛති නොවූවා වෙයි යත්: එසේ යි.

සමාධි නොවූයෙ සමාධීන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ.
සමාධීන්ද්‍රිය නොවූයෙ සමාධි නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

න පඤ්ඤා න පඤ්ඤාදිත්‍යනති: ආමනතා. න පඤ්ඤාදිත්‍යං න පඤ්ඤා'ති: ආමනතා.

න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසොමිති න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසොමිතිත්‍යනති: ආමනතා. න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසොමිතිත්‍යං න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසොමිති'ති: ආමනතා.

න අඤ්ඤං න අඤ්ඤාදිත්‍යනති: ආමනතා. න අඤ්ඤාදිත්‍යං න අඤ්ඤානති: ආමනතා.

න අඤ්ඤාතාපී න අඤ්ඤාතාපීත්‍යනති: ආමනතා. න අඤ්ඤාතාපීත්‍යං න අඤ්ඤාතාපී'ති: ආමනතා.

පදසොධනවාරො.

3. වතචු වකචුත්‍යනති: දිබ්බවකචු පඤ්ඤාවකචු වතචු, න වකචුත්‍යං. වකචුත්‍යං වකචු චෙව වකචුත්‍යංඤා. ඉත්‍යයා සොතිත්‍යනති: සොතිත්‍යං ඉත්‍යංඤෙව සොතිත්‍යංඤා. අවසෙසා ඉත්‍යයා ඉත්‍යං,¹ න සොතිත්‍යං.

වකචු වතචුත්‍යනති: දිබ්බවකචු පඤ්ඤාවකචු වකචු, න වකචුත්‍යං. වකචුත්‍යං වකචු චෙව වකචුත්‍යංඤා. ඉත්‍යයා සාතිත්‍යනති: සාතිත්‍යං ඉත්‍යංඤෙව සාතිත්‍යංඤා. අවසෙසා ඉත්‍යයා ඉත්‍යයා, න සාතිත්‍යං.

වකචු වකචුත්‍යනති: දිබ්බවකචු පඤ්ඤාවකචු වකචු, න වකචුත්‍යං. වකචුත්‍යං වකචු චෙව වකචුත්‍යංඤා. ඉත්‍යයා ජිව්හිත්‍යනති: ජිව්හිත්‍යං ඉත්‍යංඤෙව ජිව්හිත්‍යංඤා. අවසෙසා ඉත්‍යයා ඉත්‍යයා, න ජිව්හිත්‍යං.

වකචු වකචුත්‍යනති: දිබ්බවකචු පඤ්ඤාවකචු වකචු, න වකචුත්‍යං. වකචුත්‍යං වකචු චෙව වකචුත්‍යංඤා. ඉත්‍යයා කායිත්‍යනති: කායිත්‍යං ඉත්‍යංඤෙව කායිත්‍යංඤා, අවසෙසා ඉත්‍යයා ඉත්‍යයා, න කායිත්‍යං.

වකචු වකචුත්‍යනති: දිබ්බවකචු පඤ්ඤාවකචු වකචු, න වකචුත්‍යං. වකචුත්‍යං වකචු චෙව වකචුත්‍යංඤා. ඉත්‍යයා මනිත්‍යනති: මනිත්‍යං ඉත්‍යංඤෙව මනිත්‍යංඤා. අවසෙසා ඉත්‍යයා ඉත්‍යයා, න මනිත්‍යං.

1. අවසෙසා ඉත්‍යයා න සොතිත්‍යං—මජ්ඣිමනිකායෙ, පඤ්ඤාපඤ්ඤාසංඝයා 8.

ප්‍රඥා නොවූවා ප්‍රඥාන්ත්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ප්‍රඥාන්ත්‍රිය නොවූයේ ප්‍රඥා නොවූවා වෙයි යත්: එසේ යි.

අනඤ්ඤානුඤ්ඤාසාමිති නොවූයේ අනඤ්ඤානුඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රිය
නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. අනඤ්ඤානුඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රිය නො
වූයේ අනඤ්ඤානුඤ්ඤාසාමිති නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

අනුරාධ නොවූයේ අනුරාධන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ ය.
අනුරාධන්ද්‍රිය නොවූයේ අනුරාධ නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ ය.

අඤ්ඤාතාථී නොවූයෙ අඤ්ඤාතාථීන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්.
එසේ යැ. අඤ්ඤාතාථීන්ද්‍රිය නොවූයෙ අඤ්ඤාතාථී නොවූයෙ වෙයි
යත්: එසේ යි.

පද්මගාඨනවාර සි.

3. ව්‍යූහය ව්‍යුහරීන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: දිව්‍යව්‍යූහය ප්‍රඥව්‍යූහය ව්‍යූහය වෙයි, ව්‍යුහරීන්ද්‍රිය නො වෙයි. ව්‍යුහරීන්ද්‍රිය ව්‍යූහය ද ව්‍යුහරීන්ද්‍රිය ද වේ. ඉන්ද්‍රියයෝ ශ්‍රෝත්‍රෙන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: ශ්‍රෝත්‍රෙන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද ශ්‍රෝත්‍රෙන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවගෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, ශ්‍රෝත්‍රෙන්ද්‍රිය නො වේ.

වක්‍ෂ්‍යය වක්‍ෂරිතාදිය වෙයි යන්න: දිව්‍යවක්‍ෂ්‍යය ප්‍රඥාවක්‍ෂ්‍යය වක්‍ෂ්‍යය වෙයි. වක්‍ෂරිතාදිය නො වෙයි. වක්‍ෂරිතාදිය වක්‍ෂ්‍යය ද වක්‍ෂරිතාදිය ද වේ. ඉන්ද්‍රියයෝ ස්‍රාණේන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: ස්‍රාණේන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද ස්‍රාණේන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශේෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, ස්‍රාණේන්ද්‍රිය නො වේ.

වක්‍ෂ්‍යය වක්‍ෂරිත්‍රිය වෙයි යත්: දිව්‍යවක්‍ෂ්‍යය ප්‍රඥාවක්‍ෂ්‍යය වක්‍ෂ්‍යය වෙයි, වක්‍ෂරිත්‍රිය නො වෙයි. වක්‍ෂරිත්‍රිය වක්‍ෂ්‍යය ද වක්‍ෂරිත්‍රිය ද වේ. ඉත්‍රියයෝ ජිත්චෙන්‍රිය වෙයි යත්: ජිත්චෙන්‍රිය ඉත්‍රිය ද ජිත්චෙන්‍රිය ද වෙයි. අවගෙෂ ඉත්‍රියයෝ ඉත්‍රිය වෙති, ජිත්චෙන්‍රිය නො වේ.

වක්‍රය වක්‍රීකරණය වෙයි යත්: දිව්‍යවක්‍රය ප්‍රඥාවක්‍රය වක්‍රය වෙයි, වක්‍රීකරණය නො වෙයි. වක්‍රීකරණය වක්‍රය ද වක්‍රීකරණය ද වේ. ඉන්ද්‍රියයෝ කායෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: කායෙන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද කායෙන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශ්‍ය ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, කායෙන්ද්‍රිය නො වේ.

වක්‍ෂය වක්‍ෂරින්දිය වෙයි යත්: දිව්‍යවක්‍ෂය ප්‍රඥාවක්‍ෂය වක්‍ෂස් වෙයි, වක්‍ෂරින්දිය නො වෙයි. වක්‍ෂරින්දිය වක්‍ෂස් ද වක්‍ෂරින්දිය ද වේ. ඉන්ද්‍රියයෝ මනින්දිය වෙයි යත්: මනින්දිය ඉන්ද්‍රිය ද මනින්දිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, මනින්දිය නො වේ.

වැඩි වැඩි වන්නේ: දිනවතාව පැයකට වැඩි වැඩි, නා වැඩි වැඩිය.
වැඩි වැඩිය. වැඩි වෙමින් වැඩි වැඩිය. ඉන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය නම්: ඉන්ද්‍රිය
ඉන්ද්‍රියයෙන්ම ඉන්ද්‍රියයයි. අවසානය ඉන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය, නා ඉන්ද්‍රිය.

වකඩු වකඩුන්දයනැති: දිබ්බවකඩු පඤ්ජා, වකඩු වකඩු, න වකඩුන්දයං.
 චක්ඛුන්දයං වකඩු වෙව වකඩුන්දයංකථි. ඉන්ද්‍රියා පුරිසින්ද්‍රියනැති: පුරිසින්ද්‍රියං
 ඉන්ද්‍රියංකථව පුරිසින්ද්‍රියංකථි. අවසේසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න පුරිසින්ද්‍රියං.

වක්‍ර වක්‍රාන්තයන්: දිගුවක්‍ර පසුබිම්වක්‍ර වක්‍ර, න වක්‍රාන්තය, වක්‍රාන්තය වක්‍ර වෙව වක්‍රාන්තය, ඉන්ද්‍රිය පිටිතින්ද්‍රියාන්තය: පිටිතින්ද්‍රිය, ඉන්ද්‍රියයක්‍ර ව පිටිතින්ද්‍රියයක්‍ර, අවසන්සා ඉන්ද්‍රිය, ඉන්ද්‍රිය, න පිටිතින්ද්‍රියය.

වක්කු වක්කුන්ද්‍රියනති: දිබ්බවක්කු පඤ්ඤාවක්කු වක්කු, න වක්කුන්ද්‍රියං.
වක්කුන්ද්‍රියං වක්කු චෙව වක්කුන්ද්‍රියංඤා. ඉන්ද්‍රියා සුඛින්ද්‍රියනති: සුඛින්ද්‍රියං
ඉන්ද්‍රියංඤාච සුඛින්ද්‍රියංඤා. අවචසසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සුඛින්ද්‍රියං.

වකඩු වකඩුන්දියනති: දිබ්බවකඩු පඤ්ඤාවකඩු වකඩු, න වකඩුන්දියං.
වකඩුන්දියං වකඩු වෙව වකඩුන්දියංඤා, ඉන්දියා දුක්ඛන්දියනති: දුක්ඛන්දියං
ඉන්දියංඤාව දුක්ඛන්දියංඤා, අවසෙසා ඉන්දියා ඉන්දියා, න දුක්ඛන්දියං.

[illegible]

වකථු වතාවත්යනති: දිබාවතඛු පඤ්ඤාවකථු වතඛු, න වකථුන්දයං. වකථුන්දයං වකථු වෙව වතඛුන්දයඤ්ඤා. ඉන්ද්‍රියා දෙමනස්සන්ද්‍රියනති: දෙමනස්සන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාව දෙමනස්සන්ද්‍රියඤ්ඤා. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න දෙමනස්සන්ද්‍රියං.

වක්‍ර වක්‍රානුයෙන්: දිබවක්‍ර පඤ්ඤාවක්‍ර වක්‍ර, න
 වක්‍රානුය. වක්‍රානුය. වක්‍ර වෙව වක්‍රානුයක්‍ර. ඉන්‍යා උපෙක්‍රානු-
 යනනි: උපෙක්‍රානුය. ඉන්‍යානෙක්‍ර උපෙක්‍රානුයක්‍ර. අවසෙසා ඉන්‍යා
 ඉන්‍යා, න උපෙක්‍රානුය.

වික්‍රමය වික්‍රමාන්තය වෙයි යත්: දිව්‍යවික්‍රමය ප්‍රඥාවික්‍රමය වික්‍රමස් වෙයි, වික්‍රමාන්තය නො වෙයි. වික්‍රමාන්තය වික්‍රමස් ද වික්‍රමාන්තය ද වේ. ඉන්ද්‍රියයෝ ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය වෙයි යත්: ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශ්‍ය ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය නො වේ.

වික්‍රමය වික්‍රමරත්නප්‍රිය වෙයි යන්න: දිවා වික්‍රමය ප්‍රඥා වික්‍රමය වික්‍රමය වෙයි, වික්‍රමරත්නප්‍රිය නො වෙයි. වික්‍රමරත්නප්‍රිය වික්‍රමය ද වික්‍රමරත්නප්‍රිය ද වේ. ඉන්ද්‍රියයෝ පුරුෂෝත්තමප්‍රිය වෙයි යන්න: පුරුෂෝත්තමප්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද පුරුෂෝත්තමප්‍රිය ද වෙයි. අවශ්‍ය ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, පුරුෂෝත්තමප්‍රිය නො වේ.

වක්‍ෂ්‍යය වක්‍ෂරන්ද්‍රිය වෙයි යත්: දිව්‍යවක්‍ෂ්‍යය ප්‍රඥාවක්‍ෂ්‍යය වක්‍ෂ්‍යය වෙයි, වක්‍ෂරන්ද්‍රිය නො වෙයි. වක්‍ෂරන්ද්‍රිය වක්‍ෂ්‍යය ද වක්‍ෂරන්ද්‍රිය ද වේ. ඉන්ද්‍රියයෝ ජීවිතෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: ජීවිතෙන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද ජීවිතෙන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශේෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, ජීවිතෙන්ද්‍රිය නො වේ.

වක්‍ෂ්‍යය වක්‍ෂරන්ත්‍රිය වෙයි යත්: දිව්‍යවක්‍ෂ්‍යය ප්‍රඥවක්‍ෂ්‍යය වක්‍ෂ්‍යය වෙයි, වක්‍ෂරන්ත්‍රිය නො වෙයි. වක්‍ෂරන්ත්‍රිය වක්‍ෂ්‍යය ද වක්‍ෂරන්ත්‍රිය ද වේ. ඉන්ත්‍රියයෝ සුඛෙන්ත්‍රිය වෙයි යත්: සුඛෙන්ත්‍රිය ඉන්ත්‍රිය ද සුඛෙන්ත්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ත්‍රියයෝ ඉන්ත්‍රිය වෙති, සුඛෙන්ත්‍රිය නො වේ.

වික්‍රමය වක්‍රරත්‍රිය වෙයි යත්: දිව්‍යවක්‍රමය ප්‍රඥාවක්‍රමය වක්‍රමය වෙයි, වක්‍රරත්‍රිය නො වෙයි. වක්‍රරත්‍රිය වක්‍රමය ද වක්‍රරත්‍රිය ද වේ. ඉන්‍රියයෝ දු:බෙන්‍රිය වෙයි යත්: දු:බෙන්‍රිය ඉන්‍රිය ද දු:බෙන්‍රිය ද වෙයි. අවශ්‍ය ඉන්‍රියයෝ ඉන්‍රිය වෙති, දු:බෙන්‍රිය නො වේ.

වක්‍ෂ්‍ය වක්ෂරිත්‍රිය වෙයි යත්: දිව්‍යවක්‍ෂ්‍ය ප්‍රඥාවක්‍ෂ්‍ය වක්‍ෂ්‍ය වෙයි, වක්ෂරිත්‍රිය නො වෙයි. වක්ෂරිත්‍රිය වක්‍ෂ්‍ය ද වක්ෂරිත්‍රිය ද. වේ. ඉන්‍රියයෝ සොමනස්සිත්‍රිය වෙයි යත්: සොමනස්සිත්‍රිය ඉන්‍රිය ද සොමනස්සිත්‍රිය ද වෙයි. අවගෙණ ඉන්‍රියයෝ ඉන්‍රිය වෙති, සොමනස්සිත්‍රිය නො වේ.

වක්‍ෂ්‍ය වක්‍ෂරිත්‍රිය වෙයි යත්: දිව්‍යවක්‍ෂ්‍ය ප්‍රඥාවක්‍ෂ්‍ය වක්‍ෂ්‍ය වෙයි, වක්‍ෂරිත්‍රිය නො වෙයි. වක්‍ෂරිත්‍රිය වක්‍ෂ්‍ය ද වක්‍ෂරිත්‍රිය ද වේ. ඉත්‍රියයෝ දෙමනස්සිත්‍රිය වෙයි යත්: දෙමනස්සිත්‍රිය ඉත්‍රිය ද දෙමනස්සිත්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉත්‍රියයෝ ඉත්‍රිය වෙති. දෙමනස්සිත්‍රිය නො වේ.

වန္‍යාය වන්‍යුරින්‍ද්‍රිය වෙයි යත්: දිව්‍යවන්‍යාය ප්‍රඥාවන්‍යාය වන්‍යාය වෙයි, වන්‍යුරින්‍ද්‍රිය නො වෙයි. වන්‍යුරින්‍ද්‍රිය වන්‍යාය ද වන්‍යුරින්‍ද්‍රිය ද වේ. ඉන්‍ද්‍රියයෝ උපෙක්‍ෂෙන්‍ද්‍රිය වෙයි යත්: උපෙක්‍ෂෙන්‍ද්‍රිය ඉන්‍ද්‍රිය ද උපෙක්‍ෂෙන්‍ද්‍රිය ද වෙයි. අවශේෂ ඉන්‍ද්‍රියයෝ ඉන්‍ද්‍රිය වෙති, උපෙක්‍ෂෙන්‍ද්‍රිය නො වේ.

4. ශ්‍රෝත්‍ර ශ්‍රෝත්‍රන්ද්‍රිය වෙයි යත්: දිබ්බසොත නණ්භාසොත සොත වෙයි, සොතින්ද්‍රිය නො වෙයි. සොතින්ද්‍රිය සොත ද සොතින්ද්‍රිය ද වේ ඉන්ද්‍රියයෝ චක්ඛුරින්ද්‍රිය වෙයි යත්: චක්ඛුරින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද චක්ඛුරින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, චක්ඛුරින්ද්‍රිය නො වේ. ශ්‍රෝත්‍රය ශ්‍රෝත්‍රන්ද්‍රිය වෙයි යත්: දිබ්බසොත නණ්භාසොත ශ්‍රෝත්‍ර වෙයි, ශ්‍රෝත්‍රන්ද්‍රිය නො වෙයි. ශ්‍රෝත්‍රන්ද්‍රිය සොත ද සොතින්ද්‍රිය ද වේ ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤාතාචින්ද්‍රිය වෙයි යත්: අඤ්ඤාතාචින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අඤ්ඤාතාචින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අඤ්ඤාතාචින්ද්‍රිය නො වේ.

5. **ශ්‍රාණ ශ්‍රාණෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්:** එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ වක්‍ර-
රිත්ද්‍රිය වෙයි යත්: වක්‍රරිත්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද වක්‍රරිත්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ
ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, වක්‍රරිත්ද්‍රිය නො වේ .. ශ්‍රාණය ශ්‍රාණෙන්ද්‍රිය
වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ අසිද්ධතාවිත්ද්‍රිය වෙයි යත්:
අසිද්ධතාවිත්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අසිද්ධතාවිත්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ
ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අසිද්ධතාවිත්ද්‍රිය නො වේ.

6. පිවිතා පිවිතෙන්දිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ වක්‍ෂු-
රින්දිය වෙයි යත්: වක්‍ෂුරින්දිය ඉන්ද්‍රිය ද වක්‍ෂුරින්දිය ද වෙයි.
අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, වක්‍ෂුරින්දිය නො වේ... පිවිතා
පිවිතෙන්දිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤාතාවින්දිය
වෙයි යත්: අඤ්ඤාතාවින්දිය ඉන්ද්‍රිය ද අඤ්ඤාතාවින්දිය ද වෙයි. අවශෙෂ
ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අඤ්ඤාතාවින්දිය නො වේ.

7. කාය කායිත්වය වෙත්: කායෙන්ද්‍රිය තබා අවශෙෂ කාය කාය වෙයි, කායෙන්ද්‍රිය නො වෙයි. කායෙන්ද්‍රිය කාය ද කායෙන්ද්‍රිය ද වේ. ඉන්ද්‍රියයෝ චක්‍ෂුරිත්වය වෙයි යත්: චක්‍ෂුරිත්වය ඉන්ද්‍රිය ද චක්‍ෂුරිත්වය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, චක්‍ෂුරිත්වය නො වේ ... කාය කායෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: කායෙන්ද්‍රිය තබා අවශෙෂ කාය කාය වෙයි, කායෙන්ද්‍රිය නො වෙයි. කායෙන්ද්‍රිය කාය ද කායෙන්ද්‍රිය ද වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ අසූක්‍ෂ්ණභාවිත්වය වෙයි යත්: අසූක්‍ෂ්ණභාවිත්වය ඉන්ද්‍රිය ද අසූක්‍ෂ්ණභාවිත්වය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අසූක්‍ෂ්ණභාවිත්වය නො වේ.

8. මනස් මනිනදිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ වක්‍ර-
රිතදිය වෙයි යත්: වක්‍රරිතදිය ඉන්ද්‍රිය ද වක්‍රරිතදිය ද වෙයි.
අවශ්‍ය ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, වක්‍රරිතදිය නො වේ... මනස්
මනිනදිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤාචිතදිය වෙයි
යත්: අඤ්ඤාචිතදිය ඉන්ද්‍රිය ද අඤ්ඤාචිතදිය ද වෙයි. අවශ්‍ය
ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අඤ්ඤාචිතදිය නො වේ.

9. ස්ත්‍රී ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: නො වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ වක්‍ර-
රිත්ද්‍රිය වෙයි යන්න: වක්‍රරිත්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද වක්‍රරිත්ද්‍රිය ද වෙයි.
අවශේෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, වක්‍රරිත්ද්‍රිය නො වේ... ස්ත්‍රී
ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: නො වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ අක්‍රියතාවිත්ද්‍රිය වෙයි
යන්න: අක්‍රියතාවිත්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අක්‍රියතාවිත්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශේෂ
ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අක්‍රියතාවිත්ද්‍රිය නො වේ.

10. පුරිසො පුරිසිත්‍රියනති: නො. ඉත්‍රියා චක්ඛුත්‍රියනති: චක්ඛුත්‍රියං ඉත්‍රියං ඉත්‍රියං ඉත්‍රියං චක්ඛුත්‍රියං. අවසෙසා ඉත්‍රියා ඉත්‍රියා, න චක්ඛුත්‍රියං -පෙ- පුරිසො පුරිසිත්‍රියනති: නො. ඉත්‍රියා අසික්ඛුත්‍රියනති: අසික්ඛුත්‍රියං ඉත්‍රියං ඉත්‍රියං අසික්ඛුත්‍රියං. අවසෙසා ඉත්‍රියා ඉත්‍රියා, න අසික්ඛුත්‍රියං.

11. පිටිතං පිටිතිත්‍රියනති: ආමනතා. ඉත්‍රියා චක්ඛුත්‍රියනති: චක්ඛුත්‍රියං ඉත්‍රියං ඉත්‍රියං චක්ඛුත්‍රියං. අවසෙසා ඉත්‍රියා ඉත්‍රියා, න චක්ඛුත්‍රියං -පෙ- පිටිතං පිටිතිත්‍රියනති: ආමනතා. ඉත්‍රියා අසික්ඛුත්‍රියනති: අසික්ඛුත්‍රියං ඉත්‍රියං ඉත්‍රියං අසික්ඛුත්‍රියං. අවසෙසා ඉත්‍රියා ඉත්‍රියා, න අසික්ඛුත්‍රියං.

12. පුබං පුබිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

13. දුකං දුකිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

14. සොමනස්සං සොමනස්සිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

15. දෙමනස්සං දෙමනස්සිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

16. උපෙකඛා උපෙකඛිත්‍රියනති: උපෙකඛිත්‍රියං ධර්මො අවසෙසා උපෙකඛා උපෙකඛා, න උපෙකඛිත්‍රියං, උපෙකඛිත්‍රියං උපෙකඛා චෙව උපෙකඛිත්‍රියං. ඉත්‍රියා චක්ඛුත්‍රියනති: චක්ඛුත්‍රියං ඉත්‍රියං ඉත්‍රියං චක්ඛුත්‍රියං. අවසෙසා ඉත්‍රියා ඉත්‍රියා, න චක්ඛුත්‍රියං -පෙ- උපෙකඛා උපෙකඛිත්‍රියනති: උපෙකඛිත්‍රියං ධර්මො අවසෙසා උපෙකඛා උපෙකඛා, න උපෙකඛිත්‍රියං, උපෙකඛිත්‍රියං උපෙකඛා චෙව උපෙකඛිත්‍රියං. ඉත්‍රියා අසික්ඛුත්‍රියනති: අසික්ඛුත්‍රියං ඉත්‍රියං ඉත්‍රියං අසික්ඛුත්‍රියං. අවසෙසා ඉත්‍රියා ඉත්‍රියා, න අසික්ඛුත්‍රියං.

17. සද්ධා සද්ධිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

18. විරියං විරිසිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

19. සති සතිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

20. සමාධි සමාධිත්‍රියනති: ආමනතා. පෙ-

21. පසාදා පසාදිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

22. අනසායන සායනාමිති අනසායන සායනාමිතිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

23. අසායන අසායනිත්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-

10. පුරුෂ පුරුෂෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: නො වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ වක්‍රන්ද්‍රිය වෙයි යත්: වක්‍රන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද වක්‍රන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, වක්‍රන්ද්‍රිය නො වේ ... පුරුෂ පුරුෂෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: නො වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය වෙයි යත්: අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො වේ.

11. ජීවිත ජීවිතෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ වක්‍රන්ද්‍රිය වෙයි යත්: වක්‍රන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද වක්‍රන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, වක්‍රන්ද්‍රිය නො වේ... ජීවිතය ජීවිතෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය වෙයි යත්: අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො වේ.

12. සුඛ සුඛෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

13. දුඃඛ දුඃඛෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

14. සොමනස්ස සොමනස්සින්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ.

15. දෙමනස්ස දෙමනස්සින්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

16. උපෙක්‍ෂා උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය තබා අවශෙෂ උපෙක්‍ෂා උපෙක්‍ෂා වෙයි, උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය නො වෙයි. උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය උපෙක්‍ෂා ද උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය ද වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ වක්‍රන්ද්‍රිය වෙයි යත්: වක්‍රන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද වක්‍රන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, වක්‍රන්ද්‍රිය නො වේ ... උපෙක්‍ෂා උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය තබා අවශෙෂ උපෙක්‍ෂා උපෙක්‍ෂා වෙයි, උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය නො වෙයි. උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය උපෙක්‍ෂා ද උපෙක්‍ෂෙන්ද්‍රිය ද වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය වෙයි යත්: අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො වේ.

17. ශ්‍රද්ධා ශ්‍රද්ධෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

18. වියථි වියථින්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

19. ස්මෘති ස්මෘතීන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

20. සමාධි සමාධීන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

21. ප්‍රඥා ප්‍රඥෙන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

22. අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතීන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

23. අඤ්ඤා අඤ්ඤීන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ...

24. අසැකැත්තවී අසැකැත්තවීන්‍යනති: ආමනතා. - පෙ- ඉන්‍යයා වකුන්‍යනති: වකුන්‍යයං ඉන්‍යයෙකෙව වකුන්‍යයකෙව. අවසෙසා ඉන්‍යයා ඉන්‍යයා, න වකුන්‍යයං -පෙ- අසැකැත්තවී අසැකැත්තවීන්‍යනති: ආමනතා. ඉන්‍යයා අසැකැත්තවීන්‍යනති: අසැකැත්තවීන්‍යයං ඉන්‍යයෙකෙව අසැකැත්තවීන්‍යයකෙව. අවසෙසා ඉන්‍යයා ඉන්‍යයා, න අසැකැත්තවීන්‍යයං. (අනුලොමං)

25. න චක්‍ර න චක්‍රස්‍රියනි: ආමනතා. න ඉන්‍රියා න
සොනිස්‍රියනි: ආමනතා.

ဘ ဝဏ္ဏ ဘ ဝဏ္ဏဋ္ဌိယဘိ: ဇာမဘာ၊ ဘ ဇုဋ္ဌိယ ဘ ဇာဘိဋ္ဌိ-
ယဘိ: ဇာမဘာ၊

ဘ ဝါဆို ဘ ဝါဆိုဆိုရင်: နာမည်က ဘ ဝါဆိုက ဝါဆိုက ဝါဆိုက
ဆိုရင်: နာမည်က.

ဘ ဝါဆို ဘ ဝါဆိုအိတ်တစ် ခုပါ။ ဘ ဝါဆို ဘ ကာလအိတ်တစ်
ခုပါ။

න චක්‍ර න චක්‍රස්‍රියනනි: ආමනනා. න ඉන්‍යා න මනිනි-
යනනි: ආමනනා.

න වක්‍ර න වක්‍රයන්හි: ආමනතා. න ඉන්ද්‍රිය න ඉන්ද්‍රිය-
යන්හි: ආමනතා.

ဘ ဝါဒ၌ ဘ ဝါဒ၌ နှစ်ဦးစွာ: နှစ်ဦးစွာ. ဘ နှစ်ဦးစွာ ဘ နှစ်ဦးစွာ;
နှစ်ဦးစွာ.

ဘ ဝါဆို ဘ ဝါဆိုငွေတက်: နာမတော့. ဘ နှငွေ ဘ ခံပိတ်-
ငွေတက်: နာမတော့.

ဘ ဝါသနာ ဘ ဝါသနာရှိသူတို့: နာမည်၊ ဘ ဝါသနာ ဘ ဝါသနာရှိသူတို့: နာမည်၊

[illegible]

න වකචු න වකචුඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න සොමනස්සඤ්ඤානි: ආමනා

ဘ ဝါဒဉ္စိ ဘ ဝါဒဉ္စိဘိဝံသကဏ္ဍိ: နာမဘာသာ, ဘ ဝါဒဉ္စိဘိဝံသကဏ္ဍိ: နာမဘာသာ.

න වඤ්චු න වඤ්චුන්ද්‍රියනති: ආමනනා. න ඉන්ද්‍රියා න උපපඤ්චි-
යනති: ආමනනා.

ဘ ဝါသနာ ဘ ဝါသနာရှိသူများ: နာမည်၊ ဘ ဝါသနာ ဘ ဝါသနာရှိသူများ: နာမည်၊

24. අඤ්ඤාතාචී අඤ්ඤාතාචිත්තිය වෙයි යත්: එසේ යැ...
 ඉත්තියයෝ වක්ඛරිත්තිය වෙයි යත්: වක්ඛරිත්තිය ඉත්තිය ද වක්ඛරිත්තිය ද
 දෙයි. අවශෙෂ ඉත්තියයෝ ඉත්තිය වෙති, වක්ඛරිත්තිය නො වේ...
 අඤ්ඤාතාචී අඤ්ඤාතාචිත්තිය දෙයි යත්: එසේ යැ. ඉත්තියයෝ
 අඤ්ඤාත්තිය වෙයි යත්: අඤ්ඤාත්තිය ඉත්තිය ද අඤ්ඤාත්තිය ද වෙයි.
 අවශෙෂ ඉත්තියයෝ ඉත්තිය වෙති, අඤ්ඤාත්තිය නො වේ.
 (අනුලොමයි)

25. ව්‍යූත් නොවූයේ ව්‍යුරින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සොතින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

ව්‍යුත්තරාධිපතිතුමාගේ ව්‍යවස්ථාපිත අයිතිවාසිකම් වලට හානි සිදු වුවහොත්, එවිට ඔහුගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන පියවර ගැන සලකා බැලීමට අධිකරණයට හිමි ඇත.

ව්‍යූත්ත නොවූයේ ව්‍යූත්තීන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙබ් යන්ත්‍රය එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු ජීවිතීන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙබ් යන්ත්‍රය එසේ යි.

විකුණු නොවූයේ ව්‍යුත්පන්න නොවූයේ වෙයි යන්න එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු කායිකය නොවූයේ වෙයි යන්න එසේ යි.

විද්‍යාත්මක වෙනස්කම් නොවූයේ වෙයි යන්න එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු මනිනිදිය නොවූයේ වෙයි යන්න එසේ යි.

විකුණු නොවූයේ විකුණුන්දිය නොවූයේ වෙයි යත්: එ-ස් යැ.
ඉන්දිය නොවූවාහු ඉන්දිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

විකුණු නොවූයේ විකුණුන්දිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඉන්දිය නොවූවාහු පුරිසින්දිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

විකල්ප නොවූයේ ව්‍යුහගතවූ නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු ජීවිතීන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

විඤ්ඤාන චක්‍රයේ විඤ්ඤාන චක්‍රයේ වෙයි යන්න එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සුඛින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න එසේ යි.

ව්‍යූත් නොවූයේ ව්‍යූරිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු දක්විත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

ව්‍යූත්ත නොවූයේ ව්‍යූත්ත නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ ය. ඉන්ද්‍රිය නොවූවහු සොමනස්සිත්තය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යි.

ව්‍යුත්තරාධිපතිතුමාගේ ව්‍යුත්තරාධිපතිතුමාගේ වෙනම යන්ත්‍රයක්: එයේ යා. ඉන්ද්‍රිය නොවනු ලබන ස්වයංක්‍රීය නොවනු ලබන යන්ත්‍රයක්: එයේ යා.

වික්‍රමය නොවූයේ වික්‍රමය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ ය.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවහු උපෙක්ඛිතය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

වික්‍රමය නොවූයේ වික්‍රමයක් වූයේ වෙබ් යන්ත්‍රයේ එසේ ය.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවානු ස්ථානීය වූයේ වෙබ් යන්ත්‍රයේ එසේ යි.

න වකඳු න වකඳුන්‍යයන: ආමනතා, න ඉන්‍යයා න විරිසින්‍යයන: ආමනතා.

න වැඩි න වැඩිපුරයනම්: ආමනත. න ඉන්ද්‍රිය න සන්තිය-
යනම්: ආමනත.

න වකච්ඡු   න වකච්ඡුන්ද්‍රියතනී:   ආමනතා.   න   ඉන්ද්‍රියා   න
 සමාධින්ද්‍රියතනී:   ආමනතා.

න වකච්ඡ න වකච්ඡන්ද්‍රියනති: ආමනතා. න ඉන්ද්‍රියා න පඤ්ඤි-
න්ද්‍රියනති: ආමනතා.

ဘ ဝါဆို ဘ ဝါဆိုငွေတစ်: နာမတော၊ ဘ ဝါဆို ဘ ဝါဆိုငွေတစ်: နာမတော၊

ဘဲ ဝါသနာ ဘဲ ဝါသနာဦးစီးဌာန: ဇန်နဝါရီလ၊ ဘဲ ခုနစ်လ ဘဲ
 ခုနစ်လဦးစီးဌာန: ဇန်နဝါရီလ။

ဘ ဝါဆို ဘ ဝါဆိုညွှန်တစ် နားတည်း။ ဘ ဝါဆို ဘ ဝါဆိုညွှန်တစ် နားတည်း။

26. න සොනං න සොතින්ද්‍රියනති: ආමනතා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ- න සොනං න සොතින්ද්‍රියනති: ආමානා. න ඉන්ද්‍රියා න අසික්ඛාපින්ද්‍රියනති: ආමනතා.

27. ဘဲ နာဏံ ဘဲ နာဏိဋ္ဌိယနာဏိ: ဗျာဓိဗျာဓိယံ. ဘဲ ဝုဋ္ဌိယံ ဘဲ
 ဝုဋ္ဌိဋ္ဌိယနာဏိ: ဗျာဓိဗျာဓိယံ. -၈၃- ဘဲ နာဏံ ဘဲ နာဏိဋ္ဌိယနာဏိ:
 ဗျာဓိဗျာဓိယံ. ဘဲ ဝုဋ္ဌိယံ ဘဲ ဝုဋ္ဌိဋ္ဌိယနာဏိ: ဗျာဓိဗျာဓိယံ.

28. න පිලිගනා න පිළිගිනියනැති: ආමනතා. න ඉන්ද්‍රියා න වකුචු-
න්ද්‍රියනැති: ආමනතා. -පෙ- න පිලිගනා න පිළිගිනියනැති: ආමනතා. න
ඉන්ද්‍රියා න අසුඤ්ඤාපිනියනැති: ආමනතා.

29. න කායො න කායිජ්ජයනති: ආමනතා. න ඉජ්ජයා න චක්ඛුජ්ජයනති: ආමනතා. -පෙ- න කායො න කායිජ්ජයනති: ආමනතා. න ඉජ්ජයා න අසුඤ්ඤාචරිතජ්ජයනති: ආමනතා.

30. න මනෝ න මනිනියනි: ආමනතා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියනි: ආමනතා. -පෙ- න මනෝ න මනිනියනි: ආමනතා. න ඉන්ද්‍රියා න අසුන්ද්‍රියනි: ආමනතා.

වක්‍ෂ්‍යස් නොවූයේ වක්‍ෂුරිනදිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඉන්දිය නොවූවාහු විරිසිනදිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

විකල්ප නොවූයේ ව්‍යුත්පන්න නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ ය.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සන්නිද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

විකුණුම් නොවූයේ විකුණීමේදී නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සමාධිතේදිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යි.

විකුණු නොවූයේ විකුණු ත්වය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඉන්වය නොවූවාහු පකුණු ත්වය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

වික්‍රමයේ නොවූයේ වික්‍රමරත්නායක නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අනායුකයෙකුයේයාමිතිරත්නායක නොවූයේ වෙයි යත්:
එසේ යි.

විකල්ප නොවූයේ විකල්පරීතය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසාදිතය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

විකල්ප නොවූයේ විකල්පීය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ.
ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසංකල්පීය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

26. සෞභ නොවූයේ සෞභිත්‍ය්‍ය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්‍ය්‍ය නොවූවාහු වක්‍ය්‍යන්‍ය්‍ය නො වෙයි යත්: එසේ යැ ... සෞභ නොවූයේ සෞභිත්‍ය්‍ය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්‍ය්‍ය නො වූවාහු වක්‍ය්‍යන්‍ය්‍ය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

27. සාන නොවූයේ සාතින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ ... සාන නොවූයේ සාතින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසංඝතාචිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

28. පිවිහා නොවූවා පිවිහින්දිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්දිය නොවූවාහු වක්කුන්දිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ ... පිවිහා නොවූවා පිවිහින්දිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්දිය නොවූවාහු අසිකුතාවින්දිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

29. කාය නොවූයේ කායිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉත්තිය නොවූවාහු චක්ඛත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ... කාය නොවූයේ කායිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉත්තිය නොවූවාහු අසකුතාචිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

30. මන නොවූයේ මනින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ... මන නොවූයේ මනින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසක්කතාවින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

31. න ඉත්ථි න ඉත්ථිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනා. -පෙ- න ඉත්ථි න ඉත්ථිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනා.

32. න පුරිසො න පුරිසිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනා. -පෙ- න පුරිසො න පුරිසිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනා.

33. න ජිවිතං න ජිවිතිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනා. -පෙ- න ජිවිතං න ජිවිතිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනා.

34. න සුඛං න සුඛිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනා. -පෙ- න සුඛං න සුඛිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනා.

35. න දුක්ඛං න දුක්ඛිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනා. -පෙ- න දුක්ඛං න දුක්ඛිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනා.

36. න සොමනස්සං න සොමනස්සිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනා. -පෙ- න සොමනස්සං න සොමනස්සිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනා.

37. න දෙමනස්සං න දෙමනස්සිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනා. -පෙ- න දෙමනස්සං න දෙමනස්සිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනා.

38. න උපෙක්ඛා න උපෙක්ඛිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනා. -පෙ- න උපෙක්ඛා න උපෙක්ඛිඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනා.

39. න සඤ්ඤා න සඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනා. -පෙ- න සඤ්ඤා න සඤ්ඤානි: ආමනා. න ඉඤ්ඤා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනා.

T-4

40. න වීරියං න වීරිඨිඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනානා. -පෙ- න වීරියං න වීරිඨිඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනානා.

41. න සති න සතිඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනානා. -පෙ- න සති න සතිඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනානා.

42. න සමාධි න සමාධිඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනානා. -පෙ- න සමාධි න සමාධිඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනානා.

43. න පඤ්ඤා න පඤ්ඤාඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනානා. -පෙ- න පඤ්ඤා න පඤ්ඤාඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනානා.

44. න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසොථිති න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසොථිතිඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනානා. -පෙ- න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසොථිති න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසොථිතිඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනානා.

45. න අඤ්ඤා න අඤ්ඤාඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනානා. -පෙ- න අඤ්ඤා න අඤ්ඤාඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනානා.

46. න අඤ්ඤාතාචි න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුඤ්ඤානි: ආමනානා. -පෙ- න අඤ්ඤාතාචි න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනානා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාච්ඤ්ඤානි: ආමනානා.
(පච්චනිකං)

පදසොධනමුලවකකවාරො.

47. චක්ඛු ඉන්ද්‍රියානි: ආමනානා. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුඤ්ඤානි: චක්ඛුඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියංඤ්ඤාච චක්ඛුඤ්ඤාඤ්ඤා. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුඤ්ඤා¹.

සොතං ඉන්ද්‍රියානි: ආමනානා. ඉන්ද්‍රියා සොතිඤ්ඤානි: සොතිඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියංඤ්ඤාච සොතිඤ්ඤාඤ්ඤා. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සොතිඤ්ඤා.

1. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුඤ්ඤා - මජ්ඣිමනිකායෙ.
ච්චකඤ්ඤායෙ.

40. විරිය නොවූයෙ විරිසින්දිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛුන්දිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ ... විරිය නොවූයෙ විරිසින්දිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසක්ඛාචින්දිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

41. සති නොවුවා සතීන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු වක්කුන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ ... සති නොවුවා සතීන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අසාදනාචිත්තීය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

42. සමාධි නොවූයේ සමාධිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ ... සමාධි නොවූයේ සමාධිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසකුතාචිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

43. පඤ්ඤා නොවුවා පඤ්ඤාන්ත්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ත්‍රිය නොවුවාහු චක්ඛන්ත්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. ... පඤ්ඤා නොවුවා පඤ්ඤාන්ත්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ත්‍රිය නොවුවාහු අඤ්ඤානාචන්ත්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

44. අනුකූල කැසයාමිති නොවූයේ අනුකූල කැසයාමිතින්ද
නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු වක්කුන්දිය
නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ ... අනුකූල කැසයාමිති නොවූයේ
අනුකූල කැසයාමිතින්ද නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය
නොවූවාහු අනුකූලාචිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

45. අසංඝ නොවූයේ අසංඝඤ්ඤානිද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු වක්ඛනිද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේයැ ... අසංඝ නොවූයේ අසංඝඤ්ඤානිද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසංඝඤ්ඤානිද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යි.

46. අශ්වස්ථාන වි නොවූයේ අශ්වස්ථානවිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු වක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ... අශ්වස්ථාන වි නොවූයේ අශ්වස්ථානවිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අශ්වස්ථානවිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික යි.)

පදගොඩනැමිලවක්‍රමාර සි.

47. වක්‍රය ඉන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ වක්‍රාන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: වක්‍රාන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද වක්‍රාන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශ්‍ය ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, වක්‍රාන්ද්‍රිය නො වේ.

ශ්‍රෝත්‍රය ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ සොතින්ද්‍රිය වෙයි යත්: සොතින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද සොතින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශ්‍ය ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, සොතින්ද්‍රිය නො වේ.

සානය ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ සානින්ද්‍රිය වෙයි යත්: සානින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද, සානින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, සානින්ද්‍රිය නො වේ.

පිළිඟා ඉන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ පිළිඟින්ද්‍රිය වෙයි යන්න: පිළිඟින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද පිළිඟින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශ්‍යය ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, පිළිඟින්ද්‍රිය නො වේ.

කාය ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ කායින්ද්‍රිය වෙයි යත්: කායින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද කායින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශ්‍ය ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, කායින්ද්‍රිය නො වේ.

මන ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ මනින්ද්‍රිය වෙයි යත්: මනින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද මනින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, මනින්ද්‍රිය නො වේ.

ඉකී ඉන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: නො වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ ඉකීන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: ඉකීන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද ඉකීන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවගෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, ඉකීන්ද්‍රිය නො වේ.

පුරිය ඉන්දිය වෙයි යත්: නො වෙයි. ඉන්දියයෝ පුර්විනිදිය වෙයි යත්: පුර්විනිදිය ඉන්දිය ද පුර්විනිදිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්දියෝ ඉන්දිය වෙති, පුර්විනිදිය නො වේ.

පිවිත ඉන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ පිවිතින්ද්‍රිය වෙයි යන්න: පිවිතින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද පිවිතින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, පිවිතින්ද්‍රිය නො වේ.

සුඛ ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ සුඛින්ද්‍රිය වෙයි යත්: සුඛින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද සුඛින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, සුඛින්ද්‍රිය නො වේ.

දුක්ඛ ඉන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: එසේ යැ, ඉන්ද්‍රියයෝ දුක්ඛින්ද්‍රිය වෙයි යන්න: දුක්ඛින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද දුක්ඛින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශ්‍ය ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, දුක්ඛින්ද්‍රිය නො වේ.

[illegible]

දෙමනස්ස ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ දෙමනස්සින්ද්‍රිය වෙයි යත්: දෙමනස්සින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො වේ.

උපෙක්බා ඉන්ද්‍රිය වෙයි යන්න: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ උපෙක්බිත්ද්‍රිය වෙයි යන්න: උපෙක්බිත්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද උපෙක්බිත්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, උපෙක්බිත්ද්‍රිය නො වේ.

සඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා සඤ්ඤාන්ද්‍රියතනි: සඤ්ඤාන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියයෙකෙව සඤ්ඤාන්ද්‍රියයෙකෙ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සඤ්ඤාන්ද්‍රියං.

වීරියං ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා වීරියන්ද්‍රියතනි: වීරියන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියයෙකෙව වීරියන්ද්‍රියයෙකෙ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න වීරියන්ද්‍රියං.

සති ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා සතින්ද්‍රියතනි: සතින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියයෙකෙව සතින්ද්‍රියයෙකෙ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සතින්ද්‍රියං.

සමාධි ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා සමාධින්ද්‍රියතනි: සමාධින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියයෙකෙව සමාධින්ද්‍රියයෙකෙ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සමාධින්ද්‍රියං.

පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා පඤ්ඤාන්ද්‍රියතනි: පඤ්ඤාන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියයෙකෙව පඤ්ඤාන්ද්‍රියයෙකෙ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න පඤ්ඤාන්ද්‍රියං.

අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංගම්භි ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංගම්භින්ද්‍රියතනි: අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංගම්භින්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියයෙකෙව අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංගම්භින්ද්‍රියයෙකෙ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංගම්භින්ද්‍රියං.

අඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාන්ද්‍රියතනි: අඤ්ඤාන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියං චෙව අඤ්ඤාන්ද්‍රියයෙකෙ, අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාන්ද්‍රියං.

අඤ්ඤාතාව ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියතනි: අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියයෙකෙව අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියයෙකෙ. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං. (අනුලොමං).

48. න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියතනි: චක්ඛුං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු, ඉන්ද්‍රියා. චක්ඛුං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච යපෙතවා අවසෙසා න චෙව චක්ඛු, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියතනි: ආමනතා.

න සොතං න ඉන්ද්‍රියතනි: සොතං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොතං, ඉන්ද්‍රියා. සොතයෙකෙ ඉන්ද්‍රියෙ ච යපෙතවා අවසෙසා න චෙව සොතං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සොතින්ද්‍රියතනි: ආමනතා.

සද්ධා ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ සද්ධිත්තද්‍රිය වෙයි යත්: සද්ධිත්තද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද සද්ධිත්තද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, සද්ධිත්තද්‍රිය නො වේ.

විරිය ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ විරිසිත්තද්‍රිය වෙයි යත්: විරිසිත්තද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද විරිසිත්තද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, විරිසිත්තද්‍රිය නො වේ.

සති ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ සතිත්තද්‍රිය වෙයි යත්: සතිත්තද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද සතිත්තද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, සතිත්තද්‍රිය නො වේ.

සමාධි ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ සමාධිත්තද්‍රිය වෙයි යත්: සමාධිත්තද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද සමාධිත්තද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, සමාධිත්තද්‍රිය නො වේ.

පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ පඤ්ඤිත්තද්‍රිය වෙයි යත්: පඤ්ඤිත්තද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද පඤ්ඤිත්තද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, පඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො වේ.

අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය වෙයි යත්: අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො වේ.

අඤ්ඤා ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වෙයි යත්: අඤ්ඤිත්තද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අඤ්ඤිත්තද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො වේ.

අඤ්ඤානාවි ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤානාවිත්තද්‍රිය වෙයි යත්: අඤ්ඤානාවිත්තද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අඤ්ඤානාවිත්තද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අඤ්ඤානාවිත්තද්‍රිය නො වේ. (අනුලොමයි.)

48. චක්ඛු නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: චක්ඛුස තඛා (හැර) අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ චක්ඛු නො වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. චක්ඛුස ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තඛා අවශෙෂයෝ නො ද චක්ඛු වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛුත්තද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

සොත නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: සොතය තඛා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ සොත නො වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. සොතය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තඛා අවශෙෂයෝ නො ද සොත වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සොතිත්තද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

න සානං න ඉන්ද්‍රියනති: සානං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සානං, ඉන්ද්‍රියා. සානංඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව සානං, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සානින්ද්‍රියනති: ආමනනා.

න ජිව්හා න ඉන්ද්‍රියනති: ජිව්හං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජිව්හා, ඉන්ද්‍රියා. ජිව්හංඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව ජිව්හා, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න ජිව්හින්ද්‍රියනති: ආමනනා.

න කායො න ඉන්ද්‍රියනති: කායං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න කායො, ඉන්ද්‍රියා. කායංඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව කායො, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න කායින්ද්‍රියනති: ආමනනා.

න මනො න ඉන්ද්‍රියනති: මනං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න මනො, ඉන්ද්‍රියා. මනංඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව මනො, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න මනින්ද්‍රියනති: ආමනනා.

න ඉත්ථි ඉන්ද්‍රියනති: ඉත්ථිං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථි, ඉන්ද්‍රියා. ඉත්ථි ව ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව ඉත්ථි, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න ඉත්ථින්ද්‍රියනති: ආමනනා.

න පුරිසො න ඉන්ද්‍රියනති: පුරිසං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න පුරිසො, ඉන්ද්‍රියා. පුරිසංඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව පුරිසො, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න පුරිසින්ද්‍රියනති: ආමනනා.

න ජිවිතං න ඉන්ද්‍රියනති: ජිවිතං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජිවිතං, ඉන්ද්‍රියා. ජිවිතංඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව ජිවිතං, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න ජිවිතින්ද්‍රියනති: ආමනනා.

න සුඛං න ඉන්ද්‍රියනති: සුඛං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සුඛං, ඉන්ද්‍රියා. සුඛංඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව සුඛං, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සුඛින්ද්‍රියනති: ආමනනා.

සාන නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: සානය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ සාන නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. සානය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද සාන වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සානීන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

පිළිගා නොදුටා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: පිළිඟාව තබා අවශේෂ ඉන්ද්‍රියයෝ පිළිඟා නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙනි. ජීවිතාව ද ඉන්ද්‍රියයන් ද බලා අවශේෂයෝ නො ද ජීවිතා වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙනි. ඉන්ද්‍රිය නොදුටාහු ජීවනින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

කාය හොවුයෙ ඉන්ද්‍රිය හොවුයෙ වෙයි යන්න: කාය නිබ්බ අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ කාය හො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙනි. කාය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද නිබ්බ අවශෙෂයෝ නො ද කාය වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු කායිත්තිය නොවුයෙ වෙයි යන්න: එසේ යි.

උන නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: මනස තබා අවශේෂ ඉන්ද්‍රියයෝ මනා නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. මනස ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශේෂයෝ නො ද මන වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු මිනිත්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යි.

ස්ත්‍රී නොවූවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්. ස්ත්‍රීය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ස්ත්‍රී නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ස්ත්‍රීය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ස්ත්‍රී වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු ඉක්කිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

පුරුෂ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: පුරුෂයා තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ පුරුෂ නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. පුරුෂයා ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද පුරුෂ වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු පුරිෂිතන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

ජීවිත නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: ජීවිතය තබා අවශ්‍ය ඉන්ද්‍රියයෝ ජීවිත නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ජීවිතය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශ්‍යයෝ නො ද ජීවිත වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු ජීවිතීන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යි.

සුඛ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: සුඛය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ සුඛ නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙනි. සුඛය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද සුඛ වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙනි. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සුඛින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

න දුක්ඛං න ඉන්ද්‍රියතනී: දුක්ඛං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛං, ඉන්ද්‍රියා. දුක්ඛකා ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතවා අවසෙසා න චෙව දුක්ඛං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න දුක්ඛිත්‍රියතනී: ආමනතා.

න සොමනස්සං න ඉන්ද්‍රියතනී: සොමනස්සං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සං, ඉන්ද්‍රියා. සොමනස්සකා ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතවා අවසෙසා න චෙව සොමනස්සං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සොමනස්සිත්‍රියතනී: ආමනතා.

න දෙමනස්සං න ඉන්ද්‍රියතනී: දෙමනස්සං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දෙමනස්සං, ඉන්ද්‍රියා. දෙමනස්සකා ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතවා අවසෙසා න චෙව දෙමනස්සං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න දෙමනස්සිත්‍රියතනී: ආමනතා.

න උපෙක්ඛා න ඉන්ද්‍රියතනී: උපෙක්ඛං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න උපෙක්ඛා, ඉන්ද්‍රියා. උපෙක්ඛකා ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතවා අවසෙසා න චෙව උපෙක්ඛා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න උපෙක්ඛිත්‍රියතනී: ආමනතා.

න සද්ධා න ඉන්ද්‍රියතනී: සද්ධං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සද්ධා, ඉන්ද්‍රියා. සද්ධං ච ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතවා අවසෙසා න චෙව සද්ධා න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සද්ධිත්‍රියතනී: ආමනතා.

න චිරියං න ඉන්ද්‍රියතනී: චිරියං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න චිරියං, ඉන්ද්‍රියා. චිරියකා ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතවා අවසෙසා න චෙව චිරියං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චිරිත්‍රියතනී: ආමනතා.

න සතී න ඉන්ද්‍රියතනී: සතී යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සතී, ඉන්ද්‍රියා. සතීකා ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතවා අවසෙසා න චෙව සතී, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සතීත්‍රියතනී: ආමනතා.

න සමාධි න ඉන්ද්‍රියතනී: සමාධි යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සමාධි, ඉන්ද්‍රියා. සමාධිකා ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතවා අවසෙසා න චෙව සමාධි න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සමාධිත්‍රියතනී: ආමනතා.

දුක්ඛ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: දුක්ඛය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ දුක්ඛ නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. දුක්ඛය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද දුක්ඛ වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු දුක්ඛින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යි.

සෞම්‍යස්ස නොවූයෙ ඉන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: සෞම්‍යස්සය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ සෞම්‍යස්ස නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. සෞම්‍යස්සය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද සෞම්‍යස්ස වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සෞම්‍යස්සින්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

දෙමනස්ස නොවූයෙ ඉන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: දෙමනස්සය නබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ දෙමනස්ස නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. දෙමනස්සය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද නබා අවශෙෂයෝ නො ද දෙමනස්ස වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු දෙමනස්සින්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

උපෙක්බා නොවූවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යන්: උපෙක්බාව තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ උපෙක්බා නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. උපෙක්බාව ද ඉන්ද්‍රියන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද උපෙක්බා වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු උපෙක්බින්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යන්: එසේ යි.

සඳ්ධා නොවුවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: ශ්‍රද්ධාව නම් අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ශ්‍රද්ධා නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියෝ වෙති. ශ්‍රද්ධාව ද ඉන්ද්‍රියයන් ද නම් අවශෙෂයෝ ටො ද ශ්‍රද්ධා වෙයි, ටො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු සඳ්ධිත්තේය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

විරිය නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: විශ්වීය තඬා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ විශ්වී නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. විශ්වීය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තඬා අවශෙෂයෝ නො ද විශ්වී වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු විරිඬින්ද්‍රිය නො වෙයි යන්න: එසේ යි.

සති නොවුවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: ස්මෘතිය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ සති නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. සතිය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ස්මෘති උපධි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු සතින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

සමාධි නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: සමාධිය තබා
අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ සමාධි නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. සමාධිය ද
ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද සමාධි වෙයි, නො ද
ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සමාධිත්තිය නොවූයේ වෙයි
යත්: එසේ යි.

පඤ්ඤා නොවුවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: ප්‍රඥාව තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ප්‍රඥා නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ප්‍රඥාව ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ප්‍රඥා වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

අඤ්ඤා නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: අඤ්ඤා තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤා නො වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති, අඤ්ඤා ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද අඤ්ඤා වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

අඤ්ඤානාවි නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: අඤ්ඤානාවි තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤානාවි නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. අඤ්ඤානාවි ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද අඤ්ඤානාවි වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අඤ්ඤානාවින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික යි.)

භූද්ධ ඉන්ද්‍රියවාර යි.

49. චක්‍ෂුස ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ, ඉන්ද්‍රියයෝ සොතින්ද්‍රිය වෙයි යත්: සොතින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද සොතින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රියයෝ යැ, සොතින්ද්‍රිය නො වේ.

චක්‍ෂුස ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ සොතින්ද්‍රිය වෙයි යත්: සොතින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද සොතින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රියයෝ යැ, සොතින්ද්‍රිය නො වේ.

චක්‍ෂුස ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ ජිව්හින්ද්‍රිය වෙයි යත්: ජිව්හින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද ජිව්හින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රියයෝ යැ, ජිව්හින්ද්‍රිය නො වේ.

චක්‍ෂුස ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ කායින්ද්‍රිය වෙයි යත්: කායින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද කායින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ යැ, කායෙන්ද්‍රිය නො වේ.

චක්‍ෂුස ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ මනින්ද්‍රිය වෙයි යත්: මනින්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද මනින්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රියයෝ යැ, මනින්ද්‍රිය නො වේ.

ငါတို့ နှစ်ဦးစွာ နှစ်ဦးစွာ နှစ်ဦးစွာ နှစ်ဦးစွာ
 နှစ်ဦးစွာ နှစ်ဦးစွာ နှစ်ဦးစွာ နှစ်ဦးစွာ

එකම ඉන්ද්‍රිය නැති: අවබෝධය. ඉන්ද්‍රියය පුරිසිත්‍රියනැති: පුරිසිත්‍රියං.
ඉන්ද්‍රියයෙහි පුරිසිත්‍රියක්. අවබෝධය ඉන්ද්‍රියය, න පුරිසිත්‍රිය.

၁။ ခုနစ်နှစ်အတွင်း နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
 ၂။ နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
 ၃။ နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
 ၄။ နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
 ၅။ နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
 ၆။ နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
 ၇။ နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
 ၈။ နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
 ၉။ နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။
 ၁၀။ နယ်လုံးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ပါးလျှံ ဂွဉ်ဒိယကၢ်: နၢမိဘကၢ. ဂွဉ်ဒိယ ပျဲးဒိယကၢ်: ပျဲးဒိယ
 ဂွဉ်ဒိယကၢ် ပျဲးဒိယကၢ်. နၢမိဘကၢ. ဂွဉ်ဒိယ ဂွဉ်ဒိယ, ဘၢ ပျဲးဒိယ.

ပါသ၍ ဇွဲငွေကတ်၊ နာမိဘကား၊ ဇွဲငွေ၊ ဌကနိဉ်ငွေကတ်၊ ဌကနိဉ်ငွေ၊
 ဇွဲငွေမေ့လျော့၊ ဌကနိဉ်ငွေမေ့လျော့၊ နာမိဘကား၊ ဇွဲငွေ၊ ဇွဲငွေ၊ ဉာ ဌကနိဉ်ငွေ။

[illegible]

ဗန္ဓု ဝုဋ်ဃ်တၢ်: နၢမတၢ်. ဝုဋ်ဃ် ဝုဋ်ဃ်တၢ်: ဝုဋ်ဃ်
တၢ်ဃ်တၢ် ဝုဋ်ဃ်တၢ် ဝုဋ်ဃ်တၢ်, နၢမတၢ် ဝုဋ်ဃ်
ဝုဋ်ဃ်, န ဝုဋ်ဃ်တၢ်.

වක්කු ඉන්ද්‍රියනන්: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා උපෙකන්ද්‍රියනන්: උපෙකන්-
ද්‍රියං. ඉන්ද්‍රියකෙකිව උපෙකන්ද්‍රියකකි. අවිසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න
උපෙකන්ද්‍රියං.

වකඩු ඉන්ද්‍රියනාති: ආමනා. ඉන්ද්‍රියා සඟ්ග්‍රියනාති: සඟ්ග්‍රියං
ඉන්ද්‍රියංකඩුව සඟ්ග්‍රියංකඩුව. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න සඟ්ග්‍රියං.

[illegible]

විකල්ප ඉන්ද්‍රිය නම: අවම නම. ඉන්ද්‍රිය සහිත ඉන්ද්‍රිය නම: සහිත ඉන්ද්‍රිය
ඉන්ද්‍රිය කෙටිව සහිත ඉන්ද්‍රිය කෙටි. අවම සහ ඉන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය, න සහිත ඉන්ද්‍රිය.

ပါမောက္ခ ဦးစီးဌာန: နယ်လုပ်ငန်း၊ ဦးစီးဌာန၊ မြေပုံရေးရာဌာန: မြေပုံရေးရာဌာန၊
 ဦးစီးဌာန၊ မြေပုံရေးရာဌာန၊ နယ်လုပ်ငန်း၊ ဦးစီးဌာန၊ မြေပုံရေးရာဌာန၊ မြေပုံရေးရာဌာန၊

විශේෂ ඉන්ද්‍රිය වෙයි යන්න එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ සමාධිත්තිය වෙයි යන්න සමාධිත්තිය ඉන්ද්‍රිය ද සමාධිත්තිය ද වෙයි. අවශේෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රියයෝ යැ, සමාධිත්තිය නො වේ.

66. සමාධි ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. -පෙ-

67. පඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. -පෙ-

68. අනඤ්ඤාන ඤාඤාසංඝාමිනි ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. -පෙ-

69. අඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. -පෙ-

70. අඤ්ඤාතාපි ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා චක්ඛුන්ද්‍රියතනි: චක්ඛුන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියසංඝාතං චක්ඛුන්ද්‍රියසංඝාතං. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න චක්ඛුන්ද්‍රියං: -පෙ- අඤ්ඤාතාපි ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාන්ද්‍රියතනි: අඤ්ඤාන්ද්‍රියං ඉන්ද්‍රියසංඝාතං අඤ්ඤාන්ද්‍රියසංඝාතං. අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා ඉන්ද්‍රියා, න අඤ්ඤාන්ද්‍රියං. (අනුලොමං)

71. න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියතනි: චක්ඛුං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු, ඉන්ද්‍රියා. චක්ඛුං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච යපෙතවා අවසෙසා න චෙව චක්ඛු, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න සොතින්ද්‍රියතනි: ආමනතා -පෙ- න චක්ඛු න ඉන්ද්‍රියතනි: චක්ඛුං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු, ඉන්ද්‍රියා. චක්ඛුං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච යපෙතවා අවසෙසා න චෙව චක්ඛු, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපින්ද්‍රියතනි: ආමනතා.

72. න සොතං න ඉන්ද්‍රියතනි: සොතං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොතං, ඉන්ද්‍රියා. සොතසංඝාතං ඉන්ද්‍රියෙ ච යපෙතවා අවසෙසා න චෙව සොතං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියතනි: ආමනතා -පෙ- න සොතං න ඉන්ද්‍රියතනි: සොතං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොතං, ඉන්ද්‍රියා. සොතසංඝාතං ඉන්ද්‍රියෙ ච යපෙතවා අවසෙසා න චෙව සොතං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාපින්ද්‍රියතනි: ආමනතා.

73. න සානං න ඉන්ද්‍රියතනි: සානං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සානං, ඉන්ද්‍රියා. සානං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච යපෙතවා අවසෙසා න චෙව සානං න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියතනි: ආමනතා -පෙ- න සානං න ඉන්ද්‍රියතනි: සානං යපෙතවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සානං, ඉන්ද්‍රියා. සානං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච යපෙතවා අවසෙසා න චෙව සානං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා අඤ්ඤාතාපින්ද්‍රියතනි: ආමනතා.

66. සමාධි ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

67. පසුදු ඉන්ද්‍රිය වෙයි යන: එසේ යැ ...

68. අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිති ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

69. අනෙකු ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ ...

70. අකුණුවා වි ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ වක්ඛනන්ද්‍රිය වෙයි යත්: වක්ඛනන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද වක්ඛනන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, වක්ඛනන්ද්‍රිය නො වෙයි... අකුණුවා වි ඉන්ද්‍රිය වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රියයෝ අකුණුන්ද්‍රිය වෙයි යත්: අකුණුන්ද්‍රිය ඉන්ද්‍රිය ද අකුණුන්ද්‍රිය ද වෙයි. අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ඉන්ද්‍රිය වෙති, අකුණුන්ද්‍රිය නො වේ. (අනුලොමයි)

71. ව්‍යූෂ්ඨ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: ව්‍යූෂ්ඨ තබා (හැර) අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ව්‍යූෂ්ඨ නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ව්‍යූෂ්ඨ ද ඉන්ද්‍රියන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ව්‍යූෂ්ඨ වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු සොන්නන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යැ... ව්‍යූෂ්ඨ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යන්න: ව්‍යූෂ්ඨ තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ව්‍යූෂ්ඨ නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ව්‍යූෂ්ඨ ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ව්‍යූෂ්ඨ වෙයි. නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසංකෘතවිත්තිය නොවූයේ වෙයි යන්න: එසේ යි.

72. ශ්‍රෝත්‍ර නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: ශ්‍රෝත්‍රය තබා අවශේෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ශ්‍රෝත්‍ර නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ශ්‍රෝත්‍රය ද, ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශේෂයෝ නො ද ශ්‍රෝත්‍ර වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු වක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ... ශ්‍රෝත්‍ර නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: ශ්‍රෝත්‍රය තබා අවශේෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ශ්‍රෝත්‍ර නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. ශ්‍රෝත්‍රය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශේෂයෝ නො ද ශ්‍රෝත්‍ර යැ, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ යි. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අක්කුතාවන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

73. ප්‍රාණ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: ප්‍රාණය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ප්‍රාණ නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. ප්‍රාණය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ප්‍රාණ යැ, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ යි. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ... ප්‍රාණ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: ප්‍රාණය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ප්‍රාණ නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. ප්‍රාණය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ප්‍රාණ යැ, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අක්කුතාවිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

74. ජිවිතා නොවූවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: ජිවිතාව නබා (හැර) අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ජිවිතා නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති, ජිවිතාව ද ඉන්ද්‍රියයන් ද නබා අවශෙෂයෝ නො ද ජිවිතා වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු වක්ඛුන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ ... ජිවිතා නොවූවා ඉන්ද්‍රිය නො වූයේ වෙයි යත්: ජිවිතා නබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ජිවිතා නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. ජිවිතාව ද ඉන්ද්‍රියයන් ද නබා අවශෙෂයෝ නො ද ජිවිතා වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසුඛතාවින්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

75. කාය නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛිත්තේය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ ... කාය නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අකුසලාචිත්තේය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

76. මනස් නොවූයෙ ඉන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: මනස තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ මනස් නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. මනස ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද මනස් වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛුන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ ... මනස් නොවූයෙ ඉන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: මනස් තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ මනස් නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. මනස ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද මනස් වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අසඤ්ඤාචිත්තිය නො වූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

77. ස්ත්‍රී නොවූවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: ස්ත්‍රීය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ස්ත්‍රී නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. ස්ත්‍රීය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ස්ත්‍රී වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ ... ස්ත්‍රී නොවූවා ඉන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: ස්ත්‍රීය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ ස්ත්‍රී නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. ස්ත්‍රීය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද ස්ත්‍රී වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අඤ්ඤාතාචිත්තිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

78. පුරුෂ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: පුරුෂයා තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ පුරුෂ නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. පුරුෂයා ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නොද පුරුෂ වෙයි. නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු චක්ඛන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යැ... පුරුෂ නොවූයේ ඉන්ද්‍රිය නොවූයේ වෙයි යත්: පුරුෂයා තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ පුරුෂ නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. පුරුෂයා ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද පුරුෂ වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අක්කාමාචිත්තිය නොවූයේ වෙයි යත්: එසේ යි.

79. න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියනති: ජීවිතං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතං, ඉන්ද්‍රියා. ජීවිතංඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව ජීවිතං, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න වඤ්ඤාන්ද්‍රියනති: ආමනතා. —පෙ— න ජීවිතං න ඉන්ද්‍රියනති: ජීවිතං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න ජීවිතං, ඉන්ද්‍රියා. ජීවිතංඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව ජීවිතං, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාචන්ද්‍රියනති: ආමනතා.

80. න සුබං න ඉන්ද්‍රියනති: සුබං ය්පෙක්ඛා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සුබං, ඉන්ද්‍රියා. සුබං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ය්පෙක්ඛා අවසෙසා න චෙව සුබං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියනති: ආමනතා. -පෙ-
න සුබං න ඉන්ද්‍රියනති: සුබං ය්පෙක්ඛා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සුබං, ඉන්ද්‍රියා. සුබං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ය්පෙක්ඛා අවසෙසා න චෙව සුබං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අක්ඛන්ද්‍රියනති: ආමනතා.

81. න දුකඬු. න ඉන්ද්‍රියනති: දුකඬු. ය්පෙඤා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දුකඬු., ඉන්ද්‍රියා. දුකඬු. ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ය්පෙඤා අවසෙසා න වෙච දුකඬු., න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛුන්ද්‍රියනති: ආමනතා -පෙ- න දුකඬු. න ඉන්ද්‍රියනති: දුකඬු. ය්පෙඤා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දුකඬු., ඉන්ද්‍රියා. දුකඬු. ඉන්ද්‍රියෙ ච ය්පෙඤා අවසෙසා න වෙච දුකඬු., න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අසුඤ්ඤාචන්ද්‍රියනති: ආමනතා.

82. න සොමනසං න ඉන්ද්‍රියනති: සොමනසං ධ්වජේවා අව-
සෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොමනසං, ඉන්ද්‍රියා. සොමනසං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච
ධ්වජේවා අවසෙසා න චෙව සොමනසං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා
න චක්ඛන්ද්‍රියනති: ආමනනා. -පෙ- න සොමනසං න ඉන්ද්‍රියනති:
සොමනසං ධ්වජේවා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සොමනසං, ඉන්ද්‍රියා.
සොමනසං ඉන්ද්‍රියෙ ච ධ්වජේවා අවසෙසා න චෙව සොමනසං,
න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අක්ඛන්ද්‍රියනති: ආමනනා.

82. සොමනස්ස නොවුයෙ ඉන්ද්‍රිය නොවුයෙ වෙයි යත්: සොමනස්සය තඛා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ සොමනස්ස නො වෙයි. ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. සොමනස්සය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තඛා අවශෙෂයෝ නො ද සොමනස්ස වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නො වුවාහු වක්ඛන්ද්‍රිය නොවුයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ... සොමනස්ස නොවුයෙ ඉන්ද්‍රිය නොවුයෙ වෙයි යත්: සොමනස්සය තඛා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ සොමනස්ස නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ, සොමනස්සය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තඛා අවශෙෂයෝ නො ද සොමනස්ස වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවුවාහු අසකුතාචිත්තද්‍රිය නොවුයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

83. න දෙමනසාං න ඉන්ද්‍රියතනි: දෙමනසාං ධ්වජේන අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දෙමනසාං, ඉන්ද්‍රියා. දෙමනසාංඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ධ්වජේන අවසෙසා න චෙව දෙමනසාං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න ච ඤ්ඤාන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. -පෙ- න දෙමනසාං න ඉන්ද්‍රියතනි: දෙමනසාං ධ්වජේන අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න දෙමනසාං, ඉන්ද්‍රියා. දෙමනසාං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ධ්වජේන අවසෙසා න චෙව දෙමනසාං, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤානාච්ඡ්‍රියතනි: ආමනතා.

84. න උපෙකඩා න ඉන්ද්‍රියනති: උපෙකඩං ය්‍යෙකා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න උපෙකඩා, ඉන්ද්‍රියා. උපෙකඩකඤ්ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ය්‍යෙකා, අවසෙසා න චෙව උපෙකඩා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චකාඤ්ඤානති: ආමනතා. -ප- න උපෙකඩා න ඉන්ද්‍රියනති: උපෙකඩං ය්‍යෙකා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න උපෙකඩා, ඉන්ද්‍රියා. උපෙකඩං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ය්‍යෙකා අවසෙසා න චෙව උපෙකඩා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අසුඤ්ඤාචන්ද්‍රියනති: ආමනතා.

85. න සඬා න ඉන්ද්‍රියතනි: සඬං ධ්වෙසතා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සඬා, ඉන්ද්‍රියා. සඬං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ධ්වෙසතා අවසෙසා න චෙව සඬා න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න ච ඉන්ද්‍රියතනි: ආමනතා -පෙ- න සඬා න ඉන්ද්‍රියතනි: සඬං ධ්වෙසතා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සඬා, ඉන්ද්‍රියා සඬං ච ඉන්ද්‍රියෙ ච ධ්වෙසතා අවසෙසා න චෙව සඬා, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අසඬානාච්ඡිද්‍රියතනි: ආමනතා.

86. න විරියං න ඉන්ද්‍රියතනි: විරියං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න විරියං, ඉන්ද්‍රියා. විරියං ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව විරියං, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛන්ද්‍රියතනි: ආමනතා. -පෙ- න විරියං න ඉන්ද්‍රියතනි විරියං යපෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න විරියං, ඉන්ද්‍රියා. විරියං ඉන්ද්‍රියෙ ව යපෙතො අවසෙසා න චෙව විරියං, න ව ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අසක්ඛන්ද්‍රියතනි: ආමනතා.

87. න සති න ඉන්ද්‍රියතනි: සතිං යථෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සති, ඉන්ද්‍රියා. සතිං ඉන්ද්‍රියෙ ව යථෙතො අවසෙසා න චෙව සති, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛන්ද්‍රියතනි: ආමන්තා -පෙ- න සති න ඉන්ද්‍රියතනි: සතිං යථෙතො අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න සති, ඉන්ද්‍රියා. සතිං ඉන්ද්‍රියෙ ව යථෙතො අවසෙසා න චෙව සති, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අක්ඛන්ද්‍රියතනි: ආමන්තා.

92. න අඤ්ඤාතාචී න ඉන්ද්‍රියනති: අඤ්ඤාතාචීං යංපෙකා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාචී, ඉන්ද්‍රියා. අඤ්ඤාතාචීඤ්ඤාතාචීං ව යංපෙකා අවසෙසා න චෙව අඤ්ඤාතාචී, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න චක්ඛු-
න්ද්‍රියනති: ආමන්තා. -පෙ- න අඤ්ඤාතාචී න ඉන්ද්‍රියනති: අඤ්ඤාතාචීං යංපෙකා අවසෙසා ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාචී, ඉන්ද්‍රියා. අඤ්ඤාතාචීඤ්ඤාතාචීං ව යංපෙකා අවසෙසා න චෙව අඤ්ඤාතාචී, න ච ඉන්ද්‍රියා. න ඉන්ද්‍රියා න අඤ්ඤාතාචීන්ද්‍රියනති: ආමන්තා.

පඤ්ඤාතාචීවාරො නිවසීතො.

92. අඤ්ඤාතාවි නොවූයෙ ඉන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: අඤ්ඤා-
තාවිය තබා අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤාතාවි නො වෙයි,
ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. අඤ්ඤාතාවිය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ
නො ද අඤ්ඤාතාවි වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නො
වූවාහු චක්ඛුන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යැ... අඤ්ඤාතාවි
නොවූයෙ ඉන්ද්‍රිය නොවූයෙ වෙයි යත්: අඤ්ඤාතාවිය තබා
අවශෙෂ ඉන්ද්‍රියයෝ අඤ්ඤාතාවි නො වෙයි, ඉන්ද්‍රියයෝ යැ. අඤ්ඤා-
තාවිය ද ඉන්ද්‍රියයන් ද තබා අවශෙෂයෝ නො ද අඤ්ඤාතාවි
වෙයි, නො ද ඉන්ද්‍රියයෝ වෙති. ඉන්ද්‍රිය නොවූවාහු අඤ්ඤාන්ද්‍රිය
නොවූයෙ වෙයි යත්: එසේ යි.

ප්‍රඥප්තිවාර නිමි.

2. මව්බිත් උපපාද්‍යමාලා

1. යසසි වකඛුන්ද්‍රියං උපාජ්ජති තසසි සොතින්ද්‍රියං උපාජ්ජති'ති: සවකඛුකානං අසොතකානං උපපජ්ජනානං තෙසං වකඛුන්ද්‍රියං උපාජ්ජති, නො ච තෙසං සොතින්ද්‍රියං උපාජ්ජති. සවකඛුකානං සසොතකානං උපපජ්ජනානං තෙසං වකඛුන්ද්‍රියඤ්ච උපාජ්ජති, සොතින්ද්‍රියඤ්ච උපාජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන සොද්දිය. උපපජ්ඣි නඤ්ඤ වකුඤ්දිය. උපපජ්ඣි'ති: සසොතකානං අවකුඤ්ඤානං උපපජ්ඣනානං තෙසං සොධිද්දියං. උපපජ්ඣි, නො ව තෙසං වකුඤ්දියං උපපජ්ඣි. සසොතකානං සවකුඤ්ඤානං උපපජ්ඣනානං තෙසං සොධිද්දියංඤඤ උපපජ්ඣි, වකුඤ්දියංඤඤ උපපජ්ඣි.

සස ස වඤ්ඤායං උපපජ්ඣති තස සානිත්ථියං උපපජ්ඣති'ති:
සවඤ්ඤාකානං අසානකානං උපපජ්ඣතානං තෙසං වඤ්ඤායං උපපජ්ඣති,
නො ච තෙසං සානිත්ථියං උපපජ්ඣති. සවඤ්ඤාකානං සසානකානං
උපපජ්ඣතානං තෙසං වඤ්ඤායංකථා උපපජ්ඣති, සානිත්ථියංකථා
උපපජ්ඣති.

සසස වා පන ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසස වකුන්ද්‍රියං
උපපජ්ජති'ති: සසානකානං අවකුක්කානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං
ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ව තෙසං වකුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති.
සසානකානං සවකුක්කානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියස්ථි
උපපජ්ජති, වකුන්ද්‍රියස්ථි උපපජ්ජති.

යසස වකුලිඳිය. උපාසුනි තසස ඉඤ්ඤිය. උපාසුනි'ති: සවකුලිකානං න ඉඤ්ඤිං උපපජ්ජන්තානං තෙසං වකුලිඳියං උපාසුනි, නො ව තෙසං ඉඤ්ඤියං උපාසුනි. සවකුලිකානං ඉඤ්ඤිං උප- පජ්ජන්තිනං තාසං වකුලිඳියංඤ්ඤි උපාසුනි, ඉඤ්ඤියංඤ්ඤි උපාසුනි.

යහස වා පන ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස වකුන්ද්‍රියං උපපජ්ජ-
ති'ති: ඉතීනං අවකුක්කානං¹ උපපජ්ජනතිනං තාසං² ඉතීන්ද්‍රියං
උපපජ්ජති, නො ව තාසං වකුන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, ඉතීනං සවකුක්ක-
කානං³ උපපජ්ජනතිනං තාසං ඉතීන්ද්‍රියංඤ්ඤ උපපජ්ජති, වකුන්ද්‍රියංඤ්ඤ
උපපජ්ජති.

යසස වකඩුන්ද. උපාසකි නසස පුරිසින්ද. උපාසකි නි: සවකඩුකාන. න පුරිසාන. උපපජ්ජනාන. තෙසං වකඩුන්ද. උපාසකි, නො ව තෙසං පුරිසින්ද. උපාසකි. සවකඩුකාන. පුරිසාන. උප-පජ්ජනාන. තෙසං වකඩුන්දකඤ්ඤ උපාසකි, පුරිසින්දකඤ්ඤ උපාසකි.

1. අවකල්පිකානං ඉසීතං - PTS.

2. **ඉකස් - PTS.**

3. සම්ප්‍රදායික ආගම: ඉස්ලාමය - PTS.

2. ප්‍රවෘත්ති උත්පාදවාර

1. යමක්භව චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහුට සොතින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ඇස් (චක්ඛන්ද්‍රිය) ඇති වූ කන් (සොතින්ද්‍රිය) නැති වූ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වූ කන් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදිමි, සොතින්ද්‍රිය ද උපදී.

යළි යමක්භව සොතින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහුට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: කන් ඇති වූ ඇස් නැති වූ උපදනා ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. කන් ඇති වූ ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය ද උපදිමි, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භව චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහුට සාතින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වූ නැඟැය නැති වූ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට සාතින්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වූ නැඟැය ඇති වූ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදිමි, සාතින්ද්‍රිය ද උපදී.

යළි යමක්භව සාතින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහුට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: නැඟැය ඇති වූ ඇස් නැති වූ උපදනා ඔවුනට සාතින්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. නැඟැය ඇති වූ ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට සාතින්ද්‍රිය ද උපදිමි, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භව චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහුට ඉක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වූ ස්ත්‍රී නො වූ (රූපි බ්‍රහ්ම, පුරුෂ, නපුංසක විසින්) උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට ඉක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වූ ස්ත්‍රී වූ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදිමි, ඉක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යළි යමක්භව ඉක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහුට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ස්ත්‍රී වූ ඇස් නැති වූ උපදනා ඔවුනට ඉක්ඛන්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වූ ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට ඉක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදිමි, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භව චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහුට පුරිසින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වූ පුරුෂ නො වූ (රූපි බ්‍රහ්ම, ස්ත්‍රී, නපුංසක විසින්) උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො උපදී. ඇස් ඇති වූ පුරුෂ වූ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදී.

යසස වා පන පුරිසිද්දියං උපපජ්ජති තසස චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති'ති: පුරිසානං අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසිද්දියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති. පුරිසානං සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසිද්දියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුද්දියඤ්ච උපපජ්ජති.

යසස චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති තසස ජිවිතිද්දියං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යසස වා පන ජිවිතිද්දියං උපපජ්ජති තසස චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති'ති: අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ජිවිතිද්දියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ජිවිතිද්දියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුද්දියඤ්ච උපපජ්ජති.

යසස චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති තසස සොමනස්සිද්දියං උපපජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං චිතා සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තානං තෙසං චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමස්සිද්දියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තානං තෙසං චක්ඛුද්දියඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සිද්දියඤ්ච උපපජ්ජති.

යසස වා පන සොමනස්සිද්දියං උපපජ්ජති තසස චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යසස චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති තසස උපෙක්ඛිද්දියං උපපජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං චිතා උපෙක්ඛිය උපපජ්ජන්තානං තෙසං චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිද්දියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං උපෙක්ඛිය උපපජ්ජන්තානං තෙසං චක්ඛුද්දියඤ්ච උපපජ්ජති, උපෙක්ඛිද්දියඤ්ච උපපජ්ජති.

යසස වා පන උපෙක්ඛිද්දියං උපපජ්ජති තසස චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති'ති: උපෙක්ඛිය අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං උපෙක්ඛිද්දියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති. උපෙක්ඛිය සචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං උපෙක්ඛිද්දියඤ්ච උපපජ්ජති, චක්ඛුද්දියඤ්ච උපපජ්ජති.

යසස චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති තසස සඤ්ඤිද්දියං උපපජ්ජති'ති: සචක්ඛුකානං අභෙතුකානං උපපජ්ජන්තානං¹ තෙසං චක්ඛුද්දියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සඤ්ඤිද්දියං උපපජ්ජති. සචක්ඛුකානං අභෙතුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං² චක්ඛුද්දියඤ්ච උපපජ්ජති, සඤ්ඤිද්දියඤ්ච උපපජ්ජති.

1. සචක්ඛුකානං චිතා සඤ්ඤිද්දිය උපපජ්ජන්තානං - PTS.

2. සචක්ඛුකානං සඤ්ඤිද්දිය උපපජ්ජන්තානං තෙසං - PTS.

යළි යමක්හට පුරිසින්දිය උපදි නම් ඔහට වක්ඛන්දිය උපදිය යැ යත්: පිරිමිනි වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසින්දිය උපදියි, ඔවුනට වක්ඛන්දිය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසින්දිය ද උපදියි, වක්ඛන්දිය ද උපදි.

යමක්හට වක්ඛන්දිය උපදි නම් ඔහට ජිවිතින්දිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිතින්දිය උපදි නම් ඔහට වක්ඛන්දිය උපදි යැ යත්: ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිතින්දිය උපදියි, ඔවුනට වක්ඛන්දිය නො ද උපදි. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිතින්දිය ද උපදියි, වක්ඛන්දිය ද උපදි.

යමක්හට වක්ඛන්දිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සින්දිය උපදි යැ යත්: ඇස් ඇති වැ සොමනස්සින් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්දිය උපදියි, ඔවුනට සොමනස්සින්දිය නො ද උපදි. ඇස් ඇති වැ සොමනස්සින් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්දිය ද උපදියි, සොමනස්සින්දිය ද උපදි.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්දිය උපදි නම් ඔහට වක්ඛන්දිය උපදි යැ යත්: එසේ යි.

යමක්හට වක්ඛන්දිය උපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛින්දිය උපදි යැ යත්: ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්දිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛින්දිය නො ද උපදි. ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්දිය ද උපදියි, උපෙක්ඛින්දිය ද උපදි.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛින්දිය උපදි නම් ඔහට වක්ඛන්දිය උපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛින්දිය උපදියි, ඔවුනට වක්ඛන්දිය නො ද උපදි. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛින්දිය ද උපදියි, වක්ඛන්දිය ද උපදි.

යමක්හට වක්ඛන්දිය උපදි නම් ඔහට සද්ධින්දිය උපදි යැ යත්: ඇස් ඇති වැ අහෙනුක වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්දිය උපදියි, ඔවුනට සද්ධින්දිය නො ද උපදි. ඇස් ඇති වැ සහෙනුක වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්දිය ද උපදියි, සද්ධින්දිය ද උපදි.

යස්ස වා පන සඤ්ඤායං උපාසකි තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි'ති: සහෙතුකානං අචක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං සඤ්ඤායං උපාසකි, නො ව තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි. සහෙතුකානං සචක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං සඤ්ඤායං උපාසකි, චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි තස්ස පඤ්ඤායං උපාසකි'ති: සචක්ඛකානං ඤාණසම්ප්‍රදානානං උපපජ්ජනානං¹. තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි, නො ව තෙසං පඤ්ඤායං උපාසකි. සචක්ඛකානං ඤාණසම්ප්‍රදානානං උපපජ්ජනානං¹ තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි, පඤ්ඤායං උපාසකි.

යස්ස වා පන පඤ්ඤායං උපාසකි තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි'ති: ඤාණසම්ප්‍රදානානං අචක්ඛකානං උපපජ්ජනානං¹ තෙසං පඤ්ඤායං උපාසකි, නො ව තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි. ඤාණසම්ප්‍රදානානං සචක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං පඤ්ඤායං උපාසකි, චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි තස්ස මනින්ද්‍රියං උපාසකි'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උපාසකි තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි'ති: සවිත්තකානං අචක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උපාසකි, නො ව තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි. සවිත්තකානං සචක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උපාසකි, චක්ඛන්ද්‍රියං උපාසකි.

2. යස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං උපාසකි තස්ස ඉත්ථින්ද්‍රියං උපාසකි'ති: සසානකානං න ඉත්ථිනං උපපජ්ජනානං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උපාසකි, නො ව තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපාසකි. සසානකානං ඉත්ථිනං උපපජ්ජනානං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උපාසකි, ඉත්ථින්ද්‍රියං උපාසකි.

යස්ස වා පන ඉත්ථින්ද්‍රියං උපාසකි තස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං උපාසකි'ති: ඉත්ථිනං අසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපාසකි, නො ව තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උපාසකි. ඉත්ථිනං සසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉත්ථින්ද්‍රියං උපාසකි, ඝාතීන්ද්‍රියං උපාසකි.

යස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං උපාසකි තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපාසකි'ති: සසානකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උපාසකි, නො ව තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපාසකි. සසානකානං පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උපාසකි, පුරිසින්ද්‍රියං උපාසකි.

1. සචක්ඛකානං විතා ඤාණෙන උපපජ්ජනානං - PTS.

යළි යමක්හට සද්ධිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට වක්ඛන්‍රිය උපදි යැ යත්: සහෙතුක වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය උපදියි, ඔවුනට වක්ඛන්‍රිය නො ද උපදි. සහෙතුක වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය ද උපදියි, වක්ඛන්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට වක්ඛන්‍රිය උපදි නම් ඔහට පඤ්ඤන්‍රිය උපදි යැ යත්: ඇස් ඇති වැ ඤාණවිජ්ජාසුත්ත වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්‍රිය උපදියි, ඔවුනට පඤ්ඤන්‍රිය නො ද උපදි. ඇස් ඇති වැ ඤාණ-සම්පයුත්ත වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්‍රිය ද උපදියි, පඤ්ඤන්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්හට පඤ්ඤන්‍රිය උපදි නම් ඔහට වක්ඛන්‍රිය උපදි යැ යත්: ඤාණසම්පයුත්ත වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට පඤ්ඤන්‍රිය උපදියි, ඔවුනට වක්ඛන්‍රිය නො ද උපදි. ඤාණසම්ප-යුත්ත වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට පඤ්ඤන්‍රිය ද උපදියි, වක්ඛන්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට වක්ඛන්‍රිය උපදි නම් ඔහට මනින්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්‍රිය උපදි නම් ඔහට වක්ඛන්‍රිය උපදි යැ යත්: සිත් ඇති වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට මනින්‍රිය උපදියි, ඔවුනට වක්ඛන්‍රිය නො ද උපදි. සිත් ඇති වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට මනින්‍රිය ද උපදියි, වක්ඛන්‍රිය ද උපදි.

2. යමක්හට ඝානින්‍රිය උපදි නම් ඔහට ඉක්ඛන්‍රිය උපදි යැ යත්: සඝානක වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට ඝානින්‍රිය උපදියි, ඔවුනට ඉක්ඛන්‍රිය නො ද උපදි. සඝානක වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ඝානින්‍රිය ද උපදියි, ඉක්ඛන්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්හට ඉක්ඛන්‍රිය උපදි නම් ඔහට ඝානින්‍රිය උපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ අඝානක වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්ඛන්‍රිය උපදියි, ඔවුනට ඝානින්‍රිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ සඝානක වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්ඛන්‍රිය ද උපදියි, ඝානින්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට ඝානින්‍රිය උපදි නම් ඔහට පුරිසින්‍රිය උපදි යැ යත්: සඝානක වැ නො පුරිස් වැ උපදනා ඔවුනට ඝානින්‍රිය උපදියි, ඔවුනට පුරිසින්‍රිය නො ද උපදි. සඝානක වැ පිරිමනි වැ උපදනා ඔවුනට ඝානින්‍රිය ද උපදියි, පුරිසින්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්භට පුරිසිත්තිය උපදී නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: පිරිමිනි වැ අඝාතක වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. පිරිමිනි වැ සඝාතක වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තිය ද උපදියි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යි.

යළි යමක්භට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: අඝාතක වැ උපදනා ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. සඝාතක වැ උපදනා ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය ද උපදියි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සොමනස්සිත්තිය උපදී යැ යත්: සඝාතක වැ සොමිනස නැති ව උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදී. සඝාතක වැ සොමිනසින් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදියි, සොමනස්සිත්තිය ද උපදී.

යළි යමක්භට සොමනස්සිත්තිය උපදී නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: සොමිනසින් යුතු වැ අඝාතක වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. සොමිනසින් යුතු වැ සඝාතක වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය ද උපදියි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදී යැ යත්: සඝාතක වැ උපෙක්ඛා නැති වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදී. සඝාතක වැ උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදී.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිත්තිය උපදී නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ අඝාතක වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ සඝාතක වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදියි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්තිය උපදී යැ යත්: සඝාතක වැ අහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට සද්ධිත්තිය නො ද උපදී. සඝාතක වැ සහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදියි, සද්ධිත්තිය ද උපදී.

යසස වා පන සඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති: සහෙතුකානං අසානකානං උපපජ්ජනානං¹ තෙසං සඤ්ඤායං උප්පත්ති, නො ච තෙසං සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති. සහෙතුකානං සසානකානං උපපජ්ජනානං¹ තෙසං සඤ්ඤායං උප්පත්ති, සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති.

යසස සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස පඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති: සසානකානං ඤාණවිප්ලවනානං උපපජ්ජනානං තෙසං සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති, නො ච තෙසං පඤ්ඤායං උප්පත්ති. සසානකානං ඤාණසම්ප්ලවනානං උපපජ්ජනානං තෙසං සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති, පඤ්ඤායං උප්පත්ති.

යසස වා පන පඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති: ඤාණසම්ප්ලවනානං අසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං පඤ්ඤායං උප්පත්ති, නො ච තෙසං සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති. ඤාණසම්ප්ලවනානං සසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං පඤ්ඤායං උප්පත්ති, සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති.

යසස සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස මනිඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති ආමනා.

යසස වා පන මනිඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති: සවිතකානං අසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං මනිඤ්ඤායං උප්පත්ති, නො ච තෙසං සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති. සසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං මනිඤ්ඤායං උප්පත්ති, සාතිඤ්ඤායං උප්පත්ති.

3. යසස ඉතීඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස පුරිසිඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති: නො.

යසස වා පන පුරිසිඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස ඉතීඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති: නො.

යසස ඉතීඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස ජිවිතිඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති: ආමනා.

යසස වා පන ජිවිතිඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස ඉතීඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති: න ඉතීඤ්ඤායං උපපජ්ජනානං තෙසං ජිවිතිඤ්ඤායං උප්පත්ති, නො ච තෙසං ඉතීඤ්ඤායං උප්පත්ති. ඉතීඤ්ඤායං උපපජ්ජනානං තෙසං ජිවිතිඤ්ඤායං උප්පත්ති, ඉතීඤ්ඤායං උප්පත්ති.

යසස ඉතීඤ්ඤායං උප්පත්ති තසස සොමනසස්ඤ්ඤායං උප්පත්ති'ති: ඉතීඤ්ඤායං විනා සොමනසස්ඤ්ඤායං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉතීඤ්ඤායං උප්පත්ති, නො ච තෙසං සොමනසස්ඤ්ඤායං උප්පත්ති. ඉතීඤ්ඤායං සොමනසස්ඤ්ඤායං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉතීඤ්ඤායං උප්පත්ති, සොමනසස්ඤ්ඤායං උප්පත්ති.

1. අසානකානං සඤ්ඤායං උපපජ්ජනානං - PTS.

යළි යමක්හට සද්ධිත්තිය උපදී නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: සහෙතුක වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ සසානක වැ උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්තිය ද උපදියි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්හට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට පඤ්ඤිත්තිය උපදී යැ යත්: සසානක වැ ඥානවිප්‍රසූක්ත වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට පඤ්ඤිත්තිය නො ද උපදී. සසානක වැ ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදියි, පඤ්ඤිත්තිය ද උපදී.

යළි යමක්හට පඤ්ඤිත්තිය උපදී නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ අසානක වැ උපදනා ඔවුනට පඤ්ඤිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ සසානක වැ උපදනා ඔවුනට පඤ්ඤිත්තිය ද උපදියි ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්හට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට මර්ත්තිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: සවිත්තක වැ අසානක වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදියි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

3. යමක්හට ඉක්කිත්තිය උපදී නම් ඔහට පුරිසිත්තිය උපදී යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට පුරිසිත්තිය උපදී නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපදී යැ යත්: නැත.

යමක්හට ඉක්කිත්තිය උපදී නම් ඔහට ජිවිතිත්තිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිතිත්තිය උපදී නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපදී යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිතිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ඉක්කිත්තිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිතිත්තිය ද උපදියි, ඉක්කිත්තිය ද උපදී.

යමක්හට ඉක්කිත්තිය උපදී නම් ඔහට සොමනස්සත්තිය උපදී යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ සොමනස්සත්ත වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිත්තිය උපදියි, ඔවුනට සොමනස්සත්තිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ සොමනස්සත්ත යුතු වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිත්තිය ද උපදියි, සොමනස්සත්තිය ද උපදී.

යසස වා පන සොමනස්සන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති: සොමනසෙසන න ඉතීනං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සොමනස්සන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සොමනසෙසන ඉතීනං උපපජ්ජන්තිනං තාසං සොමනස්සන්ද්‍රියංඤච උපපජ්ජති, ඉතීන්ද්‍රියංඤච උපපජ්ජති.

යහස ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසංස උපපක්ඛීන්ද්‍රියං. උපපජ්ජති'ති:
ඉතීන්ද්‍රියං චිත්තා උපෙකම්බය උපපජ්ජනාතින්ද්‍රියං. තාසං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති,
තො ච තාසං උපෙකම්බීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතීන්ද්‍රියං උපෙකම්බය උප-
පජ්ජනාතින්ද්‍රියං. තාසං ඉතීන්ද්‍රියංඤා උපපජ්ජති, උපෙකම්බීන්ද්‍රියංඤා උපපජ්ජති.

යසස වා පත උපෙක්ඛන්ද්‍රියං. උප්පජ්ඣති නසස ඉක්ඛන්ද්‍රියං. උප්පජ්ඣති'ති: උපෙක්ඛාය න ඉක්ඛිතං. උප්පජ්ඣන්තනානං තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියං. උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං. ඉක්ඛන්ද්‍රියං. උප්පජ්ඣති. උපෙක්ඛාය ඉක්ඛිතං. උප්පජ්ඣන්තනිතං. තාසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච උප්පජ්ඣති, ඉක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච උප්පජ්ඣති.

යහසි ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසසි සඤ්ඤියං උපපජ්ජති'ති:
ඉතීනං අගෙනතුකානං උපපජ්ජනාතිනං තාසං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති,
තො ච තාසං සඤ්ඤියං උපපජ්ජති. ඉතීනං සගෙනතුකානං උපපජ්ජ-
නාතිනං තාසං ඉතීන්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ජති, සඤ්ඤියඤ්ඤා උපපජ්ජති.

යසස වා පන සඳහිනුය. උපපජ්ඣි තසස ඉතීනුය. උපපජ්ඣි'ති:
සහෙතුකානං න ඉතීනං උපපජ්ඣනානං තෙසං සඳ්ඤ්ඤායං උපපජ්ඣි,
නො ච තෙසං ඉතීනුය. උපපජ්ඣි. සහෙතුකානං ඉතීනං උප-
පජ්ඣනානං තෙසං සඳ්ඤ්ඤායං උපපජ්ඣි, ඉතීනුයං උපපජ්ඣි

යහසි ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤාන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති.
 ඉතීනං ඤාණවිප්ලව්‍යුත්තානං උපපජ්ජනාතිනං තාසං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති,
 නො ච තාසං පඤ්ඤාන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතීනං ඤාණසම්මුඛප්‍රත්‍යානං
 උපපජ්ජනාතිනං තාසං ඉතීන්ද්‍රියංඤා උපපජ්ජති, පඤ්ඤාන්ද්‍රියංඤා උපපජ්ජති.

යහස වා පන පඤ්ඤාදියං උපපජ්ජති තඤ්ඤා ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති'ති.
ඤ්ඤාසම්පූර්ණතානං න ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජනතාං තෙසං පඤ්ඤාදියං
උපපජ්ජති, තො ව තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඤ්ඤාසම්පූර්ණතානං
ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජනන්තං තාසං පඤ්ඤාදියං උපපජ්ජති, ඉතීන්ද්‍රියං
යඤ්ඤා : උපපජ්ජති.

ယမ္မံ ဣစ္ဆိယံ ဥပဗုဒ္ဓံ ဘမ္မံ ဓမ္မံ ဣစ္ဆိယံ ဥပဗုဒ္ဓံ' ဟိ၊
ဗုဒ္ဓံ ဟိ။

යසස වා පන මනිඤ්ඤං උපපජ්ජති තසස ඉතීඤ්ඤං උපපජ්ජති'ති:
සවිඤ්ඤානං න ඉතීඤං උපපජ්ජනානං තෙසං මනිඤ්ඤං උපපජ්ජති,
නො ච තෙසං ඉතීඤ්ඤං උපපජ්ජති, ඉතීඤං උපපජ්ජනානං තාසං
මනිඤ්ඤං උපපජ්ජති, ඉතීඤ්ඤං උපපජ්ජති.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්දිය උපදි නම් ඔහට ඉසීන්දිය උපදි යැ යත්: සොමනසින් යුතු වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සින්දිය උපදියි, ඔවුනට ඉසීන්දිය නො ද උපදි. සොමනසින් යුතු වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සින්දිය ද උපදියි, ඉසීන්දිය ද උපදි.

යම්කිසි ඉතිහාසයක් උපදි නම් ඔහුට උපකල්පිතයක් උපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ උපකල්පිතයෙන් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට ඉතිහාසයක් උපදිය, ඔවුනට උපකල්පිතය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපකල්පිතයෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට ඉතිහාසය ද උපදිය, උපකල්පිතය ද උපදි.

යළි යමක්හට උපෙක්කිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට ඉකිත්‍රිය උපදි යැ යත්: උපෙකෂායෙන් යුතු වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්කිත්‍රිය උපදිසි, ඔවුනට ඉකිත්‍රිය නො ද උපදි. උපෙකෂායෙන් යුතු වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්කිත්‍රිය ද උපදිසි, ඉකිත්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට ඉක්මන්දිය උපදි නම් ඔහට සද්ධිත්තදිය උපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ අහෙනකුක වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්මන්දිය උපදියි, ඔවුනට සද්ධිත්තදිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ සහෙනකුක වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්මන්දිය ද උපදියි, සද්ධිත්තදිය ද උපදී.

යළි යමක්හිට සඳ්ධිත්තිය උපදි නම් ඔහිට ඉක්කිත්තිය උපදි යැ යත්: සහෙතුක වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට සඳ්ධිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ඉක්කිත්තිය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට සඳ්ධිත්තිය ද උපදියි, ඉක්කිත්තිය ද උපදී.

යමක්හට ඉතීන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට පඤ්ඤාන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ ඥානවිප්‍රසූක්ත වැ උපදනා ඔවුනට ඉතීන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ උපදනා ඔවුනට ඉතීන්ද්‍රිය ද උපදියි, පඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්හට පකැඳිත්තිය උපදි නම් ඔහට ඉසිත්තිය උපදි යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට පකැඳිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ඉසිත්තිය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට පකැඳිත්තිය ද උපදියි, ඉසිත්තිය ද උපදී.

යමක්‌නට ඉක්‌නිනිදිය උපදි නම් ඔහට මනිනිදිය උපදි යැ යත්‌:
එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: සවිත්තක වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදියි, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදී.

၄. ယင်း ပြင်ဆင်ချိန်၊ ဂျပန်၏ အရေးကြီးသော စီမံကိန်းကို ထပ်မံ ဆောင်ရွက်ရန်။

යසස වා පන ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තාසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජතිති
න පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච
තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං
ජීවිතීන්ද්‍රියස්ස උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියස්ස උපපජ්ජති.

යසස පුරිසිනිය. උපපජ්ජති තසස සොමනසස්සිනිය. උපපජ්ජති ති: පුරිසානං. විනා සොමනසෙසන උපපජ්ජන්තානං. තෙසං පුරිසිනිය. උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනසස්සිනිය. උපපජ්ජති. පුරිසානං සොමනසෙසන උපපජ්ජන්තානං. තෙසං පුරිසිනියංඤ්ඤා උපපජ්ජති සොමනසස්සිනියංඤ්ඤා උපපජ්ජති.

යහස වා පන සොමනසස්සන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තඤ්ඤ පුරිසින්ද්‍රියං
උප්පජ්ජති'ති: සොමනසෙස්සන න පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං
සොමනසස්සන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජති.
සොමනසෙස්සන පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සොමනසස්සන්ද්‍රියස්සඤ්ඤ
උප්පජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියස්සඤ්ඤ උප්පජ්ජති.

යහස පුරිසිඤ්ඤාං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛිඤ්ඤාං උප්පජ්ජති ති: පුරිසානං විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසිඤ්ඤාං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤාං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසිඤ්ඤාං උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛිඤ්ඤාං උප්පජ්ජති.

යසස වා පන උපෙකන්ද්‍රියං. උපපජ්ජති තසස පුරිසිද්දියං. උපපජ්ජති'ති: උපෙකත්‍රියා න පුරිසානං. උපපජ්ජනානං තෙසං උපෙකන්ද්‍රියං. උපපජ්ජති, නො ව තෙසං පුරිසිද්දියං. උපපජ්ජති. උපෙකත්‍රියා පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං උපෙකන්ද්‍රියයකථ උපපජ්ජති, පුරිසිද්දියයකථ උපපජ්ජති.

යහසි පුරිසිඤ්ඤාං උපපජ්ජති තස්ස සඤ්ඤාං උපපජ්ජති'ති:
පුරිසානං අභෙතුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසිඤ්ඤාං උපපජ්ජති,
තො ච තෙසං සඤ්ඤාං උපපජ්ජති. පුරිසානං සභෙතුකානං
උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසිඤ්ඤාං උපපජ්ජති, සඤ්ඤාං උපපජ්ජති.

යසස වා පන සභිනිද්‍රියං උප්පජ්ඣති තසස පුරිසිනිද්‍රියං උප්පජ්ඣති'ති: සහෙතුකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං සභිනිද්‍රියං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං පුරිසිනිද්‍රියං උප්පජ්ඣති. සහෙතුකානං පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං සභිනිද්‍රියංඤ්ඤි උප්පජ්ඣති, පුරිසිනිද්‍රියංඤ්ඤි උප්පජ්ඣති.

4. යමක්භට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට ජීවිතිත්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට ජීවිතිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: නොපුරිස් වැ උපදනා ඔවුනට ජීවිතිත්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපදි. පුරිස් වැ උපදනා ඔවුනට ජීවිතිත්ද්‍රිය ද උපදිමි, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ සොමනසින් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ සොමනසින් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදිමි, සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්භට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: සොමනසින් යුතු වැ නොපිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපදි. සොමනසින් යුතු වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදිමි, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ උපෙක්ඛාවෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදිමි, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ නොපිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපදි. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදිමි, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ අහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ සහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදිමි, සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්භට සද්ධිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: සහෙතුක වැ නොපිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපදි. සහෙතුක වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදිමි, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදි.

යසස පුරිසිද්දියං උප්පජ්ජති තසස පඤ්ඤාද්දියං උප්පජ්ජති'ති: පුරිසානං ඤාණවිප්පය්ගානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසිද්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤාද්දියං උප්පජ්ජති, පුරිසානං ඤාණසම්පය්ගානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පුරිසිද්දියංඤා උප්පජ්ජති, පඤ්ඤාද්දියංඤා උප්පජ්ජති.

යසස වා පන පඤ්ඤාද්දියං උප්පජ්ජති තසස පුරිසිද්දියං උප්පජ්ජති'ති: ඤාණසම්පය්ගානං න පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පඤ්ඤාද්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසිද්දියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පය්ගානං පුරිසාසනං උපපජ්ජන්තානං තෙසං පඤ්ඤාද්දියංඤා උප්පජ්ජති, පුරිසිද්දියංඤා උප්පජ්ජති.

යසස පුරිසිද්දියං උප්පජ්ජති තසස මනිද්දියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යසස වා පන මනිද්දියං උප්පජ්ජති තසස පුරිසිද්දියං උප්පජ්ජති'ති: සවිත්තකානං න පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං මනිද්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසිද්දියං උප්පජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජන්තානං¹ තෙසං මනිද්දියංඤා උප්පජ්ජති, පුරිසිද්දියංඤා උප්පජ්ජති.

5. යසස ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ජති තසස සොමනස්සිද්දියං උප්පජ්ජති'ති: විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙන සොමනස්සවිප්පය්ගාන විතත්තස්ස උප්පාදකත්වෙන තෙසං ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සිද්දියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙන සොමනස්සසම්පය්ගානවිතත්තස්ස උප්පාදකත්වෙන තෙසං ජීවිතිද්දියංඤා උප්පජ්ජති, සොමනස්සිද්දියංඤා උප්පජ්ජති.

යසස වා පන සොමනස්සිද්දියං උප්පජ්ජති තසස ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යසස ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ජති තසස උපෙකඛ්ඤාද්දියං උප්පජ්ජති'ති: විනා උපෙකඛාය උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙන උපෙකඛා විප්පය්ගාන විතත්තස්ස උප්පාදකත්වෙන තෙසං ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඛ්ඤාද්දියං උප්පජ්ජති. උපෙකඛාය උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙන උපෙකඛායසම්පය්ගානවිතත්තස්ස උප්පාදකත්වෙන තෙසං ජීවිතිද්දියංඤා උප්පජ්ජති, උපෙකඛ්ඤාද්දියංඤා උප්පජ්ජති.

යසස වා පන උපෙකඛ්ඤාද්දියං උප්පජ්ජති තසස ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ජති'ති: ආමන්තා.

1. පුරිසිද්දියං උපපජ්ජන්තානං - PTS.

යමක්හට පුරිසිත්තිය උපදී නම් ඔහට පඤ්ඤාත්තිය උපදී යැ යත්: පිරිමිනි වැ ඥානවිප්‍රසූක්ත වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තිය උපදියි, ඔවුනට පඤ්ඤාත්තිය නො ද උපදී. පිරිමිනි වැ ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තිය ද උපදියි, පඤ්ඤාත්තිය ද උපදී.

යළි යමක්හට පඤ්ඤාත්තිය උපදී නම් ඔහට පුරිසිත්තිය උපදී යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට පඤ්ඤාත්තිය උපදියි, ඔවුනට පුරිසිත්තිය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට පඤ්ඤාත්තිය ද උපදියි, පුරිසිත්තිය ද උපදී.

යමක්හට පුරිසිත්තිය උපදී නම් ඔහට මනින්තිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්තිය උපදී නම් ඔහට පුරිසිත්තිය උපදී යැ යත්: සචිත්තක වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට මනින්තිය උපදියි, ඔවුනට පුරිසිත්තිය නො ද උපදී. පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට මනින්තිය ද උපදියි, පුරිසිත්තිය ද උපදී.

5. යමක්හට ජිවිතිත්තිය උපදී නම් ඔහට සොමනස්සිත්තිය උපදී යැ යත්: සොම්නසින් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි සොමනස්ස විප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ජිවිතිත්තිය උපදියි, ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදී. සොමනසින් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි සොමනස්සසම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ජිවිතිත්තිය ද උපදියි, සොමනස්සිත්තිය ද උපදී.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්තිය උපදී නම් ඔහට ජිවිතිත්තිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ජිවිතිත්තිය උපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදී යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙක්ඛා විප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ජිවිතිත්තිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙක්ඛාසම්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ජිවිතිත්තිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදී.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්තිය උපදී නම් ඔහට ජිවිතිත්තිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යසස පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති තස්ස සඤ්ඤියං උප්පජ්ජති'ති: අහෙතුකානං උපපජ්ජනානං, පටිතෙක සඤ්ඤාචාර්යයුග්ගවිනායක¹ උප්පාදකඛණෙනෙසං පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සඤ්ඤියං උප්පජ්ජති. සහෙතුකානං උපපජ්ජනානං, පටිතෙක සඤ්ඤාචාර්යයුග්ග විනායක උප්පාදකඛණෙනෙසං පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති, සඤ්ඤියං උප්පජ්ජති.

යසස වා පන සඤ්ඤියං උප්පජ්ජති තස්ස පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති'ති: ආමනා.

යසස පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤියං උප්පජ්ජති'ති: ඤාණචාර්යයුග්ගානං උපපජ්ජනානං, පටිතෙක ඤාණචාර්යයුග්ගවිනායක උප්පාදකඛණෙනෙසං පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤියං උප්පජ්ජති. ඤාණසම්පයුග්ගානං උපපජ්ජනානං, පටිතෙක ඤාණසම්පයුග්ගවිනායක උප්පාදකඛණෙනෙසං පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති, පඤ්ඤියං උප්පජ්ජති.

යසස වා පන පඤ්ඤියං උප්පජ්ජති තස්ස පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති'ති: ආමනා.

යසස පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති තස්ස මනින්දියං උප්පජ්ජති'ති: අවිනායකානං උපපජ්ජනානං තෙසං පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්දියං උප්පජ්ජති. ස්විතකානං උපපජ්ජනානං, පටිතෙක විනායක උප්පාදකඛණෙනෙසං පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති, මනින්දියං උප්පජ්ජති.

යසස වා පන මනින්දියං උප්පජ්ජති තස්ස පීචිතින්දියං උප්පජ්ජති'ති: ආමනා.

6. යසස සොමනස්සන්දියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛන්දියං උප්පජ්ජති'ති: නො.

යසස වා පන උපෙක්ඛන්දියං උප්පජ්ජති'ති තස්ස සොමනස්සන්දියං උප්පජ්ජති'ති: නො.

යසස සොමනස්සන්දියං උප්පජ්ජති තස්ස සඤ්ඤියං උප්පජ්ජති'ති: පටිතෙක සොමනස්සන්දියයුග්ග සඤ්ඤාචාර්යයුග්ග විනායක උප්පාදකඛණෙනෙසං සොමනස්සන්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සඤ්ඤියං උප්පජ්ජති. සොමනස්සන්දිය උපපජ්ජනානං, පටිතෙක සොමනස්සන්දියයුග්ග සඤ්ඤාචාර්යයුග්ග විනායක උප්පාදකඛණෙනෙසං සොමනස්සන්දියං උප්පජ්ජති, සඤ්ඤියං උප්පජ්ජති.

යමක්හට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: අහෙනුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සද්ධාවිජ්ජසුත්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද උපදී. සහෙනුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සද්ධාවිජ්ජසුත්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදිමි, සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදී.

යළි යමක්හට සද්ධිත්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට පඤ්ඤාත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ඥානවිප්‍රසුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානවිප්‍රසුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට පඤ්ඤාත්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රසුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රසුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදිමි, පඤ්ඤාත්ද්‍රිය ද උපදී.

යළි යමක්හට පඤ්ඤාත්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට මනින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: අවිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදී. සවිත්තක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදිමි, මනින්ද්‍රිය ද උපදී.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

6. යමක්හට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: නැත.

යමක්හට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්සසම්ප්‍රසුත්ත සද්ධාවිජ්ජසුත්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද උපදී. සොමනස්සිත් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්සසම්ප්‍රසුත්ත සද්ධාවිජ්ජසුත්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදිමි, සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදී.

ය සහ වා පන සඳහාද, උපායයන් තහනම් කිරීම සහ සාමාන්‍යයෙන්, උපාය-
නීති: සහතිකයන්: විනා සාමාන්‍යයෙන් උපායයන්, පවතින
සාමාන්‍යයෙන් සාමාන්‍යයෙන් විනා සහ උපායයන් තහනම් කිරීම තහනම්
සඳහාද, උපායයන්, නො ව තහනම් සාමාන්‍යයෙන්, උපායයන්.
සාමාන්‍යයෙන් උපායයන්, පවතින සාමාන්‍යයෙන් සාමාන්‍යයෙන් සාමාන්‍යයෙන්
සාමාන්‍යයෙන් විනා සහ උපායයන් තහනම් කිරීම තහනම් සාමාන්‍යයෙන්, උපායයන්,
සාමාන්‍යයෙන් උපායයන්.

යයසි සොමනසස්සිද්දියං උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤිද්දියං උප්පජ්ජති ති:
සොමනසෙසන ඤාණවිප්ලවුත්තානං උපපජ්ජනනානං, පච්චෙන සොම-
නසසි සමප්ලවුත්ත ඤාණවිප්ලවුත්ත විත්තසසි උප්පාදකකිණෙ තෙසං
සොමනසස්සිද්දියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤිද්දියං උප්පජ්ජති.
සොමනසෙසන ඤාණසමප්ලවුත්තානං උපපජ්ජනනානං, පච්චෙන සොම-
නසසිසමප්ලවුත්ත ඤාණසමප්ලවුත්ත විත්ත සසි උප්පාදකකිණෙ තෙසං
සොමනසස්සිද්දියංඤා උප්පජ්ජති, පඤ්ඤිද්දියංඤා උප්පජ්ජති.

යසස වා පන පඤ්ඤාදියං උප්පජති තසස සොමනස්සාදියං උප්පජති'ති: ක්කණ්ණමප්පුත්තානං විතා සොමනස්සෙන උපපජ්ජනානාං, පටිතෙන ක්කණ්ණමප්පුත්ත සොමනස්සවිප්පුත්ත විතනස්ස උප්පාදකකිණෙ තෙසං පඤ්ඤාදියං උප්පජති, නො ච තෙසං සොමනස්සාදියං උප්පජති. ක්කණ්ණමප්පුත්තානං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනානාං, පටිතෙන ක්කණ්ණමප්පුත්ත සොමනස්ස සමුප්පුත්ත විතනස්ස උප්පාදකකිණෙ තෙසං පඤ්ඤාදියංකච උප්පජති, සොමනස්සාදියංකච උප්පජති.

ယဿ ဓမ္မာဓိပတိဋ္ဌိယံ ငါယန္တိ ဘဿ မဂ္ဂိဋ္ဌိယံ ငါယန္တိ'ဂါး
ဇာမ ဘဿ၊

යසස වා පන මිනිනිය. උපපජ්ජති තසස සොමනස්සනිය. උපපජ්ජති ති: සවිතකානං විනා සොමනස්සන උපපජ්ජතිනානං, පවතෙන සොමනස්සවිපසුග්ගන විතසස උපපාදකකෙන තෙසං මිනිනිය. උපපජ්ජති, නො ව තෙසං සොමනස්සනිය. උපපජ්ජති. සොමනස්සන උපපජ්ජතිනානං, පවතෙන සොමනස්සවිපසුග්ගන විතසස උපපාදකකෙන තෙසං මිනිනියකච උපපජ්ජති සොමනස්සනියකච උපපජ්ජති.

7. යහසි උපෙකබ්බිදියං උපපජ්ජති තස්ස සඤ්ඤියං උපපජ්ජති'ති: උපෙකබ්බාය අහෙතුකානං උපපජ්ජනානං, පච්ඤේ උපෙකබ්බාසම්ප-
 යුක්ත සඤ්ඤාවිසමුත්ත විතතස්ස උප්පාදකම්භේ තෙසං උපෙකබ්බිදියං
 උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සඤ්ඤියං උපපජ්ජති. උපෙකබ්බාය සහෙතු-
 කානං උපපජ්ජනානං, පච්ඤේ උපෙකබ්බාසම්පයුක්ත සඤ්ඤාවිසමුත්ත
 විතතස්ස උප්පාදකම්භේ තෙසං උපෙකබ්බිදියංඤා උපපජ්ජති, සඤ්ඤි-
 යංඤා උපපජ්ජති.

යළි යමක්භට සද්ධිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍රිය උපදි යැ යත්: සහෙතුක වැ සොමනසින් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි සද්ධාසම්පයුත්ත සොමනස්ස විජ්ජයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය උපදි, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නො ද උපදි. සොමනසින් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි සද්ධාසම්පයුත්ත සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය ද උපදි, සොමනස්සිත්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට සොමනස්සිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට පඤ්ඤිත්‍රිය උපදි යැ යත්: සොමනසින් යුතු වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි සොමනස්සසම්පයුත්ත කෂණවිජ්ජයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය උපදි, ඔවුනට පඤ්ඤිත්‍රිය නො ද උපදි. සොමනසින් යුතු වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි සොමනස්සසම්පයුත්ත කෂණසම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය ද උපදි, පඤ්ඤිත්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්භට පඤ්ඤිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍රිය උපදි යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ සොමනසින් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත සොමනස්සවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට පඤ්ඤිත්‍රිය උපදි, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නො ද උපදි. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ සොමනසින් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි කෂණසම්පයුත්ත සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට පඤ්ඤිත්‍රිය ද උපදි, සොමනස්සිත්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට සොමනස්සිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට මනින්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනින්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍රිය උපදි යැ යත්: සචිත්තක වැ සොමනසින් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි සොමනස්සවිජ්ජයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්‍රිය උපදි, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නො ද උපදි. සොමනසින් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්‍රිය ද උපදි, සොමනස්සිත්‍රිය ද උපදි.

7. යමක්භට උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට සද්ධිත්‍රිය උපදි යැ යත්. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ අහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත සද්ධාවිජ්ජයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදි, ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය නො ද උපදි. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරිතියෙහි උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය ද උපදි, සද්ධිත්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්හට සද්ධිත්‍රිය උපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදී යැ යත්: සහෙතුක වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්පයුත්ත උපෙක්ඛාවිජ්ජයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාද-
ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත උපෙක්ඛාසම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද උපදී.

යම්කිසි උපෙක්කිත්තිය උපදි නම් ඔහුට පඤ්ඤාත්තිය උපදි
 යැ යත්: උපෙක්කායෙන් යුතු වැ ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද
 ප්‍රචාත්තියෙහි උපෙක්කායමිප්‍රයුක්ත ඤාණවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ
 උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට උපෙක්කිත්තිය උපදියි, ඔවුනට
 පඤ්ඤාත්තිය නො ද උපදි. උපෙක්කායෙන් යුතු වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත
 වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි උපෙක්කායමිප්‍රයුක්ත ඥානසම්ප්‍රයුක්ත
 චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට උපෙක්කිත්තිය ද උපදියි,
 පඤ්ඤාත්තිය ද උපදි.

යළි යමක්හට පකුකිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට උපෙක්කිත්‍රිය උපදි යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපෙක්‍කායෙන් වෙන් වැ උදනා වුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත උපෙක්‍කාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාද්‍යාණයෙහි ද ඔවුනට පකුකිත්‍රිය උපදි, ඔවුනට උපෙක්කිත්‍රිය නො ද උපදි. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපෙක්‍කායෙන් යුතු වැ උපදනා-වුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත උපෙක්‍කාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාද්‍යාණයෙහි ද ඔවුනට පකුකිත්‍රිය ද උපදි, උපෙක්කිත්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට උපෙක්බිත්‍රිය උපදී නම් ඔහුට මනිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: සවිත්තක වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙක්ඛාවිජ්ජසුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙක්ඛායමිප්පුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදී.

8. යම්කිසි සඳ්ඛිතය උපදි නම් ඔහුට පසුකිසිදිනටද උපදි යැ යත්: සහෙතුක වැ ඥානවිප්‍රසූක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්ති-යෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රසූක්ත ඥානවිප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සඳ්ඛිතය උපදියි, ඔවුනට පසුකිසිදිනට නො ද උපදී. සහෙතුක වැ ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ශ්‍රද්ධා සම්ප්‍රසූක්ත ඥානසම්ප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සඳ්ඛිතය ද උපදියි, පසුකිසිදිනට ද උපදී.

යයස වා පන පඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති තසස සඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යයස සඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති තසස මනිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යයස වා පන මනිත්‍යං උපපජ්ජති තසස සඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: සවිත්තකානං අභේතුකානං උපපජ්ජන්තානං¹, පවනෙ සඤ්ඤාදිත්‍යං විත්තසස උපපාදකකමෙ තෙසං මනිත්‍යං උපපජ්ජති, නො ව තෙසං සඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති. සභේතුකානං උපපජ්ජන්තානං², පවනෙ සඤ්ඤාදිත්‍යං විත්තසස උපපාදකකමෙ තෙසං මනිත්‍යං යඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති, සඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති.

9. යයස පඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති තසස මනිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යයස වා පන මනිත්‍යං උපපජ්ජති තසස පඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: සවිත්තකානං ඤාණවිප්ලවනානං උපපජ්ජන්තානං³, පවනෙ ඤාණවිප්ලවන විත්තසස උපපාදකකමෙ තෙසං මනිත්‍යං උපපජ්ජති, නො ව තෙසං පඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති. ඤාණවිප්ලවනානං උපපජ්ජන්තානං, පවනෙ ඤාණවිප්ලවන විත්තසස උපපාදකකමෙ තෙසං මනිත්‍යං යඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති, පඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති.

(අනුලොමප්‍රගාල)

10. යඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති, නො ව තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති, ඤාණවිප්ලවනානං උපපජ්ජති.

යඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති, නො ව තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති. කාමාවචරෙ තඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජති, පුරිසිත්‍යං උපපජ්ජති.

1. සවිත්තකානං විනා සඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජන්තානං - PTS.

2. සඤ්ඤාදිත්‍යං උපපජ්ජන්තානං - PTS.

3. සවිත්තකානං විනා ඤාණවිප්ලවනානං උපපජ්ජන්තානං - PTS.

යළි යමක්හට පඤ්ඤාන්ත්‍රිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට සද්ධිත්‍රිය උපදී නම් ඔහට මනින්ත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ත්‍රිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්‍රිය උපදී යැ යත්: සචිත්තක වැ අහෙනුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ශ්‍රද්ධා විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ත්‍රිය උපදී. ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය නො ද උපදී. සහෙනුක වැ උපදනාවුනට ද ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ත්‍රිය ද උපදියි, සද්ධිත්‍රිය ද උපදී.

9. යමක්හට පඤ්ඤාන්ත්‍රිය උපදී නම් ඔහට මනින්ත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ත්‍රිය උපදී නම් ඔහට පඤ්ඤාන්ත්‍රිය උපදී යැ යත්: සචිත්තක වැ ඥානවිප්‍රසූක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ඥානවිප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ත්‍රිය උපදියි, ඔවුනට පඤ්ඤාන්ත්‍රිය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ත්‍රිය ද උපදියි, පඤ්ඤාන්ත්‍රිය ද උපදී. (අනුලොමපුග්ගල)

10. යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ත්‍රිය උපදී නම් එහි සොතින්ත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොතින්ත්‍රිය උපදී නම් එහි වක්ඛන්ත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ත්‍රිය උපදී නම් එහි ඝාතීන්ත්‍රිය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි වක්ඛන්ත්‍රිය උපදියි, එහි ඝාතීන්ත්‍රිය නො ද උපදී. කාමාවචර වූ එහි වක්ඛන්ත්‍රිය ද උපදියි, ඝාතීන්ත්‍රිය ද උපදී.

යළි යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ත්‍රිය උපදී නම් එහි වක්ඛන්ත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ත්‍රිය උපදී නම් එහි ඉන්ද්‍රියන්ත්‍රිය... පුරිසිත්‍රිය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි වක්ඛන්ත්‍රිය උපදියි, එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද උපදී. කාමාවචර වූ එහි වක්ඛන්ත්‍රිය ද උපදියි, පුරිසිත්‍රිය ද උපදී.

යත් වා පන පුරිසිද්දියං උප්පජති තත් වකඛුද්දියං උප්පජති'ති: ආමනතා.

යත් වකඛුද්දියං උප්පජති තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජති'ති: ආමනතා.

යත් වා පන ජීවිතිද්දියං උප්පජති තත් වකඛුද්දියං උප්පජති'ති: අසංකප්පකානං අරුපෙ තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජති, නො ව තත් වකඛුද්දියං උප්පජති. පඤ්චවාකාමරෙ තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජති, වකඛුද්දියං උප්පජති.

යත් වකඛුද්දියං උප්පජති තත් සොමනස්සද්දියං උප්පජති'ති: ආමනතා.

යත් වා පන සොමනස්සද්දියං උප්පජති තත් වකඛුද්දියං උප්පජති'ති: ආමනතා.

යත් වකඛුද්දියං උප්පජති තත් උපෙකඛ්දියං උප්පජති'ති: ආමනතා.

යත් වා පන උපෙකඛ්දියං උප්පජති තත් වකඛුද්දියං උප්පජති'ති: අරුපෙ තත් උපෙකඛ්දියං උප්පජති, නො ව තත් වකඛුද්දියං උප්පජති. පඤ්චවාකාමරෙ තත් උපෙකඛ්දියං උප්පජති, වකඛුද්දියං උප්පජති.

යත් වකඛුද්දියං උප්පජති තත් සඤ්ඤාද්දියං -ප- පඤ්ඤාද්දියං -ප- මතිද්දියං උප්පජති': ආමනතා.

යත් වා පන මතිද්දියං උප්පජති: තත් වකඛුද්දියං උප්පජති'ති: අරුපෙ තත් මතිද්දියං උප්පජති, නො ව තත් වකඛුද්දියං උප්පජති. පඤ්චවාකාමරෙ තත් මතිද්දියං උප්පජති, වකඛුද්දියං උප්පජති.

11. යත් සානිද්දියං උප්පජති තත් ඉත්තිද්දියං -ප- පුරිසිද්දියං උප්පජති'ති: ආමනතා.

යත් වා පන පුරිසිද්දියං උප්පජති තත් සානිද්දියං උප්පජති'ති: ආමනතා.

යත් සානිද්දියං උප්පජති තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජති'ති: ආමනතා.

යත් වා පන ජීවිතිද්දියං උප්පජති තත් සානිද්දියං උප්පජති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජති, නො ව තත් සානිද්දියං උප්පජති. කාමාවචරෙ තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජති, සානිද්දියං උප්පජති.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපදී නම් එහි වක්ඛන්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්‍රිය උපදී නම් එහි ජීවිතිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්‍රිය උපදී නම් එහි වක්ඛන්‍රිය උපදී යැ යත්: අසංඤ්‍යානු වූ අරූප වූ එහි ජීවිතිත්‍රිය උපදිමි, එහි වක්ඛන්‍රිය නො ද උපදී. පඤ්චවොකාර වූ එහි ජීවිතිත්‍රිය ද උපදිමි, වක්ඛන්‍රිය ද උපදී.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්‍රිය උපදී නම් එහි සොමනස්සිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍රිය උපදී නම් එහි වක්ඛන්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්‍රිය උපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදී නම් එහි වක්ඛන්‍රිය උපදී යැ යත්: අරූප වූ එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදිමි, එහි වක්ඛන්‍රිය නො ද උපදී. පඤ්චවොකාර වූ එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ද උපදිමි, වක්ඛන්‍රිය ද උපදී.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්‍රිය උපදී නම් එහි සද්ධිත්‍රිය... පඤ්ඤිත්‍රිය... මනින්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්‍රිය උපදී නම් එහි වක්ඛන්‍රිය උපදී යැ යත්: අරූප වූ එහි මනින්‍රිය උපදිමි, එහි වක්ඛන්‍රිය නො ද උපදී. පඤ්චවොකාර වූ එහි මනින්‍රිය ද උපදිමි, වක්ඛන්‍රිය ද උපදී.

11. යම් තැනෙකැ ඝාතීන්‍රිය උපදී නම් එහි ඉක්ඛිත්‍රිය... පුරිසිත්‍රිය. උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපදී නම් එහි ඝාතීන්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ ඝාතීන්‍රිය උපදී නම් එහි ජීවිතිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්‍රිය උපදී නම් එහි ඝාතීන්‍රිය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි ජීවිතිත්‍රිය උපදිමි, එහි ඝාතීන්‍රිය නො ද උපදී. කාමාවචර වූ එහි ජීවිතිත්‍රිය ද උපදිමි, ඝාතීන්‍රිය ද උපදී.

යත් සානිත්‍රියං උපාසුති තත් සොමනස්සන්ත්‍රියං උපාසුති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන සොමනස්සන්ත්‍රියං උපාසුති තත් සානිත්‍රියං උපාසුති'ති: රූපාවචරෙ තත් සොමනස්සන්ත්‍රියං උපාසුති, නො ච තත් සානිත්‍රියං උපාසුති. කාමාවචරෙ තත් සොමනස්සන්ත්‍රියං උපාසුති, සානිත්‍රියං උපාසුති.

යත් සානිත්‍රියං උපාසුති තත් උපෙක්ඛන්ත්‍රියං උපාසුති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන උපෙක්ඛන්ත්‍රියං උපාසුති තත් සානිත්‍රියං උපාසුති'ති: රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ තත් උපෙක්ඛන්ත්‍රියං උපාසුති, නො ච තත් සානිත්‍රියං උපාසුති. කාමාවචරෙ තත් උපෙක්ඛන්ත්‍රියං උපාසුති, සානිත්‍රියං උපාසුති.

යත් සානිත්‍රියං උපාසුති තත් සග්ගිත්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤන්ත්‍රියං -පෙ- මනිත්‍රියං උපාසුති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන මනිත්‍රියං උපාසුති තත් සානිත්‍රියං උපාසුති'ති: රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ තත් මනිත්‍රියං උපාසුති, නො ච තත් සානිත්‍රියං උපාසුති. කාමාවචරෙ තත් මනිත්‍රියං උපාසුති, සානිත්‍රියං උපාසුති.

12. යත් ඉත්තිත්‍රියං උපාසුති තත් පුරිසිත්‍රියං උපාසුති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන පුරිසිත්‍රියං උපාසුති තත් ඉත්තිත්‍රියං උපාසුති'ති: ආමනනා.

යත් ඉත්තිත්‍රියං -පෙ- මනිත්‍රියං -පෙ-.

13. යත් පුරිසිත්‍රියං උපාසුති තත් ජීවිතිත්‍රියං උපාසුති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන ජීවිතිත්‍රියං උපාසුති තත් පුරිසිත්‍රියං උපාසුති'ති: රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ¹ තත් ජීවිතිත්‍රියං උපාසුති, නො ච තත් පුරිසිත්‍රියං උපාසුති. කාමාවචරෙ තත් ජීවිතිත්‍රියං උපාසුති, පුරිසිත්‍රියං උපාසුති.

යත් පුරිසිත්‍රියං උපාසුති තත් සොමනස්සන්ත්‍රියං උපාසුති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන සොමනස්සන්ත්‍රියං උපාසුති තත් පුරිසිත්‍රියං උපාසුති'ති: රූපාවචරෙ තත් සොමනස්සන්ත්‍රියං උපාසුති, නො ච තත් පුරිසිත්‍රියං උපාසුති. කාමාවචරෙ තත් සොමනස්සන්ත්‍රියං උපාසුති, පුරිසිත්‍රියං උපාසුති.

1. රූපාවචරෙ - PTS.

යම් තැනෙකැ සානිත්වය උපදී නම් එහි සොමනස්සිත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්වය උපදී නම් එහි සානිත්වය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සොමනස්සිත්වය උපදියි, එහි සානිත්වය නො ද උපදී. කාමාවචර වූ එහි සොමනස්සිත්වය ද උපදියි, සානිත්වය ද උපදී.

යම් තැනෙකැ සානිත්වය උපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්වය උපදී නම් එහි සානිත්වය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි උපෙක්ඛිත්වය උපදියි, එහි සානිත්වය නො ද උපදී. කාමාවචර වූ එහි උපෙක්ඛිත්වය ද උපදියි, සානිත්වය ද උපදී.

යම් තැනෙකැ සානිත්වය උපදී නම් එහි සද්ධිත්වය ... පඤ්ඤිත්වය ... මනිත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්වය උපදී නම් එහි සානිත්වය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි මනිත්වය උපදී, එහි සානිත්වය නො ද උපදී. කාමාවචර වූ එහි මනිත්වය ද උපදියි, සානිත්වය ද උපදී.

12. යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්වය උපදී නම් එහි පුරිසිත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්වය උපදී නම් එහි ඉක්ඛිත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්වය ... මනිත්වය ...

13. යම් තැනෙකැ පුරිසිත්වය උපදී නම් එහි ජිවිතිත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්වය උපදී නම් එහි පුරිසිත්වය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි ජිවිතිත්වය උපදියි, එහි පුරිසිත්වය නො ද උපදී.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්වය උපදී නම් එහි සොමනස්සිත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්වය උපදී නම් එහි පුරිසිත්වය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සොමනස්සිත්වය උපදියි, එහි පුරිසිත්වය නො ද උපදී. කාමාවචර වූ එහි සොමනස්සිත්වය ද උපදී, පුරිසිත්වය ද උපදී.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදී නම් එහි පුරිසිත්‍රිය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදියි, එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද උපදී. කාමාවචර වූ එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ද උපදියි, පුරිසිත්‍රිය ද උපදී.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපදී නම් එහි සද්ධිත්‍රිය ... පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය උපදී නම් එහි පුරිසිත්‍රිය උපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි මනිත්‍රිය උපදියි, එහි පුරිසිත්‍රිය නොද උපදී. කාමාවචර වූ එහි මනිත්‍රිය ද උපදියි, පුරිසිත්‍රිය ද උපදී.

14. යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්‍රිය උපදී නම් එහි සොමනස්සිත්‍රිය උපදී යැ යත්: අසංඥාසක වූ එහි ජීවිතිත්‍රිය උපදියි, එහි සොමනස්සිත්‍රිය නො ද උපදී. චතුර්වොකාර වූ එහි ජීවිතිත්‍රිය ද උපදියි, සොමනස්සිත්‍රිය ද උපදී.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍රිය උපදී නම් එහි ජීවිතිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්‍රිය උපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ... සද්ධිත්‍රිය ... පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය උපදී යැ යත්: අසංඥාසක වූ එහි ජීවිතිත්‍රිය උපදියි, එහි මනිත්‍රිය නො ද උපදී. චතුර්වොකාර වූ පඤ්චවොකාර වූ එහි ජීවිතිත්‍රිය ද උපදියි, මනිත්‍රිය ද උපදී.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය උපදී නම් එහි ජීවිතිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

15. යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍රිය උපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ... සද්ධිත්‍රිය ... පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය උපදී නම් එහි සොමනස්සිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

16. යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදී නම් එහි සද්ධිත්‍රිය ... පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය උපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

17. යම් තැනෙකැ සද්ධිත්ත්වය උපදී නම් එහි පඤ්ඤාත්ත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පඤ්ඤාත්ත්වය උපදී නම් එහි සද්ධිත්ත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සද්ධිත්ත්වය උපදී නම් එහි මනින්ත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ත්වය උපදී නම් එහි සද්ධිත්ත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යි.

18. යම් තැනෙකැ පඤ්ඤාත්ත්වය උපදී නම් එහි මනින්ත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ත්වය උපදී නම් එහි පඤ්ඤාත්ත්වය උපදී යැ යත්: එසේ යි. (අනුලොම ඔකාස)

19. යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ත්වය උපදී නම් ඔහට එහි සොතින්ත්වය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වැ කන් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ත්වය උපදියි, ඔවුනට එහි සොතින්ත්වය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ කන් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ත්වය ද උපදියි, සොතින්ත්වය ද උපදී.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතින්ත්වය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ත්වය උපදී යැ යත්: කන් ඇති වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොතින්ත්වය උපදියි, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ත්වය නො ද උපදී. කන් ඇති වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොතින්ත්වය ද උපදියි, වක්ඛන්ත්වය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ත්වය උපදී නම් ඔහට එහි සාතින්ත්වය උපදී යැ යත්: වක්ඛණ ඇති වැ ස්‍රාණය නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ත්වය උපදියි, ඔවුනට එහි සාතින්ත්වය නො ද උපදී. වක්ඛණ ඇති වැ ස්‍රාණය ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ත්වය ද උපදියි, සාතින්ත්වය ද උපදී.

යළි යමක්භට සාතින්ත්වය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ත්වය උපදී යැ යත්: ස්‍රාණය ඇති වැ වක්ඛණ නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සාතින්ත්වය උපදියි, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ත්වය නො ද උපදී. ස්‍රාණය ඇති වැ වක්ඛණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සාතින්ත්වය ද උපදියි, වක්ඛන්ත්වය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ත්වය උපදී නම් ඔහට එහි ඉක්ඛන්ත්වය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ත්වය උපදියි, ඔවුනට එහි ඉක්ඛන්ත්වය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ත්වය ද උපදියි, ඉක්ඛන්ත්වය ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්බිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්තිය උපදී යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්බිත්තිය උපදිමි, ඔවුනට එහි වක්ඛන්තිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්බිත්තිය ද උපදිමි, වක්ඛන්තිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්තිය උපදී නම් ඔහට එහි පුරිසිත්තිය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වැ නො පුරිසි වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්තිය උපදිමි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්තිය ද උපදිමි, පුරිසිත්තිය ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්තිය උපදී යැ යත්: පිරිමිනි වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය උපදිමි, ඔවුනට එහි වක්ඛන්තිය නො ද උපදී. පිරිමිනි වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය ද උපදිමි, වක්ඛන්තිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්තිය උපදී නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්තිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්තිය උපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය උපදිමි, ඔවුනට එහි වක්ඛන්තිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය ද උපදිමි, වක්ඛන්තිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්තිය උපදී නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තිය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වැ සොමනස්සිත් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්තිය උපදිමි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ සොමනස්සිත් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්තිය ද උපදිමි, සොමනස්සිත්තිය ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්තිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්තිය උපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්තිය උපදිමි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්තිය ද උපදිමි, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛුත්‍යය උපදී යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍යය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදියි, වක්ඛුත්‍යය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛුත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍යය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වැ අහෙනුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ සහෙනුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍යය ද උපදියි, සද්ධිත්‍යය ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛුත්‍යය උපදී යැ යත්: සහෙනුක වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍යය නො ද උපදී. සහෙනුක වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය ද උපදියි, වක්ඛුත්‍යය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛුත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍යය උපදී යැ යත්: ඇස් ඇති වැ ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍යය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍යය ද උපදියි, පඤ්ඤිත්‍යය ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛුත්‍යය උපදී යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍යය නො ද උපදියි, ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍යය ද උපදියි, වක්ඛුත්‍යය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛුත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි මනින්‍යය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛුත්‍යය උපදී යැ යත්: සවිත්තක වැ ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනින්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍යය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනින්‍යය ද උපදියි, වක්ඛුත්‍යය ද උපදී.

20. යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්‍යය උපදී යැ යත්: ස්‍රාණ සහිත වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නො ද උපදී. ස්‍රාණ සහිත වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය ද උපදියි, ඉක්ඛිත්‍යය ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්මන්දිය උපදි නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්මන්දිය උපදි, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ ස්‍රාණ සහිත වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්මන්දිය ද උපදි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: ස්‍රාණ සහිත වැ නො පුරිසි වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදි. ස්‍රාණ සහිත වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ ස්‍රාණ රහිත වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ ස්‍රාණ සහිත වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදි. ස්‍රාණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: ස්‍රාණ සහිත වැ සොමනසින් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදි. ස්‍රාණ සහිත වැ සොමනසින් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: සොමනසින් යුතු වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදි. සොමනසින් යුතු වැ ස්‍රාණ සහිත වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදි යැ යත්: ස්‍රාණ ඇති වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදි. ස්‍රාණ සහිත වැ උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි ඝාතීන්‍යය උපදී යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ ස්‍රාණ සහිත වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදියි, ඝාතීන්‍යය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍යය උපදී යැ යත්: ස්‍රාණ සහිත වැ අහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය නො ද උපදී. ස්‍රාණ සහිත වැ සහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය ද ද උපදියි, සද්ධිත්‍යය ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි ඝාතීන්‍යය උපදී යැ යත්: සහෙතුක වැ ස්‍රාණ රහිත වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ ස්‍රාණ සහිත වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය ද උපදියි, ඝාතීන්‍යය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍යය උපදී යැ යත්: ස්‍රාණ සහිත වැ ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍යය නො ද උපදී. සසානක වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය ද උපදියි, පඤ්ඤිත්‍යය ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි ඝාතීන්‍යය උපදී යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ අසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍යය ද උපදියි, ඝාතීන්‍යය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි මනින්‍යය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි ඝාතීන්‍යය උපදී යැ යත්: සම්මතක වැ අසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනින්‍යය උපදියි, ඔවුනට එහි ඝාතීන්‍යය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනින්‍යය ද උපදියි, ඝාතීන්‍යය ද උපදී.

21. යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉත්තිත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍යය උපදී යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි ඉත්තිත්‍යය උපදී යැ යත්: නැත.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉත්තිත්‍යය උපදී නම් ඔහට එහි ජිවිකිත්‍යය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්‌ඟට යම් නැනෙකැ ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි ඉඤ්ඤාන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි ඉඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය ද උපදියි, ඉඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද උපදී.

යම්කිසිදා යම් තැනෙකැ ඉසින්නියා උපදි නම් ඔහුට එහි සොමනස්සින්නියා උපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ සොමනස්සින්නි වෙත් වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉසින්නියා උපදියි, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්නියා නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ සොමනස්සින්නි යුතු වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉසින්නියා ද උපදියි, සොමනස්සින්නියා ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය උපදි නම් ඔහට එහි ඉසින්දිය උපදි යැ යත්: සොමනසින් යුතු වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය උපදියි, ඔවුනට එහි ඉසින්දිය නො ද උපදි. සොමනසින් යුතු වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය ද උපදියි, ඉසින්දිය ද උපදි.

යම්කිසිදා යම් තැනෙකැ ඉසින්නියු උපදි නම් ඔහුට එහි උපෙක්කින්නියු උපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ උපෙක්කියෙන් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉසින්නියු උපදිසි, ඔවුනට එහි උපෙක්කින්නියු නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපෙක්කියෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉසින්නියු ද උපදිසි, උපෙක්කින්නියු ද උපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිතය්‍ය උපදි නම් ඔහට එහි ඉතීන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ ස්ත්‍රී තො වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිතය්‍ය උපදියි, ඔවුනට එහි ඉතීන්ද්‍රිය තො ද උපදි. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිතය්‍ය ද උපදියි, ඉතීන්ද්‍රිය ද උපදි.

යම්කිසිදු යම් තැනෙකැ ඉස්තීන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහුට එහි සද්ධිත්තිය උපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ අහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉස්තීන්ද්‍රිය උපදිති, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ සහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉස්තීන්ද්‍රිය ද උපදිති, සද්ධිත්තිය ද උපදි.

යළි යමක්ව යම් තැනෙක සද්ධිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි ඉතීන්‍රිය උපදි යැ යත්: සහෙතුක වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට එහි ඉතීන්‍රිය නො ද උපදි. සහෙතුක වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය ද උපදිමි, ඉතීන්‍රිය ද උපදි.

සමක්භව සම් තැනෙකැ ඉඤ්ඤානද්‍රිය උපදි නම් ඕනව එහි පඤ්ඤානද්‍රිය උපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ ඥානවිප්‍රසූක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉඤ්ඤානද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤානද්‍රිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉඤ්ඤානද්‍රිය ද උපදියි, පඤ්ඤානද්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤාන්තය උපදි නම් ඔහට එහි ඉන්ද්‍රියය උපදි යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤාන්තය උපදියි, ඔවුනට එහි ඉන්ද්‍රියය නො ද උපදි. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤාන්තය ද උපදියි. ඉන්ද්‍රියය ද උපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉන්ද්‍රියය උපදි නම් ඔහට එහි මනිනිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනිනිය උපදි නම් ඔහට එහි ඉන්ද්‍රියය උපදි යැ යත්: සවිත්තක වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනිනිය උපදියි, ඔවුනට එහි ඉන්ද්‍රියය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනිනිය ද උපදියි, ඉන්ද්‍රියය ද උපදි.

22. යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රියය උපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රියය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රියය උපදි නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රියය උපදි යැ යත්: පිරිමිනි නො වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රියය උපදියි, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රියය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රියය ද උපදියි, පුරිසින්ද්‍රියය ද උපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රියය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සන්ද්‍රියය උපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ සොමනසින් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රියය උපදියි, ඔවුනට එහි සොමනස්සන්ද්‍රියය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ සොමනසින් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රියය ද උපදියි, සොමනස්සන්ද්‍රියය ද උපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සන්ද්‍රියය උපදි නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රියය උපදි යැ යත්: සොමනසින් යුතු වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සන්ද්‍රියය උපදියි, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රියය නො ද උපදි. සොමනසින් යුතු වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සන්ද්‍රියය ද උපදියි, පුරිසින්ද්‍රියය ද උපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රියය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රියය උපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රියය උපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රියය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රියය ද උපදියි, උපෙක්ඛන්ද්‍රියය ද උපදි.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛන්ද්‍රියය උපදි නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රියය උපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රියය උපදියි, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රියය නො ද උපදි. උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රියය ද උපදියි, පුරිසින්ද්‍රියය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි සඤ්ඤා උපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ අනෙකුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි සඤ්ඤා නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ සනෙකුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය ද උපදි, සඤ්ඤා ද උපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සඤ්ඤා උපදි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍රිය උපදි යැ යත්: සනෙකුක වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි සඤ්ඤා උපදි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද උපදි. සනෙකුක වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි සඤ්ඤා ද උපදි, පුරිසිත්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤා උපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ ඥානවිප්‍රසුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤා නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ ඥානසම්ප්‍රසුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය ද උපදි, පඤ්ඤා ද උපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤා උපදි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍රිය උපදි යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රසුක්ත වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤා උපදි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද උපදි. ඥානසම්ප්‍රසුක්ත වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤා ද උපදි, පුරිසිත්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි මනිත්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍රිය උපදි යැ යත්: සචිත්තක වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය ද උපදි, පුරිසිත්‍රිය ද උපදි.

23. යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සත්‍රිය උපදි යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්ස විප්‍රසුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි ජිවිතිත්‍රිය උපදි, ඔවුනට එහි සොමනස්සත්‍රිය නො ද උපදි. සොමනසින් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්ස සම්ප්‍රසුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි ජිවිතිත්‍රිය ද උපදි, සොමනස්සත්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සත්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි ජිවිතිත්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙක්ඛා විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි. ඔවුනට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදි. උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි සඤ්ඤා උපදි යැ යත්: අනෙකුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ශ්‍රද්ධා විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි සඤ්ඤා නො ද උපදි. සහෙකුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි, සඤ්ඤා ද උපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සඤ්ඤා උපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤා උපදි යැ යත්: ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ඥානවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි. ඔවුනට එහි පඤ්ඤා නො ද උපදි. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි. පඤ්ඤා ද උපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤා උපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි මනිත්‍රිය උපදි යැ යත්: අවිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය නො ද උපදි. සවිත්තක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි, මනිත්‍රිය ද උපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: එසේ යි.

24. යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: නැත.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: නැත.

යම්කිසිවක් සම්බන්ධයෙන් තැනැත්තා සොමනසස්සන්දිය උපදි නම් ඔහුට එහි සහතිකය උපදි යැ යන්න: ප්‍රචාරකයෙහි සොමනසස සම්ප්‍රයුක්ත ශ්‍රද්ධා-විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට එහි සොමනසස්සන්දිය උපදියි, ඔවුනට එහි සහතිකය නො ද උපදි. සොමනසස්සන්දිය යුතු වැ උපදනාවකට ද ප්‍රචාරකයෙහි සොමනසස සම්ප්‍රයුක්ත ශ්‍රද්ධා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි සොමනසස්සන්දිය ද උපදියි, සහතිකය ද උපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සඟිනිදිය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනසිත්තිය උපදි යැ යත්: සහෙනුක වැ සොමනසිත්තිය වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ශ්‍රද්ධා සම්ප්‍රයුක්ත සොමනසා විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි සඟිනිදිය උපදි, ඔවුනට එහි සොමනසිත්තිය නො ද උපදි. සොමනසිත්තිය යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ශ්‍රද්ධා සම්ප්‍රයුක්ත සොමනසා සම්ප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි සඟිනිදිය ද උපදි, සොමනසිත්තිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිඤ්ඤා උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤාඤ්ඤා උපදී යැ යත්: සොමනස්සිඤ්ඤා යුතු වැ ඇනවිප්පයක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවාත්තියෙහි සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත ඇනවිප්පයක්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි සොමනස්සිඤ්ඤා උපදිමි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤාඤ්ඤා නො ද උපදී. සොමනස්සිඤ්ඤා යුතු වැ ඇන-සම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවාත්තියෙහි සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත ඇනසම්ප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි සොම-නස්සිඤ්ඤා ද උපදිමි, පඤ්ඤාඤ්ඤා ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤාදිය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිදිය උපදි යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ සොමනස්සිත් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත සොමනසා විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤාදිය උපදියි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිදිය නො ද උපදි. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ සොමනස්සිත් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත සොමනසා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤාදිය ද උපදියි, සොමනස්සිදිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිඤ්ඤා උපදි නම් ඔහට එහි මනිඤ්ඤා උපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිනුය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සියුය උපදි යැ යත්: සවිත්තක වැ සොමනසින් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තිශෙහි සොමනසා විප්‍රසුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනිනුය උපදියි, ඔවුනට එහි සොමනස්සියුය නො ද උපදී. සොමනසින් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තිශෙහි සොමනසසාමිප්‍රසුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනිනුය ද උපදියි, සොමනස්සියුය ද උපදී.

25. යම්කිසිවක් යම් තැනෙකැ උපෙකිනිඤ්ඤා උපදී නම් ඔහුට එහි සඟ්ගිඤ්ඤා උපදී යැ යත්: උපෙකිනියෙන් යුතු වැ අහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙකිනියෙහි ප්‍රසන්න ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසන්න චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙකිනිඤ්ඤා උපදීයි, ඔවුනට එහි සඟ්ගිඤ්ඤා නොද උපදී. උපෙකිනියෙන් යුතු වැ සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙකිනියෙහි ප්‍රසන්න ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසන්න චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙකිනිඤ්ඤා ද උපදීයි, සඟ්ගිඤ්ඤා ද උපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සඳහාණය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්කණය උපදි යැ යත්: සහෙතුක වැ උපෙක්කණයෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත උපෙක්කණවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකණයෙහි ද ඔවුනට එහි සද්ධිණය උපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්කණය නො ද උපදි. සහෙතුක වැ උපෙක්කණයෙන් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාරත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත උපෙක්කණවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකණයෙහි ද ඔවුනට එහි සද්ධිණය ද උපදියි, උපෙක්කණය ද උපදි.

යම්කිහිට යම් තැනෙකැ උපෙකක්‌න්‌න්‌ය උපදි නම් ඔහිට එහි පඤ්ඤිත්‌න්‌ය උපදි යැ යත්‌: උපෙක්‌ෂායෙන්‌ යුතු වැ ඥානවිප්‍රයුක්‌ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්‌තියෙහි උපෙක්‌ෂා යම්ප්‍රයුක්‌ත ඥානවිප්‍රයුක්‌ත චිත්‌තයාගේ උත්‌පාදක්‌ෂණයෙහිද ඔවුනට එහි උපෙකක්‌න්‌න්‌ය උපදියි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‌න්‌ය නො ද උපදි. උපෙක්‌ෂායෙන්‌ යුතු වැ ඥාන-සම්ප්‍රයුක්‌ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්‌තියෙහි උපෙක්‌ෂායම්ප්‍රයුක්‌ත ඥාන-සම්ප්‍රයුක්‌ත චිත්‌තයාගේ උත්‌පාදක්‌ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙකක්‌න්‌න්‌ය ද උපදියි, පඤ්ඤිත්‌න්‌ය ද උපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤාදිය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛාදිය උපදියැ යත්: ඥායම්ප්‍රයුක්ත වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ඥායම්ප්‍රයුක්ත උපෙක්ඛාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාද්‍යෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤාදිය උපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛාදිය නො ද උපදී. ඥායම්ප්‍රයුක්ත වැ උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ඥායම්ප්‍රයුක්ත උපෙක්ඛායම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාද්‍යෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤාදිය ද උපදියි, උපෙක්ඛාදිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙකක්දිය උපදී නම් ඔහට එහි මනිදිය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිනුය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙකක්නුය උපදි යැ යත්: සවිත්තක වැ උපෙක්‍ෂායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙක්‍ෂාවිප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාද-
ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනිනුය උපදියි, ඔවුනට එහි උපෙකක්නුය නො ද උපදී. උපෙක්‍ෂායෙන් යුතු වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙක්‍ෂාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනිනුය ද උපදියි, උපෙකක්නුය ද උපදී.

26. යසං යත් සඤ්ඤායං උපපජ්ඣති තස්ස තත් පඤ්ඤායං උපපජ්ඣති'ති: සංගතකානං ඤාණවිපසුත්තානං උපපජ්ඣනානං පවතෙන සංඛාසමපසුත්තඤාණවිපසුත්තවිත්තස්ස උපපාදකඛණං තෙසං තත් සඤ්ඤායං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පඤ්ඤායං උපපජ්ඣති. සංගතකානං ඤාණසමපසුත්තානං උපපජ්ඣනානං, පවතෙන සංඛාසමපසුත්තඤාණසමපසුත්තවිත්තස්ස උපපාදකඛණං තෙසං තත් සඤ්ඤායං උපපජ්ඣති, පඤ්ඤායං උපපජ්ඣති.

යසං චා පන යත් පඤ්ඤායං උපපජ්ඣති තස්ස තත් සඤ්ඤායං උපපජ්ඣති'ති: ආමනානා.

යසං යත් සඤ්ඤායං උපපජ්ඣති තස්ස තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ඣති'ති: ආමනානා.

යසං චා පන යත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ඣති තස්ස තත් සඤ්ඤායං උපපජ්ඣති'ති: සම්මතකානං අග්ගතකානං උපපජ්ඣනානං, පවතෙන සංඛාසමපසුත්තවිත්තස්ස උපපාදකඛණං තෙසං තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සඤ්ඤායං උපපජ්ඣති. සංගතකානං උපපජ්ඣනානං, පවතෙන සංඛාසමපසුත්තවිත්තස්ස උපපාදකඛණං තෙසං තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ඣති, සඤ්ඤායං උපපජ්ඣති.

27. යසං යත් පඤ්ඤායං උපපජ්ඣති තස්ස තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ඣති'ති: ආමනානා.

යසං චා පන යත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ඣති තස්ස තත් පඤ්ඤායං උපපජ්ඣති'ති: සම්මතකානං ඤාණවිපසුත්තානං උපපජ්ඣනානං, පවතෙන ඤාණවිපසුත්තවිත්තස්ස උපපාදකඛණං තෙසං තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පඤ්ඤායං උපපජ්ඣති. ඤාණසමපසුත්තානං උපපජ්ඣනානං, පවතෙන ඤාණසමපසුත්තවිත්තස්ස උපපාදකඛණං තෙසං තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ඣති, පඤ්ඤායං උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්‍රග්‍හලොකාස)

28. යසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති තස්ස සොතිඤ්ඤායං¹ න උපපජ්ඣති'ති: අවක්ඛකානං සංසාරකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං සොතිඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති. සංඛෙසං චචනානං, අවක්ඛකානං අසංසාරකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති, සොතිඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති.

යසං චා පන සොතිඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති තස්ස චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති'ති: අසංසාරකානං සම්මතකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං සොතිඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති. සංඛෙසං චචනානං, අවක්ඛකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං සොතිඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති, චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ඣති.

26. යමක්භට යම් තැනෙකැ සඤ්ඤාය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤාය උපදී යැ යත්: සහෙතුක වැ ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනා-වුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත ඥානවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සඤ්ඤාය උපදියි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤාය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනා-වුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත ඥානසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සඤ්ඤාය ද උපදියි, පඤ්ඤාය ද උපදී.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤාය උපදී නම් ඔහට එහි සඤ්ඤාය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සඤ්ඤාය උපදී නම් ඔහට එහි මනිඤ්ඤාය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනිඤ්ඤාය උපදී නම් ඔහට එහි සඤ්ඤාය උපදී යැ යත්: සචිත්තක වැ අහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනිඤ්ඤාය උපදියි, ඔවුනට එහි සඤ්ඤාය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනිඤ්ඤාය ද උපදියි, සඤ්ඤාය ද උපදී.

27. යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤාය උපදී නම් ඔහට එහි මනිඤ්ඤාය උපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනිඤ්ඤාය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤාය උපදී යැ යත්: සචිත්තක වැ ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනා-වුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ඥානවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනිඤ්ඤාය උපදියි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤාය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනිඤ්ඤාය ද උපදියි, පඤ්ඤාය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ)

28. යමක්භට වක්ඛුඤ්ඤාය නූපදී නම් ඔහට සොතිඤ්ඤාය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ කන් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛුඤ්ඤාය නූපදියි, ඔවුනට සොතිඤ්ඤාය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වැ කන් නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට වක්ඛුඤ්ඤාය ද නූපදියි, සොතිඤ්ඤාය ද නූපදී.

යළි යමක්භට සොතිඤ්ඤාය නූපදී නම් ඔහට වක්ඛුඤ්ඤාය නූපදී යැ යත්: කන් නැති වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට සොතිඤ්ඤාය නූපදියි, ඔවුනට වක්ඛුඤ්ඤාය නො ද නූපදී. (නූපදනේ නො වේ.) චුත වන හැම දෙනාට ද කන් නැති වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සොතිඤ්ඤාය ද නූපදියි, වක්ඛුඤ්ඤාය ද නූපදී.

යමක්භට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ ස්‍රාණ සහිත වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදීයි, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදීයි, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට ඉක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට ඉක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති ව ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදීයි, ඉක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට ඉක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්ඛන්ද්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට ඉක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදීයි, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදීයි, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට පුරිසින්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද නො පුරිසි වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදීයි, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. හැම චුත වන ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදීයි, ජීවිතීන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

ယမကံစင် ဝန္တုဋ္ဌိယ ချပ်ငို ဘမိ ခမာဝ ဝေပာဝဏဏိဋ္ဌိယ ချပ်ငို ယ၊
ယကံး ဗိဇေယ၊

යළි යමක්භට සොමනසායන්ගේ නූපදි නම් ඔහට වක්කුන්ගේ නූපදි යැ යත්: සොමනසායන් වෙන් වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට සොමනසායන්ගේ නූපදි, ඔවුනට වක්කුන්ගේ නො ද නූපදි. හැම වුන වනුවනට ද සොමනසායන් වෙන් වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවනට ද යන ඔවුනට සොමනසායන්ගේ ද නූපදි, වක්කුන්ගේ ද නූපදි.

[illegible]

යළි යමක්හට උපෙකකිණිය නුපදි නම් ඔහට වක්කුණිය නුපදි යැ යත්: උපෙකකියෙත් වෙන් වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට උපෙකකිණිය නුපදියි, ඔවුනට වක්කුණිය නො ද නුපදි. හැම වුන විනුවනට ද උපෙකකියෙත් වෙන් වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට උපෙකකිණිය ද නුපදියි, වක්කුණිය ද නුපදි.

යමක්හට වක්කුන්දිය නූපදී නම් ඔහට සඬින්දිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ සහෙනක වැ උපදනා ඔවුනට වක්කුන්දිය නූපදීයි, ඔවුනට සඬින්දිය නො ද නූපදී. වුත වන හැම දෙනාටද ඇස් නැති වැ අහෙනක වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට වක්කුන්දිය ද නූපදීයි, සඬින්දිය ද නූපදී.

යළි යමක්හට සඳහා නුපදි නම් ඔහට වකුන්දැ යි නුපදි යැ යත්: අහෙතුක වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට සඳහා නුපදි, ඔවුනට වකුන්දැ යි නො ද නුපදි. වුන වන හැම දෙනාට ද අහෙතුක වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සඳහා ද නුපදි, වකුන්දැ යි ද නුපදි.

යමක්හට වක්කුන්දිය නූපදී නම් ඔහට පඤ්ඤාන්දිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ ඥානමිප්පයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට වක්කුන්දිය නූපදීයි, ඔවුනට පඤ්ඤාන්දිය නො ද නූපදී. චුත වන භෑම දෙනාට ද ඇස් නැති වැ ඥානමිප්පයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට වක්කුන්දිය ද නූපදීයි, පඤ්ඤාන්දිය ද නූපදී.

යළි යමක්හට පසුකිසිදු නූපදි නම් ඔහට වක්කුන්දිය නූපදි යැ යත්: ඥානවිප්ලක්ක වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට පසුකිසිදු නූපදියි, ඔවුනට වක්කුන්දිය නොද නූපදි. චුත් වග හැමදෙනාට ද ඥානවිප්ලක්ක වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට පසුකිසිදු ද නූපදියි, වක්කුන්දිය ද නූපදි.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස මනිඤ්ඤං න උපපජ්ජති'ති: අචක්ඛකානං සචිත්තකානං උපපජ්ජනානං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනිඤ්ඤං න උපපජ්ජති. සංකල්පං චචන්තානං, අචිත්තකානං උපපජ්ජනානං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති, මනිඤ්ඤඤා න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මනිඤ්ඤං න උපපජ්ජති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

29. යස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්ථිඤ්ඤං න උපපජ්ජති'ති: අඝාතකානං ඉත්ථිඤ්ඤං උපපජ්ජනානං තාසං ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං ඉත්ථිඤ්ඤං න උපපජ්ජති. සංකල්පං චචන්තානං, අඝාතකානං න ඉත්ථිඤ්ඤං උපපජ්ජනානං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති, ඉත්ථිඤ්ඤඤා න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ඉත්ථිඤ්ඤං න උපපජ්ජති තස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න ඉත්ථිඤ්ඤං සඝාතකානං¹ උපපජ්ජනානං තෙසං ඉත්ථිඤ්ඤං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සංකල්පං චචන්තානං, න ඉත්ථිඤ්ඤං² අඝාතකානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉත්ථිඤ්ඤඤා න උපපජ්ජති, ඝාතීන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසිඤ්ඤං න උපපජ්ජති'ති: අඝාතකානං පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසිඤ්ඤං න උපපජ්ජති. සංකල්පං චචන්තානං, අඝාතකානං න පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති, පුරිසිඤ්ඤඤා න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන පුරිසිඤ්ඤං න උපපජ්ජති තස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න පුරිසානං සඝාතකානං උපපජ්ජනානං තෙසං පුරිසිඤ්ඤං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සංකල්පං චචන්තානං, න පුරිසානං අඝාතකානං උපපජ්ජනානං තෙසං පුරිසිඤ්ඤඤා න උපපජ්ජති, ඝාතීන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතිඤ්ඤං න උපපජ්ජති'ති: අඝාතකානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතිඤ්ඤං න උපපජ්ජති. සංකල්පං චචන්තානං, තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති, ජීවිතිඤ්ඤඤා න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන ජීවිතිඤ්ඤං න උපපජ්ජති තස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමන්තා.

1. අඝාතකානං - සිඬු

2. චචන්තානං ඉත්ථිඤ්ඤං - PTS.

යමක්භට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට මනිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ සවිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට මනිත්‍රිය නො ද නූපදී. හැම චුතවනුවනට ද අවිත්තක වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදීයි, මනිත්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට මනිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යි.

29. යමක්භට සානිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට ඉත්‍රිය නූපදී යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට ඉත්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සානිත්‍රිය ද නූපදීයි, ඉත්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට ඉත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සානිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ ස්‍රාණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට ඉත්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට සානිත්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනා වුනට ද යන ඔවුනට ඉත්‍රිය ද නූපදීයි, සානිත්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට සානිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට පුරිසිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට පුරිසිත්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සානිත්‍රිය ද නූපදීයි, පුරිසිත්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට පුරිසිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සානිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ ස්‍රාණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට සානිත්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද නො පිරිමිනි වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට පුරිසිත්‍රිය ද නූපදීයි, සානිත්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට සානිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට පිච්චිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්‍රිය නූපදීයි, ඔවුනට පිච්චිත්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන එහැම දෙනාට සානිත්‍රිය ද නූපදීයි, පිච්චිත්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට පිච්චිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සානිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට සානිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ සොමනසින් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ සොමනසින් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සානිත්‍රිය ද නූපදියි, සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්භට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සානිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ ස්‍රාණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදියි. ඔවුනට සානිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද සොමනසින් වෙන් වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදියි, සානිත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භට සානිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට උපෙකඛිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ උපෙකායෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට උපෙකඛිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ උපෙකායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සානිත්‍රිය ද නූපදියි, උපෙකඛිත්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්භට උපෙකඛිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සානිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: උපෙකායෙන් වෙන් වැ ස්‍රාණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට උපෙකඛිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට සානිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද උපෙකායෙන් වෙන් වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට උපෙකඛිත්‍රිය ද නූපදියි, සානිත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භට සානිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සඤ්ඤිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ අහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට සඤ්ඤිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ අහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සානිත්‍රිය ද නූපදියි, සඤ්ඤිත්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්භට සඤ්ඤිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සානිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: අහෙතුක වැ ස්‍රාණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට සඤ්ඤිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට සානිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අහෙතුක වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සඤ්ඤිත්‍රිය ද නූපදියි, සානිත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භට සානිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට පඤ්ඤිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ ඤනසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට පඤ්ඤිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ ඤනවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සානිත්‍රිය ද නූපදියි, පඤ්ඤිත්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට පඤ්ඤාත්මය නූපදි නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ඥාතීන්ද්‍රියය වැ භ්‍රාණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට පඤ්ඤාත්මය නූපදියි, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රියය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ඥාතීන්ද්‍රියය වැ භ්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට පඤ්ඤාත්මය ද නූපදියි, ඝාතීන්ද්‍රියය ද නූපදි.

යමක්හට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට මනීන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: භ්‍රාණ නැති වැ සචිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට මනීන්ද්‍රියය නො ද උපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රියය ද නූපදියි, මනීන්ද්‍රියය ද නූපදි.

යළි යමක්හට මනීන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

30. යමක්හට ඉක්කිත්ත නූපදි නම් ඔහට පුරිස්සන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිත්ත නූපදියි, ඔවුනට පුරිස්සන්ද්‍රියය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ පුරුෂ නො වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට ඉක්කිත්ත නූපදියි, පුරිස්සන්ද්‍රියය ද නූපදි.

යළි යමක්හට පුරිස්සන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට ඉක්කිත්ත නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට පුරිස්සන්ද්‍රියය නූපදියි, ඔවුනට ඉක්කිත්ත නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ පුරුෂ නො වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට පුරිස්සන්ද්‍රියය ද නූපදියි, ඉක්කිත්ත නූපදි.

යමක්හට ඉක්කිත්ත නූපදි නම් ඔහට ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිත්ත නූපදියි, ඔවුනට ජිවිතින්ද්‍රියය නො ද නූපදි. හැම චුත වන ඔවුනට ඉක්කිත්ත නූපදියි, ජිවිතින්ද්‍රියය ද නූපදි.

යළි යමක්හට ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට ඉක්කිත්ත නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ඉක්කිත්ත නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ සොමනස්සන්ද්‍රියය වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිත්ත නූපදියි, ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රියය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ සොමනස්සන්ද්‍රියය වෙන් වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට ඉක්කිත්ත නූපදියි, සොමනස්සන්ද්‍රියය ද නූපදි.

යළි යමක්හට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට ඉක්කිත්ත නූපදි යැ යත්: සොමනස්සන්ද්‍රියය වෙන් වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රියය නූපදියි, ඔවුනට ඉක්කිත්ත නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද සොමනස්සන්ද්‍රියය වෙන් වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රියය ද නූපදියි, ඉක්කිත්ත නූපදි.

සභ්‍ය ඉඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති තඤ්ඤ උපෙක්ඛිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති'ති: න ඉඤ්ඤාං උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජන්තානං තෙසං ඉඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති. සබ්බෙසං චචන්තානං, න ඉඤ්ඤාං විතා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජන්තානං තෙසං ඉඤ්ඤියංඤඤි න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛිඤ්ඤියංඤඤි න උප්පජ්ජති.

යසස වා පන උපෙකබ්ඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තසස ඉතීඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: විනා උපෙකබ්ඤාය ඉතීනං උපපජ්ජනතිනං තාසං උපෙකබ්ඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං ඉතීඤ්ඤායං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං චචනතානං, විනා උපෙකබ්ඤාය න ඉතීනං උපපජ්ජනතානං. තෙසං උපෙකබ්ඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, ඉතීඤ්ඤායං න උපපජ්ජති.

යසසි ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තසසි සඤ්ඤාන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති:
න ඉතීන්ද්‍රියං සහෙතුකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං න උපප-
ජ්ජති, තො ච තෙසං සඤ්ඤාන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං වචනනානං,
න ඉතීන්ද්‍රියං අහෙතුකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං ඉතීන්ද්‍රියස්සඤ්ඤා න
උපපජ්ජති, සඤ්ඤාන්ද්‍රියස්සඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යසස වා පන සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති තසස ඉතීඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති'ති: අගෙතුකානං ඉතීනං උප්පජ්ජනනිනං තාසං සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති, නො ච තාසං ඉතීඤ්ඤියං න උප්පජ්ජති. සබ්බෙසං චචනනානං අගෙතුකානං න ඉතීනං උප්පජ්ජනනානං තෙසං සඤ්ඤියං ඤාති න උප්පජ්ජති, ඉතීඤ්ඤියං ඤාති න උප්පජ්ජති.

යසසි ඉඤ්ඤියං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤාඤ්ඤියං න උපපජ්ජ-
ති'ති: ඉඤ්ඤාං ඤාණසම්පයුක්තානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉඤ්ඤියං
න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤාඤ්ඤියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං
චචනානං, න ඉඤ්ඤාං ඤාණවිසයයුක්තානං උපපජ්ජනානං තෙසං
ඉඤ්ඤියංඤා න උපපජ්ජති, පඤ්ඤාඤ්ඤියංඤා න උපපජ්ජති.

යහස වා පන පඤ්ඤාන්ත්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉත්තියං න උපපජ්ජති'ති: සෘණවිපසුත්තානං ඉත්තං උපපජ්ජනතිනං තාසං පඤ්ඤාන්ත්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ව තාසං ඉත්තියං න උපපජ්ජති. සබ්බසංවිචනතානං, සෘණවිපසුත්තානං න ඉත්තියං උපපජ්ජනනානං තෙසං පඤ්ඤාන්ත්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති, ඉත්තියඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යහස ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තසසි මනීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති:
න ඉතීනං සවිඤ්ඤානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං න උප-
පජ්ජති, නො ච තෙසං මනීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානං,
අවිඤ්ඤානං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉතීන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති,
මනීන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යහස වා පන මනිනුය. න උපපජනි තහස ඉතවිනුය. න උපපජනි'නි: ආමනතා.

1. ව්‍යවස්ථාපිත ආකාරයට - සිවු.

යමක්හට ඉක්කිය යුතු නම් ඔහට උපෙක්කිය යුතු යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ උපෙක්කියෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිය යුතුයි, ඔවුනට උපෙක්කිය නො ද නුපදි. වුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපෙක්කියෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට ඉක්කිය ද නුපදි, උපෙක්කිය ද නුපදි.

යළි යමක්හට උපෙක්කිය යුතු නම් ඔහට ඉක්කිය යුතු යැ යත්: උපෙක්කියෙන් වෙන් වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්කිය යුතුයි, ඔවුනට ඉක්කිය නො ද නුපදි. වුත වන හැම දෙනාට ද උපෙක්කියෙන් වෙන් වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට උපෙක්කිය ද නුපදි, ඉක්කිය ද නුපදි.

යමක්හට ඉක්කිය යුතු නම් ඔහට සංකිය ද නුපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ සංකිය වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිය යුතුයි, ඔවුනට සංකිය නො ද නුපදි. වුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ අනෙකුත් වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට ඉක්කිය ද නුපදි, සංකිය ද නුපදි.

යළි යමක්හට සංකිය යුතු නම් ඔහට ඉක්කිය යුතු යැ යත්: අනෙකුත් වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට සංකිය යුතුයි, ඔවුනට ඉක්කිය නො ද නුපදි. වුත වන හැම දෙනාට ද අනෙකුත් වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සංකිය ද නුපදි, ඉක්කිය ද නුපදි.

යමක්හට ඉක්කිය යුතු නම් ඔහට පඤ්ඤා යුතු යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ ඤානමුත්තර වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිය යුතුයි, ඔවුනට පඤ්ඤා නො ද නුපදි. වුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ ඤානමුත්තර වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට ඉක්කිය ද නුපදි, පඤ්ඤා ද නුපදි.

යළි යමක්හට පඤ්ඤා යුතු නම් ඔහට ඉක්කිය යුතු යැ යත්: ඤානමුත්තර වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට පඤ්ඤා යුතුයි, ඔවුනට ඉක්කිය නො ද නුපදි. වුත වන හැම දෙනාට ද ඤානමුත්තර වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට පඤ්ඤා ද නුපදි, ඉක්කිය ද නුපදි.

යමක්හට ඉක්කිය යුතු නම් ඔහට මනිය යුතු යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ සමත්තක වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිය යුතුයි, ඔවුනට මනිය නො ද නුපදි. වුත වන හැම දෙනාට ද සමත්තක වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට මනිය ද නුපදි, මනිය ද නුපදි.

යළි යමක්හට මනිය යුතු නම් ඔහට ඉක්කිය යුතු යැ යත්: එසේ යි.

31. යමක්භට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට ජීවිතිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: නො පිරිමිති වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි, ඔවුනට ජීවිතිඤ්ඤා නො ද නූපදි. හැම වුන වන ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදි, ජීවිතිඤ්ඤා ද නූපදි.

යළි යමක්භට ජීවිතිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: නො පුරිසි වැ සොමනසින් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි, ඔවුනට සොමනස්සඤ්ඤා නො ද නූපදි. හැම වුන වන්නවුනට ද නො පුරිසි වැ සොමනසින් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදි, සොමනස්සඤ්ඤා ද නූපදි.

යළි යමක්භට සොමනස්සඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ පිරිමිති වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සඤ්ඤා නූපදි, ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නො ද නූපදි. වුන වන හැම දෙතොට ද සොමනසින් වෙන් වැ නො පුරිසි වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සොමනස්සඤ්ඤා ද නූපදි, පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදි.

යමක්භට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: නො පිරිමිති වැ උපෙක්ඛායෙන් යුතු වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි, ඔවුනට උපෙක්ඛිඤ්ඤා නො ද නූපදි. වුන වන හැම දෙතොට ද නො පිරිමිති වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදි, උපෙක්ඛිඤ්ඤා ද නූපදි.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ පිරිමිති වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිඤ්ඤා නූපදි, ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නො ද නූපදි. වුන වන හැම දෙතොට ද උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ නො පිරිමිති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට උපෙක්ඛිඤ්ඤා ද නූපදි, පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදි.

යමක්භට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට සඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: නො පිරිමිති වැ සහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි, ඔවුනට සඤ්ඤා නො ද නූපදි. වුන වන හැම දෙතොට ද නො පිරිමිති වැ සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදි, සඤ්ඤා ද නූපදි.

යළි යමක්භට සඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: සහෙතුක වැ පිරිමිති වැ උපදනා ඔවුනට සඤ්ඤා නූපදි, ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නො ද නූපදි. වුන වන හැම දෙතොට ද සහෙතුක වැ නො පිරිමිති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට සඤ්ඤා ද නූපදි, පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදි.

යසස පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤාඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: න පුරිසානං ඤාණසම්පයුක්තානං උපපජ්ජනානාං¹ තෙසං පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පඤ්ඤාඤ්ඤායං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානාං, න පුරිසානං ඤාණසම්පයුක්තානං උපපජ්ජනානාං¹ තෙසං පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, පඤ්ඤාඤ්ඤායං න උපපජ්ජති.

යසස වා පන පඤ්ඤාඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: ඤාණසම්පයුක්තානං පුරිසානං උපපජ්ජනානාං තෙසං පඤ්ඤාඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානාං, ඤාණසම්පයුක්තානං න පුරිසානං උපපජ්ජනානාං තෙසං පඤ්ඤාඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති.

යසස පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තස්ස මනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: න පුරිසානං සම්මතානං උපපජ්ජනානාං තෙසං පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානාං, අවිජ්ඣානානං උපපජ්ජනානාං තෙසං පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, මනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති.

යසස වා පන මනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තස්ස පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: ආමනානා.

32. යසස ජිවිතිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: ආමනානා.

යසස වා පන සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තස්ස ජිවිතිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: විනා සොමනස්සිඤ්ඤායං උපපජ්ජනානාං, පවනෙ සොමනස්සිඤ්ඤායං විසයාදකම්මෙණ තෙසං සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජිවිතිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානාං, පවනෙ විතනස්ස හඬනකම්මෙණ තෙසං සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, ජිවිතිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති.

යසස ජිවිතිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: ආමනානා.

යසස වා පන උපෙක්ඛිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තස්ස ජිවිතිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනානාං, පවනෙ උපෙක්ඛාය විසයාදකම්මෙණ තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං ජිවිතිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානාං, පවනෙ විතනස්ස හඬනකම්මෙණ තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤායං ච න උපපජ්ජති, ජිවිතිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති.

යසස ජිවිතිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති තස්ස සඤ්ඤායං න උපපජ්ජති'ති: ආමනානා.

1. ඤාණෙන උපපජ්ජනානාං - PTS.

යමක්හට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට පඤ්ඤාඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ ඥානසම්ප්‍රසුක්ක වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නූපදිසි, ඔවුනට පඤ්ඤාඤ්ඤා ද නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද නො පිරිමිනි වැ ඥානසම්ප්‍රසුක්ක වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදිසි, පඤ්ඤාඤ්ඤා ද නූපදි.

යළි යමක්හට පඤ්ඤාඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: ඥානසම්ප්‍රසුක්ක වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට පඤ්ඤාඤ්ඤා නූපදිසි, ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ඥානසම්ප්‍රසුක්ක වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට පඤ්ඤාඤ්ඤා ද නූපදිසි, පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදි.

යමක්හට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට මනිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ සචිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා නූපදිසි, ඔවුනට මනිඤ්ඤා නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදිසි, මනිඤ්ඤා ද නූපදි.

යළි යමක්හට මනිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට පුරිසිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

32. යමක්හට ජිවිතිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට ජිවිතිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: සොමනස්සිඤ්ඤා වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්සිඤ්ඤා විප්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද සි ඔවුනට සොමනස්සිඤ්ඤා නූපදිසි, ඔවුනට ජිවිතිඤ්ඤා නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවකත්වයෙහි ද සි ඔවුනට සොමනස්සිඤ්ඤා ද නූපදිසි, ජිවිතිඤ්ඤා ද නූපදි.

යමක්හට ජිවිතිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට ජිවිතිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: උපෙක්ඛිඤ්ඤා වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි උපෙක්ඛිඤ්ඤා විප්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ද සි ඔවුනට උපෙක්ඛිඤ්ඤා නූපදිසි, ඔවුනට ජිවිතිඤ්ඤා නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවකත්වයෙහි ද සි ඔවුනට උපෙක්ඛිඤ්ඤා ද නූපදිසි, ජිවිතිඤ්ඤා ද නූපදි.

යමක්හට ජිවිතිඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට සඤ්ඤාඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යසස වා පන සඤ්ඤායං න උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති¹: අහෙතුකානං උප්පජ්ජනානානං, පටිතො සඤ්ඤායං විතර්කසං උප්පාදකං තෙසං සඤ්ඤායං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානානං, පටිතො විතර්කසං හමකං තෙසං සඤ්ඤායං න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති.

යසස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස පඤ්ඤායං න උප්පජ්ජති²: ආමනානා.

යසස වා පන පඤ්ඤායං න උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති³: ඤාණවිප්පයනානං උප්පජ්ජනානානං, පටිතො ඤාණවිප්පයන විතර්කසං උප්පාදකං තෙසං පඤ්ඤායං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානානං, පටිතො විතර්කසං හමකං තෙසං පඤ්ඤායං න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති.

යසස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති⁴: ආමනානා.

යසස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති⁵: අවිතර්කානං උප්පජ්ජනානානං¹ තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානානං, පටිතො විතර්කසං හමකං තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති.

33. යසස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති⁶: උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනානානං², පටිතො උපෙක්ඛායමුප්පයන³ විතර්කසං උප්පාදකං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සබ්බෙසං විතර්කසං හමකං තෙසං, සොමනස්සින්ද්‍රියං උපෙක්ඛායමුප්පයන විතර්කසං උප්පාදකං, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායනානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති.

යසස වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති⁷: සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජනානානං, පටිතො සොමනස්සින්ද්‍රියමුප්පයන විතර්කසං උප්පාදකං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සබ්බෙසං විතර්කසං හමකං තෙසං, උපෙක්ඛායමුප්පයන සොමනස්සින්ද්‍රියමුප්පයන විතර්කසං උප්පාදකං, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝායනානං තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති.

1. නිරොධ සමාපන්නානං අසංඝායනානං - PTS.

2. විතර්ක සොමනස්සින්ද්‍රිය උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජනානං - PTS.

3. පටිතො සොමනස්සින්ද්‍රිය මුප්පයන උපෙක්ඛාය මුප්පයන - PTS.

යළි යමක්හට සඤ්ඤානුපදි නම් ඔහට ජීවිතීන්ද්‍රිය නුපදි යැ යත්: අනෙකුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට සඤ්ඤානුපදි, ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය නො ද නුපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ හඬගැසුණයෙහි දෑ යි ඔවුනට සඤ්ඤානුපදි, ජීවිතීන්ද්‍රිය ද නුපදි.

යමක්හට ජීවිතීන්ද්‍රිය නුපදි නම් ඔහට පඤ්ඤානුපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට පඤ්ඤානුපදි නම් ඔහට ජීවිතීන්ද්‍රිය නුපදි යැ යත්: ඥානවිප්‍රසක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානවිප්‍රසක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට පඤ්ඤානුපදි, ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය නො ද නුපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ හඬගැසුණයෙහි දෑ යි ඔවුනට පඤ්ඤානුපදි, ජීවිතීන්ද්‍රිය ද නුපදි.

යමක්හට ජීවිතීන්ද්‍රිය නුපදි නම් ඔහට මනිනුපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනිනුපදි නම් ඔහට ජීවිතීන්ද්‍රිය නුපදි යැ යත්: අචිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට මනිනුපදි, ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය නො ද නුපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ හඬගැසුණයෙහි දෑ යි ඔවුනට මනිනුපදි, ජීවිතීන්ද්‍රිය ද නුපදි.

33. යමක්හට සොමනස්සිනුපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිනුපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් යුතුවැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි උපෙක්ඛා සම්ප්‍රසක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට සොමනස්සිනුපදි, ඔවුනට උපෙක්ඛිනුපදි නො ද නුපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගැසුණයෙහි ද සොමනස්සවිප්පයුත්ත උපෙක්ඛා විප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට සොමනස්සිනුපදි, උපෙක්ඛිනුපදි ද නුපදි.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිනුපදි නම් ඔහට සොමනස්සිනුපදි යැ යත්: සොමනසින් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්ස සම්ප්‍රසක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට උපෙක්ඛිනුපදි, ඔවුනට සොමනස්සිනුපදි නො ද නුපදි. හැමට චිත්තයාගේ හඬගැසුණයෙහි ද උපෙක්ඛාවිප්පයුත්ත සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට උපෙක්ඛිනුපදි, සොමනස්සිනුපදි ද නුපදි.

යමක්හට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්සවිප්පයුත්ත සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට සඤ්ඤා නො ද නූපදි. හැම චිත්තයාගේ හඬගකෂණයෙහි ද සොමනස්සවිප්පයුත්ත සද්ධාසම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යන ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රිය ද නූපදි, සඤ්ඤා ද නූපදි.

යළි යමක්හට සඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාවිප්පයුත්ත සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සඤ්ඤා නූපදි, ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගකෂණයෙහි ද ශ්‍රද්ධාවිප්පයුත්ත සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යන ඔවුනට සඤ්ඤා ද නූපදි, සොමනස්සන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට පඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්සවිප්පයුත්ත ඥානසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට පඤ්ඤා නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගකෂණයෙහි ද සොමනස්සවිප්පයුත්ත ඥානවිප්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රිය ද නූපදි, පඤ්ඤා ද නූපදි.

යළි යමක්හට පඤ්ඤා නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ඥානවිප්පයුක්ත වැ සොමනසින් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානවිප්පයුක්ත සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට පඤ්ඤා නූපදි, ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගකෂණයෙහි ද ඥානවිප්පයුක්ත සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යන ඔවුනට පඤ්ඤා ද නූපදි, සොමනස්සන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට මනිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ සචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්සවිප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට මනිත්‍රිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යන ඔවුනට සොමනස්සන්ද්‍රිය ද නූපදි, මනිත්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට මනිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

34. යමක්භට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සඤ්ඤානුපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛාචිත්‍රියක්ත ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට සඤ්ඤානුපදි නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ඛාචිත්‍රියක්ත ශ්‍රද්ධාචිත්‍රියක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥාසන්ධියනට ද යන ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදියි, සද්ධිත්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්භට සඤ්ඤානුපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: අහෙතුක වැ උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ශ්‍රද්ධාචිත්‍රියක්ත උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට සඤ්ඤානුපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ශ්‍රද්ධාචිත්‍රියක්ත උපෙක්ඛාචිත්‍රියක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥාසන්ධියනට ද යන ඔවුනට සඤ්ඤානුපදියි, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට පඤ්ඤානුපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛාචිත්‍රියක්ත ඥානසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට පඤ්ඤානුපදි නො ද උපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ඛාචිත්‍රියක්ත ඥානචිත්‍රියක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥාසන්ධියනට ද යන ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදියි, පඤ්ඤානුපදි ද නූපදි.

යළි යමක්භට පඤ්ඤානුපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: ඥානචිත්‍රියක්ත වැ උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ඥානචිත්‍රියක්ත උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට පඤ්ඤානුපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ඥානචිත්‍රියක්ත උපෙක්ඛාචිත්‍රියක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට පඤ්ඤානුපදි ද නූපදියි, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට මනිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ සචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛාචිත්‍රියක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට මනිත්‍රිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදියි, මනිත්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්භට මනිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

35. යසස සඟ්ග්‍යය න උපපජ්ජති තසස පඤ්ඤාදිය න උපපජ්ජති'ති: ආමනායා.

යසස වා පන පඤ්ඤාදිය න උපපජ්ජති තසස සඟ්ග්‍යය න උපපජ්ජති'ති: ඤාණවිප්‍රසන්නානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනානං, පවනෙත ඤාණවිප්‍රසන්න සඬාසමුප්‍යුත්ත විතතස්ස උප්පාදකමණෙ තෙසං පඤ්ඤාදිය න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සඟ්ග්‍යය න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං විතතස්ස හධගකමණෙ, ඤාණවිප්‍රසන්න සඬාසමුප්‍යුත්ත විතතස්ස උප්පාදකමණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං පඤ්ඤාදියඤ්ඤා න උපපජ්ජති, සඟ්ග්‍යයඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යසස සඟ්ග්‍යය න උපපජ්ජති තසස මනිදිය න උපපජ්ජති'ති: අහෙතුකානං සවිත්තකානං උපපජ්ජනානං, පවනෙත සඬාසමුප්‍යුත්ත විතතස්ස උප්පාදකමණෙ තෙසං සඟ්ග්‍යය න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනිදිය න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං විතතස්ස හධගකමණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං සඟ්ග්‍යයඤ්ඤා න උපපජ්ජති, මනිදියඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යසස වා පන මනිදිය න උපපජ්ජති තසස සඟ්ග්‍යය න උපපජ්ජති'ති: ආමනායා.

36. යසස පඤ්ඤාදිය න උපපජ්ජති තසස මනිදිය න උපපජ්ජති'ති: ඤාණවිප්‍රසන්නානං සවිත්තකානං උපපජ්ජනානං, පවනෙත ඤාණවිප්‍රසන්න විතතස්ස උප්පාදකමණෙ තෙසං පඤ්ඤාදිය න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනිදිය න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං විතතස්ස හධගකමණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං පඤ්ඤාදියඤ්ඤා න උපපජ්ජති, මනිදියඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යසස වා පන මනිදිය න උපපජ්ජති තසස පඤ්ඤාදිය න උපපජ්ජති'ති: ආමනායා. (පවච්ඡිකප්‍රශ්නල)

37. යස චකඛුදිය න උපපජ්ජති තස ඤාතිදිය න උපපජ්ජති'ති: ආමනායා.

යස වා පන ඤාතිදිය න උපපජ්ජති තස චකඛුදිය න උපපජ්ජති'ති: ආමනායා.

යස චකඛුදිය න උපපජ්ජති තස ඤාතිදිය න උපපජ්ජති'ති: ආමනායා.

යස වා පන ඤාතිදිය න උපපජ්ජති තස චකඛුදිය න උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ තස ඤාතිදිය න උපපජ්ජති, නො ච තස චකඛුදිය න උපපජ්ජති. අසඤ්ඤාසන්නෙ අරූපෙ තස ඤාතිදියඤ්ඤා න උපපජ්ජති, චකඛුදියඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යස චකඛුදිය න උපපජ්ජති තස ඉත්තියයං -පෙ- පුරිසියයං න උපපජ්ජති'ති: ආමනායා.

35. යළි යමක්හට සඤ්ඤානුපද්ධතී මගට පඤ්ඤානුපද්ධතී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට පඤ්ඤානුපද්ධතී මගට සඤ්ඤානුපද්ධතී යත්: ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ සහෙතක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ඥානවිප්‍රයුක්ත ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට පඤ්ඤානුපද්ධතී, ඔවුනට සඤ්ඤානුපද්ධතී නො ද නුපද්ධතී. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ඥානවිප්‍රයුක්ත ශ්‍රද්ධාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද සි ඔවුනට පඤ්ඤානුපද්ධතී, සඤ්ඤානුපද්ධතී ද නුපද්ධතී.

යමක්හට සඤ්ඤානුපද්ධතී මගට මනිනුපද්ධතී යැ යත්: අහෙතක වැ සචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ශ්‍රද්ධාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට සඤ්ඤානුපද්ධතී, ඔවුනට මනිනුපද්ධතී නො ද නුපද්ධතී. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද සි ඔවුනට සඤ්ඤානුපද්ධතී, මනිනුපද්ධතී ද නුපද්ධතී.

යළි යමක්හට මනිනුපද්ධතී මගට සඤ්ඤානුපද්ධතී යැ යත්: එසේ යි.

36. යමක්හට පඤ්ඤානුපද්ධතී මගට මනිනුපද්ධතී යැ යත්: ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ සචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ඥානවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට පඤ්ඤානුපද්ධතී, ඔවුනට මනිනුපද්ධතී නො ද නුපද්ධතී. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද සි ඔවුනට පඤ්ඤානුපද්ධතී, මනිනුපද්ධතී ද නුපද්ධතී.

යළි යමක්හට මනිනුපද්ධතී මගට පඤ්ඤානුපද්ධතී යැ යත්: එසේ යි. (පට්ටනිකප්පග්ගල)

37. යම් තැනෙකැ වක්ඛනුපද්ධතී මගට භවිකානුපද්ධතී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ භවිකානුපද්ධතී මගට භවිකානුපද්ධතී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛනුපද්ධතී මගට භවිකානුපද්ධතී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ භවිකානුපද්ධතී මගට භවිකානුපද්ධතී යැ යත්: රූපාවචර වූ භවිකානුපද්ධතී, භවිකානුපද්ධතී නො ද නුපද්ධතී. අසංඥාසංකප්පයෙහි ද අරූපයෙහි ද යන භවිකානුපද්ධතී, වක්ඛනුපද්ධතී ද නුපද්ධතී.

යම් තැනෙකැ වක්ඛනුපද්ධතී මගට භවිකානුපද්ධතී යැ යත්: එසේ යැ.

යඤ්චා පන පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ තඤ්ච පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ජති, නො ච තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති. අසංකෘයසංකතෙ අරූපෙ තඤ්ච පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ජති, චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති.

යඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: උප්පජ්ජති.

යඤ්චා පන ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: නත්ථි.

යඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: ආමනනා.

යඤ්චා පන සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: ආමනනා.

යඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච උප්පකම්මද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: අරූපෙ තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති, නො ච තඤ්ච උප්පකම්මද්දියං න උප්පජ්ජති. අසංකෘයසංකතෙ තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති, උප්පකම්මද්දියං න උප්පජ්ජති.

යඤ්චා පන උප්පකම්මද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: ආමනනා.

යඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච සඤ්ඤිද්දියං -පෙ- පඤ්ඤිද්දියං -පෙ- මනිද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: අරූපෙ තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති, නො ච තඤ්ච මනිද්දියං න උප්පජ්ජති. අසංකෘයසංකතෙ තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති, මනිද්දියං න උප්පජ්ජති.

යඤ්චා පන මනිද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච චක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: ආමනනා.

38. යඤ්චා සානිද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච ඉත්ථිද්දියං -පෙ- පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: ආමනනා.

යඤ්චා පන පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච සානිද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: ආමනනා.

යඤ්චා සානිද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: උප්පජ්ජති.

යඤ්චා පන ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ජති තඤ්ච සානිද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: නත්ථි.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිඤ්ඤා නූපදි නම් එහි වක්ඛානික නූපදි යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි පුරිසිඤ්ඤා නූපදි, එහි වක්ඛානික නොද නූපදි. අසංඥාසංකප්පයෙහි ද අරූපයෙහි ද යන එහි පුරිසිඤ්ඤා ද නූපදි, වක්ඛානික ද නූපදි.

යම් තැනෙකැ වක්ඛානික නූපදි නම් එහි ජිවිතීන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: උපදි.

යළි යම් තැනෙකැ ජිවිතීන්ද්‍රිය නූපදි නම් එහි වක්ඛානික නූපදි යැ යත්: නැති.

යම් තැනෙකැ වක්ඛානික නූපදි නම් එහි සොමනස්සිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිඤ්ඤා නූපදි නම් එහි වක්ඛානික නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛානික නූපදි නම් එහි උපෙක්ඛිතීන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: අරූප වූ එහි වක්ඛානික නූපදි, එහි උපෙක්ඛිතීන්ද්‍රිය නොද නූපදි. අසංඥාසංකප්ප වූ එහි වක්ඛානික ද නූපදි, උපෙක්ඛිතීන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිතීන්ද්‍රිය නූපදි නම් එහි වක්ඛානික නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛානික නූපදි නම් එහි සංඛිතීන්ද්‍රිය ... පඤ්ඤානිද්‍රිය ... මනිනිද්‍රිය නූපදි යැ යත්: අරූප වූ එහි වක්ඛානික නූපදි, එහි මනිනිද්‍රිය නොද නූපදි. අසංඥාසංකප්ප වූ එහි වක්ඛානික ද නූපදි, මනිනිද්‍රිය ද නූපදි.

යළි යම් තැනෙකැ මනිනිද්‍රිය නූපදි නම් එහි වක්ඛානික නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

38. යම් තැනෙකැ සානිනිද්‍රිය නූපදි නම් එහි ඉත්තින්ද්‍රිය ... පුරිසිඤ්ඤා නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිඤ්ඤා නූපදි නම් එහි සානිනිද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සානිනිද්‍රිය නූපදි නම් එහි ජිවිතීන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: උපදි.

යළි යම් තැනෙකැ ජිවිතීන්ද්‍රිය නූපදි නම් එහි සානිනිද්‍රිය නූපදි යැ යත්: නැති.

යත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති නො ච තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසංඤ්ඤාසංතෙ අරූපෙ තත්¹ සාතින්ද්‍රියං ඤාති න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියං ඤාති න උපපජ්ජති.

යත් වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනතා.

යත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසංඤ්ඤාසංතෙ තත් සාතින්ද්‍රියං ඤාති න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛන්ද්‍රියං ඤාති න උපපජ්ජති.

යත් වා පන උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනතා.

යත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් සඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤින්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තත් මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසංඤ්ඤාසංතෙ තත් සාතින්ද්‍රියං ඤාති න උපපජ්ජති, මනින්ද්‍රියං ඤාති න උපපජ්ජති.

යත් වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනතා.

39. යත් ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනතා.

යත් වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් ඉත්ථින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනතා. -පෙ-

40. යත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් ජිව්හින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති උපපජ්ජති.

යත් වා පන ජිව්හින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: නත්ථි.

යත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: රූපාවචරෙ තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. අසංඤ්ඤාසංතෙ අරූපෙ තත් පුරිසින්ද්‍රියං ඤාති න උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියං ඤාති න උපපජ්ජති.

යත් වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනතා.

1. අරූපෙ අසංඤ්ඤාසංතෙ තෙසං - PTS.

යම් තැනෙකැ සානිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි සොමනස්සිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සානිත්ව්‍යය නූපදිමි, එහි සොමනස්සිත්ව්‍යය නො ද නූපදී. අසංඥාසකයෙහි ද අරූපයෙහි ද යන එහි සානිත්ව්‍යය ද නූපදිමි, සොමනස්සිත්ව්‍යය ද නූපදී.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි සානිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සානිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සානිත්ව්‍යය නූපදිමි, එහි උපෙක්ඛිත්ව්‍යය නො ද නූපදී. අසංඥාසක වූ එහි සානිත්ව්‍යය ද නූපදිමි, උපෙක්ඛිත්ව්‍යය ද නූපදී.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි සානිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සානිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි සද්ධිත්ව්‍යය ... පඤ්ඤිත්ව්‍යය ... මනිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: රූපාවචර අරූපාවචර වූ එහි සානිත්ව්‍යය නූපදිමි, එහි මනිත්ව්‍යය නො ද නූපදී. අසංඥාසක වූ එහි සානිත්ව්‍යය ද නූපදිමි, මනිත්ව්‍යය ද නූපදී.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි සානිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: එසේ යි.

39. යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි පුරිසිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි ඉක්ඛිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ ....

40. යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි ජිවිතිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: උපදී.

යළි යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි පුරිසිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: නැති.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි සොමනස්සිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි පුරිසිත්ව්‍යය නූපදිමි, එහි සොමනස්සිත්ව්‍යය නො ද නූපදී. අසංඥාසක වූ අරූප වූ එහි පුරිසිත්ව්‍යය ද නූපදිමි, සොමනස්සිත්ව්‍යය ද නූපදී.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ව්‍යය නූපදී නම් එහි පුරිසිත්ව්‍යය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය නූපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද යන එහි පුරිසිත්‍රිය නූපදිසි, එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද නූපදී. අසංඥයකු වූ එහි පුරිසිත්‍රිය ද නූපදිසි, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදී.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදී නම් එහි පුරිසිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය නූපදී නම් එහි සද්ධිත්‍රිය ... පඤ්ඤිත්‍රිය මනිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: රූපාවචර අරූපාවචර වූ එහි පුරිසිත්‍රිය නූපදිසි, එහි මනිත්‍රිය නො ද නූපදී. අසංඥයකු වූ එහි පුරිසිත්‍රිය ද නූපදිසි, මනිත්‍රිය ද නූපදී.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය නූපදී නම් එහි පුරිසිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යි.

41. යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්‍රිය නූපදී නම් එහි සොමනස්සිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: නැති.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍රිය නූපදී නම් එහි ජීවිතිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: උපදී.

යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්‍රිය නූපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ... සද්ධිත්‍රිය ... පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: නැති.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය නූපදී නම් එහි ජීවිතිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: උපදී.

42. යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍රිය නූපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදී නම් එහි සොමනස්සිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍රිය නූපදී නම් එහි සද්ධිත්‍රිය ... පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය නූපදී නම් එහි සොමනස්සිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යි.

43. යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදී නම් එහි සද්ධිත්‍රිය ... පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය නූපදී නම් එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

44. යත් සභ්බිද්ධියං න උප්පජ්ඣති තත් පඤ්ඤාද්ධියං -පෙ-
මනිද්ධියං න උප්පජ්ඣති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන මනිද්ධියං න උප්පජ්ඣති තත් සභ්බිද්ධියං න
උප්පජ්ඣති'ති: ආමනනා.

45. යත් පඤ්ඤාද්ධියං න උප්පජ්ඣති තත් මනිද්ධියං න
උප්පජ්ඣති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන මනිද්ධියං න උප්පජ්ඣති තත් පඤ්ඤාද්ධියං න
උප්පජ්ඣති'ති: ආමනනා. (පච්චතීකමකාස)

46. යස්ස යත් චක්ඛුද්ධියං න උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සොතිද්ධියං
න උප්පජ්ඣති'ති: අවකඛුකානං සයොනකානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං
තත් චක්ඛුද්ධියං න උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් සොතිද්ධියං න
උප්පජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානං, අවකඛුකානං අයොනකානං උප-
පජ්ඣනානං¹ තෙසං තත් චක්ඛුද්ධියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති, සොතිද්ධියංඤ්ඤා
න උප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් සොතිද්ධියං න උප්පජ්ඣති තස්ස තත්
චක්ඛුද්ධියං න උප්පජ්ඣති'ති: අයොනකානං සවකඛුකානං උප්පජ්ඣ-
නානං තෙසං තත් සොතිද්ධියං න උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං
තත් චක්ඛුද්ධියං න උප්පජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානං, අයොනකානං
අවකඛුකානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් සොතිද්ධියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති,
චක්ඛුද්ධියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති.

යස්ස යත් චක්ඛුද්ධියං න උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සාතිද්ධියං
න උප්පජ්ඣති'ති: අවකඛුකානං සසානකානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං
තත් චක්ඛුද්ධියං න උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් සාතිද්ධියං න
උප්පජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානං, අවකඛුකානං අසානකානං උප-
පජ්ඣනානං තෙසං තත් චක්ඛුද්ධියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති, සාතිද්ධියංඤ්ඤා
න උප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් සාතිද්ධියං න උප්පජ්ඣති තස්ස තත්
චක්ඛුද්ධියං න උප්පජ්ඣති'ති: අසානකානං සවකඛුකානං උප්පජ්ඣනානං
තෙසං තත් සාතිද්ධියං න උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් චක්ඛු-
ද්ධියං න උප්පජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානං, අසානකානං අවකඛුකානං
උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් සාතිද්ධියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති, චක්ඛුද්ධියංඤ්ඤා
න උප්පජ්ඣති.

යස්ස යත් චක්ඛුද්ධියං න උප්පජ්ඣති තස්ස තත් ඉත්ථිද්ධියං න
උප්පජ්ඣති'ති: අවකඛුකානං ඉත්ථිනං උප්පජ්ඣනානං තාසං තත්
චක්ඛුද්ධියං න උප්පජ්ඣති, නො ව තාසං තත් ඉත්ථිද්ධියං න උප්පජ්ඣති.
සබ්බෙසං වචනානං, අවකඛුකානං න ඉත්ථිනං උප්පජ්ඣනානං තෙසං
තත් චක්ඛුද්ධියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති, ඉත්ථිද්ධියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති.

1. අවකඛුකානං උප්පජ්ඣනානං - PTS.

44. යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍රිය නූපදී නම් එහි පඤ්ඤිත්‍රිය... මනිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය නූපදී නම් එහි සද්ධිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

45. යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්‍රිය නූපදී නම් එහි මනිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය නූපදී නම් එහි පඤ්ඤිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යි. (පච්චනික ඔකාස)

46. යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්ත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි සොතිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වූ කන් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය නූපදියි. ඔවුනට එහි සොතිත්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වූ කන් නැති වූ උපදනා-වුනට ද යි ඔවුනට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය ද නූපදියි, සොතිත්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය නූපදී යැ යත්: කන් නැති වූ ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට එහි සොතිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද කන් නැති වූ ඇස් නැති වූ උපදනා-වුනට ද යි ඔවුනට එහි සොතිත්‍රිය ද නූපදියි, චක්ඛන්ත්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්ත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි සාතිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වූ ස්‍රාණ ඇති වූ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි සාතිත්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වූ ස්‍රාණ නැති වූ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය ද නූපදියි, සාතිත්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සාතිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය නූපදී යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වූ ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට එහි සාතිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වූ ඇස් නැති වූ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි සාතිත්‍රිය ද නූපදියි, චක්ඛන්ත්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්ත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි ඉඤ්ඤිත්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වූ ස්ත්‍රී වූ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි ඉඤ්ඤිත්‍රිය නො ද උපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වූ ස්ත්‍රී නො වූ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි චක්ඛන්ත්‍රිය ද නූපදියි, ඉඤ්ඤිත්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්මන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ස්ත්‍රී නොවැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්මන්ද්‍රිය නූපදිමි, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ ඇස් නැති වැ උපදනා වුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්මන්ද්‍රිය ද නූපදිමි, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිමි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනා වුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිමි, පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදිමි, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද නො පිරිමිනි වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපදිමි, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිමි, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදී. හැම චුත වන ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිමි, ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: සොමනස්සිත් වෙන් වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදිමි, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද සොමනස්සිත් වෙන් වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද යන ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද නූපදිමි, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: ඇස් නැති වැ උපෙක්ඛායෙන් උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිමි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිමි, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදී.

යසස වා පන යත් උපෙක්ඛිත්‍රියං න උපාජ්ජති තස්ස තත්ථ චක්ඛුත්‍රියං න උපාජ්ජති'ති: විනා උපෙක්ඛාය සචක්ඛුකානං උප-පජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛිත්‍රියං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුත්‍රියං න උපාජ්ජති. සබ්බෙසං චචන්තානං, විනා උපෙක්ඛාය අචක්ඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛිත්‍රියංඤච න උපාජ්ජති, චක්ඛුත්‍රියංඤච න උපාජ්ජති.

යසස යනු වකච්ඡුන්. න උපපජ්ඣති තසස තනු සභිද්දිය. න උපපජ්ඣති'ති. අවකච්ඡුකානං සහෙතුකානං. උපපජ්ඣනානං¹ තෙසං තනු වකච්ඡුන්. න උපපජ්ඣති, නො ව තෙසං තනු සභිද්දිය. න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානං, අවකච්ඡුකානං අහෙතුකානං. උපපජ්ඣනානං තෙසං තනු වකච්ඡුන්ඤ්ච න උපපජ්ඣති, සභිද්දියඤ්ච න උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යත් සඞ්ඤ්ඤියං න උපපජ්ජති තසස තත් වක්ඛන්ඤ්ඤියං න උපපජ්ජති'ති: අභෙතුකානං සවකඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් සඞ්ඤ්ඤියං න උපපජ්ජති, නොව තෙසං තත් වක්ඛන්ඤ්ඤියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං වචන්තානං, අභෙතුකානං අවකඛුකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් සඞ්ඤ්ඤියංඤ්ඤි න උපපජ්ජති, වක්ඛන්ඤ්ඤියංඤ්ඤි න උපපජ්ජති.

යසස යත වතඛුද්‍රියං න උපාජ්ජති තසස තත පඤ්ඤාද්‍රියං
න උපාජ්ජතිති: අවකඛුකානං ඤාණසම්ප්ප්‍යතානං උපපජ්ජනානං
තෙසං තත වතඛුද්‍රියං න උපාජ්ජති, නො ව තෙසං තත පඤ්ඤාද්‍රියං
න උපාජ්ජති. සබ්බෙසං වචනානං, අවකඛුකානං ඤාණවිප්ප්‍යතානං
උපපජ්ජනානං තෙසං තත වතඛුද්‍රියංඤා න උපාජ්ජති, පඤ්ඤාද්‍රියංඤා
න උපාජ්ජති.

යසස වා පන යඤ්ඤාදියං න උපපජ්ඣති තසසි තඤ්ඤාදියං න උපපජ්ඣති'ති: ස්වභාවිකප්‍රත්‍යයානං සචකුක්කානං උපපජ්ජනානං තෙසං තඤ්ඤාදියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාදියං න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානං, ස්වභාවිකප්‍රත්‍යයානං අචකුක්කානං උපපජ්ජනානං තෙසං තඤ්ඤාදියං න උපපජ්ඣති, චකුක්කාදියං න උපපජ්ඣති.

යසස යළ වකඛුදිය. න උපපජ්ජි තසස තළ මනිදිය. න උපපජ්ජිති: අවතඛුකානං සවිත්තකානං උපපජ්ජනානං තෙසං තළ වකඛුදිය. න උපපජ්ජි, නො ව තෙසං තළ මනිදිය. න උපපජ්ජි. සබ්බෙසං වචනානං, අවිත්තකානං උපපජ්ජනානං තෙසං තළ වකඛුදියඤ්ඤි න උපපජ්ජි, මනිදියඤ්ඤි න උපපජ්ජි.

යහස වා පන යථ මනිඤ්ඤං න උපපජ්ජති තස්ස තථ
විකල්පිඤ්ඤං න උපපජ්ජති'ති. ඥාමනා.

1. සෞභාග්‍ය උපපජ්ජානානං - PTS. - එවං සබ්බස්මිං.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි වක්ඛුත්‍රිය නූපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදිසි, වක්ඛුත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛුත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: ඇස් නැති වැ අහෙනුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වැ අහෙනුක වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍රිය ද නූපදිසි, සද්ධිත්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි වක්ඛුත්‍රිය නූපදි යැ යත්: අහෙනුක වැ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අහෙනුක වැ ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය ද නූපදිසි, වක්ඛුත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛුත්‍රිය නූපදි නම් එහි පඤ්ඤිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: අවක්ඛුක වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අවක්ඛුක වැ ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍රිය ද නූපදිසි, පඤ්ඤිත්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි වක්ඛුත්‍රිය නූපදි යැ යත්: ඤාණවිප්පයුක්ත වැ සවක්ඛුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ඤාණවිප්පයුක්ත වැ අවක්ඛුක වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍රිය ද නූපදිසි, වක්ඛුත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛුත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි මනින්‍රිය නූපදි යැ යත්: ඇස් නැති වැ සචිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට එහි මනින්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛුත්‍රිය ද නූපදිසි, මනින්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි වක්ඛුත්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ සි.

47. යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය නූපදී නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්විය නූපදී යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්විය නූපදිසි, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්විය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ ස්ත්‍රී නොවැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නූපදිසි, ඉක්කිත්විය ද නූපදී.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්විය නූපදී නම් ඔහට එහි සානිත්විය නූපදී යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ ස්‍රාණ සහිත වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කිත්විය නූපදිසි, ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්විය ද නූපදිසි, සානිත්විය ද නූපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය නූපදී නම් ඔහට එහි පුරිසිත්විය නූපදී යැ යත්: ස්‍රාණ නැති වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්විය නූපදිසි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්විය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නූපදිසි, පුරිසිත්විය ද නූපදී.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්විය නූපදී නම් ඔහට එහි සානිත්විය නූපදී යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ ස්‍රාණ සහිත වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්විය නූපදිසි, ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද නො පිරිමිනි වැ අසානක වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි පුරිසිත්විය ද නූපදිසි, සානිත්විය ද නූපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය නූපදී නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්විය නූපදී යැ යත්: අසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්විය නූපදිසි, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්විය නො ද නූපදී. හැම චුත වන ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නූපදිසි, ජීවිතිත්විය ද නූපදී.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්විය නූපදී නම් ඔහට එහි සානිත්විය නූපදී යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය නූපදී නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්විය නූපදී යැ යත්: අසානක වැ සොමනස්සිත් උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්විය නූපදිසි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්විය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද අසානක වැ සොමනස්සිත් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නූපදිසි, සොමනස්සිත්විය ද නූපදී.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්විය නූපදී නම් ඔහට එහි සානිත්විය නූපදී යැ යත්: සොමනස්සිත් වෙන් වැ අසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්විය නූපදිසි, ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද නූපදී. චුත වන හැම දෙනාට ද සොමනස්සිත් වෙන් වැ අසානක වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්විය ද නූපදිසි, සානිත්විය ද නූපදී.

යහස යනු සාහිත්‍යය. න උපාසුනි තසු තනු උපෙකුනිත්‍යය. න උපාසුනි'නි: අසානකාන. උපෙකුනිය උපපජනනාන. තෙස. තනු සාහිත්‍යය. න උපාසුනි, නො ව තෙස. තනු උපෙකුනිත්‍යය. න උපාසුනි. සබ්බසං චිත්තානානං, අසානකානං චිත්තා උපෙකුනිය උපපජනනානං තෙසං තනු සාහිත්‍යයකුචි න උපාසුනි, උපෙකුනි-ත්‍යයකුචි න උපාසුනි.

යසස වා පන යස උපෙක්ඛිත්‍රියං න උපෙක්ඛිති. තසස තස
සාතිත්‍රියං න උපෙක්ඛිති. විතා උපෙක්ඛාය සසානකානං උපපජ්ජ-
නානං තෙසං තස උපෙක්ඛිත්‍රියං න උපෙක්ඛිති, නො ව තෙසං
තස සාතිත්‍රියං න උපෙක්ඛිති. සබ්බෙසං වචනානානං, විතා උපෙක්ඛාය
අසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං තස උපෙක්ඛිත්‍රියං න උපෙක්ඛිති,
සාතිත්‍රියං න උපෙක්ඛිති.

යසස යස සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තසස තස සඤ්ඤියං න උපපජ්ජති'ති: අසානකානං සහෙතුකානං උපපජ්ජනතානං තෙසං තස සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස සඤ්ඤියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං චචනතානං, අසානකානං අහෙතුකානං උපපජ්ජනතානං තෙසං තස සාතින්ද්‍රියංඤ්ඤි න උපපජ්ජති, සඤ්ඤියංඤ්ඤි න උපපජ්ජති.

යසස වා පන යත් සඟ්ගිත්‍රියං න උපපජ්ජති තස්සි තත් සාතිත්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: අභෙතුකානං සසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් සඟ්ගිත්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් සාතිත්‍රියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං විචනානං, අභෙතුකානං අසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් සඟ්ගිත්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ජති, සාතිත්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ජති.

යහස යැයි සානිනිය. න උපපජ්ඣති තාසං තත් පඤ්ඤානියං න උපපජ්ඣති'ති. අසානකානං ඤාණසම්ප්පන්නානං උපපජ්ඣතිනානං තෙසං තත් සානිනියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පඤ්ඤානියං න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං චචනනානං, අසානකානං ඤාණ- විප්පය්ගනානං උපපජ්ඣතිනානං තෙසං තත් සානිනියංඤා න උපපජ්ඣති, පඤ්ඤානියංඤා න උපපජ්ඣති.

යහස වා පන යතු පඤ්ඤිත්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තතු
සාතිත්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: ඤාණවිපඤ්ඤානාං සංසාතකානං උපපජ්ජ-
නානාං තෙසං තතු පඤ්ඤිත්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ව තෙසං
තතු සාතිත්‍රියං න උපපජ්ජති. සංකප්පං චිත්තනානං, ඤාණවිප-
ඤ්ඤානාං අසංසාතකානං උපපජ්ජනානාං තෙසං තතු පඤ්ඤිත්‍රියඤ්ඤා
න උපපජ්ජති, සාතිත්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යහස යනු සාහිත්‍යය. න උපපජ්ඣි තසස තත් මනිත්‍යය. න උපපජ්ඣි'ති: අසානකානං සවිනකානං. උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් සාහිත්‍යය. න උපපජ්ඣි, නො ව තෙසං තත් මනිත්‍යය. න උපපජ්ඣි. සබ්බෙසං විවනානං, අවිනකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් සාහිත්‍යයෙහි න උපපජ්ඣි, මනිත්‍යයෙහි න උපපජ්ඣි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය නූපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්විය නූපදි යැ යත්: අසානක වැ උපෙක්ඛායෙන් උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්විය නූපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්විය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අසානක වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නූපදියි, උපෙක්ඛිත්විය ද නූපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්විය නූපදි නම් ඔහට එහි සානිත්විය නූපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්විය නූපදියි, ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ අසානක වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්විය ද නූපදියි, සානිත්විය ද නූපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්විය නූපදි යැ යත්: අසානක වැ සහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්විය නූපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්විය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අසානක වැ අහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නූපදියි, සද්ධිත්විය ද නූපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්විය නූපදි නම් ඔහට එහි සානිත්විය නූපදි යැ යත්: අහෙතුක වැ සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්විය නූපදියි, ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අහෙතුක වැ අසානක වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි සද්ධිත්විය ද නූපදියි, සානිත්විය ද නූපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්විය නූපදි යැ යත්: අසානක වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්විය නූපදියි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්විය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අසානක වැ ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නූපදියි, පඤ්ඤිත්විය ද නූපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්විය නූපදි නම් ඔහට එහි සානිත්විය නූපදි යැ යත්: ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්විය නූපදියි, ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ අසානක වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්විය ද නූපදියි, සානිත්විය ද නූපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය නූපදි නම් ඔහට එහි මනිත්විය නූපදි යැ යත්: අසානක වැ සම්මත්තක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්විය නූපදියි, ඔවුනට එහි මනිත්විය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අමිත්තක වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නූපදියි, මනිත්විය ද නූපදි.

යසසි වා පන යකු මිනිසුය. න උදුණකි තසස කකු සානිසුය. න උදුණකි'නි: ආමනතා.

48. යහස යනු ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති කසස කත පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං තත ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සබ්බසංචිතතානං, න ඉතීනං න පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං තත ඉතීන්ද්‍රියංඤ්ඤා න උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියංඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යසස වා පන යථ පුරිසිද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස තථ ඉඤ්ඤියං
න උප්පජ්ඣති'ති: ඉඤ්ඤිං උප්පජ්ඣනානං තාසං තථ පුරිසිද්‍රියං න
උප්පජ්ඣති, නො ච තාසං තථ ඉඤ්ඤියං න උප්පජ්ඣති. සබ්බසං
චචනානං, න පුරිසානං න ඉඤ්ඤිං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තථ
පුරිසිද්‍රියංඤ්ඤි න උප්පජ්ඣති, ඉඤ්ඤියංඤ්ඤි න උප්පජ්ඣති.

යසස යස ඉසේන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තප ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න ඉසේනං උපපජ්ජත්තානං තෙසං තප ඉසේන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තප ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං චචත්තානං තෙසං තප ඉසේන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යහස වා පන යස ජිවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස තත් ඉතින්ද්‍රියං
න උපපජ්ජති'ති: ආමනාසා.

යසස යකු ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තසස තකු සොමනසස්සන්ද්‍රියං
න උප්පජ්ඣති'ති: න ඉතීන්ද්‍රියං සොමනසස්සන උපපජ්ඣනානං තෙසං
තකු ඉතීන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තකු සොමනසස්සන්ද්‍රියං
න උප්පජ්ඣති. සට්ඨෙසං චචනානං, න ඉතීන්ද්‍රියං චිතා සොමනසස්සන
උපපජ්ඣනානං තෙසං තකු ඉතීන්ද්‍රියස්සා න උප්පජ්ඣති, සොම-
නසස්සන්ද්‍රියස්සා න උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යඤ්ඤායාමනස්සන්ධියං න උපපජ්ජති තස්ස නඤ්ඤායාමනස්සන්ධියං න උපපජ්ජති'ති: විනා යොමනස්සන්ධියං ඉත්තිං උපපජ්ජනානං තාසං තඤ්ඤායාමනස්සන්ධියං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං තඤ්ඤායාමනස්සන්ධියං න උපපජ්ජති. සබ්බස්මිං චිත්තානාං, විනා යොමනස්සන්ධියං ඉත්තිං උපපජ්ජනානං තෙසං තඤ්ඤායාමනස්සන්ධියං න උපපජ්ජති, ඉත්තිං න උපපජ්ජති.

යසස යත ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තසස තත උපෙක්ඛන්ද්‍රියං
න උපපජ්ජති'ති: න ඉතීනං උපෙක්ඛාය උපපජ්ජනානං තෙසං
තත ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත උපෙක්ඛන්ද්‍රියං
න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං විචිතානං, න ඉතීනං විතා උපෙක්ඛාය
උපපජ්ජනානං තෙසං තත ඉතීන්ද්‍රියංඤ්ඤි න උපපජ්ජති, උපෙක්ඛන්ද්‍රි-
යංඤ්ඤි න උපපජ්ජති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

48. යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්තද්‍රිය නූපදි යැ යත්: පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්තද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ පිරිමිනි නො වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදි, පුරිසිත්තද්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්තද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද නො පිරිමිනි වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි පුරිසිත්තද්‍රිය ද නූපදි, ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. හැම චුත වන ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදි, ජීවිතීන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ සොමනස්සිත්ත උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ සොමනස්සිත්ත වෙන් වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදි, සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: සොමනස්සිත්ත වෙන් වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද සොමනස්සිත්ත වෙන් වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද නූපදි, ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ උපෙක්ඛායෙන් උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදි, උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ද නූපදි.

යසස වා පන යස උපෙක්ඛ්‍යේයං න උප්පජ්ජති තස්ස තසා ඉතීන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: විතා උපෙක්ඛාය ඉතීනං උපපජ්ජනානං තාසං තස උපෙක්ඛ්‍යේයං න උප්පජ්ජති, නො ව තාසං තස ඉතීන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති. සබ්බෙසං වචනභානං, විතා උපෙක්ඛාය න ඉතීනං උපපජ්ජනානං තෙසං තස උපෙක්ඛ්‍යේයංකථි න උප්පජ්ජති, ඉතීන්ද්‍රියංකථි න උප්පජ්ජති.

යසස යනු ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තසස තනු සභිතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති'ති: න ඉතීන්ද්‍රියං සහෙතුකානං උපපජ්ජනානං තෙසං තනු ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තනු සභිතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං චිවනානං, න ඉතීන්ද්‍රියං අහෙතුකානං උපපජ්ජනානං තෙසං තනු ඉතීන්ද්‍රියස්සාචි න උපපජ්ජති, සභිතීන්ද්‍රියස්සාචි න උපපජ්ජති.

යහස වා පන යක් සඟ්ගිය. න උපපජ්ජති තස්ස තක් ඉක්ඛියං
න උපපජ්ජති'ති: අභේතුකානං ඉක්ඛිතං උපපජ්ජනානං තාසං තක්
සඟ්ගියං න උපපජ්ජති, නො ච තාසං තක් ඉක්ඛියං න උපපජ්ජති.
සබ්බසං වචනානං, අභේතුකානං න ඉක්ඛිතං උපපජ්ජනානං තෙසං
තක් සඟ්ගියංකථි න උපපජ්ජති, ඉක්ඛියංකථි න උපපජ්ජති.

යසසි යත ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තසසි තත පඤ්ඤාන්ද්‍රියං
න උපපජ්ජති'ති: න ඉතී'නං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනානං
තෙසං තත ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත
පඤ්ඤාන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං චචනානානං, න ඉතී'නං
ඤාණවිප්‍රයුත්තානං උපපජ්ජනානං තෙසං තත ඉතීන්ද්‍රියඤ්ච න
උපපජ්ජති, පඤ්ඤාන්ද්‍රියඤ්ච න උපපජ්ජති.

යහස වා පත යතු පඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති තස්ස තතු
ඉතීන්දියං න උපපජ්ජති'ති: ස්වරූපසංයුතතානං ඉතීනං උපපජ්ජනාතිනං
තාසං තතු පඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති, නො ව තාසං තතු
ඉතීන්දියං න උපපජ්ජති. සතොසං චිත්තතානං, ස්වරූපසංයුතතානං
න ඉතීනං උපපජ්ජනාතිනං තෙසං තතු පඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති,
ඉතීන්දියං න උපපජ්ජති.

යහස යනු ඉස්මතිය. න උපායනි තසස තනු මනිනිය. න උපායනිති: න ඉස්මත. සවිනතතන. උපපජනනන. තෙස. තනු ඉස්මතිය. න උපායනි, නො ව තෙස. තනු මනිනිය. න උපායනි. සබෙස. වවනනන, අවිනතතන. උපපජනනන. තෙස. තනු ඉස්මතියනු න උපායනි මනිනියනු න උපායනි.

යසස වා පන යනු මනිසුය. න උපපජ්ජති තසස නනු ඉතිසුය.
න උපපජ්ජති'ති: ආමනා.

49. සභා සභා පුරිසිඤ්ඤා න උපපජ්ජති තස්ස තඤ්ඤා පිටිතිඤ්ඤා න උපපජ්ජති'ති: න පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං තඤ්ඤා පුරිසිඤ්ඤා න උපපජ්ජති, තො ච තෙසං තඤ්ඤා පිටිතිඤ්ඤා න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං චචනානං තෙසං තඤ්ඤා පුරිසිඤ්ඤාඤ්ඤා න උපපජ්ජති, පිටිතිඤ්ඤාඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය නූපදි, ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය ද නූපදි, ඉක්ඛිත්‍යය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍යය නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ අහෙතුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ අහෙතුක වැ උපදනාවුනට දැ යි ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය ද නූපදි, සද්ධිත්‍යය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි යැ යත්: අහෙතුක වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය නූපදි, ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අහෙතුක වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දැ යි ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය ද නූපදි, ඉක්ඛිත්‍යය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍යය නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍යය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට දැ යි ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය ද නූපදි, පඤ්ඤිත්‍යය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි යැ යත්: ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍යය නූපදි, ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දැ යි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍යය ද නූපදි, ඉක්ඛිත්‍යය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි මනිත්‍යය නූපදි යැ යත්: ස්ත්‍රී නො වැ සචිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි, ඔවුනට එහි මනිත්‍යය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අචිත්තක වැ උපදනාවුනට දැ යි ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්‍යය ද නූපදි, මනිත්‍යය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්‍යය නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

49. යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි ජිවිතිත්‍යය නූපදි යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය නූපදි, ඔවුනට එහි ජිවිතිත්‍යය නො ද නූපදි. හැම චුත වන ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය ද නූපදි, ජිවිතිත්‍යය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි පුරිසිතන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්දිය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්දිය නූපදි යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ සොමනසිත් උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්දිය නූපදිමි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්දිය නො ද නූපදි, චුත වන හැම දෙනාට ද නො පිරිමිනි වැ සොමනසිත් වෙන් වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්දිය ද නූපදිමි, සොමනස්සිත්දිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය නූපදි නම් ඔහට එහි පුරිසින්දිය නූපදි යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය නූපදි, ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද සොමනසින් වෙන් වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය ද නූපදි, පුරිසින්දිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්දිය නූපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛින්දිය නූපදී යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ උපෙක්ඛායෙන් උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නූපදීයි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්දිය නො ද නූපදී, වුන වන හැම දෙනාට ද නො පිරිමිනි වැ උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය ද නූපදීයි, උපෙක්ඛින්දිය ද නූපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය නූදි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍යය නූපදි යැ යක්: උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය නූපදිසි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය නො ද නූපදි වුන වන හැම දෙනාට ද උපෙක්ඛායෙන් වෙන් වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය ද නූපදිසි, පුරිසිත්‍යය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්දිය නුපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්දිය නුපදි යැ යත්: නො පිරිමනි වැ සහෙනුක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නුපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්දිය නො ද නුපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද නො පිරිමනි වැ අහෙනුක වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය ද නුපදියි, සද්ධිත්දිය ද නුපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: අභේතුක වැ පිරිමිනි වැ උපද්‍යා ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අභේතුක වැ නො පිරිමිනි වැ උපද්‍යාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය ද නූපදි, පුරිසිත්‍රිය ද නූපදි.

යසං යත් පුරිසිද්ධියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් පඤ්ඤිද්ධියං න උපපජ්ඣති'ති: න පුරිසානං ඤාණවිප්ලව්වනානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පඤ්ඤිද්ධියං න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානාං, න පුරිසානං ඤාණවිප්ලව්වනානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් පුරිසිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති, පඤ්ඤිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති.

යසං වා පන යත් පඤ්ඤිද්ධියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් පුරිසිද්ධියං න උපපජ්ඣති'ති: ඤාණවිප්ලව්වනානං පුරිසානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් පඤ්ඤිද්ධියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානාං, ඤාණවිප්ලව්වනානං න පුරිසානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් පඤ්ඤිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති, පුරිසිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති.

යසං යත් පුරිසිද්ධියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් මනිද්ධියං න උපපජ්ඣති'ති: න පුරිසානං සවිතාකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් මනිද්ධියං න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානාං, අවිතාකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් පුරිසිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති, මනිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති.

යසං වා පන යත් මනිද්ධියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් පුරිසිද්ධියං න උපපජ්ඣති'ති: ආමනායා.

50. යසං යත් ජිවිතිද්ධියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් සොමනස්සිද්ධියං න උපපජ්ඣති'ති: ආමනායා.

යසං වා පන යත් සොමනස්සිද්ධියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් ජිවිතිද්ධියං න උපපජ්ඣති'ති: විනා සොමනස්සෙන උපපජ්ඣනානාං, පවතෙන සොමනස්සිද්ධියං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් සොමනස්සිද්ධියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ජිවිතිද්ධියං න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානාං, පවතෙන විතාසස්ස භවිතකථානෙ තෙසං තත් සොමනස්සිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති, ජිවිතිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති.

යසං යත් ජිවිතිද්ධියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් උපෙක්ඛිද්ධියං න උපපජ්ඣති'ති: ආමනායා.

යසං වා පන යත් උපෙක්ඛිද්ධියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් ජිවිතිද්ධියං න උපපජ්ඣති'ති: විනා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣනානාං, පවතෙන උපෙක්ඛායවිප්ලව්වනානාං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් උපෙක්ඛිද්ධියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ජිවිතිද්ධියං න උපපජ්ඣති. සබ්බෙසං වචනානාං, පවතෙන විතාසස්ස භවිතකථානෙ තෙසං තත් උපෙක්ඛිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති, ජිවිතිද්ධියඤ්ඤා න උපපජ්ඣති.

යසං යත් ජිවිතිද්ධියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් සඤ්ඤිද්ධියං න උපපජ්ඣති'ති: ආමනායා.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද නො පිරිමිනි වැ ඥාන-විප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදියි, පඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි පඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද නූපදියි, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: නො පිරිමිනි වැ සචිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද අචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදි යි, මනින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

50. යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: සොමනස්සින් වෙන් වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි සොමනස්සවිප්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ගකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදියි, ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: උපෙක්ඛිත්තයෙන් වෙන් වැ උපදනා-වුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛිත විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ග-කෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය ද නූපදියි, ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යස්ස වා පන යත් සඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති තස්ස තත් ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති'ති: අහෙතුකානං උපපජ්ජනානං, පවතෙන සංඛාරවිප්පය්ගන විතර්කස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් සඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති. සංකල්පයං වචනානං, පවතෙන විතර්කස්ස භව්‍යකඛණේ තෙසං තත් සඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති, ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති.

යස්ස යත් ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති තස්ස තත් පඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනානං.

යස්ස වා පන යත් පඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති තස්ස තත් ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති'ති: ඤාණවිප්පය්ගනානං උපපජ්ජනානං, පවතෙන ඤාණවිප්පය්ගනවිතර්කස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් පඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති. සංකල්පයං වචනානං, පවතෙන විතර්කස්ස භව්‍යකඛණේ තෙසං තත් පඤ්ඤාදියං න උපපජ්ජති, ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති.

යස්ස යත් ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති තස්ස තත් මනිදියං න උපපජ්ජති'ති: ආමනානං.

යස්ස වා පන යත් මනිදියං න උපපජ්ජති තස්ස තත් ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති'ති: අවිතර්කානං උපපජ්ජනානං, තෙසං තත් මනිදියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති. සංකල්පයං වචනානං, පවතෙන විතර්කස්ස භව්‍යකඛණේ තෙසං තත් මනිදියං න උපපජ්ජති, ජීවිතිදියං න උපපජ්ජති.

51. යස්ස යත් සොමනස්සදියං න උපපජ්ජති තස්ස තත් උපෙකඛ්ඤාදියං න උපපජ්ජති'ති: උපෙකඛ්ඤාය උපපජ්ජනානං, පවතෙන උපෙකඛ්ඤාසම්පය්ගනවිතර්කස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් සොමනස්සදියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් උපෙකඛ්ඤාදියං න උපපජ්ජති. සංකල්පයං විතර්කස්ස භව්‍යකඛණේ, සොමනස්සවිප්පය්ගන උපෙකඛ්ඤාසම්පය්ගනවිතර්කස්ස උප්පාදකඛණේ අසංකල්පයනානං තෙසං තත් සොමනස්සදියං න උපපජ්ජති, උපෙකඛ්ඤාදියං න උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත් උපෙකඛ්ඤාදියං න උපපජ්ජති තස්ස තත් සොමනස්සදියං න උපපජ්ජති'ති: සොමනස්සදියං උපපජ්ජනානං, පවතෙන සොමනස්සදියසම්පය්ගනවිතර්කස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් උපෙකඛ්ඤාදියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සදියං න උපපජ්ජති. සංකල්පයං විතර්කස්ස භව්‍යකඛණේ, උපෙකඛ්ඤාසම්පය්ගන සොමනස්සදියසම්පය්ගනවිතර්කස්ස උප්පාදකඛණේ අසංකල්පයනානං තෙසං තත් උපෙකඛ්ඤාදියං න උපපජ්ජති, සොමනස්සදියං න උපපජ්ජති.

1. සොමනස්ස විප්පය්ගන උපෙකඛ්ඤා සම්පය්ගන විතර්කස්ස-PTS.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්තිය නූපදි යැ යත්: අනෙකුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නූපදි, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද නූපදි, ජීවිතිත්තිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්තිය නූපදි යැ යත්: ඥානවිප්‍රසූක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානවිප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපදි, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය ද නූපදි, ජීවිතිත්තිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි මනිත්තිය නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්තිය නූපදි යැ යත්: අවිත්තක වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනිත්තිය නූපදි, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය නො ද නූපදි. චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි මනිත්තිය ද නූපදි, ජීවිතිත්තිය ද නූපදි.

51. යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපදි යැ යත්: උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි උපෙක්ඛායම්ප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නූපදි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භඩගකෂණයෙහි ද සොමනස්ස විප්පසූක්ත උපෙක්ඛාවිප්පසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය ද නූපදි, උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තිය නූපදි යැ යත්: සොමනස්සිත් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්ස සම්ප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපදි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භඩගකෂණයෙහි ද උපෙක්ඛා විප්‍රසූක්ත සොමනස්ස විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥාසංකප්පයනට ද සි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපදි, සොමනස්සිත්තිය ද නූපදි.

යසස යනු සොමනසස්ස ජ්‍යෙයං න උප්පජ්ජති තස්සි තත් සඤ්ඤි ජ්‍යෙයං
න උප්පජ්ජති'ති: විතා සොමනසෙස්සන සහෙතුකානං උපපජ්ජනනානං,
පවනෙත් සොමනසස්සිව්ඤ්ජුත්තසඤ්ඤාසම්මෙස්සුත්තවිත්තසස්ස උප්පාදකකමෙ
තෙසං තත් සොමනසස්ස ජ්‍යෙයං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්
සඤ්ඤි ජ්‍යෙයං න උප්පජ්ජති. සබ්බෙසං විත්තසස්ස හධාකකමෙ, සොමනසස්ස
විප්පසුත්තසඤ්ඤාසම්මෙස්සුත්තවිත්තසස්ස උප්පාදකකමෙ, අසඤ්ඤාසත්තානං
තෙසං තත් සොමනසස්ස ජ්‍යෙයං න උප්පජ්ජති, සඤ්ඤි ජ්‍යෙයං න
උප්පජ්ජති.

යසස වා පන යත් සඳ්ධිඤ්ඤාං න උප්පජ්ජති තස්ස තත් සොම-
නස්ස ඤ්ඤාං න උප්පජ්ජති'ති: පටිතො සඳ්ධාවිප්පයුතොසොමනස්ස
සම්පයුතාවිතස්ස උප්පාදකම්මෙ තෙසං තත් සඳ්ධිඤ්ඤාං න උප්ප-
ජ්ජති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්ස ඤ්ඤාං න උප්පජ්ජති. සංකප්ප-
විතස්ස භක්ඛකම්මෙ, සඳ්ධාවිප්පයුත - සොමනස්ස විප්පයුත විතස්ස
උප්පාදකම්මෙ, අසංකප්පිතානං තෙසං තත් සඳ්ධිඤ්ඤාං න උප්ප-
ජ්ජති, සොමනස්ස ඤ්ඤාං න උප්පජ්ජති.

යසසි යක් සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් පඤ්ඤන්ද්‍රියං
න උපපජ්ඣති'ති: විතා සොමනස්සෙන ඤාණසම්ප්‍රයුතතාං උප-
පජ්ඣනතාං, පවතෙන සොමනස්සවිප්‍රයුත - ඤාණසම්ප්‍රයුතවිතත්සං
උප්පාදකම්භෙ තෙසං තත් සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, නො ච
තෙසං තත් පඤ්ඤන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, සබ්බසං විතත්සං හමු-
සබ්බභෙ, සොමනස්සවිප්‍රයුත - ඤාණවිප්‍රයුතවිතත්සං උප්පාදකම්භෙ,
අසඤ්ඤානතාං තෙසං තත් සොමනස්සන්ද්‍රියංඤා න උපපජ්ඣති,
පඤ්ඤන්ද්‍රියංඤා න උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යත පඤ්ඤිඤියං න උපපජ්ඣති තසස තත
සොමනස්සිඤියං න උපපජ්ඣති'ති: ඤාණවිප්ලයුතනාං සොමනසෙසන
උපපජ්ජනනාං, පවිනෙත ඤාණවිප්ලයුත සොමනසසම්ප්ලයුත විතසස
උපපාදකකිණෙ තෙසං තත පඤ්ඤිඤියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත
සොමනස්සිඤියං න උපපජ්ජති. සබ්බෙසං විතසස හබ්බකකිණෙ,
ඤාණවිප්ලයුත - සොමනසසම්ප්ලයුතවිතසස උපපාදකකිණෙ, අසඤ්ඤි-
සතනාං තෙසං තත පඤ්ඤිඤියංඤා න උපපජ්ජති, සොමනස්සිඤියංඤා
න උපපජ්ජති.

යසස යක් සොමනසස්ත්‍රියං න උපපජ්ජති තසස තක් මනිත්‍රියං
න උපපජ්ජති'ති: වීනා සොමනසෙසන සවිතතකානං උපපජ්ජනානාං,
පවිතෙන සොමනසස්විප්ලුතතවිතතසස උප්පාදකඛණේ තෙසං තක්
සොමනසස්ත්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තක් මනිත්‍රියං න
උපපජ්ජති. සංකප්පං වීතතසස භව්‍යකඛණේ, අසංකප්පසතානං තෙසං
තක් සොමනසස්ත්‍රියං න උපපජ්ජති, මනිත්‍රියං න උපපජ්ජති.

යසස් වා පන යථ මනිඤ්ඤං න උප්පත්ති තසස් තත් සොම-
නස්සන්ද්‍රියං න උප්පත්තිති: ආමනනා.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්දිය නූපදි යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ සහෙතුක ව උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්ස විජ්ජයුත්ත ශ්‍රද්ධා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය නූපදිසි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්දිය නො ද නූපදි හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භගිතක්‍ෂණයෙහි ද සොමනස්ස විජ්ජයුත්ත සද්ධාවිජ්ජයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද අසංඥසක්‍යනට ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය ද නූපදිසි, සද්ධිත්දිය ද නූපදි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනයස්සිත්තිය නූපදි යැ යත්: ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාවිප්‍රයුක්ත සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නූපදියි, ඔවුනට එහි සොමනයස්සිත්තිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬිගසාණයෙහි ද ශ්‍රද්ධාවිප්‍රයුක්ත සොමනස්ස විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥාසත්තියට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද නූපදියි, සොමනයස්සිත්තිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය නූපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤාන්දිය නූපදී යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ ඥානයම්ප්‍රයුක්ත වැ උපද්තාවුනට ද ප්‍රවාත්තියෙහි සොමනස්ස විප්‍රයුක්ත ඥාණසම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය නූපදීයි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤාන්දිය නො ද නූපදී. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භගිගක්කෂණයෙහි ද සෝමනසා විප්‍රයුක්ත ඥානවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥායනට ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය ද නූපදීයි, පඤ්ඤාන්දිය ද නූපදී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්වය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්වය නූපදි යැ යත්: ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ සොමනස්සිත් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තිශෙහි ඥානවිප්‍රයුක්ත සොමනස්සයම්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්වය නූපදි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්වය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද ඥානවිප්‍රයුක්ත සොමනස්ස විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥයන්ට ද යි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්වය ද නූපදි, සොමනස්සිත්වය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය නූපදි නම් ඔහට එහි මනින්දිය නූපදි යැ යත්: සොමනසින් වෙන් වැ සවිත්තක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි සොමනස්ස විප්‍රසූක්ක විත්තයාගේ උත්පාද-
කරණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය නූපදිසි, ඔවුනට එහි මනින්දිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්කයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය ද නූපදිසි, මනින්දිය ද නූපදි.

යළි යමක්‌ඟට යම් තැනෙකැ මිනිත්‌දිය නු දී නම් ඔහට එහි
සොමනස්‌සිත්‌දිය නුපදී යැ යත්‌: එසේ යි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මගින්දිය නුපදි නම් ඔහට එහි
උපෙක්ඛිතදිය නුපදි යැ යත්: එසේ යි.

53. යසං යත් සඤ්ඤියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් පඤ්ඤිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති'ති: ආමනනා.

යසං වා පන යත් පඤ්ඤිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් සඤ්ඤියං න උපපජ්ඣති'ති: ඤාණවිප්ලය්‍යුත්තානං සංවේදකානං උපපජ්ඣනානං, පච්චේතන ඤාණවිප්ලය්‍යුත්ත - සංඛ්‍යාසම්ප්ලය්‍යුත්ත විත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් පඤ්ඤිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් සඤ්ඤියං න උපපජ්ඣති. සංඛේධස්ස විත්තස්ස හධානකඛණේ, ඤාණවිප්ලය්‍යුත්තසංඛ්‍යාසම්ප්ලය්‍යුත්ත විත්තස්ස උප්පාදකඛණේ, අසඤ්ඤියත්තානං තෙසං තත් පඤ්ඤිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති, සඤ්ඤියං න උපපජ්ඣති.

යසං යත් සඤ්ඤියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් මනිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති'ති: අභේදකානං සවිත්තකානං උපපජ්ඣනානං, පච්චේතන සංඛ්‍යාසම්ප්ලය්‍යුත්ත විත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් සඤ්ඤියං න උපපජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් මනිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති. සංඛේධස්ස විත්තස්ස හධානකඛණේ, අසඤ්ඤියත්තානං තෙසං තත් සඤ්ඤියං න උපපජ්ඣති, මනිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති.

යසං වා පන යත් මනිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් සඤ්ඤියං න උපපජ්ඣති'ති: ආමනනා.

54. යසං යත් පඤ්ඤිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් මනිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති'ති: ඤාණවිප්ලය්‍යුත්තානං සවිත්තකානං උපපජ්ඣනානං, පච්චේතන ඤාණවිප්ලය්‍යුත්ත විත්තස්ස උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් පඤ්ඤිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් මනිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති. සංඛේධස්ස විත්තස්ස හධානකඛණේ, අසඤ්ඤියත්තානං තෙසං තත් පඤ්ඤිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති, මනිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති.

යසං වා පන යත් මනිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් පඤ්ඤිජ්ඣියං න උපපජ්ඣති'ති: ආමනනා. (පච්චේතන පුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පනනවාදරා.

55. යසං චක්ඛුජ්ඣියං උපපජ්ඣති තස්ස සොතිජ්ඣියං උපපජ්ඣති'ති: ආමනනා.

යසං වා පන සොතිජ්ඣියං උපපජ්ඣති තස්ස චක්ඛුජ්ඣියං උපපජ්ඣති'ති: ආමනනා.

යසං චක්ඛුජ්ඣියං උපපජ්ඣති තස්ස සොතිජ්ඣියං උපපජ්ඣති'ති: ආමනනා.

යසං වා පන සොතිජ්ඣියං උපපජ්ඣති තස්ස චක්ඛුජ්ඣියං උපපජ්ඣති'ති: ආමනනා.

යසං චක්ඛුජ්ඣියං උපපජ්ඣති තස්ස ඉත්තිජ්ඣියං උපපජ්ඣති'ති: ආමනනා.

53. යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපදි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය නූපදි යැ යත්: ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ සහෙතුක වැ උපදනා වුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානවිප්‍රයුක්ත ශ්‍රද්ධාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපදි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ඥානවිප්‍රයුක්ත ශ්‍රද්ධාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්කයනට දැයි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය ද නූපදි, සද්ධිත්තිය ද නූපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි මනින්තිය නූපදි යැ යත්: අහෙතුක වැ සචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නූපදි, ඔවුනට එහි මනින්තිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්කයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද නූපදි, මනින්තිය ද නූපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

54. යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි මනින්තිය නූපදි යැ යත්: ඥානවිප්‍රයුක්ත වැ සචිත්තක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපදි, ඔවුනට එහි මනින්තිය නො ද නූපදි. හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්කයනට දැයි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය ද නූපදි, මනින්තිය ද නූපදි.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්තිය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපදි යැ යත්: එසේ යි.

ප්‍රත්‍යුත්පන්නවාර යි.

55. යමක්භට වක්ඛුත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට සොතිත්තිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට සොතිත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛුත්තිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට වක්ඛුත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට සානිත්තිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට සානිත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛුත්තිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට වක්ඛුත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට ඉසිත්තිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යසස වා පන ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣ-
ස්වාති: ආමනනා.

යසස චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්වාති:
ආමනනා.

යසස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣ-
ස්වාති ආමනනා.

යසස චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්වාති:
ආමනනා.

යසස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣ-
ස්වාති: ආමනනා.

යසස චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස සොමනස්සන්ද්‍රියං උපපජ්ඣ-
ස්වාති: ආමනනා.

යසස වා පන සොමනස්සන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස චකඛුන්ද්‍රියං
උපපජ්ඣස්වාති: ආමනනා.

යසස චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්වාති:
ආමනනා.

යසස වා පන උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස චකඛුන්ද්‍රියං
උපපජ්ඣස්වාති: ආමනනා.

යසස චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස සභ්බින්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤින්ද්‍රියං
- පෙ - මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්වාති: ආමනනා.

යසස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣ-
ස්වාති: ආමනනා.

56-63. යසස සානින්ද්‍රියං - පෙ - ඉතීන්ද්‍රියං - පෙ - පුරිසින්ද්‍රියං
- පෙ - ජීවිතින්ද්‍රියං - පෙ - සොමනස්සන්ද්‍රියං - පෙ - උපෙක්ඛන්ද්‍රියං - පෙ -
සභ්බින්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්වාති:
ආමනනා.

යසස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තසස පඤ්ඤින්ද්‍රියං උපපජ්ඣ-
ස්වාති: ආමනනා. (අනුලොමප්‍රග්ගල)

64. යත් චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තත් සොනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්වාති:
ආමනනා.

යත් වා පන සොනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තත් චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣ-
ස්වාති: ආමනනා.

යත් චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තත් සානින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්වාති:
රූපාවච්චරෙ තත් චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත්, නො ව තත් සානින්ද්‍රියං
උපපජ්ඣත්. කාමාවච්චරෙ තත් චකඛුන්ද්‍රියයඤ්ච උපපජ්ඣත්, සානින්ද්‍රියයඤ්ච
උපපජ්ඣත්.

යත් වා පන සානින්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තත් චකඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣ-
ස්වාති: ආමනනා.

යළි යමක්හට ඉක්කන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට පුරිසින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට සද්ධින්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

56-63. යමක්හට සානින්ද්‍රිය ... ඉක්කන්ද්‍රිය ... පුරිසින්ද්‍රිය ... ජීවිතින්ද්‍රිය ... සොමනස්සින්ද්‍රිය ... උපෙක්ඛන්ද්‍රිය ... සද්ධින්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට මනින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට පඤ්ඤිත්තිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුග්ගල)

64. යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි සොනින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි සානින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන. එහි සානින්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන. සානින්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යම් තැනෙකැ සානින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ... පුරිසිත්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන, එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: අසංඤ්‍යාඪ වූ අරූප වූ එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන, එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපන. පඤ්චවොකාර වූ එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ ය.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: අරූප වූ එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපන, එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපන. පඤ්චවොකාර වූ එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපන, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි යද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... චේතින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ චේතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: අරූප වූ එහි චේතින්ද්‍රිය උපන, එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපන. පඤ්චවොකාර වූ එහි චේතින්ද්‍රිය ද උපන, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන.

65. යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි ඉක්කන්ද්‍රිය... පුරිසිත්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන, එහි ඝාතින්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන, ඝාතින්ද්‍රිය ද උපන.

යම් තැනෙකු සානිත්වය උපන්නේ වී නම් එහි සොමන.ස්විත්වය
උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් කැනෙකැ සොලනස්සින්දිය උපන්නෙ වී නම් එහි සානින්දිය උපන්නේ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සොමනස්සින්දිය උපන, එහි සානින්දිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ එහි සොල-
නස්සින්දිය ද උපන, සානින්දිය ද උපන.

යම් තැනෙකු සානින්ද්‍රිය උපත්තෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපත්තේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්කිත්‍රිය උපත්තෙ වී නම් එහි සාතිත්‍රිය උපත්තෙ යැ යත්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ එහි උපෙක්කිත්‍රිය උපත, එහි සාතිත්‍රිය නො ද උපත. කාමාවචර වූ එහි උපෙක්කිත්‍රිය ද උපත, සාතිත්‍රිය ද උපත.

යම් කූතකය සානිත්වය උපන්න වී නම් එහි සද්ධිත්වය
උපන්නෝ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි සාතිත්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: රූපාදිවර වූ එහි සද්ධිත්‍රිය උපන, එහි සාතිත්‍රිය නො ද උපන. කාමාදිවර වූ එහි සද්ධිත්‍රිය ද උපන, සාතිත්‍රිය ද උපන.

යම් තැනෙකු සානින්ද්‍රිය උපත්තො වී නම් එහි පඤ්ඤාන්ද්‍රිය ...
මනින්ද්‍රිය උපත්තො යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මිනිත්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි සාතිත්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ එහි මිනිත්‍රිය උපන, එහි සාතිත්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ එහි මිනිත්‍රිය ද උපන, සාතිත්‍රිය ද උපන.

66. යම් තැනෙකැ ඉසින්නිය උපන්නෙ වී නම් එහි පුරිසින්නිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපන්නේ වී නම් එහි ඉසිත්‍රිය
උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ ...

67. යම් තැනෙකු පුරිසින්නිය උපන්නෙ වී නම් එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ ජීවිතීන්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි පුරිෂිත්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය උපන, එහි පුරිෂිත්ද්‍රිය නො ද උපන. කාලාවචර වූ එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය ද උපන, පුරිෂිත්ද්‍රිය ද උපන.

යම් තැනෙකු පුරිසිත්‍රිය උපන්නේ වී නම් එහි සොමනස්සිත්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ථිය උපන්නෙ වී නම් එහි පුරිසිත්ථිය උපන්නේ යැ යත්. රූපාවචර වූ එහි සොමනස්සිත්ථිය උපන, එහි පුරිසිත්ථිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ එහි සොමනස්සිත්ථිය ද උපන, පුරිසිත්ථිය ද උපන.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ථිය උපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්ථිය ... සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි පුරිසිත්ථිය උපන්නේ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි මනින්ද්‍රිය උපන, එහි පුරිසිත්ථිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ එහි මනින්ද්‍රිය ද උපන, පුරිසිත්ථිය ද උපන.

68. යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්ථිය උපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සිත්ථිය උපන්නේ යැ යත්: අසංඥාසක වූ එහි ජීවිතිත්ථිය උපන, එහි සොමනස්සිත්ථිය නො ද උපන. චතුර්ඛාර, පඤ්චාචාර වූ එහි ජීවිතිත්ථිය ද උපන, සොමනස්සිත්ථිය ද උපන.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ථිය උපන්නෙ වී නම් එහි ජීවිතිත්ථිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්ථිය උපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්ථිය... සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: අසංඥාසක වූ එහි ජීවිතිත්ථිය උපන, එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපන. චතුර්ඛාර පඤ්චාචාර වූ එහි ජීවිතිත්ථිය ද උපන, මනින්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි ජීවිතිත්ථිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

69. යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ථිය උපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්ථිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ථිය උපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සිත්ථිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ථිය උපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්ථිය... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සිත්ථිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

70. යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ථිය උපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනින්ද්‍රිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්ථිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

71. යකු සඳිනිය. උපුල්ලු තකු පඤ්ඤිනිය. -පෙ- මනිනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

යකු වා පන මනිනිය. උපුල්ලු තකු සඳිනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

72. යකු පඤ්ඤිනිය. උපුල්ලු තකු මනිනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

යකු වා පන මනිනිය. උපුල්ලු තකු පඤ්ඤිනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා. (අනුලොමභිකාස)

73. යසස යකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු තසස තකු සොතිනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

යසස වා පන යකු සොතිනිය. උපුල්ලු තසස තකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

යසස යකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු තසස තකු සාතිනිය. උපුල්ලු'ති: රුපාවචරානං. තෙසං තකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු, නො ව තෙසං තකු සාතිනිය. උපුල්ලු. කාමාවචරානං. තෙසං තකු චක්ඛුනියඤ්ඤි උපුල්ලු, සාතිනියඤ්ඤි උපුල්ලු.

යසස වා පන යකු සාතිනිය. උපුල්ලු තසස තකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

යසස යකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු තසස තකු ඉත්තිනිය. -පෙ- පුරිසිනිය. උපුල්ලු'ති: රුපාවචරානං. තෙසං තකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු, නො ව තෙසං තකු පුරිසිනිය. උපුල්ලු. කාමාවචරානං. තෙසං තකු චක්ඛුනියඤ්ඤි උපුල්ලු. පුරිසිනියඤ්ඤි උපුල්ලු.

යසස වා පන යකු පුරිසිනිය. උපුල්ලු තසස තකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

යසස යකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු තසස තකු ජීවිතිනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

යසස වා පන යකු ජීවිතිනිය. උපුල්ලු තසස තකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු'ති: අසඤ්ඤාසකානං. අරුපානං. තෙසං තකු ජීවිතිනිය. උපුල්ලු, නො ව තෙසං තකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු. පඤ්ඤා-වොකාරානං. තෙසං තකු ජීවිතිනියඤ්ඤි උපුල්ලු, චක්ඛුනියඤ්ඤි උපුල්ලු.

යසස යකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු තසස තකු සොමනස්සිනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

යසස වා පන යකු සොමනස්සිනිය. උපුල්ලු තසස තකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

යසස යකු චක්ඛුනිය. උපුල්ලු තසස තකු උපෙකඛිනිය. උපුල්ලු'ති: ආමනනා.

71. යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය උපන්නෙ වී නම් එහි පඤ්ඤිත්තිය... මනින්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්තිය උපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

72. යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තිය උපන්නෙ වී නම් එහි මනින්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්තිය උපන්නෙ වී නම් එහි පඤ්ඤිත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ. (අනුලොම ඔකාස)

73. යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොතිත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතිත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ඝාතීත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි චක්ඛුත්තිය උපන, ඔවුනට එහි ඝාතීත්තිය නො ද උපන, කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි චක්ඛුත්තිය ද උපන, ඝාතීත්තිය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝාතීත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ඉතීත්තිය... පුරිසිත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි චක්ඛුත්තිය උපන, ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි චක්ඛුත්තිය ද උපන, පුරිසිත්තිය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ජීවිතීත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතීත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: අසංඤ්‍යක වූ අරූප වූ ඔවුනට එහි ජීවිතීත්තිය උපන, ඔවුනට එහි චක්ඛුත්තිය නො ද උපන. පඤ්ච-වොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතීත්තිය ද උපන, චක්ඛුත්තිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යසස වා පන යතු උපෙකක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිතං නසස තතු
විකල්පන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිතං'ති: අරුභානං තෙසං තතු උපෙකක්ඛන්ද්‍රියං
උප්පජ්ජිතං, නො ව ටෙසං තතු විකල්පන්ද්‍රියං උප්පජ්ජිතං. පඤ්ච-
චොකාරානං තෙසං තතු උපෙකක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච උප්පජ්ජිතං, විකල්පන්ද්‍රියංඤ්ච
උප්පජ්ජිතං.

යහස යනු වැඩිදිය. උපුප්පු තහස තනු සර්පය. -පෙ-
පඤ්ඤය. -පෙ- මිනිස්. උපුප්පු: 'භි: භාමනනා.

[illegible]

74. යසස යස සානිජ්‍යය. උපුප්පික තසස තස ඉන්ද්‍රියය.
උපුප්පිකා'ති: ආමනාතා.

යසස වා පත යස ඉතින්ද්‍රියං. උපුප්පිත තසස තස සාතින්ද්‍රියං.
උපුප්පිතාති: ආමනතා.

යසසි යසසි සානිජ්‍යයං උප්පජ්ඣතං තසසි තසසි පුරිසිනිජ්‍යයං
උප්පජ්ඣතා'ති: ආමනනං.

යနေ့ වි၊ පන යකු පුරිසිဉ်းဝံ. ဂဉ္ဇ ဟိကံ ဘန္ဓိ ဘကံ ဓာဘိဉ်းဝံ.
ဂဉ္ဇ ဟိကံ 'ဘိ' ဧဝံဓာ.

යසස යතු සාහිත්‍යය උපුල් තසස තතු ජීවිතීන්‍යය උපුල්-
තා'ති: ආමනනා.

යසස වා පන යස පීචිතින්ද. උපුජ්ජු තසස තස ඝාතින්ද. උපුජ්ජුකා'ති: රුපාවචරානං අරුපාවචරානං තෙසං තස පීචිතින්ද. උපුජ්ජු, නො ව තෙසං තස ඝාතින්ද. උපුජ්ජු, කාමාවචරානං තෙසං තස පීචිතින්ද. උපුජ්ජු, ඝාතින්ද. උපුජ්ජු.

යයයි යනු ආනන්දියං උපපත්තං තසං තත් සොමනස්සන්දියං
උපපත්තා'ති: ආමනා.

යසස වා පන යත් සොමනස්සිත්‍රියං. උපුජ්ජත් තස්ස තත් සානිත්‍රියං. උපුජ්ජත්වාති: රූපාවචරානං. තෙසං තත් සොමනස්සිත්‍රියං. උපුජ්ජත්, නො ච තෙසං. තත් සානිත්‍රියං. උපුජ්ජත්. කාමාවචරානං. තෙසං. තත් සොමනස්සිත්‍රියංඤ්ඤි උපුජ්ජත්, සානිත්‍රියංඤ්ඤි උපුජ්ජත්.

යසස යළි සාහිත්‍යය. උපුප්‍රාස තසස තළු උපෙතක් නිදිය.
උපුප්‍රාසා'ති: ආමනාතු.

යසස වා පත යතු උපෙක්කන්ද්‍රියං. උප්පජ්ජතු නසස තතු
සානිද්දියං. උප්පජ්ජතු'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තතු
උපෙක්කන්ද්‍රියං. උප්පජ්ජතු, නො ව තෙසං තතු සානිද්දියං. උප්පජ්ජතු.
කාමාවචරානං තෙසං තතු උපෙක්කන්ද්‍රියංඤ්ඤි උප්පජ්ජතු, සානිද්දියංඤ්ඤි
උප්පජ්ජතු.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්කින්නිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි වක්බුන්නිය උපන්නෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි උපෙක්කින්නිය උපන, ඔවුනට එහි වක්බුන්නිය නො ද උපන. පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්කින්නිය ද උපන, වක්බුන්නිය ද උපන.

යම්කිසිදා යම් තැනෙකැ වක්වුන්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සිද්ධිදිය...පසුකිදිය...මනින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්නට යම් තැනෙකැ මනින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි වක්බුන්දිය උපන්නෙ යැ යත්: අරුප වූ ඔවුනට එහි මනින්දිය උපන, ඔවුනට එහි වක්බුන්දිය නො ද උපත. පඤ්චවෛකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්දිය ද උපන, වක්බුන්දිය ද උපන.

74. යම්කිහිට යම් තැනෙකැ සානින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහිට එහි ඉසීන්දිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉඳින්දිය උපන්නෙ වී නම්
ඔහට එහි ආතින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිනිදිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පුරිසිනිදිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සාතින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකු සානිත්වය උපන්න වී නම් ඔහට එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය උපන්න යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්නට යම් තැනෙකැ පිවිතින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සානින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පිවිතින්දිය උපන, ඔවුනට එහි සානින්දිය නොද. උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පිවිතින්දිය ද උපන, සානින්දිය ද උපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සාතින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනයස්සින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ඝාතින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය උපන, ඔවුනට එහි ඝාතින්දිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය ද උපන, ඝාතින්දිය ද උපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සාතින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්දිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්ගේ යම් තැනෙකැ උපෙක්කින්නිය උපන්නෙ වී නම් ඔහුට එහි සානිත්වය උපන්නෙ යැ යක්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්කින්නිය උපන, ඔවුනට එහි සානිත්වය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්කින්නිය ද උපන, සානිත්වය ද උපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍යය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සාතිත්‍යය උපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය උපන, ඔවුනට එහි සාතිත්‍යය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය ද උපන, සාතිත්‍යය ද උපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පසුබින්නිය... මනින්දිය උපන්නෙ යැ යක්: එසේ යැ.

යළි යමක්ඟට යම් තැනෙකැ මනින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ඝානින්දිය උපන්නෙ යැ යක්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි මනින්දිය උපන, ඔවුනට එහි ඝානින්දිය නො ද උපන, කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි මනින්දිය ද උපන, ඝානින්දිය ද උපන.

75. යම්කිසි යම් තැනෙකු ඉසිත්දිය උපන්නේ වී නම් ඔහුට එහි ප්‍රවිසිත්දිය උපන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකු පුරිසිත්දිය උපන්නේ වී නම් ඔහට එහි ඉඩිත්දිය උපන්නේ යැ යක්: එසේ යැ...

76 යම්කිසිදු යම් තැනෙකැ පුරිසින්දිය උපන්න වී නම් ඔහුට එහි ජීවිතින්දිය උපන්න යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක් හට යම් කැනෙකැ පිවිතින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහුට එහි පුරිසින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පිවිතින්දිය උපන, ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පිවිතින්දිය ද උපන, පුරිසින්දිය ද උපන.

යමක්හට යම් තැනෙකු පුරිසින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්ව යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පුරිසින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය උපන, ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය ද උපන, පුරිසින්දිය ද උපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්දිය උපන්නේ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්දිය... සද්ධිත්දිය... පඤ්ඤිත්දිය... මතිත්දිය උපන්නේ යැ යත්. එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මිනින්දිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පුරිසින්දිය උපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි මිනින්දිය උපන, ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නො ද උපන, කාමා-වචර වූ ඔවුනට එහි මිනින්දිය ද උපන, පුරිසින්දිය ද උපන.

77. යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥයකුයනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපත, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපත. සෙසු චතුරොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපත, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපත.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපන්නෙ යැ යත්. අසංඥයකු වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපත, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපත. චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපත. උපෙක්ඛිත්තිය ද උපත.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය ... පඤ්ඤිත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: අසංඥයකු වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපත, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය නො ද උපත. චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපත, පඤ්ඤිත්තිය ද උපත.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: අසංඥයකු වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපත, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපත. චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපත, මනින්ද්‍රිය ද උපත.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

78. යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපත, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපත. සෙසු චතුරොකාර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද උපත, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපත.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය ... පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යසස වා පන යත් මනිජ්ජයං උප්පජ්ජත් තසස තත් සොම-
නසසිජ්ජයං උප්පජ්ජත්තා'ති: සුඛවාසානං දුතියෙ විතෙත වත්තමානෙ
තෙසං තත් මනිජ්ජයං උප්පජ්ජත්, නො ව තෙසං තත් සොම-
නසසිජ්ජයං උප්පජ්ජත්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්ඤාචොකාරානං
තෙසං තත් මනිජ්ජයඤ්ඤා උප්පජ්ජත්, සොමනසසිජ්ජයඤ්ඤා උප්පජ්ජත්.

79. යසස යත් උපෙක්ඛිජ්ජයං උප්පජ්ජත් තසස තත් සඤ්ඤිජ්ජයං
-පෙ- පඤ්ඤිජ්ජයං -පෙ- මනිජ්ජයං උප්පජ්ජත්තා'ති: ආමන්තා.

යසස වා පන යත් මනිජ්ජයං උප්පජ්ජත් තසස තත් උපෙක්ඛි-
ජ්ජයං උප්පජ්ජත්තා'ති: ආමන්තා.

80. යසස යත් සඤ්ඤිජ්ජයං උප්පජ්ජත් තසස තත් පඤ්ඤිජ්ජයං
-පෙ- මනිජ්ජයං උප්පජ්ජත්තා'ති: ආමන්තා.

යසස වා පන යත් මනිජ්ජයං උප්පජ්ජත් තසස තත් සඤ්ඤිජ්ජයං
උප්පජ්ජත්තා'ති: ආමන්තා.

81. යසස යත් පඤ්ඤිජ්ජයං උප්පජ්ජත් තසස තත් මනිජ්ජයං
උප්පජ්ජත්තා'ති: ආමන්තා.

යසස වා පන යත් මනිජ්ජයං උප්පජ්ජත් තසස තත් පඤ්ඤිජ්ජයං
උප්පජ්ජත්තා'ති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

82. යසස චක්ඛුජ්ජයං න උප්පජ්ජත් තසස සොතිජ්ජයං න
උප්පජ්ජත්තා'ති: නත්ති.

යසස වා පන සොතිජ්ජයං න උප්පජ්ජත් තසස චක්ඛුජ්ජයං න
උප්පජ්ජත්තා'ති: නත්ති.

යසස චක්ඛුජ්ජයං න උප්පජ්ජත් තසස ඝාතිජ්ජයං න උප්පජ්ජ-
ත්තා'ති: නත්ති.

යසස වා පන ඝාතිජ්ජයං න උප්පජ්ජත් තසස චක්ඛුජ්ජයං න
උප්පජ්ජත්තා'ති: නත්ති.

යසස චක්ඛුජ්ජයං න උප්පජ්ජත් තසස ඉත්තිජ්ජයං -පෙ- පුරිසිජ්ජයං
න උප්පජ්ජත්තා'ති: නත්ති.

යසස වා පන පුරිසිජ්ජයං න උප්පජ්ජත් තසස චක්ඛුජ්ජයං න
උප්පජ්ජත්තා'ති: නත්ති.

යසස චක්ඛුජ්ජයං න උප්පජ්ජත් තසස ජීවිතිජ්ජයං න උප්පජ්ජ-
ත්තා'ති: නත්ති.

යසස වා පන ජීවිතිජ්ජයං න උප්පජ්ජත් තසස චක්ඛුජ්ජයං න
උප්පජ්ජත්තා'ති: නත්ති.

යසස චක්ඛුජ්ජයං න උප්පජ්ජත් තසස සොමනසසිජ්ජයං න
උප්පජ්ජත්තා'ති: නත්ති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මෙනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපන, සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපන. සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපන.

79. යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධින්ද්‍රිය ... පඤ්ඤින්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

80. යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤින්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

81. යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤින්ද්‍රිය උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්‍රභංගලෝකාස)

82. යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට සොතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට සොතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට ඝාතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට ඝාතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට ඉක්ඛින්ද්‍රිය ... පුරිසින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට පුරිසින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යස්ස වා පන සොමනස්සන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: නත්ති.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: නත්ති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: නත්ති.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස සඤ්ඤන්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤන්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: නත්ති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: නත්ති.

83-89. යස්ස සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස ඉන්ද්‍රියන්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසන්ද්‍රියං -පෙ- ජීවිතින්ද්‍රියං -පෙ- සොමනස්සන්ද්‍රියං -පෙ- උපෙක්ඛන්ද්‍රියං -පෙ- සඤ්ඤන්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤන්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: නත්ති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: නත්ති.

90. යස්ස පඤ්ඤන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: නත්ති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තස්ස පඤ්ඤන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: නත්ති. (පච්චතිකප්පගගල)

91. යත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තත් සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: ආමන්තා.

යත් වා පන සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: ආමන්තා.

යත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තත් සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: ආමන්තා.

යත් වා පන සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: රූපාවචරෙ තත් සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති, නො ච තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති. අසඤ්ඤාසංතෙ අරූපෙ තත් සාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති, චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති.

යත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තත් ඉන්ද්‍රියන්ද්‍රියං -පෙ- පුරිසන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: ආමන්තා.

යත් වා පන පුරිසන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති: රූපාවචරෙ තත් පුරිසන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති, නො ච තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති. අසඤ්ඤාසංතෙ අරූපෙ තත් පුරිසන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති, චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යමක්හට වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තදිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යමක්හට වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට සද්ධිත්තදිය ... පඤ්ඤිත්තදිය ... මනිත්තදිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට මනිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

83-89. යමක්හට සානිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට ඉඤ්ඤිත්තදිය ... පුරිසිත්තදිය ... ජිව්හිත්තදිය ... සොමනස්සිත්තදිය ... උපෙක්ඛිත්තදිය ... සද්ධිත්තදිය ... පඤ්ඤිත්තදිය ... මනිත්තදිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට මනිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට සානිත්තදිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

90. යමක්හට පඤ්ඤිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට මනිත්තදිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමක්හට මනිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට පඤ්ඤිත්තදිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත. (පට්ඨනකප්‍රශංච)

91. යම් තැනෙකැ වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සිත්තදිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්තදිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සානිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සානිත්තදිය නූපන, එහි වක්ඛන්දිය නො ද නූපන, අසංඤ්ඤා වූ අරූප වූ එහි සානිත්තදිය ද නූපන, වක්ඛන්දිය ද නූපන.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි ඉඤ්ඤිත්තදිය ... පුරිසිත්තදිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තදිය නූපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි පුරිසිත්තදිය නූපන, එහි වක්ඛන්දිය නො ද නූපන, අසංඤ්ඤා වූ අරූප වූ එහි පුරිසිත්තදිය ද නූපන, වක්ඛන්දිය ද නූපන.

ယခု ဝါဆိုလအတွင်း ဘဝဗျူဟာကို အသုံးပြုပြီး ဘဝဗျူဟာကို အသုံးပြု
သောအခါ ဝါဆိုလအတွင်း

යකු වා පන පිවිතින්ය. න උසු පිසින තකු වනනින්ය. න
උසු පිසිනා'ති: නකු.

යකු වනබැඳිය යන උපායයක් තම සොමනසිසිඳිය යන උපායයක් බි. ආමතය.

යකු වා පන සොමනසේන්ද්‍රියං න උසුළුති තකු වකඛුන්ද්‍රියං න උසුළුති'ති: ආමානා.

යනු වනබැඳිය. න උපප්පිති තනු උපෙක්ඛන්ද්‍රිය. න උපප්පි-
තා'ති: අරුථෙ තනු වක්ඛන්ද්‍රිය. න උපප්පිති, නො ව තනු
උපෙක්ඛන්ද්‍රිය. න උපප්පිති. අසංඝස්සගො තනු වක්ඛන්ද්‍රියඤ්චි න
උපප්පිති, උපෙක්ඛන්ද්‍රියඤ්චි න උපප්පිති.

සඳු වා පන උපකඩ්දියං න උපුප්පිකි තඤ්ච චක්ඛ්දියං න උපුප්පිකා'ති: ආමනානා.

යනු වචනවිද්‍යාමය න උපහරණය තන සහතිකය. -පෙ- පසුබලනය. -පෙ- මතිය. න උපහරණය: අරුපෙ තන වචනවිද්‍යාමය න උපහරණය, නො ව තන මතිය. න උපහරණය. අසංගතය. තන වචනවිද්‍යාමය න උපහරණය, මතිය න උපහරණය.

යකු වා පන මිනිසුය. න උපුටුකු තකු වනබුදුය. න උපුටුකු'ති: ආමනා.

92. යකඩ ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තකං ඉතින්ද්‍රියං - ෧෪ - පුරිඨින්ද්‍රියං
න උපපජ්ජති'ති: ආමනාසා.

යකු වා පන පුරිසිඳියං න උසුළුකු තකු සාතිඳුයං න
උසුළුකු'ති: ආමනතා.

ယခု ဇာတ်ညွှန်း ဘ ငှက်ငှက် ကလေး ခံစားရမည့် ဘ ငှက်ငှက်ကလေးကို ငှက်ငှက်ကလေး

යඳු වා පන ජීවිතීන්ද්‍රියං න උඤ්ජේඤ්ඤා තඤ්ඤා භානිතීන්ද්‍රියං න උඤ්ජේඤ්ඤා'ති: නතී.

යකු සානිනිය ය. න උපාප්ති තන සොමනසානිනිය ය. න උපා-
ප්තිකා'ති: රූපාච්චරෙ තන සානිනිය ය. න උපාප්ති, නො ව තන
සොමනසානිනිය ය. න උපාප්ති. අසංකප්පනෙ අරූපෙ තන
සානිනිය ය. න උපාප්ති, සොමනසානිනිය ය. න උපාප්ති.

යකු වා පන සොමනසිඤ්ජයං න උප්පජ්ජති තකු සාතිඤ්ජයං
න උප්පජ්ජති'ති: ආමනනා.

යනු සාහිත්‍යය. න උපාප්ති තනු උපෙකතින්ය. න උපාප්ති-
 කා'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තනු සාහිත්‍යය. න උපාප්ති,
 නො ව තනු උපෙකතින්ය. න උපාප්ති. අසංකල්පනෙ තනු
 සාහිත්‍යයෙහි න උපාප්ති, උපෙකතින්යෙහි න උපාප්ති.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: උපන.

යළි යම් තැනෙක ජීවිතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: අරූප වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන, එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නො ද නූපන. අසංඥයකු වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන, උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය ද නූපන.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්තන්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: අරූප වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන, එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපන. අසංඥයකු වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන, මනින්ද්‍රිය ද නූපන.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

92. යම් තැනෙක සානින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි ඉඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය ... පුරිසිත්තන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සානින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සානින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: උපන.

යළි යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සානින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යම් තැනෙකැ සානින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සානින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ, එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපන්නෙ යැ. අසංඥයකු යැ අරූප යැ යන එහි සානින්ද්‍රිය ද නූපන, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපන.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සානින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සානින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි සානින්ද්‍රිය නූපන, එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නො ද නූපන, අසංඥයකු වූ එහි සානින්ද්‍රිය ද නූපන, උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය ද නූපන.

යකු වා පන උපෙකිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු සාතිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: ආමනනා.

යකු සාතිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු සංඛිත්‍යයං -පෙ- පඤ්ඤිත්‍යයං -පෙ- මනිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ තකු සාතිත්‍යයං න උපපජ්ඣති, නො ව තකු මනිත්‍යයං න උපපජ්ඣති. අසඤ්ඤාසන්නෙ තකු සාතිත්‍යයං ඤාති න උපපජ්ඣති, මනිත්‍යයං ඤාති න උපපජ්ඣති.

යකු වා පන මනිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු සාතිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: ආමනනා.

93. යකු ඉත්‍යිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: ආමනනා.

යකු වා පන පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු ඉත්‍යිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: ආමනනා. -පෙ-

94. යකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු ජිවිතිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: උපපජ්ඣති.

යකු වා පන ජිවිතිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: නකු.

යකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු සොමනස්සිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: රුපාවචරෙ තකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති, නො ව තකු සොමනස්සිත්‍යයං න උපපජ්ඣති. අසඤ්ඤාසන්නෙ අරුපෙ තකු පුරිසිත්‍යයං ඤාති න උපපජ්ඣති, සොමනස්සිත්‍යයං ඤාති න උපපජ්ඣති.

යකු වා පන සොමනස්සිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු පුරිසිත්‍යයං උපපජ්ඣති: ආමනනා.

යකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු උපෙකිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ තකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති, නො ව තකු උපෙකිත්‍යයං න උපපජ්ඣති. අසඤ්ඤාසන්නෙ තකු පුරිසිත්‍යයං ඤාති න උපපජ්ඣති, උපෙකිත්‍යයං ඤාති න උපපජ්ඣති.

යකු වා පන උපෙකිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: ආමනනා.

යකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු සංඛිත්‍යයං -පෙ- පඤ්ඤිත්‍යයං -පෙ- මනිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ තකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති, නො ව තකු මනිත්‍යයං න උපපජ්ඣති. අසඤ්ඤාසන්නෙ තකු පුරිසිත්‍යයං ඤාති න උපපජ්ඣති, මනිත්‍යයං ඤාති න උපපජ්ඣති.

යකු වා පන මනිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු පුරිසිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: ආමනනා.

95. යකු ජිවිතිත්‍යයං න උපපජ්ඣති තකු සොමනස්සිත්‍යයං න උපපජ්ඣති: නකු.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි ඝාතිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ ඝාතිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්තදිය ... පඤ්ඤිත්තදිය ... මනිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි ඝාතිත්තදිය නුපන, එහි මනිත්තදිය නො ද නුපන. අසංඤ්‍යක වූ එහි ඝාතිත්තදිය ද නුපන, මනිත්තදිය ද නුපන.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි ඝාතිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

93. යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි ඉක්ඛිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ ...

94 යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි ජිවිතිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: උපන.

යළි යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි පුරිසිත්තදිය නුපන, එහි සොමනස්සිත්තදිය නො ද නුපන. අසංඤ්‍යක වූ අරූප වූ එහි පුරිසිත්තදිය ද නුපන, සොමනස්සිත්තදිය ද නුපන.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි පුරිසිත්තදිය නුපන, එහි උපෙක්ඛිත්තදිය නො ද නුපන. අසංඤ්‍යක වූ එහි පුරිසිත්තදිය ද නුපන, උපෙක්ඛිත්තදිය ද නුපන.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්තදිය ... පඤ්ඤිත්තදිය ... මනිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි පුරිසිත්තදිය නුපන, එහි මනිත්තදිය නො ද නුපන. අසංඤ්‍යක වූ එහි පුරිසිත්තදිය ද නුපන, මනිත්තදිය ද නුපන.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි පුරිසිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

95. යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්තදිය නුපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සිත්තදිය නුපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යනු වා පන සොමස්සද්දියං න උප්පජ්ජිතං තනු ජිවිතිද්දියං
න උප්පජ්ජිතා'ති: උප්පජ්ජිතං.

යකු ජීවිතිය. න උපායයකු තකු උපකරණය. -ප-
සරිය. -ප- පකු. -ප- මිනිය. න උපායයකු. තකු.

යකු වී පහ මිනිස්සුන් න උදාසීනතා තනු පිළිබිඳිය යුතු න
උදාසීනතා 'ති' උදාසීනතා.

96. යකු මොමනාස්සියි යං න උප්පජ්ඣති තත් උප්පකම් යං
න උප්පජ්ඣතා'ති: ආමාණා.

යකු වා පන උපෙකඩ්දියං න උසුජ්ඣාදා නකු සොමි-
නසුජ්ඣාදියං න උසුජ්ඣාදා'ති: ආමනනා.

යනු මහාමනස්සාදියං න උප්පජ්ඣති තනු සභිදියං - මෙ-
උප්පජ්ඣදියං - මෙ- මනිදියං න උප්පජ්ඣති'ති: ආමනනා.

යකු වා පන මිනිස්සු. න උපප්පිකු තකු සොමනස්සු. න උපප්පිකු. ති: ආමනා.

97. යකඩ උපෙකඩිනිය. න උපුප්පුකඩි තකඩි සකඩිනිය. -පෙ-
 ප-කඩිනිය. -පෙ- මතිනිය. න උපුප්පුකඩි'ති. ආමනාත).

යනු වා පන මිනිසුන් න උසැප්පින තනු උපෙකිණිය න
උසැප්පිනා'ති: ආමිනා.

98. යහ පုပ္ဖိန္ද්‍රියං න උපප්පිති තත් පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ-
මනින්ද්‍රියං න උපප්පිතා'ති: ආමනනා.

[illegible]

99. යක පඤ්ඤාදියං න උසස්සකු තකු මනිදියං න උසස්සකු-
කා'ති: ආමනායා.

යඤ්චා පන මනිජ්ජයං න උපපජ්ජිතං තඤ්ච පඤ්ඤාජ්ජයං න
උපපජ්ජිතා'ති: ආමනනා. (පච්චතිකම්මාස)

100. යහසි යත චතඛ්ඤියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත සොති-
ඤියං න උප්පජ්ජතා'ති: ආමනනා.

යසසි වා පන යතු සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣති තසසි තතු
වකඛ්ඤ්දියං න උප්පජ්ඣතා'ති: ආමනනා.

යහස යනු එකඟිත්වය න උපායයන් තහස තනු හානිත්වය න
උපායයන් 'ති' අමතනා.

යසස වා පන යනු සාහිත්‍යය. න උපාප්ති ත්‍යාග තත්ව ව්‍යාප්තිය. න උපාප්ති ත්‍යාග තත්වය. රුපාවටරාත. තෙස. තත්ව සාහිත්‍යය. න උපාප්ති ත්‍යාග ව. තෙස. තත්ව ව්‍යාප්තිය. න උපාප්ති ත්‍යාග. සුඛවාසාන. අසංකප්පනාන. අරුපාන. තෙස. තත්ව සාහිත්‍යය. න උපාප්ති ත්‍යාග. ව්‍යාප්තිය. න උපාප්ති ත්‍යාග.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි ජීවිතිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: උපන.

යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්දිය ... සද්ධිත්දිය ... පඤ්ඤිත්දිය ... මනිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි ජීවිතිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: උපන.

96. යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්දිය ... පඤ්ඤිත්දිය ... මනිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සොමනස්සිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

97. යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්දිය ... පඤ්ඤිත්දිය ... මනිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි උපෙක්ඛිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

98. යම් තැනෙකැ සද්ධිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි පඤ්ඤිත්දිය... මනිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

99. යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි මනිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් එහි සද්ධිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි. (පවුනික ඔකාස යි.)

100. යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොතිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ඝාතිත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝාතිත්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතිත්දිය නූපන, ඔවුනට එහි චක්ඛුත්දිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස යැ අසංඝසන්ධි යැ අරූප යැ යන ඔවුනට එහි ඝාතිත්දිය ද නූපන, චක්ඛුත්දිය ද නූපන.

යමක්භව යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්ද්‍රිය ... පුරිසිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස යැ අසංඥසක යැ අරූප යැ යන ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපන, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්භව යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: අසංඥසක යැ අරූප යැ යන ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන. ඔවුනට එහි ජීවිතිත්ද්‍රිය නො ද නූපන, ශුද්ධාවාස වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන. ජීවිතිත්ද්‍රිය ද නූපන.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භව යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භව සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භව යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස යැ අසංඥසක යැ යන ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපන.

යළි යමක්භව උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භව යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස යැ අසංඥසක යැ යන ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන, මනින්ද්‍රිය ද නූපන.

යළි යමක්භව මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

101. යමක්භව යම් තැනෙකැ සානිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සානිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භව යම් තැනෙකැ සානිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යහස වා පත යක පුරිසිඤ්ඤා න උපපජ්ඣති තසසි තක
සාතිඤ්ඤා න උපපජ්ඣති: ආමානා.

යහස යනු සාතින්ද්‍රියය න උපපජ්ජිත කසස තත්ව පිවිතින්ද්‍රියය
න උපපජ්ජිතා'ති: රුපාවචරානං අරුපාවචරානං තෙසං තත්ව සාතින්ද්‍රියය
න උපපජ්ජිත, නො ව තෙසං තත්ව පිවිතින්ද්‍රියය න උපපජ්ජිත.
සුඛාවාසානං තෙසං තත්ව සාතින්ද්‍රියයඤ්ඤා න උපපජ්ජිත, පිවිතින්ද්‍රියයඤ්ඤා
න උපපජ්ජිත.

යසසි වා පන යසු ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තසසි තසු සාතින්ද්‍රියං
න උපපජ්ඣති'ති: ආමනාසා.

යසස යකු ඝානිත්‍රියං. න උපපජ්ඣ තසු තකු සොමනසස්සුත්‍රියං.
න උපපජ්ඣත්තා'ති: රුපාවචරානං තෙසං තකු ඝානිත්‍රියං. න උපපජ්ඣත්තා,
නො ච තෙසං තකු සොමනසස්සුත්‍රියං. න උපපජ්ඣත්තා, සුඛාවාසානං
අසකස්සත්තානං අරුපානං තෙසං තකු ඝානිත්‍රියස්සුත්‍රියං. න උපපජ්ඣත්තා,
සොමනසස්සුත්‍රියස්සුත්‍රියං. න උපපජ්ඣත්තා.

යහසි වා පත යනු සොමනසාර්‍යය නිදහස්ව තිබිය යුතු බව
සානිද්‍රිය නිදහස්ව තිබිය යුතු බව.

යසස යනු සාහිත්‍යය. න උපප්‍රේම තසස තනු උපෙකතින්දය. න උපප්‍රේමා'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තනු සාහිත්‍යය. න උපප්‍රේම, නො ව තෙසං තනු උපෙකතින්දය. න උපප්‍රේම. සුඛවාසානං අසුඛසන්තානං තෙසං තනු සාහිත්‍යයකචි න උපප්‍රේම, උපෙකතින්දයකචි න උපප්‍රේම.

යසස වා පන යතු උපකර්ණය න උපුප්පතු තසස තතු
සාතින්ය න උපුප්පතු'ති: ආමනතා.

යසස යසස සානිඤ්ඤං න උපපජ්ඣති තසස තසස සග්ග්ඤ්ඤං - ෧෪ -
 පඤ්ඤාඤ්ඤං - ෧෪ - මනිඤ්ඤං න උපපජ්ඣති'ති' රූපාවචරානං
 අරූපාවචරානං තෙසං තසස සානිඤ්ඤං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං
 තසස මනිඤ්ඤං න උපපජ්ඣති. සුඤ්ඤාචාරානං අසංඝර්ශ්ණානං තෙසං
 තසස සානිඤ්ඤං න උපපජ්ඣති, මනිඤ්ඤං න උපපජ්ඣති.

යහස වා පන යතු ලිනිද්දයං න උපපජ්ඣා කසස තතු
සානිද්දයං න උපපජ්ඣා'ති: අමනා.

102. යක්කු යකු ඉක්බිදියං න උපුජ්ජිතං තක්කු තකු පුරිඬිදියං
න උපුජ්ජිතං 'ති' ආමිනාතා.

යහස වා පන යකු පුරිසිඳියං න උපුජ්ජාඛ තසස තකු
ඉකුඳියං න උපුජ්ජාඛා'ති: ආමනනා - ෧෪ -

103. යක්ෂ යනු පුරිසිත්‍රිය. න උපාස්ත නක්ෂ තනු ජීවිතීත්‍රිය. න උපාස්තාති: රූපාවචරාන. අරූපාචරාන. තෙස. තනු පුරිසිත්‍රිය. න උපාස්ත, නො ව තෙස. තනු ජීවිතීත්‍රිය. න උපාස්ත. සුඛාවාසාන. තෙස. තනු පුරිසිත්‍රියඤ්ඤා න උපාස්ත. ජීවිතීත්‍රියඤ්ඤා න උපාස්ත..

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙක සානිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: රූපාවචර යැ අරූපාවචර යැ යන ඔවුනට එහි සානිත්දිය නූපන, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්දිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස වූ ඔවුනට එහි සානිත්දිය ද නූපන, ජීවිතිත්දිය ද නූපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි සානිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සානිත්දිය නූපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්දිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස යැ අසංඥසක යැ අරූප යැ යන ඔවුනට එහි සානිත්දිය ද නූපන, සොමනස්සිත්දිය ද නූපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි සානිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: රූපාවචර යැ අරූපාවචර යැ යන ඔවුනට එහි සානිත්දිය නූපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්දිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස යැ අසංඥසක යැ යන ඔවුනට එහි සානිත්දිය ද නූපන, උපෙක්ඛිත්දිය ද නූපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි සානිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්දිය ... පඤ්ඤිත්දිය ... මනිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: රූපාවචර යැ අරූපාවචර යැ යන ඔවුනට එහි සානිත්දිය නූපන, ඔවුනට එහි දේනිත්දිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස යැ අසංඥසක යැ යන ඔවුනට එහි සානිත්දිය ද නූපන, මනිත්දිය ද නූපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ දේනිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි සානිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: එසේ යි.

102. යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි පුරිසිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: එසේ යැ ...

103. යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්දිය නූපත්තෙ වී නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්දිය නූපත්තෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්දිය නූපන, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්දිය නො ද නූපන, ශුද්ධාවාස වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්දිය ද නූපන, ජීවිතිත්දිය ද නූපන.

යහස වා පන යතු පිවිතිද්දිය. න උපායෝගී තැන තැන
පුරිසිද්දිය. න උපායෝගී'ති: ආමානා.

[illegible]

යසස වා පන යသ္မိ ဖောဓါဘဏ္ဍိန္ဒြိယံ န ဥပဗ္ဗာသိသ္မိ ဘဏ္ဍိ ဘဏ္ဍိ
ဗုဒ္ဓိဗ္ဗိန္ဒြိယံ န ဥပဗ္ဗာသိသ္မိ' ဘိ: ဇာဓိဗ္ဗာသိ.

යහස යනු පුරිසිනිය, න උපායීය න යහස නු උපෙකනිය. න උපායීයා'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තනු පුරිසිනිය. න උපායීය, නො වී තෙසං තනු උපෙකනිය. න උපායීය. සුඛාවාසානං අසංකෘයනානං තෙසං තනු පුරිසිනියඤ්චි න උපායීය, උපෙකනියඤ්චි න උපායීය.

යහස වා පත යනු උපෙක්ඛිත්‍රියං න උප්ප්‍රාසිතං තහසි තත
පරිච්ඡේදියං න උප්ප්‍රාසිතා'ති: ආමනතා.

යසසි යක් පුරිසිදිය. න උපුල් කසස සඟ්දිය. -පෙ-
පකුකිදිය. -පෙ- මනිදිය. න උපුල් කා'ති: රුපාවිවරානං අරුපා-
විවරානං තෙසං තක් පුරිසිදිය. න උපුල්, නො ව තෙසං තක්
මනිදිය. න උපුල්. සුඤ්චායානං අසකුකසනානං තෙසං තක්
පුරිසිදියකි න උපුල්, මනිදියකි න උපුල්.

යසස වා පන යකු මහින්ද්‍රියං න උපුඤ්ඤා නසස කකු පුරිසිද්දියං
න උපුඤ්ඤා'ති: ආමනනා.

104. යසස යක පිවිතින්දියං න උපුප්පික තසස තක පොම-
නසසින්දියං න උපුප්පිකා'ති: ආමනා.

යසස වා පන යතු සොමනසාන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තසස තතු
ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති'ති: සුඛවාසානං දුකිංස විනො වතනමානෙ
අසකකුසලනානං තෙසං තතු සොමනසාන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, නො ව
තෙසං තතු ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති. සුඛවාසානං උපපත්ති-
විත්තසස උපපාදකමණෙ තෙසං තතු සොමනසාන්ද්‍රියංකථි න උපපජ්ඣති,
ජීවිතින්ද්‍රියංකථි න උපපජ්ඣති.

යසස යස ජීවිතියං න උසාහ්ත තසස තත උපෙකතියං
-පෙ- සඤ්ඤියං -පෙ- පඤ්ඤියං -පෙ- මනියං න උසාහ්-
තාති: ආමනාසා.

යසස වා පන යතු මනිනිය. න උපුප්පත්ත තසස තතු පිවිතිනිය. න උපුප්පත්තා'ති: අසසසසසසනාන. තෙස. තතු මනිනිය. න උපුප්පත්ත, නො ව තෙස. තතු පිවිතිනිය. න උපුප්පත්ත. සුඤ්ඤානාන. උපපත්තවිසමසා උපුප්පත්තතෙ තෙස. තතු මනිනිය. යසස න උපුප්පත්ත, පිවිතිනිය යසස න උපුප්පත්ත.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පීචිතින්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පුරිසින්නදිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්නදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්නදිය නූපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසින්නදිය නූපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්නදිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස වූ අසංඤ්‍යක වූ අරූප වූ ඔවුනට එහි පුරිසින්නදිය ද නූපන, සොමනස්සින්නදිය ද නූපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්නදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පුරිසින්නදිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්නදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛින්නදිය නූපන්නෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසින්නදිය නූපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්නදිය නො ද නූපන, ශුද්ධාවාස වූ අසංඤ්‍යක වූ ඔවුනට එහි පුරිසින්නදිය ද නූපන, උපෙක්ඛින්නදිය ද නූපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛින්නදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පුරිසින්නදිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්නදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධින්නදිය ... පඤ්ඤින්නදිය ... මනින්දිය නූපන් න යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසින්නදිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්දිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස වූ අසංඤ්‍යක වූ ඔවුනට එහි පුරිසින්නදිය ද නූපන, මනින්දිය ද නූපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පුරිසින්නදිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

104. යමක්හට යම් තැනෙකැ පීචිතින්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්නදිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්නදිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පීචිතින්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයට දේශනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඤ්‍යකයනට ද යි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්නදිය නූපන, ඔවුනට එහි පීචිතින්දිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයට උපපත්ති විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්නදිය ද නූපන, පීචිතින්දිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පීචිතින්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛින්නදිය ... සද්ධින්නදිය ... පඤ්ඤින්නදිය ... මනින්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්දිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පීචිතින්දිය නූපන්නෙ යැ යත්: අසංඤ්‍යක වූ ඔවුනට එහි මනින්දිය නූපන, ඔවුනට එහි පීචිතින්දිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයට උපපත්ති විත්තයාගේ උත්පාදකත්වයෙහි ඔවුනට එහි මනින්දිය ද නූපන, පීචිතින්දිය ද නූපන.

105. යස්ස යත් සොමනස්ස ඥයං න උප්පජ්ඣත්තං තස්ස තත් සොමනස්ස ඥයං -පෙ- සඤ්ඤා ඥයං -පෙ- මනිඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං'ති: සුඤ්ඤාචාරාමානං දුතියං විකෙතං විකතං තො තෙසං තත් සොමනස්ස ඥයං න උප්පජ්ඣත්තං, නො ච තෙසං තත් මනිඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං. සුඤ්ඤාචාරාමානං උප්පජ්ඣත්තං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් සොමනස්ස ඥයං න උප්පජ්ඣත්තං, මනිඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං.

යස්ස චා පන යත් මනිඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං තස්ස තත් සොමනස්ස ඥයං න උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා.

106. යස්ස යත් උප්පෙකඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං තස්ස තත් සඤ්ඤා ඥයං -පෙ- පඤ්ඤා ඥයං -පෙ- මනිඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා.

යස්ස චා පන යත් උප්පෙකඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං තස්ස තත් උප්පෙකඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා.

107. යස්ස යත් සඤ්ඤා ඥයං න උප්පජ්ඣත්තං තස්ස තත් පඤ්ඤා ඥයං -පෙ- මනිඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා.

යස්ස චා පන යත් මනිඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං තස්ස තත් සඤ්ඤා ඥයං න උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා.

108. යස්ස යත් පඤ්ඤා ඥයං න උප්පජ්ඣත්තං තස්ස තත් මනිඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා.

යස්ස චා පන යත් මනිඤ්ඤයං න උප්පජ්ඣත්තං තස්ස තත් පඤ්ඤා ඥයං න උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා. (පච්චිනික පුග්ගං ලාකාස)

අතිතවාචො.

109. යස්ස චක්ඛුඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං තස්ස සොතිඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා.

යස්ස චා පන සොතිඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං තස්ස චක්ඛුඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා.

යස්ස චක්ඛුඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං තස්ස සොතිඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං'ති: යෙ රූපාවචරං උප්පජ්ඣත්තං පරිනිබ්බාධිස්සන්ති, තෙසං චක්ඛුඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං, නො ච තෙසං සොතිඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං. ඉතරෙසං චක්ඛුඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං, සොතිඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං.

යස්ස චා පන සොතිඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං තස්ස චක්ඛුඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං'ති: ආමනනා.

යස්ස චක්ඛුඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං තස්ස ඉත්ථිඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං'ති: යෙ රූපාවචරං උප්පජ්ඣත්තං පරිනිබ්බාධිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙතෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දස්සන්ති පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං චක්ඛුඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං, නො ච තෙසං ඉත්ථිඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං. ඉතරෙසං චක්ඛුඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං, ඉත්ථිඤ්ඤයං උප්පජ්ඣත්තං.

105. යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ... සද්ධිත්තද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දේශිති සිත පවත්නා කලහි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපන, ශුද්ධාවාස වැ උපදනාවුනට යැ අසංඤ්ඤායනට යැ යන ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපන, මනින්ද්‍රිය ද නූපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

106 යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

107. යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

108. යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපන්නෙ වී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තද්‍රිය නූපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි. (පට්ඨනික පුග්ග-ලොකාස යි.)

අභිතවාර යි.

109. යමක්භට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට සාතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ. ඔවුනට සාතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙස්සනට චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ සාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට සාතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්ඛිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද පුරුෂ වූ යම් කෙනෙකුත් තෙල (පුරුෂ) භාවයෙන් මැ කිහිප (පුරුෂ) භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්ඛිත්තද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙස්සනට චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්ඛිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

ယဿ ဝါ ဗဏ ဇ္ဇဘိဋ္ဌိယံ ဥပ္ပဗုဒ္ဓိယံ ဘဿ ဝါဇ္ဇိဋ္ဌိယံ ဥပ္ပဗုဒ္ဓိယံ-
နိ'ဘိ: ဣမဿာ၊

යහස වකඛුන්‍යයං උප්පජ්‍යන්ති තස්ස පුරිසින්‍යයං උප්පජ්‍යන්ති'ති:
 යෙ රුපාවච්චං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්තති, යා ච ඉත්ථෙයො
 එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දමෙස්සන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්තන්
 තෙසං වකඛුන්‍යයං උප්පජ්‍යන්ති, නො ච තෙසං පුරිසින්‍යයං
 උප්පජ්‍යන්ති. ඉතරෙසං වකඛුන්‍යයංඤ්ච උප්පජ්‍යන්ති, පුරිසින්‍යයංඤ්ච
 උප්පජ්‍යන්ති.

ယဿ လာ ဗာ ဗုဒ္ဓိဗ္ဗိယံ ဣဿဟိ ဘဿ ဝိဿဿိယံ
ဣဿဟိ'ကိ' ဣမာတာ၊

[illegible]

යහස වා පන ජීවිතීන්ද්‍රියං උපාප්‍යස්සති තස්ස වක්කුන්ද්‍රියං
උපාප්‍යස්සති'ති: යෙ අරුපං උපපජ්ජාං පරිනිබ්බාධියස්සනති තෙසං
ජීවිතීන්ද්‍රියං උපාප්‍යස්සති, නො ව තෙසං වක්කුන්ද්‍රියං උපාප්‍යස්සති.
ඉතරෙසං ජීවිතීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපාප්‍යස්සති, වක්කුන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපාප්‍යස්සති.

යහස වකඛුන්‍යයං උප්පජ්‍යසති තස්ස සොමනස්සන්‍යයං උප්පජ්‍යස-
ති'ති: යෙ සවකඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසස තති
තෙසං වකඛුන්‍යයං උප්පජ්‍යසති, නො ව තෙසං සොමනස්සන්‍යයං
උප්පජ්‍යසති. ඉතරෙසං වකඛුන්‍යයඤ්ඤා උප්පජ්‍යසති, සොමනස්සන්‍ය-
යඤ්ඤා උප්පජ්‍යසති.

ယနေ့ ဝါ ပာ ဆေးဝါးဆိုင်ရုံ၊ ငွေဗဟိုဆိုင်၊ စာရင်း ဝါးရုံ၊
ငွေဗဟိုဆိုင်၊ စာရင်း ဝါးရုံ၊

යසස වතඛුද්‍රයං උපපජ්ඣසිති තසස උපෙකඛ්ද්‍රයං උපපජ්ඣසි-
ති'ති: යෙ සවතඛුකා සොමනසෙසන උපපජ්ඣා පරිතිබ්බාධිංසනති
තෙසං වතඛුද්‍රයං උපපජ්ඣසිති, නො ව තෙසං උපෙකඛ්ද්‍රයං
උපපජ්ඣසිති. ඉතරෙසං වතඛුද්‍රයඤ්ච උපපජ්ඣසිති, උපෙකඛ්ද්‍රයඤ්ච
උපපජ්ඣසිති.

යසස වා පන උපෙකව්‍යය. උපපජ්‍යාති නයස වකඛ්‍යය. උපපජ්‍යාති'ති: යෙ අරුපං උපපජ්‍යාති පරිනිබ්බායියසනති තෙසං උපෙකව්‍යයං. උපපජ්‍යාති, නො ව තෙසං වකඛ්‍යයං. උපපජ්‍යාති. ඉතරෙසං උපෙකව්‍යයකඞ්ච උපපජ්‍යාති, වකඛ්‍යයකඞ්ච උපපජ්‍යාති.

ယဏ္ဏံ ဝါသနာတိ၊ ဣဏ္ဍဝေဒနာတိ နာယကံ ဗုဒ္ဓိတိ၊ -၁၃- ပရိသုဒ္ဓိ-
တိ၊ -၁၃- ဝါဒတိ၊ ဣဏ္ဍဝေဒနာတိ၊ ဣဏ္ဍဝေဒနာတိ၊ ဣဏ္ဍဝေဒနာတိ၊

යසස වා පන භිනිත්‍රියං උපපජ්ඣසිති තසස චක්ඛත්‍රියං
උපපජ්ඣසිති'ති: යෙ අරුපං උපපජ්ඣතො පරිතිබ්බාසියන්ති තෙසං
මනිත්‍රියං උපපජ්ඣසිති, නො ව තෙසං චක්ඛත්‍රියං උපපජ්ඣසිති.
ඉතරෙසං මනිත්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ඣසිති, චක්ඛත්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ඣසිති.

යළි යමක්හට ඉතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් යම් සත්‍රි කෙනෙකුත් තෙල (ස්ත්‍රි) භාවයෙන් මැ කිහිප (ප්‍රතිසන්ධි) භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසුවනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ජිවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසුවනට ජිවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙස්සනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සද්ධින්ද්‍රිය ...පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට නීතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ ය. සෙසුවනට මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යි.

110. යස්ස සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස ඉත්තිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං ඉත්තිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සානිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති, ඉත්තිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන ඉත්තිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: යා ඉත්තියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තාසං පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සානිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති, පුරිසිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස ජීවිතිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන ජීවිතිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: යෙ රූපාවචරං ආරූපාවචරං උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ජීවිතිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං ජීවිතිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති, සානිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස සොමනස්සිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: යෙ සසානකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සානිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති, සොමනස්සිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන සොමනස්සිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සොමනස්සිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සොමනස්සිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති, සානිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස උපෙක්ඛිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: යෙ සසානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සානිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිත්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සානිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති, උපෙක්ඛිත්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

110. යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල (පුරුෂ) භාවයෙන් මැ කිහිප (ප්‍රතිසන්ධි) භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්නද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල (ස්ත්‍රී) භාවයෙන් මැ කිහිප (ප්‍රතිසන්ධි) භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්නද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසුවනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ පුරිසින්නද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට පුරිසින්නද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට ජිවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදු පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ජිවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ජිවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සින්නද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් සසානක වැ උපෙක්ඛිතයෙන් ඉපැදු පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සින්නද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්නද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට සොමනස්සින්නද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ඉපැදු පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට සොමනස්සින්නද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්නද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛින්නද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් සසානක වැ සොමනස්සින්නද්‍රියෙන් ඉපැදු පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛින්නද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසුවනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛින්නද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති'ති: යෙ රුපාවචරං අරුපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බා-
ධිස්සන්ති තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං
උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති, ඝාතීන්ද්‍රියංඤ්ඤා
උපපජ්ජන්ති.

යස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස සංඛීන්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤි-
න්ද්‍රියං -පෙ- මනීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන මනීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං
උපපජ්ජන්ති'ති: යෙ රුපාවචරං අරුපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බා-
ධිස්සන්ති තෙසං මනීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං
උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං මනීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති, ඝාතීන්ද්‍රියංඤ්ඤා
උපපජ්ජන්ති.

111. යස්ස ඉක්ඛීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස පුරිසීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති'ති: යා
ඉක්ඛියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙස්සන්තා
පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තාසං ඉක්ඛීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තාසං
පුරිසීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං ඉක්ඛීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති,
පුරිසීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන පුරිසීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස ඉක්ඛීන්ද්‍රියං
උපපජ්ජන්ති'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙස්සන්තා
පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං පුරිසීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං
ඉක්ඛීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං පුරිසීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති,
ඉක්ඛීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස ඉක්ඛීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස ජිවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති'ති:
ආමනනා.

යස්ස වා පන ජිවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස ඉක්ඛීන්ද්‍රියං
උපපජ්ජන්ති'ති: යෙ රුපාවචරං අරුපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බා-
ධිස්සන්ති යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙස්සන්තා
පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං ජිවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං
ඉක්ඛීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං ජිවිතීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති,
ඉක්ඛීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස ඉක්ඛීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස සොමනස්සීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති'ති: යා
ඉක්ඛියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙස්සන්තා¹
උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තාසං ඉක්ඛීන්ද්‍රියං උපපජ්ජ-
න්ති, නො ච තාසං සොමනස්සීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං
ඉක්ඛීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති, සොමනස්සීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති.

1. එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙස්සන්තා - PTS. උනං.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට ඝානිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඝානිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, ඝානිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට ඝානිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට ... සද්ධිත්‍යය ... පඤ්ඤිත්‍යය ... මනිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට ඝානිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට මනිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඝානිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට මනිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, ඝානිත්‍යය ද උපදනෙ යි.

111. යමක්හට ඉක්ඛිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල (ස්ත්‍රී) භාවයෙන් මැ කිහිප (ප්‍රතිසන්ධි) භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ඉක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඉක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට පුරිසිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල (පුරුෂ) භාවයෙන් මැ කිහිප (ප්‍රතිසන්ධි) භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට පුරිසිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්ඛිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට පුරිසිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, ඉක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට ඉක්ඛිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිතිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල (පුරුෂ) භාවයෙන් මැ කිහිප (ප්‍රතිසන්ධි) භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ජිවිතිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්ඛිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ජිවිතිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, ඉක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට ඉක්ඛිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ඉක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඉක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉත්තීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට ඉත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ඉත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඉත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් යම් ද පුරුෂ කෙනෙක් තෙල භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉත්තීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට ඉත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සද්ධිත්තීන්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තීන්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉත්තීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යි.

112. යමක්හට පුරිසිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිතිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට ජිවිතිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසිත්තීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ජිවිතිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට පුරිසිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට පුරිසිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සද්ධින්ද්‍රිය ... පඤ්ඤින්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යි.

113. යමක්හට පිටිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛ සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට පිටිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනසින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙස්සනට පිටිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පිටිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට පිටිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට පිටිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට පිටිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යහස වා පන උපකන්දියං උපපජ්ජසිති කසස ජිවිතියං
උපපජ්ජසිති'ති: ආමනාසා.

ယမ္မံ ခိဝိတိန္ဒြေံ ဝိဇ္ဇာဗုဒ္ဓိန္ဒြေံ ဘမ္မံ ဗုဒ္ဓိန္ဒြေံ -၀၃- ပရနိဗ္ဗာနိ-
 န္ဒြေံ -၀၃- ဓိတိန္ဒြေံ ဝိဇ္ဇာဗုဒ္ဓိန္ဒြေံတိ၊ ဇာတိဘာဝာ၊

සසස වා පන මනිජ්ජයං උපාජ්ජසිති කසස ජිවිතිජ්ජයං
උපාජ්ජසිති'ති: ආමනතා.

114. යසස සොමනසස්සිඤ්ඤං උප්පජ්ඣස්සති නසස උප්පෙක්ඛිඤ්ඤං. උප්පජ්ඣස්සති'ති: යසස විතතස්ස අනනතරා සොමන සස්සමංගුත්ත පඤ්ඤවිතතං උප්පජ්ඣස්සති තෙසං සොමනසස්සිඤ්ඤං. උප්පජ්ඣස්සති, නොච තෙසං උප්පෙක්ඛිඤ්ඤං. උප්පජ්ඣස්සති, ඉතරෙසං සොමනසස්සිඤ්ඤංකච උප්පජ්ඣස්සති, උප්පෙක්ඛිඤ්ඤංකච උප්පජ්ඣස්සති.

යසස වා පන උපෙකක්ඛ්‍යය. උප්පජ්ඣසාති නසස සොම-
නසස්ඤ්‍යය. උප්පජ්ඣසාති'ති: යසස විතංසස අනන්තරා උපෙකඛා
සමප්පුතා පවිෂ්මවිතං. උප්පජ්ඣසාති තෙසං උපෙකඛ්‍යෝ: උප්ප-
ජ්ඣසාති, නො ච තෙසං සොමනසස්ඤ්‍යය. උප්පජ්ඣසාති ඉතරෙසං
උපෙකඛ්‍යඤ්ඤා උප්පජ්ඣසාති, සොමනසස්ඤ්‍යඤ්ඤා උප්පජ්ඣසාති.

[illegible]

යසස වා උන මිනිදියං උප්පජ්ඣසිති, තසස සොමනස්සදියං උප්පජ්ඣසිති'ති: යසස විතතස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසමෙයුතන පච්ඡිමිවිතනං උප්පජ්ඣසිති තෙසං මිනිදියං උප්පජ්ඣසිති, නො ච තෙසං සොමනස්සදියං උප්පජ්ඣසිති. ඉතරෙසං මිනිදියංකඛ උප්පජ්ඣසිති, සොමනස්ස දියංකඛ උප්පජ්ඣසිති.

115. ယဇ္ဇိယ ဥပဓမ္မသီလိယံ ဥပဇာတိ နန္ဒိယံ ဝိဇ္ဇိယံ - ဝေပ-
ဗိဇ္ဇာနိယံ - ဝေပ- မိတ္တိယံ ဥပဇာတိ နန္ဒိယံ ဝိဇ္ဇိယံ ဇာတိဿာ၊

යසස වා පන මිනිඳිය. උපපජ්ඣසාති තසස උපෙක්ඛිඳිය. උපපජ්ඣසාති'ති: යසස විතර සස අනන්තරා සොනසසසපෙයුතන පච්ඡම්භිතං. උපපජ්ඣසාති තෙසං මිනිඳිය. උපපජ්ඣසාති, නො ව තෙසං උපෙක්ඛිඳිය. උපපජ්ඣසාති, ඉතරෙසං මිනිඳියඤ්ඤා උපපජ්ඣසාති, උපෙක්ඛිඳියඤ්ඤා උපපජ්ඣසාති.

116. යසසි සභිඤ්ඤාං උප්පත්තියති තසසි පඤ්ඤාඤ්ඤාං - 04 -
මනිඤ්ඤාං උප්පත්තියති'ති: ආමනානා.

යසස වා පත මනිဉ္ဇයං ငွေဇာယိန္ဒြိယံ ဘယိန္ဒြိယံ ငွေဇာယိန္ဒြိယံ' ဟိ၊ ဣမာနာ၊

117. යසස පසුබිඳිය. උපාජ්ඣසති නසස මනිඳිය. උපා-
ජ්ඣසති'ති: ආමනානා.

යසස වා පන මනිဋ්‍රියං උප්පජ්‍යසති නසස පඤ්ඤාත්‍රියං
උප්පජ්‍යසති'ති: ආමනාසා. (ඉන්ද්‍රලොමිප්‍රයාල)

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්‍යය උපදන නම් ඔහට ජිවිතින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ජිවිතින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට සද්ධිත්‍යය ... පඤ්ඤිත්‍යය ... මනින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට ජිවිතින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: එසේ යි.

114. යමක්හට සොමනස්සිත්‍යය උපදන නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍යය උපදන යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්සසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදන නම් ඔවුනට සොමනස්සිත්‍යය උපදන යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍යය නො ද උපදන යැ. අවශෙෂයනට සොමනස්සිත්‍යය ද උපදන යැ, උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදන යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්‍යය උපදන නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍යය උපදන යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛිත්‍යය සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදන නම් ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍යය උපදන යැ, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍යය නො ද උපදන යැ. අවශෙෂයනට උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදන යැ, සොමනස්සිත්‍යය ද උපදන යැ.

යමක්හට සොමනස්සිත්‍යය උපදන නම් ඔහට සද්ධිත්‍යය ... පඤ්ඤිත්‍යය ... මනින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍යය උපදන යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛිත්‍යය සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදන නම් ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදන යැ, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍යය නො ද උපදන යැ. අවශෙෂයනට මනින්ද්‍රිය ද උපදන යැ, සොමනස්සිත්‍යය ද උපදන යි.

115. යමක්හට උපෙක්ඛිත්‍යය උපදන නම් ඔහට සද්ධිත්‍යය ... පඤ්ඤිත්‍යය ... මනින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍යය උපදන යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්සසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදන නම් ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදන යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍යය නො ද උපදන යැ. අවශෙෂයනට මනින්ද්‍රිය ද උපදන යැ, උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදන යි.

116. යමක්හට සද්ධිත්‍යය උපදන නම් ඔහට පඤ්ඤිත්‍යය ... මනින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට සද්ධිත්‍යය උපදන යැ යත්: එසේ යි.

117. යමක්හට පඤ්ඤිත්‍යය උපදන නම් ඔහට මනින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට පඤ්ඤිත්‍යය උපදන යැ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

118. යළි චක්‍රාන්තය. උපායමාර්ගය. නව සොතින්තය. උපාය-
මාර්ගය. ආමන්ත.

යනු වා පන සොතින්දිය. උපපත්තියති නනු වනුන්දිය.
උපපත්තියති: ආමනනා.

යකු වකඩුන්ද. උපුල් සහති හකු සානින්ද. උපුල් සහති'ති: රූපාවචරෙ තකු වකඩුන්ද. උපුල් සහති, නො ව තකු සානින්ද. උපුල් සහති. කාමාවචරෙ තකු වකඩුන්ද. උපුල් සහති, සානින්ද. යකු උපුල් සහති.

යළු වා පන සිහිපුර. උපුල් සිහි තළු වනුපුර.
උපුල් සිහි'ති: ආමනත.

යනු වනබැඳිය. උපපත්‍යයෙහි තනු ඉතිරිය. -පෙ- පුරිසිය. උපපත්‍යයෙහි: රූපාවචරෙ තනු වනබැඳිය. උපපත්‍යයෙහි, නො ව නනු පුරිසිය. උපපත්‍යයෙහි. කාමාවචරෙ තනු වනබැඳියෙහි උපපත්‍යයෙහි, පුරිසියෙහි උපපත්‍යයෙහි.

යකු වා පන පුරිසිඤ්ඤං උපපජ්ඣති තකු වකඤ්ඤං
උපපජ්ඣති'ති: ආමනනා.

ယခု စာချုပ်အရ ငွေပေးဆပ်ခံရသည့် ပီစီဘီအီးအေ၊ ငွေပေးဆပ်ခံရသူများ၏ အကျိုးအမြတ်

යනු වා පන ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣන්ති තනු චක්ඛන්ද්‍රියං උප-
පජ්ඣන්ති'ති: අසංකප්පයෙන් අරුපය තනු ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣන්ති,
නො ව තනු චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ඣන්ති. පඤ්චාකාරෙ තනු ජීවි-
තීන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ඣන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ඣන්ති.

යනු වනබැඳිය. උප්පත්තිය නිසා සොමනසානුබැඳිය. උප්පත්තිය නිසා ආමනා.

යනු වා පන සොමනසස්සိန္ද්‍රියං උපාඨස්සති තනු වනඛුන්ද්‍රියං
උපාඨස්සති'ති: ආමනතා.

යනු වක්‍රානුයං උපාය සහති නනු උපෙකඩ්නුයං උපා-
ය සහති'ති: ආමනතා.

යනු වා පන උපෙකබ්ඳියං උපපජ්ඣසිති නනු වනබ්ඳියං
උපපජ්ඣසිති'ති: අරුපෙ නනු උපෙකබ්ඳියං උපපජ්ඣසිති, තො ව
නනු වනබ්ඳියං උපපජ්ඣසිති. පඤ්චවොධාරෙ නනු උපෙකබ්ඳියංඤ
උපපජ්ඣසිති, වයබ්ඳියංඤ උපපජ්ඣසිති.

යනු වනබැවිණි. උසස්පරිසරයකින් තොර ස්ථානයක. -෧෪- පසුබි-
 න්ඩය. -෧෪- මිනිසුන්. උසස්පරිසරයකින් තොර. ස්ථානයක.

යනු වා පන මනිනුය. උපපජ්ඣාසනි තනු විකඩුනුය. උප-
ජ්ඣාසනි'ති: අරුතෙ තනු මනිනුය. උපපජ්ඣාසනි, නො ව තනු
විකඩුනුය. උපපජ්ඣාසනි. පඤ්චවොකාරෙ තනු මනිනුයඤ්ච උප-
ජ්ඣාසනි, විකඩුනුයඤ්ච උපපජ්ඣාසනි.

118. යම් තැනෙකැ චක්‍රවන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් එතන්හි සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යන්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ යොමුන්දිය උපදන නම් එතැනි වක්‍රාන්දිය
උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්බුන්දිය උපදනෙ නම් එහි ඝානිත්දිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි වක්බුන්දිය උපදනෙ යැ එහි ඝානිත්දිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ එහි වක්බුන්දිය ද උපදනෙ යැ, ඝානිත්දිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකු සානිත්වය උපදෙන නම් එහි වික්‍රමය
උපදෙන යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්බුන්දිය උපදනෙ නම් එහි ඉඤ්ඤානිය ... පුරිසිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි වක්බුන්දිය උපදනෙ යැ, එහි පුරිසිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ එහි වක්බුන්දිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකු පුරිසිත්‍රිය උපදෙන නම් එහි වක්‍රාන්තිය
උපදෙන යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකු වක්‍රාකාරීය උපදන නම් එහි පිවිසිනැදිය
උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පිවිතින්දිය උපදනෙ නම් එහි වක්බුන්දිය උපදනෙ යැ යන්: අසංඥයන වූ අරූප වූ එහි පිවිතින්දිය උපදනෙ යැ, එහි වක්බුන්දිය නො ද උපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාර වූ එහි පිවිතින්දිය ද උපදනෙ යැ, වක්බුන්දිය ද උපදනෙ යැ.

යම් තැනෙකු වක්‍රවූන්ද්‍රිය උපදෙන නම් එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදෙන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිනදිය උපදෙන නම් එහි වක්ඛනදිය
උපදෙන යැ යන්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකු වක්වුන්දිය උපදන නම් එහි උපෙක්ඛිත්දිය
උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්කින්නිය උපදන නම් එහි වක්බුන්දිය උපදන යැ යත්: අරූප වූ එහි උපෙක්කින්නිය උපදන යැ, එහි වක්බුන්දිය නො ද උපදන යැ. පඤ්චොකාර වූ එහි උපෙක්කින්නිය ද උපදන යැ, වක්බුන්දිය ද උපදන යැ.

යම් තැනෙකැ වක්බුන්දිය උපදනෙ නම් එහි සද්ධිත්තිය ...
පඤ්ඤිත්තිය ... මනිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මිනිත්දිය උපදෙන නම් එහි වක්බුත්දිය උපදෙන යැ යත්: අරුප වූ එහි මිනිත්දිය උපදෙන යැ, එහි වක්බුත්දිය නො ද උපදෙන යැ. පඤ්චවොකාර වූ එහි මිනිත්දිය ද උපදෙන යැ, වක්බුත්දිය ද උපදෙන යි.

119. යකඩ භාවිතය. උපායෝගිකව තැන් ඉසිලිය. - ෧෪ -
පුරිසිලිය. උපායෝගිකව: ආමානා.

යකු වා පන පුරිසිද්දියං ဝိဇ္ဇာဗျူဟာနိ ဘကု ဓာနိသ္မိယံ
ဝိဇ္ဇာဗျူဟာနိ'ဘိ' ဣတိ။

ယသု ဓာတုဋီကံ ဝိသုဒ္ဓိဋီကံ ဘသု ဗီရိတီဋီကံ ဝိသုဒ္ဓိဋီကံ ဘိ
ရာမဏ္ဍာနံ။

යනු වා පරි ජීවිතින්දියං උපපජ්ඣසිති තනු ඝාතින්දියං උප-
පජ්ඣසිති'ති: රුපාවච්චරෙ අරුපාවච්චරෙ තනු ජීවිතින්දියං උපපජ්ඣසිති,
නො ව තනු ඝාතින්දියං උපපජ්ඣසිති. කාමාවච්චරෙ තනු ජීවිතින්දි-
යංඤා උපපජ්ඣසිති, ඝාතින්දියංඤා උපපජ්ඣසිති.

යකු සානිඳුයං උප්පත්තියකි තකු සොමනසස්සදුයං උප්-
පත්තියකි'ති: ආමනනා.

යකු වා පන සොමනසස්ස ඥයං උප්පජ්ඣසිති තකු භානිඤ්ඤං උප්පජ්ඣසිතිති: රුපාවච්ඡර තකු සොමනසස්ස ඥයං උප්පජ්ඣසිති, නො ව තකු භානිඤ්ඤං උප්පජ්ඣසිති. කාමාවච්ඡර තකු සොමනසස්ස ඥයංඤ්ඤ උප්පජ්ඣසිති, භානිඤ්ඤංඤ උප්පජ්ඣසිති.

යනු සාතින්ද්‍රියං උපාප්තිසසති තනු උපපන්නන්ද්‍රියං උපාප්තිසස-
ති'ති: ආමනතා.

යනු වා පන උපෙකක්‌නි. උපපජ්‌යසිති නනු සාතිනි. උපපජ්‌යසිති'ති: රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ තනු උපෙකක්‌නි. උපපජ්‌යසිති, නො ව තනු සාතිනි. උපපජ්‌යසිති. කාමාවචරෙ තනු උපෙකක්‌නි. උපපජ්‌යසිති, සාතිනි. උපපජ්‌යසිති.

යකු සාතින්ද්‍රියං උපාප්‍රස්සති තතු සඳ්‍රිද්‍රියං - ෧෪ - පඤ්ඤි-
න්ද්‍රියං - ෧෪ - මිතින්ද්‍රියං උපාප්‍රස්සති'ති: ආමනාන.

යනු වා පන මිනිනිදියං උපපජ්ජසති තනු සානිනිදියං උප-
පජ්ජසති'ති: රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ තනු මිනිනිදියං උපපජ්ජසති,
තො ව තනු සානිනිදියං උපපජ්ජසති. කාමාවචරෙ තනු මිනිනිදියං
උපපජ්ජසති, සානිනිදියං උපපජ්ජසති.

120. යහ ප්‍රතිපත්තිය උපායමාර්ගයක් නොව ප්‍රතිපත්තිය උපාය-
මාර්ගයකි'යි. ආමන්තූ.

යකු වා පන පුරිසිද්දය. උපාජ්ජයාති තකු ඉකේද්දය. උපා-
ජ්ජයාතිති: ආමනා.

යකු ඉතෝද්‍යයං උපපජ්ජති තකු පිට්ඨිද්‍යයං උපපජ්ජති'ති:
භමනා.

යනු වා පන පිවිතින්ද. උපාප්‍රයෝගි නකු ඉක්කුන්ද. උපාප්‍රයෝගි'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ නකු පිවිතින්ද. උපාප්‍රයෝගි, නො ව නකු ඉක්කුන්ද. උපාප්‍රයෝගි. කාමාවචරෙ නකු පිවිතින්ද. උපාප්‍රයෝගි, ඉක්කුන්ද. උපාප්‍රයෝගි.

119. යම් තැනෙකද සානින්ද්‍රිය උපදෙන නම් එහි ඉක්බිත්තිය ... පුරිස්සිත්තිය උපදෙන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකු පුරිසින්දිය උපදෙන නම් එහි සානින්දිය
උපදෙන යැ යක්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සාතින්දිය උපදන නම් එහි පිවිතින්දිය උපදන
යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පිවිතින්දිය උපදනෙ නම් එහි සාතින්දිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි පිවිතින්දිය උපදනෙ යැ, එහි සාතින්දිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ එහි පිවිතින්දිය ද උපදනෙ යැ, සාතින්දිය ද උපදනෙ යැ.

යම් තැනෙකැ සානින්ද්‍රිය උපදන නම් එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය
උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය උපදනෙ නම් එහි සානින්දිය උපදනෙ යැ යක්: රූපාවචර වූ එහි සොමනස්සින්දිය උපදනෙ යැ, එහි සානින්දිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ එහි සොමනස්සින්දිය ද උපදනෙ යැ, සානින්දිය ද උපදනෙ යැ.

යම් තැනෙකැ සානින්දිය උපදන නම් එහි උපෙක්ඛින්නිය
උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්කිත්තිය උපදන නම් එහි ඝානිත්තිය උපදන යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි උපෙක්කිත්තිය උපදන යැ, එහි ඝානිත්තිය නො ද උපදන යැ. කාමාවචර වූ එහි උපෙක්කිත්තිය ද උපදන යැ, ඝානිත්තිය ද උපදන යැ.

යම් කැමතකැ සාතින්දිය උපදරන නම් එහි සද්ධිත්දිය...
පක්කිත්දිය... මනින්දිය උපදරන යැ යක්: එමසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මිනිත්‍රිය උපදන නම් එහි ඝාතීත්‍රිය උපදන යැ යක්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි මිනිත්‍රිය උපදන යැ, එහි ඝාතීත්‍රිය නො ද උපදන යැ. කාමාවචර වූ එහි මිනිත්‍රිය ද උපදන යැ, ඝාතීත්‍රිය ද උපදන යි.

120. යම් නැවතක ඉක්බිතිදීය උපදන නම් එහි පුරිසිත්දීය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකු පුරිසින්දිය උපදනෙ නම් එහි ඉසින්දිය
උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙක ඉක්බිතිදීය උපදෙන නම් එහි පිවිතින්දීය උපදෙන
යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පිවිතින්දිය උපදන නම් එහි ඉසින්නිය උපදන යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි පිවිතින්දිය උපදන යැ, එහි ඉසින්නිය නො ද උපදන යැ. කාමාවචර වූ එහි පිවිතින්දිය ද උපදන යැ, ඉසින්නිය ද උපදන යැ.

[illegible]

යනු වා පන සොමනසස්සන්දියං. උපපජ්ඣසිති තනු ඉතීන්දියං. උපපජ්ඣසිති ති: රූපාවචරෙ තනු සොමනසස්සන්දියං. උපපජ්ඣසිති, නො ව තනු ඉතීන්දියං. උපපජ්ඣසිති. කාමාවචරෙ තනු සොමනසස්සන්දියං. උපපජ්ඣසිති, ඉතීන්දියං. උපපජ්ඣසිති.

[illegible]

යනු වා පන. උපෙකන්ද්‍රියං. උපපජ්ජිතං තත් ඉතීන්ද්‍රියං. උපපජ්ජිතංති: රුචාවචරෙ අරුචාවචරෙ තත් උපෙකන්ද්‍රියං. උප-
පජ්ජිතං, නො ච තත් ඉතීන්ද්‍රියං. උපපජ්ජිතංති, කාමාවචරෙ තත්
උපෙකන්ද්‍රියංති. උපපජ්ජිතංති, ඉතීන්ද්‍රියංති. උපපජ්ජිතංති.

ယသ ဣတိဋ္ဌိယံ ဥပပဇ်ယမိတိ ဘသ ဗဂ္ဂိဋ္ဌိယံ -၀၉- ပသုဋ္ဌိဋ္ဌိယံ
-၀၉- ဓတိဋ္ဌိယံ ဥပပဇ်ယမိတိ'တိ ဧဝံဘာသာ။

යකු වා පන මනිනුය. උපපත්තියකි තකු ඉකිනුය. උප-
පත්තියකි ති: රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ තකු මනිනුය. උපපත්තියකි,
නො ව තකු ඉකිනුය. උපපත්තියකි. කාමාවචරෙ තකු මනිනු-
යකු උපපත්තියකි, ඉකිනුයකු උපපත්තියකි.

121. යකඩ පුරිසිඳුදිය, උසුළුස්සකි තැන පිහිටිනුදිය, උසු-
ළුස්සකි'ති: ආමතයා.

යකු වා පන ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣසිති තකු පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣසිති'ති: රූපාවච්චෙර අරූපාවච්චෙර තකු ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣසිති, නො ව තකු පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣසිති. කාමාවච්චෙර තකු ජීවිතීන්ද්‍රියස්ස උපපජ්ඣසිති, පුරිසින්ද්‍රියස්ස උපපජ්ඣසිති.

යනු පුරිසිඤ්ජයං උපාපජ්ඣති තනු සොමනසස්ස ඤ්ජයං උපා-
පජ්ඣති ති: ආමනා.

යනු වා පන සොමනසස්සන්දියං උප්පජ්ඣති තත් පුරිසින්දියං. උප්පජ්ඣතිති: රුපාවචරෙ තත් සොමනසස්සන්දියං. උප්පජ්ඣති, නො-ච තත් පුරිසින්දියං. උප්පජ්ඣති. කාමාවචරෙ තත් සොමනසස්සන්දියං. උප්පජ්ඣති, පුරිසින්දියං. උප්පජ්ඣති.

යනු පුරිසිනිය. උපපජ්ජයති තනු උපෙකකිනිය. උපපජ්ජයති'ති:
ආමනා.

යකු වා පන උපෙකන්දිය. උපුල්යසනි තකු පුරිසිදිය. උපුල්යසනි: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තකු උපෙකන්දිය. උපුල්යසනි, නො ව තකු පුරිසිදිය. උපුල්යසනි. කාමාවචරෙ තකු උපෙකන්දියකු උපුල්යසනි, පුරිසිදියකු උපුල්යසනි.

යම් තැනෙකැ ඉක්බිතිදීය උපදනෙ නම් එහි සොමනස්සිත්දීය
උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය උපදනෙ නම් එහි ඉක්කිත්දිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සොමනස්සින්දිය උපදනෙ යැ, එහි ඉක්කිත්දිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ එහි සොමනස්සින්දිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කිත්දිය ද උපදනෙ යැ.

යම් තැනෙකු ඉතින්ද්‍රිය උපදන නම් එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය
උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්කින්නිය උපදනෙ නම් එහි ඉකින්නිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි උපෙක්කින්නිය උපදනෙ යැ, එහි ඉකින්නිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ එහි උපෙක්කින්නිය ද උපදනෙ ය, ඉකින්නිය ද උපදනෙ යැ.

යම් තැනක, ඉක්බිදිය උපදන නම් එහි සද්ධිනදිය ...
පක්කිනදිය ... මිනිනදිය උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් නැතහැකි මිනින්දිය උපදන නම් එහි ඉක්බිදිය
උපදන යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි මිනින්දිය උපදන
යැ, එහි ඉක්බිදිය නො ද උපදන යැ. කාමාවචර වූ එහි මිනින්දිය ද
උපදන යැ, ඉක්බිදිය ද උපදන යි.

121. යම් තැනෙකු පුරිසින්දිය උපදාන නම් එහි ජිවිතීන්දිය උපදාන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනකැ පිවිතින්දිය උපදන නම් එහි පුරිසිත්දිය උපදන යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි පිවිතින්දිය උපදන යැ, එහි පුරිසිත්දිය නො ද උපදන යැ. කාමාවචර වූ එහි පිවිතින්දිය ද උපදන යැ, පුරිසිත්දිය ද උපදන යැ.

යම් තැනෙකැ පුරිසිනදිය උපදන නම් එහි සොමනස්සිනදිය
නූපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය උපදන නම් එහි පුරිසින්දිය උපදන යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සොමනස්සින්දිය උපදන යැ, එහි පුරිසින්දිය නො ද උපදන යැ, කාමාවචර වූ එහි සොමනස්සින්දිය ද උපදන යැ, පුරිසින්දිය ද උපදන යැ.

යම් තැනෙකු පුරිසින්දිය උපදන නම් එහි උපෙක්ඛිනදිය
උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදනෙ නම් එහි පුරිසිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදනෙ යැ, එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යත් පුරිසිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් සඤ්ඤිද්දියං -පෙ- පඤ්ඤිද්දියං -පෙ- මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: ආමන්තා.

යත් වා පන මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් පුරිසිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති, නො ව තත් පුරිසිද්දියං උප්පජ්ඣසති, කාමාවචරෙ තත් මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති, පුරිසිද්දියං උප්පජ්ඣසති.

122. යත් ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් සොමනස්සිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: අරූපෙ අසඤ්ඤාසනෙ තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ඣසති, නො ව තත් සොමනස්සිද්දියං උප්පජ්ඣසති. චතුචොකාරො¹ පඤ්ඤාචොකාරෙ තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ඣසති, සොමනස්සිද්දියං උප්පජ්ඣසති.

යත් වා පන සොමනස්සිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: ආමන්තා.

යත් ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් උපෙක්ඛිද්දියං -පෙ- සඤ්ඤිද්දියං -පෙ- පඤ්ඤිද්දියං -පෙ- මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: අසඤ්ඤාසනෙ තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ඣසති, නො ව තත් මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති. චතුචොකාරෙ පඤ්ඤාචොකාරෙ තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ඣසති, මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති.

යත් වා පන මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් ජීවිතිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: ආමන්තා.

123. යත් සොමනස්සිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් උපෙක්ඛිද්දියං -පෙ- සඤ්ඤිද්දියං -පෙ- පඤ්ඤිද්දියං -පෙ- මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: ආමන්තා.

යත් වා පන මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් සොමනස්සිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: ආමන්තා.

124. යත් උපෙක්ඛිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් සඤ්ඤිද්දියං -පෙ- පඤ්ඤිද්දියං -පෙ- මනිද්දියං -පෙ- උප්පජ්ඣසති'ති: ආමන්තා.

යත් වා පන මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් උපෙක්ඛිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: ආමන්තා.

125. යත් සඤ්ඤිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් පඤ්ඤිද්දියං -පෙ- මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: ආමන්තා.

යත් වා පන මනිද්දියං උප්පජ්ඣසති තත් සඤ්ඤිද්දියං උප්පජ්ඣසති'ති: ආමන්තා.

1. චතුචොකාරෙ—PTS. උතං.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි පුරිසිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි මනිත්ථිය උපද න යැ, එහි පුරිසිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ එහි මනිත්ථිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්ථිය ද උපදනෙ යි.

122. යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි සොම-නස්සිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ අසංඤ්‍යක වූ එහි ජිවිතිත්ථිය උපදනෙ යැ, එහි සොමනස්සිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. චතුචොකාර වූ පඤ්චචොකාර වූ එහි ජිවිතිත්ථිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි ජිවිතිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි උපෙක්ඛිත්ථිය... සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: අසංඤ්‍යක වූ එහි ජිවිතිත්ථිය උපදනෙ යැ, එහි මනිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. චතුචොකාර වූ පඤ්චචොකාර වූ එහි ජිවිතිත්ථිය ද උපදනෙ යැ, මනිත්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි ජිවිතිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

123. යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි උපෙක්ඛිත්ථිය ... සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි සොමනස්සිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

124. යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි සද්ධිත්ථිය... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි උපෙක්ඛිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

125. යම් තැනෙකැ සද්ධිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි පඤ්ඤිත්ථිය... මනිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි සද්ධිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

126. යත් පඤ්ඤාදියං උපපජ්ඣස්සති තත් මනිදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන මනිදියං උපපජ්ඣස්සති තත් පඤ්ඤාදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා. (අනුලොම ඕකාස)

127. යස්ස යත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් යොතිදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් යොතිදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස යත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් ඝානිදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: රූපාවචරානං තෙසං තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් ඝානිදියං උපපජ්ඣස්සති. කාමාවචරානං තෙසං තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති, ඝානිදියං උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් ඝානිදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස යත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් ඉත්ථිදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: රූපාවචරානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙසකා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති¹ තෙසං තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් ඉත්ථිදියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති, ඉත්ථිදියං උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් ඉත්ථිදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස යත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් පුරිසිදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: රූපාවචරානං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙසකා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති¹ තෙසං තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිදියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති, පුරිසිදියං උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් පුරිසිදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස යත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් ජිව්තිදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් ජිව්තිදියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති'ති: අසඤ්ඤාසන්නානං අරූපානං තෙසං තත් ජිව්තිදියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති. පඤ්ඤාවොතාරානං තෙසං තත් ජිව්තිදියං උපපජ්ඣස්සති, චක්ඛාදියං උපපජ්ඣස්සති.

1. භවෙ දසෙසකා: කාමාවචරානං උපපජ්ඣස්සති පරිනිබ්බාසිස්සන්ති:—PTS.

126. යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්ථිය උපදනෙ නම් එහි චිතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ චිතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් එහි පඤ්ඤිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි. (අනුලොමඛකාස යි.)

127. යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශේෂ කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්ඛිත්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට පුරිසිත්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: අසාඤ්ඤා වූ අරූප වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසං යත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති තස්ස තත් සොමනස්සන්ද්‍රියං උපපත්තියති'ති: යෙ සචක්ඛකා උපෙක්ඛාය උපපත්තවා පරිනිබ්බාසියන්ති තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සන්ද්‍රියං උපපත්තියති. ඉතරෙසං පඤ්චොධාකාරානං තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති, සොමනස්සන්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති.

යසං වා පන යත් සොමනස්සන්ද්‍රියං උපපත්තියති තස්ස තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති'ති: ආමනතා.

යසං යත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති තස්ස තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති'ති: යෙ සචක්ඛකා සොමනස්සෙන උපපත්තවා පරිනිබ්බාසියන්ති තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති. ඉතරෙසං පඤ්චොධාකාරානං තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති, උපෙක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති.

යසං වා පන යත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති තස්ස තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති'ති: අරූපානං තෙසං තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති, නො ච තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති. පඤ්චොධාකාරානං තෙසං තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති.

යසං යත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති තස්ස තත් සඤ්ඤාන්ද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤාන්ද්‍රියං -පෙ- මනින්ද්‍රියං උපපත්තියති'ති: ආමනතා.

යසං වා පන යත් මනින්ද්‍රියං උපපත්තියති තස්ස තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති'ති: අරූපානං තෙසං තත් මනින්ද්‍රියං උපපත්තියති, නො ච තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපත්තියති. පඤ්චොධාකාරානං තෙසං තත් මනින්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති.

128. යසං යත් ඝානින්ද්‍රියං උපපත්තියති තස්ස තත් ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපත්තියති'ති: යෙ පුරිසා එතෙතෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසකවා පරිනිබ්බාසියන්ති තෙසං තත් ඝානින්ද්‍රියං උපපත්තියති, නො ච තෙසං තත් ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපත්තියති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති, ඉත්ථින්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති.

යසං වා පන යත් ඉත්ථින්ද්‍රියං උපපත්තියති තස්ස තත් ඝානින්ද්‍රියං උපපත්තියති'ති: ආමනතා.

යසං යත් ඝානින්ද්‍රියං උපපත්තියති තස්ස තත් පුරිසින්ද්‍රියං උපපත්තියති'ති: යා ඉත්ථියො එතෙතෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසකවා පරිනිබ්බාසියන්ති තෙසං තත් ඝානින්ද්‍රියං උපපත්තියති, නො ච තෙසං තත් පුරිසින්ද්‍රියං උපපත්තියති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් ඝානින්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච උපපත්තියති.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ සොමනස්සින්ද්‍රිය ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධින්ද්‍රිය ... පඤ්ඤින්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යි.

128. යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝානින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්ඛින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝානින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝානින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පූර්විකාන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ස්‍රාණ ඇති වැ උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්තන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ස්‍රාණ ඇති වැ සොමනස්සිත්තන්ද්‍රිය ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට යැ අරූපාවචරයනට යැ යන ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තන්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

129. යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ ය ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිකිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිකිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ජීවිකිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට ජීවිකිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරි-නිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොම-නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනසින් ඉපැදූ පිරි-නිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් උපෙකන්ඤ්‍යං උප්පජ්‍යසිති තසස තත්
ඉතීඤ්‍යං උප්පජ්‍යසිති'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පූරිසා
එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දය්‍යසන්තා¹ උපෙකකාය උපපජ්‍යන්තා
පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං තත් උපෙකන්ඤ්‍යං උප්පජ්‍යසිති, නො ච
තෙසං තත් ඉතීඤ්‍යං උප්පජ්‍යසිති, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං
තත් උපෙකන්ඤ්‍යංඤච උප්පජ්‍යසිති, ඉතීඤ්‍යංඤච උප්පජ්‍යසිති.

යහස යනු ඉතෝප්‍රියං. උපප්‍රසාදිකා යනු තනු ප්‍රතිප්‍රියං.
 -ප- ප්‍රතිප්‍රියං. -ප- මනිප්‍රියං. උපප්‍රසාදිකා: ආමනා.

යහස වා පන යක් මිනිඳුය. උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තක්
ඉක්ඛිඳුය. උප්පජ්ඣස්සති'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා
එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දෙස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං
තක් මිනිඳුය. උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තක් ඉක්ඛිඳුය. උප්ප-
ජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තක් මිනිඳුයඤ්ච උප්ප-
ජ්ඣස්සති, ඉක්ඛිඳුයඤ්ච උප්පජ්ඣස්සති.

130. යසස යත පුරිසිඤ්ඤං උපාප්පසති තසස තත
පිවිතිඤ්ඤං උපාප්පසති'ති: ආමනනා.

යසස වා පන යනු ජීවිතිය. උපපජ්ඣස්සති තසස තනු පුරිසිඤ්ඤිය. උපපජ්ඣස්සති'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථො ඵතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙසඤ්ඤා පරිනිබ්බා-
ධිසසතඤ්ඤා තෙසං තනු ජීවිතිය. උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තනු පුරිසිඤ්ඤිය. උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තනු ජීවිතියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති, පුරිසිඤ්ඤාඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යහස යනු පුරිසිනිය. උපාප්තියනි තයස තනු සොමනසස්ත්‍රිය. උපාප්තියනි'නි: යෙ පුරියා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසනා උපෙකකිය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාසියනනි තෙසං තනු පුරිසිනිය. උපාප්තියනි, නො ව තෙසං තනු සොමනසස්ත්‍රිය. උපාප්තියනි. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තනු පුරිසිනියඤ්ඤා උපාප්තියනි, සොමනසස්ත්‍රියඤ්ඤා - උපාප්තියනි.

යසස වා පන යතු යොමනසුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣසති තසස තතු පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣසති'ති: රුචාවචරානං යා ව ඉත්තියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසකා යොමනසෙසන උපපජ්ඣකා පරි- නිබ්බාසිසසනති තෙසං තතු යොමනසුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣසති, නො ව තෙසං තතු පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣසති, ඉතරෙයං කාමාවචරානං තෙසං තතු යොමනසුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣසති, පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣසති.

1. එකෙනෙව් - දසෙසතවා - PTS - උතුරු.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යටි පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි උපෙක්ඛිත්ථිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්ඛිත්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනින්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් ද පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි මනින්ථිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ, අවශෙෂ කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි මනින්ථිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්ඛිත්ථිය ද උපදනෙ යි.

130. යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ජීවිතිත්ථිය උපදනෙ යැ ඔවුනට එහි පුරිසිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතිත්ථිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට එහි පුරිසිත්ථිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්ථිය ද උපදනෙ යැ සොමනස්සිත්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ථිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි සොමනස්සිත්ථිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ථිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යසං යත් පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසඤා සොමනසෙසන උපපජ්ඣන්ති පරිනිබ්බාසිත්ථිතං තෙසං තත් පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, උපෙක්ඛිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසඤා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣන්ති පරිනිබ්බාසිත්ථිතං තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති.

යසං යත් පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සඤ්ඤිත්ථියං -පෙ- පඤ්ඤිත්ථියං -පෙ- මනිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති ති: ආමන්තා.

යසං වා පන යත් මනිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසඤා පරිනිබ්බාසිත්ථිතං තෙසං තත් මනිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් මනිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, පුරිසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති.

131. යසං යත් ජීවිතිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සොමනසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති ති: යසං වික්ඛන්තං¹ අනන්තරා උපෙක්ඛායමපයුක්ඛපච්ඡිමවික්ඛං. උපපජ්ඣන්ති අසංඝායකානං තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් සොමනසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්ඤාචොක්කාරානං තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, සොමනසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යත් සොමනසිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් ජීවිතිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති ති: ආමන්තා.

යසං යත් ජීවිතිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති ති: යසං වික්ඛන්තං අනන්තරා¹ සොමනසිත්ථියමපයුක්ඛපච්ඡිමවික්ඛං. උපපජ්ඣන්ති, අසංඝායකානං තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්ඤාචොක්කාරානං තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති, උපෙක්ඛිත්ථියං උපපජ්ඣන්ති.

1. චතුරොක්කාරෙ පඤ්ඤාචොක්කාරෙ යසං වික්ඛන්තං - PTS - එවං සඛන්තං.

යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනි-වෙන්නාහු නම් ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය/ උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචර යනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නොද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යි.

131. යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද අසංඤ්‍යකයනට ද යි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂ චතුචොකාර පඤ්ච-චොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොම-නස්සයම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද අසංඤ්‍යක-යනට ද යි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුචොකාර පඤ්චචොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍යය ... පඤ්ඤිත්‍යය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: අසංඤ්‍යන වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. චතුචොකාර පඤ්චචොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

132. යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පඤ්චවිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුචොකාර පඤ්චචොකාර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍යය ද උපදනෙ යැ උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පඤ්චවිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුචොකාර පඤ්චචොකාර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍යය ... පඤ්ඤිත්‍යය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පඤ්චවිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂ චතුචොකාර පඤ්චචොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ සොමනස්සිත්‍යය ද උපදනෙ යි.

133. යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍යය ... පඤ්ඤිත්‍යය මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පඤ්චවිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුචොකාර පඤ්චචොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යි.

134. යසං යත් සඤ්ඤායං උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් පඤ්ඤායං -පෙ- මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනාං.

යසං වා පන යත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් සඤ්ඤායං උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනාං.

135. යසං යත් පඤ්ඤායං උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනාං.

යසං වා පන යත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් පඤ්ඤායං උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනාං. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

136. යසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස යොනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනාං.

යසං වා පන යොනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනාං.

යසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස ඝානිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනාං.

යසං වා පන ඝානිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඝානිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච අරූපං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඝානිඤ්ඤායං¹ න උපපජ්ජන්ති. චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති.

යසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස ඉත්ථිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනාං.

යසං වා පන ඉත්ථිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙතෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෛස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච අරූපං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති, චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති.

යසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: ආමනාං.

යසං වා පන පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: යෙ රූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථියො එතෙතෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෛස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති. පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච අරූපං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති, චක්ඛුඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති.

1. තෙසං චවත්තානං තෙසං ඝානිඤ්ඤායං - PTS.

134. යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍යය උපදෙන නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍යය...මනිත්‍යය උපදෙන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකු මිනිත්වය උපදෙන නම් ඔහට එහි සඳ්ධිත්වය උපදෙන යැ යත්: එසේ යි.

135. යමක්හට යම් තැනෙකැ පසැඤ්ඤාදිය උපදන නම් ඔහට එහි මතින්දිය උපදන යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්දිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පක්කිනිදිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි. (අනුලොමප්පද්ගලාවකාශ යි)

136. යම්කිසි වස්තුවක් නූපදනෙ නම් ඔහට සොතින්දිය
නූපදනෙ යැ යන්න එසේ යැ.

යළි යම්කිසි සොකිනිදිය නූපදනෙ නම් ඔහට වක්කුන්දිය
නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම්කිසිවක් වක්‍රාකාරීය වූ පදනමක් මත සාහිත්‍යය ව්‍යුහගත
යැයි යන්න එසේ යැ.

යළි යම්කිසි සානිතරීය නුපදනෙ නම් ඔහට වක්කුන්දිය නුපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රුපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට සානිතරීය නුපදනෙ යැ. ඔවුනට වක්කුන්දිය නො ද නුපදනෙ යැ, පස්විම්භවිකයාට ද යම් කෙනෙකුත් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද සානිතරීය ද නුපදනෙ යැ, වක්කුන්දිය ද නුපදනෙ යැ.

යම්කිසිවක් වක්ෂිතයෙන් නැවත නම් සහිතව ඉස්මතයෙන් නැවත යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම්කිසි ඉස්තීන්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට වක්බුන්දිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැකිහිප හටයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට ඉස්තීන්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට වක්බුන්දිය නො ද නූපදනෙ යැ, පස්විමහවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද ඉස්තීන්දිය ද නූපදනෙ යැ, වක්බුන්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යම්කිසිවක් වක්‍රාකාරීය වූ පදනමක් මත පිහිටා ඇති බවට පරීක්ෂණයක් වූයේ එම නිසාය.

යළි යම්කිසි පුරිසිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට වක්කුන්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප හටයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට වක්කුන්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද පුරිසිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ වක්කුන්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ උපකේශයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ සොමනස්සින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සද්ධින්ද්‍රිය ... පඤ්ඤින්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

137. යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට ඉක්මන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට ඉක්මන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද ඉක්මන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ සානිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ සානිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජීවිකිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ජීවිකිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිකිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ජීවිකිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද සානිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොමනස්සිත් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද සානිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යසං වා පන උපෙක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස ඝාතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: යෙ සසානකා සොමනෙස්සන උප්පජ්ඣා පරි-
නිබ්බාධිස්සන්ති. තෙසං උපෙක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං
ඝාතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡමභවිකානං, යෙ ච සොමනෙස්සන
රූපාවචරං උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං උපෙක්ඛිත්ථියං
න උප්පජ්ඣස්සති, ඝාතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති¹.

යසං ඝාතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස සංඛිත්ථියං -පෙ-
පඤ්ඤිත්ථියං -පෙ- මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: යෙ රූපාවචරං
අරූපාවචරං උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං ඝාතිත්ථියං න
උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡම
භවිකානං තෙසං ඝාතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, මනිත්ථියං න
උප්පජ්ඣස්සති.

යසං වා පන මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස ඝාතිත්ථියං න
උප්පජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තා.

138. යසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස පුරිසිත්ථියං න
උප්පජ්ඣස්සති'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ
දංසෙස්සා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති,
නො ච තෙසං පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡමභවිකානං යෙ ච
රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං
ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති.

යසං වා පන පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස ඉත්ථිත්ථියං න
උප්පජ්ඣස්සති'ති: යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ
දංසෙස්සා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තාසං පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති,
නො ච තාසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡමභවිකානං, යෙ ච
රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං පුරි-
සිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති.

යසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස ජිවිතිත්ථියං න උප්ප-
ජ්ඣස්සති'ති: යෙ රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති,
යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දංසෙස්සා පරි-
නිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං
ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡමභවිකානං තෙසං ඉත්ථිත්ථියං
න උප්පජ්ඣස්සති, ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති.

යසං වා පන ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස ඉත්ථිත්ථියං න
උප්පජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තා.

1. තෙ සසානකා -පෙ- න උප්පජ්ඣස්සති, PTS උංහං

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඝානිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් සසානක වැ සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඝානිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සොමනසින් රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද උපෙක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, ඝානිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට ඝානිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට සද්ධිත්ථිය... පඤ්ඤිත්ථිය... මනිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචර-යෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට ඝානිත්ථිය නූපදනෙ යැ ඔවුනට මනිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට ඝානිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ මනිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනිත්ථිය නූපදනෙ නම් [ඔහට ඝානිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

138. යමක්හට ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද ඉක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ පුරිසිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට පුරිසිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්ඛිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද පුරිසිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ද පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ ඔවුනට ජිවිතිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට ඉක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ ජිවිතිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිතිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම්භව ඉන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනයස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යක්: යම් කෙනෙක් රූපාවරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනයින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට ඉන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනයස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිම භවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්‍ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට ඉන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ සොමනයස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉඤ්ඤිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප හවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට සොමනස්සින්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉඤ්ඤිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරි- නිවෙන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප හවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට සොමනස්සින්දිය ද නූපදනෙ යැ, ඉඤ්ඤිය ද නූපදනෙ යැ.

යම්කිසිවක් ඉක්මනින්ම අනුමත කර ගැනීමට උපෙක්ෂිතයින් අනුමත කර ගත් යම් කෙනෙක් රාජ්‍යවිධායකයෙහි අනුමතයෙහි ඉපැයීමට පිටිවීමට අනුමත කර ගත් යම් පුද්ගලයෙක් කෙටි පුද්ගලයෙක් වූ කිසිවක් හදිසියක් අතරතුර උපෙක්ෂිතයින් ඉපැයීමට පිටිවීමට අනුමත කර ගත් යම්, ඔවුන්ට උපෙක්ෂිතයින් නොදුන් අනුමත කර ගත්, ප්‍රතිපත්තිමයයන්ට ද යම් ද පුද්ගලයෙක් කෙටි පුද්ගලයෙක් වූ කිසිවක් හදිසියක් අතරතුර සොම්නසින් ඉපැයීමට පිටිවීමට අනුමත කර ගත් යම්, උපෙක්ෂිතයින් ද අනුමත කර ගත් යම්.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිතය්‍යය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉසිනිය්‍යය නූපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට උපෙක්ඛිතය්‍යය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉසිනිය්‍යය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට උපෙක්ඛිතය්‍යය ද නූපදනෙ යැ, ඉසිනිය්‍යය ද නූපදනෙ යැ.

යම්කිසි ඉස්තීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහුට සද්ධිත්තිය... පක්ෂි-
ත්තිය... මනිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි
අරූපාවචරයෙහි ඉපැදී පිරිනිවේන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත්
තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු ද
ඔවුනට ඉස්තීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට මනිත්තිය නො ද නූපදනෙ
යැ, පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට ඉස්තීන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, මනිත්තිය ද
නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනිනැදිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉසිනැදිය
නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

139. යමක්හට පුරිසින්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජීවිතන්දිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසින්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ජීවිතන්දිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට පුරිසින්දිය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිතන්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ජීවිතක්දිය නූපදන නම් ඔහට පුරිසිත්දිය
නූපදන යැ යත් එසේ යැ.

යම්කිසි පුරිසිනිදිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිනිදිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රුපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසිනිදිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සිනිදිය නො ද නූපදනෙ යැ, පස්විම භවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් අරුපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසිනිදිය ද නූපදනෙ යැ සොමනස්සිනිදිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්දිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට සොමනස්සින්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. පස්විම්භවිකයනට ද යම් කෙනෙක් අරුපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට සොමනස්සින්දිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට පුරිසින්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්දිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසින්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසින්දිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යම්කිසි උපෙක්කිත්තියක් නූපදන නම් ඔහුට පුරිසිත්තිය නූපදන යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොම්නසින් ඉපදී පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුන්ට උපෙක්කිත්තිය නූපදන යැ, ඔවුන්ට පුරිසිත්තිය නො ද නූපදන යැ, පස්විම්භවිකයන්ට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොම්නසින් ඉපදී පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුන්ට උපෙක්කිත්තිය ද නූපදන යැ, පුරිසිත්තිය ද නූපදන යැ.

යසං පුරිසිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස සඤ්ඤාදියං -පෙ-
පඤ්ඤාදියං -පෙ- මනිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති'ති: යෙ රූපාවචරං
අරූපාවචරං උපපජ්ඣත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, යා ච ඉත්ථො ඵනෙනෙව
භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙස්සත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං පුරිසිද්දියං
න උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං මනිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති.
පච්ඡම්භවිකානං තෙසං පුරිසිද්දියඤ්ඤා න උපපජ්ඣස්සති, මනිද්දියඤ්ඤා
න උපපජ්ඣස්සති.

යසං වා පන මනිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස පුරිසිද්දියං
න උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තා.

140. යසං ජීවිතිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස සොමනස්සිද්දියං
න උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තා.

යසං වා පන සොමනස්සිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස ජීවිතිද්දියං න
උපපජ්ඣස්සති'ති: යසං විතක්ඛස්ස අනන්තරා උපෙකඛාසමප්පන්න
පච්ඡම්භිකං උපපජ්ඣස්සති තෙසං සොමනස්සිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති,
නො ච තෙසං ජීවිතිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති. පච්ඡම්භිකසමඛිතිනං
තෙසං සොමනස්සිද්දියඤ්ඤා න උපපජ්ඣස්සති, ජීවිතිද්දියඤ්ඤා න
උපපජ්ඣස්සති.

යසං ජීවිතිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස උපෙකඛිද්දියං න
උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තා.

යසං වා පන උපෙකඛිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස ජීවිතිද්දියං
න උපපජ්ඣස්සති'ති: යසං විතක්ඛස්ස අනන්තරා සොමනස්සසමප්පන්න
පච්ඡම්භිකං උපපජ්ඣස්සති තෙසං උපෙකඛිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති,
නො ච තෙසං ජීවිතිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති. පච්ඡම්භිකසමඛිතිනං
තෙසං උපෙකඛිද්දියඤ්ඤා න උපපජ්ඣස්සති, ජීවිතිද්දියඤ්ඤා න
උපපජ්ඣස්සති.

යසං ජීවිතිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස සඤ්ඤාදියං -පෙ-
පඤ්ඤාදියං -පෙ- මනිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තා.

යසං වා පන මනිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස ජීවිතිද්දියං
න උපපජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තා.

141. යසං සොමනස්සිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස උපෙකඛිද්දියං
න උපපජ්ඣස්සති'ති: යසං විතක්ඛස්ස අනන්තරා උපෙකඛාසමප්පන්න
පච්ඡම්භිකං උපපජ්ඣස්සති තෙසං සොමනස්සිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති,
නො ච තෙසං උපෙකඛිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති. පච්ඡම්භිකසමඛිතිනං
තෙසං සොමනස්සිද්දියඤ්ඤා න උපපජ්ඣස්සති, උපෙකඛිද්දියඤ්ඤා න
උපපජ්ඣස්සති.

යසං වා පන උපෙකඛිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස සොමනස්සි-
ද්දියං න උපපජ්ඣස්සති'ති: යසං විතක්ඛස්ස අනන්තරා සොමනස්ස
සමප්පන්නපච්ඡම්භිකං උපපජ්ඣස්සති තෙසං උපෙකඛිද්දියං න
උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සිද්දියං න උපපජ්ඣස්සති.
පච්ඡම්භිකසමඛිතිනං තෙසං උපෙකඛිද්දියඤ්ඤා න උපපජ්ඣස්සති,
සොමනස්සිද්දියඤ්ඤා න උපපජ්ඣස්සති.

යමක්හට පුරිසිත්‍රියය නූපදනෙ නම් ඔහට සද්ධිත්‍රිය... පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට පුරිසිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට මනිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට පුරිසිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ මනිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

140. යමක්හට ජිවිතිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදනෙ යැ. ඔවුනට ජිවිතිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තසමභිති වූ ඔවුනට (රහත්තට) සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජිවිතිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට ජිවිතිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්සයම්පයුක්ත පව්ශ්චරිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදනෙ යැ. ඔවුනට ජිවිතිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමචිත්තසමභිති වූ ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජිවිතිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට ජිවිතිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සද්ධිත්‍රිය... පඤ්ඤිත්‍රිය... මනිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

141. යමක්හට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිම චිත්තසමභිති වූ ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්සයම්පයුක්ත පව්ශ්චරිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තසමභිති වූ ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යසං සොමනස්සන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස සඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : යසං විතක්කස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසමප්පන්නං පච්ඡම්චිත්තං උප්පජ්ජන්ති තෙසං සොමනස්සන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති. පච්ඡම්චිත්තසමඛිතං තෙසං සොමනස්සන්ද්‍රියඤ්ඤා න උප්පජ්ජන්ති, මනින්ද්‍රියඤ්ඤා න උප්පජ්ජන්ති.

යසං චා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස සොමනස්සන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

142. යසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස සඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : යසං විතක්කස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සමප්පන්න පච්ඡම්චිත්තං උප්පජ්ජන්ති තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති. පච්ඡම්චිත්තසමඛිතං තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න උප්පජ්ජන්ති, මනින්ද්‍රියඤ්ඤා න උප්පජ්ජන්ති.

යසං චා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

143. යසං සඤ්ඤාන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

යසං චා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස සඤ්ඤාන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

144. යසං පඤ්ඤාන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

යසං චා පන මනින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස පඤ්ඤාන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා. (පච්චතික ප්‍රශ්නල)

145. යත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තත් සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

යත් චා පන සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

යත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තත් ඝාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

යත් චා පන ඝාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : රූපාවච්චරෙ තත් ඝාතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති. අසඤ්ඤාසන්නෙ අරූපෙ තත් ඝාතින්ද්‍රියඤ්ඤා න උප්පජ්ජන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න උප්පජ්ජන්ති.

යමක්භට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්ත සමඬ්ඨි වූ ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

142. යමක්භට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්සසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්ත සමඬ්ඨි වූ ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

143. යමක්භට සද්ධිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

144. යමක්භට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂ ප්‍රද්ගල යි.)

145. යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සොතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි ඝාතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි ඝාතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ. එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. අසංඤ්‍යත්ව වූ අරූප වූ එහි ඝාතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යන ව්‍යුහයේ න උපායයන් තනු ඉතිරිය - ෧෪ -
 පරිසරයේ න උපායයන්'ති : ආමන්තා.

යකු වා පන පුරිසිඤ්ඤා න උප්පත්තියකි තකු වකඛුඤ්ඤා න උප්පත්තියකි: රූපාවච්ඡෙද තකු පුරිසිඤ්ඤා න උප්පත්තියකි, නො ව තකු වකඛුඤ්ඤා න උප්පත්තියකි. අසංකල්පනෙහි අරූපෙ තකු පුරිසිඤ්ඤා න උප්පත්තියකි, වකඛුඤ්ඤා න උප්පත්තියකි.

[illegible]

යනු වා පන පිවිතින්ද්‍රයං න උපපජ්ජසති තනු වකඛුන්ද්‍රයං
න උපපජ්ජසති'ති: නත්ථි.

යනු වක්‍රානුයං න උපපජ්ජති තත්‍ර සාමන්තසීයං න උපපජ්ජතිති : ආමනනා.

යනු වා පන සොමනසිංහයා න උපාජ්ඣසීති තනු වසානුයුතුය.
න උපාජ්ඣසීතිති : ආමනතා.

යනු වනුනුයේ න උපාජ්‍යයන් තනු උපෙකව්නුයේ න උපාජ්‍යයන්හි : අරුත තනු වනුනුයේ න උපාජ්‍යයන්, නො ව තනු උපෙකව්නුයේ න උපාජ්‍යයන්. අසාද්‍යයන තනු වනුනුයේ න උපාජ්‍යයන්, උපෙකව්නුයේ න උපාජ්‍යයන්.

යැව් වා පන උපෙකන්ද්‍රියං න උපපජ්ජස්සති තස්ම චිත්තන්ද්‍රියං
න උපපජ්ජස්සති'ති : ආමන්තූ.

යသ චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජාති තස ජග්ගිජ්ජයං - පෙ -
පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජාතිති: අරුථෙ තස
චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජාති, නො ච තස මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජාති.
අසඤ්ඤායොගෙ තස චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපපජ්ජාති, මනින්ද්‍රියඤ්ඤා
න උපපජ්ජාති.

යකු වා පන මිනිස්සුය. න උපසල්යසිති තකු වකඛ්ඤාය.
න උපසල්යසිති'ති : අමනාභා.

146. යකඩ සාහිත්‍යය න උපපජ්ඣානි කකඩ ඉතිහාසය - 08 - ප්‍රවේශය න උපපජ්ඣානි'ති : ආමනතා.

යළိ වා පන ဗွရိဇိဒ်ဇိယံ ဘ ဂုဗ္ဗဗုဒ္ဓိနိ ဘဏ္ဍာနိ
 ဘ ဂုဗ္ဗဗုဒ္ဓိနိ'ဘိ: နာမဘိဒါနံ.

යකු සාතින්‍යය. න උපපජ්ජසති තකු පිචිතින්‍යය. න
උපපජ්ජසතිති: උපපජ්ජසති.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි ඉක්කන්ද්‍රිය... පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, අසංඥයත්ව වූ අරූප වූ එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: තැත.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, අසංඥයත්ව වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සද්ධිත්ද්‍රිය... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, අසංඥයත්ව වූ එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

146. යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි ඉක්කන්ද්‍රිය... පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

යකු වා පන පිවිතින්දැයං න උපපජ්ජසති තකු සාතින්දැයං
න උපපජ්ජසති'ති: නකු.

යනු සාහිත්‍යය. න උපපථයෙහි තනු සොමනසේන්ද්‍රිය. න උපපථයෙහි: රූපාවචරෙ තනු සාහිත්‍යය. න උපපථයෙහි, නො ව තනු සොමනසේන්ද්‍රිය. න උපපථයෙහි. අසංකල්පන අරුතෙ තනු සාහිත්‍යයෙහි. න උපපථයෙහි, සොමනසේන්ද්‍රියෙහි. න උපපථයෙහි.

යනු වා පන සොමනසිန္දියං න උපාජ්ඣති තත්
සාතින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣති'ති : ආමතතා.

යනු සා. ද්‍රියං න උපප්‍රසික්ති තත් උපෙක්ඛිද්‍රියං න උපප්‍රසික්තිති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් සානිද්‍රියං න උපප්‍රසික්ති, නො ච තත් උපෙක්ඛිද්‍රියං න උපප්‍රසික්ති. අසංඝඤ්ඤා තත් සානිද්‍රියං න උපප්‍රසික්ති, උපෙක්ඛිද්‍රියං න උපප්‍රසික්ති.

යකු වා පන උපකඩ්දියෙ න උසුල් සිති කකු සාතිදියෙ
න උසුල් සිති ති: ආමනතා.

යකු සාහිත්‍යය. න උපපජ්ඣසති තකු සඟ්ග්‍යය. - පෙ - පඤ්ඤාද්‍යය. - පෙ - මනිද්‍යය. න උපපජ්ඣසති'ති : රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ තකු සාහිත්‍යය. න උපපජ්ඣසති, නො ච තකු මනිද්‍යය. න උපපජ්ඣසති. අසඤ්ඤාසංතො තකු සාහිත්‍යය. න උපපජ්ඣසති, මනිද්‍යය. න උපපජ්ඣසති.

යථා වා පත මනිද්‍රියං න උප්පජ්ඣසිති තථ ඝාතීන්ද්‍රියං න උප්පජ්ඣසිති'ති : ආමනතං.

147-148. යකඩ ඉකිනිකි - 04 - පුරිකිනිකි න උපුරුකිකි
 තකඩ පිටිතිකි න උපුරුකිකි'ති : උපුරුකිකි.

යකු වා පන ජීවිතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තකු පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති ති: නකු.

යකු පුරිසිනියය. න උපපජ්ඣසති තකු සොමනසසිනියය. න උපපජ්ඣසති: රුපාවචරෙ තකු පුරිසිනියය. න උපපජ්ඣසති, නො ච තකු සොමනසසිනියය. න උපපජ්ඣසති අසංකප්පයනෙත අරුපෙ තකු පුරිසිනියයකු න උපපජ්ඣසති, සොමනසසිනියයකු න උපපජ්ඣසති

යකු වා පන සොමනස්ස ඥායං න උපපජ්ඣති තකු පුරිසිඤ්ඤං
න උපපජ්ඣති'ති : ආමන්තූ.

යළි යම් තැනෙකැ ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: නැත.

යම් තැනෙකැ සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, අසංඤ්‍යත්වයෙහි ද අරූපයෙහි ද යන එහි සානිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. අසංඤ්‍යත්ව වූ එහි සානිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ එහි සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, එහි මනිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, අසංඤ්‍යත්ව වූ එහි සානිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ මනිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සානිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

147-148. යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්ද්‍රිය ... පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ ජීවිතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: නැත.

යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, අසංඤ්‍යත්ව වූ අරූප වූ එහි පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යත් පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් උපෙකඛිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තත් උපෙකඛිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සස්සති. අසංකප්පකො තත් පුරිසිත්ථියං ආනි උප්පජ්ඣස්සති, උපෙකඛිත්ථියං ආනි උප්පජ්ඣස්සති.

යත් වා පන උපෙකඛිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති ආමන්තො.

යත් පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් සඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - පඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත් පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තත් මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති. අසංකප්පකො තත් පුරිසිත්ථියං ආනි උප්පජ්ඣස්සති, මනිත්ථියං ආනි උප්පජ්ඣස්සති.

යත් වා පන මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තො.

149. යත් ජීවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් සොමනස්සිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: තත්ථි

යත් වා පන සොමනස්සිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් ජීවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: උප්පජ්ඣස්සති.

යත් ජීවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් උපෙකඛිත්ථියං - පෙ - සඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - පඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: තත්ථි.

යත් වා පන මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් ජීවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: උප්පජ්ඣස්සති.

150. යත් සොමනස්සිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් උපෙකඛිත්ථියං - පෙ - සඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - පඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තො.

යත් වා පන මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් සොමනස්සිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තො.

151. යත් උපෙකඛිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් සඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - පඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තො.

යත් වා පන මනිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තත් උපෙකඛිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: ආමන්තො.

යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර අරූපාවචර වූ එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නොද නූපදනෙ යැ. අසංඥසත්ව වූ එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර අරූපාවචර වූ එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, අසංඥසත්ව වූ එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: නැත.

යළි යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය... සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: නැත.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යි.

150. යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ... සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි සද්ධිත්ද්‍රිය... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

152. යත් සඤ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තත් පඤ්ඤායං - පෙ - මනිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන මනිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තත් සඤ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: ආමනනා.

153. යත් පඤ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තත් මනිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: ආමනනා.

යත් වා පන මනිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තත් පඤ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: ආමනනා. (පව්වනික ඔකාස).

154. යස්ස යත් චක්ඛුජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සොතිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් සොතිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් චක්ඛුජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: ආමනනා.

යස්ස යත් චක්ඛුජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සාතිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් සාතිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් චක්ඛුජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: රූපාවචරානං තෙසං තත් සාතිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් චක්ඛුජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති. පඤ්ඤාවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤායනානං අරූපානං තෙසං තත් සාතිජ්ඤායං ඤාති, චක්ඛුජ්ඤායං ඤාති, චක්ඛුජ්ඤායං ඤාති, චක්ඛුජ්ඤායං ඤාති.

යස්ස යත් චක්ඛුජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් ඉත්තිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් ඉත්තිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් චක්ඛුජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: රූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසකා පරිනිබ්බාසිසන්ති තෙසං තත් ඉත්තිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් චක්ඛුජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති. පඤ්ඤාවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤායනානං අරූපානං තෙසං තත් ඉත්තිජ්ඤායං ඤාති, චක්ඛුජ්ඤායං ඤාති, චක්ඛුජ්ඤායං ඤාති, චක්ඛුජ්ඤායං ඤාති.

යස්ස යත් චක්ඛුජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් පුරිසිජ්ඤායං න උපපජ්ඣන්ති'ති: ආමනනා.

152. යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපදනෙ නම් එහි පඤ්ඤිත්තිය... මනිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්තිය නූපදනෙ නම් එහි සද්ධිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

153. යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තිය නූපදනෙ නම් එහි මනිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යම් තැනෙකැ මනිත්තිය නූපදනෙ නම් එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂ අවකාශ යි.)

154. යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොතිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝාතිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි චක්ඛුත්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ්‍යස්ථයනට ද අරූපයනට ද යන ඔවුනට එහි ඝාතිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛුත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉඤ්ඤිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉඤ්ඤිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ඉඤ්ඤිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි චක්ඛුත්තිය නො ද නූපදනෙ යැ, පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිම භවිකයනට ද අසංඤ්‍යස්ථයනට ද අරූපයනට ද යි ඔවුනට එහි ඉඤ්ඤිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛුත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යස්ස වා පන යත් පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති¹ ති: රූපාවචරානං යා ව ඉත්ථියො ඵතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දරෙස්සකා පරිනිබ්බාධිස්සනති තෙසං තත් පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ව තෙසං තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති. පඤ්චොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසංඝස්සනානං අරූපානං තෙසං තත් පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස යත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති¹ ති: අසංඝස්සනානං අරූපානං තෙසං තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ව තෙසං තත් ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡිමභවිකානං¹ තෙසං තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති¹ ති: ආමනනා.

යස්ස යත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති¹ ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති¹ ති: යෙ සවක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ඣකා පරිනිබ්බාධිස්සනති තෙසං තත් සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ව තෙසං තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති. පඤ්චොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසංඝස්සනානං අරූපානං තෙසං තත් සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස යත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් උපෙක්ඛිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති¹ ති: අරූපානං තෙසං තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ව තෙසං තත් උපෙක්ඛිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡිමභවිකානං¹ අසංඝස්සනානං තෙසං තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, උපෙක්ඛිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් උපෙක්ඛිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති¹ ති: යෙ සවක්ඛුකා සොමනස්සෙන උප්පජ්ඣකා පරිනිබ්බාධිස්සනති තෙසං තත් උපෙක්ඛිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ව තෙසං තත් වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති. පච්ඡිමභවිකානං¹ අසංඝස්සනානං තෙසං තත් උපෙක්ඛිද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති, වක්ඛුද්දියං න උප්පජ්ඣස්සති.

1. චතුරොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං—P.T.S.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද යම් කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ සත්‍යයනට ද අරූපයනට දැ යි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අසංඤසත්ව අරූප වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවික-යනට ද අසංඤසත්‍යයනට ද අරූපයනට දැ යි ඔවුනට එහි සොම-නස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිම භවිකයනට ද අසංඤසත්‍යයනට දැ යි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ සොමනස්සින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිම-භවිකයනට ද අසංඤසත්‍යයනට දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යස්ස යත් චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් සඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති'ති: අරූපානං තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති. පච්ඡිමභවිකානං අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති'ති: ආමන්තා.

155. යස්ස යත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් ඉන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් ඉන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසඤා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති තෙසං තත් ඉන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් ඉන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස යත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති'ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති'ති: යා ඉන්ද්‍රියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසඤා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති තාසං තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තාසං තත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති. කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස යත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් ජීවිතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් ජීවිතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, ජීවිතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් ජීවිතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති'ති: ආමන්තා.

යස්ස යත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති'ති: රූපාවචරානං තෙසං තත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤාසත්තානං, අරූපානං තෙසං තත් ඝාතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති, සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපපජ්ජන්ති.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ්‍යානු-යනට ද යි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

1෧5. යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි ඉක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි ඉක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචර-යනට ද යි ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ්‍යානු-යනට ද අරූපයනට ද යි ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : යෙ සසානකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාදිස්සන්ති තෙසං තත් සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාමරෙ පඤ්චමභවිකානං අසංඤ්ඤාසත්තානං අරූපානං¹ තෙසං තත් සොමනස්සන්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති, සාතින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති.

යසස යත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති. පඤ්චමභවිකානං අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් සාතින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති, උපෙක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති.

යසස වා පන යත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : යෙ සසානකා සොමනසෙසන උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාදිස්සන්ති තෙසං තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති. පඤ්චමභවිකානං අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති, සාතින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති.

යසස යත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සද්ධින්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - මතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති'ති ; රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් මතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති. පඤ්චමභවිකානං අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් සාතින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති, මතින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති.

යසස වා පන යත් මතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : ආමනතා.

156. යසස යත් ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙස්සන්ති පරිනිබ්බාදිස්සන්ති තෙසං තත් ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති. කාමාවචරෙ පඤ්චමභවිකානං රූපාවචරානං තෙසං තත් ඉක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති, පුරිසින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති.

යසස වා පන යත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : යා ඉක්ඛෙයො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙස්සන්ති පරිනිබ්බාදිස්සන්ති තෙසං තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣන්ති. කාමාවචරෙ පඤ්චමභවිකානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් පුරිසින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති, ඉක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣන්ති.

1. පඤ්චම චික සමසිනං අරූපානං. — P.T.S.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් සසානක වැ උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි සොම-නස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි සානින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ්‍යකයනට ද අරූප-යනට ද යි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද සානින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ්‍යකයනට ද යි ඔවුනට එහි සානින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ. උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් කෙනෙක් සසානක වැ සොමනස්සින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සානින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවික-යනට ද අසංඤ්‍යකයනට ද යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සානින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය ... පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර-යනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ්‍යත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි සානින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

156. යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි ඉක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි ඉක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්ඛින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචර-යනට ද යි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යසං යත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති.

යසං වා පන යත් ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති'ති: ආමනතං.

යසං යත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති'ති: රූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා සොමනස්සෙන උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති. පඤ්චොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසංකල්පනානං අරූපානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති.

යසං වා පන යත් සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති'ති: යා ඉතීයො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තාසං තත් සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, නො ච තාසං තත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති. පඤ්චොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං අසංකල්පනානං අරූපානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් සොමනස්සන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති.

යසං යත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති තස්ස තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති. පච්ඡිමභවිකානං අසංකල්පනානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා සොමනස්සෙන උපපජ්ඣන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති, උපෙක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣති.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්තිය නුපදනෙ නම් ඔහට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නුපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ඉක්කිත්තිය නුපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නො ද නුපදනෙ යැ. පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය ද නුපදනෙ යැ ජිවිතින්ද්‍රිය ද නුපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජිවිතින්ද්‍රිය නුපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්තිය නුපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්තිය නුපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තිය නුපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනස්සිත්තිය ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ඉක්කිත්තිය නුපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නො ද නුපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ්‍යත්ථයනට ද අරූපයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛිතයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ඉක්කිත්තිය ද නුපදනෙ යැ සොමනස්සිත්තිය ද නුපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය නුපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්තිය නුපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛිතයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නුපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය නො ද නුපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ්‍යත්ථයනට ද අරූපයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛිතයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි සොමනස්සිත්තිය ද නුපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද නුපදනෙ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්තිය නුපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නුපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛිතයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ඉක්කිත්තිය නුපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද නුපදනෙ යැ. පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤ්‍යත්ථයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනස්සිත්තිය ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ඉක්කිත්තිය ද නුපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්තිය ද නුපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන යත් උපෙක්ඛිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් ඉත්ථිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : යා ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙස්සකා සොමනස්සෙන උපපජ්ඣකා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් ඉත්ථිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති. පච්ඡිමභවිකානං අසංකෘතානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙස්සකා සොමනස්සෙන උපපජ්ඣකා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති, ඉත්ථිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස යත් ඉත්ථිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සංඛිත්ථියං - පෙ - පඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - මනිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙස්සකා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් ඉත්ථිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් මනිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති. පච්ඡිමභවිකානං අසංකෘතානං තෙසං තත් ඉත්ථිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති, මනිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත් මනිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් ඉත්ථිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : ආමන්තා.

157. යස්ස යත් පුරිසිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් ජිවිතිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙස්සකා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් පුරිසිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් ජිවිතිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති. පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් පුරිසිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති, ජිවිතිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත් ජිවිතිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් පුරිසිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : ආමන්තා.

යස්ස යත් පුරිසිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් සොමනස්සිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති'ති : රූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙස්සකා සොමනස්සෙන උපපජ්ඣකා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් පුරිසිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති. පඤ්ඤා-වොකාථෙර පච්ඡිමභවිකානං අසංකෘතානං අරූපානං යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙස්සකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣකා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් පුරිසිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති, සොමනස්සිත්ථියං න උපපජ්ඣන්ති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප හවයක් දක්වා සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥාසකයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප හවයක් දක්වා සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි උපෙක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ. ඉක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප හවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි මනිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥාසකයනට ද ඒ ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, මනිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

157. යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජිවිතිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප හවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි පුරිසිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජිවිතිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, ජිවිතිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප හවයක් දක්වා සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට එහි පුරිසිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥාසකයනට ද අරූපයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප හවයක් දක්වා උපෙක්ඛියෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි පුරිසිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් සොමනසසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති තසස තත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසකා උපෙකකාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං තත් සොමනසසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති, නො ව තෙසං තත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති. පඤ්චොකාරෙ පඤ්චභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං අරූපානං යා ව ඉත්ථො ඵතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසකා උපෙකකාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං තත් සොමනසසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති, පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති.

යසස යත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති තසස තත් උපෙකකිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ව ඉත්ථො ඵතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසකා උපෙකකාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං තත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති, නො ව තෙසං තත් උපෙකකිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති. පඤ්චභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං යා ව ඉත්ථො ඵතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසකා සොමනසෙසන උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං තත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති, උපෙකකිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති.

යසස වා පන යත් උපෙකකිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති තසස තත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති'ති: යෙ පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසකා සොමනසෙසන උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං තත් උපෙකකිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති, නො ව තෙසං තත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති. පඤ්චභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං යා ව ඉත්ථො ඵතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසකා සොමනසෙසන උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං තත් උපෙකකිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති, පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති.

යසස යත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති තසස තත් සඤ්ඤිත්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤිත්‍රියං - පෙ - මනිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං යා ව ඉත්ථො ඵතෙනෙව භාවෙන කතිවි හවෙ දසෙසකා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං තත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති, නො ව තෙසං තත් මනිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති. පඤ්චභවිකානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති, මනිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති.

යසස වා පන යත් මනිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති තසස තත් පුරිසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති'ති: ආමනතා.

158. යසස යත් පිටිතිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති තසස තත් සොමනසසිත්‍රියං න උපාජ්ඣසති'ති: ආමනතා.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පඤ්චොකාරයෙහි පශ්චිමභවික යනට ද අසංඥසත්වයනට ද අරූපයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවරයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනස්සින්ද්‍රිය පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනස්සින්ද්‍රිය පිරිනිවෙන්නාහු ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා සොමනස්සින්ද්‍රිය පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යම් ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

158. යමක්හට යම් තැනෙකැ පීචිකින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අසංඥාසත්ව වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යි.

159. යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඛිතිනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඛිතිනට ද අසංඥාසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යස්ස යත් සොමනස්සිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් සඤ්ඤියං - පෙ - පඤ්ඤිත්‍රියං - පෙ - මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසමප්පන්න පච්ඡම්චිත්තං උප්පජ්ජන්ති තෙසං තත් සොමනස්සිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති. පච්ඡම්චිත්තසමිධිනං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත් සොමනස්සිත්‍රියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති, මනිත්‍රියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් සොමනස්සිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා,

160. යස්ස යත් උපෙක්ඛිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සමප්පන්න පච්ඡම්චිත්තං උප්පජ්ජන්ති තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජන්ති. පච්ඡම්චිත්තසමිධිනං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්‍රියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති, සඤ්ඤියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් උපෙක්ඛිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

යස්ස යත් උපෙක්ඛිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් පඤ්ඤිත්‍රියං - පෙ - මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සමප්පන්න පච්ඡම්චිත්තං උප්පජ්ජන්ති තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති. පච්ඡම්චිත්තසමිධිනං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්‍රියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති, මනිත්‍රියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් උපෙක්ඛිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

161. යස්ස යත් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් පඤ්ඤිත්‍රියං - පෙ - මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

162. යස්ස යත් පඤ්ඤිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් මනිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් පඤ්ඤිත්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති : ආමන්තා. (පච්චිතික පුග්ගලොකාස).

අනාගතවාසො,

යමක්හට යම් තැනෙකැ යොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය ... පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්තිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට එහි යොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි මනින්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඛිතිනට ද අසංඤයන්තයනට ද සි ඔවුනට එහි යොමනස්සිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්තිය නූපදනෙ නම් ඔ . එහි යොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

160. යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ යොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඛිතිනට ද අසංඤයන්තයනට ද සි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, සද්ධිත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්තිය නූපදනෙ යැ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ යොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි මනින්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඛිතිනට ද අසංඤයන්තයනට ද සි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපදනෙ යැ මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

161. යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

162. යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි මනින්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යයනිකපුද්ගලාවකාශයි)

163. යසසි වතඛුඤ්ඤං උපාපුති තසසි සොතිඤ්ඤං
උපපජ්ඣාති: ආමනනා.

යහස වා පන සොතින්දිය. උපපජ්ඣ නසස වකඛුන්දිය.
උපපජ්ඣතිති: සබ්බසං වචනානං අවකඛුකානං උපපජ්ඣනානං.
නෙසං සොතින්දිය. උපපජ්ඣති, නො ව නෙසං වකඛුන්දිය.
උපපජ්ඣති. සවකඛුකානං උපපජ්ඣනානං නෙසං සොතින්දියඤ්ඤි
උපපජ්ඣති, වකඛුන්දියඤ්ඤි උපපජ්ඣති.

සමස්ත විකුණුණුය. උපාය'නි' නමස් සාහිත්‍යය. උපාය'නි' :
ආමනාය.

යහස වා පන සානිඤ්ඤං උපපජ්ඣ තස්ස චක්ඛන්ඤ්ඤං
උපපජ්ඣති'ති: සබ්බස්ස චචන්ත්තානං අචක්ඛකානං උපපජ්ඣන්ත්තානං
තෙසං සානිඤ්ඤං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චක්ඛන්ඤ්ඤං උපපජ්ඣති.
සචක්ඛකානං උපපජ්ඣන්ත්තානං තෙසං සානිඤ්ඤංඤච උපපජ්ඣති,
චක්ඛන්ඤ්ඤංඤච උපපජ්ඣති.

ယဏ္ဏ ဝါသုဒ္ဓိယံ ငြဟာဗုဒ္ဓိ နယဏ္ဏ ဓူမိဒ္ဓိယံ - ၈၃ - ပုဂ္ဂိမိဒ္ဓိယံ
ငြဟာဗုဒ္ဓိယံ' ဟိ ဧဝံပဿ.

යසස වා පන පුරිසිත්ථියං උපාප්ථිකු තසාං වකඛුත්ථියං
උපාප්ථිකිති: සබ්බෙසං චිත්තානාං අවකඛුකානාං උපපජ්ජනානාං
තෙසං පුරිසිත්ථියං උපාප්ථිකු, නො ච තෙසං වකඛුත්ථියං උපාප්ථිකි.
සචකඛුකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං පුරිසිත්ථියං උපාප්ථිකු,
වකඛුත්ථියං උපාප්ථිකි.

ယဇ္ဇန ဝိသုဒ္ဓိန္ဒြိယံ ငြိတဗျာနိ ဘဏ္ဍာ ပိပိနိန္ဒြိယံ ငြိတဗျာနိ'ဘိ' :
ဗျာဓိဘိဏ္ဍာ.

යුක්ත වා පන ජීවිතින්ද්‍රිය උපපජ්ජිත කසස වකඛන්ද්‍රිය උපපජ්ජිතී'ති: සබ්බෙයං වචනනානං අවකඛිකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රිය උපපජ්ජිත, නො ව ගෙයං වකඛන්ද්‍රිය උපපජ්ජිතී සවකඛිකානං උපපජ්ජනනානං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිත, වකඛන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජිතී.

ယမ္ဗဒိ ဝိသုဒ္ဓိတိယံ ဥပဇာတိ ဘမ္ဗဒိ ဝေပမာဏဗျူတိယံ - ဝေပ -
ဥပပဏ္ဍိတိယံ ဥပဇာတိညာ'တိ ဣမာဏာ၊

යසස වා පන උපෙක්ඛිත්‍රියං උප්පජ්ජිතං තස්ස චක්ඛුත්‍රියං.
 උප්පජ්ජති'ති: සබ්බෙසං චචන්තනානං අචක්ඛුකානං උප්පජ්ජනිතානං.
 තෙසං උපෙක්ඛිත්‍රියං උප්පජ්ජිතං, නො ච තෙසං චක්ඛුත්‍රියං.
 උප්පජ්ජති. සචක්ඛුකානං උප්පජ්ජනිතානං තෙසං උපෙක්ඛිත්‍රියංඤ්ච
 උප්පජ්ජිතං, චක්ඛුත්‍රියංඤ්ච උප්පජ්ජති.

163. යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොතින්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට සොතින්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූන වන හැමදෙතොට ද ඇස් නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදියි. ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සාතින්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට සාතින්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූන වන හැමදෙතොට ද ඇස් නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට සාතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදියි. ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට සාතින්ද්‍රිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට ඉත්තින්ද්‍රිය... පුරිසිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට පුරිසිත්තිය උපති නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූන වන හැමදෙතොට ද ඇස් නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්තිය උපන, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදියි. ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට පිච්චිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට පිච්චිත්තිය උපති නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූන වන හැමදෙතොට ද ඇස් නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට පිච්චිත්තිය උපන, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදියි. ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට පිච්චිත්තිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තිය... උපෙක්ඛිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිත්තිය උපති නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූන වන හැමදෙතොට ද ඇස් නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය උපන, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදියි. ඇස් ඇති වූ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි.

ယဉ်းခဲ၊ ဝါးညိုညို၊ ဝါးညိုညို၊ ဝါးညိုညို၊ ဝါးညိုညို - ဝေ -
 ဝါးညိုညို - ဝေ - ဝါးညိုညို၊ ဝါးညိုညို၊ ဝါးညိုညို၊ ဝါးညိုညို၊ ဝါးညိုညို

සඳුන් වා. පන මිනිසුන්. උපායන් නිසා වනාන්තරය. උපායන්හි : සබඳය. වචනානා. අවකාශය. උපායනා. නෙය. මිනිසුන්. උපායන්, නො ව නෙය. වනාන්තරය. උපායන්. සවකාශය. උපායනා. නෙය. මිනිසුන්. උපායන්, වනාන්තරය. උපායන්.

164. ယင်း၏ အဘိုးအမိတို့၏ ဇာတိမြို့ကို - ဝေ -
 ပြန်လည်သွားရန် ခံစားရသည်။

යහස වා පන පුරිසිනිය. උපපජ්ඣ නසස සානිනිය.
 උපපජ්ඣති : සබ්බසං වචනානං අසානකානං උපපජ්ඣනානං.
 තෙසං පුරිසිනියං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං සානිනියං.
 උපපජ්ඣති. සසානකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං පුරිසිනියංකච
 උපපජ්ඣති, සානිනියංකච උපපජ්ඣති.

ယမ္မေ ဓာတိတ္ထိယံ ဥပဗ္ဗဇ်တိ ဘမ္မေ ဗီရိနိတ္ထိယံ ဥပဗ္ဗဇ်သမ္ပာဒိ :
ဗျာဓိဘူတံ၊

යහපත වා පන පිවිතින්ද. උපායත්තු නසන සාතින්ද.
 උපායත්තිති : සබෙස. වචනාන. අසානකාන. උපපජ්ජනාන.
 තෙස. පිවිතින්ද. උපායත්තු, නො ව තෙස. සාතින්ද. උපායත්ති.
 යසානකාන. උපපජ්ජනාන. තෙස. පිවිතින්ද. උපායත්තු.
 සාතින්ද. උපායත්ති.

ယဇ်ဇိ ဇာတိဋ္ဌိယံ ဂြဟဏ်တိ ဘဏ္ဍ ဝဿာဗာဏ္ဍဋ္ဌိယံ - ဝေဝ -
ဥပေကဏိဋ္ဌိယံ ဂြဟဏ်တိ ဘဏ္ဍ ဝဿာဗာဏ္ဍဋ္ဌိယံ - ဝေဝ -

යසසි වා. පත උපෙක්කිද්‍රියං උප්පජ්ජන්තං නසසි සානිද්‍රියං
 උප්පජ්ජති'ති : සබ්බෙසං වචනානාං අසානකානාං උප්පජ්ජනානාං
 තෙසං උපෙක්කිද්‍රියං උප්පජ්ජන්තං, නො ච තෙසං සානිද්‍රියං
 උප්පජ්ජති. සසානකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං උපෙක්කිද්‍රියංඤ්ඤි
 උප්පජ්ජන්තං, සානිද්‍රියංඤ්ඤි උප්පජ්ජති.

ယင်းအား နားလည်သော ဝိညာဉ်တော်သည် နားလည်သော - ၁၁ -
 ပစ္စည်းတို့ကို - ၁၂ - ဖြစ်စေသည်။ ဝိညာဉ်တော်သည် နားလည်သော။

යකු වා පන මිනිණිය. උපායයක් කසස සානිණිය.
උපායයකි'නි: සබෙය. වවනාන. අසානකාන. උපපජනනාන.
කෙස. මිනිණිය. උපායයක්, නො ව කෙස. සානිණිය. උපායයකි.
සසානකාන. උපපජනනාන. කෙස. මිනිණියකි උපායයක්.
සානිණියකි උපායයකි.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්තිය ... පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූෂ වන හැමදෙකට ද ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදි ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

164. යමක්හට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ඉන්ද්‍රිය ... පුරිසිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට පුරිසිත්තිය උපනි නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූෂ වන හැමදෙකට ද ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්තිය උපන, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදි. ස්‍රාණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තිය ද උපන, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූෂ වන හැම දෙකට ද ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදි. ස්‍රාණ ඇති වැ උපදනා ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය ද උපන, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සොමනස්සිත්තිය ... උපෙක්ඛිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්තිය උපනි නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූෂ වන හැමදෙකට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය උපන, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදි. අසානක වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය ද උපන, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්තිය ... පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදි යත්: චූෂ වන හැමදෙකට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදි. අසානක වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපන, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

165. යමක්භට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට පුරිසිත්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි යත්: චුත වන හැමදෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදියි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපන, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදියි.

යමක්භට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට ජිවිතිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට ජිවිතිත්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි යත්: චුත වන හැමදෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ජිවිතිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදියි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිතිත්ද්‍රිය ද උපන, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදියි.

යමක්භට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්ද්‍රිය ... උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ... සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනිත්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි යත්: චුත වන හැමදෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට මනිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදියි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට මනිත්ද්‍රිය ද උපන, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදි.

166. යමක්භට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට ජිවිතිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට ජිවිතිත්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි යත්: චුත වන හැමදෙතොට ද නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ජිවිතිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපදියි, පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිතිත්ද්‍රිය ද උපන, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදියි.

යමක්භට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්ද්‍රිය ... උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ... සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනිත්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදි යත්: චුත වන හැමදෙතොට ද නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට මනිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපදියි. පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට මනිත්ද්‍රිය ද උපන, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදි.

167. යසස පිවිතින්ද්‍රියං උපාජති තසස සොමනස්සන්ද්‍රියං උපාජ්ඣා'ති : ආමනතා.

යසස වා පන සොමනස්සන්ද්‍රියං උපාජ්ඣා තසස පිවිතින්ද්‍රියං උපාජති'ති : සබ්බෙසං වචනතානං පවනෙත විනාසස්ස හබ්බකඛණේ තෙසං සොමනස්සන්ද්‍රියං උපාජ්ඣා, නො ච තෙසං පිවිතින්ද්‍රියං උපාජති. සබ්බෙසං උපපජ්ජනානං පවනෙත විනාසස්ස උපාදකඛණේ තෙසං සොමනස්සන්ද්‍රියස්ස උපාජ්ඣා, පිවිතින්ද්‍රියස්ස උපාජති.

යසස පිවිතින්ද්‍රියං උපාජති තසස උපෙක්ඛන්ද්‍රියං - පෙ - සඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං උපාජ්ඣා'ති : ආමනතා.

යසස වා පන මනින්ද්‍රියං උපාජ්ඣා තසස පිවිතින්ද්‍රියං උපාජති'ති : සබ්බෙසං වචනතානං පවනෙත විනාසස්ස හබ්බකඛණේ තෙසං මනින්ද්‍රියං උපාජ්ඣා, නො ච තෙසං පිවිතින්ද්‍රියං උපාජති. සබ්බෙසං උපපජ්ජනානං පවනෙත විනාසස්ස උපාදකඛණේ තෙසං මනින්ද්‍රියස්ස උපාජ්ඣා, පිවිතින්ද්‍රියස්ස උපාජති.

168. යසස සොමනස්සන්ද්‍රියං උපාජති තසස උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපාජ්ඣා'ති : ආමනතා.

යසස වා පන උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපාජ්ඣා තසස සොමනස්සන්ද්‍රියං උපාජති'ති : සබ්බෙසං විනාසස්ස හබ්බකඛණේ සොමනස්ස විපායුත විනාසස්ස උපාදකඛණේ නිරොධ සමාපන්නානං අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපාජ්ඣා, නො ච තෙසං සොමනස්සන්ද්‍රියං උපාජති. සොමනස්සෙත උපපජ්ජනානං පවනෙත සොමනස්ස සමපයුත විනාසස්ස උපාදකඛණේ තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියස්ස උපාජ්ඣා, සොමනස්සන්ද්‍රියස්ස උපාජති.

යසස සොමනස්සන්ද්‍රියං උපාජති තසස සඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං උපාජ්ඣා'ති : ආමනතා.

යසස වා පන මනින්ද්‍රියං උපාජ්ඣා තසස සොමනස්සන්ද්‍රියං උපාජති'ති : සබ්බෙසං වචනතානං පවනෙත විනාසස්ස හබ්බකඛණේ සොමනස්ස විපායුත විනාසස්ස උපාදකඛණේ නිරොධ සමාපන්නානං අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං මනින්ද්‍රියං උපාජ්ඣා, නො ච තෙසං සොමනස්සන්ද්‍රියං උපාජති. සොමනස්සෙත උපපජ්ජනානං පවනෙත සොමනස්ස සමපයුත විනාසස්ස උපාදකඛණේ තෙසං මනින්ද්‍රියස්ස උපාජ්ඣා, සොමනස්සන්ද්‍රියස්ස උපාජති.

167. යමක්භට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යත්: චූත වන හැමදෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භද්ධගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපන, ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදියි. උපදනා හැමදෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද උපන, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි.

යමක්භට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ... සද්ධිත්තද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යත්: චූත වන හැමදෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භද්ධගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදියි. උපදනා හැමදෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපන, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදි.

168. යමක්භට සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපනි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපදි යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ භද්ධගක්ෂණයෙහි ද සොමනස්ස විජ්ජයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපන, ඔවුනට සොමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද උපදියි. සොමනස්සිත්ත උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ද උපන, සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද උපදියි.

යමක්භට සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සද්ධිත්තද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපදි යත්: චූත වන හැමදෙනාට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භද්ධගක්ෂණයෙහි ද සොමනස්ස විජ්ජයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥසත්වයනට ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට සොමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද උපදියි. සොමනස්සිත්ත උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපන, සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද උපදි.

169. යස්ස උපෙක්ඛිත්‍යං උපාජ්ඣති තස්ස සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣාති : ආමනනා.

යස්ස වා පන සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣත් තස්ස උපෙක්ඛිත්‍යං උපාජ්ඣති : සබ්බෙසං විතර්කස්ස හඬකතමණ උපෙක්ඛා විපායුත විතර්කස්ස උපාදකමණ නිරොධසමාපන්නානං අසංකප්පසන්නානං තෙසං සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣත්, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිත්‍යං උපාජ්ඣති. උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්නානං පවනෙත උපෙක්ඛාසමප-
යුතවිතර්කස්ස උපාදකමණ තෙසං සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣත්, උපෙක්ඛිත්‍යං උපාජ්ඣති.

යස්ස උපෙක්ඛිත්‍යං උපාජ්ඣති තස්ස පඤ්ඤිත්‍යං - පෙ - මනිත්‍යං උපාජ්ඣාති : ආමනනා.

යස්ස වා පන මනිත්‍යං උපාජ්ඣත් තස්ස උපෙක්ඛිත්‍යං උපාජ්ඣති : සබ්බෙසං විතර්කස්ස හඬකතමණ උපෙක්ඛා විපායුත විතර්කස්ස උපාදකමණ නිරොධසමාපන්නානං අසංකප්පසන්නානං තෙසං මනිත්‍යං උපාජ්ඣත්, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිත්‍යං උපාජ්ඣති. උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්නානං පවනෙත උපෙක්ඛාසමප-
යුතවිතර්කස්ස උපාදකමණ තෙසං මනිත්‍යං උපාජ්ඣත්, උපෙක්ඛිත්‍යං උපාජ්ඣති.

170. යස්ස සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣති තස්ස පඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣාති : ආමනනා.

යස්ස වා පන පඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣත් තස්ස සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣති : සබ්බෙසං විතර්කස්ස හඬකතමණ සඤ්ඤා විපායුත විතර්කස්ස උපාදකමණ නිරොධසමාපන්නානං අසංකප්පසන්නානං තෙසං පඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣත්, නො ච තෙසං සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣති. සග්ගෙකානං උපපජ්ජන්නානං පවනෙත සඤ්ඤාසමපයුතවිතර්කස්ස උපාදකමණ තෙසං පඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣත්, සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣති.

යස්ස සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣති තස්ස මනිත්‍යං උපාජ්ඣාති : ආමනනා.

යස්ස වා පන මනිත්‍යං උපාජ්ඣත් තස්ස සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣති : සබ්බෙසං විතර්කස්ස හඬකතමණ සඤ්ඤා විපායුත විතර්කස්ස උපාදකමණ නිරොධසමාපන්නානං අසංකප්පසන්නානං තෙසං මනිත්‍යං උපාජ්ඣත්, නො ච තෙසං සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣති. සග්ගෙකානං උපපජ්ජන්නානං පවනෙත සඤ්ඤාසමපයුතවිතර්කස්ස උපාදකමණ තෙසං මනිත්‍යං උපාජ්ඣත්, සඤ්ඤිත්‍යං උපාජ්ඣති.

169. යමක්භට උපෙක්ඛිත්තිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට සද්ධිත්තිය උපනි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදියි යත්: හැමදෙනාට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ෂා-විප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඤ්‍යත්වයනට දැයි ඔවුනට සද්ධිත්තිය උපන, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදියි. උපෙක්ෂායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්ති-යෙහි උපෙක්ෂාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට සද්ධිත්තිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදී.

යමක්භට උපෙක්ඛිත්තිය උපදී නම් ඔහට පඤ්ඤිත්තිය ... චේත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනිත්තිය උපනි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදියි යත්: හැමදෙනාට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ෂා විප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඤ්‍යත්වයනට දැයි ඔවුනට මනිත්තිය උපන, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදියි. උපෙක්ෂායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ෂාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මනිත්තිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදී.

170. යමක්භට සද්ධිත්තිය උපදී නම් ඔහට පඤ්ඤිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට පඤ්ඤිත්තිය උපනි නම් ඔහට සද්ධිත්තිය උපදියි යත්: හැමදෙනාට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද ශ්‍රද්ධා-විප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්න-වුනට ද අසංඤ්‍යත්වයනට දැයි ඔවුනට පඤ්ඤිත්තිය උපන, ඔවුනට සද්ධිත්තිය නො ද උපදියි. සහෙතුක වූ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට පඤ්ඤිත්තිය ද උපන, සද්ධිත්තිය ද උපදී.

යමක්භට සද්ධිත්තිය උපදී නම් ඔහට මනිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට චේත්තිය උපනි නම් ඔහට සද්ධිත්තිය උපදියි යත්: හැමදෙනාට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඤ්‍යත්වයනට දැයි ඔවුනට මනිත්තිය උපන, ඔවුනට සද්ධිත්තිය නො ද උපදියි. සහෙතුක වූ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ශ්‍රද්ධා-සම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මනිත්තිය ද උපන, සද්ධිත්තිය ද උපදී.

171. යසස පඤ්ඤාදියං උපපජ්ඣති තස්ස මනිදියං උප-
පජ්ඣති: ආමනා.

යසස වා පන මනිදියං උපපජ්ඣති තස්ස පඤ්ඤාදියං
උපපජ්ඣති: සබ්බසං විතර්කසං භංගකම්මෙණ ඤාණවිප්ලව්වන
විතර්කසං උපපජ්ඣති තිරොධසමාපන්නාං අපඤ්ඤාසන්නාං තෙසං
මනිදියං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං පඤ්ඤාදියං උපපජ්ඣති.
ඤාණසම්ප්ලව්වනාං උපපජ්ඣන්නාං පවතෙන ඤාණසම්ප්ලව්වන
විතර්කසං උපපජ්ඣති තෙසං මනිදියං උපපජ්ඣති, පඤ්ඤාදියං
උපපජ්ඣති. (අනුලොම පුග්ග).¹

172-180. යත් චක්ඛුදියං - පෙ - (අනුලොම ඔකාස).

181. යසස යත් චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් සොතිදියං
උපපජ්ඣති: පුඤ්ඤාචාරං උපපජ්ඣන්නාං තෙසං තත් චක්ඛුදියං
උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සොතිදියං උපපජ්ඣති ඉතරෙසං
සචක්ඛුකානං උපපජ්ඣන්නාං තෙසං තත් චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති,
සොතිදියං උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යත් සොතිදියං උපපජ්ඣති තස්ස තත්
චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති: පඤ්ඤාචාරං චිත්තනාං අචක්ඛුකානං
කාමාවචරං උපපජ්ඣන්නාං තෙසං තත් සොතිදියං උපපජ්ඣති,
නො ච තෙසං තත් චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති. සචක්ඛුකානං උප-
පජ්ඣන්නාං¹ තෙසං තත් සොතිදියං උපපජ්ඣති, චක්ඛුදියං
උපපජ්ඣති.

යසස යත් චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් සාතිදියං
උපපජ්ඣති: රූපාවචරං² උපපජ්ඣන්නාං තෙසං තත් චක්ඛුදියං
උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සාතිදියං උපපජ්ඣති. සචක්ඛු-
කානං කාමාවචරං උපපජ්ඣන්නාං තෙසං තත් චක්ඛුදියං
උපපජ්ඣති, සාතිදියං උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යත් සාතිදියං උපපජ්ඣති තස්ස තත්
චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති: කාමාවචරං චිත්තනාං අචක්ඛුකානං
කාමාවචරං උපපජ්ඣන්නාං තෙසං තත් සාතිදියං උපපජ්ඣති,
නො ච තෙසං තත් චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති. සචක්ඛුකානං කාමා-
වචරං උපපජ්ඣන්නාං තෙසං තත් සාතිදියං උපපජ්ඣති,
චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති.

යසස යත් චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් ඉතීදියං - පෙ -
පුරිසිදියං උපපජ්ඣති: රූපාවචරං උපපජ්ඣන්නාං තෙසං තත්
චක්ඛුදියං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිදියං උපපජ්ඣති.
සචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ඣන්නාං තෙසං තත් චක්ඛුදියං
උපපජ්ඣති, පුරිසිදියං උපපජ්ඣති.

1. සචක්ඛුකානං පඤ්ඤාචාරං උපපජ්ඣන්නාං - PTS.

2. සචක්ඛුකානං රූපාවචරං - PTS.

171. යමක්භට පඤ්ඤිත්දිය උපදී නම් ඔහට මනින්දිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට මනින්දිය උපනි නම් ඔහට පඤ්ඤිත්දිය උපදියි යත්: හැමදෙනාට විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ඥාන-විප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඤසත්වයනට ද යි ඔවුනට මනින්දිය උපන, ඔවුනට පඤ්ඤිත්දිය නො ද උපදියි. ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්දිය ද උපන, පඤ්ඤිත්දිය ද උපදී. (අනුලොම පුද්ගල යි).

172-180. යම් තැනෙකැ වක්ඛුත්දිය ... (අනුලොම අවකාශ යි).

181. යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛුත්දිය උපදී නම් ඔහට එහි සොතිත්දිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛුත්දිය උපදී, ඔවුනට එහි සොතිත්දිය නො ද උපන. ඇස් ඇති වැ උපදනා අවශෙෂ ඔවුනට එහි චක්ඛුත්දිය ද උපදී, සොතිත්දිය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතිත්දිය උපනි නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්දිය උපදී යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙන් වුන වන්න-වුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි සොතිත්දිය උපන, ඔවුනට එහි චක්ඛුත්දිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොතිත්දිය ද උපන, චක්ඛුත්දිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්දිය උපදී නම් ඔහට එහි සාතිත්දිය උපන යත්: රූපාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛුත්දිය උපදියි, ඔවුනට එහි සාතිත්දිය නො ද උපන. ඇස් ඇති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛුත්දිය ද උපදියි, සාතිත්දිය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සාතිත්දිය උපනි නම් ඔහට එහි චක්ඛුත්දිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුන වන්නවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යි ඔවුනට එහි සාතිත්දිය උපන, ඔවුනට එහි චක්ඛුත්දිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සාතිත්දිය ද උපන, චක්ඛුත්දිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛුත්දිය උපදී නම් ඔහට එහි ඉත්ථිත්දිය ... පුරිසිත්දිය උපන යත්: රූපාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛුත්දිය උපදී, ඔවුනට එහි පුරිසිත්දිය නො ද උපන. ඇස් ඇති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛුත්දිය ද උපදී, පුරිසිත්දිය ද උපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් වුන වන්තවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපන. ඇස් ඇති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන යත් : ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : වුන වන හැමදෙකට ද ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන. ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන යත් : ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : පඤ්චවොකාරයෙන් වුන වන්තවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත් : ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : පඤ්චවොකාරයෙන් වුන වන්තවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනාවු ඔවුනට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යස්ස යත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති තස්ස තත් සඤ්ඤියං උපාජ්ඣා'ති : සුඤ්ඤාචාර්යං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති, නො ච තෙසං තත් සඤ්ඤියං උපාජ්ඣා. ඉතරෙසං සචක්ඛකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති, සඤ්ඤියං උපාජ්ඣා.

යස්ස වා පන යත් සඤ්ඤියං උපාජ්ඣා තස්ස තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති තී : පඤ්ඤාචාර්යං චචන්තානං අචක්ඛකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං අරූපානං තෙසං තත් සඤ්ඤියං උපාජ්ඣා, නො ච තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති, සචක්ඛකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් සඤ්ඤියං උපාජ්ඣා, චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති.

යස්ස යත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති තස්ස තත් පඤ්ඤියං - පෙ - මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා'ති : සුඤ්ඤාචාර්යං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති, නො ච තෙසං තත් මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා. ඉතරෙසං සචක්ඛකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති, මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා.

යස්ස වා පන යත් මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා තස්ස තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති තී : පඤ්ඤාචාර්යං චචන්තානං අචක්ඛකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං අරූපානං තෙසං තත් මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා, නො ච තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති, සචක්ඛකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා, චක්ඛන්ද්‍රියං උපාජති.

182. යස්ස යත් ඝානිඤ්ඤියං උපාජති තස්ස තත් ඉතීඤ්ඤියං උපාජ්ඣා'ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් ඉතීඤ්ඤියං උපාජ්ඣා තස්ස තත් ඝානිඤ්ඤියං උපාජති තී : කාමාවචරා චචන්තානං අඝානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් ඉතීඤ්ඤියං උපාජ්ඣා, නො ච තෙසං තත් ඝානිඤ්ඤියං උපාජති, සඝානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් ඉතීඤ්ඤියං උපාජ්ඣා, ඝානිඤ්ඤියං උපාජති.

යස්ස යත් ඝානිඤ්ඤියං උපාජති තස්ස තත් පුරිසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා'ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් පුරිසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා තස්ස තත් ඝානිඤ්ඤියං උපාජති තී : කාමාවචරා චචන්තානං අඝානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා, නො ච තෙසං තත් ඝානිඤ්ඤියං උපාජති, සඝානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣා, ඝානිඤ්ඤියං උපාජති.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදිමි, සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙන් වුත වන්නවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද අරූපයනට ද සි ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය උපදිමි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදිමි, මනින්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙන් වුත වන්නවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද අරූපයනට ද සි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපන, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

182. යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝානින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි ඉඤ්ඤිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉඤ්ඤිත්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි ඝානින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වන්නවුනට ද ස්‍රාණ නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි ඉඤ්ඤිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය නො ද උපදී. සඝානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉඤ්ඤිත්ද්‍රිය ද උපන, ඝානින්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝානින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි ඝානින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වන්නවුනට ද ස්‍රාණ නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය නො ද උපදී. සඝානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපන, ඝානින්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිත්වය උපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්වය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්වය උපනි නම් ඔහට එහි සානිත්වය උපදි යත්: චූන වන හැමදෙනාට ද ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි ජීවිතිත්වය උපන, ඔවුනට එහි සානිත්වය නො ද උපදි. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතිත්වය ද උපන, සානිත්වය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිත්වය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්වය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්වය උපනි නම් ඔහට එහි සානිත්වය උපදි යැ යත්: කාමාවචරයෙන් චූන වන්නවුනට ද ස්‍රාණ නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්වය උපන, ඔවුනට එහි සානිත්වය නො ද උපදි. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්වය ද උපන, සානිත්වය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිත්වය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්වය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්වය උපනි නම් ඔහට එහි සානිත්වය උපදි යැ යත්: කාමාවචරයෙන් චූන වන්නවුනට ද ස්‍රාණ නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද සි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්වය උපන, ඔවුනට එහි සානිත්වය නො ද උපදි. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්වය ද උපන, සානිත්වය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිත්වය උපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්වය ... පඤ්ඤිත්වය ... මනිත්වය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිත්වය උපනි නම් ඔහට එහි සානිත්වය උපදි යැ යත්: කාමාවචරයෙන් චූන වන්නවුනට ද ස්‍රාණ නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද සි ඔවුනට එහි මනිත්වය උපන, ඔවුනට එහි සානිත්වය නො ද උපදි. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනිත්වය ද උපන, සානිත්වය ද උපදි.

183. යම්කිසි යම් තැනෙකු ඉකිනිදිය උපදි නම් ඔහු
එහි දුර්විනිදිය උපන යක් : එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්දිය උපනි නම් ඔහට එහි ඉසින්දිය උපදි යැ යත් : කාමාවචරයෙන් චුත වන්නවුනට ද ස්ත්‍රී නොවැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැ යි ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය උපන, ඔවුනට එහි ඉසින්දිය නොද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය ද උපන, ඉසින්දිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්බිදිය උපදි නම් ඔහට එහි
පිවිතින්දිය උපන යක්: එසේ යැ.

යළි යමක්වට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්දිය උපති නම් ඔහට එහි ඉක්කන්දිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් වුත වන්තවුනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්දිය උපන, ඔවුනට එහි ඉක්කන්දිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතින්දිය ද උපන, ඉක්කන්දිය ද උපදී.

යම්කිසිදා යම් තැනෙකැ ඉසින්නිදිය උපදි නම් ඔහුට එහි සොමනස්සින්නිදිය උපන යත් : එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය උපති නම් ඔහට එහි ඉඤ්ඤාදිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් චූන වන්න-
වුනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචර-
යනට දූ ඩි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය උපත, ඔවුනට එහි
ඉඤ්ඤාදිය නො ද උපදී ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොම-
නස්සින්දිය ද උපත, ඉඤ්ඤාදිය ද උපදී.

සමකභව සම් තැනෙනැ ඉතීන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි
උපෙක්ඛිත්තිය උපන යත් : එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය උපති නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්‍යය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් චුත වන්නවුනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය උපන, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්‍යය නො ද උපදී, ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපන, ඉක්කිත්‍යය ද උපදී.

යමක්හට යම් තෑගෙකු ඉසින්නට දී උපදි නම් ඔහට එහි සඳ්ඛින්නටය ... පක්කින්නටය ... මනින්නට දී උපත යත් : එමේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්දිය උපති නම් ඔහට එහි පුරිසින්දිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් වුත වන්නවුනට ද නො පිරිමිනි වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්දිය උපන, ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නො ද උපදී. පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනින්දිය ද උපන, පුරිසින්දිය ද උපදී.

185. යස්ස යත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති : සුඛාවාසානං උපපජ්ජනානං අසංකප්පනං තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති. ඉතරෙසං චතුරොකාරං¹ පඤ්ඤාචොකාරං උපපජ්ජනානං පවනෙ විතස්ස උපාදකං තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති.

යස්ස වා පන යත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති තස්ස තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති : චතුරොකාරා පඤ්ඤාචොකාරා චවනානං පවනෙ විතස්ස භංගකං තෙසං තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති, නො ච තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. චතුරොකාරං² පඤ්ඤාචොකාරං උපපජ්ජනානං පවනෙ විතස්ස උපාදකං තෙසං තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති, ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති.

යස්ස යත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති : සුඛාවාසං උපපජ්ජනානං අසංකප්පනං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති. ඉතරෙසං චතුරොකාරං² පඤ්ඤාචොකාරං උපපජ්ජනානං පවනෙ විතස්ස උපාදකං තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති.

යස්ස වා පන යත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති තස්ස තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති : චතුරොකාරා පඤ්ඤාචොකාරා චවනානං පවනෙ විතස්ස භංගකං තෙසං තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති, නො ච තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. චතුරොකාරං පඤ්ඤාචොකාරං උපපජ්ජනානං පවනෙ විතස්ස උපාදකං තෙසං තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති, ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති.

යස්ස යත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත් සඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති : සුඛාවාසං උපපජ්ජනානං අසංකප්පනං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති, නො ච තෙසං තත් මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති. ඉතරෙසං චතුරොකාරං පඤ්ඤාචොකාරං උපපජ්ජනානං පවනෙ විතස්ස උපාදකං තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති, මනින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති.

1. සුඛාවාසං උපපජ්ජනානං අසංකප්පනං උපපජ්ජනානං — P.T.S.

2. චතුරොකාරං — P.T.S. උතං.

185. යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපන යත් : උප්පත්ති චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඤ්‍යකයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොක්කාරයෙහි පඤ්චවොක්කාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි, සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත් : චතුරොක්කාරයෙන් පඤ්චවොක්කාරයෙන් වුන වන්නවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදි. චතුරොක්කාරයෙහි පඤ්චවොක්කාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද උපන, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපන යත් : ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනාවුනට ද අසංඤ්‍යකයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොක්කාරයෙහි පඤ්චවොක්කාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ද උපන.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත් : චතුරොක්කාරයෙන් පඤ්චවොක්කාරයෙන් වුන වන්නවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදි. චතුරොක්කාරයෙහි පඤ්චවොක්කාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ද උපන, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපන යත් : ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනාවුනට ද අසංඤ්‍යකයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොක්කාරයෙහි පඤ්චවොක්කාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපන.

යසස වා පන යත් මනිනුය. උපාජ්ඣත් තසස තත් ජිවිතිනුය. උපාජ්ඣති'ති: වතුචොකාරා පඤ්චොකාරා වචනානාං පවතෙන විතසස හඬනකඛණෙ තෙසං තත් මනිනුය. උපාජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් ජිවිතිනුය. උපාජ්ඣති. වතුචොකාරං පඤ්චොකාරං උපපජ්ජනානාං පවතෙන විතසස උපාදකඛණෙ තෙසං තත් මනිනුයඤ්ච උපාජ්ඣත්, ජිවිතිනුඤ්ච උපාජ්ඣති.

186. යසස යත් සොමනසසිනුය. උපාජ්ඣති තසස තත් උපෙකඛිනුය. උපාජ්ඣත්'ති: ආමනා.

යසස වා පන යත් උපෙකඛිනුය. උපාජ්ඣත් තසස තත් සොමනසසිනුය. උපාජ්ඣති'ති: සබ්බසං විතසස හඬනකඛණෙ සොමනසස විපායුත විතසස උපාදකඛණෙ තෙසං තත් උපෙකඛිනුය. උපාජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් සොමනසසිනුය. උපාජ්ඣති. සොමනසසන උපපජ්ජනානාං පවතෙන සොමනසස සමපයුත විතසස උපාදකඛණෙ තෙසං තත් උපෙකඛිනුයඤ්ච උපාජ්ඣත්, සොමනසසිනුයඤ්ච උපාජ්ඣති.

යසස යත් සොමනසසිනුය. උපාජ්ඣති තසස තත් සඤ්ඤිනුය. -පෙ- පඤ්ඤිනුය. -පෙ- මනිනුය. උපාජ්ඣත්'ති: ආමනා.

යසස වා පන යත් මනිනුය. උපාජ්ඣත් තසස තත් සොමනසසිනුය. උපාජ්ඣති'ති: සබ්බසං විතසස හඬනකඛණෙ සොමනසස විපායුත විතසස උපාදකඛණෙ තෙසං තත් මනිනුය. උපාජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් සොමනසස සමපයුත විතසස උපාදකඛණෙ තෙසං තත් මනිනුය. උපාජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් සොමනසසිනුය. උපාජ්ඣති. සොමනසසන උපපජ්ජනානාං පවතෙන සොමනසස සමපයුත විතසස උපාදකඛණෙ තෙසං තත් මනිනුයඤ්ච උපාජ්ඣත්, සොමනසසිනුයඤ්ච උපාජ්ඣති.

187. යසස යත් උපෙකඛිනුය. උපාජ්ඣති තසස තත් සඤ්ඤිනුය. උපාජ්ඣත්'ති: සුඤ්ඤාචාර්යං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත් උපෙකඛිනුය. උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සඤ්ඤිනුය. උපාජ්ඣත්. ඉතරෙසං උපෙකඛාය උපපජ්ජනානාං පවතෙන උපෙකඛායසමපයුත විතසස උපාදකඛණෙ තෙසං තත් උපෙකඛිනුයඤ්ච උපාජ්ඣති, සඤ්ඤිනුයඤ්ච උපාජ්ඣත්.

යසස වා පන යත් සඤ්ඤිනුය. උපාජ්ඣත් තසස තත් උපෙකඛිනුය. උපාජ්ඣති'ති: සබ්බසං විතසස හඬනකඛණෙ උපෙකඛාය විපායුත විතසස උපාදකඛණෙ තෙසං තත් සඤ්ඤිනුය. උපාජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් උපෙකඛිනුය. උපාජ්ඣති. උපෙකඛාය උපපජ්ජනානාං පවතෙන උපෙකඛායසමපයුත විතසස උපාදකඛණෙ තෙසං තත් සඤ්ඤිනුයඤ්ච උපාජ්ඣත්, උපෙකඛිනුයඤ්ච උපාජ්ඣති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: චතුර්වෝකාරයෙන් පඤ්චවෝකාරයෙන් වුන චන්තවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදී. චතුර්වෝකාරයෙහි පඤ්චවෝකාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපන, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදී.

186. යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය උපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තිය උපදී යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද සොමනස්ස විප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදී. සොමනසින් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද උපන, සොමනස්සිත්තිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය ... පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තිය උපදී යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද සොමනස්ස විප්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදී. සොමනසින් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපන, සොමනස්සිත්තිය ද උපදී.

187. යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය උපන යත්: භුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද උපන. සෙසු උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛා-සම්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදියි, සද්ධිත්තිය ද උපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය උපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදී යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ඛා විප්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය උපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛා සම්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තීය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තීය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තීය උපදිමි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තීය නො ද උපන. සෙසු උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තීය ද උපදිමි, පඤ්ඤිත්තීය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තීය උපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තීය උපදී යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ භවිත-ක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ඛා විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තීය උපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තීය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තීය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තීය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තීය උපදී නම් ඔහට එහි මනින්තීය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තීය උපදිමි, ඔවුනට එහි මනින්තීය නො ද උපන. සෙසු උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තීය ද උපදිමි, මනින්තීය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්තීය උපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තීය උපදී යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණ-යෙහි ද උපෙක්ඛා විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනින්තීය උපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තීය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනින්තීය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තීය ද උපදී.

188. යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තීය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තීය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්තීය උපදිමි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තීය නො ද උපන. සෙසු සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ශුද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සද්ධිත්තීය ද උපදිමි, පඤ්ඤිත්තීය ද උපන.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තීය උපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තීය උපදී යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ භවිත-ක්ෂණයෙහි ද ශුද්ධා විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තීය උපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තීය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ශුද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තීය ද උපන, සද්ධිත්තීය ද උපදී.

යස්ස යත් සඤ්ඤියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්තා'ති : සුඛාවාසං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් සඤ්ඤියං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං සහෙතුකානං උපපජ්ඣනානං පවතෙන සඤ්ඤියං මප්පුත්තවිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ තෙසං තත් සඤ්ඤියං උපපජ්ඣති, මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන යත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් සඤ්ඤියං උපපජ්ඣති'ති : සබ්බෙසං විත්තස්ස හම්බකම්මෙණ සඤ්ඤියං මප්පුත්තවිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ තෙසං තත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් සඤ්ඤියං උපපජ්ඣති. සහෙතුකානං උපපජ්ඣනානං පවතෙන සඤ්ඤියං මප්පුත්තවිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ තෙසං තත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්, සඤ්ඤියං උපපජ්ඣති.

189. යස්ස යත් පඤ්ඤියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්තා'ති : සුඛාවාසං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් පඤ්ඤියං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං ඤාණසම්ප්පුත්තානං උපපජ්ඣනානං පවතෙන ඤාණසම්ප්පුත්තවිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ තෙසං තත් පඤ්ඤියං උපපජ්ඣති, මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන යත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් පඤ්ඤියං උපපජ්ඣති'ති : සබ්බෙසං විත්තස්ස හම්බකම්මෙණ ඤාණසම්ප්පුත්තවිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ තෙසං තත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් පඤ්ඤියං උපපජ්ඣති. ඤාණසම්ප්පුත්තානං උපපජ්ඣනානං, පවතෙන ඤාණසම්ප්පුත්තවිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ තෙසං තත් මනිජ්ඤියං උපපජ්ඣත්, පඤ්ඤියං උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්පග්ගලොකාස).

190-216. යස්ස චක්ඛුජ්ඤියං න උපපජ්ඣති තස්ස යොතිජ්ඤියං න උපපජ්ඣත්තා'ති : උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන යොතිජ්ඤියං න උපපජ්ඣත් තස්ස චක්ඛුජ්ඤියං න උපපජ්ඣති'ති : නත්ති.

යස්ස චක්ඛුජ්ඤියං න උපපජ්ඣති තස්ස ඝාතිජ්ඤියං න උපපජ්ඣත්තා'ති : උපපජ්ඣත්.

යස්ස වා පන ඝාතිජ්ඤියං න උපපජ්ඣත් තස්ස චක්ඛුජ්ඤියං න උපපජ්ඣති'ති : නත්ති.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි මනින්ද්‍රිය උපත යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය උපදියි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ශුද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය උපදී යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ශුද්ධාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ශුද්ධාවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපන, සද්ධිත්තිය ද උපදී.

189. යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤාත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි මනින්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤාත්තිය උපදියි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤාත්තිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපන.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට එහි පඤ්ඤාත්තිය උපදී යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ඥානවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි පඤ්ඤාත්තිය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපන, පඤ්ඤාත්තිය ද උපදී. (අනුලොම පුද්ගලාවකාශ යි).

190-216. යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සොතින්ද්‍රිය නූපන යත්: උපන.

යළි යමක්හට සොතින්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: නැත.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සාතින්ද්‍රිය නූපන යත්: උපන.

යළි යමක්හට සාතින්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: නැත.

යසස වක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ඉතීන්ද්‍රියං - පෙ - පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති¹: උපපජ්ජති.

යසස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස වක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති¹: නතී.

යසස වක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති¹: උපපජ්ජති.

යසස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස වක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති¹: නතී.

යසස වක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සොමනසින්ද්‍රියං - පෙ - උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති¹: උපපජ්ජති.

යසස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස වක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති¹: නතී.

යසස වක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස සඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති¹: උපපජ්ජති.

යසස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තස්ස වක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති¹: නතී - පෙ - (පච්චනිකපුග්ගල, ඕකාස, පුග්ගලොකාස).

පච්චපනනාතිතවාරො.

217. යසස වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති¹: පච්චිමභවිකානං පඤ්ඤවොකාරං උපපජ්ජනානං යෙ ව අරුපං උපපජ්ජති පරිනිබ්බාසිස්සනති තෙසං උපපජ්ජනානං තෙසං වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති¹, නො ව තෙසං සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං සවක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති.

යසස වා පන සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති¹: සබ්බෙසං වචනානං අවක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ව තෙසං වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සවක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති, වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති.

යසස වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති¹: පච්චිමභවිකානං පඤ්ඤවොකාරං උපපජ්ජනානං, යෙ ව රූපාවචරං අරුපාවචරං උපපජ්ජති පරිනිබ්බාසිස්සනති තෙසං උපපජ්ජනානං තෙසං වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ව තෙසං සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං සවක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, සොතින්ද්‍රියං උපපජ්ජති.

1. සවක්ඛකානං උපපජ්ජනානං තෙසං වක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති - P.T.S.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය ... පුරිසින්ද්‍රිය නූපන යත්: උපන.

යළි යමක්භට පුරිසින්ද්‍රිය නූපන නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: නැත.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපන යත්: උපන.

යළි යමක්භට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපන නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: නැත.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය ... උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නූපන යත්: උපන.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නූපන නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: නැත.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සද්ධින්ද්‍රිය ... පඤ්ඤින්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපන යත්: උපන.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය නූපන නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: නැති ... (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල, අවකාශ, පුද්ගලාවකාශ යි).

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාතිතවාර යි.

217. යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා-වුනට ද යම් කෙනෙකුත් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි, සොතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: චුත වන හැමදෙනාට ද ඇස් නැති වැ උපදනා-වුනට ද යි ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදි. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට සාතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදියි, සාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති¹ : සබ්බෙසං වචනානාං අචක්ඛකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං සාතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. ඉතරෙසං² සචක්ඛකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං සාතින්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති¹ : පච්ඡිමභවිකානාං පඤ්ඤාචොකාරං² උප්පජ්ජනානාං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජන්තා පරිතිබ්බායිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙසන්තා පරිතිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උප්පජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති ඉතරෙසං සචක්ඛකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජති, ඉතීන්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන ඉතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති¹ : සබ්බෙසං වචනානාං අචක්ඛකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං ඉතීන්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති¹ : (සද්දිසං).

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති¹ : පච්ඡිමභවිකානාං පඤ්ඤාචොකාරං² උප්පජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති. ඉතරෙසං සචක්ඛකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජති, ජීවිතින්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති¹ : සබ්බෙසං වචනානාං අචක්ඛකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති¹ : පච්ඡිමභවිකානාං පඤ්ඤාචොකාරං උප්පජ්ජනානාං, යෙ ච සචක්ඛකා උපෙකඛාය උප්පජ්ජන්තා පරිතිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උප්පජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ජන්ති. ඉතරෙසං සචක්ඛකානාං උප්පජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියයඤ්ච උප්පජ්ජන්ති.

1. ඉතරෙසං — මජ්ඣ. උනං.

2. සචක්ඛකානාං — P.T.S.

යළි යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: වුත වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වැ උපදනා වුනට දැයි ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද උපදී. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද, යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි උපදනා ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදීයි, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: වුත වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වැ උපදනා වුනට දැයි ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: ...

යමක්භට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂ වූ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදීයි, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: වුත වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වැ උපදනා වුනට දැයි ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා වුනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපදීයි, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන සොමනස්සන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සබ්බෙසං වචනානාං, අචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං සොමනස්සන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං සොමනස්සන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති, චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානාං පඤ්ඤාචෝකාරං උපපජ්ජනානාං, යෙ ච සචක්ඛකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සබ්බෙසං වචනානාං, අචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති, චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස සංඛ්‍යන්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානාං පඤ්ඤාචෝකාරං උපපජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති'ති: සබ්බෙසං වචනානාං, අචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති. සචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං මනින්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති, චක්ඛන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති.

218. යස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති තස්ස ඉත්තීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානාං කාමාවචරං¹ උපපජ්ජනානාං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙස්සන්තා පරිනිබ්බායස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනානාං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ඉත්තීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති. ඉතරෙසං සඝාතකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජති, ඉත්තීන්ද්‍රියං උප්පජ්ජස්සති.

යළි යමක්භව සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්තිය උපදී යැ යත් : චුත වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වැ උපදනා-වුනට දෑ යි ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්තිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්තිය ද උපදී.

යමක්භව චක්ඛන්තිය උපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ සොමනස්සිත්තිය ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දෑ යි ඔවුනට චක්ඛන්තිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සවක්ඛක වැ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්තිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්තිය උපදී යැ යත් : චුත වන හැම දෙතොට ද අචක්ඛක වැ උපදනා-වුනට දෑ යි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්තිය නො ද උපදී. සවක්ඛක වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්තිය ද උපදී.

යමක්භව චක්ඛන්තිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්තිය ... පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්තිය උපදියි, ඔවුනට මනින්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සවක්ඛක වැ උපදනා ඔවුනට චක්ඛන්තිය ද උපදියි, මනින්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව මනින්තිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්තිය උපදී යැ යත් : චුත වන හැමදෙතොට ද අචක්ඛක වැ උපදනාවුනට දෑ යි ඔවුනට මනින්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්තිය නො ද උපදී. සවක්ඛක වැ උපදනා ඔවුනට මනින්තිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්තිය ද උපදී.

218. යමක්භව ඝානිත්තිය උපදී නම් ඔහට ඉත්තිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දෑ යි ඔවුනට ඝානිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ස්ත්‍රිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සඝානක වැ උපදනා ඔවුනට ඝානිත්තිය ද උපදියි, ස්ත්‍රිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සානිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දෑ යි ඔවුනට ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට ස්ත්‍රීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ස්‍රාණෙන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට සානිත්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දෑ යි ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය ද උපදීයි, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සානිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දෑ යි ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සානිත්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට සානිත්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට ජීවිතිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට ජීවිතිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය ද උපදීයි, ජීවිතිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ජීවිතිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සානිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දෑ යි ඔවුනට ජීවිතිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට ජීවිතිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ ය, සානිත්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට සානිත්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් සසානක වැ උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දෑ යි ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය ද උපදීයි, සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සානිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දෑ යි ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සානිත්ද්‍රිය ද උපදී.

යසස සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති තසස උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති'ති : පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, තෙසං ච සසානකා සොමනසෙසන උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං උප- පජ්ජන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති. ඉතරෙසං සසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති, උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති.

යසස චා පන උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති තසස සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති'ති : සබ්බෙසං චවන්තානං, අසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති. සසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති, සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති.

යසස සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති තසස සඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති'ති : පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති, නො ච තෙසං සඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති. ඉතරෙසං සසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති, සඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති.

යසස චා පන සඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති තසස සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති'ති : සබ්බෙසං චවන්තානං, අසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති. සසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති, සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති.

යසස සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති තසස පඤ්ඤිඤ්ඤියං - පෙ - මනිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති'ති : පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති, නො ච තෙසං මනිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති, ඉතරෙසං සසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති, මනිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති.

යසස චා පන මනිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති තසස සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති'ති : සබ්බෙසං චවන්තානං, අසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං මනිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති, සසානකානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං මනිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති, සානිඤ්ඤියං උපාජ්ජති.

219. යසස ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ජති තසස පුරිසිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති'ති : පච්ඡිමභවිකානං ඉක්ඛිනං උපපජ්ජන්තානං යා ච ඉක්ඛියො¹ රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති, යා ච ඉක්ඛියො එතෙතෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙසන්තා පරි- නිබ්බාධිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජන්තානං තාසං ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ජති, නො ච තාසං පුරිසිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති. ඉතරෙසං ඉක්ඛිනං උප- පජ්ජන්තානං තාසං ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ජති, පුරිසිඤ්ඤියං උපාජ්ජස්සති.

1. ඉක්ඛියො — P.T.S. උක්ඛි.

යමක්භව සානිත්විය උපදී නම් ඔහුට උපෙක්ඛිත්විය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් සසානක වැ සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දූ සි ඔවුනට සානිත්විය උපදිසි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්විය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්විය ද උපදිසි, උපෙක්ඛිත්විය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව උපෙක්ඛිත්විය උපදනෙ නම් ඔහුට සානිත්විය උපදී යැ යත්: ව්‍යුන වන හැම දෙතොට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දූ සි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්විය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්විය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්විය ද උපදනෙ යැ, සානිත්විය ද උපදී.

යමක්භව සානිත්විය උපදී නම් ඔහුට සද්ධිත්විය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට සානිත්විය උපදිසි, ඔවුනට සද්ධිත්විය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්විය ද උපදිසි, සද්ධිත්විය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව සද්ධිත්විය උපදනෙ නම් ඔහුට සානිත්විය උපදී යැ යත්: ව්‍යුන වන හැම දෙතොට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දූ සි ඔවුනට සද්ධිත්විය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්විය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්විය ද උපදනෙ යැ, සානිත්විය ද උපදී.

යමක්භව සානිත්විය උපදී නම් ඔහුට පඤ්ඤිත්විය ... මනිත්විය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට සානිත්විය උපදිසි, ඔවුනට මනිත්විය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට සානිත්විය ද උපදිසි, මනිත්විය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව මනිත්විය උපදනෙ නම් ඔහුට සානිත්විය උපදී යැ යත්: ව්‍යුන වන හැම දෙතොට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දූ සි ඔවුනට මනිත්විය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්විය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට මනිත්විය ද උපදනෙ යැ, සානිත්විය ද උපදී.

219. යමක්භව ඉත්තිත්විය උපදී නම් ඔහුට පුරිසිත්විය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු ද ඔවුනට දූ සි උපදනා ඔවුනට ඉත්තිත්විය උපදිසි, ඔවුනට පුරිසිත්විය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ඉත්තිත්විය ද උපදිසි, පුරිසිත්විය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන පුරිසිත්‍රියං. උපාප්‍රියසිති තසස ඉත්‍රියං.
උපාප්‍රියසිති: සංකප්පං වචනානං න ඉත්‍රියං. උපපජ්ජනානං
තෙසං පුරිසිත්‍රියං. උපාප්‍රියසිති, නො ව තෙසං ඉත්‍රියං. උපාප්‍රියසිති,
ඉත්‍රියං. උපපජ්ජනානං තාසං පුරිසිත්‍රියං. උපාප්‍රියසිති, ඉත්‍රියං.
යසස උපාප්‍රියසිති.

යසස ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසස ජිවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජසසති'ති :
පමුඤ්චෙතිකානං ඉතීනං උපපජ්ජනාතිනං තාසං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති,
නො ච තාසං ජිවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජසසති. ඉතරායං ඉතීනං උප-
පජ්ජනාතිනං තාසං ඉතීන්ද්‍රියඤ්ච උපපජ්ජති, ජිවිතින්ද්‍රියඤ්ච උප-
පජ්ජසසති.

යසස වා පන ජිවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති තසස ඉතීන්ද්‍රියං.
උපපජ්ජති තී : සබ්බෙසං වචනානං න ඉතීනං “උපපජ්ජනානං”
තෙසං ජිවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ජාති, නො ව තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති.
ඉතීනං උපපජ්ජාතීනං තාසං ජිවිතින්ද්‍රියංකඤ්ඤා උපපජ්ජාති, ඉතීන්ද්‍රියං
කඤ්ඤා උපපජ්ජති.

යහස ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣති තසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උප-
පජ්ඣසතිති : පච්ඡිභවිකානං ඉතීනං උපපජ්ඣනතිනං, යා ච
ඉතීයො උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣතා පරිතිබ්බාධිස්සනති තාසං උප-
පජ්ඣන්තනං තාසං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣති, නො ච තාසං සොම-
නස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ඣසති. ඉතරාසං ඉතීනං උපපජ්ඣනතිනං තාසං
ඉතීන්ද්‍රියාඤ්ඤ උපපජ්ඣති, සොමනස්සින්ද්‍රියාඤ්ඤ උපපජ්ඣසති.

යහස වා පන සොමනසසිත්‍යයං උපපජ්ඣසිති නහස ඉතීත්‍යයං
උපපජ්ඣති'ති : සබ්බසං වචනානාං න ඉතීනං උපපජ්ජනානාං
තෙසං සොමනසසිත්‍යයං උපපජ්ඣසිති, නො ව තෙසං ඉතීත්‍යයං
උපපජ්ජති, ඉතීනං උපපජ්ජනානං කාසං සොමනසසිත්‍යයං
උපපජ්ඣසිති, ඉතීත්‍යයං උපපජ්ඣති.

යසසි ඉතියුයං උපපජ්ජති තසසි උපෙකඛියුයං උපපජ්ජසිති'ති:
පච්ඡිමෙච්ඤානං ඉතීනං උපපජ්ජනතීනං, යා ච ඉතියො සොම-
නසෙසන උපපජ්ජතා පටිතිබ්බාධිසසනති තාසං උපපජ්ජනතීනං තාසං
ඉතියුයං උපපජ්ජති, නො ච තාසං උපෙකඛියුයං උපපජ්ජසිති.
ඉතරාසං ඉතීනං උපපජ්ජනතීනං තාසං ඉතියුයංඤච උපපජ්ජති,
උපෙකඛියුයංඤ උපපජ්ජසිති.

යසස වා පන උපෙකන්දිය. උපාප්‍යසනි තසස ඉත්තිය. උපාප්‍යනි'ති: සබෙස. ව්වානාන. න ඉත්තීන. උපපසනනාන. තෙස. උපෙකන්දිය. උපාප්‍යසනි, නො ව තෙස. ඉත්තිය. උපාප්‍යනි. ඉත්තීන. උපප්‍යනනින. තාස. උපෙකන්දියකු උපාප්‍යසනි, ඉත්තියකු උපාප්‍යනි.

යළි යමක්භව පුරිසිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපදි යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා-වුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කිත්තිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද උපදි.

යමක්භව ඉක්කිත්තිය උපදි නම් ඔහට ජිවිතිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිත්තිය උපදියි, ඔවුනට ජිවිතිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ස්ත්‍රීත්තිය ද උපදියි, ජිවිතිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව ජිවිතිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපදි යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා-වුනට දැයි ඔවුනට ජිවිතිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කිත්තිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිතිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද උපදි.

යමක්භව ඉක්කිත්තිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්කිත්තිය උපදියි, ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිත්තිය ද උපදියි, සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපදි යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා-වුනට දැයි ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කිත්තිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද උපදි.

යමක්භව ඉක්කිත්තිය උපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් සොමනස්සිත්තියෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්කිත්තිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කිත්තිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපදි යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා-වුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ. ඔවුනට ඉක්කිත්තිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද උපදි.

යහස ඉතෝන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තහස සග්ගිත්‍රියං උපාපජ්ජසති'ති:
පච්ඡිමමචිකානං ඉතෝනං උපපජ්ජනතිනං තාසං ඉතෝන්ද්‍රියං උපපජ්ජති,
නො ච තාසං සග්ගිත්‍රියං උපාපජ්ජසති. ඉතරාසං ඉතෝනං උප-
පජ්ජනතිනං තාසං ඉතෝන්ද්‍රියංඤච උපපජ්ජති, සග්ගිත්‍රියංඤච
උපාපජ්ජසති.

යහස වා පන සඞ්ඤ්ඤාං උපපජ්ජන්ති තස්ස ඉතීන්ද්‍රියං
උපපජ්ජති'ති: සබ්බෙසං වට්ඨානානං න ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජනනානං
තෙසං සඞ්ඤ්ඤාං උපපජ්ජන්ති, තො ව තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං
උපපජ්ජති. ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජනනීන්ද්‍රියං නාසං සඞ්ඤ්ඤාං උපපජ්ජන්ති,
ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති.

යහස ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස පඤ්ඤිත්ත්වං - ටෙ - මනිත්ත්වං.
උපපජ්ජන්තිති: පච්ඡිමභවිකානං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තිනං තාසං.
ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, මනා ච තාසං මනිත්ත්වං උපපජ්ජන්ති.
ඉතරාසං ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්තිනං තාසං ඉතීන්ද්‍රියඤ්ඤි උපපජ්ජති,
මනිත්ත්වඤ්ඤි උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන මනිනුය. උපාප්‍රයසනි තසස ඉතීන්ද්‍රියං.
උපාප්‍රයසනිති: සබ්බසං වචනතානං න ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජනතානං.
තෙසං මනිනුය. උපාප්‍රයසනි, නො ව තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං උපාප්‍රයසනි,
ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජනතිතං තසං මනිනුයකඤ්ච උපාප්‍රයසනි, ඉතීන්ද්‍රියකඤ්ච
උපාප්‍රයසනි.

220. යහස පුරිසිත්තුය. උපපජ්ජති තසං පිට්ඨිත්තුය.
 උපපජ්ජසතිති : පච්ඡිග්ගවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං
 පුරිසිත්තුය. උපපජ්ජති, නො ව තෙසං පිට්ඨිත්තුය. උපපජ්ජසති.
 ඉතංරසං පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං පුරිසිත්තුයඤ්ඤා උපපජ්ජති,
 පිට්ඨිත්තුයඤ්ඤා උපපජ්ජසති.

යහස වා පන පිවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣසති තසං පුරිසින්ද්‍රියං
උපපජ්ඣති'ති: සබ්බෙසං වචනානං, න පුරිසානං උපපජ්ඣනානං
තෙසං පිවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣසති, නො ව තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති.
පුරිසානං උපපජ්ඣනානං තෙසං පිවිතින්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ඣසති,
පුරිසින්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ඣති.

යසස පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ජති තසස සොමනසසිත්‍රියං
උපපජ්ජතිති: පච්චිමභවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනානං, යෙ ච
පුරිසා උපෙකකාය උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාධිස්සතති තෙසං උප-
පජ්ජනානං තෙසං පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සොම-
නසසිත්‍රියං උපපජ්ජසති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනානං
තෙසං පුරිසිත්‍රියංඤ උපපජ්ජති, සොමනසසිත්‍රියංඤ උපපජ්ජසති.

යමක්හට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සද්ධිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික වැ ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට සද්ධිත්තද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදියි, සද්ධිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සද්ධිත්තද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: චක්‍ර වන හැම දෙකට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා-වුනට දැයි ඔවුනට සද්ධිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට පඤ්ඤාත්තද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: චක්‍ර වන හැම දෙකට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනා-වුනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදි.

220. යමක්හට පුරිසිත්තද්‍රිය උපදි නම් ඔහට ජිවිතිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික පිරිමනි වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට ජිවිතිත්තද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පිරිමනි වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තද්‍රිය ද උපදියි, ජිවිතිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිතිත්තද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්තද්‍රිය උපදි යැ යත්: චක්‍ර වන හැම දෙකට ද පිරිමනි නො වැ උපදනා වුනට දැයි ඔවුනට ජිවිතිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසිත්තද්‍රිය නො ද උපදි. පිරිමනි වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිතිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්තද්‍රිය ද උපදි.

යමක්හට පුරිසිත්තද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික පිරිමනි වැ උපදනා වුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් උපෙක්ඝායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්තද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට සොමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පිරිමනි වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසිත්තද්‍රිය ද උපදියි, සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන සොමනසසිනිය. උපාජ්ඣසති. නසස පුරිසිනිය.
උපාජ්ඣති'ති : සබ්බසං වචනානාං න පුරිසානං උපපජ්ජනානාං
තෙසං සොමනසසිනිය. උපාජ්ඣසති, නො ච තෙසං පුරිසිනිය.
උපාජ්ඣති. පුරිසානං උපපජ්ජනානාං තෙසං සොමනසසිනියංඤ
උපාජ්ඣසති, පුරිසිනියංඤ උපාජ්ඣති.

යසස පුරිසිත්‍රියං, උපාජ්ජති තසස උපෙක්ඛිත්‍රියං, උපාජ්ජසිති 'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං, උපපජ්ජනානං, යෙ ච පුරිසා සොම- නසෙසන උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිසසනත් තෙසං උපපජ්ජනානං තෙසං පුරිසිත්‍රියං, උපාජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිත්‍රියං, උපාජ්ජසිති, ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං පුරිසිත්‍රියංකථා උපාජ්ජති, උපෙක්ඛිත්‍රියංකථා උපාජ්ජසිති.

යහස වා පන උපෙකබ්ඤ්ඤාං උප්පජ්ඣති තස්ස පුරිසිඤ්ඤාං
උප්පජ්ඣති'ති : සබ්බසං වචනානාං, න පුරිසානං උපපජ්ජනානාං
තෙසං උපෙකබ්ඤ්ඤාං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං පුරිසිඤ්ඤාං
උප්පජ්ඣති. පුරිසානං උපපජ්ජනානාං තෙසං උපෙකබ්ඤ්ඤාං
උප්පජ්ඣති, පුරිසිඤ්ඤාං උප්පජ්ජති.

යහස පුරිසිනිය. උපපජ්ඣති තහස සඤ්ඤිය. උපපජ්ඣසති'ති:
 උච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උපපජ්ඣනානං තෙසං පුරිසිනියං
 උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං සඤ්ඤියං උපපජ්ඣසති. ඉතරෙසං
 පුරිසානං උපපජ්ඣනානං තෙසං පුරිසිනියංච උපපජ්ඣති, සඤ්ඤි-
 යංච උපපජ්ඣසති.

යසස වා පන සභිත්‍රියං උපාජ්ඣසිති තසස පුරිසිත්‍රියං
උපාජ්ඣති'ති : සබ්බසං වචනානාං, න පුරිසානං උපපජ්ඣනානාං
තෙසං සභිත්‍රියං උපාජ්ඣසිති, නො ච තෙසං පුරිසිත්‍රියං උපාජ්ඣති.
පුරිසානං උපපජ්ඣනානං තෙසං සභිත්‍රියං උපාජ්ඣසිති,
පුරිසිත්‍රියං උපාජ්ඣති.

යහස පුරිසිත්‍රියං උපාජ්ඣති තසස පඤ්ඤාදිත්‍රියං - පෙ - මනිත්‍රියං
 , උපාජ්ඣසති 'ති: පච්ඡිමභට්ඨකානං පුරිසානං උපපජ්ජනානානං තෙසං
 පුරිසිත්‍රියං උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං මනිත්‍රියං උපාජ්ඣසති.
 ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනානානං තෙසං පුරිසිත්‍රියංඤ උපාජ්ඣති,
 මනිත්‍රියංඤ උපාජ්ඣසති.

යසස වා පන මනිනුය. උපාජ්ඣසාති තසස පුරිසිනුය.
උපාජ්ඣ නි: සබ්බසං වචනානං, ඤ පුරිසානං උපපජ්ජනානං
තෙසං මනිනුය. උපාජ්ඣසාති, නො ව තෙසං පුරිසිනුය. උපාජ්ඣති,
පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං මනිනුය. උපාජ්ඣසාති, පුරි-
සිනුය. උපාජ්ඣති.

යළි යමක්භට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ව්‍යුත වන හැමදෙතොට ද පිරිමිනි නො වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදී පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට පුරිසින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් සොමනස්සින්ද්‍රිය ඉපැදූ, පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ව්‍යුත වන හැම දෙතොට ද නො පුරිස් වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදී, පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට පුරිසින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට සද්ධිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට සද්ධිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදියි, සද්ධිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට සද්ධිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ව්‍යුත වන හැම දෙතොට ද නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට සද්ධිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදී, පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්තිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට පුරිසින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: ව්‍යුත වන හැම දෙතොට ද නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදී, පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදී.

221. යමක්භට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සොමනස්සින්නද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට සොමනස්සින්නද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි, සොමනස්සින්නද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට සොමනස්සින්නද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ භසිගක්ඛණයෙහි දෑ යි ඔවුනට සොමනස්සින්නද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදි. උපදනා හැම දෙතොට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට සොමනස්සින්නද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛින්නද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛින්නද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි. උපෙක්ඛින්නද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛින්නද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ භසිගක්ඛණයෙහි දෑ යි ඔවුනට උපෙක්ඛින්නද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදි. උපදනා හැම දෙතොට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට උපෙක්ඛින්නද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සද්ධින්නද්‍රිය ... පඤ්ඤින්නද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ භසිගක්ඛණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදි. උපදනා හැම දෙතොට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උප

222. යසස් සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති තස්ස උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති'ති : සොමනස්ස සම්පයුත පච්ඡිමචිත්තස්ස උපාදකඛණේ, යසස් චිත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත පච්ඡිමචිත්තං උපාජ්ඣති තස්ස චිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තානං පවතෙන සොමනස්ස සම්පයුතචිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති, උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති.

යසස් වා පන උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති තස්ස සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති'ති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස¹ භව්‍යකඛණේ, සොමනස්ස විපායුත චිත්තස්ස උපාදකඛණේ, නිරොධසම්පන්නානං අසංකල්පනානං² තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති. සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තානං පවතෙන සොමනස්ස සම්පයුතචිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති, සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති.

යසස් සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති තස්ස සඤ්ඤියං - පෙ - පඤ්ඤිඤ්ඤියං - පෙ - මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති'ති : සොමනස්ස සම්පයුත පච්ඡිමචිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සොමනස්සෙන උපාජ්ජන්තානං පවතෙන සොමනස්ස සම්පයුතචිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති, මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති.

යසස් වා පන මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති තස්ස සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති'ති : සබ්බෙසං චිත්තස්ස³ භව්‍යකඛණේ, සොමනස්ස විපායුතචිත්තස්ස උපාදකඛණේ, නිරොධසම්පන්නානං අසංකල්පනානං තෙසං මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති. සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තානං, පවතෙන සොමනස්ස සම්පයුත චිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං මනිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති, සොමනසිඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති.

223. යසස් උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති තස්ස සඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති'ති : උපෙක්ඛිඤ්ඤියං සම්පයුත පච්ඡිමචිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං සඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපපජ්ජන්තානං පවතෙන උපෙක්ඛිඤ්ඤියං සම්පයුතචිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤියං උපාජ්ඣති, සඤ්ඤියං උපාජ්ඣස්සති.

1. සබ්බෙසං චිත්තානං පවතෙන චිත්තස්ස - P.T.S.

2. නිරොධ - පෙ - P.T.S. උතං.

3. සබ්බෙසං චිත්තානං පවතෙන චිත්තස්ස - P.T.S.

222. යමක්භට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: සොමනස්ස සම්පයුත්ත පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්පයුත්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු සොමනසින් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ භඩ්ගකෂණයෙහි ද සොමනස්ස විජපයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නාවුනට ද අසංඤ්ඤායනට ද යි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදි. සොමනසින් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදි.

යමක්භට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සද්ධිත්තද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්තද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: සොමනස්ස සම්පයුත්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු සොමනසින් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදි යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ භඩ්ගකෂණයෙහි ද සොමනස්ස විජපයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නාවුනට ද අසංඤ්ඤායනට ද යි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදි. සොමනසින් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුත්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදි.

223. යමක්භට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපදි නම් ඔහට සද්ධිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට සද්ධිත්තද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ද උපදියි, සද්ධිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යහස වා පන සඟ්ගියං උපාජ්‍යස්සති තස්ස උපෙක්ඛන්දියං
උපාජ්ජති'ති : සබ්බසං විතතස්ස ගණකමිත්තො, උපෙක්ඛාවිපා-
යුතතවිතතස්ස උපාදකමිත්තො, නිරෝධසමාපන්නානං, අසංකප්පිකතානං.
තෙසං සඟ්ගියං උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛන්දියං
උපාජ්ජති. උපේක්ඛාය උපපජ්ජන්නානං පටිත්තො උපෙක්ඛාසම්පයුත-
විතතස්ස උපාදකමිත්තො තෙසං සඟ්ගියංඤ්ච උපාජ්ජස්සති, උපෙ-
ක්ඛන්දියංඤ්ච උපාජ්ජති.

යසස ငပေကနိဋ္ဌိယံ ငပာဗုဒ္ဓိ ဘယံ ပဏ္ဍိတိဋ္ဌိယံ -ဓေ- မိတ္တိဋ္ဌိယံ
 ငပာဗုဒ္ဓိယန္တိ : ငပေကနိဋ္ဌိယံ ပဏ္ဍိတိဋ္ဌိယံ ငပာဗုဒ္ဓိဋ္ဌိယံ
 ဘယံ ငပေကနိဋ္ဌိယံ ငပာဗုဒ္ဓိ, ဘော ဝိ ဘယံ မိတ္တိဋ္ဌိယံ ငပာ-
 ဗုဒ္ဓိယန္တိ. ဣတဝေယံ ငပေကနိဋ္ဌိယံ ငပာဗုဒ္ဓိဋ္ဌိယံ ပဏ္ဍိတိဋ္ဌိယံ
 ပဏ္ဍိတိဋ္ဌိယံ ငပာဗုဒ္ဓိဋ္ဌိယံ ဘယံ ငပေကနိဋ္ဌိယံ ငပာဗုဒ္ဓိ,
 မိတ္တိဋ္ဌိယံ ငပာဗုဒ္ဓိ.

සසස වා පන මනිනුය. උපාජ්ඣසිති නසස උපෙකඛිනුය. උපාජ්ඣතිති: සබ්බසං විතතසස භබ්බකඛිනෙ, උපෙකඛාවිපායුත විතතසස උපාදකඛිනෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංකප්පිකතානං තෙසං මනිනුය. උපාජ්ඣසිති, නො ව තෙසං උපෙකඛිනුය. උපාජ්ඣති. උපෙකඛාය උපපජ්ජන්තානං පටිතෙත උපෙකඛාසමපයුතං විතතසස උපාදකඛිනෙ තෙසං මනිනුයඤ්ච උපාජ්ඣසිති, උපෙකඛිනුයඤ්ච උපාජ්ඣති.

224. යසස සභිත්‍රියං. උපාජ්ජති තසස පඤ්ඤිත්‍රියං. - පෙ -
මනිත්‍රියං. උපාජ්ජසති'ති: පච්ඡමචිත්තසස උපාදක්කමෙ තෙසං.
සභිත්‍රියං. උපාජ්ජති, නො ච තෙසං. මනිත්‍රියං. උපාජ්ජසති.
ඉතරෙසං සගෙතුකානං. උපපජ්ජනානං. පචනෙත සභාසමපයුත්ත
චිත්තසස¹ උපාදක්කමෙ තෙසං. සභිත්‍රියං. උපාජ්ජති, මනිත්‍රියං. උපාජ්ජසති.
උපාජ්ජසති.

යසස වා පන මනිජ්ජයං උප්පජ්ජසති තස්ස සභිජ්ජයං උප-
ජ්ජති'ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවතකමණෙ සඤ්චාච්ඡය්ග්ගවිතතස්ස
උප්පාදකමණෙ, නිරොධසමාපනනානං, අසංකල්පනනානං තෙසං
මනිජ්ජයං උප්පජ්ජසති, නො ච තෙසං සභිජ්ජයං උප්පජ්ජති. සහෙ-
තුකානං උපපජ්ජනානං පචතෙන සඤ්චාසමාය්ග්ගවිතතස්ස උප්පා-
දකමණෙ තෙසං මනිජ්ජයං උප්පජ්ජසති, සභිජ්ජයං උප්පජ්ජති.

[illegible]

1. කොළඹ උපපාලිකාගාර, පවරා ඇත්ත පාලක විකුණා උපපාලිකා කොමිෂන් — P.T.S.

යළි යමක්හට සද්ධිත්තිය උපදන නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදි යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ හඬගැසුණයෙහි ද උපෙක්ඛා විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට සද්ධිත්තිය උපදන යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදි. උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්ති-යෙහි උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට සද්ධිත්තිය ද උපදන යැ, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදි.

යමක්හට උපෙක්ඛිත්තිය උපදි නම් ඔහට පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණ-යෙහි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය උපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදන යැ. සෙසු උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදන යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදි යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ හඬගැසුණයෙහි ද උපෙක්ඛා විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපත්තයනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදන යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදි. උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්ති-යෙහි උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදන යැ, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදි.

224. යමක්හට සද්ධිත්තිය උපදි නම් ඔහට පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සද්ධිත්තිය උපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදන යැ, සෙසු සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ශ්‍රද්ධා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට සද්ධිත්තිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදන යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට සද්ධිත්තිය උපදි යැ යත්: හැමදෙනාට චිත්තයාගේ හඬගැසුණයෙහි ද ශ්‍රද්ධා සම්ප්‍ර-යුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්තයනට ද අසංඥාසන්ධියනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදන යැ, ඔවුනට සද්ධිත්තිය නො ද උපදි. සහෙතුකව වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්ති-යෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදන යැ, සද්ධිත්තිය ද උපදි.

225. යමක්හට පඤ්ඤිත්තිය උපදි නම් ඔහට මනින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට පඤ්ඤිත්තිය උපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදන යැ, සෙසු ඥානසම්ප්‍ර-යුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට පඤ්ඤිත්තිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදන යැ.

යස්ස වා පන මනිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති තස්ස පඤ්ඤාත්‍රියං උපාජ්ඣති'ති: සංකප්පයං වික්කප්පයං භවංකම්මෙකං ඤාණවිප්පයුක්ත-
වික්කප්පයං උපාදකම්මෙකං. නිරොධසම්මාපනානං, අසංකප්පයනානං.
තෙසං මනිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං පඤ්ඤාත්‍රියං උපාජ්ඣති.
ඤාණසම්ප්පයුක්තානං උපපජ්ජනානානං පවිතෙන ඤාණසම්ප්පයුක්ත වික්කප්පයං
උපාදකම්මෙකං තෙසං මනිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති, පඤ්ඤාත්‍රියං උපාජ්ඣති. (අනුලොම පුග්ගල).

226-234. යත් චක්ඛුත්‍රියං - පෙ - . (අනුලොමඛකාය).

235. යස්ස යත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති තස්ස තත් සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්ඤාවොකාරං උපපජ්ජනානං තෙසං
තත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති.
ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං¹ උපපජ්ජනානං තෙසං තත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති,
සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති'ති: පඤ්ඤාවොකාරා වචනානං, අචක්ඛුකානං
කාමාවචරං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති,
නො ච තෙසං තත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති. සචක්ඛුකානං උප-
පජ්ජනානං තෙසං තත් සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති, චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති.

යස්ස යත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති තස්ස තත් සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානං, රූපා-
වචරං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සොතිත්‍රියං
උපාජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් චක්ඛුත්‍රියං
උපාජ්ඣති, සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති'ති: කාමාවචරා වචනානං, අචක්ඛුකානං
කාමාවචරං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති,
නො ච තෙසං තත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති. සචක්ඛුකානං කාමා-
වචරං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් සොතිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති, චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති.

යස්ස යත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති තස්ස තත් ඉත්තිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානං, රූපා-
වචරං උපපජ්ජනානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ
දසෙස්සනා පරිනිබ්බාසිස්සන්තං තෙසං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් චක්ඛුත්‍රියං
උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ඉත්තිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සචක්ඛුකානං
කාමාවචරං උපපජ්ජනානං තෙසං තත් චක්ඛුත්‍රියං උපාජ්ඣති, ඉත්තිත්‍රියං උපාජ්ඣස්සති.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පඤ්ඤාන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: හැමදෙනාට විත්තයාගේ හඬගැසුණායෙහි ද ඥානවිප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥාසකයනට ද සි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රයුක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාන්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල සි)

226-234. යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය ... (අනුලොමාවකාශ සි.)

235. යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදිසි, ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, අවශෙෂ වූ ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදිසි, සොතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි ව්‍යුහ වන්නවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදිසි, ඔවුනට එහි සාතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඇස් ඇති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදිසි, සාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සාතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට එහි සාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සාතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි ඉක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදිසි. ඔවුනට එහි ඉක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සවක්ඛක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදිසි, ඉක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන යත් ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති¹ ති: කාමාවචරා වචනානාං අචක්ඛකානාං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛකානාං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ ඉතීන්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති² ති: පච්ඡිමභවිකානාං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං රූපාවචරං උපපජ්ජනානාං, යා ච ඉතීයො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙස්සවා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං සචක්ඛකානාං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති³ ති: කාමාවචරා වචනානාං, අචක්ඛකානාං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛකානාං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ පුරිසින්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති⁴ ති: පච්ඡිමභවිකානාං පඤ්චවොකාරං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං සචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජති, ජීවිතීන්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති⁵ ති: සංඛෙසං වචනානාං, අචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති. සචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ ජීවිතීන්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජති.

යස්ස යත් චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති⁶ ති: පච්ඡිමභවිකානාං සචක්ඛකානාං පඤ්චවොකාරානාං උපපජ්ජනානාං, යෙ ච සචක්ඛකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්ති පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං සචක්ඛකානාං¹ උපපජ්ජනානාං තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජති, සොමනස්සින්ද්‍රියය්‍යඤ්ච උපපජ්ජන්ති.

1. සචක්ඛකානාං පඤ්චවොකාරං — සිඉ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ ඉඤ්ඤානිද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛනිද්‍රිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නාවුනට ද අවක්ඛක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉඤ්ඤානිද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛනිද්‍රිය නො ද උපදී. සවක්ඛක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි ඉඤ්ඤානිද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛනිද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ වක්ඛනිද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි පුරිසින්නිද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛනිද්‍රිය උපදී, ඔවුනට එහි පුරිසින්නිද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඇස් ඇති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛනිද්‍රිය ද උපදී, පුරිසින්නිද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ පුරිසින්නිද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛනිද්‍රිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නාවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්නිද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛනිද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්නිද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛනිද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ වක්ඛනිද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාර භවයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛනිද්‍රිය උපදී, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛනිද්‍රිය ද උපදී, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛනිද්‍රිය උපදී යැ යත්: ව්‍යුහ වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛනිද්‍රිය නො ද උපදී. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛනිද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ වක්ඛනිද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්නිද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ ඇස් ඇති වැ පඤ්චවොකාර භවයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඝයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛනිද්‍රිය උපදී, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්නිද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි වක්ඛනිද්‍රිය ද උපදී, සොමනස්සින්නිද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසස් වා පන යතු සොමනසයිනිය. උපපජ්ඣති තස්ස තතු
වකුනිය. උපපජ්ඣති: පඤ්චොකාරා වචනානං, අවකුනිකානං
කාමාවචරං උපපජ්ඣනානං තෙසං තතු සොමනසයිනිය. උප-
පජ්ඣති, නො ව තෙසං තතු වකුනිය. උපපජ්ඣති. සවකුනිකානං
උපපජ්ඣනානං තෙසං තතු සොමනසයිනියඤ්ඤි උපපජ්ඣති,
වකුනියඤ්ඤි උපපජ්ඣති.

යසස යතු වකුන්දිය. උපුප්පති තසස තතු උපෙකතින්දිය.
උපුප්පතින්ති: පවුලෙහිකාන. පකුලෙකාර. උපපප්පතාන.
යෙ ව සවකුකාන. සොමනෙයසන උපපප්පතා පරිනිබ්බාසිසනති
තෙස. උපපප්පතාන. තෙස. තතු වකුන්දිය. උපුප්පති, නො ව
තෙස. තතු උපෙකතින්දිය. උපුප්පති, ඉතරෙස. සවකුකාන.
උපපප්පතාන. තෙස. තතු වකුන්දියකු උපුප්පති, උපෙකතින්දිය
කු උපුප්පති.

[illegible]

යසස යනු වකුညිය. උපාජනි නසස නසු සඟ්ගිය. උපා-
ජ්‍යයනිති: පවුලෙහිවිකාන. පසුභොකාර. උපපජනනාන. නෙස-
නසු වකුညිය. උපාජනි, නො ව නෙස. නසු සඟ්ගිය.
උපාජ්‍යයනි. ඉතරෙස. සවකුනාන. උපපජනනාන. නෙස. නසු
වකුညියකු උපාජනි, සඟ්ගියකු උපාජ්‍යයනි.

යහස වා පන යත් සඟ්ගිඤ්ඤයං උපපජ්ඣසිති තහස තත් වකුඤ්ඤයං උපපජ්ඣති : පඤ්චොකාරා වචනනානං, අවකුඤ්ඤානං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානං, අරූපානං තෙසං තත් සඟ්ගිඤ්ඤයං උපපජ්ඣසිති, නො ව තෙසං තත් වකුඤ්ඤයං උපපජ්ඣති. සවකුඤ්ඤානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් සඟ්ගිඤ්ඤයං උපපජ්ඣසිති, වකුඤ්ඤයං උපපජ්ඣති.

යසස යතු වකුළුන්. උපාසනී තසස තතු පකුළුන්. -පෙ-
මනින්. උපාසනීති; පවුමහවිකාන. පකුළොකාර. උප-
පජනාන. තෙස. තතු වකුළුන්. උපාසනී, නො ව තෙස.
තතු මනින්. උපාසනී. ඉතරෙස. සවකුළුනාන. උපපජනාන.
තෙස. තතු වකුළුන්. උපාසනී, මනින්. උපාසනී.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛන්තිය උපදි යැ යත් : පඤ්චවොකාර හවයෙන් ව්‍යුත චන්තවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි චක්ඛන්තිය නො ද උපදි. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්තිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්තිය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ සොමනස්සිත්තිය ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි චක්ඛන්තිය උපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්තිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛන්තිය උපදි යැ යත් : පඤ්චවොකාරයෙන් ව්‍යුත චන්තවුනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි චක්ඛන්තිය නො ද උපදි. ඇස් ඇති වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්තිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්තිය උපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්තිය උපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සචක්ඛක වැ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්තිය ද උපදියි, සද්ධිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛන්තිය උපදි යැ යත් : පඤ්චවොකාරයෙන් ව්‍යුත චන්තවුනට ද සචක්ඛක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි චක්ඛන්තිය නො ද උපදි. සචක්ඛක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද උපදනෙ යැ, චක්ඛන්තිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්තිය උපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්තිය උපදියි, ඔවුනට එහි මනින්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සචක්ඛක වැ උපදනා ඔවුනට එහි චක්ඛන්තිය ද උපදියි, මනින්තිය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් මනිඤ්ජයං උපපජ්ඣති තස්ස තත් වකුඤ්ජයං උපපජ්ඣති¹: පඤ්චොකාරා වචනානාං, අවකුඤ්ඤානාං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානාං, අරූපානං තෙසං තත් මනිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වකුඤ්ජයං උපපජ්ඣති. සවකුඤ්ඤානාං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් මනිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, වකුඤ්ජයං උපපජ්ඣති.

236. යසස යත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති තස්ස තත් ඉත්ථිඤ්ජයං උපපජ්ඣති¹: පච්ඡිමභවිකානාං¹ කාමාවචරං උපපජ්ඣනානාං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙසකා පරිනිබ්බාධස්සන්ති තෙසං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ඉත්ථිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, ඉතරෙසං සසානකානාං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, ඉත්ථිඤ්ජයං උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යත් ඉත්ථිඤ්ජයං උපපජ්ඣති තස්ස තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති¹: කාමාවචරා වචනානාං, අසානකානාං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් ඉත්ථිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති. සසානකානාං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් ඉත්ථිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති.

යසස යත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති තස්ස තත් පුරිසිඤ්ජයං උපපජ්ඣති¹: පච්ඡිමභවිකානාං කාමාවචරා² උපපජ්ඣනානාං, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙසකා පරිනිබ්බාධස්සන්ති තෙසං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, ඉතරෙසං සසානකානාං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, පුරිසිඤ්ජයං උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යත් පුරිසිඤ්ජයං උපපජ්ඣති තස්ස තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති¹: කාමාවචරා වචනානාං, අසානකානාං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති. සසානකානාං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති.

යසස යත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති තස්ස තත් ජිව්චිඤ්ජයං උපපජ්ඣති¹: පච්ඡිමභවිකානාං කාමාවචරා² උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ජිව්චිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, ඉතරෙසං සසානකානාං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් ඝානිඤ්ජයං උපපජ්ඣති, ජිව්චිඤ්ජයං උපපජ්ඣති.

1. පච්ඡිමභවිකානාං සසානකානාං — සිඞ්.

2. සසානකානාං — P.T.S.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදෙන නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි ව්‍යුහ වන්ත-
වුනට ද අවක්ඛක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදෙන යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය
නො ද උපදී. සවක්ඛක වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද
උපදෙන යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදී.

236. යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝානින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි ඉක්ඛන්ද්‍රිය උපදෙන යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි
උපදනාවුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ
කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි
ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට එහි ඉක්ඛන්ද්‍රිය
නො ද උපදෙන යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය ද උපදීයි, ඉක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදෙන යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛන්ද්‍රිය උපදෙන නම් ඔහට එහි ඝානින්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්තවුනට ද
අසානක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉත්-
රීන්ද්‍රිය උපදෙන යැ, ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසානක වැ
උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදෙන යැ, ඝානින්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝානින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය
උපදෙන යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි
උපදනාවුනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ
කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි
ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද
උපදෙන යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය ද
උපදීයි, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදෙන යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය උපදෙන නම් ඔහට එහි ඝානින්ද්‍රිය
උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්තවුනට ද
අසානක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරි-
සින්ද්‍රිය උපදෙන යැ, ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසා-
නක වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදෙන යැ, ඝානින්ද්‍රිය ද
උපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝානින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය
උපදෙන යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා
ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නො ද
උපදෙන යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝානින්ද්‍රිය ද
උපදීයි, ජිවිතින්ද්‍රිය ද උපදෙන යැ.

යසස වා පන යත් ජිවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති'ති: සබ්බසං වචනනානං, අසානකානං උප-පජ්ඣනානං තෙසං තත් ජිවිතින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති. සසානකානං උපප-නනානං තෙසං තත් ජිවිතින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති, සානින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති.

යසස යත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානං යෙ ව සසානකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං උප-පජ්ඣනානං තෙසං තත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති. ඉතරෙසං සසානකානං උප-පජ්ඣනානං තෙසං තත් සානින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති, සොමනස්සින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති.

යසස වා පන යත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති'ති: කාමාවචරා වචනනානං, අසානකානං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානං, රූපාවචරානං තෙසං තත් සොම-නස්සින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති. සසානකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් සොමනස්සින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති, සානින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති.

යසස යත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානං, යෙ ව සසානකා සොමනස්සෙන් උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති. ඉතරෙසං සසානකානං උප-පජ්ඣනානං තෙසං තත් සානින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති, උපෙක්ඛින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති.

යසස වා පන යත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති'ති: කාමාවචරා වචනනානං, අසානකානං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති. සසානකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති, සානින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති.

යසස යත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්ප-ජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් සානින්ද්‍රියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් සඤ්ඤින්ද්‍රියං උප්ප-ජ්ඣති. ඉතරෙසං සසානකානං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් සානින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති, සඤ්ඤින්ද්‍රියයෙහි උප්පජ්ඣති.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : ව්‍යුහ වන හැම දෙනාට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දැ යි ඔවුනට එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජීවිතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් සසානක වැ උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැ යි ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදීයි, සොමනස්සිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නාවුනට ද අසානක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් සසානක වැ සොමනස්සිත්තීන්ද්‍රියෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැ යි ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදීයි, උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නාවුනට ද අසානක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදීයි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදීයි, සද්ධිත්තීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් සභිද්දියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් සාතිද්දියං උපපජ්ඣති'ති: කාමාවචරා වචනානාං, අසානකානං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානාං, රූපාවචරානාං, අරූපාවචරානාං තෙසං තත් සභිද්දියං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සාතිද්දියං උපපජ්ඣති. සසානකානං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් සභිද්දියං උපපජ්ඣති, සාතිද්දියං උපපජ්ඣති.

යසස යත් සාතිද්දියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් පඤ්ඤාද්දියං -පෙ- මනිද්දියං උපපජ්ඣති'ති: පඤ්ඤාමහවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් සාතිද්දියං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් මනිද්දියං උපපජ්ඣති. ඉතරාසං සසානකානං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් සාතිද්දියං උපපජ්ඣති, මනිද්දියං උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යත් මනිද්දියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් සාතිද්දියං උපපජ්ඣති'ති: කාමාවචරා වචනානාං, අසානකානං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානාං, රූපාවචරානාං, අරූපාවචරානාං තෙසං තත් මනිද්දියං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සාතිද්දියං උපපජ්ඣති. සසානකානං උපපජ්ඣනානාං තෙසං තත් මනිද්දියං උපපජ්ඣති, සාතිද්දියං උපපජ්ඣති.

237. යසස යත් ඉතීද්දියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් පුරිසිද්දියං උපපජ්ඣති'ති: පඤ්ඤාමහවිකානං ඉතීනං උපපජ්ඣනානං, යා ච ඉතියො එතෙනො භාවෙන කතිවි භවෙ දෙසසකා පරිනිබ්බාසිසානති නාසං උපපජ්ඣනානං නාසං තත් ඉතීද්දියං උපපජ්ඣති, නො ච නාසං තත් පුරිසිද්දියං උපපජ්ඣති. ඉතරාසං ඉතීනං උපපජ්ඣනානං නාසං තත් ඉතීද්දියං උපපජ්ඣති, පුරිසිද්දියං උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යත් පුරිසිද්දියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් ඉතීද්දියං උපපජ්ඣති'ති: කාමාවචරා වචනානාං, න ඉතීනං කාමාවචරං උපපජ්ඣනානං තෙසං තත් පුරිසිද්දියං උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ඉතීද්දියං උපපජ්ඣති. ඉතරාසං උපපජ්ඣනානං නාසං තත් පුරිසිද්දියං උපපජ්ඣති, ඉතීද්දියං උපපජ්ඣති.

යසස යත් ඉතීද්දියං උපපජ්ඣති තස්ස තත් ජීවිතිද්දියං උපපජ්ඣති'ති: පඤ්ඤාමහවිකානං ඉතීනං උපපජ්ඣනානං නාසං තත් ඉතීද්දියං උපපජ්ඣති, නො ච නාසං තත් ජීවිතිද්දියං උපපජ්ඣති. ඉතරාසං ඉතීනං උපපජ්ඣනානං නාසං තත් ඉතීද්දියං උපපජ්ඣති, ජීවිතිද්දියං උපපජ්ඣති.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සානිත්තිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට ද අසානක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවූනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සානිත්තිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද උපදනෙ යැ, සානිත්තිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්තිය උපදී, ඔවුනට එහි මනිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි සානිත්තිය ද උපදී, මනිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සානිත්තිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට ද අසානක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවූනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි මනිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සානිත්තිය නො ද උපදී. සසානක වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනිත්තිය ද උපදනෙ යැ, සානිත්තිය ද උපදී.

237. යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි පුරිසිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනාවූනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාවූ නම උපදනා ඔවුනට ද දී ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය උපදී, ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය ද උපදී, පුරිසිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්තිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවූනට ද දී ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි පිටිතිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය උපදී, ඔවුනට එහි පිටිතිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය ද උපදී, පිටිතිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන යනු පිවිතින්ද. උපායසසති තසස තනු
ඉතීන්ද. උපායසසති'ති: කාමාවචරා වචනතානං, න ඉතීනං
කාමාවචරං උපපජ්ජනානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං
තනු පිවිතින්ද. උපායසසති, නො ව තෙසං තනු ඉතීන්ද. උපායසසති.
ඉතීනං උපපජ්ජනානං තාසං තනු පිවිතින්ද. උපායසසති, ඉතීන්ද. උපායසසති.

යසස යනු ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති තසස තනු සොමනසසින්ද්‍රියං උපපජ්ජසසතිති: පටිඝ්ඵහවිකානං, ඉතීනං උපපජ්ජනනිනං, යා ච ඉතීයො උපෙකකාය උපපජ්ජතා පරිතිබ්බාධෙසසනති තාසං උප-පජ්ජනනිනං තාසං තනු ඉතීන්ද්‍රියං උපපජ්ජති, නො ච තාසං තනු සොමනසසින්ද්‍රියං උපපජ්ජසසති. ඉතරාසං ඉතීනං උපපජ්ජනනිනං තාසං තනු ඉතීන්ද්‍රියකඤ්ඤා උපපජ්ජති, සොමනසසින්ද්‍රියකඤ්ඤා උපපජ්ජසසති.

යසස වා පන යත් සොමනසයිදිය. උපාජ්ඣසති තසස තත්
ඉතිදිය. උපාජ්ඣතිති: කාමාවචරා වචනනානං, න ඉතිනං
කාමාවචරං උපපජ්ජනනානං, රූපාවචරානං තෙසං තත් සොම-
නසයිදිය. උපාජ්ඣසති, නො ව තෙසං තත් ඉතිදිය. උපාජ්ඣති.
ඉතිනං උපපජ්ජනනං තාසං තත් සොමනසයිදියද්ධං උප-
ාජ්ඣසති, ඉතිදියද්ධං උපපජ්ජති.

යසස යනු ඉතීන්ද්‍රියං. උපපජ්ඣති නසස නතථ උපෙකඛන්ද්‍රියං.
උපපජ්ඣසතිති: පච්ඡම්භවිකාතං. ඉතීන්ද්‍රියං. උපපජ්ඣකතීන්ද්‍රියං, යා ච
ඉතීන්ද්‍රියො ඥාමනංඥාන උපපජ්ඣතො පරිතිබ්බාධිසසනඤ්ඤා නාසං උප-
පජ්ඣනතීන්ද්‍රියං. නාසං. නතථ ඉතීන්ද්‍රියං. උපපජ්ඣති, නො ච නාසං. නතථ
උපෙකඛන්ද්‍රියං. උපපජ්ඣසති. ඉතරංසං. ඉතීන්ද්‍රියං. උපපජ්ඣකතීන්ද්‍රියං. නාසං
නතථ ඉතීන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ඣති, උපෙකඛන්ද්‍රියංඤ්ඤා උපපජ්ඣසති.

යසස වා පන යතු උපෙකකිනි. උපායයන් නස නතු
ඉතිනි. උපායනි: කාමාවචරා වචනානං, න ඉතිනං
කාමාවචරං උපපජ්ජනානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං
තතු උපෙකකිනි. උපායයන්, නො ව තෙසං තතු ඉතිනි.
උපායනි. ඉතිනං උපපජ්ජනානං ගාසං තතු උපෙකකිනි.
උපායයන්, ඉතිනි. උපායනි.

යසස යත ඉතීන්ද්‍රියං. උපපජ්ජති බසස තත සඤ්ඤියං. උප-
පජ්ජාතිති: පච්ඡිමභවිකාන: ඉතීනං. උපපජ්ජනතිනං නාසං තත
ඉතීන්ද්‍රියං. උපපජ්ජති, නො ව නාසං තත සඤ්ඤියං. උපපජ්ජාති,
ඉතරාසං ඉතීනං. උපපජ්ජනතිනං නාසං තත ඉතීන්ද්‍රියංකඤ්ඤි උපපජ්ජති,
සඤ්ඤියංකඤ්ඤි උපපජ්ජාති.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පිවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නාවුනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි පිවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි පිවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් උපෙක්‍ෂාවෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදියි, සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නාවුනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් සොමනස්සිත් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නාවුනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්කන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්කන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපදියි, සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන යත් සඤ්ඤායං උපපජ්ජති තස්ස තත් ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති'ති: කාමාවචරා වචනානාං න ඉතිඤ්ඤායං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං, රූපාවචරානාං, අරූපාවචරානාං තෙසං තත් සඤ්ඤායං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති. ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජනානාං තාසං තත් සඤ්ඤායං උපපජ්ජති, ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති.

යස්ස යත් ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති තස්ස තත් පඤ්ඤායං - ෧෪ - මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජති'ති: පඤ්ඤාමහවිකානං ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජනානාං තාසං තත් ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, නො ච තාසං තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජති. ඉතරාසං ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජනානාං තාසං තත් ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජති තස්ස තත් ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති'ති: කාමාවචරා වචනානාං න ඉතිඤ්ඤායං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං, රූපාවචරානාං, අරූපාවචරානාං තෙසං තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති. ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජනානාං තාසං තත් මනිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, ඉතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති.

238. යස්ස යත් පුරිසිඤ්ඤායං උපපජ්ජති තස්ස තත් ජිවිතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති'ති: පඤ්ඤාමහවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් ජිවිතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, ජිවිතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත් ජිවිතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති තස්ස තත් පුරිසිඤ්ඤායං උපපජ්ජති'ති: කාමාවචරා වචනානාං, න පුරිසානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං, රූපාවචරානාං, අරූපාවචරානාං තෙසං තත් ජිවිතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤායං උපපජ්ජති. පුරිසානං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත් ජිවිතිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, පුරිසිඤ්ඤායං උපපජ්ජති.

යස්ස යත් පුරිසිඤ්ඤායං උපපජ්ජති තස්ස තත් සොමනස්සිඤ්ඤායං උපපජ්ජති'ති: පඤ්ඤාමහවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනානාං, යෙ ච පුරිසා උපෙක්ඛාය උපපජ්ජති පරිනිබ්බායස්සනාති තෙසං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිඤ්ඤායං උපපජ්ජති. ඉතරෙසං පුරිසානං උපපජ්ජනානාං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤායං උපපජ්ජති, සොමනස්සිඤ්ඤායං උපපජ්ජති.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්තිය උපදි යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නවුනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය උපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද උපදි.

යමක්භව යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්තිය උපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය උපදියි, ඔවුනට එහි මනිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය ද උපදියි, මනිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ මනිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්තිය උපදි යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නවුනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි මනිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය නො ද උපදි. ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද උපදි.

238. යමක්භව යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තිය උපදි නම් ඔහට එහි ජිවිතිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය උපදියි, ඔවුනට එහි ජිවිතිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු පුරුෂ වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය ද උපදියි, ජිවිතිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්තිය උපදි යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුහ වන්නවුනට ද නොපිරිමිනි වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි ජිවිතිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය නො ද උපදි. පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජිවිතිත්තිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්තිය ද උපදි.

යමක්භව යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තිය උපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනා වුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙත් නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය උපදියි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය ද උපදියි, සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන යත් සොමනස්සිද්ධියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති'ති: කාමාවචරා වචනනානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උප්පජ්ඣනානං, රූපාවචරානං තෙසං තත් සොමනස්සිද්ධියං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති. පුරිසානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් සොමනස්සිද්ධියං උප්පජ්ඣති, පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති.

යස්ස යත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් උපෙක්ඛිද්ධියං උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උප්පජ්ඣනානං, යෙ ච පුරිසා සොමනස්සෙන උප්පජ්ඣතා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති තෙසං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛිද්ධියං උප්පජ්ඣති. ඉතරෙසං පුරිසානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති, උපෙක්ඛිද්ධියං උප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් උපෙක්ඛිද්ධියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති'ති: කාමාවචරා වචනනානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උප්පජ්ඣනානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් උපෙක්ඛිද්ධියං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති. පුරිසානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් උපෙක්ඛිද්ධියං උප්පජ්ඣති, පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති.

යස්ස යත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සඤ්ඤිද්ධියං -පෙ-පඤ්ඤිද්ධියං -පෙ- මනිද්ධියං උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් මනිද්ධියං උප්පජ්ඣති. ඉතරෙසං පුරිසානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති, මනිද්ධියං උප්පජ්ඣති.

යස්ස වා පන යත් මනිද්ධියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති'ති: කාමාවචරා වචනනානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උප්පජ්ඣනානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් මනිද්ධියං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති. පුරිසානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් මනිද්ධියං උප්පජ්ඣති, පුරිසිද්ධියං උප්පජ්ඣති.

239. යස්ස යත් ජීවිතිද්ධියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සොමනස්සිද්ධියං උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමචිත්තස්ස¹ උප්පාදකමණං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා උප්පකම්මසම්ප්පන්න පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදකමණං, අසඤ්ඤාසන්නං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් ජීවිතිද්ධියං උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිද්ධියං උප්පජ්ඣති. ඉතරෙසං චතුචොකාරං පඤ්චොකාරං උප්පජ්ඣනානං පටිත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදකමණං තෙසං තත් ජීවිතිද්ධියං උප්පජ්ඣති, සොමනස්සිද්ධියං උප්පජ්ඣති.

1. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ පච්ඡිමචිත්තස්ස - P.T.S. අධික.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුත වන්න-
වුනට ද නො පිරිමිනි වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපා-
වචරයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට
එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදී. පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි
සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි
උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනා-
වුනට ද යම් ද පුරුෂ කෙනෙක් සොමනස්සින්ද්‍රිය ඉපැද පිරිනිවෙන්නාහු
නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට
එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු පිරිමිනි වැ උපදනා
ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛින්ද්‍රිය උපදනෙ නම්
ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුත වන්න-
වුනට ද නො පිරිමිනි වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචර-
යනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය
උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදී. පිරිමිනි වැ
උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද
උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සද්-
ධින්ද්‍රිය ... පඤ්ඤින්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිම-
භවික පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට
එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු පිරිමිනි වැ උපදනා
ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට
එහි පුරිසින්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : කාමාවචරයෙන් ව්‍යුත වන්නවුනට ද
පිරිමිනි නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද
අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට
එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදී. පිරිමිනි වැ උපදනා ඔවුනට එහි
මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදී.

239. යමක්භට යම් තැනෙකැ ජිවිතින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට
එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්-
පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ෂා සම්ප්‍රයුක්ත
පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද
අසංඥයකුයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය උපදියි,
ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුර්වො-
කාරයෙහි පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ
උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය ද උපදියි, සොමනස්-
සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් සොමනස්සිත්ථියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති'ති : වතුචොකාරා පඤ්චොකාරා වචනනානං, පවනෙ විතතස්ස හබ්බකඛණෙ තෙසං තත් සොමනස්සිත්ථියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති. වතුචොකාරං පඤ්චොකාරං උප්පජ්ඣනනානං පවනෙ විතතස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත් සොමනස්සිත්ථියං උප්පජ්ඣති, ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති.

යසස යත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් උප්පකම්භිත්ථියං උප්පජ්ඣති'ති : පච්ඡිමවිතතස්ස¹ උප්පාදකඛණෙ, යසස විතතස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සම්පයුත පච්ඡිමවිතතං උප්පජ්ඣති තස්ස විතතස්ස උප්පාදකඛණෙ, අසඤ්ඤාසත්තං උප්පජ්ඣනනානං තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් උප්පකම්භිත්ථියං උප්පජ්ඣති. ඉතරෙසං වතුචොකාරං පඤ්චොකාරං උප්පජ්ඣනනානං, පවනෙ විතතස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති, උප්පකම්භිත්ථියං උප්පජ්ඣති.

යසස වා පන යත් උප්පකම්භිත්ථියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති'ති : වතුචොකාරා පඤ්චොකාරා වචනනානං, පවනෙ විතතස්ස හබ්බකඛණෙ තෙසං තත් උප්පකම්භිත්ථියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති. වතුචොකාරං පඤ්චොකාරං උප්පජ්ඣනනානං, පවනෙ විතතස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත් උප්පකම්භිත්ථියං උප්පජ්ඣති, ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති.

යසස යත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් සඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - පඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - මතිත්ථියං උප්පජ්ඣති'ති : පච්ඡිමවිතතස්ස උප්පාදකඛණෙ, අසඤ්ඤාසත්තං උප්පජ්ඣනනානං තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් මතිත්ථියං උප්පජ්ඣති. ඉතරෙසං වතුචොකාරං පඤ්චොකාරං උප්පජ්ඣනනානං, පවනෙ විතතස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති. මතිත්ථියං උප්පජ්ඣති.

යසස වා පන යත් මතිත්ථියං උප්පජ්ඣති තස්ස තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති'ති : වතුචොකාරා පඤ්චොකාරා වචනනානං, පවනෙ විතතස්ස හබ්බකඛණෙ තෙසං තත් මතිත්ථියං උප්පජ්ඣති, නො ව තෙසං තත් ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති. වතුචොකාරං පඤ්චොකාරං උප්පජ්ඣනනානං, පවනෙ විතතස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තත් මතිත්ථියං උප්පජ්ඣති, ජීවිතිත්ථියං උප්පජ්ඣති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්තිය උපදි යැ යත් : වතුචොකාරයෙන් පඤ්චචොකාරයෙන් ව්‍යුත වන්නවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවිත-ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය නො ද උපදි. වතුචොකාරයෙහි පඤ්චචොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතිත්තිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්තිය උපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්පයුත්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඤ්සතයෙහි උපදනාවුනට දෑ යි ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය උපදි යි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු වතුචොකාරයෙහි පඤ්චචොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය ද උපදි යි, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්තිය උපදි යැ යත් : වතුචොකාරයෙන් පඤ්චචොකාරයෙන් ව්‍යුත වන්නවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවිත-ක්ෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය නො ද උපදි. වතුචොකාරයෙහි පඤ්චචොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතිත්තිය ද උපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතිත්තිය උපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය ... පඤ්ඤිත්තිය ... මනිත්තිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඤ්සතයෙහි උපදනාවුනට දෑ යි ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය උපදි යි, ඔවුනට එහි මනිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු වතුචොකාරයෙහි පඤ්චචොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය ද උපදි යි, මනිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්තිය උපදි යැ යත් : වතුචොකාරයෙන් පඤ්චචොකාරයෙන් ව්‍යුත වන්නවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට එහි මනිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්තිය නො ද උපදි. වතුචොකාරයෙහි පඤ්චචොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දෑ යි ඔවුනට එහි මනිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතිත්තිය ද උපදි.

240. යස්ස යත් සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජති තස්ස තත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති'ති : සොමනස්ස සම්පයුත පච්ඡිම-
විත්තස්ස උපාදකඛණේ, යස්ස විත්තස්ස අනන්තරා සොමනස්ස
සම්පයුත පච්ඡිමවිත්තං උපාජ්ජියාසීති තස්ස විත්තස්ස උපාදකඛණේ
තෙසං තත් සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජති, නො ච තෙසං තත්
උපෙක්ඛිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති. ඉතරෙසං සොමනස්සෙන උපපජ්ජනානං.
පවනෙත සොමනස්සසම්පයුත විත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං තත්
සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජති, උපෙක්ඛිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති.

යස්ස වා පන යත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති තස්ස තත්
සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති'ති : සබ්බෙසං විත්තස්ස භවගකඛණේ,
සොමනස්සිත්ථියං සම්පයුතවිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං තත් උපෙ-
ක්ඛිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිත්ථියං
උපාජ්ජති. සොමනස්සෙන උපපජ්ජනානං, පවනෙත සොමනස්ස
සම්පයුත විත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං
උපාජ්ජියාසීති, සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජති.

යස්ස යත් සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජති තස්ස තත් සඤ්ඤිත්ථියං
-පෙ- පඤ්ඤිත්ථියං -පෙ- මනිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති'ති : සොමනස්ස-
සම්පයුත පච්ඡිමවිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං තත් සොමනස්සිත්ථියං
උපාජ්ජති, නො ච තෙසං තත් මනිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති. ඉතරෙසං
සොමනස්සෙන උපපජ්ජනානං, පවනෙත සොමනස්සසම්පයුත-
විත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං තත් සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජති,
මනිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති.

යස්ස වා පන යත් මනිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති තස්ස තත්
සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති'ති : සබ්බෙසං විත්තස්ස භවගකඛණේ,
සොමනස්සිත්ථියං සම්පයුතවිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං තත් මනිත්ථියං
උපාජ්ජියාසීති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජති.
සොමනස්සෙන උපපජ්ජනානං, පවනෙත සොමනස්සසම්පයුත
විත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං තත් මනිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති,
සොමනස්සිත්ථියං උපාජ්ජති.

241. යස්ස යත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපාජ්ජති තස්ස තත් සඤ්ඤිත්ථියං
උපාජ්ජියාසීති'ති : උපෙක්ඛාසම්පයුත පච්ඡිමවිත්තස්ස උපාදකඛණේ
තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං උපාජ්ජති, නො ච තෙසං තත් සඤ්ඤිත්ථියං
උපාජ්ජියාසීති. ඉතරෙසං උපෙක්ඛාස උපපජ්ජනානං, පවනෙත
උපෙක්ඛාසම්පයුතවිත්තස්ස උපාදකඛණේ තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං
උපාජ්ජති, සඤ්ඤිත්ථියං උපාජ්ජියාසීති.

240. යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: සොමනස්ස සම්පයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්පයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදියි, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භවිගක්‍ෂණයෙහි ද සොමනස්ස විප්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදී. සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ. සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ... පක්‍ෂාදිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: සොමනස්ස සම්පයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදී යැ යත්: හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භවිගක්‍ෂණයෙහි ද සොමනස්ස විප්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදී. සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි සොමනස්ස සම්පයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදී.

241. යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: උපෙක්‍ෂාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු උපෙක්‍ෂායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි උපෙක්‍ෂාසම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදියි සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙක සද්ධිත්තිය උපදෙන නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදී යැ යත් : හැම දෙනාට විත්තයාගේ භවිතසංඝයෙහි ද උපෙක්ඛාවිප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි ද ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය උපදෙන යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි උපෙක්ඛාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද උපදෙන යැ, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙක උපෙක්ඛිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනිත්තිය උපදෙන යැ යත් : උපෙක්ඛා සම්ප්‍රසූක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදිමි, ඔවුනට එහි මනිත්තිය නො ද උපදෙන යැ. සෙසු උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි උපෙක්ඛාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදිමි, මනිත්තිය ද උපදෙන යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙක මනිත්තිය උපදෙන නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදී යැ යත් : හැම දෙනාට විත්තයාගේ භවිතසංඝයෙහි ද උපෙක්ඛා විප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි ද ඔවුනට එහි මනිත්තිය උපදෙන යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදී. උපෙක්ඛායෙන් උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි උපෙක්ඛාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි මනිත්තිය ද උපදෙන යැ, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදී.

242. යමක්භට යම් තැනෙක සද්ධිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය උපදෙන යැ යත් : පශ්චිමවිත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය උපදිමි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය නො ද උපදෙන යැ. සෙසු සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද උපදිමි, පඤ්ඤිත්තිය ද උපදෙන යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙක පඤ්ඤිත්තිය උපදෙන නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය උපදී යැ යත් : හැම දෙනාට විත්තයාගේ භවිතසංඝයෙහි ද ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය උපදෙන යැ, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය ද උපදෙන යැ, සද්ධිත්තිය ද උපදී.

යමක්භට යම් තැනෙක සද්ධිත්තිය උපදී නම් ඔහට එහි මනිත්තිය උපදෙන යැ යත් : පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය උපදිමි, ඔවුනට එහි මනිත්තිය නො ද උපදෙන යැ. සෙසු සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද, ප්‍රචාත්තියෙහි ශ්‍රද්ධාසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද උපදිමි, මනිත්තිය ද උපදෙන යැ.

යසං වා පන යත් මනිජ්ජියං උපාජ්ජයති තස්ස තත් සඤ්ඤියං උපාජ්ජති'ති: සබ්බෙසං විතක්ඛණං භංගකම්මෙණ, සඤ්ඤාචාර්යුකතවිතක්ඛණං උපාදකම්මෙණ තෙසං තත් මනිජ්ජියං උපාජ්ජයති, නො ච තෙසං තත් සඤ්ඤියං උපාජ්ජති, සහෙතුකානං උපපජ්ජනානං, පවතෙන සඤ්ඤාචාර්යුකතවිතක්ඛණං උපාදකම්මෙණ තෙසං තත් මනිජ්ජියං උපාජ්ජයති, සඤ්ඤියං උපාජ්ජති.

243. යසං යත් පඤ්ඤිජ්ජියං උපාජ්ජති තස්ස තත් මනිජ්ජියං උපාජ්ජයති'ති: පඤ්ඤාචාර්යුකතවිතක්ඛණං උපාදකම්මෙණ තෙසං තත් පඤ්ඤිජ්ජියං උපාජ්ජති, නො ච තෙසං තත් මනිජ්ජියං උපාජ්ජයති. ඉතරෙසං ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනානං, පවතෙන ඤාණසම්පයුත්තවිතක්ඛණං උපාදකම්මෙණ තෙසං තත් පඤ්ඤිජ්ජියං උපාජ්ජයති, මනිජ්ජියං උපාජ්ජයති.

යසං වා පන යත් මනිජ්ජියං උපාජ්ජයති තස්ස තත් පඤ්ඤිජ්ජියං උපාජ්ජති'ති: සබ්බෙසං විතක්ඛණං භංගකම්මෙණ, ඤාණචාර්යුකතවිතක්ඛණං උපාදකම්මෙණ තෙසං තත් මනිජ්ජියං උපාජ්ජයති, නො ච තෙසං තත් පඤ්ඤිජ්ජියං උපාජ්ජති. ඤාණසම්පයුත්තානං උපපජ්ජනානං, පවතෙන ඤාණසම්පයුත්තවිතක්ඛණං උපාදකම්මෙණ තෙසං තත් මනිජ්ජියං උපාජ්ජයති, පඤ්ඤිජ්ජියං උපාජ්ජයති. (අනුලොම පුග්ගලොකාසං).

244. යසං චක්ඛුජ්ජියං න උපාජ්ජති තස්ස සොතිජ්ජියං න උපාජ්ජයති'ති: සබ්බෙසං චවනානං, අචක්ඛුකානං උපපජ්ජනානං තෙසං චක්ඛුජ්ජියං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං සොතිජ්ජියං න උපාජ්ජයති. පඤ්ඤාවොකාරො¹ පරිනිබ්බනානං, අරූපෙ පඤ්ඤාචාර්යුකතවිතක්ඛණං, යෙ ච අරූපං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති තෙසං චවනානං තෙසං චක්ඛුජ්ජියං න උපාජ්ජති, සොතිජ්ජියං න උපාජ්ජයති.

යසං වා පන සොතිජ්ජියං න උපාජ්ජයති තස්ස චක්ඛුජ්ජියං න උපාජ්ජයති'ති: පඤ්ඤාචාර්යුකතවිතක්ඛණං පඤ්ඤාවොකාරො² උපපජ්ජනානං, යෙ ච අරූපං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති තෙසං³ උපපජ්ජනානං තෙසං සොතිජ්ජියං න උපාජ්ජයති, නො ච තෙසං චක්ඛුජ්ජියං න උපාජ්ජති. පඤ්ඤාවොකාරො පරිනිබ්බනානං, අරූපෙ පඤ්ඤාචාර්යුකතවිතක්ඛණං, යෙ ච අරූපං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති තෙසං චවනානං තෙසං සොතිජ්ජියං න උපාජ්ජයති, චක්ඛුජ්ජියං න උපාජ්ජයති.

1. පඤ්ඤාවොකාරො — PTS. උංනං.

2. සචක්ඛුකානං — PTS.

3. තෙසං සචක්ඛුකානං — PTS.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : හැම දෙනාට විත්තයාගේ භඩ්ග-ක්ෂණයෙහි ද ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද උපදී. සහෙතුක වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ශ්‍රද්ධායම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදී.

243. යමක්භව යම් තැනෙකැ පඤ්ඤන්ද්‍රිය උපදී නම් ඔහට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත් : පශ්චිමවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි පඤ්ඤන්ද්‍රිය උපදියි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි පඤ්ඤන්ද්‍රිය ද උපදියි, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පඤ්ඤන්ද්‍රිය උපදී යැ යත් : හැම දෙනාට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද ඥානවිප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පඤ්ඤන්ද්‍රිය නො ද උපදී. ඥානසම්ප්‍රසූක්ත වැ උපදනාවුනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි ඥානසම්ප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැ යි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පඤ්ඤන්ද්‍රිය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රදගලාවකාශ යි.)

244. යමක්භව චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සොතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : ව්‍යුහ වන හැම දෙනාට ද ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දැ යි ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙතවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙත්තාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දැ යි ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නූපදියි, සොතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව සොතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් ද කෙනෙක් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙත්තාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැ යි ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙතවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් අරූපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙත්තාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දැ යි ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ ය, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යසස වකඛුන්ද්‍රියං න උපාජනි තසස සානින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣසනිති: සබ්බෙසං වචනානං, අවකඛුකානං උපපජ්ජනානං තෙසං වකඛුන්ද්‍රියං න උපාජනි, නො ච තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣසනි. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බනානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං වචනානං තෙසං වකඛුන්ද්‍රියංඤා න උපාජනි, සානින්ද්‍රියංඤා න උපාජ්ඣසනි.

යසස වා පන සානින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣසනි තසස වකඛුන්ද්‍රියං න උපාජනිති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චොකාරං උපපජ්ජනානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං උපපජ්ජනානං තෙසං සානින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣසනි, නො ච තෙසං වකඛුන්ද්‍රියං න උපාජනි. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බනානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං වචනානං තෙසං සානින්ද්‍රියංඤා න උපාජ්ඣසනි, වකඛුන්ද්‍රියංඤා න උපාජනි.

යසස වකඛුන්ද්‍රියං න උපාජනි තසස ඉන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣසනිති: සබ්බෙසං වචනානං, අවකඛුකානං උපපජ්ජනානං තෙසං වකඛුන්ද්‍රියං න උපාජනි, නො ච තෙසං ඉන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣසනි. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බනානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසඤා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං වචනානං තෙසං වකඛුන්ද්‍රියංඤා න උපාජනි, ඉන්ද්‍රියංඤා න උපාජ්ඣසනි.

යසස වා පන ඉන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣසනි තසස වකඛුන්ද්‍රියං න උපාජනිති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චොකාරං උපපජ්ජනානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසඤා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣසනි, නො ච තෙසං වකඛුන්ද්‍රියං න උපාජනි. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බනානං අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිසසනති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසඤා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං වචනානං තෙසං ඉන්ද්‍රියංඤා න උපාජ්ඣසනි, වකඛුන්ද්‍රියංඤා න උපාජනි.

යකේහට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට සානින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නූපදියි, සානින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික වූ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට සානින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට සානින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යකේහට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නූපදියි, ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ද පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: ව්‍යුත්ත වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුත්ත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිසි, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුත්ත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: ව්‍යුත්ත වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිසි, ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා පශ්චිමභවික ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: ව්‍යුත්ත වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් උපෙක්ඝායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුත්ත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිසි, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් ද කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දූ සි ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දූ සි ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, මනින්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දූ සි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සොමනස්සිත්තියෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දූ සි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිසි, උපෙක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ සොමනස්සිත්තියෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දූ සි ඔවුනට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සොමනස්සිත්තියෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දූ සි ඔවුනට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සද්ධිත්තිය නූපදනෙ යැ යත් : ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වැ උපදනාවුනට දූ සි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිසි, ඔවුනට සද්ධිත්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දූ සි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිසි, සද්ධිත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සද්ධිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා ඔවුනට සද්ධිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනවුනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දූ සි ඔවුනට සද්ධිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං න උපාජ්ජති තස්ස පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති¹ති : සබ්බෙසං වචනානාං, අචක්ඛකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති. පඤ්ඤාවොකාරෙ පරිනිබ්බනානාං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානාං තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති තස්ස චක්ඛන්ද්‍රියං න උපාජ්ජති,ති : පච්ඡිමභවිකානාං පඤ්ඤාවොකාරං උපපජ්ජනානාං තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං චක්ඛන්ද්‍රියං න උපාජ්ජති. පඤ්ඤාවොකාරෙ පරිනිබ්බනානාං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානාං තෙසං මනින්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජති.

245. යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති තස්ස ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති¹ති : සබ්බෙසං වචනානාං, අඝානකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති. කාමාවචරෙ¹ පරිනිබ්බනානාං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානාං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දංසෙස්සන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං වචනානාං තෙසං ඝානින්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජති, ඉක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.

යස්ස වා පන ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති තස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති,ති : පච්ඡිමභවිකානාං කාමාවචරං උපපජ්ජනානාං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දංසෙස්සන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනානාං තෙසං ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානාං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානාං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දංසෙස්සන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං වචනානාං තෙසං ඉක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති, ඝානින්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජති.

යස්ස ඝානින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති¹ති : සබ්බෙසං වචනානාං, අඝානකානාං උපපජ්ජනානාං තෙසං ඝානින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානාං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානාං, යා ච ඉක්ඛන්ද්‍රියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දංසෙස්සන්තා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං වචනානාං ඝානින්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.

1. කාමාවචරෙ - P.T.S. උතං.

යමක්හට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ඇස් නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදියි, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වූ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

245. යමක්හට ඝානින්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට ඉක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ස්‍රාණ නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ඝානින්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට ඉක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඝානින්ද්‍රිය ද නූපදියි, ඉක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ඉක්ඛිත්ද්‍රිය [නූපදනෙ නම් ඔහට ඝානින්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වූ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ද පුරුෂකෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඝානින්ද්‍රිය නොද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඝානින්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්හට ඝානින්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : ව්‍යුහ වන හැම දෙතොට ද ස්‍රාණ නැති වූ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ඝානින්ද්‍රිය නූපදියි. ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නොද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ව්‍යුහ වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඝානින්ද්‍රිය ද නූපදියි, පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට පුරිසිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට සානිත්තිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් ද කෙනෙක් කාමාවචරයෙහි රූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්-නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට ද සි ඔවුනට පුරිසිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්තිය නොද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට ද සි ඔවුනට පුරිසිත්තිය ද නූපදනෙ යැ. සානිත්තිය ද නූපදි.

යමක්හට සානිත්තිය නූපදි නම් ඔහට ජිවිතිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: ව්‍යුත වන හැම දෙතොට ද ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට සානිත්තිය නූපදිසි, ඔවුනට ජිවිතිත්තිය නොද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද සි ඔවුනට සානිත්තිය ද නූපදිසි, ජිවිතිත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිතිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට සානිත්තිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට ජිවිතිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්තිය නොද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද සි ඔවුනට ජිවිතිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, සානිත්තිය ද නූපදි.

යමක්හට සානිත්තිය නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: ව්‍යුත වන හැම දෙතොට ද ස්‍රාණ නැති වැ උපදනාවුනට ද සි ඔවුනට සානිත්තිය නූපදිසි. ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය නොද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ව්‍යුත වන ඔවුනට ද සි ඔවුනට සානිත්තිය ද නූපදිසි, සොමනස්සිත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට සානිත්තිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් ස්‍රාණ ඇති වැ උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට ද සි ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සානිත්තිය නොද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට ද සි ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, සානිත්තිය ද නූපදි.

යස්ස සානිත්‍යං න උපාජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති'ති : සබ්බෙසං වචනානාං, අසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං සානිත්‍යං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වචනානං තෙසං සානිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජති, උපෙක්ඛිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.

යස්ස වා පන උපෙක්ඛිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති තස්ස සානිත්‍යං න උපාජ්ජති'ති : පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානං, යෙ ච සසානකා සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං උපපජ්ජනානං තෙසං උපෙක්ඛිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං සානිත්‍යං න උපාජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වචනානං තෙසං උපෙක්ඛිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති, සානිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජති.

යස්ස සානිත්‍යං න උපාජ්ජති තස්ස සංඛිත්‍යං - පෙ - පඤ්ඤිත්‍යං - පෙ - මනිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති'ති : සබ්බෙසං වචනානං අසානකානං උපපජ්ජනානං තෙසං සානිත්‍යං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං මනිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං සානිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජති, මනිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.

යස්ස වා පන මනිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති තස්ස සානිත්‍යං න උපාජ්ජති'ති : පච්ඡිමභවිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානං තෙසං මනිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං සානිත්‍යං න උපාජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං මනිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති, සානිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජති.

246. යස්ස ඉත්තිත්‍යං න උපාජ්ජති තස්ස පුරිසිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති'ති : සබ්බෙසං වචනානං, න ඉත්තිනං උපපජ්ජනානං තෙසං ඉත්තිත්‍යං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං පුරිසිත්‍යං න උපාජ්ජස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යා ච ඉත්තියො එතතෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වචනානං තෙසං ඉත්තිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජති, පුරිසිත්‍යංඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.

යමක්හට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : වුත වන හැම දෙනාට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදියි, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් ද කෙනෙක් සසානක වැ සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්හට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : වුත වන හැම දෙනාට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදියි, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපදී.

246. යමක්හට ඉක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : වුත වන හැම දෙනාට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනවුනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භටයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදියි, පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යසස වා පන පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථිනං උපපජ්ඣනානං, යා ච ඉත්ථියො රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සනති, යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙස්සකා පරිනිබ්බායිස්සනති තාසං උපපජ්ඣනානං තාසං පුරිසිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තාසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සනති යා ච ඉත්ථියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙස්සකා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං වචනානං තෙසං පුරිසිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣස්සති, ඉත්ථිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති.

යසස ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති තස්ස ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: සබ්බෙසං වචනානං න ඉත්ථිනං උපපජ්ඣනානං තෙසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ඉත්ථිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති, ජිවිතිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣස්සති.

යසස වා පන ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථිනං උපපජ්ඣනානං තාසං ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තාසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං ජිවිතිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣස්සති, ඉත්ථිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති.

යසස ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති තස්ස සොමනස්සිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: සබ්බෙසං වචනානං, න ඉත්ථිනං උපපජ්ඣනානං තෙසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං සොමනස්සිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං වචනානං තෙසං ඉත්ථිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති සොමනස්සිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣස්සති.

යසස වා පන සොමනස්සිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථිනං උපපජ්ඣනානං යා ච ඉත්ථියො උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සනති තාසං උපපජ්ඣනානං තාසං සොමනස්සිත්ථියං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තාසං ඉත්ථිත්ථියං න උප්පජ්ඣති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං වචනානං තෙසං සොමනස්සිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣස්සති, ඉත්ථිත්ථියංඤ්ඤා න උප්පජ්ඣති.

යළි යමක්හට පුරිසිත්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කන්දිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දෑයි ඔවුනට පුරිසිත්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කන්දිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දෑයි ඔවුනට පුරිසිත්දිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කන්දිය ද නූපදි.

යමක්හට ඉක්කන්දිය නූපදි නම් ඔහට ජිවිතිත්දිය නූපදනෙ යැ යත් : වුන වන භැම දෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දෑයි ඔවුනට ඉක්කන්දිය නූපදියි, ඔවුනට ජිවිතිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දෑයි ඔවුනට ඉක්කන්දිය ද නූපදියි, ජිවිතිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිතිත්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කන්දිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිතිත්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කන්දිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දෑයි ඔවුනට ජිවිතිත්දිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කන්දිය ද නූපදි.

යමක්හට ඉක්කන්දිය නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ යැ යත් : වුන වන භැම දෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දෑයි ඔවුනට ඉක්කන්දිය නූපදියි, ඔවුනට සොමනස්සිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දෑයි ඔවුනට ඉක්කන්දිය ද නූපදියි, සොමනස්සිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කන්දිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දෑයි ඔවුනට සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කන්දිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දෑයි ඔවුනට සොමනස්සිත්දිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කන්දිය ද නූපදි.

යසස ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති තසස උපෙකතින්ද්‍රියං න උප-
ජ්ජසති'ති : සබ්බසං වචනානං, න ඉතීනං උපපජ්ජනානං
තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකතින්ද්‍රියං න
උපපජ්ජසති. කාමවචරෙ පරිනිබ්බතානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ
පඤ්ඤාමහවිකානං, යෙ ච සොමනසෙසන උපපජ්ජන්ති පරිනිබ්බා-
ධිසසන්ති තෙසං වචනානං තෙසං ඉතීන්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ජති,
උපෙකතින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ජසති.

යසස වා පන උපෙකඛිඤ්ඤාං න උඤ්ඤිඤ්ඤාති තසස ඉඤ්ඤිඤ්ඤාං.
න. උපාපජති'ති: පච්ඡුභවිකානං ඉඤ්ඤාං උපපජ්ජතිනං, යා ච
ඉඤ්ඤාං සොමනසෙසන උපපජ්ජති පරිනිබ්බාසිසසනති තාසං.
උපපජ්ජතිනං තාසං උපෙකඛිඤ්ඤාං න උපාපජති, නො ච
තාසං ඉඤ්ඤිඤ්ඤාං න උපාපජති. කාමාවච්චරෙ පරිනිබ්බාසනානං,
රූපාවච්චරෙ අරූපාවච්චරෙ පච්ඡුභවිකානං, යෙ ච සොමනසෙසන
උපපජ්ජති පරිනිබ්බාසිසසනති තෙසං ච්චානානං තෙසං උපෙකඛිඤ්ඤාං
යඤ්ඤා න උපාපජති, ඉඤ්ඤිඤ්ඤා න උපපජති.

යසසි ඉතීන්ද්‍රියං න උපාජ්ජති තස්ස සඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ -
 පඤ්ඤාන්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති 'ති : සබ්බෙසං චචන්තනානං
 න ඉතීනං උපපජ්ජන්තානං තෙසං ඉතීන්ද්‍රියං න උපාජ්ජති, නො ච
 තෙසං මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං,
 රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පට්ඨමභවිකානං තෙසං ඉතීන්ද්‍රියඤ්ඤා න
 උපාජ්ජති, මනින්ද්‍රියඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.

යසස වා පන මිනිඳුයං න උප්පජ්ඣති තස්ස ඉතීඳුයං
න උප්පජ්ඣති: පච්ඡිමභවිකානං ඉතීනං උප්පජ්ඣතිනං තාසං
මිනිඳුයං න උප්පජ්ඣති, නො ව තාසං ඉතීඳුයං න උප්පජ්ඣති.
කාමාවචරෙ පරිනිබ්බතානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවි-
කානං තෙසං මිනිඳුයංකථි න උප්පජ්ඣති, ඉතීඳුයංකථි න
උප්පජ්ඣති.

247. යසස පුරිසිත්‍රියං න උප්පජ්ජති තසස ජීවිතිත්‍රියං න උප්පජ්ජස්සති'ති: යඛෙධසං චචතතානං, න පුරිසානං උප්පජ්ජනානං තෙසං පුරිසිත්‍රියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං ජීවිතිත්‍රියං න උප්පජ්ජස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බතතානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං පුරිසිත්‍රියං න උප්පජ්ජති, ජීවිතිත්‍රියං න උප්පජ්ජස්සති.

යසස වා පන ජීවිතීන්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං
න උපාජ්ජති'ති: පච්ඡිමඋච්ඡානං පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං
ජීවිතීන්ද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති, ඉතා ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති.
කාමාවච්චරෙ පරිනිබ්බනානං, රූපාවච්චරෙ අරූපාවච්චරෙ පච්ඡිමඋච්-
ඡානං තෙසං ජීවිතීන්ද්‍රියඤ්ච න උපාජ්ජස්සති, පුරිසින්ද්‍රියඤ්ච න
උපාජ්ජති.

යමක්හට ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : වුත වන හැම දෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදියි, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්හට ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : වුත වන හැම දෙතොට ද ස්ත්‍රී නො වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදියි, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදී.

247. යමක්හට පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට ජිවිකිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : වුත වන හැම දෙතොට ද නො පිරිමනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට ජිවිකිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපදියි, ජිවිකිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ජිවිකිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනා ඔවුනට ජිවිකිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට ජිවිකිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට පුරිසිත්දිය නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ යැ යක් : චුත වන හැම දෙතාට ද නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්දිය නූපදියි, ඔවුනට සොමනස්සිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් චුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්දිය ද නූපදියි, සොමනස්සිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට සොමස්සිත්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්දිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනාවුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසිත්දිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් චුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට සොමනස්සිත්දිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසිත්දිය ද නූපදි.

යමක්භට පුරිසිත්දිය නූපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්දිය නූපදනෙ යැ යත් : චුත වන හැම දෙතාට ද නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්දිය නූපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් චුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්දිය ද නූපදියි, උපෙක්ඛිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිත්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්දිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනාවුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසිත්දිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් චුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්දිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසිත්දිය ද නූපදි.

යමක්භට පුරිසිත්දිය නූපදි නම් ඔහට සද්ධිත්දිය ... පඤ්ඤිත්දිය ... මනින්දිය නූපදනෙ යැ යත් : චුත වන හැම දෙතාට ද නො පිරිමිනි වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්දිය නූපදියි, ඔවුනට මනින්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට පුරිසිත්දිය ද නූපදියි, මනින්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යසස වා පන මනිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති තස්ස පුරිසිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උපපජ්ජනානං තෙසං මනිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං පුරිසිඤ්ඤං න උපාජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං මනිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති, පුරිසිඤ්ඤං න උපාජ්ජති.

248. යසස ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති තස්ස සොමනස්සිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති'ති: සබ්බෙසං වචනානං, පවනෙත විතතස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං සොමනස්සිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති. පච්ඡිමවිතතස්ස භබ්බකඛණේ යසස විතතස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසමයුත්තපච්ඡිමවිතතං උපාජ්ඣස්සති තස්ස විතතස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති, සොමනස්සිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති.

යසස වා පන සොමනස්සිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති තස්ස ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති'ති: පච්ඡිමවිතතස්ස උපාදකඛණේ, යසස විතතස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසමයුත්තපච්ඡිමවිතතං උපාජ්ඣස්සති තස්ස විතතස්ස උපාදකඛණේ තෙසං සොමනස්සිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති. පච්ඡිමවිතතස්ස භබ්බකඛණේ, යසස විතතස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසමයුත්තපච්ඡිමවිතතං උපාජ්ඣස්සති තස්ස විතතස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං සොමනස්සිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති, ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති.

යසස ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති තස්ස උපෙක්ඛිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති'ති: සබ්බෙසං වචනානං, පවනෙත විතතස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති. පච්ඡිමවිතතස්ස භබ්බකඛණේ, යසස විතතස්ස අනන්තරා සොමනස්සමයුත්තපච්ඡිමවිතතං උපාජ්ඣස්සති තස්ස විතතස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති, උපෙක්ඛිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති.

යසස වා පන උපෙක්ඛිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති තස්ස ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති'ති: පච්ඡිමවිතතස්ස උපාදකඛණේ, යසස විතතස්ස අනන්තරා සොමනස්සමයුත්තපච්ඡිමවිතතං උපාජ්ඣස්සති තස්ස විතතස්ස උපාදකඛණේ තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති. පච්ඡිමවිතතස්ස භබ්බකඛණේ, යසස විතතස්ස අනන්තරා සොමනස්සමයුත්තපච්ඡිමවිතතං උපාජ්ඣස්සති තස්ස විතතස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤං න උපාජ්ඣස්සති, ජීවිතිඤ්ඤං න උපාජ්ජති.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනා ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවික-යනට දැයි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදි.

248. යමක්හට ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : වුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රවාක්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්‍ෂාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදි, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්‍ෂාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ජිවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්‍ෂාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : වුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රවාක්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදි, උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ජිවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට උපෙක්ඛින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යසස පිවිතින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති තස්ස සඤ්ඤාද්‍රියං -පෙ- පඤ්ඤාද්‍රියං -පෙ- මනිද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති¹ති: සබ්බෙසං වචනනානං, පටිකො විතතස්ස හබ්බකඛණෙ තෙසං පිවිතින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං මනිද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස හබ්බකඛණෙ තෙසං පිවිතින්ද්‍රියංඤ්ඤා න උපාජ්ජති, මනිද්‍රියංඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.

යසස වා පන මනිද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති තස්ස පිවිතින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති²ති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උපාදකඛණෙ තෙසං මනිද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං පිවිතින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තස්ස හබ්බකඛණෙ තෙසං මනිද්‍රියංඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති, පිවිතින්ද්‍රියංඤ්ඤා න උපාජ්ජති.

249. යසස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති තස්ස උපෙකඤ්ඤාද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති³ති: සබ්බෙසං විතතස්ස හබ්බකඛණෙ¹ සොමනස්ස විපායුත්තචිත්තස්ස උපාදකඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං උපෙකඤ්ඤාද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති. සොමනස්ස සම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තස්ස හබ්බකඛණෙ උපෙකඤ්ඤාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, යසස විතතස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උපාජ්ජස්සති තස්ස විතතස්ස හබ්බකඛණෙ, තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියංඤ්ඤා න උපාජ්ජති, උපෙකඤ්ඤාද්‍රියංඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.²

යසස වා පන උපෙකඤ්ඤාද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති³ති: සොමනස්ස සම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තස්ස උපාදකඛණෙ, යසස විතතස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උපාජ්ජස්සති තස්ස විතතස්ස උපාදකඛණෙ, තෙසං උපෙකඤ්ඤාද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති. සොමනස්සසම්පයුත්ත⁴ පච්ඡිමචිත්තස්ස හබ්බකඛණෙ, උපෙකඤ්ඤාසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, යසස විතතස්ස අනන්තරා සොමනස්සසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තං උපාජ්ජස්සති තස්ස විතතස්ස හබ්බකඛණෙ තෙසං උපෙකඤ්ඤාද්‍රියංඤ්ඤා⁵ න උපාජ්ජස්සති, සොමනස්සින්ද්‍රියංඤ්ඤා න උපාජ්ජති.

යසස සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති තස්ස සඤ්ඤාද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති⁶ති: සබ්බෙසං විතතස්ස හබ්බකඛණෙ සොමනස්සවිපායුත්තචිත්තස්ස උපාදකඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං න උපාජ්ජති, නො ච තෙසං සඤ්ඤාද්‍රියං න උපාජ්ජස්සති. සොමනස්සසම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තස්ස හබ්බකඛණෙ, උපෙකඤ්ඤා සම්පයුත්තපච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියංඤ්ඤා න උපාජ්ජති, සඤ්ඤාද්‍රියංඤ්ඤා න උපාජ්ජස්සති.

1. විතා සොමනස්සෙත උපාජ්ජන්නානං පටිකො විතතස්ස හබ්බකඛණෙ — PTS.

2. උපෙකඤ්ඤාසම්පයුත්ත පච්ඡිමචිත්තස්ස උපාදකඛණෙ තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියංඤ්ඤා — P.T.S.

3. සොමනස්ස සම්පයුත්ත — P.T.S. උතං.

4. පච්ඡිමචිත්තස්ස උපාදකඛණෙ තෙසං උපෙකඤ්ඤාද්‍රියංඤ්ඤා — PTS.

යමක්හට ජීවිකිත්ථිය නූපදි නම් ඔහට සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: චුත වන හැම දෙනාට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි දැ යි ඔවුනට ජීවිකිත්ථිය නූපදියි, ඔවුනට මනිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි ඔවුනට ජීවිකිත්ථිය ද නූපදි, මනිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට ජීවිකිත්ථිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤයෙහි ඔවුනට මනිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට ජීවිකිත්ථිය නො ද නූපදි. පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි ඔවුනට මනිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිකිත්ථිය ද නූපදි.

249. යමක්හට සොමනස්සිත්ථිය නූපදි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි ද සොමනස්ස චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤයෙහි ද නිරොධයට සමවන්තවුනට ද අසංඥසක්ඛයනට දැ යි ඔවුනට සොමනස්සිත්ථිය නූපදියි, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි ද උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්ත සමඛිනිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි ද ඔවුනට සොමනස්සිත්ථිය ද නූපදියි, උපෙක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිත්ථිය නූපදි යැ යත්: සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤයෙහි ද ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සිත්ථිය නො ද නූපදි. සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි ද උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තසමඛිනිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි දැ යි ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්ථිය ද නූපදි.

යමක්හට සොමනස්සිත්ථිය නූපදි නම් ඔහට සද්ධිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි ද සොමනස්ස චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤයෙහි ද නිරොධයට සමවන්තවුනට ද අසංඥසක්ඛයනට දැ යි ඔවුනට සොමනස්සිත්ථිය නූපදි, ඔවුනට සද්ධිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි ද උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්ත සමඛිනිතට දැ යි ඔවුනට සොමනස්සිත්ථිය ද නූපදියි, සද්ධිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන සඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: සොමනස්ස සම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං සඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති. සොමනස්ස සම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාස්ස භවගතඛණේ, උපෙක්ඛාසම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාසමධිග්නං තෙසං සඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජන්ති, සොමනස්සිඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යස්ස සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස පඤ්ඤාඤ්ඤායං - පෙ - මනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවගතඛණේ, සොමනස්ස විපායුක්තවිතතස්ස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපනනානං, අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං මනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති. සොමනස්ස සම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාස්ස භවගතඛණේ, උපෙක්ඛාසම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාසමධිග්නං තෙසං සොමනස්සිඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජති, මනිඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන මනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: සොමනස්ස සම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං මනිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං සොමනස්සිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති. සොමනස්ස සම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාස්ස භවගතඛණේ, උපෙක්ඛාසම්පයුක්ත පච්ඡිම්බිකාසමධිග්නං තෙසං මනිඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජන්ති, සොමනස්සිඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

250. යස්ස උපෙක්ඛිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස සඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවගතඛණේ, උපෙක්ඛාසම්පයුක්තවිතතස්ස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපනනානං, අසංඤ්ඤාසන්නානං තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං සඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති. උපෙක්ඛාසම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාස්ස භවගතඛණේ, සොමනස්ස සම්පයුක්ත පච්ඡිකාසමධිග්නං තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජති, සඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන සඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති තස්ස උපෙක්ඛිඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති'ති: උපෙක්ඛාසම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං සඤ්ඤායං න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං උපෙක්ඛිඤ්ඤායං න උපපජ්ජති. උපෙක්ඛාසම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාස්ස භවගතඛණේ, සොමනස්ස සම්පයුක්තපච්ඡිම්බිකාසමධිග්නං තෙසං සඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජන්ති, උපෙක්ඛිඤ්ඤායංඤ්ඤා න උපපජ්ජති.

යළි යමක්හට සද්ධිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදී යැ යත් : සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නො ද නූපදී. සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ භද්ධිකෂණයෙහි ද උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තසමඛිතිනට ද දී ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදී.

යමක්හට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භද්ධිකෂණයෙහි ද සොමනස්ස විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද දී ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට මනිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ භද්ධිකෂණයෙහි ද උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තසමඛිතිනට ද දී ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදියි, මනිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍රිය නූපදී යැ යත් : සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට මනිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නො ද නූපදී. සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ භද්ධිකෂණයෙහි ද උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තසමඛිතිනට ද දී ඔවුනට මනිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදී.

250. යමක්හට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදී නම් ඔහට සද්ධිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භද්ධිකෂණයෙහි ද උපෙක්ඛා විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද දී ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ භද්ධිකෂණයෙහි ද සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තසමඛිතිනට ද දී ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදියි, සද්ධිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සද්ධිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදී යැ යත් : උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද නූපදී. උපෙක්ඛා සම්ප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ භද්ධිකෂණයෙහි ද සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තසමඛිතිනට ද දී ඔවුනට සද්ධිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදී.

යකේහට උපෙක්ඛිත්තිය නූපදී නම් ඔහට පඤ්ඤාත්තිය ... මනින්තිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ෂා විප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපත්තියනට ද අසංඥාසංකයනට ද දී ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නූපදිමි, ඔවුනට මනින්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. උපෙක්ෂා සම්ප්‍රසූක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සොමනස්ස සම්ප්‍රසූක්ත පශ්චිම චිත්ත සමඛිතිනට ද දී ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපදිමි, මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යකේහට මනින්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය නූපදී යැ යත්: උපෙක්ෂා සම්ප්‍රසූක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට මනින්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද නූපදී. උපෙක්ෂා සම්ප්‍රසූක්ත පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සොමනස්ස සම්ප්‍රසූක්ත පශ්චිම චිත්ත සමඛිතිනට ද දී ඔවුනට මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපදී.

251. යකේහට සද්ධිත්තිය නූපදී නම් ඔහට පඤ්ඤාත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපත්තියනට ද අසංඥාසංකයනට ද දී ඔවුනට සද්ධිත්තිය නූපදිමි, ඔවුනට පඤ්ඤාත්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට සද්ධිත්තිය ද නූපදිමි, පඤ්ඤාත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යකේහට පඤ්ඤාත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට සද්ධිත්තිය නූපදී යැ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට පඤ්ඤාත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සද්ධිත්තිය නො ද නූපදී. පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට පඤ්ඤාත්තිය ද නූපදනෙ යැ, සද්ධිත්තිය ද නූපදී.

යකේහට සද්ධිත්තිය නූපදී නම් ඔහට මනින්තිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපත්තියනට ද අසංඥාසංකයනට ද දී ඔවුනට සද්ධිත්තිය නූපදිමි, ඔවුනට මනින්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට සද්ධිත්තිය ද නූපදිමි, මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යකේහට මනින්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට සද්ධිත්තිය නූපදී යැ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට මනින්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට සද්ධිත්තිය නො ද නූපදී. පශ්චිම චිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ, සද්ධිත්තිය ද නූපදී.

252. යසස පඤ්ඤාදියං න උප්පජ්ජති තස්ස මනිදියං න උප්පජ්ජන්තිති : යමෙකියං විතර්කං භග්ගාදි, ආර්ථවිපරිසර-විතර්කං උප්පාදකාදි, නිරෝධසම්පාදනානා, අසංකප්පානානා නෙසං පඤ්ඤාදියං න උප්පජ්ජති, නො ච නෙසං භේදියං න උප්පජ්ජන්ති. පඤ්ඤාදියං භග්ගාදි නෙසං පඤ්ඤාදියං න උප්පජ්ජති, මනිදියං න උප්පජ්ජන්ති.

යස වා පන මනිදියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස පඤ්ඤාදියං න උප්පජ්ජන්තිති : පඤ්ඤාදියං උප්පාදකාදි නෙසං භේදියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච නෙසං පඤ්ඤාදියං න උප්පජ්ජති. පඤ්ඤාදියං භග්ගාදි නෙසං මනිදියං න උප්පජ්ජන්ති, පඤ්ඤාදියං න උප්පජ්ජති. (පට්ටකප්පකාදි).

253-261. යත් චක්ඛුදියං - ටෙ - (පට්ටක භික්ඛාය).

262. යසස යත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්තිති : පඤ්ඤාදියං විවර්තනානා, අවිඤ්ඤානානා කාමාවචරං උප්පජ්ජනානා නෙසං තත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති, නො ච නෙසං තත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති. පඤ්ඤාදියං විවර්තනානා, අවිඤ්ඤානානා, අරුපානා නෙසං තත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති, සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති.

යස වා පන යත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජන්තිති : පඤ්ඤාදියං පඤ්ඤාදියං උප්පාදකානා නෙසං තත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච නෙසං තත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති. පඤ්ඤාදියං විවර්තනානා, අවිඤ්ඤානානා, අරුපානා නෙසං තත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති, චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති.

යස යත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්තිති : කාමාවචරං විවර්තනානා, අවිඤ්ඤානානා කාමාවචරං උප්පජ්ජනානා නෙසං තත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති, නො ච නෙසං තත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති. කාමාවචරං විවර්තනානා, අරුපාවචරං විවර්තනානා, අවිඤ්ඤානානා, අරුපානා නෙසං තත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති, සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති.

යස වා පන යත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජන්තිති : පඤ්ඤාදියං කාමාවචරං උප්පජ්ජනානා, අරුපාවචරං උප්පජ්ජනානා නෙසං තත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච නෙසං තත් චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරං විවර්තනානා, අරුපාවචරං විවර්තනානා, අවිඤ්ඤානානා, අරුපානා නෙසං තත් සොතිදියං න උප්පජ්ජන්ති, චක්ඛුදියං න උප්පජ්ජති.

252. යමක්භට පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට මනින්ද්‍රිය නූපදාන යැ යත් : හැම දෙනාට වත්තයාගේ භවගතානුකූලයෙහි ද ඥාන විප්‍රසූත වත්තයාගේ උත්පාදකානුකූලයෙහි ද නිරායාසාපන්නයනට ද අසංඥාසංකප්පයට දැයි ඔවුනට පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නූපදිමි, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදෙන යැ. පශ්චිම වත්තයාගේ භවගතානුකූලයෙහි ඔවුනට පඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද නූපදිමි, මනින්ද්‍රිය ද නූපදෙන යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය නූපදෙන නම් ඔහට පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිම වත්තයාගේ උත්පාදකානුකූලයෙහි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නූපදෙන යැ, ඔවුනට පඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. පශ්චිම වත්තයාගේ භවගතානුකූලයෙහි ඔවුනට මනින්ද්‍රිය ද නූපදෙන යැ. පඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද නූපදී. (ප්‍රත්‍යානික පුද්ගලයෙකි).

253-261. යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය ... (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි).

262. යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි සොතින්ද්‍රිය නූපදෙන යැ යත් : පඤ්චවේදාකාරයෙන් වූත වනුවනට ද අය් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිමි, ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය නො ද නූපදෙන යැ. පඤ්චවේදාකාරයෙහි පිරිනිවනුවනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිමි, සොතින්ද්‍රිය ද නූපදෙන යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතින්ද්‍රිය නූපදෙන නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවේදාකාරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය නූපදෙන යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. පඤ්චවේදාකාරයෙහි පිරිනිවනුවනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය ද නූපදෙන යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි සොතින්ද්‍රිය නූපදෙන යැ යත් : කාමාවචරයෙන් වූත වනුවනට ද අය් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදිමි, ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය නො ද නූපදෙන යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවනුවනට ද රූපාවචරයෙන් වූත වනුවනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදිමි, සොතින්ද්‍රිය ද නූපදෙන යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොතින්ද්‍රිය නූපදෙන නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදී යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය නූපදෙන යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවනුවනට ද රූපාවචරයෙන් වූත වනුවනට ද අසංඥාසංකප්පයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය ද නූපදෙන යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි වුන වනුවනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයන් වුන වනුවනට ද අසංඥාසංකයනට ද අරූපයනට ද යම් පිරිමිනි කෙනෙක් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදියි, ඉත්තින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදියි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙන් වුන වනුවනට ද අසංඥාසංකයනට ද අරූපයනට ද යම් ද පුරුෂ කෙනෙක් තෙල පුරුෂ භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි පුරිසින්නද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි වුන වනුවනට ද අචක්ඛක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි පුරිසින්නද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙන් වුන චක්ඛන්ද්‍රියට ද අසංඥාසංකයනට ද අරූපයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදියි, පුරිසින්නද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසින්නද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්නද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙන් වුන චක්ඛන්ද්‍රියට ද අසංඥාසංකයනට ද අරූපයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්නද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යස්ස යත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ඣති තස්ස තත් ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ඣසිති¹ සංකප්පං වච්ඡානානං, අචක්ඛිකානං² උපපජ්ජානානං, අරූපානං, අසංකප්පසන්නානං, තෙසං තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත් ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බානානං, අරූපෙ පමුඤ්චිතානං තෙසං තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති, ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති.

යස්ස වා පන යත් ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති තස්ස තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති¹ පමුඤ්චිතානං පඤ්චොකාරං උපපජ්ජානානං තෙසං තත් ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති, නො ච තෙසං තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බානානං, අරූපෙ පමුඤ්චිතානං තෙසං තත් ජිවිතිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති, චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත් සොමනසිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති¹ පඤ්චොකාරා වච්ඡානානං, අචක්ඛිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජානානං තෙසං තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත් සොමනසිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බානානං, අසංකප්පසන්නානං, අරූපානං, යෙ ච සචක්ඛිකා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සාති තෙසං වච්ඡානානං තෙසං තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති, සොමනසිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති.

යස්ස වා පන යත් සොමනසිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති තස්ස තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති¹ පමුඤ්චිතානං පඤ්චොකාරං උපපජ්ජානානං, යෙ ච සචක්ඛිකා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සාති තෙසං උපපජ්ජානානං තෙසං තත් සොමනසිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති, නො ච තෙසං තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බානානං, අසංකප්පසන්නානං, අරූපානං, යෙ ච සචක්ඛිකා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සාති තෙසං වච්ඡානානං තෙසං තත් සොමනසිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති, චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත් උපෙක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති¹ පඤ්චොකාරා වච්ඡානානං, අචක්ඛිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජානානං, අරූපානං තෙසං තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බානානං, අරූපෙ පමුඤ්චිතානං, අසංකප්පසන්නානං, යෙ ච සචක්ඛිකා සොමනසෙත උප්පජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සාති තෙසං වච්ඡානානං තෙසං තත් චක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛිත්ථියං න උප්පජ්ජසිති.

1. උපපජ්ජති — P.T.S.

2. අචක්ඛිකානං කාමාවචරං—සීඉ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ජීවිතන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : චුත වන හැටි දෙහාට ද ඇස් නැති වැ උපද්‍රාවුනට ද අරුපයනට ද අසංඥානිකයනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි ජීවිතන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවේදාකාරයෙහි විරිනිවේනුවනට ද අරුපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදි, ජීවිතන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යයි යකේහට යම් තැනෙකැ ජීවිතන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවේදාකාරයෙහි උපද්‍රාවු ඔවුනට එහි ජීවිතන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදි, පඤ්චවේදාකාරයෙහි විරිනිවේනුවනට ද අරුපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද සි ඔවුනට එහි ජීවිතන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යකේහට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිතන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : පඤ්චවේදාකාරයෙන් චුත වනු වනට ද අවක්ඛන වැ කාමාවචරයෙහි උපද්‍රාවුනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිතන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවේදාකාරයෙහි විරිනිවේනුවනට ද අසංඥානිකයනට ද අරුපයනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ විරිනිවේනනාහු නම් චුත වන ඔවුනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදි, සොමනස්සිතන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යකේහට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිතන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික වැ පඤ්චවේදාකාරයෙහි උපද්‍රාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ විරිනිවේනනාහු නම් උපද්‍රාවු ඔවුනට ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සිතන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. පඤ්චවේදාකාරයෙහි විරිනිවේනුවනට ද අසංඥානිකයනට ද අරුපයනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ විරිනිවේනනාහු නම් චුත වන ඔවුනට ද සි ඔවුනට එහි සොමනස්සිතන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදි.

යකේහට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : පඤ්චවේදාකාරයෙන් චුත වනු වනට ද ඇස් නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපද්‍රාවුනට ද අරුපයනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවේදාකාරයෙහි විරිනිවේනුවනට ද අරුපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥානිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ සොමනස්සිතන්ද්‍රියෙන් ඉපැදූ විරිනිවේනනාහු නම් චුත වන ඔවුනට ද සි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදි, උපෙක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් උපෙක්ඛිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති තස්ස තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චොකාරං උප-පජ්ජනානං, යෙ ච සචක්ඛුකා යොමනස්සෙන උපපජ්ජන්ති පරි-නිබ්බායිකාති තෙසං උපපජ්ජනානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බානානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං, යෙ ච සචක්ඛුකා යොමනස්සෙන උපපජ්ජන්ති පරිනිබ්බා-යිකාති. තෙසං වචනානං තෙසං තත්ථ උපෙක්ඛිත්ථියං න උපා-ජ්ඣසිති, චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති.

යසස යත් චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති තස්ස තත්ථ සඤ්ඤිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති'ති: පඤ්චොකාරා වචනානං අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානං, අරූපානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ සඤ්ඤිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බානානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං අසංඤ්ඤාසත්තානං, තෙසං තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති, සඤ්ඤිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති.

යසස වා පන යත් සඤ්ඤිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති තස්ස තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති'ති. පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චොකාරං උප-පජ්ජනානං තෙසං තත්ථ සඤ්ඤිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බා-නානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත්ථ සඤ්ඤිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති, චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති.

යසස යත් චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති තස්ස තත්ථ පඤ්ඤිත්ථියං - පෙ - මිතිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති'ති: පඤ්චොකාරා වචනානං, අචක්ඛුකානං කාමාවචරං උපපජ්ජනානං, අරූපානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ මිතිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බානානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවි-කානං අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති, මිතිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති.

යසස වා පන යත් මිතිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති තස්ස තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පඤ්චොකාරං උප-පජ්ජනානං තෙසං තත්ථ මිතිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති. පඤ්චොකාරෙ පරිනිබ්බා-නානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත්ථ මිතිත්ථියං න උපාජ්ඣසිති, චක්ඛුත්ථියං න උපාජ්ඣති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ථිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමහවික වැ පඤ්ච-වොකාරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ථිය නො ද නූපදි. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමහවිකයනට ද අසංඤ්‍යන්තයනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ථිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ථිය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙන් වුන වනුවනට ද ඇස් ඇති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ථිය නූපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමහවිකයනට ද අසංඤ්‍යන්තයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ථිය ද නූපදියි, සද්ධිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙක සද්ධිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ථිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමහවික වැ පඤ්චවොකාර-යෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නූපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි වක්ඛන්ථිය නො ද නූපදි. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමහවිකයනට ද අසංඤ්‍යන්තයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ වක්ඛන්ථිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ථිය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්ථිය ... මනින්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙන් වුන වනුවනට ද අවක්ඛක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද අරූපා-වචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ථිය නූපදියි, ඔවුනට එහි මනින්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමහවිකයනට ද අසංඤ්‍යන්තයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ථිය ද නූපදියි, මනින්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ථිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමහවික වැ පඤ්චවොකාරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි මනින්ථිය නූපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි වක්ඛන්ථිය නො ද නූපදි. පඤ්චවොකාරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමහවිකයනට ද අසංඤ්‍යන්තයනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්ථිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ථිය ද නූපදි.

263. යමක්භව යම් තැනෙකැ සානිත්විය නුපදී නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්විය නුපදනෙ යැ යත් : කාමාවචරයෙන් වුන වනුවනට ද භ්‍රාණ නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්විය නුපදියි, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්විය නො ද නුපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනුවනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නුපදියි, ඉක්කිත්විය ද නුපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්විය නුපදී නම් ඔහට එහි සානිත්විය නුපදී යැ යත් : පශ්චිමිභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්විය නුපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද නුපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනුවනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්විය ද නුපදනෙ යැ, සානිත්විය ද නුපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ සානිත්විය නුපදී නම් ඔහට එහි පුරිසිත්විය නුපදනෙ යැ යත් : කාමාවචරයෙන් වුන වනුවනට ද භ්‍රාණ නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්විය නුපදියි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්විය නො ද නුපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනුවනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නුපදියි, පුරිසිත්විය ද නුපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ පුරිසිත්විය නුපදනෙ නම් ඔහට එහි සානිත්විය නුපදී යැ යත් : පශ්චිමිභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්විය නුපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද නුපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනුවනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්විය ද නුපදනෙ යැ, සානිත්විය ද නුපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ සානිත්විය නුපදී නම් ඔහට එහි ජිවිතිත්විය නුපදනෙ යැ යත් : වුන වන හැම දෙකට ද අසානක වැ උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්විය නුපදියි, ඔවුනට එහි ජිවිතිත්විය නො ද නුපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමිභවිකයනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්විය ද නුපදියි, ජිවිතිත්විය ද නුපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පීචිතින්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සානිත්දිය නූපදී යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි පීචිතින්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සානිත්දිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට එහි පීචිතින්දිය ද නූපදනෙ යැ, සානිත්දිය ද නූපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිත්දිය නූපදී නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වනුවනට ද අසානක වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්දිය නූපදීයි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥස්ත්වයනට ද අරූපයනට ද යම් ද කෙනෙක් උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්දිය ද නූපදීයි, සොමනස්සිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සානිත්දිය නූපදී යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් සසානක වැ උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සානිත්දිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥස්ත්වයනට ද අරූපයනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ඛයෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්දිය ද නූපදනෙ යැ, සානිත්දිය ද නූපදී.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සානිත්දිය නූපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්දිය නූපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වනුවනට ද ස්‍රාණ නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්දිය නූපදීයි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥස්ත්වයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොමනස්සිත් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සානිත්දිය ද නූපදීයි, උපෙක්ඛිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සානිත්දිය නූපදී යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද යම් කෙනෙකුත් ස්‍රාණ ඇති වැ සොමනස්සිත් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සානිත්දිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙන්නුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥස්ත්වයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොමනස්සිත් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්දිය ද නූපදනෙ යැ, සානිත්දිය ද නූපදී.

යසස යක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති තස්ස තක් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජසිති'ති : කාමාවචරා වචනානාං, අසානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජානානං, රූපාවචරානාං, අරූපාවචරානං තෙසං තක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තක් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජසිති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානාං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්ඤිමහිකානං, අසඤ්ඤාසානානං තෙසං තක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති, සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජසිති.

යසස වා පන යක් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජසිති තස්ස තක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති'ති : පඤ්ඤිමහිකානං කාමාවචරං උපපජ්ජානානං තෙසං තක් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජසිති, නො ච තෙසං තක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානාං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්ඤිමහිකානං, අසඤ්ඤාසානානං තෙසං තක් සඤ්ඤියං න උප්පජ්ජසිති, සානිඥයං න උප්පජ්ජති.

යසස යක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති තස්ස තක් පඤ්ඤියං - ප - මිනිඥයං න උප්පජ්ජසිති'ති : කාමාවචරා වචනානාං, අසානකානං කාමාවචරං උපපජ්ජානානං, රූපාවචරානාං, අරූපාවචරානං තෙසං තක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තක් මිනිඥයං න උප්පජ්ජසිති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානාං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්ඤිමහිකානං, අසඤ්ඤාසානානං තෙසං තක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති, මිනිඥයං න උප්පජ්ජසිති.

යසස වා පන යක් මිනිඥයං න උප්පජ්ජසිති තස්ස තක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති'ති : පඤ්ඤිමහිකානං සසානකානං උපපජ්ජානානං තෙසං තක් මිනිඥයං න උප්පජ්ජසිති, නො ච තෙසං තක් සානිඥයං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානාං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්ඤිමහිකානං, අසඤ්ඤාසානානං තෙසං තක් මිනිඥයං න උප්පජ්ජසිති, සානිඥයං න උප්පජ්ජති.

264. යසස යක් ඉත්ථිඥයං න උප්පජ්ජති තස්ස තක් පුරිසිඥයං න උප්පජ්ජසිති'ති : කාමාවචරා වචනානාං, න ඉත්ථිකා කාමාවචරං උපපජ්ජානානං තෙසං තක් ඉත්ථිඥයං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තක් පුරිසිඥයං න උප්පජ්ජසිති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානාං, රූපාවචරානාං, අරූපාවචරානං යා ච ඉත්ථියො එතෙතෙව භාවෙන කත්ථි භාව දසෙසනා පරිනිබ්බාසිකානි තාසං වචනානං තෙසං තක් ඉත්ථිඥයං න උප්පජ්ජති, පුරිසිඥයං න උප්පජ්ජසිති.

යමක්හට යම් තැනකැ සෘනිත්‍රිය නුපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍රිය නුපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුන වනුවනට ද භ්‍රාත නැති වැ කාමාවචරයෙහි උපද්‍රාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි සෘනිත්‍රිය නුපදියි. ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය නො ද නුපදනෙ යැ කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥාත්මයනට දැයි ඔවුනට එහි සෘනිත්‍රිය ද නුපදියි, සද්ධිත්‍රිය ද නුපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනකැ සද්ධිත්‍රිය නුපදන නම් ඔහට එහි සෘනිත්‍රිය නුපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික වැ කාමාවචරයෙහි උපද්‍රාව ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය නුපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සෘනිත්‍රිය නො ද නුපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥාත්මයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය ද නුපදනෙ යැ, සෘනිත්‍රිය ද නුපදි.

යමක්හට යම් තැනකැ සෘනිත්‍රිය නුපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤාත්‍රිය... චේතනත්‍රිය නුපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුන වනුවනට ද අසානක වැ කාමාවචරයෙහි උපද්‍රාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි සෘනිත්‍රිය නුපදියි, ඔවුනට එහි චේතනත්‍රිය නො ද නුපදනෙ යැ, කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥාත්මයනට දැයි ඔවුනට එහි සෘනිත්‍රිය ද නුපදියි, චේතනත්‍රිය ද නුපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනකැ චේතනත්‍රිය නුපදන නම් ඔහට එහි සෘනිත්‍රිය නුපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික සසානක වැ උපද්‍රාව ඔවුනට එහි චේතනත්‍රිය නුපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සෘනිත්‍රිය නො ද නුපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥාත්මයනට දැයි ඔවුනට එහි චේතනත්‍රිය ද නුපදනෙ යැ, සෘනිත්‍රිය ද නුපදි.

264. යමක්හට යම් තැනකැ ඉත්තිත්‍රිය නුපදි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍රිය නුපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුන වනුවනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපද්‍රාවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉත්තිත්‍රිය නුපදියි, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද නුපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භටයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාවු නව වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉත්තිත්‍රිය ද නුපදියි, පුරිසිත්‍රිය ද නුපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන යත් පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉතීනං උපපජ්ජන්තිනං යා ව ඉතීයො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජන්තිනං තාසං තත් පුරිසිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ව තාසං තත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං, යා ව ඉතීයො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං වචන්තිනං තෙසං තත් පුරිසිද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති, ඉතීද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත් ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: කාමාවචරා වචන්තානං, න ඉතීනං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති, නො ව තෙසං තත් ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් ඉතීද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජති, ජීවිතිද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉතීනං උපපජ්ජන්තිනං තාසං තත් ජීවිතිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති. නො ව තාසං තත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් ජීවිතිද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති, ඉතීද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති තස්ස තත් සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: කාමාවචරා වචන්තානං, න ඉතීනං කාමාවචරං උපපජ්ජන්තානං, රූපාවචරානං තෙසං තත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති, නො ව තෙසං තත් සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංකල්පනානං, අරූපානං, යෙ ව උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වචන්තානං තෙසං තත් ඉතීද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජති, සොමනස්සිද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉතීනං උපපජ්ජන්තිනං, යා ව ඉතීයො උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තාසං උපපජ්ජන්තිනං තාසං තත් සොමනස්සිද්දියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ව තාසං තත් ඉතීද්දියං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බන්තානං, රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංකල්පනානං, අරූපානං, යෙ ව උපෙක්ඛාය උපපජ්ජන්තා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වචන්තානං තෙසං තත් සොමනස්සිද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජන්ති, ඉතීද්දියංඤ්ඤි න උප්පජ්ජති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉසින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ ඔවුනට එහි ඉසින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද, නූපදනෙ යැ, ඉසින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉසින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : කාමාවචරයෙන් වුන වනුවනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි ඉසින්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට එහි ඉසින්ද්‍රිය ද නූපදි, ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉසින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉසින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඉසින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉසින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : කාමාවචරයෙන් වුන වනුවනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි ඉසින්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්ථයනට ද අරූපයනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ඡායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉසින්ද්‍රිය ද නූපදි, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉසින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත් : පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් උපෙක්ඡායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉසින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවේනුවනට ද රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්ථයනට ද අරූපයනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ඡායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් වුන වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඉසින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භව යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්ථිය නුපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය නුපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වනුවනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්ථිය නුපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය නො ද නුපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්ථයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙත්තාහු නම් වුත වන ඔවුනට ද දි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්ථිය ද නුපදියි. උපෙක්ඛිත්ථිය ද නුපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ථිය නුපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්ථිය නුපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනාවුනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙත්තාහු නම් උපදනා ඔවුනට ද දි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය නුපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්ථිය නො ද නුපදියි, කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්ථයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙත්තාහු නම් වුත වන ඔවුනට ද දි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය ද නුපදනෙ යැ, ඉක්කිත්ථිය ද නුපදි.

යමක්භව යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්ථිය නුපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ථිය නුපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වනුවනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්ථිය නුපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නො ද නුපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්ථයනට ද දි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්ථිය ද නුපදියි, සද්ධිත්ථිය ද නුපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ සද්ධිත්ථිය නුපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්ථිය නුපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නුපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්ථිය නො ද නුපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්ථයනට ද දි ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය ද නුපදනෙ යැ, ඉක්කිත්ථිය ද නුපදි.

යමක්භව යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්ථිය නුපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්ථිය... මනින්ද්‍රිය නුපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වනුවනට ද ස්ත්‍රී නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්ථිය නුපදියි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නුපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්ථයනට ද දි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්ථිය ද නුපදියි, මනින්ද්‍රිය ද නුපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් මිනිඳිය. න උප්පජ්ඣස්සති තසස තත් ඉත්ථිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං ඉත්ථිනං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් මිනිඳිය. න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් ඉත්ථිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංකල්පනානං තෙසං තත් මිනිඳියඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති, ඉත්ථිඤ්ඤායඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති.

265. යසස යත් පුරිසිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති තසස තත් ජිවිතිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති'ති: කාමාවචරා වචනානං, න පුරිසානං¹ කාමාවචරං උප්පජ්ඣනානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් ජිවිතිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤායඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති, ජිවිතිඤ්ඤායඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති.

යසස වා පන යත් ජිවිතිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති තසස තත් පුරිසිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් ජිවිතිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් ජිවිතිඤ්ඤායඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති, පුරිසිඤ්ඤායඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති,

යසස යත් පුරිසිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති තසස තත් සොමනස්සිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති'ති: කාමාවචරා වචනානං, න පුරිසානං කාමාවචරං උප්පජ්ඣනානං, රූපාවචරානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානං, රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංකල්පනානං, අරූපානං, යෙ ච පුරිසා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බාසිකානි තෙසං වචනානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤායඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති, සොමනස්සිඤ්ඤායඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති.

යසස වා පන යත් සොමනස්සිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති තසස තත් පුරිසිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති'ති: පච්ඡිමභවිකානං පුරිසානං උප්පජ්ඣනානං, යෙ ච පුරිසා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බාසිකානි තෙසං උප්පජ්ඣනානං තෙසං තත් සොමනස්සිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බානානං, රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංකල්පනානං, අරූපානං, යෙ ච පුරිසා උපෙක්ඛාය උප්පජ්ඣා පරිනිබ්බාසිකානි තෙසං වචනානං තෙසං තත් සොමනස්සිඤ්ඤායඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣස්සති, පුරිසිඤ්ඤායඤ්ඤාය. න උප්පජ්ඣති.

1. කාමාවචරා වචනානං පුරිසානං — P.T.S.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික ස්ත්‍රී වැ උපදනා ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙණුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදි.

265. යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වනුවනට ද පිරිමනි නො වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙණුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදි, ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනා ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙණුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යි ඔවුනට එහි ජිවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි වුත වනුවනට ද නො පිරිමනි වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙණුවනට ද රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද අරූපයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදි, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනාවුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙණුවනට ද රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද අරූපයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භව යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වනුවනට ද නො පුරිස් වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි ඉපැද පිරිනි-වෙනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යම් ද පුරුෂ කෙනෙකුත් සොම්නසින් පිරිනි-වෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදියි, උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනා-වුනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් සොම්නසින් ඉපැද පිරිනිවෙන්නාහු නම් උපදනා ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නොද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් සොම්නසින් ඉපැද පිරිනිවෙන්නාහු නම් වුත වන ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වනුවනට ද නො පුරිස් වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදියි, සද්ධිත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදී යැ යත්: පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නො ද නූපදී. කාමාවචරයෙහි පිරිනිවෙනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචර-යෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදී.

යමක්භව යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙන් වුත වනුවනට ද නො පිරිමනි වැ කාමාවචරයෙහි උපදනාවුනට ද රූපාවචර-යනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. කාමාවචරයෙහි පිරිනි-වෙනුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදියි, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන යත් මනිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් පුරිසිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති'ති: පඤ්ඤාමහවිතානං පුරිසානං උප්පජ්ජනානං තෙසං තත් මනිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති. කාමාවචරෙ පරිනිබ්බතානං, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඤ්ඤාමහවිකානං, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් මනිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති, පුරිසිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති.

266. යස්ස යත් ජීවිතිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති තස්ස තත් සොමනස්සිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: චතුචොකාරා¹ පඤ්ඤාචොකාරා වචනානං, පවනෙත විතස්ස හබ්බකඛණං තෙසං තත් ජීවිතිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති. පඤ්ඤාමහවිතස්ස හබ්බකඛණං,² යස්ස විතස්ස අනන්තරා උපෙක්ඛාසමුප්පන්න පඤ්ඤාමහවිතං. උප්පජ්ඣස්සති තස්ස විතස්ස හබ්බකඛණං, අසඤ්ඤාසත්තා වචනානං³ තෙසං තත් ජීවිතිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති, සොමනස්සිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් සොමනස්සිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති තස්ස තත් ජීවිතිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති'ති: පඤ්ඤාමහවිතස්ස⁴ උප්පාදකඛණං, යස්ස විතස්ස⁵ අනන්තරා උපෙක්ඛාසමුප්පන්න පඤ්ඤාමහවිතං. උප්පජ්ඣස්සති තස්ස විතස්ස උප්පාදකඛණං, අසඤ්ඤාසත්තං උප්පජ්ජනානං තෙසං තත් සොමනස්සිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් ජීවිතිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති. පඤ්ඤාමහවිතස්ස හබ්බකඛණං යස්ස විතස්ස අනන්තරා⁶ උපෙක්ඛාසමුප්පන්න පඤ්ඤාමහවිතං. උප්පජ්ඣස්සති තස්ස විතස්ස හබ්බකඛණං, අසඤ්ඤාසත්තා වචනානං තෙසං තත් සොමනස්සිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති, ජීවිතිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති.

යස්ස යත් ජීවිතිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති තස්ස තත් උපෙක්ඛිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති'ති: චතුචොකාරා පඤ්ඤාචොකාරා වචනානං, පවනෙත විතස්ස හබ්බකඛණං තෙසං තත් ජීවිතිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති. පඤ්ඤාමහවිතස්ස හබ්බකඛණං, යස්ස විතස්ස අනන්තරා සොමනස්ස සමුප්පන්න පඤ්ඤාමහවිතං. උප්පජ්ඣස්සති තස්ස විතස්ස හබ්බකඛණං, අසඤ්ඤාසත්තා වචනානං තෙසං තත් ජීවිතිජ්ඣයං න උප්පජ්ජති, උපෙක්ඛිජ්ඣයං න උප්පජ්ඣස්සති.

1. චතුචොකාරා — P.T.S. උනං.

2. චතුචොකාරෙ පඤ්ඤාචොකාරෙ පරිනිබ්බතානං අසඤ්ඤාසත්තා වචනානං — P.T.S.

3. හබ්බකඛණං — P.T.S.

4. චතුචොකාරෙ පඤ්ඤාචොකාරෙ පරිනිබ්බතානං — P.T.S.

5. චතුචොකාරෙ පඤ්ඤාචොකාරෙ පරිනිබ්බතානං අසඤ්ඤාසත්තා වචනානං යස්ස විතස්ස — P.T.S.

6. චතුචොකාරෙ පඤ්ඤාචොකාරෙ පරිනිබ්බතානං අසඤ්ඤාසත්තා වචනානං යස්ස විතස්ස හබ්බකඛණං — P.T.S. (එවං යබ්බත්).

යළි යමක්හට යම් කැනෙකැ මිනිත්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්දිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමභවික පුරුෂ වැ උපදනා ඔවුනට එහි චිත්තදිය නූපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි පුරිසිත්දිය නො ද නූපදි. කාමාවචරයෙහි පිටිනිවෙතුවනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥයත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි මිනිත්දිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසිත්දිය ද නූපදි.

266. යමක්හට යම් කැනෙකැ ජිවිතිත්දිය නූපදි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ යැ යත්: චතුර්වොකාරයෙන් පඤ්චවොකාරයෙන් වුත වනුවනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි ජිවිතිත්දිය නූපදි, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ෂා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥයත්වයෙන් වුත වනුවනට දැයි ඔවුනට එහි ජිවිතිත්දිය ද නූපදි, සොමනස්සිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් කැනෙකැ සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජිවිතිත්දිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ෂා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥයත්වයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජිවිතිත්දිය නො ද නූපදි. පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ෂා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥයත්වයෙන් වුත වනුවනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්දිය ද නූපදනෙ යැ, ජිවිතිත්දිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් කැනෙකැ ජිවිතිත්දිය නූපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්දිය නූපදනෙ යැ යත්: චතුර්වොකාරයෙන් පඤ්චවොකාරයෙන් වුත වනුවනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි ජිවිතිත්දිය නූපදි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොම්නසා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥයත්වයෙන් වුත වනුවනට දැයි ඔවුනට එහි ජිවිතිත්දිය ද නූපදි, උපෙක්ඛිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් කැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්‍යය නූපදි යැ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සෞර්මනස්සා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම චිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්වයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය නූපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි ජීවිතිත්‍යය නො ද නූපදි. පශ්චිම චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සෞර්මනස්සා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඒ චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්වයෙන් වුන වනුවනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය ද නූපදනෙ යැ. ජීවිතිත්‍යය ද නූපදි.

යමක්හට යම් කැනෙකැ ජීවිතිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍යය නූපදනෙ යැ යත්: චතුරවොකාරයෙන් පඤ්චවොකාරයෙන් වුන වනුවනට ද ප්‍රචාක්තියෙහි චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතිත්‍යය නූපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිම චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්වයෙන් වුන වනුවනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතිත්‍යය ද නූපදියි, සද්ධිත්‍යය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සද්ධිත්‍යය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්‍යය නූපදි යැ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්වයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්‍යය නො ද නූපදි. පශ්චිමචිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්වයෙන් වුන වනුවනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිතිත්‍යය ද නූපදි.

යමක්හට යම් කැනෙකැ ජීවිතිත්‍යය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍යය ... මනින්‍යය නූපදනෙ යැ යත්: චතුරවොකාරයෙන් පඤ්චවොකාරයෙන් වුන වනුවනට ද ප්‍රචාක්තියෙහි චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතිත්‍යය නූපදියි, ඔවුනට එහි මනින්‍යය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්වයෙන් වුන වනුවනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතිත්‍යය ද නූපදියි, මනින්‍යය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් කැනෙකැ මනින්‍යය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතිත්‍යය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්වයෙහි උපදනාවුනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්‍යය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතිත්‍යය නො ද නූපදි. පශ්චිම චිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥාසත්වයෙන් වුන වනුවනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්‍යය ද නූපදනෙ යැ, ජීවිතිත්‍යය ද නූපදි.

267. යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සෞම්‍ය්‍ය විප්‍රයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. සෞම්‍ය්‍ය සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ෂාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තසමඬිතිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සෞම්‍ය්‍ය සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තය උපදනෙ නම් ඒ විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදියි, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පච්ඡිම විත්තය උපදනෙ නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍රිය නො ද නූපදි. සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පච්ඡිම විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ෂා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමවිත්තසමඬිතිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පච්ඡිමවිත්තය උපදනෙ නම් ඒ විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍රිය ... පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සෞම්‍ය්‍ය විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. සෞම්‍ය්‍ය සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ෂා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්ත සමඬිතිනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදියි, මනිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පච්ඡිම විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍රිය නො ද නූපදි. සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පච්ඡිමවිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ෂා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තසමඬිතිනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සිත්‍රිය ද නූපදි.

268. යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ෂාවිප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. උපෙක්ෂා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සෞමනසාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමිත්ත සමඬගිතට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදියි, සද්ධිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: උපෙක්ෂාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද නූපදි. උපෙක්ෂා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සෞමනසා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමිත්ත සමඬගිතට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදි.

යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද උපෙක්ෂාවිප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. උපෙක්ෂාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සෞමනසාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමිත්ත සමඬගිතට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදියි, මනිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නූපදි යැ යත්: උපෙක්ෂාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද නූපදි. උපෙක්ෂාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සෞමනසාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිම විත්තසමඬගිතට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද නූපදි.

269. යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍රිය නූපදි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද ශ්‍රද්ධාවිප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය නූපදියි, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිම විත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍රිය ද නූපදියි, පඤ්ඤිත්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන යත් පඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣසිති තස්ස තත් සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති'ති: පච්ඡිමවිත්තස්ස උපාදාකම්මෙණ තෙසං තත් පඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣසිති, නො ච තෙසං තත් සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති. පච්ඡිමවිත්තස්ස භවංකම්මෙණ, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් පඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣසිති, සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති.

යස්ස යත් සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති තස්ස තත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති'ති: සංකප්පං විත්තස්ස භවංකම්මෙණ, සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣසිති, නො ච තෙසං තත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති. පච්ඡිමවිත්තස්ස භවංකම්මෙණ, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති, මනිදියං න උපාජ්ඣසිති.

යස්ස වා පන යත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති තස්ස තත් සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති'ති: පච්ඡිමවිත්තස්ස උපාදාකම්මෙණ තෙසං තත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති, නො ච තෙසං තත් සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති. පච්ඡිමවිත්තස්ස භවංකම්මෙණ, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති, සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති.

270. යස්ස යත් පඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති තස්ස තත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති'ති: සංකප්පං විත්තස්ස භවංකම්මෙණ, සංඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣසිති, නො ච තෙසං තත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති. පච්ඡිමවිත්තස්ස භවංකම්මෙණ, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් පඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති, මනිදියං න උපාජ්ඣසිති.

යස්ස වා පන යත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති තස්ස තත් පඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති'ති: පච්ඡිමවිත්තස්ස උපාදාකම්මෙණ තෙසං තත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති, නො ච තෙසං තත් පඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති. පච්ඡිමවිත්තස්ස භවංකම්මෙණ, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තත් මනිදියං න උපාජ්ඣසිති, පඤ්ඤාදියං න උපාජ්ඣති. (පට්ඨනික පුග්ගලොකාසං).

පට්ඨසත්තානාගතවාරො.

271. යස්ස චක්ඛුදියං උපාජ්ඣති තස්ස සොතිදියං උපාජ්ඣසිති'ති: පට්ඨමහවිකානං, යෙ ච අරුපං උපාජ්ඣති පරිනිබ්බානිස්සංකම්මෙණ තෙසං චක්ඛුදියං උපාජ්ඣති, නො ච තෙසං සොතිදියං උපාජ්ඣසිති. ඉතරෙසං චක්ඛුදියං න උපාජ්ඣති, සොතිදියං න උපාජ්ඣසිති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ථිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නො ද නූපදි. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, සද්ධිත්ථිය ද නූපදි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්ථිය නූපදි නම් ඔහට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද ශ්‍රද්ධාවිප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නූපදි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය ද නූපදි, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ථිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නො ද නූපදි. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සද්ධිත්ථිය ද නූපදි.

270. යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්ථිය නූපදි නම් ඔහට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: හැම දෙනාට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද ඥානවිප්‍රසූක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්ථිය නූපදි, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්ථිය ද නූපදි, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්ථිය නූපදි යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්ථිය නො ද නූපදි. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, පඤ්ඤිත්ථිය ද නූපදි. (ප්‍රත්‍යතික පුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නානාගතවාර යි.

271. යමක්හට චක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට සොතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් අරුපයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේර්නානු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන. ඔවුනට සොතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසුවනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, සොතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට සෘතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට සාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවිකයනට ද තවද යම් කෙනෙක් අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට සාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, සාතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට සාතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ඉසීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවිකයනට ද තවද යම් කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප ප්‍රතියන්ධි භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ඉසීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, ඉසීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ඉසීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප ප්‍රතියන්ධි භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, ජීවිතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ඝායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන සොමනස්සන්ද්‍රියං උපපජ්ඣති තස්ස වකුඤ්ඤියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනනා.

යසස වකුඤ්ඤියං උපපජ්ඣා තස්ස උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ඣති'ති : පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං වකුඤ්ඤියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ඣති. ඉතරෙසං වකුඤ්ඤියංඤ උපපජ්ඣා, උපෙක්ඛන්ද්‍රියංඤ උපපජ්ඣති.

යසස වා පන උපෙක්ඛන්ද්‍රියං උපපජ්ඣති තස්ස වකුඤ්ඤියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනනා.

යසස වකුඤ්ඤියං උපපජ්ඣා තස්ස සංඛ්‍යන්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති'ති : පච්ඡිමභවිකානං, තෙසං වකුඤ්ඤියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති. ඉතරෙසං වකුඤ්ඤියංඤ උපපජ්ඣා, මනින්ද්‍රියංඤ උපපජ්ඣති.

යසස වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති තස්ස වකුඤ්ඤියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනනා.

272. යසස ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣා තස්ස ඉක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති'ති : පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සනති, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං ඉක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති. ඉතරෙසං ඝාතීන්ද්‍රියංඤ උපපජ්ඣා, ඉක්ඛින්ද්‍රියංඤ උපපජ්ඣති.

යසස වා පන ඉක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති තස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනනා.

යසස ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣා තස්ස පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති'ති : පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සනති, යා ච ඉක්ඛියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙස්සන්තා පරිනිබ්බායිස්සනති තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති. ඉතරෙසං ඝාතීන්ද්‍රියංඤ උපපජ්ඣා, පුරිසින්ද්‍රියංඤ උපපජ්ඣති.

යසස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති තස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනනා.

යසස ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣා තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති'ති : පච්ඡිමභවිකානං, තෙසං ඝාතීන්ද්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣති. ඉතරෙසං ඝාතීන්ද්‍රියංඤ උපපජ්ඣා, ජීවිතින්ද්‍රියංඤ උපපජ්ඣති.

යළි යමක්භට සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොමනස්සින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, උපෙක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට චක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට සද්ධන්ද්‍රිය ... පඤ්ඤන්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට චක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යි.

272. යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ඉක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ඉක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපන, ඉක්ඛන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට ඉක්ඛන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් යම් ද ස්ත්‍රී කෙනෙක් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට පුරිසින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපන. පුරිසින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට ඝාතීන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට ජීවිකින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට ඝාතීන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට ජීවිකින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපන, ජීවිකින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසං වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනතා.

යසං සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා තස්ස සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති : පච්ඡුමභවිකානං, යෙ ච උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සාතින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣා, සොමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යසං වා පන සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනතා.

යසං සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා තස්ස උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති : පච්ඡුමභවිකානං, යෙ ච සොමනස්සෙන උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සාතින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣා, උපෙක්ඛින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යසං වා පන උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනතා.

යසං සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා තස්ස සඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤින්ද්‍රියං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති : පච්ඡුමභවිකානං තෙසං සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං සාතින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣා, මනින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යසං වා පන මනින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස සාතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනතා.

273. යසං ඉත්තින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා තස්ස පූරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති : පච්ඡුමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං ආරූපාවචරං උපපජ්ඣා පරිනිබ්බායිස්සන්ති යා ච ඉත්තියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසකා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං ඉත්තින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං පූරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං ඉත්තින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣා, පූරිසින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යසං වා පන පූරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස ඉත්තින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා'ති : ආමනතා.

යසං ඉත්තින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති : පච්ඡුමභවිකානං තෙසං ඉත්තින්ද්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං ඉත්තින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣා, ජීවිතින්ද්‍රියඤ්ඤා උපපජ්ඣස්සති.

යළි යමක්හට ජීවිකිත්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සානිත්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට සානිත්‍රිය උපනි නම් ඔහට සොමනස්සිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් උපෙක්ෂා-යෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට සානිත්‍රිය උපන, ඔවුනට සොමනස්සිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට සානිත්‍රිය ද උපන, සොමනස්සිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සානිත්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට සානිත්‍රිය උපනි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සොමනස්සිත්‍රිය ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට සානිත්‍රිය උපන, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට සානිත්‍රිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සානිත්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට සානිත්‍රිය උපනි නම් ඔහට සද්ධිත්‍රිය...පඤ්ඤිත්‍රිය ...මනිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික වූ ඔවුනට සානිත්‍රිය උපන, ඔවුනට මනිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට සානිත්‍රිය ද උපන, මනිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනිත්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සානිත්‍රිය උපන යත්: එසේ යි.

273. යමක්හට ඉක්කිත්‍රිය උපනි නම් ඔහට පුරිසිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් අරුපාවචරයෙහි අරුපාවචරයෙහි ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප ප්‍රතිසන්ධිභවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට ඉක්කිත්‍රිය උපන, ඔවුනට පුරිසිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට ඉක්කිත්‍රිය ද උපන, පුරිසිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට පුරිසිත්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කිත්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ඉක්කිත්‍රිය උපනි නම් ඔහට ජීවිකිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික වූ ඔවුනට ඉක්කිත්‍රිය උපන, ඔවුනට ජීවිකිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට ඉක්කිත්‍රිය ද උපන, ජීවිකිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ඉක්කිත්තිය උපනි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද ඉක්කිත්තිය උපන, ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඉක්කිත්තිය ද උපන, සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ඉක්කිත්තිය උපනි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොමනස්සිත්තිය ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද ඉක්කිත්තිය උපන, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඉක්කිත්තිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ඉක්කිත්තිය උපනි නම් ඔහට සද්ධිත්තිය... පඤ්ඤිත්තිය ... මනිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික වූ ඔවුනට ඉක්කිත්තිය උපන, ඔවුනට මනිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට ඉක්කිත්තිය ද උපන, මනිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට ඉක්කිත්තිය උපන යත්: එසේ යි.

274. යමක්හට පුරිසිත්තිය උපනි නම් ඔහට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවික වූ ඔවුනට පුරිසිත්තිය උපන, ඔවුනට ජීවිතීන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට පුරිසිත්තිය ද උපන, ජීවිතීන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට ජීවිතීන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට පුරිසිත්තිය උපනි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමහවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද පුරිසිත්තිය උපන, ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට පුරිසිත්තිය ද උපන, සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යසස පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ඣා තසස උපෙකඛිත්‍රියං උපපජ්ඣාති'ති : පච්ඡමභවිකානං, යෙ ච සොමනසෙසන උපපජ්ඣා පරිනිබ්බා-
යිසසානි තෙසං පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං උපෙකඛිත්‍රියං
උපපජ්ඣාති. ඉතරෙසං පුරිසිත්‍රියංඤ උපපජ්ඣා, උපෙකඛිත්‍රියංඤ
උපපජ්ඣාති,

යසස චා පන උපෙකඛිත්‍රියං උපපජ්ඣාති තසස පුරිසිත්‍රියං
උපපජ්ඣාති'ති : ආමනතා.

යසස පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ඣා තසස සඤ්ඤිත්‍රියං උපපජ්ඣාති'ති :
පච්ඡමභවිකානං තෙසං පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං
සඤ්ඤිත්‍රියං උපපජ්ඣාති. ඉතරෙසං පුරිසිත්‍රියංඤ උපපජ්ඣා, සඤ්ඤි-
ත්‍රියංඤ උපපජ්ඣාති.

යසස චා පන සඤ්ඤිත්‍රියං උපපජ්ඣාති තසස පුරිසිත්‍රියං උප-
පජ්ඣාති'ති : ආමනතා.

යසස පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ඣා තසස පඤ්ඤිත්‍රියං - පෙ - මනිත්‍රියං
උපපජ්ඣාති'ති : පච්ඡමභවිකානං තෙසං පුරිසිත්‍රියං උපපජ්ඣා,
නො ච තෙසං මනිත්‍රියං උපපජ්ඣාති. ඉතරෙසං පුරිසිත්‍රියංඤ
උපපජ්ඣා, මනිත්‍රියංඤ උපපජ්ඣාති.

යසස චා පන මනිත්‍රියං උපපජ්ඣාති තසස පුරිසිත්‍රියං
උපපජ්ඣාති'ති : ආමනතා.

275. යසස ජිවිතිත්‍රියං උපපජ්ඣා තසස සොමනසසිත්‍රියං
උපපජ්ඣාති'ති : පච්ඡමචිත්තසංඛගිනං, යසස චිත්තසස අනානරා
උපෙකඛාසමප්පයන - පච්ඡමචිත්තං උපපජ්ඣාති තෙසං ජිවිතිත්‍රියං
උපපජ්ඣා, නො ච තෙසං සොමනසසිත්‍රියං උපපජ්ඣාති. ඉතරෙසං
ජිවිතිත්‍රියංඤ උපපජ්ඣා, සොමනසසිත්‍රියංඤ උපපජ්ඣාති.

යසස චා පන සොමනසසිත්‍රියං උපපජ්ඣාති තසස ජිවිතිත්‍රියං
උපපජ්ඣාති'ති : ආමනතා.

යසස ජිවිතිත්‍රියං උපපජ්ඣා තසස උපෙකඛිත්‍රියං උපපජ්ඣාති'ති :
පච්ඡමචිත්තසංඛගිනං, යසස චිත්තසස අනානරා සොමනසසමප්පයන
පච්ඡමචිත්තං උපපජ්ඣාති¹ තෙසං ජිවිතිත්‍රියං උපපජ්ඣා, නො ච
තෙසං උපෙකඛිත්‍රියං උපපජ්ඣාති. ඉතරෙසං ජිවිතිත්‍රියංඤ උප-
පජ්ඣා, උපෙකඛිත්‍රියංඤ උපපජ්ඣාති,

යසස චා පන උපෙකඛිත්‍රියං උපපජ්ඣාති තසස ජිවිතිත්‍රියං
උපපජ්ඣාති'ති : ආමනතා.

යමක්හට පුරිසිත්තිය උපනි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්තාහු නම් ඔවුනට ද පුරිසිත්තිය උපන, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට පුරිසිත්තිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට පුරිසිත්තිය උපනි නම් ඔහට සද්ධිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට පුරිසිත්තිය උපන, ඔවුනට සද්ධිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට පුරිසිත්තිය ද උපන, සද්ධිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සද්ධිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට පුරිසිත්තිය උපනි නම් ඔහට පඤ්ඤිත්තිය... මනින්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට පුරිසිත්තිය උපන, ඔවුනට මනින්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසුවනට පුරිසිත්තිය ද උපන, මනින්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනින්තිය උපදනෙ නම් ඔහට පුරිසිත්තිය උපන යත්: එසේ යි.

257. යමක්හට ජිවිතිත්තිය උපනි නම් ඔහට සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචින්ත සමභිග්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනසාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචින්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද ජිවිතිත්තිය උපන, ඔවුනට සොමනස්සිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට ජිවිතිත්තිය ද උපන, සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට ජිවිතිත්තිය උපනි නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචින්ත සමභිග්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනසාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචින්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද ජිවිතිත්තිය උපන, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට ජිවිතිත්තිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට ජිවිතිත්තිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට පීචිතින්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම චිත්තසමඬ්ඪි වූ ඔවුනට පීචිතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට පීචිතින්ද්‍රිය ද උපන, සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට සද්ධිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පීචිතින්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට පීචිතින්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය...මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම චිත්තසමඬ්ඪි වූ ඔවුනට පීචිතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට පීචිතින්ද්‍රිය ද උපන, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට පීචිතින්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යි.

276. යමක්හට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඬ්ඪිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොර්මනසාමප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය...මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම චිත්තසමඬ්ඪි වූ ඔවුනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපන, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ. යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යි.

277. යමක්හට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය...මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්ත සමඬ්ඪි වූ ඔවුනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපන, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යි.

278. යමක්හට සද්ධිත්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්ත සමඬ්ඪි වූ ඔවුනට සද්ධිත්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. අවශෙෂයනට සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපන, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන මනිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති තසස සඤ්ඤිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති'ති : ආමනනා.

279. යසස පඤ්ඤිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති තසස මනිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති'ති : පඤ්ඤිමභවිකානං තෙසං පඤ්ඤිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං මනිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං පඤ්ඤිජ්‍යයාඤ්ඤි උපපජ්ජන්ති, මනිජ්‍යයාඤ්ඤි උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන මනිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති තසස පඤ්ඤිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති'ති : ආමනනා. (අනුලොම පුග්ගල).

280-288. යසු වක්ඛුජ්‍යයං - පෙ - (අනුලොම ඔකාස).

289. යසස යසු වක්ඛුජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති තසස¹ තසු සොතිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති'ති : පඤ්ඤිමභවිකානං තෙසං තසු වක්ඛුජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තසු සොතිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං පඤ්ඤිමභවිකානං තෙසං තසු වක්ඛුජ්‍යයාඤ්ඤි උපපජ්ජන්ති, සොතිජ්‍යයාඤ්ඤි උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන යසු සොතිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති තසස තසු වක්ඛුජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති'ති : ආමනනා.

යසස යසු වක්ඛුජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති තසස තසු සාතිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති'ති : කාමාවචරෙ පඤ්ඤිමභවිකානං, රූපාවචරානං තෙසං තසු වක්ඛුජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තසු සාතිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තසු වක්ඛුජ්‍යයාඤ්ඤි උපපජ්ජන්ති, සාතිජ්‍යයාඤ්ඤි උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන යසු සාතිජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති තසස තසු වක්ඛුජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති'ති : ආමනනා.

යසස යසු වක්ඛුජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති තසස තසු ඉසීජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති'ති : කාමාවචරෙ පඤ්ඤිමභවිකානං, රූපාවචරානං යෙ ච² පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙසකා පරිනිබ්බාධෙසනති තෙසං තසු වක්ඛුජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තසු ඉසීජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තසු වක්ඛුජ්‍යයාඤ්ඤි උපපජ්ජන්ති, ඉසීජ්‍යයාඤ්ඤි උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන යසු ඉසීජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති තසස තසු වක්ඛුජ්‍යයං උපපජ්ජන්ති'ති : ආමනනා.

1. තෙසං - P.T.S.

2. යා ච ඉසීසො - P.T.S.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට සද්ධිත්ද්‍රිය උපත යත්: එසේ යි.

279. යමක්හට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට මනින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: පශ්චිමච්ඡිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය උපත, ඔවුනට මනින්ද්‍රිය නො ද උපදන යැ. අවශෙෂයනට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ද උපත, මනින්ද්‍රිය ද උපදන යැ.

යළි යමක්හට මනින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට පඤ්ඤිත්ද්‍රිය උපත යත්: එසේ යි. (අනුලොම පුද්ගල යි.)

280-288. යම් තැනෙකැ වක්ඛුන්ද්‍රිය ... (අනුලොමාවකාශ යි.)

289. යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛුන්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට එහි සොතින්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: පශ්චිමච්ඡාකාරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපත, ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය නො ද උපදන යැ. සෙසු පශ්චිමච්ඡාකාර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපත, සොතින්ද්‍රිය ද උපදන යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොතින්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපත යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛුන්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට වක්ඛුන්ද්‍රිය උපත, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද උපදන යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපත, ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපදන යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපත යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛුන්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට එහි ඉත්තීන්ද්‍රිය උපදන යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප (පුත්‍රියන්ධි) භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපත, ඔවුනට එහි ඉත්තීන්ද්‍රිය නො ද උපදන යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපත, ඉත්තීන්ද්‍රිය ද උපදන යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉත්තීන්ද්‍රිය උපදන නම් ඔහට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපත යත්: එසේ යැ.

යස්ස යත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, රූපාවචරානං. යා ච ඉත්ථො¹ එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දසෙස්සත්වා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣත්, පුරිසින්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් පුරිසින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත්වා'ති: ආමන්තා.

යස්ස යත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: පඤ්ඤාවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං පඤ්ඤාවොකාරානං තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣත්, ජීවිතින්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත්වා'ති: අසංකප්පකානං, අරූපානං තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත්. පඤ්ඤාවොකාරානං තෙසං තත් ජීවිතින්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣත්.

යස්ස යත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: පඤ්ඤාවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣත්වා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං පඤ්ඤාවොකාරානං තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣත්, සොමනස්සින්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් සොමනස්සින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත්වා'ති: ආමන්තා,

යස්ස යත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති'ති: පඤ්ඤාවොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සචක්ඛුකා සොමනස්සන උපපජ්ඣත්වා පරිනිබ්බාධිස්සන්ති තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛින්ද්‍රියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං පඤ්ඤාවොකාරානං තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣත්, උපෙක්ඛින්ද්‍රියයාකථා උපපජ්ඣස්සති.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛුන්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපන, පුරිසිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛුන්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපන, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙක ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපන යත්: අසංඤ්‍යත්ථයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද උපන. පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛුන්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිම භවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ඝායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපන, සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛුන්ද්‍රිය උපති නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් ඇස් ඇති වැ සොමනස්සිත් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛුන්ද්‍රිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යහස වා පන යතු උපෙකන්ද්‍රියං උපාප්‍රසාදි තසස තතු
වකුන්ද්‍රියං උපාප්‍රසාදි: අරුභානං තෙසං තතු උපෙකන්ද්‍රියං
උපාප්‍රසාදි, නො ව තෙසං තතු වකුන්ද්‍රියං උපාප්‍රසාදි. පඤ්ඤා-
වොකාරානං තෙසං තතු උපෙකන්ද්‍රියඤ්ඤා උපාප්‍රසාදි, වකුන්ද්‍රිය-
යඤ්ඤා උපාප්‍රසාදි.

යසස යනු වක්‍රභ්‍රියං. උපාජ්ඣනු නසස නක සභ්‍රියං.
උපාජ්ඣසනි'ති: පඤ්චොකාරෙ පච්ඡිමෙවිකානං තෙසං තක
වක්‍රභ්‍රියං. උපාජ්ඣනු, නො ච තෙසං තක සභ්‍රියං. උපාජ්ඣසනි.
ඉතරෙසං පඤ්චොකාරානං තෙසං තක වක්‍රභ්‍රියඤ්ච උපාජ්ඣනු,
සභ්‍රියඤ්ච උපාජ්ඣසනි.

යහස වා පන යතු සඟිනිය. උපපත්‍යයනි තමා තතු
වකුනිය. උපපත්‍යා'නි: අරුතානං තෙසං තතු සඟිනිය. උප-
පත්‍යයනි, නො ව තෙසං තතු වකුනිය. උපපත්. පඤ්චො-
කාරානං තෙසං තතු සඟිනියඤ්ච උපපත්‍යයනි, වකුනියඤ්ච
උපපත්.

යසස යනු වකුඳුයි. උසස්සු නසු පසුයි.
-පෙ- මිනිසුයි. උසස්සුනි: පසුබොකාරෙ පව්මහවිනාන.
තෙස. තසු වකුඳුයි. උසස්සු, නො ව තෙස. තසු මිනිසුයි.
උසස්සුනි. ඉතරෙස. පසුබොකාරාන. තෙස. තසු වකුඳුසු
උසස්සු, මිනිසුසු. උසස්සුනි.

යහස වා පන මිනිස්සුය. උපාජ්ජයාහි තහස තත් වකුඹුන්ය. උපාජ්ජා'හි : අරුපාන. තෙස. තත් මිනිස්සුය. උපාජ්ජයාහි, නො ව තෙස. තත් වකුඹුන්ය. උපාජ්ජත්. පඤ්චොකාරානං තෙස. තත් මිනිස්සුන්හි උපාජ්ජයාහි, වකුඹුන්හිහි උපාජ්ජත්.

290. යසස යනු සාහිත්‍යය. උපාප්ත තසස තනු ඉතිරිය. උපාප්තසිති : කාමාවචරෙ පවිත්රභවිකානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාලෙන කතිවි භවෙ දායසනා පරිනිබ්බායිසසනති තෙසං තනු සාහිත්‍යය. උපාප්ත, නො ච තෙසං තනු ඉතිරිය. උපාප්තසිති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තනු සාහිත්‍යයකු උපාප්ත, ඉතිරියකු උපාප්තසිති.

යහසි වා පන යකු ඉවිත්දිය. උපාප්තයෙහි තසස තකු
සානිදිය. උපාප්තයා'හි: ආමනතා.

සමස්ත යකඩ සානිද්‍රියය උපාප්‍රේමය තර්කය තර්ක පුරිසිද්‍රියය උපාප්‍රේමයකි. කාමාවච්ඡර පවිත්‍රමහවිකාන, යා ව ඉතියො ඵනෙතොව භාවෙන කතිවි හවෙ දොසො පරිනිබ්බාසියනානි තෙසං තසු සානිද්‍රියය උපාප්‍රේමය, නො ව තෙසං තසු පුරිසිද්‍රියය උපාප්‍රේමයකි. ඉතරෙසං කාමාවච්චරානං තෙසං තසු සානිද්‍රියයකි උපාප්‍රේමය, පුරිසිද්‍රියයකි උපාප්‍රේමයකි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපන. පඤ්ච වොකාර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය උපනි.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමහවික වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, සද්ධිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපන. පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපනි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍යය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමහවික වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපන, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය උපන යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද උපන. පඤ්ච වොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද උපනි.

290. යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි ඉත්ථිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමහවිකයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දෑය ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි ඉත්ථිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ, සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපන, ඉත්ථිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉත්ථිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමහවිකයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රිභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දෑය ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද උපන, පුරිසිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් පුරිසිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්වා'ති : අමනාසා.

යසස යත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් ජීවිතිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් ජීවිතිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්, ජීවිතිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති.

යසස වා පන යත් ජීවිතිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්වා'ති : රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් ජීවිතිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්. කාමාවචරානං තෙසං තත් ජීවිතිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති, සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්.

යසස යත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් සොමනස්සිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සසානකා' උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣත් පරිනිබ්බායස්සන්ති තෙසං තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්, සොමනස්සිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති.

යසස වා පන යත් සොමනස්සිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්වා'ති : රූපාවචරානං තෙසං තත් සොමනස්සිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්. කාමාවචරානං තෙසං තත් සොමනස්සිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති, සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්.

යසස යත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් උපෙක්ඛිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච සසානකා' සොමනස්සෙත උපපජ්ඣත් පරිනිබ්බායස්සන්ති තෙසං තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් උපෙක්ඛිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්, උපෙක්ඛිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති.

යසස වා පන යත් උපෙක්ඛිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්වා'ති : රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත් උපෙක්ඛිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්. කාමාවචරානං තෙසං තත් උපෙක්ඛිඤ්ඤාං උපපජ්ඣස්සති, සානිඤ්ඤාං උපපජ්ඣත්.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය ද උපන, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපන යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතින්ද්‍රිය ද උපනි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික-යනට ද යම් කෙනෙකුත් සඝානක වැ උපෙක්ඡායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය ද උපන, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපන යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතින්ද්‍රිය ද උපනි.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සඝානක වැ සොමනස්සින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය උපන යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඝාතින්ද්‍රිය ද උපන.

යස්ස යත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් සඤ්ඤිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් සඤ්ඤිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්, සඤ්ඤිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් සඤ්ඤිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් සඤ්ඤිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්. කාමාවචරානං තෙසං තත් සඤ්ඤිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති, සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්.

යස්ස යත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් පඤ්ඤිඤ්ඤියං - පෙ - මනිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් මනිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්, මනිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් මනිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් මනිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්. කාමාවචරානං තෙසං තත් මනිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති, සානිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්.

291. යස්ස යත් ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් පුරිසිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යා ච ඉක්ඛියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දෙසෙස්සවා පරිනිබ්බාසිස්සන්ති තෙසං තත් ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්, පුරිසිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන යත් පුරිසිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත් ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්'ති: ආමනා.

යස්ස යත් ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත් තස්ස තත් ජිව්තිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් ජිව්තිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් ඉක්ඛිඤ්ඤියං උපපජ්ඣත්, ජිව්තිඤ්ඤියං උපපජ්ඣස්සති.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය උපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්විය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි සානිත්විය උපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්විය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සානිත්විය ද උපන, සද්ධිත්විය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්විය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සානිත්විය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්විය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්විය ද උපදනෙ යැ සානිත්විය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සානිත්විය උපනි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්විය...මනිත්විය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිම භවික වූ ඔවුනට එහි සානිත්විය උපන, ඔවුනට එහි මනිත්විය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සානිත්විය ද උපන, මනිත්විය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනිත්විය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සානිත්විය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි මනිත්විය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සානිත්විය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි මනිත්විය ද උපදනෙ යැ, සානිත්විය ද උපනි.

291. යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්විය උපනි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්විය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට ද සි ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්විය උපන, ඔවුනට එහි පුරිසිත්විය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්විය ද උපන, පුරිසිත්විය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්විය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්ඛිත්විය උපන යත්: එසේ යැ.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්ඛිත්විය උපනි නම් ඔහට එහි ජිවිතිත්විය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්විය උපන, ඔවුනට එහි ජිවිතිත්විය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්ඛිත්විය ද උපන, ජිවිතිත්විය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපන..

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික-යනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපන, සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපන යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික-යනට ද යම් කෙනෙකුත් සොමනස්සිත්තද්‍රියෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපන, සද්ධිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්තද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්තද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍රිය ... මනිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිම භවික වූ ඔවුනට එහි ඉක්කිත්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කිත්‍රිය ද උපන, මනිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනිත්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්‍රිය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි මනිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ඉක්කිත්‍රිය ද උපනි.

292. යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි ජිවිතිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි ජිවිතිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය ද උපන, ජිවිතිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍රිය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ජිවිතිත්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ජිවිතිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික-යනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් උපෙක්ඛායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය ද උපන, සොමනස්සිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍රිය උපන යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍රිය ද උපදනෙ ය, පුරිසිත්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද පුරුෂ කෙනෙක් සොමනස්සිත් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍රිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යසස වා පන යත් උපෙකඛිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති තස්ස තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් උපෙකඛිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා. කාමාවචරානං තෙසං තත් උපෙකඛිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති, පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා:

යසස යත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා තස්ස තත් සඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා, නො ච තෙසං තත් සඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා, සඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති.

යසස වා පන යත් සඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති තස්ස තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් සඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා. කාමාවචරානං තෙසං තත් සඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති, පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා.

යසස යත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා තස්ස තත් පඤ්ඤාං - පෙ - මනිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා, නො ච තෙසං තත් මනිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති. ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා, මනිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති.

යසස වා පන යත් මනිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති තස්ස තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් මනිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති, නො ච තෙසං තත් පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා. කාමාවචරානං තෙසං තත් මනිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති, පුරිසිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා.

293. යසස යත් ජීවිතිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා තස්ස තත් සොමනස්සිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති'ති: පච්ඡිමචිත්තසමඛිතං, යසස චිත්තස්ස අනන්තරා උපෙකඛාසමප්පුණ්ණපච්ඡිමචිත්තං උපාජ්ඣසති, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තත් ජීවිතිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා¹ නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං² පඤ්ඤාචොකාරානං තෙසං තත් ජීවිතිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා, සොමනස්සිඤ්ඤාං උපාජ්ඣසති.

1. පඤ්ඤාචොකාරෙ පච්ඡිමචිත්තසමඛිතං අසඤ්ඤාසන්නානං යෙ ච උපෙකඛාස උපපජ්ජති, පරිනිබ්බාසිකානි තෙසං තත් ජීවිතිඤ්ඤාං උපාජ්ඣත්තා - P.T.S.,

2. චතුචොකාරානං - P.T.S. උතං.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍යය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්‍යය ද උපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍යය උපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමහවික වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය උපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය ද උපන, සද්ධිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍යය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්‍යය ද උපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්‍යය උපනි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්‍යය...මනිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිම හවික වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය උපන, ඔවුනට එහි මනිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය ද උපන, මනිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිත්‍යය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්‍යය උපන යත්: රූපාවචර වූ අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි මනිත්‍යය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්‍යය නො ද උපන. කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි මනිත්‍යය ද උපදනෙ යැ, පුරිසිත්‍යය ද උපන.

293. යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිකිත්‍යය උපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්‍යය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයමභිග්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ උපෙක්ඛාසම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද අසංඤ්‍යත්වයනට ද ශී ඔවුනට එහි ජිවිකිත්‍යය උපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්‍යය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි ජිවිකිත්‍යය ද උපන, සොමනස්සිත්‍යය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර වූ පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද අසංඥාසන්ධයනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර, පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර, පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම චිත්තසමඛිතීනට ද අසංඥාසන්ධයනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන, සද්ධිත්තිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය උපනි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද අසංඥාසන්ධයනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, ජීවිතින්ද්‍රිය ද උපන.

294. යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපනී නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනසා සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් (තත් සමඛිතට ද දි) ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපන, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපනී නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපන, සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යැ තැනෙකැ සද්ධිත්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය උපනී නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්ත සමඛිති වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපන, මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද උපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද උපන.

295. යසස යතු උපෙකබ්භිදියං උප්පජ්ජතු තස්ස තතු සංග්ගිදියං - පෙ - පඤ්ඤාදියං - පෙ - මනිදියං උප්පජ්ජසිති: පඤ්ඤාචරිතසමඤ්ඤිතං තෙසං තතු උපෙකබ්භිදියං උප්පජ්ජතු, නො ච තෙසං තතු මනිදියං උප්පජ්ජසිති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්ඤාචරිතං තෙසං තතු උපෙකබ්භිදියං උප්පජ්ජතු, මනිදියං උප්පජ්ජසිති.

යසස වා පන යතු මනිනිය. උපාප්‍රියසනි නසස තතු
උපෙකනිය. උපාප්‍රියසනි: සුඛවාස. උපපජ්ජනාන. තෙස.
තතු මනිනිය. උපාප්‍රියසනි, නො ව තෙස. තතු උපෙකනිය.
උපාප්‍රියස. ඉතරෙස. චතුචොකාරාන. පඤ්චවාකාරාන. තෙස.
තතු මනිනියඤ්ච උපාප්‍රියසනි, උපෙකනියඤ්ච උපාප්‍රියස.

296. යසස යනු සභිත්‍රිය. උපාප්ත නසස නුත් පඤ්ඤිත්‍රිය.
-පෙ- මනිත්‍රිය. උපාප්තියනිති: පඤ්ඤිවිතසමඤ්ඤිතං තෙසං.
තනු සභිත්‍රියං උපාප්තං, නො ච තෙසං තනු මනිත්‍රියං උපා-
ප්තියනි. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්ඤිචොකාරානං තෙසං තනු
සභිත්‍රියඤ්ඤි උපාප්තං, මනිත්‍රියඤ්ඤි උපාප්තියනි.

යසස වා පන යසු මිනිඳුය. උපාප්‍රයසිති තසස තසු සඤ්ඤිය. උපාප්‍රයසු'ති: සුඛවාසං උපපජ්ජනානං තෙසං තසු මිනිඳුය. උපාප්‍රයසිති, නො ව තෙසං තසු සඤ්ඤිය. උපාප්‍රයසු. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්ඤාචොකාරානං තෙසං තසු මිනිඳු- යඤ්ඤා උපාප්‍රයසිති, සඤ්ඤියඤ්ඤා උපාප්‍රයසු.

297. යසස යනු පඤ්ඤාදිය. උපාප්ත නය නම් මනිනුය. උපාප්තයනිති: පවුමවිතතයමධිනං තෙසං තත් පඤ්ඤාදිය. උපාප්ත, නොව තෙසං තත් මනිනුය. උපාප්තයනි. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තත් පඤ්ඤාදියඤ්ච උපාප්ත, මනිනුයඤ්ච උපාප්තයනි.

යසස වා පන යත් මනිජ්ජයං. උප්පත්තියති තසස තත් පඤ්ඤාජ්ජයං. උප්පත්තියති : සුඛවාසං. උපපජ්ජනානං තෙසං තත් මනිජ්ජයං. උප්පත්තියති, නො ච තෙසං තත් පඤ්ඤාජ්ජයං. උප්පත්තියති. ඉතරෙසං චතුරොක්කාරානං පඤ්ඤාචොක්කාරානං තෙසං තත් මනිජ්ජයං. උප්පත්තියති, පඤ්ඤාජ්ජයං. උප්පත්තියති. (අනුලොම සුග්ගලොකාසං).

298. යසස වක්කුන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති තස්ස සොතින්ද්‍රියං න උප්පජ්ජති'ති: නසී.

යහස වා පන යොතින්ද්‍රියං න උප්පත්තියති තසස වක්ඛන්ද්‍රියං
න උප්පත්තියති : උප්පත්තියති.

295. යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ථිය උපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ථිය ... පඤ්ඤිත්ථිය ... මනින්ථිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්ත සමඬ්ඨි වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය උපන, ඔවුනට එහි මනින්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය ද උපන, මනින්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි මනින්ථිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ථිය ද උපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්ථිය ද උපනි.

296. යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්ථිය උපනි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්ථිය ... මනින්ථිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තසංඬ්ඨි වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය උපන, ඔවුනට එහි මනින්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය ද උපන, මනින්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ථිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි මනින්ථිය උපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ථිය ද උපදනෙ යැ, සද්ධිත්ථිය ද උපනි.

297. යමක්භට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්ථිය උපනි නම් ඔහට එහි මනින්ථිය උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තසංඬ්ඨි වූ ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්ථිය උපන, ඔවුනට එහි මනින්ථිය නො ද උපදනෙ යැ. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්ථිය ද උපන, මනින්ථිය ද උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ථිය උපදනෙ නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්ථිය උපන යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි මනින්ථිය උපදනෙ යැ. ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්ථිය නො ද උපන. සෙසු චතුරොකාර පඤ්චවොකාර වූ ඔවුනට එහි මනින්ථිය ද උපදනෙ යැ, පඤ්ඤිත්ථිය ද උපනි. (අනුලොම පුද්ගලාවකාශ ධි).

298. යමක්භට වක්ඛුත්ථිය නුපනි නම් ඔහට සොතිත්ථිය නුපදනෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමක්භට සොතිත්ථිය නුපදනෙ නම් ඔහට වක්ඛුත්ථිය නුපන යත්: උපන.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත් තස්ස ඝාතීන්ද්‍රියං - පෙ - ඉතීන්ද්‍රියං - පෙ - පුරිසින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති'ති: නත්ති.

යස්ස වා පන පුරිසින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත්තා'ති: උපාජ්ඣත්.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත් තස්ස ජීවිතින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති'ති: නත්ති.

යස්ස වා පන ජීවිතින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත්තා'ති: උපාජ්ඣත්.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත් තස්ස යොමනස්සින්ද්‍රියං - පෙ - උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති'ති: නත්ති.

යස්ස වා පන උපෙකඛින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත්තා'ති: උපාජ්ඣත්.

යස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත් තස්ස සභ්බින්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤින්ද්‍රියං - පෙ - මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති'ති: නත්ති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති තස්ස චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත්තා'ති: උපාජ්ඣත්.

299-306. යස්ස¹ ඝාතීන්ද්‍රියං - පෙ - ඉතීන්ද්‍රියං - පෙ - පුරිසින්ද්‍රියං - පෙ - ජීවිතින්ද්‍රියං - පෙ - යොමනස්සින්ද්‍රියං - පෙ - උපෙකඛින්ද්‍රියං - පෙ - සභ්බින්ද්‍රියං - පෙ - පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත් තස්ස මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති'ති: නත්ති.

යස්ස වා පන මනින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති තස්ස පඤ්ඤින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත්තා'ති: උපාජ්ඣත්. (පච්චනික පුග්ගල).

307-315. යත් චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත් - පෙ - (පච්චනික ඔකාස).

316. යස්ස යත් චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත් තස්ස තත් සොතින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් සොතින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති තස්ස තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත්තා'ති: පඤ්ඤාපොකාරෙ පච්ඡුමභවිකානං තෙසං තත් සොතින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත් චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත්. සුඛාධායානං අසඤ්ඤසන්නානං අරූපානං තෙසං තත් සොතින්ද්‍රියං න උපාජ්ඣස්සති, චක්ඛුන්ද්‍රියං න උපාජ්ඣත්.

1. යස්ස සොතින්ද්‍රියං - සිවු.

යමක්භව චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට ඝාතීන්ද්‍රිය ... ඉක්කන්ද්‍රිය ... පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : නැත.

යළි යමක්භව පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපන යත් : උපන.

යමක්භව චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : නැත.

යළි යමක්භව ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපන යත් : උපන.

යමක්භව චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට සොමනස්සිත්තන්ද්‍රිය ... උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : නැත.

යළි යමක්භව උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපන යත් : උපන.

යමක්භව චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට සද්ධිත්තන්ද්‍රිය ... පඤ්ඤාත්තන්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : නැත.

යළි යමක්භව මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපන යත් : උපන.

299-306 යමක්භව ඝාතීන්ද්‍රිය ... ඉක්කන්ද්‍රිය ... පුරිසින්ද්‍රිය ... ජීවිතින්ද්‍රිය ... සොමනස්සිත්තන්ද්‍රිය ... උපෙක්ඛිත්තන්ද්‍රිය ... සද්ධිත්තන්ද්‍රිය ... පඤ්ඤාත්තන්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : නැත.

යළි යමක්භව මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට පඤ්ඤාත්තන්ද්‍රිය නූපන යත් : උපන. (ප්‍රත්‍යානික ප්‍රද්ගල යි.)

307 - 315. යම් තැනෙකැ චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපති නම් ... (ප්‍රත්‍යානිකා-වකාශ යි.)

316. යමක්භව යම් තැනෙකැ චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට එහි සොතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත් : එසේ යැ.

යළි යමක්භව යම් තැනෙකැ සොතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය නූපන යත් : පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමෙවික වූ ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඤ්‍යත්ථයනට ද අරූපයනට ද යි ඔවුනට එහි සොතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නූපන.

යසං යත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත් තස්ස තත් සාතින්ද්‍රියං
න උපපජ්ඣස්සති'ති : ආමනනා.

යසං වා පන යත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත්
චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත්'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, රූපා-
වචරානං තෙසං තත් සාතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං
තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත්. සුඛාවාසානං, අසංකෘස්සනානං,
අරූපානං තෙසං තත් සාතින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣස්සති, චක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච
න උපපජ්ඣත්.

යසං යත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත් තස්ස තත් ඉක්ඛන්ද්‍රියං න
උපපජ්ඣස්සති'ති : ආමනනා.

යසං වා පන යත් ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත්
චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත්'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, රූපා-
වචරානං, යෙ ච පුරිසා එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙස්සන්තා
පරිනිබ්බාධස්සන්තා තෙසං තත් ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣස්සති, නො ච
තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත්. සුඛාවාසානං, අසංකෘ-
ස්සනානං, අරූපානං තෙසං තත් ඉක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣස්සති,
චක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣත්.

යසං යත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත් තස්ස තත් පුරිසින්ද්‍රියං
න උපපජ්ඣස්සති'ති : ආමනනා.

යසං වා පන යත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත්
චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත්'ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, රූපා-
වචරානං, යා ච ඉක්ඛියො එතෙනෙව භාවෙන කතිචි භවෙ දසෙස්සන්තා
පරිනිබ්බාධස්සන්තා තෙසං තත් පුරිසින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣස්සති, නො ච
තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත්. සුඛාවාසානං, අසංකෘ-
ස්සනානං, අරූපානං තෙසං තත් පුරිසින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣස්සති,
චක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣත්.

යසං යත් චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත් තස්ස තත් ජිවිතින්ද්‍රියං
න උපපජ්ඣස්සති'ති : අසංකෘස්සනානං, අරූපානං තෙසං තත්
චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් ජිවිතින්ද්‍රියං න උප-
පජ්ඣස්සති. සුඛාවාසානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් චක්ඛන්ද්‍රි-
යංඤ්ච න උපපජ්ඣත්, ජිවිතින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣස්සති.

යසං වා පන යත් ජිවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තත්
චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත්'ති : පඤ්චවොකාගරෙ පච්ඡිමභවිකානං
තෙසං තත් ජිවිතින්ද්‍රියං න උපපජ්ඣස්සති, නො ච තෙසං තත්
චක්ඛන්ද්‍රියං න උපපජ්ඣත්. සුඛාවාසානං, අරූපෙ පච්ඡිමභවිකානං
තෙසං තත් ජිවිතින්ද්‍රියංඤ්ච න උපපජ්ඣස්සති, චක්ඛන්ද්‍රියංඤ්ච
න උපපජ්ඣත්.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට එහි ඝාතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඝාතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි ඝාතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට එහි ඉක්කින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ඉක්කින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපති නම් එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද රූපාවචරයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපති නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අසංඥසත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, ශුද්ධාවාසයනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන, ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන යත්: පඤ්චවෙකාරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට දැයි ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන.

ယမိမိ ယသ် ဝါနန္တုဉ်းဝံ ဟ ဂုဗဉ်းသ် ကမိမိ ကသ် ဓမ္မာမကမိမိဉ်းဝံ
ဟ ဂုဗဉ်းသ်မိမိသ် : ဣမံဗုဒ္ဓံ.

යසස් වා පන යතු සොමනසස්ත්‍රියං න උපපජ්ඣති තසස්
තතු චක්ඛුස්ත්‍රියං න උපපජ්ඣති: පඤ්චොකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං
යෙ ච සචක්ඛුකා උපෙක්ඛාය උපපජ්ඣති පරිනිබ්බාදිසසනති තෙසං
තතු සොමනසස්ත්‍රියං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තතු
චක්ඛුස්ත්‍රියං න උපපජ්ඣති. සුඤ්චාචාරානං, අසංකප්පනානං, අරුපානං
තෙසං තතු සොමනසස්ත්‍රියං න උපපජ්ඣති, චක්ඛුස්ත්‍රියං න
උපපජ්ඣති.

යහස් යනු වක්‍රානුරූපය. නි උපායයක් තමන් තනු උපෙක්ෂිතිය.
නි උපායයක් ති: අරුතානං තෙසං තනු වක්‍රානුරූපය. නි
උපායයක්, නො ව තෙසං තනු උපෙක්ෂිතිය නි උපායයක්.
සුඛානුරූපය අරුතෙ පවිත්‍රවිකානං, අසංකල්පනානං තෙසං තනු
වක්‍රානුරූපය නි උපායයක්, උපෙක්ෂිතිය නි උපායයක්.

යසස වා පන යသ උපෙකඛිද්දියං න උපපජ්ඣසති තසස තඤ්ඤාචිකල්පද්දියං න උපපජ්ජායාති: පඤ්ඤාචෝකාරො පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච සචකල්පකා සොමනසෙසන උපපජ්ජායා පරිනිබ්බාධිසසනති තෙසං තඤ්ඤාචිකල්පද්දියං න උපපජ්ඣසති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාචිකල්පද්දියං න උපපජ්ජායා. සුඤ්ඤාචාසානං අරුපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංස්කෘතානං තෙසං තඤ්ඤාචිකල්පද්දියං න උපපජ්ඣසති, චකල්පද්දියං න උපපජ්ජායා.

යසස යනු වකුන්‍රියය න උපර්නු තසස තනු සභ්‍රියය න උපර්නුසනිති: අරුථාන: තෙසං තනු වකුන්‍රියය න උපර්නු, නො ව තෙසං තනු සභ්‍රියය න උපර්නුසනිති. සුඛවාසානං, අරුපෙ පච්ඡිභවිකානං, අසසභ්‍රියසනානං තෙසං තනු වකුන්‍රියයකු න උපර්නු, සභ්‍රියයකු න උපර්නුසනිති.

යසස වා පන යතු සඟිනිය. න උපාජ්ඣසිති තසස තතු
වකුනිය. න උපාජ්ඣසාති: පඤ්චොකාමෙ පච්ඡෙච්චිකානං
තෙසං තතු සඟිනිය. න උපාජ්ඣසිති, නො ච තෙසං තතු
වකුනිය. න උපාජ්ඣසාති. සුඛවාසානං, අරුපෙ පච්ඡෙච්චිකානං,
අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තතු සඟිනිය. න උපාජ්ඣසිති,
වකුනිය. න උපාජ්ඣසාති.

යසස යථ වකඛුන්‍යයං න උපපජ්ඣති තස්ස තථ පඤ්ඤන්‍යයං
-පෙ- මනින්‍යයං න උපපජ්ඣතිති: අරූපානං තෙසං තථ
වකඛුන්‍යයං න උපපජ්ඣති, නො ව තෙසං තථ මනින්‍යයං න උප-
පජ්ඣති. සුඛොවාසානං, අරූපෙ පච්ඡිමෙවිකානං, අසඤ්ඤානානං
තෙසං තථ වකඛුන්‍යයං න උපපජ්ඣති, මනින්‍යයං න උප-
පජ්ඣති.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවික යනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. ශුද්ධාවාස-යනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවික යනට ද යම් කෙනෙකුත් ඇස් ඇති වැ සොමනසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාස-යනට ද අරූපෙ පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. ශුද්ධාවාස-යනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන, සද්ධිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ වක්ඛන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: අරූප වූ ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. ශුද්ධාවාසයනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි වක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපන, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන යත් මනිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: පඤ්ඤාචෝදාකාරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත්ථ මනිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජත්. පුඤ්ඤාචෝදානං, අරුපෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංස්කෘතානං තෙසං තත්ථ මනිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජත්.

317. යස්ස යත් ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත් තස්ස තත්ථ ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච පුරිසා එතෙතෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දයෙසන්තා පරිනිබ්බාදිස්සන්ති තෙසං තත්ථ ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්. රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ ඉක්ඛන්ද්‍රියං න උප්පජ්ජන්ති, ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්.

යස්ස යත් ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත් තස්ස තත්ථ පුරිසිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: ආමනනා.

යස්ස වා පන යත් පුරිසිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යා ච ඉක්ඛියො එතෙතෙව භාවෙන කතිවි භවෙ දයෙසන්තා පරිනිබ්බාදිස්සන්ති තෙසං තත්ථ පුරිසිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්. රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ පුරිසිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති, ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්.

යස්ස යත් ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත් තස්ස තත්ථ ජීවිතිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්, නො ච තෙසං තත්ථ ජීවිතිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්, ජීවිතිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් ජීවිතිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත්ථ ජීවිතිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත්ථ ජීවිතිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති, ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්.

යස්ස යත් ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත් තස්ස තත්ථ සොමනස්සිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති'ති: රූපාවචරානං තෙසං තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්. නො ච තෙසං තත්ථ සොමනස්සිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති. රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංස්කෘතානං, අරූපානං තෙසං තත්ථ ඝාතිජ්ජියං න උප්පජ්ජත්, සොමනස්සිජ්ජියං න උප්පජ්ජන්ති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය නූපන යත්: පඤ්චවොකාරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නූපන. ශුද්ධාවාසයනට ද අරූපයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤයත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නූපනි.

317. යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් තෙල පුරුෂභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපන. රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රීභාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපන. රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන, ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපන, රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ජීවිතින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඤයත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යසස වා පන. යස සොමනසසිත්‍රියං. න උප්පජ්ඣසිති නසස
තස සානිත්‍රියං. න උප්පජ්ඣසා'ති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං,
යෙ ව සසානකා උපෙකකිය උපපජ්ඣා පරිනිබ්බාසිසානා නෙසං.
තස සොමනසසිත්‍රියං. න උප්පජ්ඣසිති, නො ව නෙසං. තස
සානිත්‍රියං. න උප්පජ්ඣසා. රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසකක-
සනානං, අරූපානං නෙසං. තස සොමනසසිත්‍රියකඛි න උප්ප-
ජ්ඣසිති, සානිත්‍රියකඛි න උප්පජ්ඣසා.

යසස යැව් සානිඤ්ඤං න උප්පජ්ඣති තසස තඤ්ඤං උපෙකඤ්ඤියං
න උප්පජ්ඣසිති'ති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤං
සානිඤ්ඤං න උප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤං උපෙකඤ්ඤියං න
උප්පජ්ඣසිති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංකෘ-
යනානං තෙසං තඤ්ඤං සානිඤ්ඤං න උප්පජ්ඣති, උපෙකඤ්ඤියං
න උප්පජ්ඣසිති.

යහස වා පන යතු උපෙකිනිනිය. න උපෙකිනිනි නස
තතු සානිනිය. න උපෙකිනිනි: කාමාවචරෙ පවිමහවිකාන.
යෙ ව සසානකා සොමනසොන උපෙකිනි පරිනිබ්බාසිනිනි
තස. තතු උපෙකිනිනිය. න උපෙකිනිනි, නො ව තස. තතු
සානිනිය. න උපෙකිනි. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවිමහවිකාන,
අසංකල්පනාන. තස. තතු උපෙකිනිනිය. න උපෙකිනිනි,
සානිනිය. න උපෙකිනි.

යහස යනු සානිද්‍රියය න උපාප්ත තසස තනු සඳහාදිය.
න උපාප්තසනිති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තනු
සානිද්‍රියය න උපාප්ත, නො ව තෙසං තනු සඳහාදිය න උපා-
ප්තසනිති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පාඨමභවිකානං, අසංකප්පකානං
තෙසං තනු සානිද්‍රියයකු න උපාප්ත, සඳහාදියකු න උපා-
ප්තසනිති.

යසස වා පන යත් සභ්බජ්ජියං න පපඤ්ඤාති තසස තත්
සානිජ්ජියං න උපපජ්ජාති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං
තත් සභ්බජ්ජියං න උපපජ්ජාති, නො ච තෙසං තත් සානිජ්ජියං
න උපපජ්ජත්. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසඤ්ඤා-
සත්තානං තෙසං තත් සභ්බජ්ජියං න උපපජ්ජාති, සානිජ්ජියං
න උපපජ්ජත්.

යහස යනු ඝාතීන්ද්‍රිය. න උපායීන් තසස තනු පඤ්ඤන්ද්‍රිය.
-පෙ- මනින්ද්‍රිය. න උපායීන්සනිති: රුපාවචරානං අරුපාවචරානං
තෙසං තනු ඝාතීන්ද්‍රිය. න උපායීන්, නො ව තෙසං තනු මනින්ද්‍රිය.
න උපායීන්සනිති. රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ පඤ්ඤාමහවිකානං, අසංඝ-
සත්තානං තෙසං තනු ඝාතීන්ද්‍රියඤ්ඤා න උපායීන්, මනින්ද්‍රියඤ්ඤා න
උපායීන්සනිති.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් සසානක වැ උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනි-වෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචර-යනට දැයි ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවික-යනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපනා උපෙක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික-යනට ද යම් කෙනෙකුත් සසානක වැ සොමනස්සිත් ඉපැදූ පිරිනි-වෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය නූපදනෙ යැ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචර-යෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ථිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්ව-යනට දැයි ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන, සද්ධිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්ථිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥ-සත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි සද්ධිත්ථිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්ථිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර, අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපන, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යස්ස වා පන යත් මනිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් සාතිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් මනිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් සාතිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංකෘතානං තෙසං තත් මනිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති, සාතිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්.

318. යස්ස යත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් පුරිසිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත් පුරිසිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යා ච ඉත්තියො එතෙනෙව භාවෙන කතිවි භංව දංසස්සන්ධා පරිනිකායිකානං තෙසං තත් පුරිසිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්. රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් පුරිසිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති, ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්.

යස්ස යත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් ජීවිතිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති : රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්, නො ච තෙසං තත් ජීවිතිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්, ජීවිතිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් ජීවිතිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් ජීවිතිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං තෙසං තත් ජීවිතිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති, ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්.

යස්ස යත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් සොමනස්සිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති : රූපාවචරානං තෙසං තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්, නො ච තෙසං තත් සොමනස්සිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති. රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංකෘතානං, අරූපානං තෙසං තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්, සොමනස්සිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත් සොමනස්සිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති : කාමාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච උප්පකාය උප්පජ්ජන්ති පරිනිකායිකානං තෙසං තත් සොමනස්සිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්. රූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, අසංකෘතානං, අරූපානං තෙසං තත් සොමනස්සිජ්ජයං න උප්පජ්ජන්ති, ඉත්තිජ්ජයං න උප්පජ්ජත්.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඝාතීන්ද්‍රිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥයත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඝාතීන්ද්‍රිය ද නූපනි.

318. යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්තිය නූපනි නම් ඔහට එහි පුරිසිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්තිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් තෙල ස්ත්‍රී භාවයෙන් මැ කිහිප භවයක් දක්වා පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය නො ද නූපන. රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්තිය නූපනි නම් ඔහට එහි ජිවිතිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය නූපන, ඔවුනට එහි ජිවිතිත්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය ද නූපන, ජිවිතිත්තිය නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිතිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්තිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ජිවිතිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ජිවිතිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කිත්තිය නූපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය නූපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥයත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය ද නූපන, සොමනස්සිත්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කිත්තිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කිත්තිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥයත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කිත්තිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපන, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් කෙනෙකුත් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ ඉක්කන්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි මනිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපන, මනිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි මනිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි ඉක්කන්ද්‍රිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි මනිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, ඉක්කන්ද්‍රිය ද නූපනි.

319. යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි ජිවිකිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි ජිවිකිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපන, ජිවිකිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ ජිවිකිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ජිවිකිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසිත්ද්‍රිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි ජිවිකිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසිත්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්දිය නූපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්දිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නූපන, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි පස්විම්භවිකයනට ද අසංඤ්‍යාත්වයනට ද අරූප-යනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය ද නූපන, සොමනස්සින්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්දිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමහවිකයනට ද යම් පුරුෂ කෙනෙකුත් උපෙක්ෂායෙන් ඉපැදූ පිරිනිවේන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි පශ්චිමහවික යනට ද අසංඤ්ඤාසත්වයනට ද අරූපයනට දැයි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්දිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්දිය ද නූපන.

යමක්කට යම් තැනෙකැ පුරිසිත්දිය නූපති නම් ඔහට එහි උපෙක්කිත්දිය නූපදනෙ යැ යත්. රූපාවචර අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසිත්දිය නූපන, ඔවුනට එහි උපෙක්කිත්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥයත්ව යනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසිත්දිය ද නූපන, උපෙක්කිත්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්කින්නිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්නිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික-යනට ද යම් ද පුරුෂ කෙනෙක් සොම්නසින් ඉපැදූ පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඔවුනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්කින්නිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්නිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි උපෙක්කින්නිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්නිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ පුරිසින්දිය නූපති නම් ඔහට එහි සද්ධිත්දිය ... පඤ්ඤිත්දිය ... මනින්දිය නූපදනෙ යැ යත්: රූපාවචර අරූපාවචර වූ ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්දිය නො ද නූපදනෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පඤ්චමනවික යනට ද අසංඤ්ජාත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය ද නූපන, මනින්දිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්දිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පුරිසින්දිය නූපන යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමභවික වූ ඔවුනට එහි මනින්දිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පුරිසින්දිය නො ද නූපන. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද අසංඝ්‍යත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි මනින්දිය ද නූපදනෙ යැ, පුරිසින්දිය ද නූපනි.

320. යමක්භට යම් තැනෙකැ පීචිතින්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පීචිතින්ද්‍රිය නූපන යත්: උපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ පීචිතින්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ... සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පීචිතින්ද්‍රිය නූපන යත්: උපනි.

321. යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ, අසංඥයත්ව වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපන, උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන යත්: පශ්චිමචිත්තයමඬිහිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ සොමනස්ස සම්ප්‍රයුක්ත පශ්චිමචිත්තය උපදනෙ නම් ඔවුනට ද සි ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපන. අසංඥයත්ව වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපන.

යමක්භට යම් තැනෙකැ සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය ... පඤ්ඤිත්ද්‍රිය ... මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. අසංඥයත්ව වූ ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපන, මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්භට යම් තැනෙකැ මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නූපන යත්: පශ්චිමචිත්ත සමඬිහි වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සොමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නූපන. අසංඥයත්ව වූ ඔවුනට එහි මනින්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ, සොමනස්සින්ද්‍රිය ද නූපනි.

322. යමක්භට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපනි නම් ඔහට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නූපදනෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය නූපන, ඔවුනට එහි සද්ධිත්ද්‍රිය නො ද නූපදනෙ යැ. අසංඥයත්ව වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්ද්‍රිය ද නූපන, සද්ධිත්ද්‍රිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපන යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද නූපන. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපන.

යමක්හට යම් තැනෙකැ උපෙක්ඛිත්තිය නූපනි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්තිය නූපදනෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපන, මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නූපන යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි මනින්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි උපෙක්ඛිත්තිය නො ද නූපන. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ, උපෙක්ඛිත්තිය ද නූපනි.

323. යමක්හට යම් තැනෙකැ සද්ධිත්තිය නූපනි නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය ... මනින්තිය නූපදනෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය ද නූපන, මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි සද්ධිත්තිය නූපන යත්: පශ්චිමචිත්ත සමඛිති වූ ඔවුනට එහි මනින්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි සද්ධිත්තිය නො ද නූපන. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ, සද්ධිත්තිය ද නූපනි.

324. යමක්හට යම් තැනෙකැ පඤ්ඤිත්තිය නූපනි නම් ඔහට එහි මනින්තිය නූපදනෙ යැ යත්: ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපන, ඔවුනට එහි මනින්තිය නො ද නූපදනෙ යැ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය ද නූපන, මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ.

යළි යමක්හට යම් තැනෙකැ මනින්තිය නූපදනෙ නම් ඔහට එහි පඤ්ඤිත්තිය නූපන යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි මනින්තිය නූපදනෙ යැ, ඔවුනට එහි පඤ්ඤිත්තිය නො ද නූපන. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි මනින්තිය ද නූපදනෙ යැ, පඤ්ඤිත්තිය ද නූපනි.

අභිනානාගතවාර සි.

ප්‍රචාක්ෂිවාර නිමි.

1. යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති සො සොතින්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: ආමනනා.

යො වා පන සොතින්ද්‍රියං පරිජානාති සො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: ආමනනා.¹

යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති සො දෙමනසිනින්ද්‍රියං පජ්ඣති'ති: නො.

යො වා පන දෙමනසිනින්ද්‍රියං පජ්ඣති සො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: නො.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: නො.

යො වා පන අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙති සො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: නො.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති සො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: ආමනනා.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති'ති: නො.

යො වා පන අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති සො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානාති'ති: නො.

2. යො දෙමනසිනින්ද්‍රියං පජ්ඣති සො අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: නො.

යො වා පන අනඤ්ඤතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙති සො දෙමනසිනින්ද්‍රියං පජ්ඣති'ති: නො.

යො දෙමනසිනින්ද්‍රියං පජ්ඣති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙති සො දෙමනසිනින්ද්‍රියං පජ්ඣති'ති: ඥා පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙතති' නො ච දෙමනසිනින්ද්‍රියං පජ්ඣතති. අනාගාමි මග්ගසමඛි අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ඤ භාවෙති, දෙමනසිනින්ද්‍රියඤ්ඤ පජ්ඣති.

යො දෙමනසිනින්ද්‍රියං පජ්ඣති සො අඤ්ඤතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරොති'ති: නො.

1. P.T.S. උතං.

2. සක්ඛතාමි මග්ගසමඛි අඤ්ඤිනින්ද්‍රියං භාවෙති. - P.T.S.

1. යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙතෙම සොතින්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් සොතින්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙ සොමනස්සින්ද්‍රිය දුරු කෙරෙයි. යත්: නැත.

යළි යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය දුරු කෙරේ නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි යැ යත්: නැත.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙ අනඤ්ඤාඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩයි යත්: නැත.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤාඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩා නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදු දැනි යැ යත්: නැත.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙ අඤ්ඤිත්තිය වඩයි යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තිය වඩා නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කෙරෙයි යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කෙරේ නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි යැ යත්: නැත.

2. යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය දුරු කෙරේ නම් හෙ අනඤ්ඤාඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩයි යත්: නැත.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤාඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩා නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය දුරු කෙරෙයි යත්: නැත.

යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය දුරු කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤිත්තිය වඩයි යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තිය වඩා නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය දුරු කෙරෙයි යත්: (සකාදගාමිමාර්ගසමච්ඡිති යැ අර්හන්මාර්ග සමච්ඡිති යැ යන) පුද්ගලයෝ දෙදෙන අඤ්ඤිත්තිය වඩති, දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද දුරු කෙරෙති. අනාගාමි මාර්ගසමච්ඡිති පුද්ගල අඤ්ඤිත්තිය ද වඩයි, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද දුරු කෙරෙයි.

යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය දුරු කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කෙරෙයි යත්: නැත.

යො වා පන අකුසුතාවිජ්ජියං සවිජ්ජකරොති සො දෙමනස්සිජ්ජියං පච්ඡති¹ති: නො.

3. යො අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං භාවෙති සො අකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං භාවෙති¹ති: නො.

යො වා පන අකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං භාවෙති සො අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං භාවෙති¹ති: නො.

යො අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං භාවෙති සො අකුසුතාවිජ්ජියං සවිජ්ජකරොති¹ති: නො.

යො වා පන අකුසුතාවිජ්ජියං සවිජ්ජකරොති සො අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං භාවෙති¹ති: නො.

4. යො අකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං භාවෙති සො අකුසුතාවිජ්ජියං සවිජ්ජකරොති¹ති: නො.

යො වා පන අකුසුතාවිජ්ජියං සවිජ්ජකරොති සො අකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං භාවෙති¹ති: නො. (අනුලොමං)

5. යො චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති සො දෙමනස්සිජ්ජියං න පච්ඡති¹ති: අනාගාමිමග්ගසමධි චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති, නො ච දෙමනස්සිජ්ජියං න පච්ඡති. දෙව මග්ගසමධිනො ධම්මො අවසෙසා පුග්ගලා චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති, දෙමනස්සිජ්ජියං න පච්ඡති.

යො වා පන දෙමනස්සිජ්ජියං න පච්ඡති සො චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති¹ති: අගාමිකසමධි දෙමනස්සිජ්ජියං න පච්ඡති, නො ච චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති. දෙව මග්ගසමධිනො ධම්මො අවසෙසා පුග්ගලා දෙමනස්සිජ්ජියං න පච්ඡති, චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති.

යො චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති සො අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං න භාවෙති¹ති: අට්ඨමකො චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති, නො ච අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං න භාවෙති. දෙව මග්ගසමධිනො ධම්මො අවසෙසා පුග්ගලා චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති, අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං න භාවෙති.

යො වා පන අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං න භාවෙති සො චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති¹ති: අගාමිකසමධි¹ අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං න භාවෙති, නො ච චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති. දෙව මග්ගසමධිනො ධම්මො අවසෙසා පුග්ගලා අනකුසුතකුසුසාමිතිජ්ජියං න භාවෙති, චක්ඛුජ්ජියං න පරිජානාති.

1. අගාමිකසමධිනො - P.T.S.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාවිත්තිය සාක්ෂාත් කෙරේ නම් නම් හෙ දෙමනස්සිත්තිය දුරු කෙරෙයි යත්: නැති.

3. යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය වඩා නම් හෙ අඤ්ඤාත්තිය වඩයි යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාත්තිය වඩා නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය වඩයි යත්: නැත.

යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය වඩා නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්තිය සාක්ෂාත් කෙරෙයි යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තිය සාක්ෂාත් කෙරේ නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය වඩයි යත්: නැති.

4. යමෙක් අඤ්ඤාත්තිය වඩා නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්තිය සාක්ෂාත් කෙරෙයි යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තිය සාක්ෂාත් කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤාත්තිය වඩයි යත්: නැති. (අනුලොම යි.)

5. යමෙක් චක්ඛුත්තිය පිරිසිදු නො දැනි නම් හෙ දෙමනස්සිත්තිය නො හැරපියා ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති (පුද්ගල) චක්ඛුත්තිය නො පිරිසිදු දැනි. දෙමනස්සිත්තිය නො ද නො හැරපියයි. (අනාගාමි අර්හත්) මාර්ගසමඛිති දෙදෙනා තබා (හැර) අවශෙෂ පුද්ගලයෝ චක්ඛුත්තිය ද නො පිරිසිදු දැනි, දෙමනස්සිත්තිය ද නො හැරපියත්.

යළි යමෙක් දෙමනස්සිත්තිය නො හැරපියා නම් හෙ චක්ඛුත්තිය නො පිරිසිදු දැනි යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල දෙමනස්සිත්තිය නො හැරපියයි. චක්ඛුත්තිය නො ද නො පිරිසිදු දැනි. (අනාගාමි අර්හත්) මාර්ගසමඛිති දෙදෙනා තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ දෙමනස්සිත්තිය ද නො හැරපියති, චක්ඛුත්තිය ද නො පිරිසිදු දැනිත්.

යමෙක් චක්ඛුත්තිය නො පිරිසිදු දැනි නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩා යැ යත්: අෂ්ටමක (ප්‍රොතාපත්ති-මාර්ගසමඛිති) පුද්ගල චක්ඛුත්තිය නො පිරිසිදු දැනි, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො ද නො වඩයි. (ප්‍රොතාපත්ති අර්හත්) මාර්ගසමඛිති දෙදෙනා තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ චක්ඛුත්තිය ද නො පිරිසිදු දැනි. අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය ද නො වඩත්.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩා නම් හෙ චක්ඛුත්තිය නො පිරිසිදු දැනි යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩයි, චක්ඛුත්තිය නො ද නො පිරිසිදු දැනි. (ප්‍රොතාපත්ති අර්හත්) මාර්ගසමඛිති දෙදෙනා තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය ද නො වඩති, චක්ඛුත්තිය ද නො පිරිසිදු දැනිත්.

යො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවෙති'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවෙති සො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති'ති: ආමනනා.

යො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාවිත්‍රියං න සව්ච්ඡිකරොති'ති: යො අග්ගඵලං සව්ච්ඡිකරොති සො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති, නො ව අඤ්ඤාතාවිත්‍රියං න සව්ච්ඡිකරොති. අග්ගමග්ග-සමඛගිනො අරහන්තානං ධ්වපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති, අඤ්ඤාතාවිත්‍රියං න සව්ච්ඡිකරොති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිත්‍රියං න සව්ච්ඡිකරොති සො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති'ති: අග්ගමග්ගසමඛගි අඤ්ඤාතාවිත්‍රියං න සව්ච්ඡිකරොති නො ව වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛගිනො අරහන්තානං ධ්වපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවිත්‍රියං න සව්ච්ඡිකරොති, වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති.

6. යො දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍රියං න භාවෙති'ති: අට්ඨමනො දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති නො ව අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍රියං න භාවෙති. දො මග්ගසමඛගිනො ධ්වපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍රියං න භාවෙති.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍රියං න භාවෙති සො දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති'ති: අනාගාමිමග්ගසමඛගි අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍රියං න භාවෙති, නො ව දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති. දො මග්ගසමඛගිනො ධ්වපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍රියං න භාවෙති, දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති.

යො දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති සො අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවෙති'ති: දො පුග්ගලා දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති, නො ව අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවෙති. තයො මග්ගසමඛගිනො ධ්වපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති, අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවෙති.

යො වා පන අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවෙති සො දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති'ති: ආමනනා.

යො දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති සො අඤ්ඤාතාවිත්‍රියං න සව්ච්ඡිකරොති'ති: යො අග්ගඵලං¹ සව්ච්ඡිකරොති සො දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති, නො ව අඤ්ඤාතාවිත්‍රියං න සව්ච්ඡිකරොති අනාගාමිමග්ගසමඛගිනො අරහන්තානං ධ්වපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා දෙමනස්සිත්‍රියං න පජ්ඣති, අඤ්ඤාතාවිත්‍රියං න සව්ච්ඡිකරොති.

1. අග්ගමග්ගඵලං - සිවු.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිඳූ දැනීම හෙ අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො වඩා යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො වඩා නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිඳූ නො දැනීම යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිඳූ දැනීම හෙ අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් නො කෙරෙයි යත්: යමෙක් අග්‍රඵලය සාක්ෂාත් කෙරේ නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිඳූ දැනීම, අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය නො ද සාක්ෂාත් නො කෙරේ. අග්‍රමාර්ගසමඛිතියා ද රහතුන් ද තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිඳූ දැනීම, අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය ද සාක්ෂාත් නො කෙරෙත්.

යළි යමෙක් අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍යක්ෂ නො කෙරේ නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිඳූ දැනීම යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතියා පුද්ගල අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍යක්ෂ නො කෙරෙයි, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද පිරිසිඳූ නො දැනීම. අග්‍රමාර්ගසමඛිතියා ද රහතුන් ද තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය ද පසක් නො කෙරෙති, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිඳූ දැනීම.

6. යමෙක් දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො හැරපියා නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩා යැ යත්: අෂ්ටමකයා දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො හැරපියයි, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද වඩයි, (ප්‍රොතාපත්ති අනාගාමී) මාර්ගසමඛිතීන් දෙදෙනා තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය ද නො හැරපියති, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩා.

යළි යම් කෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩා නම්, හෙ දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො හැරපියා යැ යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිතියා පුද්ගල අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩයි, දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො ද නො හැරපියති. (ප්‍රොතාපත්ති අනාගාමී) මාර්ගසමඛිතීන් දෙදෙනා තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩති, දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය ද නො හැරපියත්.

යමෙක් දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො හැරපියා නම් හෙ අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො වඩා යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො හැරපියති, අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො ද නො වඩත්. මාර්ගසමඛිතීන් තුන් දෙනෙකුත් තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය ද නො හැරපියති අඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද නො වඩත්.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො වඩා නම් හෙ දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො හැරපියා ද යත්: එසේ යැ.

යමෙක් දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො හැරපියා නම් හෙ අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය පසක් නො කෙරේ යැ යත්: යමෙක් අග්‍රඵල පසක් කෙරේ නම් හෙ දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය නො හැරපියයි, අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය නො ද පසක් නො කෙරේ. අනාගාමී මාර්ගසමඛිතීහු ද රහතුන් ද තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ දෙමනස්සිත්තන්ද්‍රිය ද නො හැරපියති. අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය ද පසක් නො කෙරෙත්.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති යො දෙමනසිජ්ජයං න පජ්ඣති¹ ති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති, නො ච දෙමනසිජ්ජයං න පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමඛිති අරහන්තා ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති, දෙමනසිජ්ජයං න පජ්ඣති.

7. යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති යො අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති² ති: තයො මග්ගසමඛිතො¹ අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති, නො ච අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති. වන්තාරො මග්ගසමඛිතො ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති, අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති.

යො වා පන අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති² ති: අට්ඨමකො අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති. වන්තාරො මග්ගසමඛිතො ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති.

යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති යො අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති² ති: යො අග්ගඵලං සච්ඡිකරොති යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති, නො ච අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති. අට්ඨමකං අරහන්තං ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති, අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති² ති: අට්ඨමකො අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති. අට්ඨමකං අරහන්තං ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාමිතිජ්ජයං න භාවෙති.

8. යො අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති යො අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති² ති: යො අග්ගඵලං සච්ඡිකරොති යො අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති, නො ච අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති. තයො මග්ගසමඛිතො ච අරහන්තං ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති, අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති යො අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති² ති: තයො මග්ගසමඛිතො අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති, නො ච අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති. තයො මග්ගසමඛිතො ච අරහන්තං ධර්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවිජ්ජයං න සච්ඡිකරොති, අඤ්ඤාජ්ජයං න භාවෙති. (පට්ඨනිකං).

පච්චුප්පන්නවායො.

1. තයො පුග්ගලා - P.T.S.

2. අට්ඨමකං තයො මග්ගසමඛිතො ච ධර්මපඤ්ඤා - P.T.S.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් නො කෙරේ නම් හෙ දෙමනස්සිත්තද්‍රිය නො හැරියා ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් නො කෙරෙයි, දෙමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද නො හැරියා. අනාගාමිමාර්ගසමඛිතියා ද රහතුන් ද තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද පසක් නො කෙරෙති, දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ද නො හැරියත්.

7. යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො වඩා නම් හෙ අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො වඩා යැ යත්: මාර්ගසමඛිති නිදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො වඩති, අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො ද නො වඩත්. සතර මාර්ගසමඛිතින් තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද නො වඩති, අඤ්ඤිත්තද්‍රිය ද නො වඩත්.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො වඩා නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො වඩා යැ යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො වඩයි, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො ද නො වඩා. සතර මාර්ගසමඛිතින් තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අඤ්ඤිත්තද්‍රිය ද නො වඩති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද නො වඩත්.

යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො වඩා නම් හෙ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් නො කෙරේ යැ යත්: යමෙක් අග්‍රඵල පසක් කෙරේ නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො වඩයි, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො ද පසක් නො කෙරේ. අෂ්ටමකයා ද රහතුන් ද තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද නො වඩති, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද පසක් නො කෙරෙත්.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් නො කෙරේ නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො වඩා යැ යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් නො කෙරෙයි, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො ද නො වඩා, අෂ්ටමකයා ද රහතුන් ද තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද පසක් නො කෙරෙති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද නො වඩත්.

8. යමෙක් අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො වඩා නම් හෙ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් නො කෙරේ යැ යත්: යමෙක් අග්‍රඵල පසක් කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො වඩයි, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො ද පසක් නො කෙරේ. මාර්ගසමඛිතින් නිදෙනතුන් ද රහතුන් ද තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අඤ්ඤිත්තද්‍රිය ද නො වඩති, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද පසක් නො කෙරෙත්.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් නො කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො වඩා යැ යත්: මාර්ගසමඛිති නිදෙනෙක් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් නො කෙරෙති, අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො ද නො වඩත්, මාර්ගසමඛිතින් නිදෙනතුන් ද රහතුන් ද තබා අවශෙෂ පුද්ගලයෝ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද පසක් නො කෙරෙති, අඤ්ඤිත්තද්‍රිය ද නො වඩත්. (ප්‍රත්‍යානික යි.)

ප්‍රකාශනපන්තවාර යි.

9. යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතා'ති : ආමනනා.

යො චා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතං යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතා'ති : දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතං, නො ච චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං. අරහා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතං, චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමීතින්ද්‍රියං භාවිතා'ති : ආමනනා.

යො චා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමීතින්ද්‍රියං භාවිතං යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතා'ති : ඡ පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමීතින්ද්‍රියං භාවිතං, නො ච චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං. අරහා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමීතින්ද්‍රියං භාවිතං, චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතා'ති : ආමනනා.

යො චා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතං යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතා'ති : ආමනනා.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං යො අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං සව්ඡකරිතා'ති :¹ යො අග්ගඵලං සව්ඡකරොති, යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං, නො ච අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං සව්ඡකරිතං යො අග්ගඵලං සව්ඡකරොති. යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතං, අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං සව්ඡකරිතං².

යො චා පන අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං සව්ඡකරිතං යො චක්ඛන්ද්‍රියං පරිජානිතා'ති : ආමනනා.

10. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතං යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමීතින්ද්‍රියං භාවිතා'ති : ආමනනා.

යො චා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමීතින්ද්‍රියං භාවිතං යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතා'ති : වක්ඛාරො පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමීතින්ද්‍රියං භාවිතං, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතං. තයො පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමීතින්ද්‍රියං භාවිතං, දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතං.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතං යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතා'ති : දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතං, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතං. අරහා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිතං, අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිතං.

1. සව්ඡකරිතා'ති : ආමනනා. - P.T.S.

2. P.T.S. - උතං.

9. යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදත්තෙ වී නම් හෙ දෙමනස්සන්ද්‍රිය හැරපි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් දෙමනස්සන්ද්‍රිය හැරපි නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදත්තෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් සොමනස්සන්ද්‍රිය හැරපි යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද පිරිසිදුදත්තෙ යැ. රහත් පුද්ගල දෙමනස්සන්ද්‍රිය ද හැරපි යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද පිරිසිදුදත්තෙ යැ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදත්තෙ වී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩි නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදත්තෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩුහ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද පිරිසිදුදත්තෙ. රහත් පුද්ගල අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද වැඩි යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද පිරිසිදුදත්තෙ යි.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදත්තෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වැඩි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වැඩි නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදත්තෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදත්තෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්තන්ද්‍රිය පසක් කෙළේ යැ යත්: යමෙක් අග්‍රඵල පසක් කෙරේ නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදත්තෙ යැ, අඤ්ඤාතාවිත්තන්ද්‍රිය නො ද පසක් කෙළේ යැ. යමෙක් අග්‍රඵල පසක් කෙළේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය ද පිරිසිදුදත්තෙ යැ, අඤ්ඤාතාවිත්තන්ද්‍රිය ද පසක් කෙළේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තන්ද්‍රිය පසක් කෙළේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදත්තෙ යැ යත්: එසේ යි.

10. යමෙක් දෙමනස්සන්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙළේ වී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩි නම් හෙ දෙමනස්සන්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙළේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සතර දෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩුහ. දෙමනස්සන්ද්‍රිය නො ද ප්‍රභාණය කළහ, පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද වැඩුහ, දෙමනස්සන්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය කළහ.

යමෙක් දෙමනස්සන්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙළේ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වැඩි යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සන්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කළහ, අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය නො ද වැඩුහ. අර්හත් පුද්ගල දෙමනස්සන්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය කෙළේ යැ, අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය ද වැඩි.

යො වා පන අඤ්ඤිත්‍වයං භාවිතං යො දෙමනසිත්‍වයං පච්ඡිත්‍වංති : ආමනතා.

යො දෙමනසිත්‍වයං පච්ඡිත්‍වං යො අඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡි-
කරිත්‍වංති : තයො පුග්ගලා දෙමනසිත්‍වයං පච්ඡිත්‍වං, නො ච
අඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වං. අරහා දෙමනසිත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයං
අඤ්ඤාතාවිත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වං.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වං යො දෙමනසිත්‍වයං
පච්ඡිත්‍වංති : ආමනතා.

11. යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාතීතිත්‍වයං භාවිත්‍වං යො අඤ්ඤිත්‍වයං
භාවිත්‍වංති : ඡ පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාතීතිත්‍වයං භාවිත්‍වං, නො ච
අඤ්ඤිත්‍වයං භාවිත්‍වං. අරහා අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාතීතිත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයං
අඤ්ඤිත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයං භාවිත්‍වං.

යො වා පන අඤ්ඤිත්‍වයං භාවිත්‍වං යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝා-
තීතිත්‍වයං භාවිත්‍වංති : ආමනතා.

යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාතීතිත්‍වයං භාවිත්‍වං යො අඤ්ඤාතා-
විත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වංති : සත්ත පුග්ගලා' අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසංඝාතීතිත්‍වයං
භාවිත්‍වං, නො ච අඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වං. අරහා අනඤ්ඤාතඤ්ඤා-
සංඝාතීතිත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වං.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වං යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤා-
සංඝාතීතිත්‍වයං භාවිත්‍වංති : ආමනතා.

12. යො අඤ්ඤිත්‍වයං භාවිත්‍වං යො අඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡි-
කරිත්‍වංති : යො අග්ගඵලං සච්ඡිකරොති යො අඤ්ඤිත්‍වයං භාවිත්‍වං,
නො ච අඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වං යො අග්ගඵලං සච්ඡාකාසි
යො අඤ්ඤිත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වං.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිත්‍වං යො අඤ්ඤිත්‍වයං
භාවිත්‍වංති : ආමනතා. (අනුලොමං).

13. යො චක්ඛුත්‍වයං න පරිජානිත්‍වං යො දෙමනසිත්‍වයං න
පච්ඡිත්‍වංති : ඉදං පුග්ගලා චක්ඛුත්‍වයං න පරිජානිත්‍වං, නො ච
දෙමනසිත්‍වයං න පච්ඡිත්‍වං. ඡ පුග්ගලා චක්ඛුත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයං
දෙමනසිත්‍වයංඤ්ඤාතාවිත්‍වයං න පච්ඡිත්‍වං.

යො වා පන දෙමනසිත්‍වයං න පච්ඡිත්‍වං යො චක්ඛුත්‍වයං න
පරිජානිත්‍වංති : ආමනතා.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්වය වැඩි නම් හෙ දෙමනස්සිත්වය ප්‍රභාණය කෙළේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් දෙමනස්සිත්වය ප්‍රභාණය කෙළේ වී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කෙළේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් දෙමනස්සිත්වය ප්‍රභාණය කළහ. අඤ්ඤාතාවිත්වය නො ද පසක් කළහ. අර්හත් පුද්ගල දෙමනස්සිත්වය ද ප්‍රභාණය කෙළේ යැ, අඤ්ඤාතාවිත්වය ද පසක් කෙළේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කෙළේ වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්වය ප්‍රභාණය කළේ යැ යත්: එසේ යැ.

11. යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වැඩි නම් හෙ අඤ්ඤිත්වය වැඩි යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වැඩුහ, අඤ්ඤිත්වය නො ද වැඩුහ. රහත් පුද්ගල අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය ද වැඩි යැ අඤ්ඤිත්වය ද වැඩි.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්වය වැඩි නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වැඩි යැ යත්: එසේ යි.

යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වැඩි නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කෙළේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත්දෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වැඩුහ, අඤ්ඤාතාවිත්වය නො ද පසක් කළහ. අර්හත් පුද්ගල අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය ද වැඩි යැ, අඤ්ඤාතාවිත්වය ද පසක් කළහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කෙළේ වී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වැඩි යැ යත්: එසේ යි.

12. යමෙක් අඤ්ඤිත්වය වැඩි නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කෙළේ යැ යත්: යමෙක් අග්‍රඵල පසක් කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤිත්වය වැඩි යැ, අඤ්ඤාතාවිත්වය නො ද පසක් කෙළේ යැ. යමෙක් අග්‍රඵලය පසක් කෙළේ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්වය ද වැඩි යැ, අඤ්ඤාතාවිත්වය ද පසක් කෙළේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කෙළේ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්වය වැඩි යැ යත්: එසේ යි. (අනුලොම යි.)

13. යමෙක් චක්ඛුත්වය නො පිරිසිදෑ දත්තේ වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්වය ප්‍රභාණය නො කෙළේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් චක්ඛුත්වය නො පිරිසිදෑ දත්ත, දෙමනස්සිත්වය නො ද ප්‍රභාණය නො කළහ. පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් චක්ඛුත්වය ද නො පිරිසිදෑ දත්ත, දෙමනස්සිත්වය ද ප්‍රභාණය නො කළහ.

යළි යමෙක් දෙමනස්සිත්වය ප්‍රභාණය නො කෙළේ වී නම් හෙ චක්ඛුත්වය නො පිරිසිදෑ දත්තේ යැ යත්: එසේ යැ.

යො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත් සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා'ති: ඡ පුග්ගලා වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්, නො ව අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්. ඥෙ පුග්ගලා වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත් සො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්වා'ති: ආමනනා.

යො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත් සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්වා'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත් සො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්වා'ති: ආමනනා.

යො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත් සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්වා'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත් සො වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්වා'ති: යො අග්ගඵලං සච්ඡිකරොති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්, නො ව වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්. අට්ඨ-පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිත්, වක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්.

14. යො දෙමනසින්ද්‍රියං න පජ්ඣිත් සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා'ති: වන්නාරො පුග්ගලා දෙමනසින්ද්‍රියං න පජ්ඣිත්, නො ව අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්. ඥෙ පුග්ගලා දෙමනසින්ද්‍රියං න පජ්ඣිත්, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත් සො දෙමනසින්ද්‍රියං න පජ්ඣිත්වා'ති: ආමනනා.

යො දෙමනසින්ද්‍රියං න පජ්ඣිත් සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්වා'ති: ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත් සො දෙමනසින්ද්‍රියං න පජ්ඣිත්වා'ති: ඥෙ පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්, නො ව දෙමනසින්ද්‍රියං න පජ්ඣිත්. ඡ පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්, දෙමනසින්ද්‍රියං න පජ්ඣිත්.

යමෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදත්තේ වී නම් හෙ අනඤ්ඤා-
නඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩී යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක්
චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදත්ත, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය
නො ද නො වැඩුහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය ද
නො පිරිසිදුදත්ත, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩී නම් හෙ
චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදත්තේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදත්තේ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්ද්‍රිය
නො වැඩී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්ද්‍රිය නො වැඩී නම් හෙ චක්ඛුන්ද්‍රිය
නො පිරිසිදුදත්තේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදත්තේ වී නම් හෙ අඤ්ඤා-
තාවිත්ද්‍රිය පසක් නො කෙළේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්ද්‍රිය නො පසක්කළේ වී නම් හෙ
චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදත්තේ යැ යත්: යමෙක් අග්‍රඵලය පසක්
කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්ද්‍රිය නො පසක්කළේ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය
නො ද පිරිසිදු නො දත්තේ යැ. පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් අඤ්ඤා-
තාවිත්ද්‍රිය ද නො පසක්කළහ. චක්ඛුන්ද්‍රිය ද පිරිසිදු නො දත්ත.

14. යමෙක් දෙමනස්සිත්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදත්තේ වී නම් හෙ
අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩී යැ යත්: පුද්ගලයෝ සතර
දෙනෙක් දෙමනස්සිත්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කළහ. අනඤ්ඤානඤ්ඤස්-
සාමිතින්ද්‍රිය නො ද නො වැඩී යැ, පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙම-
නස්සිත්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය නො කළහ. අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද
නො වැඩුහ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩී නම් හෙ
දෙමනස්සිත්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙළේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් දෙමනස්සිත්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කළේ වී නම් හෙ
අඤ්ඤිත්ද්‍රිය නො වැඩී යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්ද්‍රිය නො වැඩී නම් හෙ දෙමනස්සිත්ද්‍රිය
ප්‍රභාණය නො කෙළේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤිත්ද්‍රිය
නො වැඩුහ, දෙමනස්සිත්ද්‍රිය නො ද ප්‍රභාණය නො කළහ.
පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අඤ්ඤිත්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ, දෙමනස්සිත්ද්‍රිය ද
ප්‍රභාණය නො කළහ.

යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙළේ වී නම් හෙ අක්කුතාවන්ද්‍රිය නො පසක් කෙළේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය නො පසක් කෙළේ වී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙළේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය නො පසක් කළහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද ප්‍රභාණය නො කළහ. පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය ද නො පසක් කළහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය නො කළහ.

15. යමෙක් අනක්කුතක්කස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩි නම් හෙ අක්කුතවන්ද්‍රිය නො වැඩි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අක්කුතවන්ද්‍රිය නො වැඩි නම් හෙ අනක්කුතක්කස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩි යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අක්කුතවන්ද්‍රිය නො වැඩුහ, අනක්කුතක්කස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද නො වැඩුහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අක්කුතවන්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ, අනක්කුතක්කස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ.

යමෙක් අනක්කුතක්කස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩි නම් හෙ අක්කුතවන්ද්‍රිය නො පසක් කළේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අක්කුතවන්ද්‍රිය නො පසක් කෙළේ වී නම් හෙ අනක්කුතක්කස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩි යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අක්කුතවන්ද්‍රිය නො පසක් කළහ, අනක්කුතක්කස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද නො වැඩුහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අක්කුතවන්ද්‍රිය ද නො පසක් කළහ, අනක්කුතක්කස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ.

16. යමෙක් අක්කුතවන්ද්‍රිය නො වැඩි නම් හෙ අක්කුතවන්ද්‍රිය නො පසක් කෙළේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අක්කුතවන්ද්‍රිය නො පසක් කෙළේ වී නම් හෙ අක්කුතවන්ද්‍රිය නො වැඩි යැ යත්: යමෙක් අග්‍රඵලය සාක්ෂාත් කෙරේ ද හෙ අක්කුතවන්ද්‍රිය නො සාක්ෂාත් කෙළේ යැ, අක්කුතවන්ද්‍රිය නො ද නො වැඩි යැ. පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් අක්කුතවන්ද්‍රිය ද නො සාක්ෂාත් කළහ, අක්කුතවන්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ. (ප්‍රත්‍යානික යි.)

17. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිස්සති'ති : දො පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සනති, නො ච දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිස්සනති. පඤ්ඤා පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ඤා පරිජානිස්සනති, දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤා පජ්ඣිස්සනති.

යො චා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති'ති : ආමනතා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති'ති : ඡ පුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සනති, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සනති. යෙ පුට්ඨජජනා මග්ගං පටිලභිස්සනති තෙ චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ඤා පරිජානිස්සනති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රියඤ්ඤා භාවෙස්සනති.

යො චා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති'ති : ආමනතා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති'ති : ආමනතා.

යො චා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති'ති : ආමනතා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති'ති : ආමනතා.

යො චා පන අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති'ති : අග්ගමග්ගසමධි අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති, නො ච චක්ඛුන්ද්‍රියං පරිජානිස්සති. සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියඤ්ඤා සච්ඡිකරිස්සනති, චක්ඛුන්ද්‍රියඤ්ඤා පරිජානිස්සනති.

18. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිස්සති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති'ති : චත්තාරො පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිස්සනති, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සනති. යෙ පුට්ඨජජනා මග්ගං පටිලභිස්සනති තෙ දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤා පජ්ඣිස්සනති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රියඤ්ඤා භාවෙස්සනති.

යො චා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිස්සති'ති : ආමනතා.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිස්සති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙස්සති'ති : ආමනතා.

17. යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදන්නේ වී නම් හේ දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කරන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදන්නාහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද ප්‍රභාණය කරන්නාහ. පුද්ගලයෝ පස්දෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය ද පිරිසිදුදන්නාහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය කරන්නාහ.

යළි යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කරන්නේ වී නම් හේ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදන්නේ වී නම් හේ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදන්නාහ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද වඩන්නාහ. යම් පෘථග්වේදන කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභය කරන්නාහු නම් ඔහු චක්ඛන්ද්‍රිය ද පිරිසිදුදන්නාහ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩන්නේ වී නම් හේ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදු දන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදන්නේ වී නම් හේ අඤ්ඤින්ද්‍රිය වඩන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤින්ද්‍රිය වඩන්නේ වී නම් හේ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදන්නේ වී නම් හේ අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය පසක් කරන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය පසක් කරන්නේ වී නම් හේ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදන්නේ යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසමච්ඡිති පුද්ගල අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය පසක් කරන්නේ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද පිරිසිදු දන්නේ යැ. පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය ද පසක් කරන්නාහ. චක්ඛන්ද්‍රිය ද පිරිසිදුදන්නාහ.

18. යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කරන්නේ වී නම් හේ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සතර දෙනෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කරන්නාහ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද වඩන්නාහ. යම් පුහුදුන් කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභය කරන්නාහු නම් ඔහු දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය කරන්නාහ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩන්නේ වී නම් හේ දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කරන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කරන්නේ වී නම් හේ අඤ්ඤින්ද්‍රිය වඩන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යො වා පන අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති සො දෙමනසසිත්‍වයං පච්ඡිසසති'ති : දෙව පුගලා අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති, නො ච දෙමනසසිත්‍වයං පච්ඡිසසති. පඤ්ඤා පුගලා අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති, දෙමනසසිත්‍වයං පච්ඡිසසති.

යො දෙමනසසිත්‍වයං පච්ඡිසසති සො අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති'ති : ආමනතා.

යො වා පන අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති සො දෙමනසසිත්‍වයං පච්ඡිසසති'ති : නයො පුගලා අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති, නො ච දෙමනසසිත්‍වයං පච්ඡිසසති. පඤ්ඤා පුගලා අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති, දෙමනසසිත්‍වයං පච්ඡිසසති.

19. යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍වයං භාවෙසසති සො අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති'ති : ආමනතා.

යො වා පන අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍වයං භාවෙසසති'ති : ඡ පුගලා අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍වයං භාවෙසසති. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිසසති තෙ අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍වයං භාවෙසසති.

යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍වයං භාවෙසසති සො අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති'ති : ආමනතා.

යො වා පන අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍වයං භාවෙසසති'ති : සත්ත පුගලා අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍වයං භාවෙසසති. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිසසති තෙ අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිත්‍වයං භාවෙසසති.

20. යො අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති සො අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති'ති : ආමනතා.

යො වා පන අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති සො අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති'ති : අනාමග්ගසමධි අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති, නො ච අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති. සත්ත පුගලා අඤ්ඤානාවිත්‍වයං සච්ඡිකරිසසති, අඤ්ඤිත්‍වයං භාවෙසසති. (අනුලොමං).

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්වය වඩන්නේ වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්වය ප්‍රභාණය කරන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤිත්වය වඩන්නාහ, දෙමනස්සිත්වය නො ද ප්‍රභාණය කරන්නාහ. පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් අඤ්ඤිත්වය ද වඩන්නාහ, දෙමනස්සිත්වය ද ප්‍රභාණය කරන්නාහ.

යමෙක් දෙමනස්සිත්වය ප්‍රභාණය කරන්නේ වී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කරන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කරන්නේ වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්වය ප්‍රභාණය කරන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කරන්නාහ, දෙමනස්සිත්වය නො ද ප්‍රභාණය කරන්නාහ. පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය ද පසක් කරන්නාහ, දෙමනස්සිත්වය ද ප්‍රභාණය කරන්නාහ.

19. යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වඩන්නේ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්වය වඩන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්වය වඩන්නේ වී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වඩන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අඤ්ඤිත්වය වඩන්නාහ, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය නො ද වඩන්නාහ. යම් පුහුදුන් කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභය කරන්නාහු නම් ඔහු අඤ්ඤිත්වය ද වඩන්නාහ, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය ද වඩන්නාහ.

යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වඩන්නේ වී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කරන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කරන්නේ වී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය වඩන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කරන්නාහ. අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය නො ද වඩන්නාහ. යම් පුහුදුන් කෙනෙක් මාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔහු අඤ්ඤාතාවිත්වය ද පසක් කරන්නාහ, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්වය ද වඩන්නාහ.

20. යමෙක් අඤ්ඤිත්වය වඩන්නේ වී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කරන්නේ යැ යත්: එසේ යැ,

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කරන්නේ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්වය වඩන්නේ යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසංඛග්‍රී පුද්ගල අඤ්ඤාතාවිත්වය පසක් කරන්නේ යැ, අඤ්ඤිත්වය නො ද වඩන්නේ යැ, පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අඤ්ඤාතාවිත්වය ද පසක් කරන්නාහ, අඤ්ඤිත්වය ද වඩන්නාහ. (අනුලොම සි.)

21. යො වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජ්ඨිස්සති'ති : ආමන්තා.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජ්ඨිස්සති සො වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති'ති : දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජ්ඨිස්සනති, නො ව වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සනති. තයො පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියංකඛු න පජ්ඨිස්සනති, වකඛුන්ද්‍රියංකඛු න පරිජානිස්සනති.

යො වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති'ති : ආමන්තා.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති'ති : ජ පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සනති, නො ව වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සනති. තයො පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියංකඛු න භාවෙස්සනති. වකඛුන්ද්‍රියංකඛු න පරිජානිස්සනති.

යො වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤාන්ද්‍රියං න භාවෙස්සති'ති : ආමන්තා.

යො වා පන අඤ්ඤාන්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති'ති : ආමන්තා.

යො වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති සො අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති'ති : අග්ගමග්ගසමඬඨි වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති, නො ව අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සනති. දෙව පුග්ගලා වකඛුන්ද්‍රියංකඛු න පරිජානිස්සනති, අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියංකඛු න සච්ඡිකරිස්සනති.

යො වා පන අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති සො වකඛුන්ද්‍රියං න පරිජානිස්සති'ති : ආමන්තා.

22. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජ්ඨිස්සති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති'ති : ආමන්තා.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජ්ඨිස්සති'ති : වන්තාරො පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සනති, නො ව දෙමනස්සින්ද්‍රියං න පජ්ඨිස්සනති. පඤ්ඤා පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියංකඛු න භාවෙස්සනති, දෙමනස්සින්ද්‍රියංකඛු න පජ්ඨිස්සනති.

21. යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදන්නේ වී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කරන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කරන්නේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කරන්නාහ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද පිරිසිදු නො දන්නාහ. පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය නො කරන්නාහ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදන්නාහ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදන්නේ වී නම් හෙ අනඤ්ඤා-තඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නාහ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නො පිරිසිදුදන්නාහ, පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් අනඤ්ඤා-තඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදු දන්නාහ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදන්නේ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය නො වඩන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය නො වඩන්නේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදන්නේ වී නම් හෙ අඤ්ඤා-තාවිත්තන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් නො කරන්නේ යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදන්නේ යැ, අඤ්ඤාතාවිත්තන්ද්‍රිය නො ද සාක්ෂාත් නො කරන්නේ යැ, පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදන්නේ යැ. අඤ්ඤාතාවිත්තන්ද්‍රිය ද සාක්ෂාත් නො කරන්නේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තන්ද්‍රිය පසක් නො කරන්නේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

22. යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කරන්නේ වී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නේ වී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කරන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සතර දෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නාහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද ප්‍රභාණය නො කරන්නාහ. පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය නො කරන්නාහ.

යො දෙමනසිත්ථියං න පපථිස්සති සො අඤ්ඤිත්ථියං න භාවෙ-
ස්සති¹ති : දෙව පුග්ගලා දෙමනසිත්ථියං නපපථිස්සති, නො ච
අඤ්ඤිත්ථියං න භාවෙස්සති. තයො පුග්ගලා දෙමනසිත්ථියඤ්ඤි
නපපථිස්සති, අඤ්ඤිත්ථියඤ්ඤි න භාවෙස්සති.

යො වා පන අඤ්ඤිත්ථියං න භාවෙස්සති සො දෙමනසිත්ථියං
නපපථිස්සති²ති : ආමන්තා.

යො දෙමනසිත්ථියං නපපථිස්සති සො අඤ්ඤානාචිත්ථියං න
සච්ඡිකරිස්සති³ති : තයො පුග්ගලා දෙමනසිත්ථියං නපපථිස්සති,
නො ච අඤ්ඤානාචිත්ථියං න සච්ඡිකරිස්සති. දෙව පුග්ගලා දෙම-
නසිත්ථියඤ්ඤි නපපථිස්සති, අඤ්ඤානාචිත්ථියඤ්ඤි න සච්ඡිකරිස්සති.

යො වා පන අඤ්ඤානාචිත්ථියං න සච්ඡිකරිස්සති සො දෙම-
නසිත්ථියං නපපථිස්සති⁴ති : ආමන්තා.

23. යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිත්ථියං න භාවෙස්සති සො
අඤ්ඤිත්ථියං න භාවෙස්සති¹ති : ඡ² පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සා-
මිතිත්ථියං න භාවෙස්සති, නො ච අඤ්ඤිත්ථියං න භාවෙස්සති.
තයො³ පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිත්ථියඤ්ඤි න භාවෙස්සති,
අඤ්ඤිත්ථියඤ්ඤි න භාවෙස්සති.

යො වා පන අඤ්ඤිත්ථියං න භාවෙස්සති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤා-
ස්සාමිතිත්ථියං න භාවෙස්සති²ති : ආමන්තා.

යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිත්ථියං න භාවෙස්සති සො අඤ්ඤා-
නාචිත්ථියං න සච්ඡිකරිස්සති³ති : සත්ත පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සා-
මිතිත්ථියං න භාවෙස්සති, නො ච අඤ්ඤානාචිත්ථියං න සච්ඡිකරි-
ස්සති. දෙව පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිත්ථියඤ්ඤි න භාවෙස්සති,
අඤ්ඤානාචිත්ථියඤ්ඤි න සච්ඡිකරිස්සති.

යො වා පන අඤ්ඤානාචිත්ථියං න සච්ඡිකරිස්සති සො අනඤ්ඤා-
නඤ්ඤාස්සාමිතිත්ථියං න භාවෙස්සති⁴ති : ආමන්තා.

24. යො අඤ්ඤිත්ථියං න භාවෙස්සති සො අඤ්ඤානාචිත්ථියං න
සච්ඡිකරිස්සති¹ති : අග්ගමග්ගසමඤ්ඤි² අඤ්ඤිත්ථියං න භාවෙස්සති,
නො ච අඤ්ඤානාචිත්ථියං න සච්ඡිකරිස්සති. දෙව පුග්ගලා අඤ්ඤිත්ථිය-
යඤ්ඤි න භාවෙස්සති, අඤ්ඤානාචිත්ථියඤ්ඤි න සච්ඡිකරිස්සති.

යො වා පන අඤ්ඤානාචිත්ථියං න සච්ඡිකරිස්සති සො අඤ්ඤිත්ථියං
න භාවෙස්සති³ති : ආමන්තා. (පච්චනිකං).

අනාගතවාරො.

1. වතකාරො - මජ්ඣ.

2. සඤ්ඤා - මජ්ඣ.

3. තයො පුග්ගලා - මජ්ඣ.

4. න භාවෙස්සති - මජ්ඣ.

යමෙක් දෙමනස්සිත්ථිය ප්‍රභාණය නො කරන්නෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤාත්ථිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සිත්ථිය ප්‍රභාණය නො කරන්නාහ, අඤ්ඤාත්ථිය නො ද නො වඩන්නාහ. පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් දෙමනස්සිත්ථිය ද ප්‍රභාණය නො කරන්නාහ, අඤ්ඤාත්ථිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාත්ථිය නො වඩන්නෙ වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්ථිය ප්‍රභාණය නො කරන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් දෙමනස්සිත්ථිය ප්‍රභාණය නො කරන්නෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්ථිය පසක් නො කරන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් දෙමනස්සිත්ථිය ප්‍රභාණය නො කරන්නාහ, අඤ්ඤාතාවිත්ථිය නො ද පසක් නො කරන්නාහ, පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සිත්ථිය ද ප්‍රභාණය නො කරන්නාහ, අඤ්ඤාතාවිත්ථිය ද පසක් නො කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්ථිය පසක් නො කරන්නෙ වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්ථිය ප්‍රභාණය නො කරන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

23. යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්ථිය නො වඩන්නෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤාත්ථිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්ථිය නො වඩන්නාහ, අඤ්ඤාත්ථිය නො ද නො වඩන්නාහ. පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්ථිය ද නො වඩන්නාහ, අඤ්ඤාත්ථිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාත්ථිය නො වඩන්නෙ වී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්ථිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්ථිය නො වඩන්නෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්ථිය පසක් නො කරන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්ථිය නො වඩන්නාහ, අඤ්ඤාතාවිත්ථිය නො ද පසක් නො කරන්නාහ, පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්ථිය ද නො වඩන්නාහ, අඤ්ඤාතාවිත්ථිය ද පසක් නො කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්ථිය පසක් නො කරන්නෙ වී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්ථිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

24. යමෙක් අඤ්ඤාත්ථිය නො වඩන්නෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්ථිය පසක් නො කරන්නෙ යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසමභිධි පුද්ගල අඤ්ඤාත්ථිය නො වඩන්නෙ යැ, අඤ්ඤාතාවිත්ථිය නො ද පසක් නො කරන්නෙ යැ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤාත්ථිය ද නො වඩන්නාහ, අඤ්ඤාතාවිත්ථිය ද පසක් නො කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්ථිය පසක් නො කරන්නෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤාත්ථිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානික යි.)

අනාගතවාර යි.

25. යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්වා¹ ති ආමනතා.

යො වා පන දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්ව සො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති² ති : ඥෙව පුග්ගලා¹ දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්ව, නො ව වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානනති. අග්ගමග්ගසමඛිති දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්ව, වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානනති.

යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවිත්වා² ති : ආමනතා.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවිත්ව සො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති² ති : ඡ පුග්ගලා¹ අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවිත්ව, නො ව වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානනති. අග්ගමග්ගසමඛිති අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්ව, වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානනති.

යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිත්වා² ති : නො.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිත්ව සො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති² ති : නො.

යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සව්ඤ්ඤිකරිත්වා² ති : නො.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සව්ඤ්ඤිකරිත්ව සො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති² ති : නො.

26. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවිත්වා² ති : ආමනතා.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවිත්ව සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣති² ති : ඡ¹ පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවිත්ව, නො ව දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣනති. අනාගාමිමග්ගසමඛිති අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං පජ්ඣතිත්ව, දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣති.

යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිත්වා² ති : නො.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවිත්ව සො දෙමනස්සින්ද්‍රියං පජ්ඣති² ති : නො.

1. සඤ්ඤාපුග්ගලා - P.T.S.

2. නයො - P.T.S.

25. යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙළේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙළේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනී යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කළහ. චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද පිරිසිදුදැනී. අග්‍රමාර්ගයමඬිති පුද්ගල දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය කෙළේ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද පිරිසිදුදැනී.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩි නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනී යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩුහ. චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද පිරිසිදුදැනී. අග්‍රමාර්ගයමඬිති පුද්ගල අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද වැඩි යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද පිරිසිදුදැනී.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනී නම් හෙ අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වැඩි යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වැඩි නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනී යැ යත්: නැත.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් කෙළේ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය පසක් කෙළේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනී යැ යත්: නැත.

26. යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙරේ නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩි යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩි නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙරෙයි යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩුහ. දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද ප්‍රභාණය කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගයමඬිති පුද්ගල අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වැඩි. දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද ප්‍රභාණය කෙරේ.

යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වැඩි යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වැඩි නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙරෙයි යත්: නැත.

යො දෙමනස්සන්ද්‍රියං පච්ඡන්ති සො අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං සවිජ්ජකරිත්වා'ති: නො.

යො චා පන අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං සවිජ්ජකරිත්වා සො දෙමනස්සන්ද්‍රියං පච්ඡන්ති'ති: නො.

27. යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤාන්ද්‍රියං භාවිත්වා'ති: නො.

යො චා පන අඤ්ඤාන්ද්‍රියං භාවිත්වා සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: නො.

යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං සවිජ්ජකරිත්වා'ති: නො.

යො චා පන අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං සවිජ්ජකරිත්වා සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවෙති'ති: නො.

28. යො අඤ්ඤාන්ද්‍රියං භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං සවිජ්ජකරිත්වා'ති: නො.

යො චා පන අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං සවිජ්ජකරිත්වා සො අඤ්ඤාන්ද්‍රියං භාවෙති'ති: නො. (අනුලෝමං).

29. යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො දෙමනස්සන්ද්‍රියං නපච්ඡන්ති'ති: දේ ජුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං¹ න පරිජානාති, නො ච දෙමනස්සන්ද්‍රියං නපච්ඡන්ති. ඡ ජුග්ගලා² චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති, දෙමනස්සන්ද්‍රියං නපච්ඡන්ති.

යො චා පන දෙමනස්සන්ද්‍රියං නපච්ඡන්ති සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති'ති: ආමන්‍යා.

යො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා'ති: ඡ ජුග්ගලා³ චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා. දේ ජුග්ගලා චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා.

යො චා පන අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා සො චක්ඛුන්ද්‍රියං න පරිජානාති'ති: ආමන්‍යා.

1. පඤ්ච ජුග්ගලා - P.T.S.

2. අනාගාමී චක්ඛුන්ද්‍රියං - P.T.S.

3. පඤ්ච ජුග්ගලා - P.T.S.

යමෙක් දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤා-
තාවිත්තද්‍රිය පසක් කෙළේ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තද්‍රිය පසක් කෙළේ වී නම් හෙ
දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය කෙරෙයි යත්: නැති.

27. යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය වඩා නම් හෙ
අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වැඩි යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වැඩි නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්-
සාමිතිත්තද්‍රිය වඩයි යත්: නැත.

යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය වඩා නම් හෙ අඤ්ඤා-
තාවිත්තද්‍රිය පසක් කෙළේ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තද්‍රිය පසක් කෙළේ වී නම් හෙ
අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය වඩයි යත්: නැති.

28. යමෙක් අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වඩා නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්තද්‍රිය පසක්
කෙළේ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තද්‍රිය පසක් කෙළේ වී නම් හෙ
අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වඩයි යත්: නැති. (අනුලොම යි.)

29. යමෙක් චක්ඛුත්තද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති නම් හෙ දෙම-
නස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙළේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක්
චක්ඛුත්තද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති, දෙමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද ප්‍රභාණය
නො කළහ. පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් චක්ඛුත්තද්‍රිය ද නො පිරිසිදැ-
දැති, දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ද ප්‍රභාණය නො කළහ.

යළි යමෙක් දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙළේ වී නම්
හෙ චක්ඛුත්තද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් චක්ඛුත්තද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්-
සාමිතිත්තද්‍රිය නො වැඩි යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් චක්ඛුත්තද්‍රිය
නො පිරිසිදැදැති, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො ද වැඩුහ.
පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් චක්ඛුත්තද්‍රිය ද නො පිරිසිදැදැති,
අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද නො වැඩුහ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො වැඩි නම් හෙ
චක්ඛුත්තද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති යැ යත්: එසේ යැ.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවිත්වා'ති: අරහා චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති, නො ච අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවිත්. සත්ත පුග්ගලා චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිජානන්ති, අඤ්ඤිත්‍රියඤ්ඤා න භාවිත්.

යො චා පන අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවිත් සො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති'ති: අග්ගමග්ගසමඛගි අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවිත්, නො ච චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති. සත්තපුග්ගලා අඤ්ඤිත්‍රියඤ්ඤා න භාවිත්, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිජානන්ති.¹

යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාචිත්‍රියං න සච්ඡිකරිත්වා'ති: අරහා චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති, නො ච අඤ්ඤාතාචිත්‍රියං න සච්ඡිකරිත්. අට්ඨපුග්ගලා චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිජානන්ති, අඤ්ඤාතාචිත්‍රියඤ්ඤා න සච්ඡිකරිත්.

යො චා පන අඤ්ඤාතාචිත්‍රියං න සච්ඡිකරිත් සො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති'ති: අග්ගමග්ගසමඛගි අඤ්ඤාතාචිත්‍රියං න සච්ඡිකරිත්, නො ච චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානාති. අට්ඨපුග්ගලා අඤ්ඤාතාචිත්‍රියඤ්ඤා න සච්ඡිකරිත්, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිජානන්ති.

30. යො දෙමනස්සිත්‍රියං නප්පජ්ඣති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමිතිත්‍රියං න භාවිත්වා'ති: ඡ පුග්ගලා දෙමනස්සිත්‍රියං නප්පජ්ඣන්ති, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමිතිත්‍රියං න භාවිත්. දෙව පුග්ගලා දෙමනස්සිත්‍රියඤ්ඤා නප්පජ්ඣන්ති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමිතිත්‍රියඤ්ඤා න භාවිත්.

යො චා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංඝාමිතිත්‍රියං න භාවිත් සො දෙමනස්සිත්‍රියං නප්පජ්ඣති'ති: ආමනතා.

යො දෙමනස්සිත්‍රියං නප්පජ්ඣති සො අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවිත්වා'ති: අරහා දෙමනස්සිත්‍රියං නප්පජ්ඣති, නො ච අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවිත්. සත්ත පුග්ගලා දෙමනස්සිත්‍රියඤ්ඤා නප්පජ්ඣති, අඤ්ඤිත්‍රියඤ්ඤා න භාවිත්.

යො චා පන අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවිත් සො දෙමනස්සිත්‍රියං නප්පජ්ඣති'ති: අනාගාමී මග්ගසමඛගි අඤ්ඤිත්‍රියං න භාවිත්, නො ච දෙමනස්සිත්‍රියං නප්පජ්ඣති. සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤිත්‍රියඤ්ඤා න භාවිත්, දෙමනස්සිත්‍රියඤ්ඤා නප්පජ්ඣති.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති නම් හෙ අක්කන්ද්‍රිය නො වැඩී යැ යත්: රහත් පුද්ගල චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැ දැතියි, අක්කන්ද්‍රිය නො ද නො වැඩී. පුද්ගලයෝ සත්දෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදැ දැතිති. අක්කන්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ.

යළි යමෙක් අක්කන්ද්‍රිය නො වැඩී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල අක්කන්ද්‍රිය නො වැඩී යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නො පිරිසිදැදැති. පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අක්කන්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ. චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදැදැතිත්.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති නම් හෙ අක්කන්ද්‍රිය පසක් නො කෙළේ යැ යත්: රහත් පුද්ගල චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදැතියි, අක්කන්ද්‍රිය නො ද පසක් නො කෙළේ යැ, පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදැදැතිති, අක්කන්ද්‍රිය ද පසක් නො කළහ.

යළි යමෙක් අක්කන්ද්‍රිය පසක් නො කෙළේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල අක්කන්ද්‍රිය පසක් නො කෙළේ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නො පිරිසිදැදැති. පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් අක්කන්ද්‍රිය ද පසක් නො කළහ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදැදැතිත්.

30. යමෙක් දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙරේ නම් හෙ අනක්කන්ද්‍රිය සංසාරිත්තද්‍රිය නො වැඩී යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙරෙති, අනක්කන්ද්‍රිය සංසාරිත්තද්‍රිය නො ද නො වැඩුහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ද ප්‍රභාණය නො කෙරෙති, අනක්කන්ද්‍රිය සංසාරිත්තද්‍රිය ද නො වැඩුහ.

යළි යමෙක් අනක්කන්ද්‍රිය සංසාරිත්තද්‍රිය නො වැඩී නම් හෙ දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙරේ යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙරේ නම් හෙ අක්කන්ද්‍රිය නො වැඩී යැ යත්: රහත් පුද්ගල දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙරෙයි. අක්කන්ද්‍රිය නො ද නො වැඩී. පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ද ප්‍රභාණය නො කෙරෙති, අක්කන්ද්‍රිය ද නො වැඩී.

යළි යමෙක් අක්කන්ද්‍රිය නො වැඩී නම් හෙ දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ප්‍රභාණය නො කෙරෙයි යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල අක්කන්ද්‍රිය නො වැඩී යැ. දෙමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද ප්‍රභාණය නො කෙරේ. පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අක්කන්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ, දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ද ප්‍රභාණය නො කෙරෙත්.

යො දෙමනසිත්‍යං නප්පභතී සො අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත්වා¹ති: අරහා දෙමනසිත්‍යං නප්පභතී, නො ච අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත්. අට්ඨ පුග්ගලා දෙමනසිත්‍යංඤ්ඤා නප්පභතති, අඤ්ඤාතාවිත්‍යංඤ්ඤා න සච්ඡිකරිත්.

යො චා පන අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත් සො දෙමනසිත්‍යං නප්පභතී²ති: අනාගාමී මග්ගසමඛිති අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත්, නො ච දෙමනසිත්‍යං නප්පභතී. අට්ඨපුග්ගලා අඤ්ඤාතාවිත්‍යංඤ්ඤා න සච්ඡිකරිත්, දෙමනසිත්‍යංඤ්ඤා නප්පභතති.

31. යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යං න භාවෙති සො අඤ්ඤිත්‍යං න භාවිත්වා³ති: අරහා¹ අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යං න භාවෙති,² නො ච අඤ්ඤිත්‍යං න භාවිත්. සත්ත පුග්ගලා අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යංඤ්ඤා න භාවෙතති, අඤ්ඤිත්‍යංඤ්ඤා න භාවිත්.

යො චා පන අඤ්ඤිත්‍යං න භාවිත් සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යං න භාවෙති³ති: අට්ඨමකො අඤ්ඤිත්‍යං න භාවිත්, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යං න භාවෙති. සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤිත්‍යංඤ්ඤා න භාවිත්, අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යංඤ්ඤා න භාවෙතති.

යො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යං න භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත්වා⁴ති: අරහා අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යං න භාවෙති, නො ච අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත්. සත්ත පුග්ගලා³ අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යංඤ්ඤා න භාවෙතති, අඤ්ඤාතාවිත්‍යංඤ්ඤා න සච්ඡිකරිත්.

යො චා පන අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත් සො අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යං න භාවෙති⁵ති: අට්ඨමකො අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත්, නො ච අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යං න භාවෙති. සත්ත පුග්ගලා³ අඤ්ඤාතාවිත්‍යංඤ්ඤා න සච්ඡිකරිත්, අනඤ්ඤාතඤ්ඤාසාමිතිත්‍යංඤ්ඤා න භාවෙතති.

32. යො අඤ්ඤිත්‍යං න භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත්වා⁶ති: අරහා අඤ්ඤිත්‍යං න භාවෙති, නො ච අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත්. පඤ්ඤා පුග්ගලා අඤ්ඤිත්‍යංඤ්ඤා න භාවෙතති, අඤ්ඤාතාවිත්‍යංඤ්ඤා න සච්ඡිකරිත්.

යො චා පන අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත් සො අඤ්ඤිත්‍යං න භාවෙති⁷ති: තයො මග්ගසමඛිති⁴ අඤ්ඤාතාවිත්‍යං න සච්ඡිකරිත්, නො ච අඤ්ඤිත්‍යං න භාවෙතති. පඤ්ඤා පුග්ගලා³ අඤ්ඤාතාවිත්‍යංඤ්ඤා න සච්ඡිකරිත්, අඤ්ඤිත්‍යංඤ්ඤා න භාවෙතති. (පච්චිතිකං).

පට්ටිප්පනනාතිතවාරො.

1. දෙව පුග්ගලා - P.T.S.

2. භාවෙති - සිවු.

3. අට්ඨපුග්ගලා - P.T.S. ජ පුග්ගලා - මජ්ඣ.

4. අග්ගමග්ගසමඛිති - PTS.

5. ජ පුග්ගලා - මජ්ඣ.

යමෙක් දෙමනස්සිත්තිය ප්‍රභාණය නො කෙරේ නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්තිය පසක් නො කෙරෙයි යත්: රහත් පුද්ගල දෙමනස්සිත්තිය ප්‍රභාණය නො කෙරෙයි, අඤ්ඤාතාවිත්තිය නො ද සාක්ෂාත් නො කෙළෙ යැ, පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් දෙමනස්සිත්තිය ද ප්‍රභාණය නො කෙරෙති, අඤ්ඤාතාවිත්තිය ද සාක්ෂාත් නො කළහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තිය පසක් නො කෙළෙ වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්තිය ප්‍රභාණය නො කෙරෙයි යත්: අනාගාමිමාර්ග සමඬගී පුද්ගල අඤ්ඤාතාවිත්තිය පසක් නො කෙළෙ යැ, දෙමනස්සිත්තිය නො ද ප්‍රභාණය නො කෙරෙයි. පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තිය ද පසක් නො කළහ, දෙමනස්සිත්තිය ද ප්‍රභාණය නො කෙරෙත්.

31. යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩා නම් හෙ අඤ්ඤිත්තිය නො වැඩී යැ යත්: රහත් පුද්ගල අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩයි, අඤ්ඤිත්තිය නො ද නො වැඩී. (අෂ්ටමක හැර) පුද්ගලයෝ යත් දෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩත්, (රහත් හැර) අඤ්ඤිත්තිය ද නො වැඩුහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තිය නො වැඩී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩයි යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අඤ්ඤිත්තිය නො වැඩී, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො ද නො වඩා. පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අඤ්ඤිත්තිය ද නො වැඩුහ. අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය ද නො වඩත්.

යමෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩා නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්තිය පසක් නො කෙළෙ යැ යත්: රහත් පුහුල් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩයි, අඤ්ඤාතාවිත්තිය නො ද පසක් නො කෙළෙ යැ. පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය ද නො වඩති, අඤ්ඤාතාවිත්තිය ද පසක් නො කළහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තිය පසක් නො කෙළෙ වී නම් හෙ අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො වඩයි යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අඤ්ඤාතාවිත්තිය පසක් නො කෙළෙ යැ, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය නො ද නො වඩා. පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තිය ද පසක් නො කළහ, අනඤ්ඤාතඤ්ඤස්සාමිතිත්තිය ද නො වඩත්.

32. යමෙක් අඤ්ඤිත්තිය නො වඩා නම් හෙ අඤ්ඤාතාවිත්තිය පසක් නො කෙළෙ යැ යත්: රහත් පුද්ගල අඤ්ඤිත්තිය නො වඩයි, අඤ්ඤාතාවිත්තිය නො ද පසක් නො කෙළෙ යැ, පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් අඤ්ඤිත්තිය ද නො වඩති, අඤ්ඤාතාවිත්තිය ද නො පසක් කළහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තිය නො පසක් කෙළෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්තිය නො වඩයි යත්: මාර්ගසමඬගිථු නිදෙනෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තිය නො පසක් කළහ, අඤ්ඤිත්තිය නො ද නො වඩත්. පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් අඤ්ඤාතාවිත්තිය ද නො පසක් කළහ, අඤ්ඤිත්තිය ද නො වඩත්. (ප්‍රත්‍යතික යි.)

ප්‍රත්‍යත්පත්තාතිතවාර යි.

33. යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣිසසති¹ති : නො.

යො වා පන දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣිසසති සො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති²ති : නො.

යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවෙසසති³ති : නො.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවෙසසති සො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති⁴ති : නො.

යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙසසති⁵ති : නො.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙසසති සො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති⁶ති : නො.

යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිසසති⁷ති ආමනනා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිසසති සො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති⁸ති : සත්ත පුගලො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිසසතාති, නො ව වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානනාති. අග්ගමග්ගසමධි අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිසසති, වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානාති.

34. යො දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවෙසසති⁹ති : නො.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං භාවෙසසති සො දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣති¹⁰ති : නො.

යො දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣති සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙසසති¹¹ති : ආමනනා.¹

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙසසති සො දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣති¹²ති : ඡ පුගලො අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙසසතාති, නො ව දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣතාති. අනාගාමිමග්ගසමධි අඤ්ඤින්ද්‍රියං භාවෙසසති, දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣති.²

යො දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣති සො අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිසසති¹³ති : ආමනනා.

1. නො - මජ්ඣ.

2. දෙමනසසින්ද්‍රියං පජ්ඣති¹²ති නො - මජ්ඣ.

33. යමෙක් වක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය (ප්‍රභාණ පරිඤ්චිසිත්) හැරපියන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපියන්නෙ වී නම් හෙ වක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි යත්: නැත.

යමෙක් වක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩන්නෙ වී නම් හෙ වක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි යත්: නැත.

යමෙක් වක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙ අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වඩන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වඩන්නෙ වී නම් හෙ වක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි යත්: නැත.

යමෙක් වක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි නම් හෙ අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය පසක් කරන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය පසක් කරන්නෙ වී නම් හෙ වක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැනි යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙනෙක් අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය පසක් කරන්නාහ. වක්ඛන්ද්‍රිය නො ද පිරිසිදුදැනිත්. අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල අඤ්ඤානාවිත්තන්ද්‍රිය ද පසක් කරන්නෙ යැ, වක්ඛන්ද්‍රිය ද පිරිසිදුදැනි.

34. යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය (ඒ ඒ මාර්ගයෙන් ප්‍රභාණ පරිඤ්චයෙන්) හැරපියා නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩන්නෙ වී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපියා යැ යත්: නැත.

යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපියා නම් හෙ අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වඩන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වඩන්නෙ වී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපියා යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය වඩන්නාහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද හැරපියත්, අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය ද වඩන්නෙ යැ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද හැරපියයි.

යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපියා නම් හෙ අඤ්ඤිත්තන්ද්‍රිය පසක් කරන්නෙ යැ යත්: එසේ යැ.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති සො දෙමනස්සිඤ්ඤාං පජ්ඣන්ති; සත්ත පුග්ගලා අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති, නො ච දෙමනස්සිඤ්ඤාං පජ්ඣන්ති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨි අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති, දෙමනස්සිඤ්ඤාං පජ්ඣන්ති.

35. යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිඤ්ඤාං භාවෙති සො අඤ්ඤාඤ්ඤාං භාවෙස්සන්ති; ආමනතා.

යො වා පන අඤ්ඤාඤ්ඤාං භාවෙස්සන්ති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිඤ්ඤාං භාවෙති; ඡ¹ පුග්ගලා අඤ්ඤාඤ්ඤාං භාවෙස්සන්ති, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිඤ්ඤාං භාවෙති. අට්ඨමකො අඤ්ඤාඤ්ඤාං භාවෙස්සන්ති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිඤ්ඤාං භාවෙති.

යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිඤ්ඤාං භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති; ආමනතා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං² සච්ඡිකරිස්සන්ති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිඤ්ඤාං භාවෙති; සත්ත පුග්ගලා³ අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිඤ්ඤාං භාවෙති. අට්ඨමකො අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාස්සාමිතිඤ්ඤාං භාවෙති.

36. යො අඤ්ඤාඤ්ඤාං භාවෙති සො අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති; ආමනතා.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති සො අඤ්ඤාඤ්ඤාං භාවෙති; පඤ්ඤා පුග්ගලා⁴ අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති, නො ච අඤ්ඤාඤ්ඤාං භාවෙති. තයො මග්ගසමඬ්ඨිනො⁵ අඤ්ඤාතාවිඤ්ඤාං සච්ඡිකරිස්සන්ති, අඤ්ඤාඤ්ඤාං භාවෙති. (අනුලොමං).

37. යො චක්ඛුඤ්ඤාං න පරිජානාති සො දෙමනස්සිඤ්ඤාං නප්පජ්ඣස්සන්ති; පඤ්ඤා පුග්ගලා චක්ඛුඤ්ඤාං න පරිජානාති, නො ච දෙමනස්සිඤ්ඤාං නප්පජ්ඣස්සන්ති. චත්තාරො පුග්ගලා චක්ඛුඤ්ඤාං න පරිජානාති, දෙමනස්සිඤ්ඤාං නප්පජ්ඣස්සන්ති.

යො වා පන දෙමනස්සිඤ්ඤාං නප්පජ්ඣස්සන්ති සො චක්ඛුඤ්ඤාං න පරිජානාති; අග්ගමනසමඬ්ඨි දෙමනස්සිඤ්ඤාං නප්පජ්ඣස්සන්ති නො ච චක්ඛුඤ්ඤාං න පරිජානාති. චත්තාරො පුග්ගලා දෙමනස්සිඤ්ඤාං නප්පජ්ඣස්සන්ති, චක්ඛුඤ්ඤාං න පරිජානාති.

1. චත්තාරො - මජ්ඣ. සත්ත - P.T.S.

2. අඤ්ඤාඤ්ඤාං - P.T.S.

3. අට්ඨපුග්ගලා - P.T.S.

4. සත්තපුග්ගලා - P.T.S.

5. අග්ගමන සමඬ්ඨි - P.T.S.

යළි යමෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය පසක් කරන්නේ වී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපියා යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය පසක් කරන්නාහ. දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද හැරපියත්, අනාගාමිමාර්ගසමඬිති පුද්ගල අක්කුතාවන්ද්‍රිය ද පසක් කරන්නෝ යැ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද හැරපියා.

35. යමෙක් අනක්කුතක්කුසස්සාමිතින්ද්‍රිය (භාවනා වශයෙන) වඩා නම් හෙ අක්කුතන්ද්‍රිය වඩන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අක්කුතන්ද්‍රිය වඩන්නේ වී නම් හෙ අනක්කුතක්කුසස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩා යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අක්කුතන්ද්‍රිය වඩන්නාහ, අනක්කුතක්කුසස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද වඩත්, අෂ්ටමක (ශ්‍රෝතාපත්තිමාර්ගස්ථ) පුද්ගල අක්කුතන්ද්‍රිය ද වඩන්නේ යැ, අනක්කුතක්කුසස්සාමිතින්ද්‍රිය ද වඩයි.

යමෙක් අනක්කුතක්කුසස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩා නම් හෙ අක්කුතාචන්ද්‍රිය පසක් කරන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය පසක් කරන්නේ වී නම් හෙ අනක්කුතක්කුසස්සාමිතින්ද්‍රිය වඩා යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය පසක් කරන්නාහ. අනක්කුතක්කුසස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද වඩයි. අෂ්ටමක තෙම අක්කුතාවන්ද්‍රිය ද පසක් කරන්නේ යැ, අනක්කුතක්කුසස්සාමිතින්ද්‍රිය ද වඩා.

36. යමෙක් අක්කුතන්ද්‍රිය වඩා නම් හෙ අක්කුතාවන්ද්‍රිය පසක් කරන්නේ යැ යත්: එසේ යැ.

යළි යමෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය පසක් කරන්නේ වී නම් හෙ අක්කුතන්ද්‍රිය වඩා යැ යත්: පුද්ගලයෝ, පස් දෙනෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය පසක් කරන්නාහ. අක්කුතන්ද්‍රිය නො ද වඩත්, මාර්ග සමඬිති නිදෙනෙක් අක්කුතාවන්ද්‍රිය ද පසක් කරන්නාහ, අක්කුතන්ද්‍රිය ද වඩත්. (අනුලොම යි.)

37. යමෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය (ප්‍රභාණ පරිඤ්චිසිත්) නො හැරපියන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති, දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නො හැරපියන්නාහ, පුද්ගලයෝ සතර දෙනෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදැදැති, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද නො හැරපියන්නාහ.

යළි යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො හැරපියන්නේ වී නම් හෙ චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදැති යැ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬිති පුද්ගල දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො හැරපියන්නේ යැ. චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද නො පිරිසිදැදැති. පුද්ගලයෝ සතර දෙනෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද නො හැරපියන්නාහ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදැදැතිත්.

යො වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානාති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙසසති¹ති: යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිසසනති තෙ චක්ඛුද්‍රියං න පරිජානනති, නො ව අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙසසනති. අට්ඨ පුග්ගලා වක්ඛුද්‍රියඤ්ඤා න පරිජානනති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙසසනති.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙසසති සො වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානාති²ති: අග්ගමග්ගසමඛි අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙසසති, නො ව වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානාති අට්ඨ පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙසසනති, වක්ඛුද්‍රියඤ්ඤා න පරිජානනති.

යො වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤාද්‍රියං න භාවෙසසති¹ති: යනත්¹ පුග්ගලා වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානනති, නො ව අඤ්ඤාද්‍රියං න භාවෙසසනති. දෙව්² පුග්ගලා වක්ඛුද්‍රියඤ්ඤා න පරිජානනති, අඤ්ඤාද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙසසනති.

යො වා පන අඤ්ඤාද්‍රියං න භාවෙසසති සො වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානාති²ති: අග්ගමග්ගසමඛි අඤ්ඤාද්‍රියං න භාවෙසසති, නො ව වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානාති. දෙව්³ පුග්ගලා අඤ්ඤාද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙසසනති, වක්ඛුද්‍රියඤ්ඤා න පරිජානනති.

යො වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානාති සො අඤ්ඤාතාවිද්‍රියං න සව්ඡිකරිසසති¹ති: යනත් පුග්ගලා වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානනති, නො ව අඤ්ඤාතාවිද්‍රියං න සව්ඡිකරිසසනති. දෙව් පුග්ගලා වක්ඛුද්‍රියඤ්ඤා න පරිජානනති, අඤ්ඤාතාවිද්‍රියඤ්ඤා න සව්ඡිකරිසසනති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවිද්‍රියං න සව්ඡිකරිසසති සො වක්ඛුද්‍රියං න පරිජානාති²ති: ආමනතා.

38. යො දෙමනසිද්‍රියං නප්පජහති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙසසති¹ති: යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිසසනති, තෙ දෙමනසිද්‍රියං නප්පජහනති, නො ව අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙසසනති. අට්ඨ පුග්ගලා දෙමනසිද්‍රියඤ්ඤා නප්පජහනති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙසසනති.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙසසති සො දෙමනසිද්‍රියං නප්පජහති²ති: අනාගාමිමග්ගසමඛි අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙසසති, නො ව දෙමනසිද්‍රියං නප්පජහති. අට්ඨ පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙසසනති, දෙමනසිද්‍රියඤ්ඤා නප්පජහනති.

1. පඤ්ච - මෙසං.

2. චන්තාරො - මෙසං.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැනි නම් හෙ අනඤ්ඤා-
නඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: යම් පාඨග්ජන
කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු චක්ඛන්ද්‍රිය නො
පිරිසිදුදැනි, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද නො වඩන්නාහ.
පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදැනි,
අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ වී
නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැනි යත්: අග්‍රමාර්ග
(රහත් මග) සමඬගි පුද්ගල අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො
වඩන්නෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නො පිරිසිදුදැනි. පුද්ගලයෝ
අට දෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ.
චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදැනිත්.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැනි නම් හෙ අඤ්ඤන්ද්‍රිය
නො වඩන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය
නො පිරිසිදුදැනි, අඤ්ඤන්ද්‍රිය නො ද නො වඩන්නාහ, පුද්ගලයෝ
දෙදෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදැනි, අඤ්ඤන්ද්‍රිය ද
නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤන්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ වී නම් හෙ
චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැනි යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬගි පුද්ගල
අඤ්ඤන්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නො
පිරිසිදුදැනි. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤන්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ,
චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදැනිත්.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැනි නම් හෙ අඤ්ඤාචාර්‍යන්ද්‍රිය
නො පසක් කරන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක්
චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැනි, අඤ්ඤාචාර්‍යන්ද්‍රිය නො ද නො
පසක් කරන්නාහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො
පිරිසිදුදැනි, අඤ්ඤාචාර්‍යන්ද්‍රිය ද නො පසක් කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාචාර්‍යන්ද්‍රිය නො පසක් කරන්නෙ වී නම් හෙ
චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැනි යත්: එසේ යි.

38. යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො හැරපියා නම් හෙ අනඤ්ඤා-
නඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: යම් පුහුදුන් කෙනෙක්
මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො හැරපියා.
අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද නො වඩන්නාහ. පුද්ගලයෝ
අට දෙනෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද නො හැරපියා, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්-
සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ
වී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො හැරපියා යත්: අනාගාමිමාර්ග
සමඬගි පුද්ගල අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ යැ,
දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නො හැරපියා. පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක්
අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද
නො ද හැරපියාත්.

යො දෙමනසිනිද්‍රියං නප්පභනි යො අකුඤ්ඤිද්‍රියං න භාවෙසස-
ති'ති: ඡ' පුගලා දෙමනසිනිද්‍රියං නප්පභනති, නො ච අකුඤ්ඤිද්‍රියං
න භාවෙසසනති. තයො' පුගලා දෙමනසිනිද්‍රියංකථා නප්පභනති,
අකුඤ්ඤිද්‍රියංකථා න භාවෙසසනති.

යො චා පන අකුඤ්ඤිද්‍රියං න භාවෙසසති යො දෙමනසිනිද්‍රියං
නප්පභනති'ති: ආමනනා.

යො දෙමනසිනිද්‍රියං නප්පභනි යො අකුඤ්ඤාචිද්‍රියං න
සච්ඡිකරිසසති'ති: සත්තපුගලා' දෙමනසිනිද්‍රියං නප්පභනති, නො ච
අකුඤ්ඤාචිද්‍රියං න සච්ඡිකරිසසනති. දෙව පුගලා දෙමනසිනිද්‍රිය-
යංකථා නප්පභනති, අකුඤ්ඤාචිද්‍රියංකථා න සච්ඡිකරිසසනති.

යො චා පන අකුඤ්ඤාචිද්‍රියං න සච්ඡිකරිසසති යො දෙම-
නසිනිද්‍රියං නප්පභනති'ති: ආමනනා.

39. යො අනකුඤ්ඤානකුඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙති යො
අකුඤ්ඤිද්‍රියං න භාවෙසසති'ති: ඡ' පුගලා අනකුඤ්ඤානකුඤ්ඤා-
සාමිතිද්‍රියං න භාවෙනති, නො ච අකුඤ්ඤිද්‍රියං න භාවෙසසනති.
තයො පුගලා අනකුඤ්ඤානකුඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියංකථා න භාවෙනති, අකුඤ්ඤි-
ද්‍රියංකථා න භාවෙසසනති.

යො චා පන අකුඤ්ඤිද්‍රියං න භාවෙසසති යො අනකුඤ්ඤානකුඤ්ඤා-
සාමිතිද්‍රියං න භාවෙති'ති: ආමනනා.

යො අනකුඤ්ඤානකුඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙති යො අකුඤ්ඤානා-
චිද්‍රියං න සච්ඡිකරිසසති'ති: සත්ත පුගලා අනකුඤ්ඤානකුඤ්ඤාසා-
මිතිද්‍රියං න භාවෙනති, නො ච අකුඤ්ඤාචිද්‍රියං න සච්ඡිකරිසසනති.
දෙව පුගලා අනකුඤ්ඤානකුඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියංකථා න භාවෙනති, අකුඤ්ඤානා-
චිද්‍රියංකථා න සච්ඡිකරිසසනති.

යො චා පන අකුඤ්ඤාචිද්‍රියං න සච්ඡිකරිසසති යො අනකුඤ්ඤා-
නකුඤ්ඤාසාමිතිද්‍රියං න භාවෙති'ති: ආමනනා.

40. යො අකුඤ්ඤිද්‍රියං න භාවෙති යො අකුඤ්ඤාචිද්‍රියං න
සච්ඡිකරිසසති'ති: පකථ පුගලා අකුඤ්ඤිද්‍රියං න භාවෙනති, නො ච
අකුඤ්ඤාචිද්‍රියං න සච්ඡිකරිසසනති. දෙව පුගලා අකුඤ්ඤිද්‍රියංකථා
න භාවෙනති, අකුඤ්ඤාචිද්‍රියංකථා න සච්ඡිකරිසසනති.

යො චා පන අකුඤ්ඤාචිද්‍රියං න සච්ඡිකරිසසති යො
අකුඤ්ඤිද්‍රියං න භාවෙති'ති: ආමනනා. (පට්ඨනිකං).

පට්ඨප්පනනානාගකවාරො.

1. පකථ - මජ්ඣ.

2. වත්තාරො - මජ්ඣ.

3. සත්තපුගලා - P.T.S.

යමෙක් දෙමනස්සිත්‍රිය නො හැරපියා නම් හෙ අඤ්ඤිත්‍රිය නො වඩන්නො යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් දෙමනස්සිත්‍රිය නො හැරපියති, අඤ්ඤිත්‍රිය නො ද නො වඩන්නාහ. පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් දෙමනස්සිත්‍රිය ද නො හැරපියති, අඤ්ඤිත්‍රිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්‍රිය නො වඩන්නො වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්‍රිය නො හැරපියා යැ යත්: එසේ යැ.

යමෙක් දෙමනස්සිත්‍රිය නො හැරපියා නම් හෙ අඤ්ඤානාවිත්‍රිය නො පසක් කරන්නො යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් දෙමනස්සිත්‍රිය නො හැරපියති, අඤ්ඤානාවිත්‍රිය නො ද නො පසක් කරන්නාහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සිත්‍රිය ද නො හැරපියති, අඤ්ඤානාවිත්‍රිය ද නො පසක් කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤානාවිත්‍රිය නො පසක් කරන්නො වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්‍රිය නො හැරපියයි යත්: එසේ යි.

39. යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්‍රිය නො වඩා නම් හෙ අඤ්ඤිත්‍රිය නො වඩන්නො යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්‍රිය නො වඩති, අඤ්ඤිත්‍රිය නො ද නො වඩන්නාහ, පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්‍රිය ද නො වඩති, අඤ්ඤිත්‍රිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්‍රිය නො වඩන්නො වී නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්‍රිය නො වඩයි යත්: එසේ යැ.

යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්‍රිය නො වඩා නම් හෙ අඤ්ඤානාවිත්‍රිය නො පසක් කරන්නො යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්‍රිය නො වඩති, අඤ්ඤානාවිත්‍රිය නො ද නො පසක් කරන්නාහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්‍රිය ද නො වඩති, අඤ්ඤානාවිත්‍රිය ද නො පසක් කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤානාවිත්‍රිය නො පසක් කරන්නො වී නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්‍රිය නො වඩයි යත්: එසේ යි.

40. යමෙක් අඤ්ඤිත්‍රිය නො වඩා නම් හෙ අඤ්ඤානාවිත්‍රිය නො පසක් කරන්නො යැ යත්: පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් අඤ්ඤිත්‍රිය නො වඩති, අඤ්ඤානාවිත්‍රිය නො ද නො පසක් කරන්නාහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤිත්‍රිය ද නො වඩති, අඤ්ඤානාවිත්‍රිය ද නො පසක් කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤානාවිත්‍රිය නො පසක් කරන්නො වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්‍රිය නො වඩයි යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතික යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තානාගතවාර යි.

41. යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ය යො දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිස්සති'ති : නො.

යො වා පන දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිස්සති යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍යා'ති : නො.

යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ය යො අනඤ්ඤානාචිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති'ති : නො.

යො වා පන අනඤ්ඤානාචිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍යා'ති : නො.

යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ය යො අඤ්ඤිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති'ති : නො.

යො වා පන අඤ්ඤිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍යා'ති : නො.

යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍ය යො අඤ්ඤානාචිතින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති'ති : නො.

යො වා පන අඤ්ඤානාචිතින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති යො වකඛුන්ද්‍රියං පරිජානිත්‍යා'ති : නො.

42. යො දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්‍ය යො අනඤ්ඤානාචිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති'ති : නො.

යො වා පන අනඤ්ඤානාචිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති යො දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්‍යා'ති : නො.

යො දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්‍ය යො අඤ්ඤිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති'ති : දෙව පුගලා දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්‍ය, නො ව අඤ්ඤිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සනා¹ අනාගාමී දෙමනසිතින්ද්‍රියයෙහි පජ්ඣිත්‍ය, අඤ්ඤිතින්ද්‍රියයෙහි භාවෙස්සති.

යො වා පන අඤ්ඤිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සති² යො දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්‍යා'ති : ජ පුගලා³ අඤ්ඤිතින්ද්‍රියං භාවෙස්සනා⁴, නො ව දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්‍ය. අනාගාමී අඤ්ඤිතින්ද්‍රියයෙහි භාවෙස්සති, දෙමනසිතින්ද්‍රියයෙහි පජ්ඣිත්‍ය.

යො දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්‍ය යො අඤ්ඤානාචිතින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති'ති : අරහා දෙමනසිතින්ද්‍රියං පජ්ඣිත්‍ය, නො ව අඤ්ඤානාචිතින්ද්‍රියං සච්ඡිකරිස්සති, දෙව පුගලා දෙමනසිතින්ද්‍රියයෙහි පජ්ඣිත්‍ය, අඤ්ඤානාචිතින්ද්‍රියයෙහි සච්ඡිකරිස්සනා⁵.

1. භාවෙස්සති'ති : - P.T.S.

2. භාවෙස්සනා - P.T.S.

3. පඤ්චපුගලා - P.T.S.

4. සච්ඡිකරිස්සති'ති : ආමනසා - P.T.S.

5. අරහා - පෙ - සච්ඡිකරිස්සනා - P.T.S. උනං.

41. යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය (ත්‍රිවිධ පරිඥ විසින්) පිරිසිදුදැත්තෙ වී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය (ප්‍රභාණ පරිඥ විසින්) හැරපියන්නෙ යැ යත් නැත.

යළි යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපියන්නෙ වේ නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැත්තෙ යැ යත්: නැත.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැත්තෙ වී නම් හෙ අනඤ්ඤා-නඤ්ඤස්සාමිතීන්ද්‍රිය වඩන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතීන්ද්‍රිය වඩන්නෙ නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැත්තෙ යැ යත්: නැත.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැත්තෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤින්ද්‍රිය වඩන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤින්ද්‍රිය වඩන්නෙ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැත්තෙ යැ යත්: නැත.

යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැත්තෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤා-තාවින්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නෙ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය පිරිසිදුදැත්තෙ යැ යත්: නැත.

42. යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය (ප්‍රභාණ පරිඥ විසින්) හැරපී නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතීන්ද්‍රිය වඩන්නෙ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතීන්ද්‍රිය වඩන්නෙ වී නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපී යැ යත්: නැත.

යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපී නම් හෙ අඤ්ඤින්ද්‍රිය වඩන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපූහ. අඤ්ඤින්ද්‍රිය නො ද වඩන්නාහ. අනාගාමී පුද්ගල දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද හැරපී, අඤ්ඤින්ද්‍රිය ද වඩන්නෙ යැ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤින්ද්‍රිය වඩා නම් හෙ දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපී යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අඤ්ඤින්ද්‍රිය වඩන්නාහ. දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද හැරපී. අනාගාමී පුද්ගල අඤ්ඤින්ද්‍රිය ද වඩන්නෙ යැ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද හැරපී.

යමෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නෙ යැ යත්: රහත් පුද්ගල දෙමනස්සින්ද්‍රිය හැරපී, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය නො ද සාක්ෂාත් කරන්නෙ යැ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද හැරපී, අඤ්ඤාතාවින්ද්‍රිය ද සාක්ෂාත් කරන්නෙ යැ.

යො වා පන අකුසුතාවන්ද්‍රියං සවිජ්ඣක්ඛණ්ණි යො දෙමනසිත්ථියං පච්ඡිත්තා'ති: ඡ පුගලා අකුසුතාවන්ද්‍රියං සවිජ්ඣක්ඛණ්ණනි, නො ව දෙමනසිත්ථියං පච්ඡිත්තං. ඉදං පුගලා අකුසුතාවන්ද්‍රියං සවිජ්ඣක්ඛණ්ණනි, දෙමනසිත්ථියං පච්ඡිත්තං.

43. යො අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං යො අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං: ඉදං පුගලා අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං, නො ව අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං. පඤ්ඤා පුගලා අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං, අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං.

යො වා පන අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං යො අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං: ඉදං පුගලා¹ අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං, නො ව අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං. පඤ්ඤා පුගලා අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං, අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං.

යො අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං යො අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං: අරහං අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං, නො ව අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං සවිජ්ඣක්ඛණ්ණනි. ඡ පුගලා අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං, අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං සවිජ්ඣක්ඛණ්ණනි.

යො වා පන අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං සවිජ්ඣක්ඛණ්ණි යො අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං: ඉදං පුගලා අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං සවිජ්ඣක්ඛණ්ණනි, නො ව අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං. ඡ පුගලා අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං³ සවිජ්ඣක්ඛණ්ණනි, අනකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං.

44. යො අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං යො අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං සවිජ්ඣක්ඛණ්ණි: නො.⁴

යො වා පන අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං සවිජ්ඣක්ඛණ්ණි යො අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං භාවිත්තං: නො. (අනුලොමං).

45. යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්තං යො දෙමනසිත්ථියං න පරිජානිත්තං: පඤ්ඤා පුගලා චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්තං, නො ව දෙමනසිත්ථියං න පරිජානිත්තං. තයො පුගලා චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්තං, දෙමනසිත්ථියං න පරිජානිත්තං.

යො වා පන දෙමනසිත්ථියං න පරිජානිත්තං යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්තං: අරහං දෙමනසිත්ථියං න පරිජානිත්තං, නො ව චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්තං. තයො පුගලා දෙමනසිත්ථියං න පරිජානිත්තං, චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිජානිත්තං.

1. අට්ඨමනො - P.T.S.

2. සවිජ්ඣක්ඛණ්ණි: අට්ඨමනො - P.T.S.

3. අකුසුතකුසුසංමිතිත්ථියං - PTS.

4. සවිජ්ඣක්ඛණ්ණි: අට්ඨමනො - PTS.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාවාචන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නේ වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්තද්‍රිය හැරපි යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අඤ්ඤාවාචන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නාහ, දෙමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද හැරපුහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤාවාචන්ද්‍රිය ද සාක්ෂාත් කරන්නාහ, දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ද හැරපුහ.

43. යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය (භාවනා විසින්) වැඩි නම් හෙ අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වඩන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය වැඩුහ. අඤ්ඤිත්තද්‍රිය නො ද වඩන්නාහ, පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද වැඩුහ, අඤ්ඤිත්තද්‍රිය ද වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වඩන්නේ වී නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය වැඩි යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වඩන්නාහ. අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො ද වැඩුහ. පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් අඤ්ඤිත්තද්‍රිය ද වඩන්නාහ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද වැඩුහ.

යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය වැඩි නම් හෙ අඤ්ඤානාචන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නේ යැ යත්: රහත් පුද්ගල අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය වැඩි, අඤ්ඤානාචන්ද්‍රිය නො ද සාක්ෂාත් කරන්නේ යැ. පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද වැඩි, අනඤ්ඤානාචන්ද්‍රිය ද සාක්ෂාත් කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාවාචන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නේ වී නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය වැඩි යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤාවාචන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නාහ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය නො ද වැඩුහ, පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අඤ්ඤාවාචන්ද්‍රිය ද සාක්ෂාත් කරන්නාහ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතිත්තද්‍රිය ද වැඩුහ.

44. යමෙක් අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වැඩි නම් හෙ අඤ්ඤාවාචන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නේ යැ යත්: නැත.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාවාචන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් කරන්නේ වී නම් හෙ අඤ්ඤිත්තද්‍රිය වැඩි යැ යත්: නැති. (අනුලෝම සි).

45. යමෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදත්තේ වී නම් හෙ දෙමනස්සිත්තද්‍රිය නො හැරපියන්නේ යැ යත්: පුද්ගලයෝ පස් දෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදත්ත, දෙමනස්සිත්තද්‍රිය නො ද නො හැරපියන්නාහ, පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදැදත්ත. දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ද නො හැරපියන්නාහ.

යළි යමෙක් දෙමනස්සිත්තද්‍රිය නො හැරපියන්නේ වී නම් හෙ චක්ඛන්ද්‍රිය නො පිරිසිදැදත්තේ යැ යත්: රහත් පුද්ගල දෙමනස්සිත්තද්‍රිය හො හැරපියන්නේ යැ, චක්ඛන්ද්‍රිය නො ද නො පිරිසිදැදත්ත. පුද්ගලයෝ තිදෙනෙක් දෙමනස්සිත්තද්‍රිය ද නො හැරපියන්නාහ, චක්ඛන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදැදත්ත.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව යො අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති¹ති: යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. අට්ඨ පුග්ගලා චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිඡානිත්‍ව, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව²ති: අරහා අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති, නො ච චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව. අට්ඨ පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙස්සන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිඡානිත්‍ව.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව යො අඤ්ඤන්ද්‍රියං න භාවෙස්සති³ති: යත්ත පුග්ගලා චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව, නො ච අඤ්ඤන්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. දෙව පුග්ගලා¹ චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිඡානිත්‍ව, අඤ්ඤන්ද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤන්ද්‍රියං න භාවෙස්සති යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව²ති: අරහා අඤ්ඤන්ද්‍රියං න භාවෙස්සති, නො ච චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව. දෙව පුග්ගලා අඤ්ඤන්ද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙස්සන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිඡානිත්‍ව.

යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව යො අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං න යච්ඡිකරිස්සති³ති: අට්ඨ පුග්ගලා¹ චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව, නො ච අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං න යච්ඡිකරිස්සන්ති. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිඡානිත්‍ව, අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියඤ්ඤා න යච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං න යච්ඡිකරිස්සති යො චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව²ති: අරහා අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියං න යච්ඡිකරිස්සති, නො ච චක්ඛන්ද්‍රියං න පරිඡානිත්‍ව. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ අඤ්ඤානාවින්ද්‍රියඤ්ඤා න යච්ඡිකරිස්සන්ති, චක්ඛන්ද්‍රියඤ්ඤා න පරිඡානිත්‍ව.

46. යො දෙමනස්සින්ද්‍රියං නාපඡහිත්‍ව යො අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සති³ති: යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ දෙමනස්සින්ද්‍රියං නාපඡහිත්‍ව, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියං න භාවෙස්සන්ති. ඡ පුග්ගලා දෙමනස්සින්ද්‍රියඤ්ඤා නාපඡහිත්‍ව, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රියඤ්ඤා න භාවෙස්සන්ති.

1. ඡ පුග්ගලා - PTS.

2. දෙවපුග්ගලා - PTS.

යමෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැන්තේ වි නම් හෙ අනාඤ්ඤානක්ඛණ්ඩස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: යම් පාඨග්ජන කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු වෙත් ද ඔහු චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදු දත්හ, අනාඤ්ඤානක්ඛණ්ඩස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද නො වඩන්නාහ. පුද්ගලයෝ අව දෙනෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදු දත්හ, අනාඤ්ඤානක්ඛණ්ඩස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අනාඤ්ඤානක්ඛණ්ඩස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ වි නම් හෙ චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැන්තෙ යැ යත්: රහත් පුද්ගල අනාඤ්ඤානක්ඛණ්ඩස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ යැ. චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද නො පිරිසිදුදැන. පුද්ගලයෝ අව දෙනෙක් අනාඤ්ඤානක්ඛණ්ඩස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ. චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදැන්හ.

යමෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැන්තේ වි නම් හෙ අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සත් දෙනෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැන්හ, අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො ද නො වඩන්නාහ. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදැන්හ, අඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ වි නම් හෙ චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැන්තෙ යැ යත්: රහත් පුද්ගල අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද නො පිරිසිදුදැන. පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදැන්හ.

යමෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැන්තෙ වි නම් හෙ අඤ්ඤානාවිත්තිය සාක්ෂාත් නො කරන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ අව දෙනෙක් චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැන්හ, අඤ්ඤානාවිත්තිය නො ද සාක්ෂාත් නො කරන්නාහ. යම් පුහුදුන් කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදැන්හ, අඤ්ඤානාවිත්තිය ද සාක්ෂාත් නො කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤානාවිත්තිය සාක්ෂාත් නො කරන්නෙ වි නම් හෙ චක්ඛුන්ද්‍රිය නො පිරිසිදුදැන්තෙ යැ යත්: රහත් පුද්ගල අඤ්ඤානාවිත්තිය සාක්ෂාත් නො කරන්නෙ යැ, චක්ඛුන්ද්‍රිය නො ද නො පිරිසිදුදැන. යම් පුහුදුන් කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු අඤ්ඤානාවිත්තිය ද සාක්ෂාත් නො කරන්නාහ, චක්ඛුන්ද්‍රිය ද නො පිරිසිදුදැන්හ.

46. යමෙක් දෙමනස්සිත්තිය නො හැරවි නම් හෙ අනාඤ්ඤානක්ඛණ්ඩස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: යම් පාඨග්ජන කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු දෙමනස්සිත්තිය නො හැරවුහ. අනාඤ්ඤානක්ඛණ්ඩස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද නො වඩන්නාහ. පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් දෙමනස්සිත්තිය ද නො හැරවූ යැ, අනාඤ්ඤානක්ඛණ්ඩස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ.

යො වා පන අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංමිතින්ද්‍රියං න භාවෙසසති සො දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා¹ තයො පුග්ගලා² අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංමිතින්ද්‍රියං න භාවෙසසති, නො ච දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා ජ පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංමිතින්ද්‍රියංකථි න භාවෙසසති, දෙමනසස්සින්ද්‍රියංකථි නප්පච්ඡිත්වා.

යො දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙසසති³ ති: ජ පුග්ගලා දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙසසති. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිසසති තෙ දෙමනසස්සින්ද්‍රියංකථි නප්පච්ඡිත්වා, අඤ්ඤින්ද්‍රියංකථි න භාවෙසසති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙසසති සො දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා⁴ ති: ජ පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙසසති, තෙ දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිසසති⁵ තෙ අඤ්ඤින්ද්‍රියංකථි න භාවෙසසති, දෙමනසස්සින්ද්‍රියංකථි නප්පච්ඡිත්වා.

යො දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා සො අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං න සම්මකරිසසති⁶ ති: ජ පුග්ගලා⁴ දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා, නො ච අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං න සම්මකරිසසති. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිසසති⁵ තෙ දෙමනසස්සින්ද්‍රියංකථි නප්පච්ඡිත්වා, අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියංකථි න සම්මකරිසසති.

යො වා පන අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං න සම්මකරිසසති සො දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා⁴ ති: අරහා අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියං න සම්මකරිසසති, නො ච දෙමනසස්සින්ද්‍රියං නප්පච්ඡිත්වා. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිසසති⁵ තෙ අඤ්ඤානාචින්ද්‍රියංකථි න සම්මකරිසසති, දෙමනසස්සින්ද්‍රියංකථි නප්පච්ඡිත්වා.

47. යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා සො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙසසති³ ති: ජ පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා, නො ච අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙසසති. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිසසති⁵ තෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංමිතින්ද්‍රියංකථි න භාවිත්වා, අඤ්ඤින්ද්‍රියංකථි න භාවෙසසති.

යො වා පන අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙසසති සො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා⁴ ති: ජ පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවෙසසති, නො ච අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්වා. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං න පටිලභිසසති⁵ තෙ අඤ්ඤින්ද්‍රියංකථි න භාවෙසසති, අනඤ්ඤානඤ්ඤාසංමිතින්ද්‍රියංකථි න භාවිත්වා.

1. දෙව පුග්ගලා - PTS.

2. වක්කාරො - මජ්ඣ.

3. මග්ගං න පටිලභිසසති - PTS. තයො පුග්ගලා - මජ්ඣ.

4. පඤ්ච පුග්ගලා PTS.

5. න පටිලභිසසති - මජ්ඣ., PTS.

6. මග්ගං න පටිලභිසසති - PTS.

යළි යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නෙ වී නම් භෞ දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො හැරවී යෑ යන්: පුද්ගලයෝ තිදෙපොක් අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රිය නො වඩන්නාහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය නො ද නො හැරවූ යෑ, පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ, දෙමනස්සින්ද්‍රිය ද නො හළහ.

සමඟ දෙමනස්සිත්තිය නො හැරවී නම් හෙ අඤ්ඤාත්තිය නො වඩන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් දෙමනස්සිත්තිය නො පළහ, අඤ්ඤාත්තිය නො ද නො වඩන්නාහ. යම් ආරම්භන කෙළනක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු දෙමනස්සිත්තිය ද නො පළහ, අඤ්ඤාත්තිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤානද්‍රිය නො වඩන්නො වී නම් හෙ දෙව-
නස්සිනාද්‍රිය නො හැටපි යැ යන්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අඤ්ඤානද්‍රිය
නො වඩන්නාහ, දෙමනස්සිනාද්‍රිය නො ද නො හළහ. යම් පාරම්ප්‍රක
කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු අඤ්ඤානද්‍රිය ද
නො වඩන්නාහ, දෙමනස්සිනාද්‍රිය ද නො හළහ.

යාමක් දෙමනස්සිනදිය නො හැර.පි නම් හෙ අඤ්ඤාචාර්යදිය සාක්ෂාත් නො කරන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ සදෙනෙක් දෙමනස්සිනදිය නො හළහ, අඤ්ඤාචාර්යදිය නො ද සාක්ෂාත් නො කරන්නාහ, යම් පාර්ශ්වක කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු දෙමනස්සිනදිය ද නො හළහ, අඤ්ඤාචාර්යදිය ද සාක්ෂාත් නො කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාවන්දිය සාක්ෂාත් නො කරන්නේ වී නම්, හෙ දෙමනස්සින්දිය නො හැරයි යැ යත්: රහත් පුද්ගල අඤ්ඤාවන්දිය සාක්ෂාත් නො කරන්නේ යැ. දෙමනස්සින්දිය නො ද නො හැරයි. යම් පාඨන්ජන කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු අඤ්ඤාවන්දිය ද සාක්ෂාත් නො කරන්නාහ, දෙමනස්සින්දිය ද නො හළහ.

17. යමෙක් අනාඤ්ඤාතඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩි නම් හෙ අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො වඩන්නො යැ යන්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අනාඤ්ඤාතඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩුහ, අඤ්ඤාන්ද්‍රිය නො ද උනා වඩන්නාහ. යම් පෘථග්ජන කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු අනාඤ්ඤාතඤ්ඤාස්සාමිතින්ද්‍රිය ද වැඩුහ, අඤ්ඤාන්ද්‍රිය ද නො වඩන්නාහ.

යළි යමෙක් අක්කිනිදිය හෝ වඩන්තො වී නම් හෙ අක්කිනිදියක් සාමිනිදිය හෝ වැඩි යැ යන්: පුද්ගලයෝ අද අපාක් අක්කිනිදිය හෝ වඩන්තො, අක්කිනිදිය සාමිනිදිය හෝ ද හෝ වැඩුහ, යම් පාඨන්ජන කෙහෙක් මාර්ග පුත්රාග හෝ කරන්තාහු නම් ඔහු අක්කිනිදිය ද හෝ වඩන්තො, අක්කිනිදිය සාමිනිදිය ද හෝ වැඩුහ.

යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත් යො අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති'ති: දෙව පුග්ගලා අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්, නො ව අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියඤ්ඤා න භාවිත්, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියඤ්ඤා න සච්ඡිකරිස්සන්ති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සන්ති යො අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්; අරහා අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති, නො ව අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියං න භාවිත්. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං න පටිලභිස්සන්ති, තෙ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියඤ්ඤා න සච්ඡිකරිස්සන්ති. අනඤ්ඤානඤ්ඤාසාමිතින්ද්‍රියඤ්ඤා න භාවිත්.

48. යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත් යො අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති'ති: අරාධ පුග්ගලා අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්, නො ව අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙ අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ඤා න භාවිත්, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියඤ්ඤා¹ න සච්ඡිකරිස්සති.

යො වා පන අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති යො අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්; අරහා අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියං න සච්ඡිකරිස්සති, නො ව අඤ්ඤින්ද්‍රියං න භාවිත්. යෙ පුට්ඨජනා මග්ගං න පටිලභිස්සන්ති තෙ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රියඤ්ඤා න සච්ඡිකරිස්සති, අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ඤා න භාවිත්. (පට්ඨනිකං)

අතිතානාගතවාරො.

ඉන්ද්‍රිය යමකං නිට්ඨිතං².

යමකප්පකරණං සමත්තං.

1. අඤ්ඤින්ද්‍රියඤ්ඤා - PTS.

2. ඉන්ද්‍රිය යමකං අයමං පරිසුඤ්ඤා - PTS.

යමෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය සාක්ෂාත් නො කරන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ දෙදෙනෙක් අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩුහ, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො ද සාක්ෂාත් නො කරන්නාහ. යම් ප්‍රථග්ජන කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද සාක්ෂාත් නො කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො පසක් කරන්නෙ වී නම් හෙ අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො වැඩී යැ යත්: රහත් පුහුල් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො පසක් කරන්නෙ යැ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය නො ද නො වැඩී, යම් ප්‍රථග්ජන කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ නො කරන්නාහු නම් ඔහු අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද නො පසක් කරන්නාහ, අනඤ්ඤානඤ්ඤස්සාමිතින්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ.

48. යමෙක් අඤ්ඤින්ද්‍රිය නො වැඩී නම් හෙ අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො පසක් කරන්නෙ යැ යත්: පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් අඤ්ඤින්ද්‍රිය නො වැඩුහ, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො ද නො පසක් කරන්නාහ. යම් ප්‍රථග්ජන කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ කරන්නාහු නම් ඔහු අඤ්ඤින්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ, අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද නො පසක් කරන්නාහ.

යළි යමෙක් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො පසක් කරන්නෙ වී නම් හෙ අඤ්ඤින්ද්‍රිය නො වැඩී යැ යත්: රහත් පුහුල් අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය නො පසක් කරන්නෙ යැ, අඤ්ඤින්ද්‍රිය නො ද නො වැඩී. යම් ප්‍රථග්ජන කෙනෙක් මාර්ග ප්‍රතිලාභ නො කරන්නාහු නම් ඔහු අඤ්ඤාතාවන්ද්‍රිය ද නො පසක් කරන්නාහ, අඤ්ඤින්ද්‍රිය ද නො වැඩුහ. (ප්‍රත්‍යතික සි.)

අතිතානාගතවාර සි.

ඉන්ද්‍රිය යමක තිම්.

යමකප්‍රකරණ සමාප්ත සි.

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා

ආරම්භය:

ශ්‍රී සම්බුද්ධ වර්ෂ 2500 අනුස්මරණය කිරීමේ බුද්ධජයන්ති මහෝත්සවය සංවිධාන කොට පැවැත්වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් 1954 දී පත් කරන ලද ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලය මගිනි.

සංස්කරණය:

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කරන ලදුව දැනට සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙනි.

සැලැස්ම:

හැම ග්‍රන්ථයක ම වම් පස පිටුවේ පාළි පෙළ ද, දකුණු පස පිටුවේ සිංහල පරිවර්තනය ද යොදා ඇත. හැම ග්‍රන්ථයක් ම අඟල් $11 \times 7\frac{1}{2}$ ප්‍රමාණයේ පිටුවලින් සමන්විත වේ.

ප්‍රකාශනය:

සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය.

විකිණීම:

සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය.

තැපෑලෙන්, මුදල් ඵවා ලබාගැනීමට:

ලේකම්,

සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය

මැලේ විදිය, කොළඹ 2.

පැමිණ මිලට ගැනීමට:

ජයන්ති පොත්හල,

135, ධර්මපාල මාවත, කොළඹ 7.

(විහාරමහාදේවි උද්‍යානය ඉදිරිපිටයි)

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා

අංකය	ග්‍රන්ථ නාමය	මුද්‍රණය	පිටු	මිල
1.	පාරාජිකාපාළි	1959	696	*
2.	i. පාවිත්තියපාළි 1	1981	604	105.00
	ii. පාවිත්තියපාළි 2	1981	640	85.00
3.	මහාවිග්ගපාළි 1	1957	608	*
4.	„ 2	1957	458	*
5.	i. චූළලවග්ගපාළි 1	1976	442	30.00
	ii. „ 2	1983	628	90.00
6.	i. පරිවාරපාළි 1	1978	391	37.50
	ii. පරිවාරපාළි 2	1979	342	57.50
7.	දීඝනිකාය 1	1962	700	*
8.	„ 2	1976	600	*
9.	„ 3	1977	616	45.00
10.	මජ්ඣිමනිකාය 1	1964	846	*
11.	„ 2	1973	800	*
12.	„ 3	1974	642	50.00
13.	සංයුත්තනිකාය 1	1960	540	100.00
14.	„ 2	1962	512	*
15.	„ 3	1984	620	105.00
16.	„ 4	1981	760	100.00
17.	i „ 5	1982	508	90.00
	ii „ 6	1982	420	75.00
18.	අභිග්‍රහකරනිකාය 1	1960	672	*
19.	„ 2	1962	580	*
20.	„ 3	1968	506	*
21.	„ 4	1970	544	*
22.	„ 5	1977	589	45.00
23.	„ 6	1977	701	55.00
24.	බුද්ධකපාඨ ධම්මපද උදන ඉතිවුක්කක	1960	628	*
25.	සුක්කනිපාත	1977	400	30.00
26.	විමානවික්‍රි	1982	480	75.00
27.	පෙතවික්‍රි			

අංකය	ග්‍රන්ථ නාමය	මුද්‍රණය	පිටු	මිල
28.	ථෙරගාරා	1972	362	*
29.	ථෙරිගාරා	1972	150	*
30.	ජාතකපාළි 1	1983	644	100.00
31.	„ 2	1984	532	90.00
32.	„ 3	1986	557	100.00
33.	මහානිද්දෙසපාළි	1961	788	*
34.	චූළලනිද්දෙසපාළි	1976	676	45.00
35.	i. පටිසම්භිද්ධානපාළි	1971	562	*
	ii. „	1972	274	18.00
36.	අපදනපාළි 1	1961	700	*
37.	i. „ 2	1977	443	50.00
	ii. „ 3	1983	292	60.00
38.	බුද්ධවංශපාළි } චරියාපිටකපාළි }	1977	400	30.00
39.	තෙත්තිප්පකරණ	1982	340	40.00
40.	පෙටකොපදෙස	මුද්‍රණයෙහි	—	—
41.	ධම්මසංඛණ්ඩප්පකරණ	1973	579	50.00
42.	විභංගප්පකරණ 1	1975	408	50.00
43.	„ 2	1975	342	50.00
44.	කථාවත්ථුප්පකරණ 1	1967	622	*
45.	„ 2	1968	588	*
46.	„ 3	1969	554	*
47.	ධාතුකථාප්පකරණ } සුභලපඤ්ඤානි }	1976	452	30.00
48.	යමකප්පකරණ 1	1985	600	100.00
49.	„ 2 (1)	1987	806	200.00
50.	„ 2 (2)	1988	544	—
51.	පට්ඨානප්පකරණ 1	අමුද්‍රිත	—	—
52.	„ 2	අමුද්‍රිත	—	—
53.	„ 3	අමුද්‍රිත	—	—

* විකිණි අවසානයයි.

ත්‍රිපිටක පොත් මුද්‍රණයට හවුල් වීමට සාර්ණමය අවසාංචක

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව මුද්‍රණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ මහා පින්කමට සහභාගී වීමට පරිත්‍යාගශීලී පින්වතුන්ට අගනා අවසාංචක ලබා දීමට සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය තීරණය කර තිබේ. මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය සඳහා වියදම් දැරීමට කැමැති පරිත්‍යාගශීලී පින්වතුන්ට තරාගත සමාජ සම්බුද්ධරාජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රී මුඛ දේශනාව මුද්‍රණය කරවීමේ අති උතුම් පින්කමට සහභාගී වීම ලැබීමට අමතරව පහත දැක්වෙන ප්‍රයෝජන ද අත් වේ.

- i. මුද්‍රණ වියදම් සඳහා මුදල් පරිත්‍යාග කරන පින්වතුන්ගේ නම් එම මුදල් වැය කොට මුද්‍රණය කරනු ලබන සෑම පොතකම සිංහල හා ඉංග්‍රීසි දෙබසින් පිටු දෙකක පළ කරනු ලැබේ.
- ii. මේ සඳහා පරිත්‍යාග කරන මුදල් සියලු බදුවලින් සම්පූර්ණයෙන් ම නිදහස් වේ.
ඒ සඳහා කළ යුතු වන්නේ මෙම මුදල් භාරගෙන මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල මගින් නිකුත් කරනු ලබන කුවිතාන්සිය ආදියම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම පමණකි.
- iii. මුද්‍රණ වියදම් පරිත්‍යාග කරන පින්වතුන්ට තමන්ගේ වියදමින් මුද්‍රණය කරන පොතීන් පිටපත් 500 ක් හෝ දෑතට තිබෙන කාණ්ඩවලින් එකකින් පිටපත් 10 බැගින් තමන් කැමති පරිදි බෙදා හැරීම සඳහා පිරිනමනු ලැබේ.
- iv. මෙසේ පරිත්‍යාග කරන මුදලින් මුද්‍රණය කරනු ලබන පොත් ඉතා අඩු මුදලකට මිල නියම කරනු ලබන බැවින් පොත් මිලදී ගන්නා සෑම කෙනෙකුන්ට ම සහන මිලකට පොත් ලබා ගැනීමට පිළිවන් වේ. එය පරිත්‍යාගයේ කොටසක් පාඨකයාට ලැබීමකි.
- v. මෙම පොත් විකුණා ලැබෙන මුදල් නැවතත් ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය සඳහා ම යොදවනු ලබන බැවින් පරිත්‍යාගයේ අගය ද ඉන් ලැබෙන පින් ද තවත් වැඩි වේ.

02. සාමාන්‍යයෙන් ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයක් ක්‍රමයෙන් 4 ප්‍රමාණයේ පිටු 600කින් පමණ සමන්විත වේ. එක් පොතක් මුද්‍රණය සඳහා දළ වශයෙන් රුපියල් ලක්ෂ 2½ ක් පමණ අවශ්‍ය ය. එම මුදල පොතේ පිටු ගණන අනුව පොතීන් පොතට මද වශයෙන් වෙනස් වේ.

03. සුළු වශයෙන් කරන පරිත්‍යාග පවා මේ සඳහා ඉතා සතුටින් භාරගනු ලැබේ. රු. 60000, රු. 1000/- හා රු. 500/- බැගින් වූ පරිත්‍යාග දෑතටම ලැබී තිබේ.

04. මේ සත් කෘත්‍යයට කරන සියලු පරිත්‍යාග පහත සඳහන් ලිපිනයට එවන ලෙස ඉල්ලම්. වැක්පත්, මුදල් ඇණවුම්, තැපැල් ඇණවුම් ආදිය මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල නමට ලියා පහත සඳහන් ලිපිනයට එවීම මැනවි.

ලේකම්,
සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය,
මැලේ වීදිය, කොළඹ 2.